

ONS BLAADJE,
Weekblaadje voor de Jeugd,

onder redactie van

Mevrouw NELLIE VAN KOL.

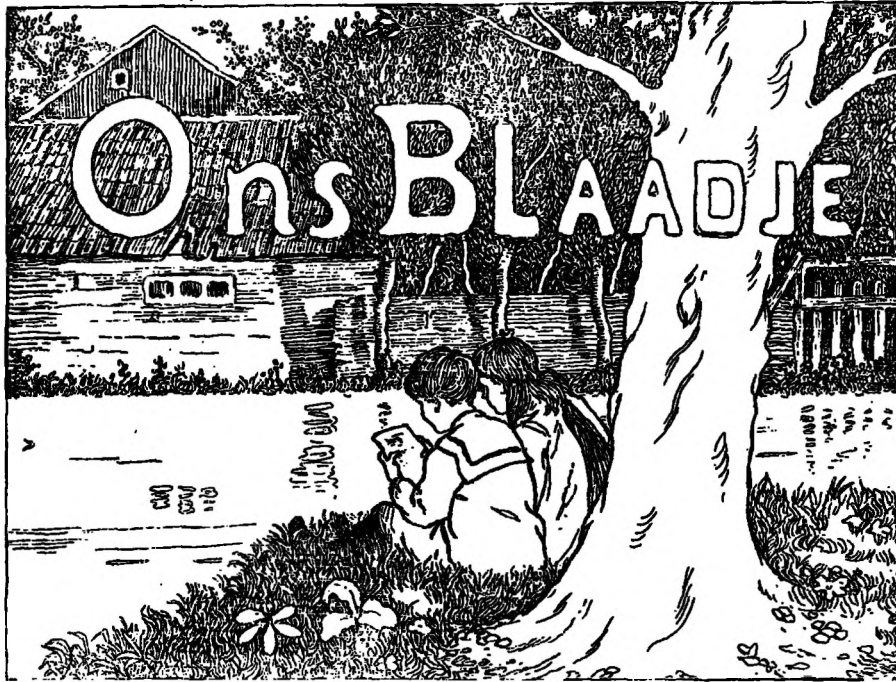
8e JAARGANG.

ROTTERDAM
MASREBUW & BOUTEN
1903

	Bladz.
P oppentoonstelling te Amsterdam, De	9
Prinses Nini	185
Poppekop, De	281
Polifemo	345
M idder, Een	321
Reizen in Spanje	340
S peelgoed-avonturen	25, 33
Stormnacht, De	57
Sprookje, Een	65
Sprookje van een palmboom, Een	69
Spelletjes-blaadje, Een	129
Slons-Mariëke	157
Sterren, De	209
Steenen varkentje, Het	217
Sols gaat uit,	257
Schelplaag, De	259
Stiefmoedertje	331
Schoentjes, De	349
T wee uniformen, De	92, 97
Twee Vlaamsche vertellinkjes	137
Twee Vlaamsche spelletjes	139
Tweeërlei Bloemen	182
Titi	297
Tweelingen	327
U it de kinderjaren van Louise Alcott	110, 114
V las, Het	54
Vogels in 't vroege voorjaar	61
Valsch alarm	62
Vlaamsche kluchten	141
Van een vinkje en een appelboom	169
Verzuimde plicht, Een	193
Verre-Java fonds	194, 208, 248, 272, 296, 304
Vertellingen uit het land der klapperboomen	197, 203, 211, 221, 225, 233
Vertellingen van de Maan	270
Vlindertje, Het	286
Van de Eskimo's	342
Verdwaald in het bosch	360
Verscheidenheden 8, 16, 22, 32, 40, 72, 79, 104, 105, 113, 120, 128, 135, 139, 151, 159, 167, 175, 183, 192, 208, 210, 211, 220, 232, 240, 241, 247, 255, 264, 268, 272, 279, 287, 291, 295, 303, 311, 317, 325, 326, 328, 335, 344, 352, 365, 375, 384, 389, 399	
W itte slot, Het	14
Waarom Piet Pofadder nooit trouwde	19
Waarom?	43, 17*
Wat een wrat te vertellen heeft	75
Waarheid, De	313
Wie is de baas?	322
Witte anjelieren, De	324
Wat een vreedzaam reiziger overkomen kan	337
Z onnekindje	106
Zwaluwvilla, De	300

INHOUD.

	Bladz
A an de lichte zijde van 't leven	41
Armoe-kind	46
Arbeid	49
Aardige terechtwijzing, Een	287
Briefwisseling	88, 152, 216, 296, 304, 336, 376
Dát niet maar	1
Dag uit het leven van Appelsnoetje, Een	242, 249
Erfenis, Een	5
Eendenvreugd en eendenleed	121
Eenvoud in de vorstenwereld	177
Geschiedenis van kleine Minet, De	77
Gouden ellende	179
Gemeenschappelijke droom, Een	268
Geschiedenis van „Hinkebeen” en zijn trom, De	273
Grootmoeder's offer	306
Geboorteplaats, De	369
Goede reis op de levenszee!	390
Helden	21
Huis van kleinen Max, Het	50
Heldendaad, Een	118
Hoe ze was en hoe ze werd als kind	154
Hondensocieteit, Een	201
Hondenmonument, Een	302
Herinnering uit de Jeugd, Een	329
Italiaansche hond, De	17
Juffe's ring	124
Kleine Gerritfonds en Melk voor Bleekneusjes 8, 16, 24, 32, 48, 56, 72, 80, 88, 96, 104, 112, 120, 128, 136, 152, 160, 176, 184, 192, 200, 208, 216, 248, 256, 264, 272, 296, 304, 320, 328, 384	
Kamperstukjes	142
Kleine Jo	180
Kreupele Klaas	261
Kleine boodschapper, De	265
Kinderpreken	326
Katharina's keuze	373, 377, 385
Lina's poppen-tentoonstelling	2
Laatsten van hun volk, De	81, 89
Land der Gelukkigen	163
Mama's verjaardag	73
Niezen, Het	145
Nachtwakers	147
Narigheidje	194
Nelly's Pop	353
Óók een stormnacht	59
Ouderwetsche raadsels	143
Opvoeding van blinden	293
Oud en blind	294
Oude Matroos, De	352

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 1.
31 Januari 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— . België f 1.25. . Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Dàt niet — maar.... — Lina's Poppen-tentoonstelling. — Een Erfenis. — Bladvulling.*

Dàt niet — maar....

Dàt is geen deugd, een aalmoes toe te steken
Aan weeuw en wees, die om een broodkorst smeeken,
Terwijl de weelde ons verheugt;

Dat is geen deugd.

Maar dist'len uit des broeders pad te rooien,
Tersluiks een bloem hem door de doornen strooien,
Al licht voor ons geen levensvreugd:

Dàt noem ik deugd.

Dàt is niet groot, den Cesar cijns te geven,
Getrouw te zijn wie ons zijn trouw gebleven,
Den vriend te helpen in den nood:

Dat is niet groot.

Maar trotschaards in hun onspoed niet te honen,
Ondankb'ren met een weldaad méér beloonen,
Hem helpen, die ons van zich stoot:
Dat noem ik groot.

Dat is geen moed, het wrekend staal te wetten,
Den machtigen zijn smaad betaald te zetten,
Den dolk te doopen in zijn bloed:
Dat is geen moed.
Maar niet met kwaad geleden kwaad vergelden,
Den mind're óók zijn onrecht kwijt te schelden,
Al is de wraak zoo licht als zoet:
Dat noem ik moed.

Uit Vrede, met verandering van titel.

Lina's Poppen-tentoonstelling.

Hebt gij veel, geef veel; hebt ge weinig, geef
weinig, maar geef met een blijmoedig hart.
H. AUGUSTINUS.

Lina had een heelen boel poppen. Zóó veel, dat zij er eigenlijk geen raad meê wist. Sommige poppen zaten in stoeltjes; andere lagen in de wieg, en één zat er in een mooi poppewagentje.

„Geen een kind heeft zooveel poppen als ik,” zei ze eens tegen haar moeder, terwijl ze met drie poppen in haar armen rondsjouwde. „Ik heb ze eens geteld. Ik heb vijftien groote poppen, en tien kleine, en twaalf hééle kleine; en dan nog die piepertjes van porselein, je weet wel, die badpoppetjes; o Moeder, wat ik boel poppen heb ik toch! Eigenlijk te veel, denk ik soms. En er is niemand die er meê speelt, behalve ik. Och Moes, ik wou dat ik wist wat ik met al mijn poppen doen moest!... En ik hou er toch zooveel van; ik zou ze niet graag missen ook!”

„Wel,” zei Lina's moeder, „ik weet wel raad! Ik weet van de schooljuffrouw dat zij in haar klasse een paar allerliefste meisjes heeft, kindertjes van bijna arme ouders, die 't al een heele pret zouden vinden als ze al je poppen eens zien mochten. Ik denk er over die kinderen eens te visite te vragen, dan kunnen ze prettig spelen in onzen tuin. Als jij nu eens al je poppen uitstalde in de speelkamer, heel netjes, met hun meubeltjes en serviesjes en alles er bij, wat zouden die kinderen dat dan aardig vinden om te zien, denk je niet?”

„O, dol Moes, dol!” riep Lina en zij klapte in haar handjes en huppelde van pret.

Toen de dag van het feest naderde, kleedden zij en haar Moeder al de poppen netjes aan en zetten ze in de speelkamer neer. Mama maakte er aardige groepjes van, met de poppemeubeltjes en serviesjes die Lina had.

„Hoe mooi, hoe mooi!” juichte Lina. „Wat zullen die kinderen dat aardig vinden!... Moes, mag ik een paar poppen onder hen rond deelen?”

„Gerust, kind, de poppen zijn van jou. Maar...”

„Maar wat, Moes?”

„Maar dan moet je niet de oudste en leelijkste geven, waar jij zelf toch niet meer om geeft.”

„Nee, Moes. Maar waarom niet?”

„Omdat ik het niet aardig vind, aan arme kinderen alleen maar het kapotte en afgedankte speelgoed te geven.”

„Maar Moes, een kind dat in 't geheel geen pop heeft, is dat niet al blij als het een kapotte pop krijgt?”

„Jawel; maar dat is wat anders. Als wij wat *geven*, dan moet het ook *echt geven* zijn: iets dat voor ons zelf nog goed en mooi genoeg is. Als wij iets wegdoen dat voor ons te oud en te leelijk is, dan is dat geen *geven*, maar *afleggen* of *afdanken*, — begrijp je dat?”

„Ja Moes. En als die meisjes er zijn, dan wil ik een paar poppen *geven*, en er geen eentje *afdanken*... Maar Moes, er is toch laatst een dame bij je geweest, en die vroeg je om oud goed dat jij niet meer gebruiken kon, en toen heb je er ook wat kapot speelgoed van mij bijgedaan. Was dat *geven* of *afdanken*?”

„Afdanken. Ik gaf aan die dame op haar verzoek allerlei dingen die ik had *afgedankt*. Die dame was blij dat ze ze kreeg, en ik was eigenlijk blij dat ik ze kwijt was, want ze lagen me in den weg. Ik deed dus niets bijzonders, hoor kind. Die dame deed met dat oude goed meer dan ik.”

„Ja, Ma? wat deed ze er dan mee?”

„Al wat nog eenigszins goed was, knapte ze op; van twee oude stukken maakte ze soms één zoo goed als nieuw stuk; van een versleten groote jurk nam ze de beste lappen en maakte er een kinderjurkje uit; het speelgoed lapte en lijnde zij zoo goed en zoo kwaad als 't kon, en van de afgevallen stukken maakte zij poppekleertjes. Zij liet zich daarbij helpen door een stuk of zes meisjes uit de buurt, die zij een paar uurtjes in de week bij zich liet komen om ze te leeren naaien, knippen en verstellen, en die ze dan onder de hand wat moois voorlas of vertelde. Als het dan St. Nicolaas was, werd al dat opgeknapte goed onder heel arme menschen verdeeld... Dat was dan wel is waar oud, maar vriendelijke handen hadden het tot iets nieuws gemaakt; in elk geval tot iets dat er frisch en knap uitzag... Zie je, vrouwke, mijn geven was afdanken; maar wat die lame en die meisjes doen, dat is heusch weer *geven*, *echt geven*.”

„Dat is een lieve dame, Moes; en die meisjes vind ik ook lief. Maar die dame zei toch dat het lief van jou was dat je haar dien heelen boel gaf.”

„Nu ja,” lachte Mama, „ik had het haar kunnen weigeren. Maar waarom? Ik hielp haar met plezier.”

„Maar dan was jou geven toch niet heelemaal afdanken?” hield Lina vol.

„Nu dan, van allebei een beetje, als je dat liever hebt. Ik dankte af wat mij eigenlijk in den weg lag. Maar omdat ik plezier had in hetgeen die dame deed, leek het een beetje op geven. Natuurlijk, op mijn tijd gééf ik ook wel... Maar men moet de dingen niet mooier noemen of voorstellen dan ze zijn: Als jij een oude pop niet meer hebben wilt, haar liefst kwijt wilt zijn, dan maakt het voor jou geen verschil of je ze in de prullenmand gooit of ze een arm kind in de hand stopt: dat is en blijft afdanken... Maar als je een pop, waar je zelf nog van houdt, geeft aan een kind dat niets heeft, geeft met een hartje dat verlangt goed te doen, en met een vriendelijk woordje er bij, dan is dat *echt geven*.”

„Maar als ik nu zelf eens een beetje arm was, en niets dan oude en leelijke poppen had, dan kon ik toch geen mooie pop aan een ander kind geven,” zei Lina. „Zou dat dan afdanken zijn?”

„Nee, maar dan was het een ander geval. Dan gaf je van hetgeen je had. Je had zelf niets moois, dus je deelde meê van het minder mooie waar je zelf blij meê was. Dat bleef dan *echt geven*, en dat geven van je eigen armoe zou nog mooier zijn dan het geven dat je nu van je overvloed wilt doen.”

Lina keek een beetje bedroefd en zei: „Maar ik kan het toch niet helpen, Moes, dat ik zoo'n overvloed van poppen heb!”

Toen trok Mama haar dochtertje naar zich toe, drukte haar tegen haar borst en zei:

„Nee, vrouwke, nee, dat is jou schuld niet! Grootma en de Tante's hebben je méér poppen en speelgoed gegeven dan ik eigenlijk goed vind, maaar ze deden het uit vriendelijkheid. Maar zie je, als degenen die overvloed hebben nu maar plezier krijgen in *geven*, in echt, gul, vriendelijk *geven*, dan leeren ze er later nog wel andere goede dingen bij. Begia jij Zondag maar met al die kinderen een plezier te doen.”

„Ja Ma... en weet je wat? Ik zal ze laten kiezen! Dan krijgen ze zeker geen afgedankte poppen!”

„Best, kind!”

„Maar... als ze dan maar niet net Anna kiezen,...” zei Lina nadenkend; „van geen eene pop hou ik zooveel als van Anna!”

„Hoor eens, vrouwke,” zei Mama; en ze zette Lina vóór zich en keek haar ernstig in de oogen. „Hoor eens: het kan in iemands leven voorkomen dat hij het liefste en beste wat hij heeft moet afstaan om der wille van eens anders geluk. Dat kan een *plicht* zijn, een heel, héél zware plicht; maar als het iemands plicht is en hij doet het niet, dan laat zijn geweten hem nooit meer met rust... Maar hier is 't geval zoo ernstig niet,” vervolgde Mama, lachend. „Die meisjes, die alleen maar verwachten op visite te komen, zullen allen overgelukkig zijn met ieder één van je poppen, en dat hoeft nu juist niet jou lieve Anna te zijn. Als jij, bij de Tentoonstelling, Anna op je arm houdt, en zegt: „Dit is mijn liefste kindje, dat wou ik graag zelf houden, maar uit de anderen mag jullie er ieder eentje kiezen, dan zal niet één meisje er aan denken juist *Anna* te willen hebben. Waar *jij* zoo vriendelijk voor *hen* bent, zullen zij je jou Anna gaarne laten houden, heusch.”

„Dus mag ik Anna houden, Moes? Zonder erg zelfzuchtig te zijn?” juichte Lina.

„Zeker, vrouwke!”

En Lina liep plotseling naar het hoekje toe waar haar lieveling zat, en nam haar in haar armen en zoende haar. Zij had zelf niet geweten dat zij zóó veel van Anna hield. Toen gingen Mama en Lina weer ijverig voort, alles in orde te maken voor het feest.

Nu, dat liep prachtig af! Acht meisjes kwamen er. Ze waren eerst een beetje verlegen; maar Lina en haar Mama waren zoo vriendelijk, dat de visite zich al heel gauw op haar gemak gevoelde. Toen Lina de meisjes mee naar de speelkamer nam, ging er een kreet van bewondering op over de mooie Tentoonstelling. De kinderen hadden geen oogen genoeg om te kijken, en ze vonden het kijken naar al dat moois het heerlijkste van de heele visite. Maar toen zij hoorden dat ze ieder een pop mochten uitkiezen, — toen werden ze eerst stil, en daarna jubelden zij het uit van pret. Lina had Anna op den arm. Geen meisje dacht er aan Anna te begeeren.

kozen niet eens de allermooiste poppen uit. Ze wilden geen misbruik maken van de goedheid. Uit de middelsoort poppen kozen ze ieder naar haar smaak en zonder kibbelen... De schooljuffrouw had gelijk gehad: het waren recht lieve kinderen.

En toen ze nu in de huiskamer werden geroepen, waar op een keurig gedekte tafel broodjes stonden en chocolade, en koekjes en vruchten, toen zaten ze er alle negen als echte moedertjes omheen, ieder met een kindje op den schoot. En de mondjes stonden niet stil van babbelen en van eten. Lina had nog nooit zoo'n prettige visite gehad, vond ze. En eer de meisjes weggingen, gaf ze ieder nog een piepertje, zooals zij haar allerkleinste popjes noemde.

Lina had *echt* gegeven, — gul en hartelijk; en daarom was voor die andere kinderen het krijgen zoo héél prettig geweest.

NELLIE.

Een Erfenis.

Ergens in Ierland leefde het kinderlooze echtpaar M'Gurk in betrekkelijk uime omstandigheden. Dat wil zeggen: ze hadden een klein zaakje, en kenden ze al geen weelde, ze kenden evenmin broodzorg. Maar allerlei omstandigheden, buiten hun schuld, deden hen achteruitgaan, ja doodarm worden; en na een reeks van lotgevallen kwamen ze terecht in een dier ellendige Iersche dorpen, waarvan de bewoners zich uitsluitend voeden met aardappelen en haverpap; dat wil zeggen: aardappelen als dagelijksche kost, haverpap (zonder suiker) als feestmaal. In die omgeving kwamen man en vrouw terecht, schikten zich naar de omstandigheden, leefden van den opbrengst van hun aardappelveldje, en raakten met de goedgehartige dorpenlingen op tamelijk vriendschappelijken voet.

De man ging sterven, en zijn grootste bekommernis was hoe zijn eenzame weduwe er zich nu verder zou doorheen slaan. Van de twee toch was hij de meest sterke en praktische geweest. Maar een paar goedgehartige dorpenlingen beloofden dat zij een oogje zouden houden op het aardappelveldje, en naar noodig een handje helpen; en zoo kon de goede man zijn oogen veilig sluiten: zijn Margaret zou niet geheel verlaten staan na zijn heengaan. De dorpenlingen hielden woord. Steeds toonden zij zich bereid, bij hun eigen werk nog een slagje werk te doen voor vrouw M'Gurk; met alle plezier deden zij haar een zoodje van hun eigen mageren voorraad aardappelen, en snee zij, met den speurzin der armen, begrepen dat haar schuurtje erg was. Gaarne brachten zij haar een bosje hout mee als zij voor zich zelf gingen sprokkelen: kortom, zij schenen de weduwe van den vreemdeling te beschouwen als een heilige nalatenschap, voor welke zij gehouden waren zorg te dragen.

Maar Margaret M'Gurk was niet zoo'n héél gemakkelijk persoontje om te helpen. Zelf goed van hart, en innerlijk getroffen door de goedheid dezer doodarme menschen, kon zij toch niet vergeten dat zij eenmaal in andere omstandigheden had verkeerd; liever zou zij van honger gestorven zijn dan een maaltje aardappelen te vragen bij de dorpenlingen; en wie haar niet op uiterst kiesche wijze hielp, dien vervreemde zij van zich door een zekere stoutheid en hoogheid, die de arme menschen schuw in hun schulp deed kruipen. Het best kon zij het vinden met de oude Meg Cavanagh, die er bijzonder slag van had vrouw M'Gurk te helpen onder den schijn

van met haar te ruilen, of zelfs van een dienst te vragen inplaats van er een te doen.

Over 't algemeen bleef de verhouding goed tusschen de overgevoelige Margaret en de goedhartige dorpelingen.

Eens gebeurde er iets héél bijzonders. De postbode, die maar zelden zijn beenen behoefde te vermoeien met brieven of kranten te brengen naar het armzalige afgelegene gehucht, — de postbode deed zijn intree en bracht iets voor de weduwe M'Gurk! Geen brief of krant, maar een postwissel! Het ding op zichzelf wekte al belangstelling genoeg. Niemand had ooit zoo iets gezien; het ging van hand tot hand en werd daarbij aardig beduimd, want zindelijkheid is niet de hoofddeugd van doodarme Iersche boeren. Bijna niemand kon lezen; en die lezen konden hadden toch nog moeite om het geschreven schrift te ontcijferen; en wie 't geschreven schrift ontcijferen kon, en zag dat er sprake was van geld, wist toch al weer niet te zeggen wat dat nu weer beduidde. Maar eindelijk werd er toch een bolleboos gevonden die niet alleen geschreven schrift kon lezen, zelfs al hadden vuile vingers er een vetlaagje over heen gesmeerd, maar die tevens wist te vertellen dat aan de weduwe M'Gurk een erfenis was ten deel gevallen van vijftien shillings! Ja! Een verre bloedverwant, van wiens bestaan zij niets afwist, was gestorven en had haar zijn geheele kapitaal, groot vijftien shillings, nagelaten! (Ongeveer fl 9.—)

Het geheele gehucht was er dagen lang vol van. Niemand had ooit zooveel geld bezeten of zelfs bijeen gezien. Niemand dacht er aan vrouw M'Gurk te benijden; — ze vonden dat het haar toekwam, uithoofde van haar betere afkomst en vroegere omstandigheden. Maar iedereen begon er zijn geslachtslijsten eens op na te gaan, of er hier of daar niet een bloedverwant school die hem vijftien shillings zou kunnen nalaten. Niemand had zoo'n kapitalist in zijn familie. Hun bloedverwanten waren net zulke arme tobbers als zij zelf, en weldra legden zij zich weer geduldig neer bij de zekerheid, dat zulke gelukjes voor hen niet waren weggelegd.

Vrouw M'Gurk zelf was een beetje overbluft. Sinds jaren wist zij niet meer wat voor kleur of klank een shilling heeft, en nu had zij, door tuschenkomst van den bolleboos die den postwissel voor haar ingelost had, er vijftien, zegge *vijftien* in haar bezit. Wat zou zij doen met dezen schat?

Zooveel bureu zij had, zooveel goede raadgevingen werden haar gegeven. Een smulpaap zei: ze moest er een voorraad best havermeel voor koopen, daar kon zij zich lang aan te goed doen. Een potter was van meening dat zij hem in haar stroozak moest naaien „voor den kwaden dag” — als of deze arme tobbers eigenlijk ooit één goeden dag kenden! Een ondernemende geest sprak van een lapje gronds bijkopen, of een veestapelkje opzetten.... Kortom, ieder raadde vrouw Margaret aan wat hij zelf doen zou, indien het lot hem begiftigde met zulk een fortuintje.

Vrouw Margaret liet ze allen praten. Alleen het voorstel van den smulpaap scheen haar waard in overweging te worden genomen. En op een goeden dag kondigde zij aan dat zij naar het naburige vlek ging — om havermeel te koopen. Maar daar zoo'n geweldige zak havermeel als men voor vijftien shillings koopen kon te zwaar voor haar was, zou zij haar buurmeisje Nancy mee nemen om haar te helpen.

Heel dikwijls kwam het niet voor dat een bewoner van het gehuchtje naar „de stad” ging winkelen. Daarvoor moet je klinkende munt hebben,

n op dat instrument speelden de arme ingezetenen maar zelden. Maar *als* eens gebeurde dat een hunner de groote reis ondernam, dan bracht het gebruik meê dat hij bij al zijn bureu ging vragen of hij ook wat meê te brengen had uit de stad. Vrouw Margaret hield zich aan dat gebruik: en den avond vóór den dag dat zij, héél vroeg, met Nancy op weg zou tigen, ging zij rond bij al de bureu die haar, met meer of minder takt, zoo trouw hadden bijgestaan, om te vragen of zij haar ook een boodschap hadden op te geven.

Och, — boodschappen waren er genoeg, maar het geld er voor!... Het weder was dit jaar bijzonder ongunstig, en daardoor de aardappelooft bijzonder slecht geweest. In één gezin had men wel gaarne een zakje havermeel gekocht, — maar 't geld er voor ontbrak; men zou zich voorloopig nog maar zien te redden met de aardappelen, al begonnen die al zoetig en glazig te worden.... De oude Pat Killarney snakte letterlijk naar een rolletje tabak: zijn pijpje was de eenige troost voor den gebrekigen, half blinden ouden man. Zijn dochter had hem zielsgaarne tabak gegund; maar waar zij zelfs geen stuiver bezat voor brood voor 't gezin, mocht zij den ouden vader die weelde niet verschaffen. Een andere oude vrouw was den smaak van thee vergeten. Toen haar zoon nog leefde had die haar van tijd tot tijd een onsje meê gebracht; maar die was dood, en zij was blij dat zij altoos aardappelen had. De paar stuivers die zij had opgespaard voor thee, waren verdwenen in de ellende van dit slechte jaar.... Elders wou de kleine Peter zoo dolgaarne wat suikerstukken hebben, — van die van zes voor een stuiver. Een paar maal in zijn leventje had Moeder er hem op onthaald; de smaak dier heerlijkheid was hem bijgebleven; in 't gehucht zelf waren ze niet te krijgen; en nu vrouw M' Gurk tòch naar de stad ging.... En hij keek zijn moeder eens smeekend aan; maar Moeder, door het tobben en zorgen wat kribbig geworden, snauwde hem af wegens zijn schandelijke snoepzucht.... En zoo kreeg vrouw M' Gurk geen enkele boodschap meê. Maar heel het gehucht stelde belang in het havermeel dat zij ging inslaan....

Voor 't koopen van havermeel bleven Margaret en Nancy wel wat héél lang uit. 't Werd al laat, en de een voor de ander na liep den weg een eindje op, om te zien of de reizigers nu nog niet aankwamen... Eindelijk! Maar kwamen zij, beiden zwoegend onder de zware vracht die zij torschten. Heel de bevolking liep haar te gemoet, nieuwsgierig naar den inhoud der vanden. Maar vrouw M' Gurk zette haar zuinigste damesgezicht, en liet iets los over de inkoopen die zij gedaan had. Doch in 't gehucht gekomen, ving zij de rij langs de huizen binnen waar zij gevraagd had of er boodschappen waren. En o wonder, o hemelvreugde in het leven dezer tobbers! Ieder een kreeg van vrouw Margaret wat zijn hart begeerd, doch wat zijn beurs geweigerd had. Als een weldoende fee ging zij rond en bracht overal haar gaven: het arme gezin kreeg een flinken zak havermeel; en Pat Killarney een stevige rol tabak. De arme blinde oogen schreiden, terwijl de knokige vingers liefkoozend gleden over het geurige kruid. Zijn schoondochter, stom van ontroering, wilde hem zijn pijpje reiken om het te stoppen. Maar Pat zei: „Nee, van avond heb ik plezier genoeg met de rol vast te houden! Van avond rook ik niet.” En als een klein kind met zijn pop, zoo solde de oude man met zijn rol tabak. En de oude Mary, die zoo snakte naar thee, — wel, ze kreeg een heel pond, en een pond suiker er bij. Ze

wist niet wat ze zag, en evenals Pat schreide zij van blijdschap. Kleine Peter kreeg meer suikerstokken dan hij wist dat er in de wereld waren. En de een kreeg dit en de ander dat, naar zijn wenschen en behoeften. Nancy, die 's winters liep te bibberen in haar dun katoenen rokje, had een lekkeren warmen rok gekregen.

„En het havermeel voor je zelf?” vroegen de bureu. „Och,” zei Margaret „dat heb ik maar gelaten tot een volgenden keer; we waren toch al zoc zwaar bepakt. En eigenlijk geef ik niet zooveel om havermeel; een heete aardappel is mij net zoo lief.”

Maar de waarheid was, dat er van den heelen schat slechts enkele stuivers waren overgebleven; niet genoeg voor een zakje havermeel. En toen Margaret 's avonds die enkele stuivers had opgeborgen, en haar vermoeide oude leden uitstrekke op haar harde stroomatras, had zij slechts één verdriet: dat de erfenis niet een paar shillings méér had bedragen; dan had zij een flinken wollen borstrok kunnen koopen voor Jim Gregory, de arme stakker die zoo geweldig hoestte en zoo rheumatiek was. Dat had nu niet gekund, ondanks haar zuinig inkoopen, en ofschoon zij geen cent voor zich zelf had uitgegeven... Dat was Margaret's groote verdriet op dien dag...

NELLIE. (*Uit het geheugen naverteld*).

Twee dikkerds.

Jansen en Smits zijn twee verbazende dikkerds. Verleden kwam iemand Jansen tegen en zei hem: Jansen, je wordt te dik, je moet meer beweging nemen!

Ik neem beweging genoeg, antwoordde Jansen: tweemaal per dag loop ik om Smit heen.

Zeer waar.

Prof.: Welke tanden krijgt men het laatst?

Student: Valsche, professor!

Poëzie en Proza.

Dichter: Piet, wanneer hebt gij het eerste levenslicht gezien?

Prozaschrijver: Acht uren na mijn geboorte.

Dichter: Hoe dat?

Prozaschrijver: Ik werd geboren om 11 ure 's avonds, en daar de zoc eerst om 7 ure opstond, kon ik het licht niet eerder ontwaren.

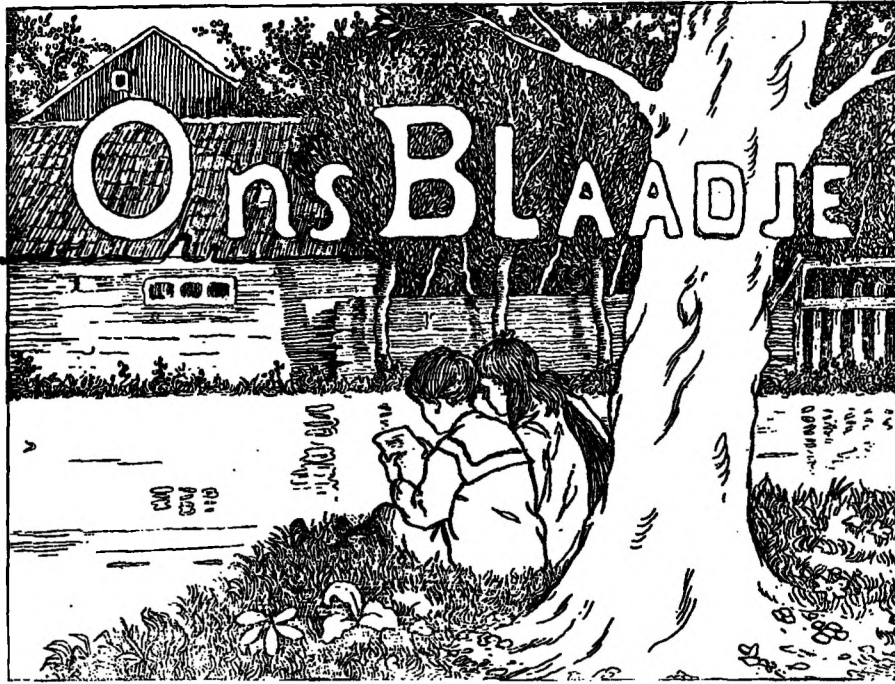
Melk voor Bleekneusjes.

Van H. en N. fl 3.—. Van een dame te Breda fl 1.—. Uit den spaarpot van Joh. L. te Rotterdam fl 0.25. Nog van H. en N. fl 1.25. Van Tiny en Job W. te Heerenveen fl 0.50.

Gezonden, 24 Jan., aan Mej. S. fl 12.50. Rest in kas fl 6.75.

Kleine Gerritfonds.

Van een dame te Breda fl 1.—. Van Mej. C. E. H., den Haag, fl 1.—. Van Tiny en Job te Heerenveen fl 0.50.

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 2.
7 Februari 1903.

Uitg.
MASEBEEU
Rotterdam

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaaf (50 Nrs.)

INHOUD: *De Poppen-tentoonstelling. — Het witte Slot. — Kindgrappen.*

De Poppententoonstelling ¹⁾ te Amsterdam.

Enkele kinderen zullen er wel van gehoord hebben; héél enkele gelukkigen ze wel hebben gezien óók. 't Moet keurig en keurig geweest zijn. Wij, die ze niet hebben gezien, laten wij tevreden zijn met er het volgende over te lezen. Het is een alleraardigste beschrijving van een deel der poppen, waarbij meteen de voornaamste inzenders worden genoemd. 't Is prettiger zoo iets te zien, — maar bij gebrek aan beter moet men zich vergenoegen met wat men heeft!

Vreemd keken ze elkaar den eersten dag aan, al die poppen, uit donkere bewaarplaatsen, uit winkels en speelkamers te voorschijn gehaald en plotseling bijeengebracht. Terwijl de commissie der tentoonstelling ze plaatste,

1) De noten aan den voet der bladzijden zijn van mij. N.

hielden ze zich maar heel kalm; sommigen hadden wel willen pruttelen over haar slechte plaats, maar tegenover menschen verraden ze nooit dat ze ook een ziel hebben, — alleen maar een enkele maal tegen de kleine meisjes die hare moeders zijn

Niet zoodra echter waren de menschen heengegaan en de deuren goed afgesloten, of daar begonnen de poppen. 't Was ook een ontmoeting! Daar waren alle rassen tegenwoordig, die in al hun verschillende talen opmerkingen maakten; daar vonden bruigoms hun bruidjes, pierrots hun pierrettes, asschepeesters haar prinsen, bakkers haar zuigelingen; daar sprongen aristocratische dames van hun plaats naar beneden, omdat ze een paar matrozen in de buurt ontdekt hadden; een heel rijtje poppen dat bij gebrek aan plaats hoog tegen den muur gehangen was, liet zich afzakken.

In een paar minuten was de zaal zoo vol met de door elkaar krioelende poppen, als overdag met bezoekers uit de menschenwereld

Toen bulderde plotseling een stem boven al het rumoer uit: „Stilte!”

't Was de Markies uit de antieke afdeeling 1)

„Poppen,” zei hij, „hoe durft gij u aldus gedragen? Gij doet alsof ge menschen zijt. Keert allen naar uw plaats terug, dan zullen wij bezoeken bij elkaar afleggen en elkaar bekijken.”

„Och, ouwe pruik!” riep een brutaal boerinnetje, dat met de handjes in de zij stond. En gevolgd door een heel troepje boertjes en dienstmeisjes, melkmeisjes en matrozen, liep ze naar de gouden koets, om het vorstelijk echtpaar toe te juichen.

Maar andermaal klonk de heerschersstem: „Stilte! Ik zeg u, dat ik tweehonderd-vijftig jaar oud ben. Ik behoor aan een patricische familie. 2) Anders sta ik onder een stolp...”

„Wat zult u dan nu stoffig worden, arme Markies,” zei de antieke jufvrouw naast hem. „Ik lig gewoonlijk in een doos en ben dan heel gezond, maar nu voel ik me zoo zwak, alsof ik elk oogenblik uit elkaar zal vallen.”

„Wees niet bang, hooggeschatte jonkvrouw, wij ouden van dagen zijn gemaakt van goede materie, ja, van edeler stof zelfs dan de menschen. Ik vraag u, wie van de menschen, nà Methusalem, werd tweehonderd-vijftig jaar oud? Ziet u al dat moderne 3) goedje daar? Zij houden 't zoo lang niet uit. Als ze vallen, breken ze hun hoofd; als een kind ze hardhandig aanpakt, zijn hun ledematen uit 't gelid.”

't Moderne goedje had toch respect gekregen voor den ouden edelman en was weer naar honk teruggekeerd.

„Geachte poppen,” begon de markies weer, „veroorloof mij eenige bezoeken bij u af te leggen; dan zal ik u later in de gelegenheid stellen zelf uit wandelen te gaan, en mijn visites te beantwoorden.”

Hij daalde af en zocht zich eerst een gezellin uit. De dames uit de antieke afdeeling vond hij wel wat erg antiek om mee te gaan wandelen, dus zocht hij liever in de moderne zaal. Het best beviel hem daar Marie Antoinette, die hij waardig keurde hem te vergezellen. Zij zat te kijken naar acht lieve popjes, die voor haar een menuet 4) dansten. Zij maakte een sierlijke reverence 5) en stapte van de verhooging af, geholpen door den Markies.

1) De afdeeling waar poppen met kleederdrachten uit vroeger tijdperk staan.
2) Zeer deftige familie, doch zonder adelsitel. 3) Van den nieuwen tijd. 4) Mooie ouderwetsche dans. 5) Diepe buiging, volgens de regelen der kunst.

„Wil Mevrouw te voet gaan of per rijtuig?”

„O, liefst per rijtuig, Markies, maar ik vrees, dat wij geen geschikt voertuig vinden.”

„Bij 't antieke speelgoed zeker niet, dat is wel wat klein om ons te bevatten; maar laten wij zoeken in de afdeling nieuwerwetsch speelgoed.”

Wel zagen zij een paar fraaie rijtuigen, een Engelschen hansom, 1) een Indisch en een Japansch wagentje en een Russische slede, maar alles was te klein.

„Deze Russische troika 2) is prachtig,” zei de Markies, „'t is een inzending van jongenheer Karel Muller, u weet wel, een zoon van den schilder. Jammer dat we hem niet gebruiken kunnen, 't zou anders zoo hard gaan met die drie flinke paarden. Maar — wat dunkt u van deze tigers uit Japan, ingezonden door den consul-generaal te Singapore, den heer J. C. F. Reelfs?”

„O neen, daarop durf ik niet rijden, laten we liever maar te voet gaan!”

Ze gingen het eerst naar de gouden koets, waar ze diepe buigingen maakten voor het vorstelijk echtpaar.

De Koningin zei dat ze zeer in haar schik was over al de mooie inzendingen; ze hoopte maar dat er flink wat opgebracht zou worden voor de blinden.

„En is Uwe Majesteit tevreden over de koets?”

„Die kan ik zelf niet zien. Alle menschen spreken over het „sprookje”, maar de Prins en ik zijn de eenigen die het „sprookje” niet kennen.”

De volgende bezoeken waren zeer hoffelijk: bij Willem II en zijn bruid Maria, bij Willem III Koning van Engeland, Frans I van Frankrijk, bij Koningin Louise van Pruisen, bij een Byzantijnschen keizer en keizerin.

Toen ze langs een heer kwamen die er zeer deftig uitzag met orchidee 3) en monocle, 4) stootte Marie Antoinette den Markies aan.

„Wie is die heer? Hij verwacht ons ook.”

„Dat is Chamberlain,” riep een piepstemmetje van den overkant, behoorende aan een Eton boy. 5)

„Waar kom jij vandaan, kleuter met je hoogen hoed?”

„Van mevrouw De Goeijen—Janssen. Dacht u dat ik van Eton wegge-loopen was?”

Het voorname paar luisterde niet eens meer en trad toe op een schoone Venetiaansche kantwerkster, ingezonden door den heer dr. L. Bizio, consul te Venetië. Zij was druk bezig aan haar vlug handenwerk, en toonde den Markies hoe het ging met al die klosjes.

„Tegenwoordig werken ze niet meer zoo, Markies, alles gaat machinaal, ze zijn te lui, ze kunnen niets meer.”

„Wat blijft u?” riep een juffrouw in reform, 6) met een zeer geëmancipeerd 7) gezichtje; „gaat u maar eens mee, naar de zaal waar de be-kroonde poppen te zien zijn. Er is een wedstrijd geweest voor poppen in het netst genaaide kostuum, en nu verzoek ik u vriendelijk deze Fransche

1) Soort sjees. 2) Kar. 3) De orchidee — een wonderwerk der natuur — is tegenwoordig de *mode*bloem. Deftige Engelsche heeren dragen ze in het knoopsgat. 4) Oogglas: bril voor slechts één oog. 5) Leerling aan een bekende opleidings-school in Engeland. 6) Dameskleed dat er op gerekend is zonder corset gedragen te worden. 7) Moelijk in één woord weer te geven; 't kan iets goeds beteekenen, maar ook iets overdrevens.

min met bébé te bekijken, ingezonden door het Ned. Israëlietisch Meisjes Weeshuis te Amsterdam. Ieder stukje goed is vervaardigd door meisjes beneden de vijftien jaar; bekijkt u gerust de onderkleertjes, alles is even keurig. Zie eens, die kousjes zijn gebreid door meisjes van tien jaar."

De Venetiaansche kantwerkster en Marie Antoinette moesten toegeven dat het werk allerkeurigst was.

De Markies stond met de grootste verbazing naar 't reform-meisje te kijken, haar taille vergelijkend met die van Marie Antoinette. 1)

"Wat is dat voor een paskwil?" 2) vroeg hij ten laatste.

"Paskwil is niet het juiste woord, Markies; als u op de hoogte was, zoudt u spreken van hobbezak. 3) Maar u leest zeker geen kranten?"

"Gelukkig niet."

"O, ik ben zoo moe," zuchtte Marie Antoinette. "Vergun mij, Markies, dat ik mij retireer; 4) ik wensch in gindsche bad-inrichting van de firma Merkelbach mij te verfrisschen, dan zoek ik mij een ledikantje uit; ik denk dat ik de „Baby" van jongejuifrouw Gretha Prins zal verzoeken op te staan, haar ledikantje bevalt mij zoo uitermate."

"Ziet u, Markies," zei 't reformpje, "die moeheid komt alleen omdat ze zoo ingepend is, wij gereformeerden..."

"Och wat, ik wil niets met gereformeerden te maken hebben, ik vind de quaestie van te gering belang om ze te bestudeeren, maar toch veroordeel ik al dat gezeur. In mijn tijd droegen alle nette dames corsetten."

"Maar bezoekt u dan ten minste de reformpop, die een taschje draagt waarin men offeren kan voor de blinden..."

"Nee, nee, nee, ga uit mijn straal!" 5)

't Juffe liep terug naar haar plaats, en klaagde haar nood bij een Toynbee-clubje, 6) dat gezellig om een tafel zat te lezen. 't Heele groepje was vervaardigd door een echt Toynbee-clubje uit Ons Huis, en ingezonden door de dames F. en A. Hartogh te Amsterdam. De club was zeer verontwaardigd over de woorden van den Markies, en besloot hem niet te ontvangen als hij op bezoek zou komen.

Maar de Markies was bezig een nieuwe gezellin te kiezen. Hij zag een schoonheid, een „Sneeuwvitje," ingezonden door den heer J. J. le Fèvre de Montigny, maar de Prins wilde haar niet laten meegaan, en de kabouters beschermden haar; hij zag een verleidelijke Yum-Yum, 7) van mej. Corry Huysinga, maar vond haar niet voornaam genoeg; hij zag madame Sans-Gêne, 8) als waschmeisje, als amazone en aan het hof, inzending van de dames Kröner Soeurs, maar hij was bang dat zij wat ongegeneerde 9) opmerkingen zou maken; hij zag een Gretchen 10), maar Faust 10) liet haar niet gaan; hij zag de vier schoone jaargetijden van Hirsch, die wel samen maar niet afzonderlijk wilden meegaan; hij zag een Parisienne met schaatsen, ingezonden door mevr. E. Tilanus—Van Leeuwen, maar hij durfde zich niet op glad ijs wagen; hij zag een pop in kleederdracht van het eiland Martinique, vervaardigd door een bewoonster die bij de ramp al haar betrekkingen

1) Die leefde in den tijd dat de gesnoerde dames haast doormidden braken. 2) Dwaasheid, spotternij. 3) Allernieuwste spotnaam voor vrouwen die geen corset dragen. 4) Terugtrek. 5) Geen mooie uitdrukking voor een Markies. 6) Arbeids-club. 7) Japansch tooneelspeelstertje, als ik mij niet vergis. 8) Persoon uit een bekend tooneelstuk. 9) Onbehoorlijk. 10) Ook al personen uit een tooneelstuk.

verloren heeft, ingezonden door jongej. Hanny den Tex Bondt, maar hij vond haar te droevig uitzien; eindelijk ontdekte hij een pop in baltoilet die hem beviel.

„Hoe is uw naam, schoone jonkvrouw?”

„Ik heb geen naam,” stamelde de aangesprokene.

„Maar uit welke familie stamt u?”

„Uit heelemaal geen familie. Ik ben ingezonden door de firma Devos & Meijers.”

Ontstemd keerde de Markies zich van zulk een plebejische 1) af en ging naar een pop in bruidstoilet.

„Ik ben ingezonden door de Dames-bestuursleden der vereeniging „Arbeid Adelt,”” zeide zij trotsch.

De Markies hoorde iets van adel, en dacht dat de zaak wel in orde zou zijn.

„Zoo'n jonge bruid met zoo'n ouwen heer,” zei venijnig de versmade pop, toen het paar gearmd wegwandelde.

„Ik zou graag de étalages 2) met toiletten zien, mijn uitzet is nog niet geheel klaar,” begon het bruidje. „Laten we eens in de vestibule 3) kijken, daar zijn de beelderigste hoedjes.”

Ze troonde den Markies mee naar de hoedjes van Mars, van Koperberg, van de firma Van der Voort, en keek zoo lang, dat het hem begon te vervelen; hij had alleen oogen voor een miniatuur pelsjas van de Bonneterie, en betreurde dat hij er te groot voor was. Op haar verlangen kocht hij daar een paar zijden onderrokjes en een dozijn paar handschoenen van Laimbock.

Toen werden weer bezoeken afgelegd, het meest bij andere bruiden, bij dienstmeisjes, bakers en bébé's. Het langst bleven ze bij een groote baby-pop, in het rose, ingezonden door mevr. H. P. Wertheim uit New-York; die werd algemeen de mooiste gevonden.

„Ook maakten ze zeer „herablussend” 4) een praatje met de dame, die met haar twintig kinderen in een schoen huisde, en er op blufte dat ze alle twintig hun ledematen konden bewegen (ingezonden door de dames Lefébure). En verder zochten ze wat huisraad uit voor de nieuw op te zetten huishouding.

„Daarvoor moet je in de antieke afdeeling zijn, kijk eens hoeveel mooier van lijn en kleur mijn oude meubeltjes zijn,” zei de Markies; „zie eens dezen bazaar in het hoekje, waar een dame allerlei poppenheerlijkheden verkoopt; er zijn wel twaalf verschillende soorten van haarkammetjes, behalve al de poerderdoosjes, schaartjes, taschjes, waaiertjes...”

„Wat kijken die Chineezen ons raar aan. Kijk, daar zit een heele familie, gezonden door den consul te Foo-Chow, den heer John C. Oswald; ze zijn zeker boos dat we hen niet bezocht hebben. Maar 't is ook onmogelijk al die barbaren apart te bezoeken.

„Barbaren!” bromde een Chineesch krijgsman van mevr. Hannema—Wertheim, „wij zijn de beschaafden en jullie zijn de barbaren.”

„Niet vechten,” waarschuwde een Chineesch geleerde, „laat ze maar praten.”

Maar de krijgsman had zijn wapenen al opgenomen en viel den Markies aan.

„Help, help!” gilte deze. De bruid viel flauw.

1) Meisje zonder adeltitel. 2) Uitstallingen. 3) Voorhal. 4) Van uit de hoogte

Twee Transvaalsche boeren van jonkvr. Emma J. Bicker kwamen aangerend om te strijden voor het recht; pleegzusters stroomden toe; Indianen, Mexicanen, Japanners, alles kwam meedoen, en men wilde juist een veldslag organiseeren naar het voorbeeld van den slag bij Waterloo, ingezonden door jongenheer Dick Tollenaar, toen een geruisch buiten de deuren de komst van menschen aankondigde.

Toen verhief de arme Markies nog eens luid zijn stem:

„Poppen, als ge niet wilt verraden dat ge een ziel hebt, snelt dan terug naar uw plaats. Een, twee, drie!”

Toen de deur openging, was van wanorde niets meer te bespeuren, elke pop stond of zat of lag, alsof niets bijzonders gebeurd was.

Een juffrouw kwam binnen en legde een hoop boekjes neer. Toen zij weg was ging de Markies ze bekijken.

„De catalogus ziet er netjes uit. Wij staan er allen, behoorlijk genummerd in. Wie een sterretje bij z'n nummer heeft, wordt verloot. Ik niet, gelukkig. Arme lotelingen, uw aantal is groot! Wie weet waar uw toekomstig tehuis zal zijn!

„De catalogus bevat ook plaatjes van mej. A. Hooijer en M. Willet Laurillard. Zeer verdienstelijk. Vergun mij dat ik u voorlees.”

Maar de poppen waren moe en vielen in slaap, en ten slotte rolde de oude Markies zelf van slaap en moeheid omver. H. Hx. in *Hel Alg. Handelsblad*.

Het witte Slot.

In het groote zwijgende woud stond, jaren en jaren geleden, een heerlijk slot, van welks toren een witte vlag woei. Koning Sigurd, in wiens rijk het lag, reed er dikwijls voorbij en keek met verlangende blikken naar het heerlijke gebouw, in welks kamers nog nooit een mensch geweest was, hoeveel moeite men ook had aangewend om er in door te dringen.

Eens, toen hij er weer voorbij reed, hoorde hij wonderbare tonen weerklinken, die in zijn hart een diepen weemoed wekten, maar tevens zulk een gevoel van zaligheid, dat hij onwederstaanbaar gedrongen werd het slot wat meer te naderen. Hij klopte eerst zachtjes aan de poort; maar daar niemand ze opende, sloeg hij er harder en harder op. Maar geen sterveling kwam om den koning toegang tot het slot te verleenen. Toen liet hij zijn paard omkeeren en reed naar huis, zeer ontstemd door zijn teleurstelling.

Zijn jonge vrouw begroette hem hartelijk en eerbiedig, maar toen zij bemerkte, hoe betrokken hij er uitzag, vroeg zij:

„Zijn het de lasten der regeering, die zoo zwaar op de schouders van mijn gemaal drukken, of wat is het anders dat hij zoo somber kijkt?”

„Neen, het zijn niet de lasten der regeering; maar het ergert mij, dat zelfs de koning van het rijk geen blik mag werpen in het binnenste van het Witte Slot.”

„Leg een feest aan, en noodig bij die gelegenheid uw dappere ridders uit om met list of geweld de slotpoort te openen.”

„Ja, ik zal het nog eens beproeven; maar ik kan je wel vooraf zeggen dat het tot niets leiden zal.”

Nu kregen de hofmeesters en bedienden het druk, want de ijlboder hadden bevel ontvangen om de gasten tegen den volgenden Zondag uit te noodigen, en ze hadden dus nog maar twee dagen tijd.

Al de edele ridders van het land verschenen op 's konings feest. Men oesteedde den eersten dag om onder elkander een lans te breken, maar den volgenden richtte men zijn schreden naar het Witte Slot. De witte vlag wapperde vroolijk op den frisschen morgenwind, en de witte muren schitterden als waren zij van zonnestralen gemaakt. De vensters bestonden uit helder glas dat het zonnelicht vroolijk weerkaatste. Uit de zalen van het slot weerklonk weder die heerlijke muziek, maar geen levend wezen werd er bespeurd.

Deze wonderbare tonen brachten de luisterende ridders zóó in verrukking, dat zij zwoeren niet op te zullen houden met het kasteel te bestormen, eer zij er allen te samen in waren binnengedrongen. De dag verliep evenwel zonder dat zij eenige vorderingen gemaakt hadden. Bij het vallen van den avond gelastte de koning den ridders terug te keeren naar zijn slot, ten einde zich tot den volgenden dag te sterken met spijs en drank.

Dien dag zouden de koningin en haar zoontje en haar hofdames mee rijden naar het slot. De kleine prins was onbeschrijfelijk blijde dat hij het slot eindelijk eens te zien zou krijgen, en hij droomde den ganschen nacht van niets anders, dan van de wonderlijke dingen die hij er van gehoord had. Maar zelfs zijn droom was niets, vergeleken bij de werkelijkheid; want toen hij het den volgenden dag in het oog kreeg, was hij zóó betooverd dat hij alles om zich heen vergat. Maar toen de heerlijke tonen zachtjes weerklonken, kon hij zich niet langer bedwingen; hij gaf zijn paard de sporen en ijde voort, hoe zijn moeder hem ook vermaande den teugel te wenden.

Eerst toen hij de poort genaderd was, stond het paard stil. Zonder zich te bedenken sprong hij er af, en lei zachtjes zijn kleine mollige hand op de deurknop.

En zie, deze ging van zelf open! Wat al die sterke ridders te zamen niet hadden vermocht, dat vermocht het roodwangige, onschuldige kind. Maar even spoedig als de deur zich geopend had, even spoedig sloot zij zich weer achter het prinsje, en wederom bleef zij ongevoelig voor de iverige pogingen der ridders.

De kleine prins was als betooverd door alles wat hij daarbinnen zag. Een klein wezentje, niet langer dan hij zelf, bood hem de hand en leidde hem het geheele kasteel rond. In een groote zaal, vol violengeur, zaten tal an jonge meisjes, in het wit gekleed, te naaien; terwijl een harer, de choonste onder de schoonen, op haar lier speelde, om den arbeid te beter te doen vloten. Toen de prins met zijn geleidster binnen trad, hield zij op het spelen, trad naar hem toen en reikte hem lachend de hand.

„Weet gij waar gij zijt, kind?“ vroeg zij den kleine met vriendelijke stem.

Hij durfde nauwelijks adem halen, nog veel minder antwoorden; daarom vergenoegde hij zich met eenvoudig te knikken.

„Het slot waarin ge u thans bevindt, heet „*Tempel der Onschuld*,” en slechts voor degenen die zelf onschuldig zijn, opent zich zijn deur. Door middel van lans en zwaard laat zich de tempel niet openen.”

„O, wat is het hier mooi!“ barstte de knaap uit, één en al opgetogenheid. „Mogen mijn ouders hier ook binnen komen als het u belieft?“

„Uw moeder wel, die is even onschuldig als gij, en gij hebt het aan haar goede leiding te danken dat gij ons slot moogt zien. Later, mijn jongen, wanneer gij groot zijt, en allerlei verzoeken u omringen, bedenk dan

dat gij hier zijt geweest en dat gij dit aan uw lieve moeder verschuldigd zijt. Dan zult gij de verzoeken kunnen weerstaan."

"En mijn vader dan?" vroeg de knaap.

"Zijn hand is niet zoo rein van schuld als zij wezen moest; doch wanneer hij, van dezen dag af, tracht zich zelven te vergeten en te leven voor zijn volk, dan zal koning Sigurd welkom wezen in ons slot."

Zij kuste den jongen op het voorhoofd, beval hem op nieuw aan de zorg van zijn geleidster, keerde naar haar plaats terug en nam haar hier weder ter hand.

Toen de knaap zoolang weg bleef, begon de teedere moeder zich over hem ongerust te maken. „Sigurd, Sigurd!" zeide zij tot haren echtgenoot, „bedenk toch dat dit een tooverslot is, en dat ons eenig kind gevaar loopt voor altijd binnen die muren te blijven!"

"Hij komt nog wel terug," zei de vader om de arme moeder te troosten, ofschoon hij zelf vreesde dat zij gelijk had.

"Och, lieve Sigard, laat mij even beproeven of ik er ook in mag!"

"Neen, neen! gij moogt dat slot niet naderen. Ach, dat ik ook zoo vurig verlangen moest, het van binnen te zien! Het is mijn schuld als ons kind niet terug komt!" jammerde de vader.

Doch zie, daar opende zich de deur, en als van een stralenkrans omgeven stond daar de lieve jongen, en strekte zijn kleine armen met teederheid naar zijn ouders uit.

Overgelukkig drukten zij hem aan hun hart, en met verbazing hoorden zij de wonderbare geschiedenis aan die hij hun vertelde.

Daar het feest nu afgelopen was, wendde de koning zich tot de ridders en zeide:

"Van dezen dag af zal mijn lijfspreuk zijn: „Alles voor het welzijn van mijn land"; en ik bid u, edele ridders, dat een iegelijk uwer zijn koning naar vermogen helpe, om slechts te doen wat goed is."

"Leve de koning en zijn gemalin!" antwoordden zij, en eerbiedig groetende ging ieder zijns weegs.

Wat Sigurd beloofd had volbracht hij. Zijn onderdanen beminden hem als een vader, en zoo kwam eindelijk de dag waarop hij, met zijn vrouw en zoon, die intusschen tot een mooien jongen man was opgegroeid, de heerlijkheden van het witte slot mocht aanschouwen.

N. Naar het Zweedsch.

Goed geantwoord.

Jonge Dame: „Foei, stoute jongen, je moest je schamen vogelnestjes uit te halen. Heb je wel eens bedacht hoe treurig de moeder er over moet zijn als ze haar jongen niet meer vindt?"

"O," antwoordde de jongen, „als 't anders niet is. De moeder merkt er niets van, want die zit op uw hoed!"

Het hoefde niet.

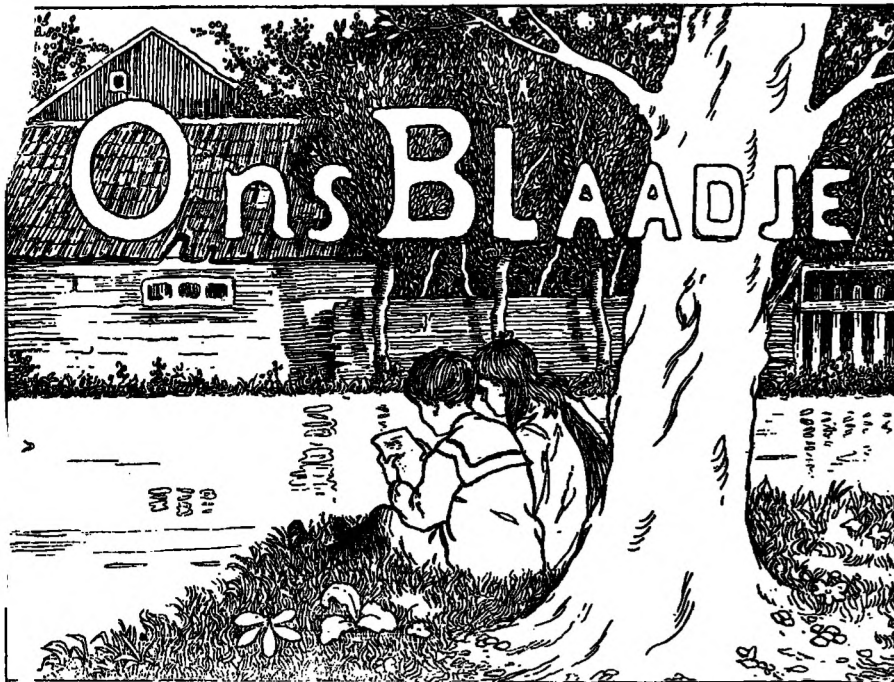
„Nu is Oom Willem getrouwd," zei een kleine ukkepuk; „maar 't hoefde heusch niet, ik had al tantes genoeg!"

Melk voor Bleekneusjes.

Van een dame te Utrecht fl 1.25. Van Ferdi's feest fl 1.30.

Kleine Gerritfonds.

Van een dame te Utrecht fl 1.25. Van Nelly (gezonden aan mej. Heijermans) fl 2.—.

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 3.
14 Februari 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.25 — België f 1.25. — Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *De Italiaansche hond. — Waarom Piet Pofadder nooit trouwde. — Eiden. — Een vreemd geval. — Als... — Een prettige gast in de speelkamer. — De ifant en de Rhinoceros. — De slimme Boer. — De drie Snijders.*

De Italiaansche Hond.

ARNHEM, datum postmerk.

„Frits,

Binnen eenige dagen zend ik je een mooien Italiaanschen hond. 't Is een pracht-exemplaar, dat ik hier toevallig ontdekt heb. In Rotterdam zag ik ze nog nooit en ik ben overtuigd dat je 'r wel mee in je schik zult zijn. Je broer Jo.”

Frits las de briefkaart in den familie-kring voor. De indrukken waren verschillend.

— De jongen is niet wijs, zei Pa. Wat moeten wij nou in vredesnaam op een bovenhuis met een hond doen. Wie weet wat voor 'n mormel het is. 't Zal wat moois zijn. Natuurlijk is ie niet zindelijk; vuile pooten op de

trap, in iederen hoek van de kamer een plas; 't is wat lekkers. Maar ik zal 'em wel mores leeren; als ie dat doet, met z'n neus er door, hoor, en een paar keer per dag moet ie naar buiten.

— Pa, daar zal ik zelf wel voor zorgen, 't is mijn hond!

— Ja, jou hond, pruilde zus Annie; die nare Jo Mij heeft ie allang een griffon 1) beloofd en nou krijg jij 'm. Wat heb jij d'r an, je zit toch den heelen dag op school! Ik zou met 'em gaan wandelen enne... hè, die akelige jongen!

— Voor poes is het ook niet prettig, mengde Moe zich in het gesprek Zoo'n italiaansche hond heeft natuurlijk een opvliegend temperament, italiaansch bloed; daar kunnen we nog wat mee uitstaan.

— 't Wordt me 'n bende, begon Pa weer; katten, fietsen en honden, allemaal op een bovenhuis. En dan komt nog het voornaamste, de belasting. Maar daarvoor mag jij zorgen, Fritsje, van je zakgeld!

— Neen, dank je wel, hoor! we hebben er allemaal plezier van, dus die mag u betalen.

— Hoor me nou zoo'n jongen eens aan. Heb ik nog niet genoeg voor mijn rekening?

— Sst, sst, man, suste Moe; laat er nu geen kwestie komen over dat beest. Jo denkt er ons een genoeg mee te doen, dus moeten we den hond behoorlijk ontvangen.

— Ja, zei Annie, en een hok moet er zijn.

— Weet jij hoe groot? vroeg Pa ontstemd. 't Kan evengoed een ijsbeer zijn als 'n muis.

— We moeten het in ieder geval niet te klein nemen. Ik zal straks eens bij oom Willem aanloopen, misschien wil die het hok van Karo wel voor een paar dagen afstaan.

Oom Willem was wel zoo vriendelijk het verzoek toe te staan, en meteen liep Annie naar de Dienstverrichting.

's Avonds nog kwam het groote hok, dat voorloopig in de keuken een plaats vond, tot groote ergernis van de meid, die zich toch nauwelijks in de kleine ruimte kon bewegen.

Frits had intusschen een paar kilo hondenkaak, een halsband en een ijzeren ketting gekocht, wat een booze bui van Pa's kant tengevolge had en hem alle Italianen naar den drommel deed wenschen.

Twee dagen na de ontvangst van de briefkaart reed een wagen van van Gend & Loos voor.

— Daar is ie, gilde Annie, en ze vloog de trappen af om een oogenblik daarna, verwonderd, met een goed gesloten pak terug te keeren.

— Och, och, dat stomme dier, 't moet dood zijn, platgedrukt. 'k Hoc niks, geen janken, geen piepen. Is die jongen mal, om zóó een hond t verzenden!

— Maak dan toch los, zei Annie angstig tot Frits, die het pak om e om draaide, naar ventilatie zoekend — het beest zal stikken!

— Pas op dat ie je niet bijt, zei Moe, die hond kan wel dol geworden zijn, zóó van Arnhem af.

Frits kneep eerst eens voorzichtig in het pak en sneed toen het touw door. Een dik, stevig papier vormde de buitenste verpakking.

1) Soort hondje.

Nog geen beweging, nog geen geluid.

Angstige gezichten, behalve van Pa.

Frits kneep weer eens, wat harder.

— Daar zit ie, zei hij, 'k voel zijn staart, maar groot is ie zeker niet, 'n raar model.

— Schiet dan toch op, protesteerde Annie ongeduldig.

Nog een omslag van bruin papier, nog 'n paar kranten en....oooooh!!!

Frits brulde het letterlijk uit van pret. Hij greep in zijn zak, las nog eens de briefkaart — ja, daar stond het; hij had niet goed gezien.

„Binnen eenige dagen zend ik je een mooien italiaanschen hoed....”

(„Rotterdamsch Nieuwsblad.”)

Waarom Piet Pofadder nooit trouwde.

(Uit Zuid-Afrikaansche Schetsen en Stories, door Joh. Visscher).

De Brandwachten waren uitgezet.

De burgers, liggend in de schansen bij Kimberley, verlost van de ondragelijke hitte van den dag, troosteloos, afmattend, alle dagen 't zelfde, onduldbaar soms omdat het water schaars was en de gezichten ongewaschen, slenterden in 't duister naar elkaar, vormend groepjes, de ouden bij de ouden, de jongeren bij elkaar, steelsgewijze brandend een eindje kaars, geplant tegen de voorzijde van de schans.

Daar was een groepje, nog al gemengd, jonge burgers uit het dorp, een enkele Hollander, een Duitscher. Allen rookten.

Een jonge Afrikaander, Piet Potgieter, had het woord en vertelde:

„Di's toch wonderlik, hoe soms 'n klein dingetje kan maak dat daar heeltemaal 'n groot verandering kom in 'n mens z'n lewe 1) en in z'n planne. Julle weet mos 2) die storie hoe ik die naam gekrij het van Piet Pofadder? — Dit was mos 'n kleine en geringe ding wat dit zoo gemaak het, en wat die oorzaak gewees het dat ik nie tot trouwe kon kom nie.

„Kijk, die ding was zoo. Ou meneer Stegman het, toe hij nog predikant op Adelaide 3) was, een Zondag op ons dorpie kom preek. Ik had toe 'n bloedvint op mijn rechterbout, en dit was maar zwaar ver 4) mij om te zit. Maar toch, ou Stegman kon al te mooi preek, en ik wou die kans niet voorbij laat gaan om hom te hoor nie. Nou, om met een bloedvint op 'n iarde kerkbank te zit, dit zou mij banje 5) in m'n aandacht stoor, en ik noes 'n plan maak.

„Jullie weet hoe 'n jongman is. Hij 's maar banje hoogmoedig, en zoo wou ik lievester 6) nie 'n kusse na die kerk toe saandra 7) nie, en ik wou ook nie laat weet dat ik 'n bloedvint het nie. Ik vra toe bij ou Moer, die winkelier, of hij nie raad kan ge 8) want hij was 'n danig goeie vriend van mij. „Ja Piet,” zeh hij, „kijk, hier is net die ding wat jij moet heh!” Toe wijs hij ver mij 'n kusse wat 'n mensch kan opblaas, met 'n tuit wat kan toeskroef met 'n moer. Net zoo's die kusse stijf opgeblaas is, schroef jij die tuit toe, en as jij die kusse weer wil berre 9), skroef jij die tuit weer los, en dan kan 'n mens die ding zoo maar opvouw en in jou zak steek.

„Wel, ik kan ver julle zeh, ik was blij om die ding te krij. Ik koop dan

1) Leven. 2) Toch. 3) Een dorp in de Kaapkolonie. 4) Voor. 5) Zeer. 6) Liever. 7) Meenemen. 8) Geven. 9) Bergen.

ook zoo maar een ver mij, en toen ik kom in mijn kamer perbeer, 1) beantwoordt hij eerste klas. 2) Zondag stap ik met die ding in de zak kerk toe. Gelukkig was mijn ouërs die dag nie bij die huis nie, en zoo'zit ik alleen in ons bank.

„Die banke van ons kerk was diep, zoodat as 'n mens koes 3), kan niemand ver jou zien nie. Voor ik dan gaan zit, het ik zoo koes, koes, die kussen opgeblaas. Die mense het maar gedenk: ik bid. Ik gaan op die kusse zit, en voel net lekker dat alles zoo goed gegaan het. Maar denk, daar kom 'n vrouw, met zoo'n opgeschote jongetje bij ons in, en daar was 'n nooi 4) ook. Hul 5) was vreemdelinge, en toe hul ziet ik is alleenig in die bank, denk hul, dit was ver hul vrij om die oop plek in te neem. Nou, dit was dan ook niks nie as maar die verflakste 6) kind nie zoo gruwelik stout was nie.

„Die ongepoetste bottiaan 7) begin toch, net zoo's hulle zit, zoo maar bollermakiesie speul 8) op die bank, zonder 'n stuk ontzag ver z'n ma en die ander mense wat daar zit. En as ik ver hom mijn vinger wijs, trek hij ver mij schieve gezich en lek 9) z'n beentjes in die luch, ne's 'n hond wat z'n buik in die zon warm maak. Naderhand staan ons allemaal op orn te bid, en wat die kind toe gemaak het weet ik nie, (hij het zeker aan die tuit gepeuter), maar toe ons weer gaan zit begin die kusse te blaas. Die kind spring na z'n moeder toe en praat zoo maar hard in die kerk: „Ma,” zeh hij, „daar is 'n slang onder die kerk; hoor, hoe blaas hij: di's zeker 'n pofadder.” — Die vrouw skrik zoo, dat zij zoo maar skree: 10) 'n slang, 'n slang!”

„Het die kind toe maaf die skroef heelemaal afgedraai, dan het die wind gauw uitgeblaas, maar die skroef was net half af, en toe begin die ellendige ding mos te fluit. Al die mense kijk om, wat daar te doen was, en toe ik omkijk, zien ik al die achterste mense met hul nekke uitgerek, ne's hoenders wat achter mekaar hol 11) ver 'n stukkie kos. 12) En daar kom die koster ook an met die lang kollekte-stok, wat die zwart doodsmuts an die end het. Maar gelukkig, toen hij bij mijn bank kom en uit asem vra: „Waar, waar is die slang?” was al die wind al uit die kusse, en was hij zoo plat ne's 'n pankoek.

„„Ach,” zeh ik ver hom, „hier is geen stuk slang nie, dit is zoo maar die kind z'n dinge.” Die vrouw skaam haar toe zóó, dat zij op die plek 13) die kind bij die hand vat en uitstap. En die nooi gaan toe ook uit.

„Ik had net spijt van die nooi. Maar die nooi het ver Hessie 14) eers gezien toe die kerk uit was en toe Hessie ver haar vra, wat dit in mijn bank te doen was, zeh zij mos mooi ver haar (zóó maar tegen haar): ik het skandie 15) in die kerk gemaak. Ik vertel haar toe die geval van die kusse, maar zij wil daar niks van g'loo nie, en toe het die eene woord die ander gehaal, en op die end was dit uit tusse ons twee.

„Hessie is kort daarna met 'n ander kerl getrouw, want ik hoor zij het gezeh, zij wil nie 'n man heh nie wat in die kerk verkeern is 16) nie, en wat met die bijnaam loop van „Piet Pofadder.”

1) Beproeven. 2) Ging het uitstekend. 3) Gebogen zitten. 4) Meisje. 5) Zijlieden. 6) Drommelsche. 7) Onfatsoenlijke baviaan. 8) Verstoppertje spelen. 9) Steekt. 10) Uitriep. 11) Loopen. 12) Eten. 13) Op staanden voet. 14) Piet's meisje. (De nooi was ongelukkigerwijs de eerste die 't geval aan Hessie vertelde) 15) Schandaal. 16) Onbehoorlijk handelt.

„Ik het toe 'n eeuwige haat in die kusse gekrij, en wou die liederlike 1) ding aan ou Moer t'rugbreng, maar hij het ver mij helder uitgelach, en wil mij die geld nie t'rug ge nie. Toe het ik dit an die bazaar present gege', en die verbrandste 2) ding het hul o'er en o'er verkoop en hij brenge toe urentig 3) nog vijf pond op, want iedereen wou die ding koop toe hulle hoor: di's die kusse van Piet Pofadder, wat hom z'n vrouw gekos het.

„Zoo kom dit dat ik niks van die nuwighede kan verdra nie. Di's al maar die Uitlander z'n dinge wat ons lewe zwaar maak. Zoo vat hulle ons geld, en hulle is skuld dat ik Hessie verloor het met hul verbrandste kusse, en nou wil hul ver ons land ook nog vat: — lievester dood!”

En toen kwam de veldcornet: lichten uit! De oude burgers hadden reeds hun reeks van psalmen gezongen. Vijf minuten later was het geheele lager in diepe rust. Alleen de brandwachten drentelden met loomen, zwaren stap voor en achter de rij van slapende mannen. Kimberley wierp z'n flikkerend zoeklicht tegen de zilver-besterde zwarte lucht, en zag niets dan die enkele, donkere figuurtjes op het dorre, vlakke veld.

Uit „Het Volk” (Zondagsblad.)

Helden.

I.

Een ambtenaar in Ned. Indië, die nog al veel op reis moest zijn, viel eens van zijn paard; toen schrok hij zoodanig, dat hij van zijn leven niet meer op een paard wou klimmen.

Hij deed voortaan zijn tochten per karretje. Eens brak het wiel van zijn voertuigje. Hij schrok zoodanig dat hij niet meer in een karretje wilde zitten, van zijn leven niet meer!

Nu liet hij zich door koelies in een draagstoel vervoeren. Eens zakte hij (hij was heel dik) door den vloer van zijn draagstoel heen. Hij schrok er zoo van, dat hij niet meer in een draagstoel wou.

Hij deed nu voortaan zijn tochten te voet. Maar op een avond viel hij daarbij in een greppel en brak een been. Nu werden de voetreizen ook afgeschaft.

Sinds deed hij zijn zaakjes af in een langen luierstool. Maar eens werd hij woedend op zijn bediende, vloog in drift uit zijn stoel op en brak daarbij zijn pink..... Sedert durft hij niet meer in een langen luierstool liggen en blijft dus maar op zijn bed.

Als dat nu eens onder hem in tweeën breekt, waar moet die ongeluksvogel dan blijven?

II.

Een Hollander die in Indië reisde, wou dolgaarne eens een olifantenjacht bijwonen; niet uit jagersmoed, maar om te kunnen zeggen: ik ben op de olifantenjacht geweest. Een der vorsten op de buitenbezittingen zou hem het vermaak van een olifantenjacht verschaffen. Eerst onderzocht onze held of 't gevaarlijk was. „Neen,” zei de vorst die hem in de gaten had, „gevaar is er niet zoo lang de olifant zijn snuit stil houdt. Maar als die begint te bewegen, dan wordt het zaak om rechtsomkeert te maken.” Onze held knoopte dit in zijn oor, en de jachtstoet begaf zich naar de

1) Ergerlijk. 2) Leelijk. 3) Waarlijk.

wildernis en legde zich op den loer. Weldra verscheen er een olifant in 't gezicht. Het niets vermoedende dier deed wat alle olifanten onophoudelijk doen: het bewoog zijn snuit rusteloos heen en weer. De dappere jager, dit ziende, koos met zijn heelen stoet het hazenpad, en de olifant ging ongedeerd zijns weegs, trouw zwaaiend met zijn snuit.

Een vreemd Geval.

Een niet zeer snugger jong meisje kreeg door voorspraak een betrekking in een winkel waar zijden linten en weefsels werden verkocht. Zij werd geplaatst bij de linten, en men zei haar, dat ze maar goed moest toekijken en toehooren wat haar buurvrouw deed en zei die bij de zijden stoffen was, en dan net zoo doen.

Op een dag vroeg een dame naar den prijs van zijden stoffen en vond dien erg hoog. „Ja, Mevrouw,” zei de winkeljuffrouw, „dat is wel zoo, maar dat is wegens de ziekte onder de zijwurmen, ziet u!”

Ons gansje had goed opgelet.

Een poosje later kwam er een dame die naar den prijs van linten vroeg; ook zij klaagde dat die zoo hoog was. „Ja, Mevrouw,” zei het gansje, „dat is wel zoo, maar dat is wegens de ziekte onder de lintwurmen, ziet u!”

Als

Een pedant snuitertje, dat op de H. B. S. wel eens hoge cijfers had gehaald, en dus dacht dat hij alle zeven Wijzen van Griekenland in de schaduw stelde, zei eens tot een vermaard schrijver:

„Ik wil ook een roemrijke loopbaan volgen.”

„Loop jongen, loop,” zei de vermaarde man goedig; „en als je ze te pakken hebt, kom het mij dan eens vertellen.”

Een prettige Gast in de Speelkamer.

„Ik moet eventjes naar de keuken,” zei Tante Lize tegen Tom; „hier heb je een prentenboek, ga daar nu in zitten kijken zoolang.”

Maar Tom had niets geen zin in prentjes kijken, en nauwelijks was Tante Lize weg, of hij sprong van zijn stoeltje en ging naar de deur van het speelkamertje. Die stond open en het speelkamertje was leeg.

Tom mocht nooit alleen in dat kamertje komen, want hij zat altoos overal aan en maakte alles kapot. Want hij was nog maar zoo'n heele kleine kleuter. Daarom werd de deur van dat kamertje altoos goed toegehouden, zoodat Tom er niet alleen in kon. Maar nu stond zij per ongeluk open, en onze kleine baas stapte er pàrmantig in en keek eens rond wat voor moois er was.

Het eerst zag hij den mooien nieuwen vlieger van zijn broer Jan. Er lag ook een potlood met een scherpe punt op de tafel. In eens bedacht Tom een aardig spelletje: hij nam het potlood en prikte met de punt gaatjes in den vlieger, zoodat de mooie vlieger er al gauw uitzag als een zeef.

Toen hij van den vlieger genoeg had, nam hij een doos met diertjes en poppetjes, en brak van de diertjes de pooten af en van de poppetjes de armen. Nu waren ze veel mooier, vond Tom, en hij zette de dieren zonder pooten en de menschen zonder armen allemaal netjes op een rij om zich heen, en keek naar zijn werk, en vond dat hij dat nu eens heel netjes gedaan had.

Toen keek hij eens verder rond, of er soms nog wat voor hem te doen was. Jawel, daar lag, in een wiegje, de mooie nieuwe wassen pop van zijn zusje Corrie. „Tommie wil de oogjes van poppie uitpeuteren,” dacht de kleine guit bij zich zelf; en hij nam de pop uit de wieg. Maar gelukkig, eer hij het arme wassen kind van het licht der oogen berooven kon, merkte hij dat haar eene schoentje los was.... Tom zal er de knoopjes maar afdoen,” dacht hij, en hij begon uit al zijn macht aan de knopen te trekken. Juist op dat oogenblik kwam tante Lize binnen.... „o Tom, o Tom,” riep ze; „wat heb je daar gedaan?”

„Gaatjes in vlieger geprikt, beestjes mooi gemaakt,” zei Tom in de onschuld van zijn hartje, en hoogst tevreden over zijn verdienstelijk werk. „Tom is heel blij,” voegde hij er nog heel ernstig bij.

„Nu, maar Jan en Corrie zullen alles behalve blij zijn,” zei tante Lize, de mooie pop reddend uit Toms vernielende knuistjes; „kom nu maar gauw met Tante meê.... En Tom mag nooit weer alleen naar het speelkamertje toe, begrepen?”

„Tom — nooit — alleen — speelkamertje — toe,” herhaalde Tom, alsof hij ieder woord goed in zijn geheugentje wou prenten. Of hij 't onthouden heeft weet ik niet.

Meer knorren kreeg Tom niet. *Hij* was ook niet de eigenlijke schuldige, maar degen die de deur van de speelkamer had laten open staan. Jan kreeg natuurlijk een anderen vlieger en andere diertjes en poppetjes. En mettertijd heeft Tom wel geleerd dat hij het speelgoed van broer en zus niet kapot mocht maken.

NELLIE.

De Olifant en de Rhinoceros.

Een jonge olifant zat zoet in 't gras te spelen met al zijn speelgoed bij zich en een popje in zijn armen. Daar kwam een kleine stoute vos en schold het zoete olifantje uit voor rhinoceros... Diep bedroefd gaat het olifantje naar zijn moeder toe, die juist bij het fornuis koffie zat te malen. Moeder zet den koffiemolen uit de hand en neemt haar olifantje op schoot, dat onder bittere tranen vertelt wat de stoute vos hem had aangedaan. Moeder troost hem met een klontje, en het olifantje gaat weer zoet spelen. Maar 's avonds vertelt zij het geval toch aan haar man; die vond het ernstig genoeg om een familiraad te beleggen, waarin alle ooms, tante's, nichten en neven, onder een kopje koffie verklaarden dat de vos moest worden aangeklaagd wegens belediging. De heele familie Olifant tigt dadelijk naar 't stadhuis, en wordt door ééne deur gelaten in de groote zaal, waar koning Leeuw op zijn troon zat recht te spreken. Maar nauwelijks is de familie door die deur binnén, of door een andere komt de heele familie Rhinoceros, óók om den vos wegens belediging aan te klagen. Want die onverlaat had hun lieve zoontje uitgescholden voor — olifant. Eer nog de koning tijd had zijn mond open te doen, vielen de beide families op elkander aan, woedend dat een olifant zich beledigd achtte als hij voor rhinoceros, en een rhinoceros als hij voor olifant wordt uitgescholden.... Tijd en gelegenheid tot rechtspreken vond de Leeuw niet; daarom liet hij al dat vechtend gedierte de deur uitjagen. Het zag'er jammerlijk uit, en de dokters, heelmeesters en apothekers der familiën Olifant en Rhinoceros, hadden handen vol werk met heelen en verbinden, en zelfjes en drankjes bereiden.

En de Vos, die al 't spektakel veroorzaakt had, zat in zijn hol en lachte tranen.... Maar van oudsher is de Vos berucht geweest als een booze, looze guit....

De slimme Boer.

Een boertje dat met een kar vol gesprokkeld hout uit het bosch kwam, zag aan een grooten boom nog een mooien, dikken, halfdooden tak. „Dien kon ik nog wel meenemen,” dacht hij, „maar hoe? Wacht, hij is toch half dood, ik kan hem er afrukken met een touw.” Vlug bindt hij een touw aan den wagen vast, werpt het over den boomtak heen en bindt het andere eind om zijn middel. „Nu gaat het van zelf,” dacht hij en riep: „Hu, beestjes, hu!” En zijn ossen begonnen flink aan den wagen te trekken. Maar.... de dikke tak was niet zoo vermolmd als hij er uit zag, en ons boertje woog niet zwaar. Wip, ging hij de lucht in, over den tak heen, en plof! op den grond, want de brave ossen trokken stevig door. Van zijn val een beetje bekomen, staat ons boertje op, loopt den wagen na, brengt de dieren tot staan, laat ze achteruit rijden tot onder den boomtak en daar weer halt houden. Nu gooit hij het eind van het touw weer over den tak, klimt er bij op en zet zich schijlings op den tak, dicht bij den stam. Hij bindt het eind touw aan den tak vast en begint met zijn bijl, dien hij meegenomen had, flink te hakken.

Intusschen zet hij de ossen weer met een krachtig Ju! Ju! tot loopen aan, omdat hun trekken hem menigen bijlslag kon sparen. De brave dieren loopen — en trekken — en halen krak! krak! den tak naar beneden, en slepen dien aan het touw achter den wagen aan. En op het stompje zit ons boertje, met de bijl in de hand, uiterst tevreden over zijn slimmen zet.... Maar.... nu kon hij er niet af!.... En als niemand hem is komen verlossen dan zit hij er nog, den dag van vandaag!

De drie Snijders.

Drie snijders waren op reis gegaan, en hun geld was op vóór zij thuis waren. Toen gingen zij een herberg binnen, want zij hadden ergen honger en dorst, en hoopten door het vertoonen van hun kunststukken een maaltijd te verdienen. „Goed,” zei de waard; „als jullie kunsten de moeite waard zijn, dan betaal ik je met een flinken maaltijd; maar dienen ze me tot niets, dan kun jullie weer gauw rechts om keert maken... De eerste snijder nam een zonnestraal en stak hem door het oog van een naald. De tweede ving een vlieg die juist op een zijn neus zat; die vlieg had in een van haar kousen een gaatje. Dat stopte de snijder, zoodat je niet meer zien kon waar het geweest was. De derde prikte een naald in den muur en sprong toen fluks door 't oog er van...

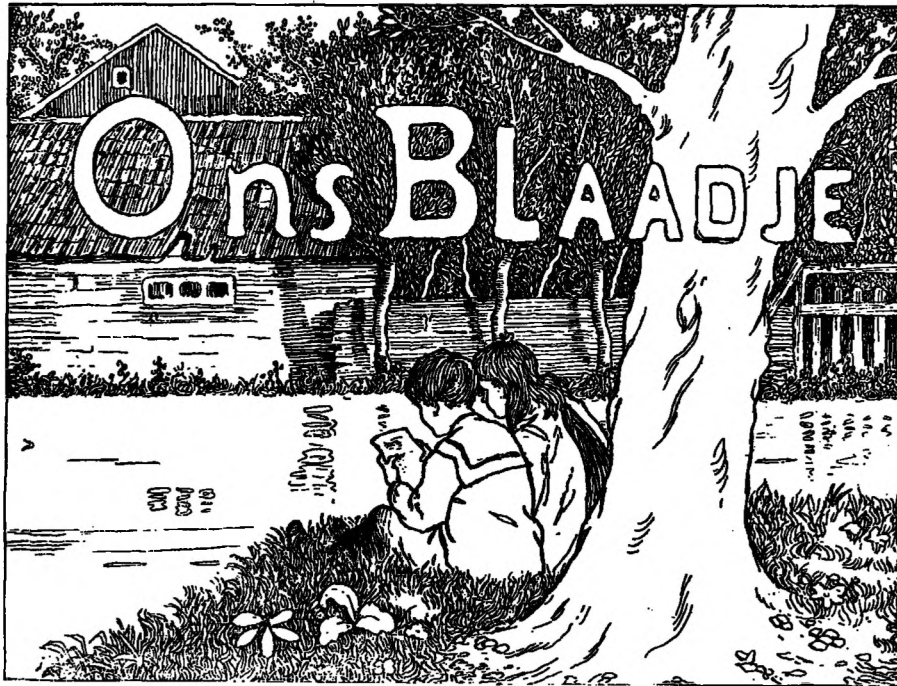
De waard had stil staan kijken naar al deze fraaie vertooningen. Toen zei hij: Ik zal jullie betalen wat jullie kunsten me waard zijn. En hij vulde een vingerhoed met water, gaf hun dit en zei: „Zóóveel heb ik er aan, en dat zijn ze me waard.”

Melk voor Bleekneusjes.

Een oude dame te Nijmegen fl 1.—; Rebecca te Groningen fl 2.50; Marie P. te Asten fl 0.65; To en Mieps G. te Amsterdam fl 1.—

Kleine Gerritfonds.

Rebecca te Groningen fl 2.50. H. en N. van een spelletje trictrac fl 1.50.

WEEKBLADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 4.
21 Februari 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Speelgoed-avonturen.*

Speelgoed-avonturen.

I.

In de Speelgoedkast.

„Toen werd ik dol,” zei de tol, hardop denkende.

„Hé, waarom?” vroeg de pop.

„Wel, verbeeld je: mijn kleine baas wou mij laten draaien, heel vlug, heel vlug. Daartoe sloeg hij mij met een touwtje. Maar 't waren geen liefkoozende klapjes die hij mij gaf, maar felle striemen. Toen werd ik dol van de pijn, en trippelde, en sprong, — sprong dóór de ruit van het keldervenster...”

„En toen?” vroeg de pop, ademloos.

„Ja, daar stond de meid aan een tafeltje deeg te beslaan, pannekoeken-deeg. Daar vloog ik midden in, en met mij een heeleboel glasscherven. Ze was woedend en gooidde mij in den kolenbak. Den eersten keer dat

de kachel weer honger had en eten vroeg, zou ze er mij stellig hebben ingestopt, met een schep vol zwarte kolen. Gelukkig kwam mijn baasje naar mij zoeken en vond mij in den kolenbak. Hij haalde mij er uit.... Ik zag er uit als een heel gek gebakje, zei hij: een wit schuimgebakje met zwarte suikerkorrels bespikkeld. Hij waschte mij en droogde mij en gooide mij hier in de kast, en daar lig ik nu maar al door, zachtjes en hardop, te droomen van mijn avontuur...."

"En de pannekoeken?" zei de pop, die veel belang stelde in huiselijke aangelegenheden.

"O, daar werden belangrijke besprekingen over gehouden," zei de tol. "De meid was woedend, en keef, en riep om Mevrouw, en klaagde mijn baasje aan. Met haar tweeën vischten zij naar de glasscherfjes; maar er waren er zoo veel, dat Mevrouw en de meid besloten van dit deeg maar geen pannekoeken te bakken. Voor nieuw beslag waren er geen eieren genoeg meer in huis; en om eieren te halen was er geen tijd meer. Dien dag zouden ze het dus maar zonder pannekoeken doen. Toch was er één in huis die pannekoek kreeg...."

"Wie, wie?" vroeg de pop.

"Mijn baasje. Mevrouw zei tegen de meid: „Ik zal hem een pannekoek op zijn broekje geven," en de meid zei: „Dat heeft hij eerlijk verdiend."

"Wat doet een jongen met een pannekoek op zijn broek?" vroeg de pop.

"Ik weet het niet," zei de tol. "Opeten zeker niet, want zijn mond zit op een heel andere plaats."

* * *

"Adoe! adoe!" riep een pop den volgenden avond, hardop droomend.

"Wat scheelt je toch, buurvrouw," vroeg het schaapje.

"Och, ik droom zoo benauwd! Dat komt van alles wat ik vandaag heb uitgestaan. Verbeeld je, mijn meesteresje wou mij eens erg mooi maken. Ik kreeg een nieuw rokje aan, en een zijden sjerp, en een kraagje, en allerlei moois. Maar mijn luie meesteresje kan niet naaien. Om den rok zat geen band en de sjerp wou niet netjes vallen, en aan 't kraagje waren geen knopen of knoopsgaten. Toen nam ze kleine speldjes, heele fijne scherpe poppespeldjes, en prikte al het moois vast in mijn lijf. Ik kreeg spelden in mijn buik, spelden in mijn rug, spelden in mijn middel, spelden in mijn hals. Ik gilte het uit; maar menschenkindertjes verstaan geen poppengegil. Ze denken dat wij niets geen gevoel hebben in onze zemelen. Ze ging maar voort met mij te martelen, want ze dirkte mij zoo op met haar ongenaaide lappen en kanten, dat zij wel een doosje vol spelden noodig had. En nu zijn al mijn zemelen overstuur. Wel heeft ze mij wéer uitgekleet, en hier lig ik nu, in mijn baalkatoenen velletje, te rillen van de kou. En toch brandt mijn vel van de pijn van al die prikken, en een paar speldjes zijn door mijn vel heen in mijn lijf gedrongen, en wat dat nu worden moet weet ik niet. Telkens val ik in een hazeslaapje; en dan droom ik van fijne speldjes en van tallooze prikjes, — en dan schrik ik al gillende wakker!"

"Arme stumperd," zei het schaapje. "Ja, die kinderen kunnen soms ruw met ons te werk gaan. Ik ben ook zoo'n arme slachtoffer van meedoogenlooze kindervingers. Ik kon vroeger zoo prachtig hè! zeggen, moet je weten. Hoe ik dat deed weet ik zelf niet. Ik deed het en ik deed het toch ook

niet. 't Geluid kwam nergens uit mijn eigen lijf. Ze hadden mij op een soort van groene wei gezet; ten minste daar leek het ding op. 't Was een rare wei; een waar windhol. Als mijn baasje op die wei drukte, dan zonk zij in; ik voelde dan een geweldige tocht tegen mijn pooten, en meteen kwam er een geluid... bè! bè! Een echt schapengeluid, maar ik schrok er in het eerst zelf van; naar verhouding van mijn grootte was het een geluid als van een reuzenschaap. Maar ik wende aan het geraas en ook aan den tocht, en ik was recht trotsch op het geluid dat ik maakte en toch niet maakte. Mijn baasje, toen hij mij pas had, was er ook verrukt over. Hij kon mij maar niet genoeg bè! bè! laten doen. Maar op een kwajen dag wou hij met alle geweld weten waar mijn bè zat. „Onder in de groene wei,” zei zijn moeder. „Wil kijken,” zei mijn baasje. „Dat kan niet,” zei zijn moeder. „Je kunt bè niet zien.” „Wil toch kijken,” zei mijn baasje en begon al met zijn kleine vingertje op zij van mijn groene wei te peuteren. „Als je de groene wei kapot peutert,” zei zijn Mama, „dan vliegt bè weg. Dan kan schaapje nooit meer bè! doen!” Mijn baasje keek zijn moeder eens aan en zei: „Wil zien!” „Nu goed,” zei zijn Ma; „ga je gang, maar dan moet je niet huilen als schaapje geen bè! meer doet.” En het kleine mollige vingertje peuterde de onderverdieping van mijn groene wei kapot, en heusch waar, hède weet ik niet, bè vlòg er uit en ik was stom... Toen wou mijn baasje huilen, maar zijn moeder zei: „Als er iemand huilen moet, dan is het dat arme schaapje, dat nu door jou schuld stom is!” Toen nam mijn baasje mij in zijn armpjes en zoende mij; het is een allerliefst best baasje, dat zeg ik je; maar stom heeft hij mij gemaakt, en nu ik geen bè! meer doe vindt hij aan mij geen aardigheid meer, en daar lig ik nu, een arm verwaarloosd schaapje!”

„Zoo als ik een arm verwaarloosd duiveltje ben!” klonk het uit een donker hoekje.

„Wie is daar nu aan de praat?” vroegen de anderen.

„Ik, het voormalige duiker-duiveltje. Och, ik ben er toch óók zoo naar aan toe!”

„Vertel, vertel!” klonk het uit alle hoeken.

„Het was op de Tentoonstelling van Parijs in 1894. In een der verste uitheeken van het groote tentoonstellingsgebouw lag ik met dozijnen broertjes op een stalletje ten toon en te koop. Honderden menschen stonden bij ons stil en lachten, zoo'n schik hadden ze in ons. Maar we waren dan ook zulke alleraardigste duiveltjes, engeltjes van duiveltjes! Onze horens staken zoo jolig de lucht in, ons staartje kromde zoo parmantig naar boven: onze bokspootjes waren zoo hartelijk uitgestrekt als wilden wij de heele wereld aan ons hart drukken. En we lachten zoo glunder! Rose, blauw, melkwit en zwart waren wij. We zaten ieder in een fleschje met vocht, en een dun blaasje sloot het fleschje af. Drukte je op het glaasje, — roetsje! vlogen wij naar beneden, in een vaart tot aan den bodem; of zacht nederdalend als een vallend veertje; of met huppelende sprongetjes wip, wip, op en neer, — al naarmate de druk op het blaasje was. 't Was dol, vonden wij; 't was jolig, vonden de menschen en de kinderen die rondom het stalletje stonden. Een schooljongen zei: Dát zijn nu die Cartesiaansche duikertjes, daar Meneer op school van verteld heeft....”

„Hoe zei je?” vroeg de tol.

„Cartesiaansche duikertjes, naar den man die ons heeft uitgevonden.”

■ „Hé, ben jij *uitgevonden*?” riep een der poppen.

„Nou, of ik! door een groot geleerde, Cartesius heette hij.”

■ „Hé, wat een eer,” zei de pop. „Wie zou ons hebben uitgevonden?”

■ „Niemand en iedereen; wel vierduizend jaar geleden speelden de kleine meisjes in Egypte al met poppen, van lappen, van hout, van leem. Dat heeft de Mama van mijn meesteresje haar eens voorgelezen,” zei Lizepop.

„Dat is deftig! heel deftig;” — riep pop Betsy. „Egypte is al deftig, — waar het ligt weet ik niet, maar dat is juist het deftige, dat je afkomstig bent uit een buurt die niemand kent; maar die vierduizend jaar! Vierduizend-jaar bestaat het poppengeslacht al! Ik weet van mijn meesteresje, dat sommige menschen al heel blij zijn, wanneer ze kunnen bewijzen dat hun geslacht vier, vijfhonderd of duizend jaar bestaat. Maar vier duizend!!!... Ik word er zelf duizelig van; ik wist niet dat ik van zóó ouden adel was!”

„Vierduizend jaar,” riep een stem die uit de diepte scheen te komen; „dat is nog niets, vergeleken bij den ouderdom van mijn geslacht!”

„Wie ben jij dan,” vroegen verscheiden stemmen.

„Noach, de Arkeman.”

„Is jou geslacht dan nog meer dan vierduizend jaren oud?”

„Ja. De wereld was nog heel jong, nog niet zoo héél lang geschapen, toen er een groote vloed kwam die al wat leefde verzwolg. Alleen mijn voorvader en naamgenoot werd met zijn huisgezin en een groot aantal dieren van allerlei soort gered. Zij hebben, toen het water gezakt was, de ledige aarde weer bevolkt; ter herinnering daaraan kregen de kindertjes later een stuk speelgoed dat Arke Noachs heette. Alle kindertjes hebben zoo'n ark altoos een prettig stuk speelgoed gevonden. Hoe meer dieren er uit kwamen, hoe liever. Groote pret vooral, als papa of mama van ieder dier dat uit de ark kwam het geluid maakte: boe! bè! hanhanhan! i-aa! i-aa! miauw! waf! waf!... O, wat gilte mijn baasje toen hij zijn ark voor 't eerst had! Wat moest zijn papa voor hem miauwen, blaffen, blaten, balken, hinniken, loeien, brullen, sissen, — de goeie man werd er schor van! Maar dan schonk baasje's mama hem een kopje thee, en dat maakte zijn stem weer helder...”

„En wat voor geluid maakte jij, Noach?” vroeg Lizepop.

„Ik? ik praatte Hebreuwsch; maar dat kon baasje's papa niet nadoen, daarom liet hij mij maar in 't Hollandsch vertellen van den grooten plageren en den hoogen vloed, en onze blijdschap toen de zon weer scheen, en ons geduldig wachten totdat het water was weggelopen, en ons werken en zwoegen om de akkers weer te bebouwen...”

„En waar zijn je vrouw, je kinderen en je kleinkinderen nu, en al je beesten...”

„Och, toen ons baasje al onze namen, onze geluiden en onze vertellingen van buiten kende, toen vermaakte hij zich op een heel andere manier met ons. Mijn kinderen heeft hij de koppen afgedraaid...”

„O gruwel!” klonk het in koor.

„Mijn beesten brak hij de pooten af en plukte hen de staarten uit. Dan plakte hij ze weer vast met spuug, maar dat hield niet. En zoo raakten de arme dieren hun staarten en hun pooten kwijt, en hun horens en hun koppen, en eindelijk raakten de meesten heelemaal weg. Wáár ze nu zitten weet ik niet. Maar ik lig hier nu alléén in de ark, met een hoop oude vodden!”

„Ontzettend!” riepen de poppen; „en dat een man van zulk een oud geslacht! Nog een beetje ouder dan wij.”

„Zeg, jullie wordt vervelend met je oud geslacht,” pruttelde het duiveltje. „Als ik eens wou gaan uitrekenen hoe oud *mijn* geslacht is, dan kregen we een cijfer, een cijfer... Mijn arm klein duivelsbolletje kan het zelf niet vatten. Maar ik geef niets om den ouderdom van mijn geslacht. Ik vind het een veel grootere eer dat ik ben uitgevonden door een geleerd man. Lang niet ieder stuk speelgoed is van zoo'n geleerde kom-af. Maar luister nu hoe 't mij verging. Baasje's papa en mama waren óók op die tentoonstelling en zagen ons. Ze kochten er twee, een pikzwart moriaantje, en mij, die melkwit ben. Mij vooral vonden ze een dodderig duiveltje, en mijn zwarten broer vonden ze allerkluchtigst. Dat was hij ook. Hij grinnikte zoo grappig en in zijn horens was een nog joliger draai dan in de mijne. Mijn zwarte broer had een jammerlijk lot. Bij 't uitpakken gleed hij baasje's mama uit de vingers en viel kapot op den vloer. Met des te grooter zorgvuldigheid werd ik nu behandeld. Wat jubelde mijn baasje als ik zoo grappig op en neer huppelde. Hij had mij wel willen zoenen, maar hij kon er niet bij, want ik zat in een glazen buisje. Dag aan dag moest ik voor hem dansen, kwartieren achtereen. Maar er raakte iets in de war met mijn toestel. Het blaasje werd slap en mijn dansen was niet meer zoo levendig als vroeger. Ik kon niet meer tot op den bodem komen. Ten slotte drukte mijn baasje eens zoo hard op mijn blaasje, dat mijn blaasje sprong; al het vocht in het fleschje liep over baasje's handjes en kleertjes. 't Was gelukkig maar water. Nu had hij mij kunnen zoenen als hij had gewild; maar nu vond hij er niets geen aardigheid meer aan. En zoo lig ik dan nu op het droge. Daar sterf ik wel niet van, zooals de visschen; maar met mijn danskunst is 't gedaan. Daarvoor moet ik water in mijn fleschje hebben, en lucht, en een blaasje er over.... Zoo ben ik nu naar deze kast verdwaald, die, te oordeelen naar onze klagelijke gesprekken, wel een speelgoed-invaliden-huis lijkt!”

„Ja, daar heeft het wel wat van,” zei Bettepop; „en een soort gevangenis is het ook. Wij weten wel wanneer wij er in komen, maar niet wanneer er uit. Nu en dan gaat de deur open om een nieuwe invalide gevangen te zetten, maar tot onze verlossing schijnt ze nooit te worden open gedaan.”

„Ben jij dan ook invalide?” vroeg het duiveltje.

„Nu, of we, hé Lies? Jij, melk-blank duiveltje, mag nog van geluk spreken. Jou ledematen zijn nog heel, tot zelfs je staart en je horens toe; maar wij! Wij zijn ontoonbaar sedert ons meesteresje van rin-kin-kin-kin-kòddrentje met ons speelde.”

„Van wat?” vroegen een menigte nieuwsgierige stemmetjes.

„Van rin-kin-kin-kin-kòddrentje,” zei Lies. „De geschiedenis is zóó, luister: Ons meesteresje ging destijds naar de Fröbelschool; soms werd zij gebracht door de meid, soms door Mama. Eens konden die geen van beiden; toen werd zij meegenomen door het kindermeisje van de bureu, dat een vroolijk ding was. Zoolang zij door de drukke straten liepen, hield zij de twee kleine meisjes stevig bij de hand vast en liet ze netjes loopen. Maar toen ze op een groot rusplein kwam, dat ze moesten oversteken, zei ze: „Wacht, nu gaan we eventjes doen van rin-kin-kin-kin-kòddrentje!” — „Wat is dat?” riepen de kinderen. „O, iets heel prettigs,” zei het meisje. En met de twee kinderen aan de hand begon zij hard te

loopen terwijl zij riep: van rin-kin-kin-kin.... Bij kòddrentje slingerde zij de twee kinderen tegen mekaar aan, en dat gaf een geschater!! Het meisje deed het heel handig, zoodat de kinderen niet à te hard tegen elkaar aankwamen; ook staken zij onwillekeurig haar armpjes uit. Zoo bleven hâar neusjes heel.... Zij hadden enkel pret van 't spel. Maar toen nu mijn meesteresje thuis kwam, kwam ze op het ongelukkige denkbeeld van rin-kin-kin-kin-kòddrentje te gaan spelen met Bets en mij. Ze nam ons ieder aan een hand, — en och, jullie had eens moeten zien hoe ongelukkig wij er bij bungelden! Met uitgestrekte armpjes zwaaide zij het tuinpad langs, heel hard loopend, en roepend: van rin-kin-kin-kin.... Daar, bij kòddrentje... bonsde zij ons tegen mekaar aan.... Oo, oo, oo! Bons, krak! ging het in onze arme hoofden; 't was of er vonken uit onze oogen spatten; en onze neuzen, och, onze neuzen! De splinters vlogen er af en in ééns waren ze scheef, plat, misvormd.... Ons meesteresje zag er niets van. 't Loopen en zingen scheen haar dol te maken; bij ieder kòddrentje! bonsde ze ons wat harder tegen elkaar aan, en wij, hulpeloze poppen, wij konden onze armen niet uitstrekken om onze neuzen en aangezichten te redden.... 't Eind van de geschiedenis was, dat onze neuzen weg en onze wangen gedeukt waren, en ons voorhoofd gespleten.... Toen kwamen we in dit invalidenhuis terecht."

„Stumperds!" zei het melkwitte duiveltje.

„Ach, mijn lieve Augustijn,

Alles is kort en klein...." zong het opeens uit een anderen hoek.

„Die bespot ons nog in ons ongeluk," zeiden de poppen verontwaardigd.

„Heusch niet, heusch niet," zei het orgeltje. „Ik bezing mijn eigen leed:

Ach, mijn lieve Augustijn

Alles is kort en klein!

Ach... tjierewiere wiere wierewiere wierrrr..."

„Wat is dat voor een mal geluid?" vroeg Noach.

„Dat is een zucht van verdriet," zei het orgeltje. „Vroeger kon ik drie aardige liedjes zingen. Dat van „Mijn hoed die heeft drie punten, drie punten heeft mijn hoed." Dat van: „Wij vlechten u een mooie groene krans," en dat van „Ach, mijn lieve Augustijn." Of mijn baasje mij te druk heeft laten draaien, of dat hij het te woest deed, ik weet het niet. Maar van den hoed en van den krans kan ik heelemàal niet meer zingen; en van Augustijn niets dan die twee regels; en daarna moet ik dat gekke geluid maken, die muziekale zucht van een ontredderd speelgoed-orgel. Gelukkig zijn die twee regels nog al heel toepasselijk, en die zucht ook!"

„Ja, voor ons allemaal," riepen alle stemmetjes te gelijk; „Ach, mijn lieve Augustijn, alles is kort en klein... Ach ja... tjierewiere wiere wiere wiere wierrrr!!" zuchtten zij allen in koor.

„Vreemd toch dat die kinderen ons zoo verwaarloozen," zei Bettepop na een poosje... „Poppen en speelgoed, dat is voor kinderen toch het mooiste en prettigste dat er bestaat!"

„Jamaar, die kinderen hebben te veel," zei een eenzame herder, die bij het overschot van een kudde in een doos lag. „Ten minste dat denk ik zoo, omdat ik er een beetje ondervinding van heb. Toen mijn allereerste schaaap zijn poot brak en kort daarna van de kudde afdwaalde, dacht ik:

„Dat is wel erg jammer, maar ik heb er nog een heelenboel over. Maar nu ik bijna àl mijn beestjes kwijt ben, en er nog maar een stuk of drie om mij heen heb, nu kan ik je niet zeggen hoeveel ik van dat kleine troepje hou. Ik hoop er nooit meer van gescheiden te worden. Al mijn lief en leed hebben ze met mij mee gemaakt. Het groote geluk van nieuw en frisch te komen in zoo'n mooie doos met groen gras en groene struiken en boomen, en schaapjes en lammetjes en een pracht van een herdershond. En de vreugde van uitgestald en opgezet en bewonderd en geliefkoosd te worden. Ja, geliefkoosd! De kleine baas die ons kreeg zoende ons allemaal, één voor één, de schaapjes, den herder en den hond, zóó lief vond hij ons. En dan 't verdriet van 't eene schaapje voor, 't andere na, te zien verminken en wegraken, van de boomen ontworteld en 't gras verplet en verflinst te zien, en dan onzen trouwen Filax te moeten missen, — dat alles hebben die drie met mij mee gemaakt; ik zou ze niet gaarne meer missen. Ik vrees wel dat we in deze donkere kast zullen moeten liggen totdat de vuurdood een einde maakt aan ons leven; — ik zag al zoo menig pooteloos schaapje in 't vuur gooien! — maar tot zóólang hoop ik dat mijn drie getrouwen bij mij zullen blijven, en dan maar moedig samen sterven, hè jongens?”

„Bè-è-è!” blaatten de drie getrouwe schaapjes. Dat wou zeggen: „Ja, trouw tot in den dood!”

„Zie je,” ging de herder voort, „wij herders hebben altoos veel tijd tot denken gehad. Als je 's zomers dag en nacht over hei en wei zwerft, en de zon ziet opkomen en ondergaan, en de sterren in den stillen nacht ziet voortgaan langs den hemel, en de bloempjes ziet bloeien en verflensen, en de schaapjes waarneemt in de wei, hoe ze allemaal hun buikje vol eten, en niet kibbelen om een sprietje gras meer of minder, en geen van allen is rijk, en geen van allen komt te kort; als je dat allemaal zoo ziet en waarneemt, dan ga je vanzelf aan 't denken. En zoo ben ik er over aan 't denken gegaan, of 't wel goed is dat een mensch van iets *te veel* heeft, en of kinderen wel gelukkig zijn met *te veel* speelgoed. Ik dacht zoo: als de kinderen van alles *net genoeg* hadden, en niemand iets *te kort*, net zoo als de grazende schaapjes in de wei, of dat niet veel plezieriger zijn zou voor hen zelf, — en ook voor ons. Ze zouden meer van ons houden als ze van ons niet *te veel* hadden.... Zie je, 't zijn maar ongeleerde herdersgedachten die ik je meedeel, en ik ben ook maar een herder van hout!”

„Maar je hebt toch wijze dingen gezegd,” zei Lizepop. „Ik geloof heusch dat onze baasjes en meesteresjes *te veel* hebben. In den tijd dat ik nog mooi genoeg was om binnen te wezen, zag ik bij alle mogelijke gelegenheden heele bezendingen nieuw speelgoed aankomen; bij feesten, bij verjaardagen, en dikwijls nog tusschentijds. En naarmate er nieuw speelgoed bij kwam, werd het oude en kapotte hier in de kast gebracht. We beginnen het hier al tamelijk bekrompen te krijgen...”

„Of we,” zuchtte een legkaart, waar eenige stukken van weg waren, en op wie, omdat zij toch plat was, een heele berg ander speelgoed gelegd was. „Bepaald, zij hebben te veel,” zei de tol. „Ik weet het van andere tolleren die ik in een speeltuin ontmoette. Je moest eens zien hoe veel een jongen die niets heeft dan zijn tol en wat knickers, van die dingen houdt. Als de kinderen weten dat ze niet gauw ander speelgoed in de plaats van het verlorene of bedorvene krijgen, dan passen ze er wel op!... Een meisje

dat maar twee poppen had en geen kans om andere te krijgen, zou hun de koppen zeker niet stuk bonzen met rin-kin-kin-kin-kòòdrentje, — of het ten minste heel voorzichtigjes doen; niet waar, Lies en Bet?"

„Dat denk ik ook,” zuchtten de vriendinnen.

„Maar het heele kleine baasje dat een onderverdieping van mijn groene wei stuk peuterde om naar de bè te zoeken?” zei het schaap.

„o Dàt was nog maar zoo'n hèèl kleine uk,” zei Bettie; „die maakt nog geen onderscheid tusschen een blatend schaapje en een leege garenklos. Die wil alles onderzoeken en peutert dààrom alles stuk. Op zulke kleine hummels zou ik nooit boos kunnen worden; en ook niet op een kind dat geen andere pop had dan mij alleen. 't Spreekt van zelf dat je op den duur erg oud en sleetsch wordt als je de éénige speelmakker van zoo'n kind ben, al is het nog zoo netjes. Maar als je zóó verslijt, dan heb je ten minste dienst gedaan; dan heb je geluk gegeven, en je hebt liefde gekend; want als je van een lief kind de éénige schat bent, o, wat hòùdt zoo'n kind dan van je!”

Niemand antwoordde: maar een zware zucht ging door de speelgoedkast; het waren de gezamentlijke zuchten van al het speelgoed, dat zoo gaarne veel diensten had gedaan en veel geluk gegeven, en zoo gaarne veel liefde terug had ontvangen....

(SLOT VOLGT).

SNUGGERE KAFFERS.

Kaffers zijn lui, dat is bekend, maar zij zijn, als de nood aan den man komt, ook slim. Dit ondervond een eenoogige opzichter in Rhodesia, wiens glazen oog minstens evenveel ontzag onder de zwartjes had als het gewone, dat nu en dan ten minste nog eens dicht ging. Natuurlijk wilde de opzichter wel eens een dagje op de jacht, maar hij wist dat de Kaffers, hoewel er veel haast bij het graafwerk was, geen steek zouden doen. Hij ging naar zijn „jongens” en zei: „Ik zal een poosje afwezig zijn, maar past op dat ge doorwerkt, want ik zal een van mijn oogen achterlaten om naar je te kijken.” Tot groote verwondering van de inboorlingen voegde hij de daad bij het woord, en legde het uit het hoofd gehaalde oog op een boomstronk, zoodat 't de werklieden onafgebroken scheen aan te staren. Gedurende eenigen tijd werkten de Kaffers als olifanten, en keken telkens schuin naar het oog op den boomstronk. Eindelijk echter was daar een oude, slimme kerel, die zijn houweel neerwierp, een emmer greep en dezen zoo op den boom zette, dat het oog overdekt werd!

Toen de zwartjes zagen, dat het oog van hun meester hen niet meer kon zien en onder den emmer bleef, gooiden zij onder veel gejuich de houweelen neer!

MELK VOOR BLEEKNEUSJES.

Met een briefje in potlood, stellig geschreven door een lief klein ukkepukje, kreeg ik van „Ada” te Naarden voor de Bleekneusjes 25 cents.

KLEINE GERRIT-FONDS.

De leerlingen der Antonides-school te Amsterdam verzamelden lood en tin, en van de opbrengst zond hun onderwijzeres mij namens hen een gedeelte, namelijk fl 5.— voor de Gerritjes. Hartelijk dank! — Van een spelletje trictrac fl 1.50.

WEEKBLADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 5.
28 Februari 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Speelgoed-avonturen. — Een waar verhaal.*

Speelgoed-avonturen.

Slot.

II.

Verlossing.

„Nu, Zuster,” zei de Mama van de baasjes en meesteresjes, „als u denkt dat u den rommel gebruiken kunt, . . . kijk u zelf maar eens even.” En meteen wierp zij de kastdeur wijd open. Al het licht van een breed en hoog venster, waar juist de zon op scheen, viel vol in de kast, en verlichtte al die arme speelgoed-invaliden die daar op en door mekaar lagen, net zoo als ze er bij toeval waren neêrgekomen. In dien lichtstroom stond de korte gezette gestalte van de Mama, die al die invaliden wel kenden. Goedhartig en zachtzinnig voor iedereen, óók voor het speelgoed dat er in huis kwam; maar niet in alle opzichten even verstandig. Naast haar stond een onbekende gedaante: langer, jonger, in 't zwart gekleed, een zwarte

kap met witte plooisels op het hoofd: de ziekenverpleegster uit het kinders-hospitaal.

„Oooooo!!” riep de zuster met een lieve frissche stem, toen zij den berg oud speelgoed zag ... „Oooooo! Mevrouw!”

Mama kreeg een kleur... De blijdschap der zuster over hetgeen zij „rommel” noemde, maakte haar een beetje verlegen. Voor de invaliden was deze uitroep iets als een belofte, een blijde verwachting. Ze begonnen te begrijpen dat hun toekomst lag in de handen der jonge zuster met de lieve frissche stem...

„Snuffelt u er maar eens in en neem wat nog te gebruiken is,” zei Mama; „t moet toch eens opgeruimd worden en de kinderen zien er niet meer naar om...”

„Alles is te gebruiken,” zei de zuster; „zóó oud of kapot kan t niet wezen, of mijn vriendinnetjes maken er nog wat van.”

„Nu, neem dan gerust alles,” zei Mama.

„Heerlijk!” zei de zuster. „Ik zou er wel dadelijk wat van willen meenemen...”

„Goed,” zei Mama; „maar u hebt niets bij u. Wacht, ik zal u een handkoffertje leenen.”

En Mama haalde een handkoffertje. „Nu laat ik u uw gang maar gaan,” zei ze tegen de zuster; „ik heb wat in de huiskamer te doen.”

Liefkoozend liet de zuster haar blik glijden over al die invaliden in de kast; liefkoozend haalde zij ze er uit, een voor een, en aldoor lachte zij, en aldoor straalden haar oogen. Want Zuster zag wat: uit ieder oud stuk speelgoed zag zij wat nieuws te voorschijn komen; en nóg meer zag zij: zieke kinderen, jubelend blij met het afgedankte rijkelui's speelgoed, dat vriendelijke en rappe handen weer hadden bijgeplakt en opgeknapt en nieuw gemaakt.... Verbeeld je dat je niet lachen zou met mond en oogen als je zóóveel moois en zooveel vreugde ziet!...

Ze kwamen allemaal samen in het handkoffertje, Bet en Lies, de tol en de kleine pop, de herder en zijn schaapjes, Noach en de legkaart; en ze lieten zich heel geduldig op- en inpakken.... De handen der zuster waren zoo vlug en zoo zacht; ze deed alles zoo netjes en voorzichtig. Nooit van hun leven waren de arme invaliden zóó teeder behandeld geworden. En dan die innig prettige lach altoos! Net zonneshijn!

„Zouden we bijeen blijven?” vroegen elkaar de trouwe kameraden. „Of zouden we nu voor altoos van elkander gaan?” Niemand wist er een antwoord op; maar ze troostten elkander: „We zullen nog dikwijls terug denken aan ons verblijf in de kast. t Was er donker en benauwd, maar onze vriendschap als lotgenooten maakte er ons lot dragelijk. We hebben mekaar het leven niet vergald door nijd of gekibbel. En nu gaan we de wijde wereld in; wie weet hoeveel kinderen we nu gaan gelukkig maken! En de liefde van die kinderen zal ons eenigszins schadeloos stellen voor elkanders gemis.”

„Ja, ja,” zeiden de anderen ... „En zoolang Zuster ons behandelt hebben wij het goed!”

Zuster pakte het koffertje zoo vol als ze maar eenigszins kon, zonder de verschillende invaliden te kwetsen of plat te drukken. En bij haar scharrelen in de kast kwam er nog van alles te voorschijn: verloren schaapjes van den herder, en verloren beestjes uit de ark; en omgevallen

boomen, en stukjes legkaart; allemaal dingetjes die zóó diep hadden verstopt gelegen onder lappen en speelgoed, dat ze hun vrienden niet eens hadden kunnen toeroepen: „We zijn er nog, en we zijn dicht bij jullie dan je denkt!”

Ook lapjes stramien kwamen er te voorschijn, en strengetjes wol en vloszij; en snoertjes kralen, en stukjes lint, en mooie lapjes, — zij, fluweel en fijne stoffen; en een naaidoosje, en suikertjesdoozen met mooie prentjes er op. Van alles en van alles. Begeerig — maar niet voor zich zelf — haalde Zuster alles te voorschijn en propte er haar koffertje meê vol. Toen ging zij heen; de rest zou zij een anderen keer komen halen. De Mama van de baasjes en meesteresjes stopte haar nog twee rijksdaalders in de hand, — om de onkosten van het opknappen te helpen dragen, lachte zij. En Zuster, haar koffertje in de hand, verliet blijmoedig het huis.

Ze hoefde niet ver te gaan. Een paar straten verder belde ze ergens aan en werd dadelijk in een eenvoudige maar gezellige achterkamer gelaten, waar een stuk of zes jonge meisjes aan een groote tafel zaten te werken. Een zevende las voor. Maar nauwelijks verscheen de zwarte gestalte der vriendelijke jonge pleegzuster in de deur, of de meisjes schoven boek en arbeid van zich, en stonden op om Zuster te begroeten; — nieuwsgierig ook naar den inhoud van 't koffertje.

Zuster, zelf blij als een jarig kind, liet haar niet lang wachten. „Schatten heb ik, schatten! riep zij. „Nee, van zoiets heb je nooit gedroomd!” En één voor één pakte zij al de invaliden uit, en jubelend strekten de meisjes er de handen naar uit... De invaliden begonnen zich af te vragen of oud en kapot speelgoed tegenwoordig meer waard was dan heel en fonkelnieuw? Zóó hadden hun baasjes en meesteresjes nooit gejuicht, wanneer de tegenwoordige invaliden, glimmend van nieuwheid, in zijzacht papier en mooie doozen gepakt, hen met Sint-Nikolaas, Kerstmis of verjaardagen werden thuis gestuurd... Maar dát was het niet. Die jonge meisjes zagen hetzelfde wat de zuster zoo prettig had doen lachen: ze zagen al die invaliden weer jong en frisch, en ze zagen zieke kinderen, blij met al hun moois!

Op alles wisten ze raad: ze verstonden de kunst van pootjes aan te lijmen en van twee dieren één te maken: een dier zonder kop lijmden ze aan een kop zonder dier, — want zulke gevalletjes doen zich voor in de speelgoedwereld; en zoolang een koeiekop maar op een koeieromp en een schapekop op een schaperomp wordt gelijmd is het niets. Die koppen en die rompen leeren het wel samen vinden. Lies en Bet kregen ook al een nieuwen kop; geen wassen dezen keer, maar een eenvoudige houten. Maar hetzelfde poppenverstand dat ze in haar wassen kop hadden bezeten, namen ze mee naar den nieuwen houten; en hetzelfde hart behielden zij, want dat zat in haar lijf. En zoo waren en bleven zij Lies en Bet, de twee trouwe poppenvriendinnen. De legkaart? O, een der meisjes had een broer, die graag met karton knutselde; die zou de verloren stukken wel bijwerken en beplakken en met waterverf bijschilderen. De tol? Een beetje gepoetst, een beetje geschuurd, een beetje gewreven, een beetje geverfd, — en klaar was hij. De ark? Die was wat los in de scharnieren, maar dat was met een kleinigheid te verhelpen. Maar hoe ze te vullen? Noach moest familie hebben en een menigte beestjes. Maar wacht ereis, — [van andere menschen hadden?] ze nog meer oud speelgoed gekregen,

waaronder ark-mannetjes en vrouwtjes en beestjes. Met die en de gelijmde dieren kregen ze de ark van onzen Noach wel weer vol; en Noach verheugde er zich hartelijk op, dat hij na zoo'n langen tijd van eenzaamheid weer wat drukte en gezelligheid zou krijgen in zijn ark. Ook voor den herder wisten zij raad. Schaapjes zijn niet zeldzaam in de speelgoed-wereld; boomen en mos óók niet; ze zouden het spulletje van den braven herder wel weer volledig krijgen, dat beloofden ze hem. Zelfs aan een hond zouden ze hem helpen. Maar 't schaapje zonder bè.... Aan een nieuwe bè konden ze dat niet helpen; de onderverdieping van zijn groene wei was al te zeer ontredderd. Maar een nieuwe wei konden ze voor hem maken, met lang, mollig gras, waar het tot aan de knieën in verdwijnen zou. Zelfs een mei- en een boterbloempje zou het krijgen in zijn wei!

„Ach, mijn lieve Augustijn,” klaagde het orgeltje. „Voor mij zal er wel geen uitkomst meer wezen! Ik mag blij zijn als ik nog eenigen tijd mijn deuntje zingen en mijn muzikale zucht loozen kan. Dan word ik stom voor eeuwig!”

Ja, met het orgeltje was het droevig gesteld. Niet één meisje had een broer of een neef of een dergelijk nuttig familielid dat het orgeltje weer samen knutselen kon, en zelf konden zij het ook niet. „Maar het ziet er nog heel netjes uit,” zei een der meisjes; „en een kind dat nog nooit zoo'n orgeltje gezien of gehoord heeft, zal al verrukt zijn over 't kleine beetje geluid dat dit dingetje maakt.” Ja, dat vonden de anderen ook. 't Orgeltje was nog te gebruiken, en de ongeneeslijke invalide was al dankbaar dat hij een kind nog een tijdlang plezier zou kunnen doen. Hij nam zich voor erg zuinig op zijn geluidje te wezen, en het nog zoo lang mogelijk te doen strekken.

Een neef die apotheker was, zou misschien raad weten met dat melkwitte duiveltje;... een dot van een duiveltje, zeiden de meisjes. Als dat weer eens aan 't springen en huppelen kon worden gebracht, wat zou dat een gejubel geven op de ziekenzaal!

Lappen waren er genoeg om al de poppen te voorzien van nieuwe kleeren. Die arme pop Mina zou nu keurig genaaide kleertjes krijgen. De marteling van al je moois met spelden in je zemelvlesch geprikt krijgen, zou zij nooit meer behoeven te ondergaan.... En als de poppen waren aangekleed, dan bleven er nog reepjes en lapjes over om wiegjes te bekleeden en om speldekussens te maken, een voor het naaidoosje onder anderen.... De invaliden begonnen te gelooven dat zij hier in den speelgoed-hemel waren aangeland. Ze werden er haast weemoedig onder. Van zóóveel speelgoed-geluk hadden zij nooit durven droomen, zelfs niet toen ze in het schouwvenster van den allermooisten speelgoedwinkel ten toon hingen of stonden.

De meisjes speelden dadelijk „poot-aan,” zoodra de zuster weg was. Al wat ze dien middag nog doen konden, dat deden ze. Vlug sprongen de vingers om met naald en schaar, en als door tooverij werd het oude nieuw en het leelijke mooi, wanneer de meisjes het maar aanraakten.

Een deel der invaliden werd meê naar huis genomen door de bevoor-rechten die kartonwerkende broers hadden, of neven in de apotheek. Een enkele, wier vader graag aan de schaaftank knutselde, nam ook een bezending om op te knappen meê. En zoo werden de trouwe kameraden gescheiden, — voor altoos naar zij meenden. Maar zij gingen allen een beter leven te gemoet, dat wisten zij.

III.

H e r e e n i g d.

Neen maar! Wie had dat nu ooit durven denken. Nu waren ze toch weer allemaal by mekaar; niemand ontbrak er aan.

Ze lagen netjes op een tafel in een spreekkamertje in het kinderhospitaal. Ze waren tot barstens toe vol nieuws: eerst moesten ze mekaar bekijken en bewonderen. Iedereen, zonder uitzondering, zei tegen den ander: „Hé, ik zou je niet hebben herkend!” En toch hadden ze mekaar allemaal herkend; trouwe kameraden herkennen mekaar altijd. Maar ze bedoelden: „Wat ben jij veranderd!” Nu, ieder hunner had dan ook een kortere of langere, grootere of kleinere bewerking ondergaan. Er was aan hen geplakt en genaaid, getimmerd en geverfd. 't Was soms een lijdensgeschiedenis geweest, maar zij was uitgelopen op vreugde. Wie 't niet gelooven wou, die moest maar eens naar Noach kijken: die droeg al, zoolang hij leefde, een vrouwenrokje. Dat had hem nooit erg gehinderd, want aan lange kleeren was hij gewoon, van oudsher; die waren de gebruikelijke dracht in zijn land en zijn tijd. Maar dat rokje was erg verschoten op den duur; en nu had een vriendelijke hand het netjes opgeschilderd: vuurrood en korenblauw gestreept. Noach was uit een land waar de menschen veel van schitterende kleuren hielden en over zijn bont rokje was hij nu erg in zijn schik. Ook zijn jasje hadden ze opgetuigd: zwart, met witte stippeltjes voor knopen. Jasjes met knopen werden heelemaal niet gedragen in Noachs land; maar hij was er toch tevreden mee, want, zei hij, ik ben maar een houten Noach, uit een speelark van kindertjes, in een land waar alle mannen jasjes dragen. Dat had hij met plezier voor hen over. Zelfs droeg hij met zekeren zwier zijn matrozenhoedje, dat nu frisch geel was opgeverfd en waartegen het zwarte lint oolijk afstak. Dezelfde hand die Noach zoo netjes had opgetuigd wat zijn kleeren betreft, had zich ook over zijn verweerd en verbleekt gelaat ontfermd: de wangen waren opgebloosd, de lippen kersrood geschilderd, de oogen pikzwart gemaakt. Noach zag er nu uit alsof hij zijn eigen kleinzoon was, in plaats van het hoofd der familie. Hij zei dan ook dat hij zich heelemaal verjongd gevoelde, en nog wel honderd jaar leven kon. In met zijn familie was hij zeer tevreden. Ook onder zijn nieuw gedierte voelde hij zich geheel en al thuis. Kortom, Noach was weer de gelukkigste van alle houten mannekes, die ooit het opperbevel voerden in een speelgoed-ark.

Ook onze herder was erg in zijn nopjes. Die was eveneens opgefrischt en in zijn nieuwen tooi leek hij wel wat op Noach. Hetzelfde ronde rokje, maar bij hem glimmend bruin geverfd; hetzelfde zwarte jakje met witte knoopjes; hetzelfde kanariegele matrozenhoedje met het oolijke zwarte lintje. Ook hij bloosde van gezondheid, wat trouwens van een herder te verwachten is. Die leeft altijd in de open lucht. Hij had zijn schaapjes weer zoo goed als voltallig, en hij had het bijzonder druk met Noach, want van heel de bevolking der speelgoedkast was Noach hem het liefst. Niet alleen omdat zij beiden koning waren over een heel dierenvolkje; maar ook omdat zijn stamvaders, de Oostersche herdersvorsten, veel hadden rondgezworven in dat deel der aarde waar Noach vandaan was.

Zoo praatten ze allemaal met elkander, en de bijzondere vrienden nog een beetje onder zich; en wie de speelgoedtaal verstond, die had wel een

boek kunnen vullen met alles wat de voormalige invaliden onder mekaar bespraken, terwijl ze daar lagen te wachten op de komende gebeurtenissen.

Na een poosje kwam de vriendelijke zuster binnen die de invaliden uit hun hospitaal-gevangenis had verlost. Ze lachte nog blijder dan toen, want nu zag ze met haar lichamelijke oogen, wat ze destijds alleen maar in haar verbeelding had gezien: al de oude invaliden weer jong en heel. En nu straks, als de lampen op waren, dan zou ze de rest zien, het aller-mooiste: de blijde zieke kindertjes.

Een paar harer vriendinnetjes hielpen haar, want er was veel te doen. Ze moesten beraadslagen voor wie de legkaart zou zijn, en voor wie het dodderige duiveltje in zijn flesch; en voor wie pop Lize, of Bet of Mien, en voor wie de herder of de ark. Ieder kind moest ongeveer evenveel krijgen, en dat waar hij waarschijnlijk het blijdst mee wezen zou. Dat was een heele bereddering! En dan moest ieder stuk speelgoed voorzien worden van den naam van zijn toekomstig eigenaartje of eigenaresje. Maar zij waren het zoo gauw met mekaar eens, en werkten zoo vlug, dat alles klaar was tegen dat de lampen in de ziekenzaal werden opgestoken.

Die zag er, ter eere van Sint-Nikolaas, feestelijk uit. Hier en daar hing een slinger van groen of van vlaggedoek. Ieder bedje was met een takje dennegroen versierd. De kinderen hadden allemaal schoon goed aan. Maar de mooiste zaalversiering, dat waren de gezichtjes der kleine zieken zelf: de blijde verwachting deed hun wangetjes blozen en hun oogjes schitteren; zoo waren zij zelf de bloemen die bij het dennegroen en het vlaggedoek hoorden.

Een belletje ging, — en binnen kwam Sint Nikolaas met zijn knechtje. Het was verwonderlijk, zoo'n frisch jong gezicht die Sint-Nikolaas had onder zijn witte pruik! Hij lachte als een jong meisje, en zijn tanden schitterden zoo jeugdig wit, en hij had kuiltjes in zijn wangen... Dat kwam, zei een wijs patientje, omdat Sint-Nikolaas zoo innig goed is. „Het heele jaar denkt hij over niets anders dan kleine kinderen plezier te doen, en dat houdt hem zoo frisch en jong; ik weet het heel zeker,” zei ze. Ook zijn knechtje had een gezichtje om te zoenen. 't Was geen zwart knechtje ditmaal, maar een met een rond, Hollandsch-blozend gezicht. Sint-Nikolaas vertelde zelf hoe dat kwam: met alle dokters van de wereld had hij afgesproken, dat als hij bij kinderen in hospitaalen kwam, hij dan een witten knecht mee zou brengen, en geen zwarten. „Niet dat mijn zwarte knecht niet goèd is,” zei hij; „o, wat dat betreft, net zoo'n goejert, en net zoo'n kindervrind als deze,” — en hier kneep hij zijn wit knechtje eens in de blozende wang. „Maar er mocht eens één ziek kindje schrikken van den zwarten knecht, en akelig droomen en erger ziek worden, — dan was de pret van den avond te duur betaald, vinden de dokters, en ik ook. En mijn goeje Zwartje begrijpt dat ook, en daarom staat hij voor de hospitaalen zijn plaa's af aan mijn witten knecht Rupert. Hij zelf wacht mij ergens in de stad op, om met mij mee te gaan naar families waar de kinderen allemaal gezond zijn, en niet schrikken van een Negertje. En nu gaan we uitdeelen, Rupert!” En toen gingen ze de bedden langs, en gaven aan ieder kind een lekkeren sinaasappel en een klein trosje blauwe druiven. De meeste kinderen merkten niet, hoe mooi het blauw der druiven afstak tegen het oranje van den sinaasappel, en dit weer tegen hun ivoorwitte handjes en hagelwitte nachtponnetjes. Maar de zusters die in de deur

stonden zagen het wèl. De ziekenzaal was altijd ordelijk en zindelijk, maar nu was zij mooi en feestelijk, vol geur en kleur en licht en leven. Ze genoten een oogenblik van al het mooi dat de kinderen-zelf niet zagen, en dat toch door de kinderen-zelf werd gemaakt. Hun blijdschap, hun lachen, hun aardige houdinkjes terwijl ze met elkander praatten, of speelden met de schitterend gekleurde vrucht, — die maakten de ziekenzaal tot een mooi schilderij.

Na de vruchten werd er lekkers rondgedeeld. Heel onschuldige koekjes en even onschuldige suikertjes, die aan geen ziek kind kwaad konden doen; en daarvan niet eens heel veel, want zieke kindertjes mogen zelfs met Sint-Nikolaas hun maagjes niet overladen. Maar wát ze kregen dat zat in aardige bonte builtjes, of in mooie doosjes, en 't werd hun toegereikt met zoo'n vriendelijk zonnig lachje!... Terwijl Sint-Nikolaas en Rupert de koekjes en de suikertjes ronddeelden, kwamen vriendelijke zusters aandragen met theebladen vol kopjes dampende chocolade... De vreugd der kinderen steeg ten top... Een kind moet al héél erg ziek zijn, als het onverschillig blijft voor een kop warme melkchocolade!

Eindelijk en ten lange leste werd het speelgoed uitgedeeld. En nu was het moeilijk uit te maken wie het gelukkigst waren: de zieke kinderen die het kregen, de vriendelijke menschen die het uitdeelden, of de voor-malige invaliden die met zóóveel vreugde en liefde ontvangen werden. De kleine meisjes wie een pop ten deel viel, namen ze als moedertjes in de armen, en susten ze, en neurieden de wiegeliedjes die ze Moeder hadden hooren zingen voor het kleinste broertje of zusje. De jongen die de legkaart had gekregen zat er met gevouwen handjes naar te kijken. Een ander zat stom van verbazing voor zijn van jeugd en kleuren stralenden Noach en al 't gedierte er om heen; en nog een ander deed wat het aller-eerste eigenaartje er meê had gedaan: hij kuste den herder en al zijn schaapjes een voor een. De eigenaars van het orgeltje en het dansende duiveltje gilden zoo van de pret, dat de anderen dachten: „Als ik niet zóó blij was met mijn eigen geschenkje, dan wou ik dat wel hebben!” Maar de buurtjes spraken af dat ze samen zouden doen met hun speelgoed. Dan hadden ze het allemaal dubbel.

Toen er nu genoeg gespeeld en gepraat en gesmuld was, moesten de lampen uit en de kindertjes gaan slapen. Dat deden ze heel gehoorzaam, en ieder mocht zijn schat bij zich houden. De een hield hem in zijn armpjes, de ander lei hem onder 't hoofdkussen. Maar ieder hield hem heel dicht bij zich, en in den droom vierden ze 't heele feest nog eens over en zetten het afgebroken spelletje voort.

En terwijl de kinderen rustig sliepen en heerlijk droomden, lagen de oude kameraden wakker en praatten als van ouds. Gescheiden waren ze, en toch vereenigd; ten minste voor een tijd, want met ieder kindje dat het hospitaal verliet zou een hunner de wijde wereld ingaan. Maar daarover hadden ze geen zorg. Ze voelden dat ze in goede handen waren, en dat ze nu aan hun eigenlijke speelgoed-bestemming gingen voldoen: niet-verwende kinderen blij en gelukkig maken. I'áárbij oud en versleten raken en eindelijk terecht komen niemand wist waar, — dat was niets; neen, dat was geluk. Dat was oneindig beter dan werkeloos en nutteloos te liggen in een rommelkast.

Dien heelen nacht praatten ze samen; en vele nachten daarna begonnen

zij het gesprek telkens opnieuw. En ze kwamen maar niet uitgepraat over hun tegenwoordig geluk, en over de liefde die zij van hun baasjes en meesteresjes genoten, en over de goedheid en het geduld en de zorg die zij overal waarnamen. Zij voelden zich in een andere wereld verplaatst, en ze vonden dat hun eigenlijk leven nu eerst was begonnen. NELLIE.

Een waar Verhaal.

(DOOR ERNEST CROTAY).

Toen ik in 1894 graaf Tolstoy bezocht in Yasnaia Poliana, was er een Zwitsersche gouvernante voor de jongste kinderen in zijn familie. Deze dame vertelde mij, hoe twee of drie dagen te voren de kleine Sasha, het mooie, flinke, tienjarige dochtertje van den graaf, met een boerejongen voor het huis gespeeld had. Zij kibbelden zooals kinderen dat doen, en de jongen, die kwaad was, nam een stok en sloeg haar op den arm. Het was een harde stomp en het kind liep huilende naar binnen en toonde de blauwzwarte plek. Zij had klaarblijkelijk haar vaders boeken niet gelezen, want zij liep terstond op hem toe, en vroeg hem snikkende om te komen en haar aanrander met een pak slaag te straffen. De gouvernante, benieuwd hoe de graaf-zijn leer in zijn eigen huis zou toepassen, gaf nauwkeurig acht. Tolstoy zette het kind op zijn knie, droogde haar tranen en onderzocht de kwetsuur. Laat ons hun gesprek uit de verte afuisteren.

„Wel Sasha, wat zou het baten als ik dien jongen een pak slaag gaf; zou je arm er minder pijn om doen?”

„Ja zeker. Au, au! Een nare akelige jongen. U moest hem afranselen. O, ol!”

„Kom denk eens een oogenblik na, Sasha. Waarom heeft hij je geslagen? Omdat hij boos op je was, nietwaar? Dus omdat hij je haatte. Goed, maar als ik hem weerom sla, zal hij jou dan nog niet veel meer haten, en mij er bij? Mij dunkt, het beste zal zijn als wij maken dat hij ons in plaats daarvan lief heeft, dan zal hij je nooit meer slaan. Maar als wij maken dat hij ons haat, dan zal hij misschien zijn heele leven ook anderen haten.”

Sasha had nu opgehouden met huilen, want haar arm deed haar nu geen pijn meer, zij was dientengevolge ook minder wraakzuchtig geworden.

„Weet je wat ik doen zou als ik in je plaats was,” ging de graaf voort. „Je weet dat er in de provisiekast nog dat potje jam staat van gisteren. Als ik in jou plaats was, zou ik er wat van op een schotelletje doen en het aan je vriendje brengen.”

De raad moet Sasha verbaasd hebben. Waarom volgde zij hem dan op? Want dat deed zij. Misschien om haar vader genoeg te doen, want zij hield veel van hem; misschien uit nieuwsgierigheid, om te zien wat de jongen zou doen, en misschien omdat ze het grappig vond. De gouvernante zag haar in elk geval naar de kast gaan en de jam aan haar vijand brengen. En de jongen nam de jam en at hem op.

Acht jaren zijn voorbijgegaan, en wie weet hoe die knaap sedert alle tien geboden heeft overtreden. Toch ben ik overtuigd, dat hij door dat hapje jam meer *kuns* gehad heeft om zijn haat te overwinnen, dan wanneer hij zijn welverdiend pak slaag had gekregen. En wie weet hoe deze, voor een Russischen boerejongen zoo ongewone tractatie, hem gewonnen heeft voor het rijk der liefde.

Uit de „*Humanitarian*” van October 1902.

Door J. B.

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 6.
7 Maart 1908.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Aan de lichte zijde van 't leven. — Waarom? — Armoekind.*

Aan de lichte zijde van 't leven.

(Fragment.)

We traden de hooge poort binnen, en kwamen in een kamer waar 't tamelijk erg stooft. Een groote zaal, ruim en goed verlicht. Maar er was een geraas, dat hooren en zien ons verging. Oorverdoovend stampden en rammelden de machines, alle door stoom gedreven. Voor elk der weefgetouwen stond een vrouw stil te kijken. Nu en dan stond op eens de machine stil. Ze ging er dan dichtbij staan, veranderde iets aan 't weefgetouw, en 't oude geraas begon weer.

De chef verklaarde, dat de machine altijd direkt waarschuwde als er iets niet in orde was, en liet ons zien hoeveel zulk een machine wel weven kon per dag.

We gingen in een ander lokaal. Daar zat een vrouw op een hoogen stoel tusschen twee weefsels in. Haar werk was het aaneen-knoopen van

draden — millioenen per dag. Ze deed 't met een duizelingwekkend snelle vingerbeweging. De chef vertelde ons hoeveel draden ze wel knoopte per dag.

We zagen 't alles. Ook garen werd er geverfd en opgespannen. Voor alles was de stoommachine een groote factor. De menschen stonden er alléén bij om die te besturen, te regelen, hier en daar een gesprongen draad weer aan te knopen, of den machinist te waarschuwen als er ernstige bezwaren waren.

Om ons heen altijd door dat oorverdoovend geraas! — Ik probeerde zelfs niet iets te zeggen. Een van de vrouwen viel flauw.

„Geen wonder!” zei ik.

De chef kon 't niet hooren, hij zag mij aan. En mijn gezicht zei zeker nog meer. Hij begon ijverig en levendig te vertellen hoe zijn werkvolk het had. Zóó en zooveel verdienden ze, en de avonden hadden ze vrij — enz. enz.

We gingen naar een ander lokaal. Daar zag ik een vrouw aan de tafel staan, pluizende aan de stukken stof. Haar werk was alles na te zien, en een speld te steken bij de misweefsels. Ander werk had ze niet.

We gingen naar huis.

Voor mij was die zomerdag bedorven. — Ik zag aldoor die mannen en vrouwen staan bij de machines, heel stil, nu en dan iets knoopen of verschikkend — van den morgen tot den avond!

Ik zag aldoor die vrouw op den hoogen stoel, draden aaneen-knoopen — van den morgen tot den avond. Aldoor die vrouw gebogen over de tafel, en spelden stekend — van den morgen tot den avond.

'k Zag ze jaar in jaar uit, knoopen, stilstaand, spelden stekend! Ze werden ouder, matter, grijzer, aldoor knoopen, stilstaand, spelden stekend! —

Die indruk is weer op den achtergrond geraakt. 't Rijke leven en mijn werk hebben me weer gepakt. Ik heb genoten met volle teugen, en mijn studie gaf mij een kijk op een wereld van schoonheden, waarin ik me verdiepte, alles vergetend — in mijn kamer die uitzag op de fabriek.

Maar de indruk van dien zomerdag is niet weggewischt. Nu en dan komt hij met kracht weer boven. En ik vraag me af: Hoe zou 't me zijn als ik daar moest staan, of erger nog, als ik menschen die ik liefhad daar zag staan, of — 't allerergste! — als ik een kind dat ik liefhad daar moest brengen op zijn veertiende jaar, om stil te staan, te knopen of spelden te steken, jaar in jaar uit, — van den morgen tot den avond!

— 't Was ook in Kopenhagen, dat ik met een intelligent man over deze dingen sprak. Hij zelf was ziek, bedroefd, alleen. En toch zei hij, toen ik van die fabriek sprak: „Ja, wij kunnen toch niet dankbaar genoeg zijn, dat we terechtwamen aan de lichte zijde van 't leven!”

Maar er zijn uren, dat ik me afvraag: Wat recht hebben *wij* om aan de lichte zijde te staan, en anderen — „onze broeders” noemde Jezus ze immers? — in 't donker te laten?

MARG. MEIJBOOM.

(Uit „Lente” 21 Juni 1902).

Waarom? 1)

Als het werkvolk dien ochtend op de fabriek komt, vinden ze er alles kil en donker-triestig van verlatenheid. Achter in de groote werkplaats staat de machine stil, met haar dorre armen en onbewegelijke raderen; en dit maakt de somberheid nog grooter, want zij met haar gestamp en gesis brengt anders leven in het geheele gebouw, als het kloppen van 't hart van een reus.

De patroon komt uit zijn kantoortje. Met een somber gelaat zegt hij tot zijn werkvolk:

— Mannen, er is geen werk vandaag. Er komen geen bestellingen meer, van alle kanten krijg ik contra-orders, ik blijf met heel wat goed zitten. Die maand December, waarop ik gerekend had, die maand waarin ik vorige jaren zooveel heb omgezet, dreigt nu de meest solide firma's 2) te ruïneeren. Alles moet blijven stilstaan.

En daar hij ziet hoe de werklui elkaar aankijken, vol angst om naar huis te gaan, vol angst voor den honger die dreigt, voegt hij op zachter toon er bij:

— Ik ben geen egoïst, neen, dat zweer ik. Mijn toestand is ook vreeselijk, misschien nog erger dan die van jelui. In acht dagen tijd heb ik vijftig duizend francs verloren. Ik laat vandaag den boel stilstaan om niet nog meer in de schuld te raken; voor al de wissels die den 15den vervallen, 3) heb ik nog geen cent ontvangen. Je ziet, ik spreek in vertrouwen met je, ik verberg jelui niets. Morgen verschijnt misschien al de deurwaarder. Het is niet onze schuld, wel? Wij hebben tot 't eind toe volgehouden. Ik had jelui graag willen helpen om dezen barren tijd door te komen, maar 't is uit, ik ben geruïneerd, ik heb geen brood meer om met jelui te deelen.

Daarop steekt hij hun de hand toe. Zwijgend drukken de arbeiders die. En eenige oogenblikken blijven zij staan met stijf dichtgeknepen vuisten, starende op hun onnutte werktuigen.

Andere ochtenden klonk met het aanbreken van den dag het krassen der vijlen, waarbij de hamers de maat sloegen, maar nu schijnt alles reeds bedolven onder het stof van het bankroet. 4) Het zijn twintig, dertig huisgezinnen die de volgende week niet te eten zullen hebben. Eenige vrouwen die in de fabriek werken, hebben tranen in de oogen. De mannen willen moediger zijn. Zij houden zich groot, zij zeggen dat je in Parijs niet van honger omkomt. En dan, als de patroon vertrekt en zij hem zien weggaan, in acht dagen gebogen door zorg, misschien verpletterd door een ramp grooter dan hij bekennen wil, dan gaan ook zij een voor een weg, want zij stikken daar in de werkplaats, hun keel wordt toegeknepen, hun hart krimpt ineen alsof zij uit de kamer van een doode komen. Die doode is het werk, is de groote zwijgende machine die in de duisternis dreigend haar geraamte verheft.

De werkman loopt buiten, op straat. Hij heeft acht dagen lang rond-

1) De noten aan den voet der bladen zijn van mij. N. 2) Betrouwbare handelshuizen. 3) Geldvorderingen, waaraan op een bepaalden datum voldaan moet worden. 4) Bankroet = de val van een groot handelshuis, een groote onderneming.

geloopen zonder werk te kunnen vinden. Hij is rondgegaan van deur tot deur, overal heeft hij zijn diensten aangeboden, voor wat ook, voor het zwaarste, voor het onaangenaamste, het meest moordende werk, maar alle deuren zijn gesloten gebleven.

Toch heeft de werkman aangeboden om te werken voor de helft van het loon. Maar de deuren zijn niet geopend. Al wou hij voor niets werken, ze kunnen hem niet gebruiken. Het is de werkloosheid, de vreeselijke werkloosheid, die de doodsklok luidt voor het werkvolk. Een janiek heeft alle industrie doen stilstaan. 1)

Na die acht dagen is 't met hem gedaan. De werkman heeft nog een laatste poging gewaagd, en nu komt hij moedeloos terug, met leege handen, uitgeput van ellende. De regen valt neer. Parijs is dien avond somber en doodsch.

Hij loopt in den stortregen zonder het te merken, hij voelt alleen den honger, en staat stil om niet te gauw thuis te komen. Hij kijkt over de leuning van een van de Seinebruggen; — het water stroomt bruischend er onder door, en hoog spat het blanke schuim tegen de pijlers. Hij buigt zich verder er over heen, de geweldige stroom schijnt hem met aandrang tot zich te wenken. Maar hij zegt tegen zich zelf dat het laf zou zijn, en hij gaat verder.

De regen heeft opgehouden. Het gas flikkert door de ruiten der juwelierswinkels. Als hij er een stuk sloeg, zou hij met één hand genoeg kunnen nemen om jaren lang brood te hebben. Het vuur in de keuken der restaurants wordt aangemaakt, en achter de witte tullen gordijnen ziet hij de menschen zitten eten. Hij loopt vlugger, hij bereikt den buiten-boulevard, loopt langs de pasteibakkers, de slaggers, de bakkers, heel het gulzige Parijs dat tegen de etensuren alles uitstalt. Toen dien morgen zijn vrouw en kind huilden van honger, heeft hij hen beloofd 's avonds brood mee te zullen brengen.

Hij heeft niet vóór het vallen van den avond thuis durven komen, om te zeggen dat hij zijn belofte niet heeft kunnen houden. Onder het loopen vraagt hij zich af wat hij doen zal, wat hij zeggen zal om hen nog wat geduld te doen oefenen. Maar zij kunnen toch niet langer zonder eten blijven. Hij zelf zou het misschien nog wat uithouden, maar de vrouw en 't kleintje zijn te zwak.

Een oogenblik komt het in hem op om te bedelen. Maar als er een dame of een heer langs hem heen gaat en hij zijn hand uit wil steken, dan is 't of zijn arm verstijft en zijn keel wordt dichtgeknepen. Hij blijft als vastgenageld aan 't trottoir staan, terwijl de deftige menschen zich van hem afkeeren, denkende dat hij dronken is, om zijn verwilderd uitgehongerd voorkomen.

De vrouw van den werkman is naar beneden gegaan en staat op den drempel van de deur, het kind heeft zij boven slapende achtergelaten. De vrouw is mager en rilt van kou in haar dunne katoenen japon.

Zij heeft thuis niets meer, alles is naar de lommerd gebracht. Acht dagen zonder werk zijn genoeg om het huis leeg te maken. Den vorigen dag heeft zij aan een uitdrager het laatste handje kapok uit haar matras verkocht; zoo is langzamerhand de geheele matras verdwenen, alleen het

1) D. w. z. uit angst dat hij zijn waren niet zal kwijtraken, durft geen fabrikant er nog te laten voortbrengen.

vertrek is nu nog over. Dat heeft zij voor 't raam gehangen om den tocht, want het kleine meisje hoest erg.

Zonder het aan haar man te zeggen, heeft zij ook van haar kant werk gezocht.

Maar de werkloosheid is voor de vrouwen nog erger dan voor de mannen. Naast haar, op dezelfde verdieping, wonen arme stakkers die zij den heelen nacht hoort snikken. Een heeft zij er straks zien staan bedelen op den hoek van een trottoir, een andere is dood, een derde is verdwenen.

Zij heeft gelukkig een goeden man, die niet drinkt. Zij zouden het goed hebben gehad als die tijden zonder werk niet alles verslonden hadden. 1) Zij kan nergens meer crediet krijgen; 2) zij heeft schuld bij den bakker, bij den kruidenier, bij de groenvrouw; zij durft niet meer langs hun winkels gaan. Dien middag is zij haar zuster gaan opzoeken om een gulden te leen te vragen, maar ook daar vond zij zulk een ellende, dat zij zonder een woord te zeggen in tranen is uitgebarsten, en zoo hebben de twee zusters samen langen tijd geschreid. En toen zij wegging, heeft zij beloofd wat brood te zullen brengen als haar man iets mee thuis bracht.

Maar de man komt niet. De regen valt neer. De vrouw schuilt onder de portiek, het water dringt door haar schoenen, en de kille vochtigheid trekt door haar dunne kleeren. Bij oogenblikken wordt het ongeduld haar te sterk, dan loopt zij ondanks den regen naar buiten, de straat af, om te zien of hij er nog niet aankomt, dien zij al zoolang verwacht. En als zij terug komt is zij doornat; met haar handen strijkt zij langs het haar om het af te vegen, zij wacht opnieuw geduldig, rillende van koorts en kou.

Allerlei menschen gaan langs haar heen. Zij maakt zich zoo klein als zij kan om niemand te hinderen. Zij heeft honger. Aan den overkant is een bakker, en zij denkt aan het kind dat boven ligt te slapen. En als eindelijk haar man er aankomt, langs de huizen sluipende als een misladiger, vliegt zij naar hem toe, kijkt hem angstig aan.

— Heb je wat? stamelt zij angstig.

Hij antwoordt niet, en kijkt naar den grond.

En bleek als een doode gaat zij voor hem uit de trap op.

Boven ligt het kleine meisje, maar zij slaapt niet meer. Zij is wakker geworden en ligt te denken, met haar oogen turende naar 't kleine stukje aars dat op een hoek van de tafel staat te branden. En een onbeschrijflijke uitdrukking van ellende en droefheid ligt er op het gezichtje van dat meisje van zeven jaar, met de ernstige, zorgvolle trekken van een olwassen vrouw.

Zij zit op den rand van de kist die haar tot slaappleats dient. Haar roetjes hangen er buiten, zij rilt van kou, en met de magere handjes houdt zij de voddën tegen 't lijf die haar voor dek dienen. Zij voelt in haar borst een brandende pijn, een vuur dat zij zou willen uitdooven. Zij denkt.

Speelgoed heeft zij nooit gehad. Zij kan niet naar school gaan omdat zij geen schoenen heeft. Toen zij nog heel klein was, herinnert zij zich wel, dat haar moeder met haar in de zon ging wandelen.

1) Die tijden van werkloosheid komen geregeld voor. Oorlogen en oorlogsgeruchten zijn er dikwijls de oorzaak van; ook misgewassen en dergelijke rampen; en — het is bijna niet te gelooven en toch is het zoo: *de onleschbare gouddorst van enkele geldmannen*. 2) D.w.z.: niemand wil haar meer koopwaar borgen.

Maar dat is lang geleden. Toen zijn zij verhuisd, en na dien tijd schijnt het haar toe of zij het altijd koud gehad heeft, of zij nooit meer gelukkig is geweest of zij altijd honger heeft gehad.

Dat is een moeilijk iets, waar zij altijd over denkt, maar wat zij nooit kan begrijpen.

Heeft iedereen dan altijd honger? Zij heeft toch haar best gedaan er aan te wennen, maar zij heeft het niet kunnen doen. Zij denkt dat zij nog te klein is, dat alleen groote menschen het weten. Haar moeder weet het zeker wel, dat geheim dat voor kleine kinderen verborgen wordt gehouden. Als zij durfde zou zij 't haar vragen, wie de kinderen op de wereld laat komen om hen altijd honger te laten lijden.

En wat is het kaal en akelig bij hen! Zij kijkt naar het raam waar het overtrek der matras voor hangt, naar de kale muren, de havelooze meubelstukken, al de ellende van een zolderkamertje waar de werkloosheid haar intrede heeft gedaan.

In haar onwetendheid meent zij gedroomd te hebben van warme kamers, met mooie glimmende meubels; zij sluit haar oogen om alles nog eens te zien, en door haar dunne oogharen heen wordt het schijnsel der kaars een glinstering van goud. Maar de wind blaast, en er komt zulk een tocht door het raam dat zij door een hoestbui wordt overvallen. Haar oogen schieten vol tranen.

Vroeger was zij bang als zij alleen werd gelaten; maar nu, zij weet niet hoe 't komt, maar het kan haar niet schelen. Daar zij sedert den vorigen dag niets gegeten heeft, denkt zij dat moeder broed is gaan halen. Die gedachte vroolijkt haar wat op. Zij zal haar brood in heele kleine stukjes snijden, en ze heel langzaam, een voor een, opeten.

Zij zal met haar brood gaan spelen.

Moeder is binnen gekomen, vader heeft de deur toegedaan. Het kleine meisje kijkt verbaasd naar hun leege handen. En als zij niets zeggen, roept zij eindelijk op klagenden toon:

Ik heb honger, ik heb honger!

De vader is in een donkeren hoek neergevallen en zit met 't hoofd in de handen; hij blijft daar zitten, en zijn schouders schokken van ingehouden snikken. De moeder veegt haar tranen af en gaat 't kleintje neerleggen. Zij dekt haar toe met al de lompen die zij maar vinden kan, zij zegt dat zij maar zoet moet zijn en stil gaan slapen. Maar het kind, dat klapper tandt van kou, en dat steeds in haar borstje die brandende pijn voelt, krijg eindelijk moed. Zij slaat haar armjes om moeder heen en fluistert:

— Zeg, moeder, waarom hebben we toch honger?

Naar het Fransch van E. Z., overgenomen uit „De Kroniek.”

Armoe-kind.

(Een geheel waar verhaaltje.)

I.

Hoe hij was.

Hij was vuil; — als een verwaarloosd, vuil armoe-kind.

Hij had een lief rond gezichtje, met licht-blauwe oogjes, klein neusje en bleek-roode lipjes, rozé vleugeltjes-lipjes, als van een engeltje.

In dikke, ineengedraaide krulletjes, kroesde zijn blond haar op zijn kopje. Maar vuil was hij.

Vuil en verwaarloosd zijn mooi licht-blond krulhaar, vuil zijn gezichtje, vuil zijn oortjes, vuil zijn halsje, vuil zijn armpjes en handjes, vuil, vuil, erg-vuil, zijn geheele verwaarloosde kinderlijfje.

Vuile lompen, een broekje bijna aan flarden, een zeer stukkend katoenen kielkje, dekten, als we 't nog zoo noemen kunnen, zijn armoe-lijf.

Hij zat op de schoolbank, (8 jaar was hij), met een stug gezichtje, en zei nimmer een woord; hij lachte nooit; als er in de klasse een aardigheidje voorviel, als *al* de kinderen lachten, bleef *zijn* gezichtje strak en stug.

Hij ging en kwam, sprakeloos, bemoeide zich nimmer met een van de andere kinderen. Meespelen met de kinderen deed hij niet; — hij was er niet toe te bewegen.

In den tuin stond hij bij een muur, of liep wat heen en weer; een tol, een bal die hij uitgedeeld kreeg, hield hij stil in zijn handjes; spelen deed hij niet.

Dagen lang bleef hij soms van de school weg; — dan draaide hij stukjes. Hij sliep 's nachts hier en daar, bijna nooit thuis in groote gaspijpen die men aan 't leggen was, op een stoep, op een bank; — ergens.

Hij had ook meermalen geslapen op de bank in het politie-bureau.

Toch was 't geen ondeugend kind; integendeel, hij zat op school altijd stil, steeds met een stug gezichtje, met de blauwe oogjes rechtuit starende in de verte. Een stom, treurig, ellende-beeldje.

II.

Waar hij woonde.

Ergens in den Jordaan, in een van de ellendigste krotten der ellendige Jordaan-woningen, woonde hij. Een trap moest je op, een steile vuile trap, met afgeslepen treden, en met een vies, vet touw langs den kant om je er aan op te trekken, anders was de steile trap niet te beklimmen. Dan kwam je, links, op een insteek, een soort roef, laag, bedompt, met een klein laag raam, dat uitzag tegen zwarte verwaarloosde muren van armoe-woningen.

In de roef was 't volslagen donker. Den ganschen dag brandde er, als noeder tenminste centen voor olie had, een klein, weinig licht gevend, vermoedig petroleum-lampje.

Vuil was de donkere lage roef, vies en vuil en kleverig en somber, met hier en daar een meubel, een oude tafel, een paar stoelen; en in een hoek een onker gapende holte, een bedstede met eenige vuile zwarte lompen, die 's nachts krioelden van wandgedierte. In die bedstede, op dat onreine beddegoed (de naam is te mooi) mocht hij 's nachts slapen met zijn vader en zijn moeder en zijn beide zusjes.

Hij sliep liever in een gaspijp, of op een bank in het politiebureau.

Zijn vader, een dronkaard, verdrong wat hij verdiende, ranselde, als hij dronken thuis kwam, zijn vrouw en kinderen; in verdierlijkte, diep-treurige dronken-armoe-ellende.

Blauwe plekken had de moeder op haar armen en aangezicht; blauwe plekken hadden ook de kinderen op de onschuldige armoe-lijfjes.

Honger leed 't knaapje. Gebrek had het aan alles, aan ouderliefde, aan verzorging, aan voedsel, aan kleeding, aan speelgoed, aan aanmoediging van

allerlei aard, om goed te kunnen leven, zijn jong, afhankelijk, a anhankelijk, klein kinder-bestaan.

En treurig blikte het armoe-kind op school in de verte, en sprak geen woord, en verweet, stom, enkel door zijn blikken en zijn lachloos gezichtje aan alle groote menschen die 't helpen konden, zijn ellende.

Eén enkele maal had de schooljuffrouw een paar woorden uit hem g kregen. Eén enkele maal.

Hij had weer e-n nacht doorgebracht in de gaspijpen, en de kindere waren het komen vertellen.

„Juffrouw, o, zijn moeder zegt dat hij weer niet thuis is geweest; — hij heeft in de gaspijpen geslapen.”

Kleine ongeluks-boodschappertjes, armoe-kinderen ook, die klikten aan de juffrouw de ondeugendheid van hun kleinen armoe-lotgenoot.

Waarom hij 't doch deed, vroeg de juffrouw. En hij antwoorde niet.

Toen, in treurig medelijden met dit arme kleine menschenkind, dat zijn ellende niet had verdiend en zijn verwaarloozing niet helpen kon, streek de juffrouw hem langs het vieze wangetje, nam in haar hand zijn vuil kinnetje.

En toen, als voor een oogenblik verteederd, bromde het ventje de eerste en laatste woorden die de juffrouw ooit van hem hoorde :

„'t Is bij ons thuis ook zoo ellendig.”

En deze gestamelde klanken waren een zware aanklacht.

Kinderen die dit verhaaltje leest, tracht die klanken te verstaan, tracht, als ge grooter zijn zult, er mede voor te zorgen dat zij niet meer worden geuit.

III.

Wat hij wel deed misschien.

Hij was weer niet school en haast alle vingers gingen omhoog.

„Juffrouw, V. is verdronken !”

„Verdronken ?” vroeg de juffrouw.

„Ja, juffrouw, hij is in het water gevallen !”

„Nietes, juffrouw,” schreeuwde er een ; „hij is er in gesprongen ! We waren op een schuit, en hij was er al op, en hij stond in het water te kijken, en toen sprong hij er zoo in, ik heb 't zelf gezien.”

„Nietis !”

„Welis !”

Wie zal 't weten ?

't Armoe-kind is dood. Opedregd is zijn verwaarloosd kinderlijfje, klet nat was het, als had het water, nog na zijn dood, getracht het vuil er te wasschen, dat er niet op had behooren te zijn.

En is 't niet verschrikkelijk, te denken dat het armoe-kind, onbewu misschien, zichzelf in 't water kan geworpen hebben om te ontkomen as zijn diepe ellende ?

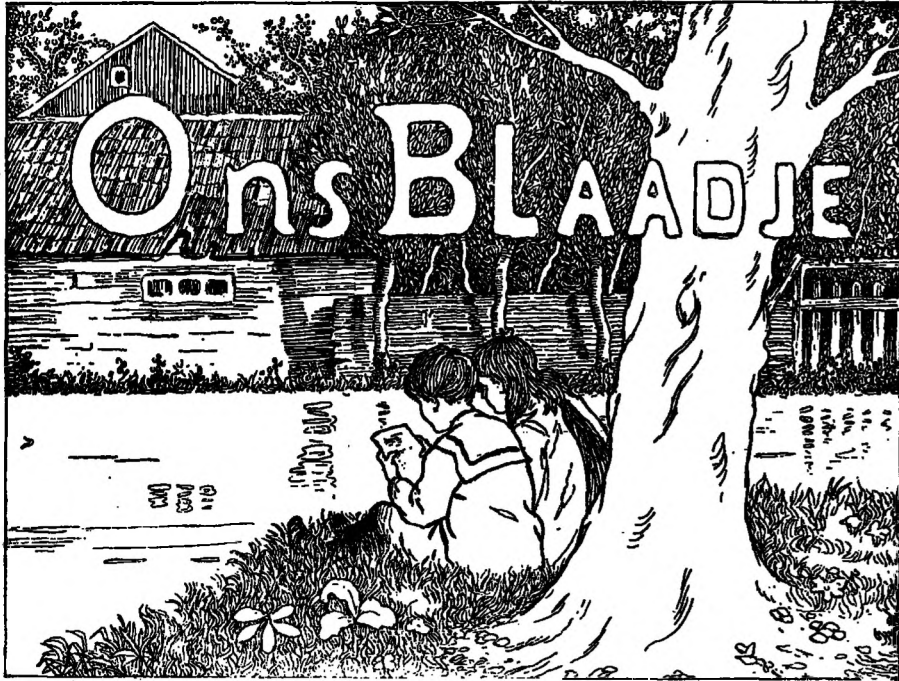
C. J. R. S.

Een vraag : Wij die aan „de lichte zij” van 't leven terecht kwamen kunnen wij wel ooit genoeg doen voor hen die aan de donkere zijde staan.

N.

MELK VOOR BLEEKNEUSJES.

Gezonden aan Mej. C. J. R. S. te Amsterdam fl 12.50. Blijft in kas fl 2.15. Bijdragen van „de lichte zijde” blijven steeds gewenscht.

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 7.
14 Maart 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1. — België f 1.25. — Voor het overig buitenl. en Indië f 2. — per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Arbeid. — Het huis van kleinen Max. — Het Vlas.*

Arbeid.

„Hé, Papa, wat is die kleine schoorsteenveger vuil,” zei een kleine jongen tot zijn vader. „Ik hou niets van zulke zwarte gezichten; net een neger, of een duivel van een prentje. Hij is zeker erg stout, hé Pa, die zwarte jongen?”

„Foei, jongen, je mag zoo niet spreken,” antwoordde de vader. „Zonder het zelf te willen of te weten ben je daardoor erg ondankbaar; want als die kleine schoorsteenveger zwart ziet, dan is dat om jouwentwil.”

„Om mijnentwil, Pa? Daar begrijp ik niets van!”

„Dat zal ik je uitleggen. Als 't koud is, dan wordt er in alle huizen vuur gemaakt, nietwaar? Duizenden vuren branden er in de schoorsteenen, om ons te verwarmen en ons eten te koken. Daardoor worden de schoorsteenen vol roet, en dat is niet goed. Van tijd tot tijd moeten ze dus geveegd worden, van roet gezuiverd. Als er nu geen schoorsteenvegers waren, wie zou onze schoorsteenen dan vegen? Papa, Mama, — of jij misschien. Nu, dat doet er niet toe. Wie van ons dat deed, zou zich

geducht vuil maken. Stel je voor, hoe wij er uit zouden zien! Ik denk niet, ventje, dat jij erg op dat werk zoudt gesteld zijn, wel? Wees dus blij dat de kleine schoorsteenveger het voor je doet, en wees hem dankbaar, want ik zeg nog eens: het is om jouwentwil dat hij zwart ziet."

"Daar had ik niet aan gedacht, Paatje."

"In 't vervolg moet je er wèl aan denken, mijn jongen. En nu we het toch daarover hebben, moet je nog eens eventjes luisteren. Het is voor jou dat de molenaar wit ziet, dat de slager bebloed is, dat de landman verbrand is door de zon en verweerd door regen en wind; het is voor jou dat de schoenmaker een ronden rug heeft en de metselaar eeltige handen; het is voor jou dat de geneesheer zich aan alle mogelijke besmetting bloot stelt, en dat de machinist en de stoker in alle weer en wind, bij dag en bij nacht, op hun locomotief staan. En als die dappere mannen omkomen bij en door hun werk, dan is dat om jouwentwil. Ieder mensch die een nuttig beroep uitoefent, doet dat voor zijn medemenschen. Ieder is, in zijn arbeid, de dienaar en de vertegenwoordiger van alle anderen. En hoe moeilijker, hoe nederiger, hoe slechter betaald die arbeid is, des te meer moet men hem eeren."

"Paatje, ik zal nooit meer zeggen dat de schoorsteenvegers, en de metselaars, en de sjouwers vuil en leelijk zijn."

"Dat is nog niet genoeg, m'n jongen. Hoe grooter je wordt, des te beter zul je zien *hoevèl* mannen en vrouwen voor jou werken met het hoofd en met de handen. De arbeid, — dat is de hartslag der wereld; dat wil zeggen: de wereld zou ophouden te bestaan indien de arbeid ophield, evenals het lichaam dood is zoodra het hart ophoudt te kloppen. Als je dat goed begrijpt, kind, dan zul je niet tevreden zijn met de arbeiders te eeren, dan zul je hun voorbeeld volgen. Dan zul jij op je beurt je nuttig trachten te maken voor anderen. Op jou beurt zul je voor anderen je krachten willen inspannen, hun lasten mee helpen dragen. En als je dan moe zult zijn, moe van den goeden, eerlijken arbeid die de plicht is van ieder onzer, dan zul je nog dikwijls terugdenken aan den kleinen schoorsteenveger."

Iemand die in dat opzicht trouw zijn plicht heeft gedaan, draagt er gewoonlijk de sporen van: rimpels, lidteekens, stof, vuil, — bloed soms. Dat is niet heel mooi om te zien, mijn jongen, maar niets ter wereld is eervoller... Eén ding wensch ik voor je, en dat is: zooals je daareven, gedachteloos en zonder erg, van den kleinen schoorsteenveger zei „wat is hij leelijk!" — zoo hoop ik dat je eenmaal, door het leven geleerd, bij het zien van eerlijke, dappere werkers zult uitroepen: „wat zijn ze mooi!"

Leelijk, mijn jongen, zijn alleen de slechten en de nietsnutters. En hoe meer die schitteren en zich tooien, des te afkeerwekkender zijn zij."

N. Naar het Fransch van CHARLES WAGNER.

Het huis van kleinen Max.

Eens op een nacht, ik herinner het mij nog zeer goed, werd ik uit mijn slaap gewekt door een hevigen bons, alsof men met geweld de poort van de korenschuur had dichtgeworpen. Toen klopte er iemand tegen het venster en riep: „Als je het huis van kleinen Max wilt zien branden, sta dan op!" Mijn vader sprong uit zijn bed, en ik begon te gillen van

angst, aan niets denkend dan aan mijn konijntjes. Die moesten in de eerste plaats gered worden!

Het heele huis was in rep en roer, en zooals gewoonlijk was het Julia, onze oude blinde dienstbode, die ons gerust stelde: „Het is ons huis niet dat brandt,” zei ze, „en dat van Max ligt wel een kwartier hier vandaan. En 't is niet eens zeker dat het brandt, 't kan wel een flauwe grap van den een of ander zijn, en mogelijk hebben wij het wel gedroomd!” Al pratende hielp zij mij aankleeden, en ik liep naar buiten.

„o Ramp!” riep mijn vader: „alles is verloren!”

Van achter een kleinen heuvel tegenover ons steeg een heldere vlam ten hemel, rechtstandig en geluidloos. Het aardige huisje, splinternieuw, eerst sedert eenige weken voltooid, brandde als papier. De lucht was vochtig van den gevallen regen, de hemel was bewolkt, de donder rommelde zacht in de verte, maar het ergste onweer was voorbij.

De buurman die ons was komen wekken, vertelde dat de bliksem eerst een kruis aan den hemel had geteekend; toen was hij recht neergeslagen; het einde van het kruis dat den grond had bereikt was niet uitgegaan, zooals de rest. Het was blijven schitteren en aldoor groter geworden, heel gauw: het was bij Max ingeslagen en 't huis was aan 't branden gegaan.

„Wij moeten gaan zien of we 't niet redden kunnen,” zei vader.

„Dat geeft niets,” zei de buurman. „Als het hemelvuur iets heeft aangestoken, dan steek ik geen vinger uit. Een mensch moet zich niet verzetten tegen God; en als God zijn vuur op een huis werpt, dan beteekent dat, dat hij wil dat het verbranden zal. En dan, je kunt tegen dat vuur toch niets doen.”

„Tegen jou domheid kan men niets doen,” riep mijn vader uit, woedend. Zelden of nooit had ik hem zóó boos gezien. Hij keerde den buurman den rug toe, nam mij bij de hand en trok mij mee.

Terwijl wij den weg langs den heuvel omgingen, waar wij niets meer van den brand zagen dan den rooden weerschijn tegen de wolken, zei ik tegen mijn vader, dat hij den bak dien hij meegenomen had, moest vullen met water uit de beek. Hij hoorde mij niet. Hij riep maar aldoor: „Max, arme stumper, dat jou dat nu juist overkomen moest!”

Ik kende Max wel. Het was een wakker kereltje, klein van stuk, en altoos even opgeruimd, van ongeveer 40 jaren oud. Zijn gezicht was van de pokken geschonden, en zijn handen waren zoo hard en bruin als de schors der boomen die hij behandelde. Hij was namelijk houthakker.

„Als een ander huis in brand raakt, welnu, dan brandt er een huis af, dat is alles,” zei mijn vader.

„En bij Max?” vroeg ik.

„Bij hem is het een heel ander geval. Alles wat hij gisteren had, vandaag heeft en morgen had kunnen hebben, brandt meé.”

„Bedoel je dat de bliksem hem zelf heeft getroffen?”

„Dat was nog 't beste wat hem overkomen kon. Ik wensch Max niet dood te zien, — God beware mij! Maar als hij in staat van genade is, ¹⁾

1) De vader van Peter Rosegger was Katholiek, zooals heel de bevolking van Stiermarken. Wanneer een Katholiek pas zijn zonden heeft gebiecht, daarvoor „absolutie” (vergiffenis) van den pastoor heeft ontvangen, en de boete heeft volbracht die deze hem oplegde, dan is zijn ziel in „staat van genade”, dat wil zeggen: tijdelijk

dan was 't voor hem maar beter als de bliksem hem en zijn huis tegelijkertijd getroffen had."

"Ja, dan ging hij recht naar den hemel," zei ik. 1)

"Peter, loop niet in 't natte gras," zei vader. "Blijf achter me en houd je vast aan mijn jas. Ik zal je de geschiedenis van Max vertellen."

Wij waren juist op de helling, die uit het dal naar de andere helling voerde, waarop het huis van Max lag. Mijn vader begon: „Nu ongeveer dertig jaren geleden kwam Max hier in de streek. Hij was arm en ouderloos. Eerst verdiende hij zijn brood als veehoeder, later, toen hij sterker was, als houthakker. Hij stond al gauw bekend als een best werkman, flink en eerlijk. Weldra werd hij meesterknecht 2). Toen vroeg hij aan de gemeente, om de zoogenaamde „schrale wei" te mogen ontginnen en bebouwen. Want dat was het einddoel van zijn wenschen en streven: een lapje grond in eigendom te hebben. Hij kreeg de gevraagde toestemming; en alle avonden, als zijn werk in het bosch was afgeloopen, ging hij op zijn akker werken: steenen uitgraven, doornstruiken uitroeien, slooten graven om het grondwater af te leiden, onkruid verbranden om den grond te bemesten. Na verloop van twee jaar was de „schrale wei" veranderd in een goed land, met mooi gras er op en zelfs een klein korenveldje. Toen begon Max ook koolen te planten; en zoodra hij zag dat de hazen ze lekker vonden, vroeg hij een aantal boomstammen in ruil voor een deel van zijn arbeidsloon. Die kreeg hij. Hij kapte er ruwe planken van om een schutting te maken. Hij werkte gedurende zijn rusturen, als de andere houthakkers hun pijpje rookten of in de herberg zaten. Toen hij 't werk niet alleen meer af kon, nam hij, tegen betaling, een paar kameraden aan om hem in hun vrije uren te helpen. En zoo bouwde hij zijn huisje op de schrale wei. Vijf jaren heeft hij er aan gewerkt, en je weet wat een mooi huisje het was. Het stond daar zoo parmantig, met zijn roode muren, zijn heldere ruiten en zijn uitsnijdsels aan het dak. De schrale wei was op weg om een aardig eigendommetje te worden; en onlangs in de kerk, heeft de pastoor Max nog aangehaald als een voorbeeld van eerlijkheid en vlijt. En de volgende maand wou hij gaan trouwen... Dan zou er uit het kleine bedeljongetje van vroeger een grondbezitter en een huisvader zijn gegroeid. En nu? wat is er over van al zijn geploeter? Hij is nu net zoo arm als ooit te voren."

Ik was destijds een wijsneus, en verbeeldde mij heel wat te weten omtrent God en goddelijke zaken. Daarom zei ik: „Vader, Onze Lieve Heer heeft Max zeker willen straffen, omdat hij zich te veel met wereldsche dingen bezig hield, net als de heidenen, en daardoor niet genoeg aan den hemel dacht. Aanschouw de vogelen des hemels, zij zaaien niet en zij maaien niet..."

"Jongen, zwijg!" riep mijn vader boos. „Dat is een heele mooie spreuk, van die vogelen, een spreuk die waar is *op haar tijd*. Maar er is óók een spreuk die zegt: wie niet werkt zal niet eten. Niemand heeft eerlijker

rein. In dien staat mag de dood hem gerust overvallen, gelijk blijkt uit het antwoord van den kleinen Peter. En het is juist met het oog op dat sterven „in staat van genade", dat de Katholiek gaarne een priester aan zijn sterfbed heeft. N.

1) Hier zooveel als opzichter over een ploeg houthakkers. N.

gewerkt dan Max, en een braver kerel bestaat er niet... Ik begrijp er niets meer van! Als 't mij overkwam, ik geloof ik verloor er den moed bij... Als een mensch het strooien dak van een ander in brand steekt, dan wordt hij in de gevangenis gezet. Maar als de bliksem inslaat in het splinternieuwe huisje dat een arme vlijtige werker zich heeft gebouwd, — wat moet je dan zeggen of doen?"...

Hier zweeg hij plotseling. We waren op de hoogte aangekomen en juist stortte, vóór onze oogen, het heele huis in mekaar. Er waren menschen komen toelooopen om te blusschen; maar er was niets aan te doen geweest. Werkeloos moesten zij toezien hoe alles in vlammen opging. Het was een rustig vuur. Het loeide niet en het knetterde niet. Als één enkele vuurkolom steeg de vlam omhoog, alsof zij had willen terugstijgen naar den hemel vanwaar zij gekomen was.

Op een kleinen afstand van het huis lagen, op een hoop, de steenen die Max uit zijn lapje grond had gehaald. Op dien hoop steenen zat het kleine bruine mannetje en keek naar den brand. Hij was maar half gekleed, maar hij had zijn grooten Zondagschen mantel om, — het eenige voorwerp van eenige waarde dat hij had kunnen redden. De menschen schenen niet dicht bij hem te durven komen. Mijn vader had iets willen zeggen om hem te troosten, maar durfde niet. Ieder oogenblik vreesde men hem te zullen zien opstaan, hetzij om den hemel te vervloeken, hetzij om zich wanhopig in de vlammen te werpen.

Toen er eindelijk niets meer van den brand te zien was dan eenige vlammetjes die over den grond slopen, en de naakte steenen van den haard tusschen de asch zichtbaar werden, — toen stond Max op. Hij naderde den rookenden puinhoop, raapte een smeulend stuk hout op en — stak zijn pijp aan.

Ik was nog maar een kleine snuiter en mijn verstand was nog niet ontwikkeld. Maar ik herinner mij toch nog heel goed welk een indruk het op mij maakte, daar bij het krieken van den dageraad den kleinen Max te zien staan voor den puinhoop van wat zijn huis was geweest, rustig trekend aan zijn pijp. Ik voelde iets warms in mijn hart; ik had er iets van begrepen, hoe hoog de mensch kan staan boven zijn lot. Toen zijn pijp goed aan was, keerde hij naar zijn stenhooop terug en keek naar het landschap rondom.... Ge zoudt wel willen weten wat er toen in hem omging?..... Ik ook.

Later, toen het puin afgekoeld was, begon hij er in om te scharrelen, totdat hij er zijn hakmes uit ophaalde. Hij maakte er een nieuw handvat aan, sleep het ijzer op den slijpsteen van een buurman, en hervatte zijn arbeid.

Jaren zijn voorbij gegaan. Rondom de „schrale wei” strekken zich vruchtbare velden uit. Op de plek van het verbrande huis staat een flinke hoeve. Daar groeit en tiert een jong geslacht, en de huisvader, de kleine Max, leert zijn zonen wat arbeiden is. Zij mogen ook rooken, — niet te veel en niet te vroeg, maar een goedé pijp op een goed oogenblik. 1)

N. Naar P. ROSEGGER.

1) Met jullie deze woorden van P. Rosegger over te brengen wil ik het rooken niet verdedigen. Ik zie liever een grooten jongen die hoepelt, dan een kleinen die rookt. Maar als „een goede pijp op een goed oogenblik” een trouwen arbeider

Het Vlas.

Het vlas stond in bloei. Het heeft zulke heerlijke blauwe bloemen, zoo teer als de vleugels van een vlindertje, maar veel fijner nog. De zon scheen op het vlas en de regen druppelde er op neer, en dat was voor het vlas even goed als het voor kleine kindertjes is gewassen te worden en dan een zoen van moeder te krijgen. Ze worden er des te mooie van. Zoo ging het ook met het vlas.

„De menschen zeggen dat ik zoo buitengewoon mooi ben,” zei het vlas, „en ik word zoo lang! Er kan een prachtig stuk linnen van mij gemaakt worden. O, wat ben ik gelukkig! Niemand op de wereld is zoo gelukkig als ik! Ik heb het zoo goed en ik word wat! Wat schijnt de zon mooi en wat smaken die regendroppels goed! Ik word er groot en sterk van. Ik ben onbeschrijfelijk gelukkig! Niemand is zoo gelukkig als ik!”

„Ja, ja, ja,” zeiden de dorenstokken. „Jij kent de wereld niet, maar wij wel! Wij hebben dan ook knoesten.” En zij begonnen zeurig te knarsen:

„Snip, snap snorre, basselorre
Nu is het liedje uit.”

„Nee, dat is het niet,” zei het vlas. „s Morgens schijnt de zon; de regen doet mij goed, ik kan mij zelf hooren groeien en ik voel dat ik b'oemen draag. Niemand is zoo gelukkig als ik!”

Maar op een dag kwamen er menschen en pakten het vlas bij de toppen, en rukten het uit met wortel en al, en dat deed pijn. Toen werd het in het water gelegd alsof het moest verdrinken; en toen kwam het over het vuur alsof het moest verbranden; dat was ontzettend! „Maar men kan het niet altóós goed hebben,” zei het vlas, „wil men wat leeren, dan moet men wat ondervinden!”

Maar het werd nog erger. Het vlas werd gebroken en verscheurd geslagen en getrokken, ja wat niet al! Het had er geen woorden voor. Het kwam op een spinnewiel, en dat snorde, snorde! het was niet mogelijk daarbij zijn gedachten bij mekaar te houden.

„Maar ik ben onuitsprekelijk gelukkig geweest,” dacht het, te midden van al zijn lijden. „Men moet blij zijn met hetgeen men genoten heeft. Blij, blij, o zoo blij!” En dat zei het nog toen het op het weefgetouw kwam, en verwerkt werd tot een mooi groot stuk linnen. Al het vlasplant voor plant, werd gebruikt tot het maken van dit ééne stuk.

„Dat is nu eerst heerlijk,” zei het; „dat had ik nooit durven droomen. Nee, maar, wat een geluk heb ik toch! Die dorenstokken met hun wijsheid! „Snip, snap snorre basselorre”; — nee, het lied is *niet* uit! Het begint nu eerst. Het is verrukkelijk! Ja, ik heb wel wat moeten lijden; maar nu ben ik ook tot iets gekomen. Niemand in de wereld is zoo gelukkig als ik! . . . Wat ben ik sterk en wit en lang! Dat is nog wat anders dan één enkel vlasplantje te zijn op den akker, al draagt men da ook bloemen! Men wordt niet zóó verzorgd, en men krijgt alleen water wanneer het regent. Nu wordt ik bediend; elken morgen keert de meid mij om, en elken avond laat zij het op mij regenen uit haar gieter. Ja, of een oud vadertje troost of genoeg geeft, — soeda! zeg ik dan op zijn Indisch. Ik gun het hen. Maar om velerlei redenen is het wenschelijk, dat een jong geslacht opgroeit zonder rookgewoonten. NELLE.

de dominé's-vrouw heeft zelfs over mij gesproken, en gezegd dat er in heele parochie 1) geen zóó mooi stuk linnen is als ik. Gelukkiger dan ik kan ik niet worden!"

Nu kwam het linnen in huis er onder de schaar. Wat een geknip en gescheur, wat een geprik met naalden! Dat was geen pretje. Maar het linnen werd veranderd in twaalf stuks ondergoed, van de soort die niemand noemt en die niemand toch ontberen kan.

"Nee, nu is het pas goed," zei het vlas. "Eerst nu heb ik mijn ware bestemming bereikt! Zóó moet het wezen. Nu ga ik nuttig zijn in de wereld, en dat is het ware geluk. We zijn nu wel twaalf afzonderlijke voorwerpen geworden, maar we vormen te samen toch slechts één geheel, en dozijn. Wat een geluk, wat een geluk!"

De jaren kwamen en gingen; toen konden de hemden het niet langer ithouden. Ze waren versleten en scheurden als je ze aankeek. "Ja, ons komt er aan alles een einde," zeiden zij, stuk voor stuk. "We hadden het gaarne nog wat langer uitgehouden, maar men kan het onmogelijke niet erlangen!" En nu werden ze tot lappen en vezels verscheurd, en zij dachten dat het nu heusch met hun gedaan was, want zij werden gehakt en ge-neusd, en gekookt, ja, zij wisten zelf niet wat; en — zij werden herchapen in prachtig wit papier!

"Nee, wat een verrassing! en wat een prettige!" zei het papier. "Nu ben ik gladder en fijner dan ooit te voren, en men kan op mij schrijven! Wat zal er al niet op mij geschreven worden! Wat een geluk, wat een geluk!" En het papier werd beschreven; de allermooiste geschiedenissen kwamen er op te staan; en de menschen luisterden er naar, en zij werden er wijzer en beter van. Ja, de woorden, die het papier droeg waren een roete zegen!

"Dat is meer dan ik ooit had durven droomen, toen ik nog een klein nieuw bloemetje op den akker was! En kon ik toen denken, dat ik nog ons middel zijn zou om wijsheid en vreugd aan de menschen te brengen! Ik begrijp het zelf niet, maar het is toch zoo! Ik heb zelf niets gedaan van wat ik, als nederige vlasplant, doen moest; en nu kom ik van de eene eer en heerlijkheid tot de andere. Telkens als ik denk dat lied is uit", dan begint het weer opnieuw, en nog mooier dan den vorigen keer. En nu zal ik stellig wel op reis gaan, de heele wereld rond, want dat alle menschen kunnen lezen wat er op mij geschreven staat. Ja, dat zal wel zoo zijn. Vroeger droeg ik blauwe bloempjes; nu draag ik, in ruil voor ieder bloempje, de heerlijkste gedachten. Niemand is zoo gelukkig als ik!"

Maar 't papier werd heelemaal niet op reis gestuurd. Het ging naar een boekdrukker, en daar werd alles wat er op geschreven stond in druk gebracht, tot een boek, ja tot vele honderden boeken, en zoo konden onindig meer menschen er nut en genoegen van hebben, dan indien dat éénige papier waar al het moois op stond, de heele wereld had moeten ondreizen en halverwege reeds versleten zou zijn.

"Ja, dat was het verstandigste wat er te doen was," dacht het beschreven papier. "Dat was mij nog niet eens ingevallen! Ik blijf thuis, en word in eere gehouden als een oude grootvader. Want ik ben het waar op geschreven

1) Wijk, buurt.

werd; de woorden vloeiden zóó uit de pen op mij. Ik blijf waar ik ben en het boek reist de wereld' rond. Nu kan het eerst recht veel nut en genoegen geven. O, wat ben ik blij, wat ben ik gelukkig!"

Het papier werd nu tot een bundel gebonden en ergens neergelegd. „Het is zoet te rusten na gedanen arbeid," dacht het. „Het is heel goed dat men zoo eens rustig kan nadenken over hetgeen er in je is. Nu eer ik kan ik goed leeren begrijpen wat er op mij geschreven staat. En zich zekennen, dat is een groote schrede voorwaarts! Maar wat zal er nu met mij geschieden? Dat is mij om het even. Wat er gebeure of niet, het is altijd „hooger op!""

Op een dag werd de heele bundel papier in den haard gelegd om verbrand te worden. De eigenaar wilde niet dat het met al den andere papierrommel naar den kruidenier ging, om er boter en poedersuiker in te pakken. En al de kinderen in huis stonden rondom den haard; ze wilden het zien branden; ze wilden in de asch de mooie roode vonkjes zien die er uit opstijgen en dan verdwijnen, die mekaar achter na schijnen te loopen in de lucht... Die vonkjes, dat zijn kinderen die hard uit de school loopen en de laatste vonk, dat is de meester, die doet de deur toe en komt achter zijn leerlingen aangewandeld.

Daar lag nu al het papier in een bundel op het vuur. Oei! wat vlamde het hoog op! Fuut! deed het, en nog hooger steeg de vlam, hoog in de lucht, hooger dan de vlasplant ooit haar kleine blauwe bloempjes had kunnen heffen; en zij blonk en glom, helderder dan ooit het witte linnen had kunnen schijnen; al die geschreven letters werden in een oogenblik rood, en al die woorden en gedachten gingen in vlammen op.

„Nu ga ik opwaarts naar de zon," klonk het binnen in de vlam, en het was alsof duizenden stemmetjes dat tegelijkertijd zeiden. En de vlam steeg op en den schoorsteen uit... En fijner en ijler dan de vlam, onzichtbaar voor het oog der menschen, zweefden er kleine wezentjes rond, even zo veel als er bloempjes op den vlas-akker waren geweest. Ze waren nu lichter dan de vlam waar ze uit geboren waren; en toen die was gedood en er van het papier niets meer over was dan de zwarte asch, toen danste zij nog eens daarover heen; en waar zij de zwarte asch aanraakten met hun voetjes, daar lieten zij eventjes een spoor na: de roode, opzweven vonkjes... „kinderen die uit de school gaan, en de meester achter hen aan. Het was een plezier om er naar te kijken. En de kinderen des huis stonden er om heen en zongen bij de doode asch:

„Snip snap snorre basselorre,
Nu is het liedje uit!"

Maar de onzichtbare wezentjes antwoordden: „Het liedje is nooit uit. Dat is het heerlijkste van alles. Ik weet het, en daarom ben ik de allergelukkigste!"

Maar dat konden de kinderen niet hooren of, al hoorden zij het, niet verstaan. En dat is maar goed ook, want kinderen behoeven niet alles te weten.

N. Naar het Deensch van H. C. ANDERSEN.

Kleine Gerritfonds.

Van Gerrit en Jeannie fl 0.55.

Melk voor Bleekneusjes.

Van J. S. fl 0.50. Uit Ilse's schelpenwinkenkeltje fl 1.—

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 8.
21 Maart 1903.

Uitgevers:
MASERREUW & BOUTEN,
Rotterdam.

INHOUD: *De Stormnacht.* — *Ook een Stormnacht.* — *Vogels in 't vroege Voorjaar.* — *Valsch Alarm.*

De Stormnacht.

Vóór dien stormnacht had ik dikwijls de rustige bevalligheid onzer rivier bewonderd.

Zacht kabbelend stroomde zij door een lichtbegroeide plek in het bosch, waarvan zij het sieraad was en de vreugde. Met haar kleine kristalheldere golfjes zelf de maat aangevend, gleed zij heen over steenen en mos, té midden der woudgeuren en van het vogelengezang, te midden van al de lachende zomerpracht, — wat er alles scheen te wezen om harentwil. De fiere waterlelies spiegelden in haar vlak haar rein-gouden kronen; de zwaarmoedige wilgen baadden er hun wortels in; en dwars door het gebladerte heen, weerkaatste de hemel in haar zijn-eindeloos licht.

Soms kwam er een hertje zich laven: sidderend nog, en de flanken hijgend van den snellen loop, de fijne ooren omhoog, de pootjes bijeen getrokken op een steen, — in een houding zóó sierlijk, dat men vergat te vragen hoe het dier zóó zijn evenwicht bewaren kon, kwam het er drinken met lange teugen. Of wel een ijsvogel, of een lenige libelle scheerden haar vlak in hun vlucht, als een straal van levend saffier of smaragd.

Soms ook zag de mooie rivier zich in haar lachenden loop belemmerd door een opeenstapeling van steenen. Zij maakte zich niet boos over den hinderpaal. Liefjes, met een zacht spottend gemurmel dat klonk als een schaterlach, klom zij er tegen op, om aan de andere zijde er van neer te glijden als een kleine kleine waterval, met een gespeel van spattende druppels, die dansten en glansden in de zon.

Zij vermengde haar lied met het lied der geheele natuur, met den hartslag aller dingen, met het stil, diep, onophoudelijk gemurmel van het leven in dit betooverde woud. En des nachts, wanneer de sterren sidderend blonken in haar verdonkerd water, dan kweelde zij nog haar lied in de geheimzinnige stilte, zachtkens begeleidend het goddelijk gezang van den nachtegaal.

Want in de takken van een eikeboom, over het water welvend, had een nachtegaal zijn nest gebouwd; een nachtegaal die zijn hoogste lied uitzong in de stilte van den nacht.

En de zomernacht die voorbijging, in zilveren sluiers zacht schrijdend over het mos, bleef stilstaan om te luisteren, een vinger op de lippen, en met ingehouden adem....

Maar dezen nacht heeft de nachtegaal niet gezongen. Alleen de groote stem van den storm heeft geloeid door het woud, waar de donder ratelde en de wind snikte. De takken kromden zich onder het geweld der vlagen, en stroomen regen kletterden neer. De vogels in hun nestjes, de insecten onder de bladeren, ja al het levende en doode rondomme, kromp in één van schrik voor de woeste vlagen van den meedoogenloozen tiran.

En het ontwaken! De bleeke dageraad, die slechts aarzelend aanbrak, belichtte een geschonden paradijsje, vol verwoesting en wanhoop. De rivier, die anders zoo lachende en stralende rivier, is niets meer dan een woeste, drabbige waterstroom, onherkenbaar. Geen leliën meer langs den waterkant; geen glimlachjes meer in de golfjes, geen blijheid meer op de oevers. Zij schuimt en grolt en stroomt over. Waar zijn, van mijn blanke rivier, de poëzie en de bekoorlijkheid gebleven? Waar is haar liedje van vrede, waar is haar gladde spiegel?

Nu sleept zij in haar loop de treurige overblijfselen mede van wat haar eenmaal sierde, en in woeste verwarring kringelt alles om mekaar heen en bonst tegen elkander aan. Zie daar, die afgereten bloemkronen, besmeurd met slijk, gesloten en verlept, als oogen die veel hebben geweend. Zie die halfontwortelde hooge gras- en riethalmen, willoos neerhangend als de groene lokken van gestorven waternimfen. Zie die blootgeschuurde wortels, als doode ledematen, verstijfd te midden van de krimpelingen van een pijnlijken doodstrijd. Zie die lichte stroohalmpjes, dol draaiend op den snellen stroom. Zie dien reusachtigen eiketak, bijna een boom.... De storm heeft zich wél moeten inspannen om dien te vellen, en toen hij na lange worsteling zich gewonnen gaf, en losreet van den boom die hem droeg, was het met een rauw gekraak, als een snik van afscheid....

En zie — een nest op dien tak! Het nest van den nachtegaal, van dien stillen bescheiden vogel, die zoo wél zong, die zoo zacht was en zoo vreedelievend. Op hem is nu alle ellende neergekomen van den stormnacht; het is zijn liefde en hoop die daar weg drijven met den stroom. Want, bibbe

rend tegen elkander aangedrukt, zitten, diep in het nest, de jonkjes van den nachtegaal.

Maar hij, de dappere kleine vogel, verliest den moed niet. Naast zijn wijfje, dat het nest en haar kleinen niet heeft verlaten, met uitgespreide vleugeltjes, en met al den moed van zijn kleine hart, aangevuurd door het gevaar dat zijn geliefden bedreigt, vergezelt hij het nest op den gevaarvollen tocht. Hij vliegt er overheen, er voor uit, en komt dan weer terug, met kreetjes van bemoediging en teederheid. Hij gaat het vóór naar de reddingshaven; want straks zal een afwijking van den stroom den tak drijven naar den oever, waar 't veilig is.

Dit is een eenvoudige geschiedenis; een geschiedenis die in vele levens gebeurt. Doch niet alle harten zijn zoo sterk, zoo onoverwinnelijk in hun liefde en vertrouwen als het uwe, kleine nachtegaal van het bosch, lief zinnebeeld van moed, hoop en volharding!

P. N. E.

Óók een Stormnacht.

Jaap was zijn naam. Den bewoners van de Lieve-Vrouwe-Hof kon het niets schelen of hij nog een anderen had of niet.

Jaap woonde met de Jansens in no. 9. Hij was nog al een zware kerel, met een dikke zwarte snor, en een grof doch over 't geheel plezierig gezicht. Jansen vertelde dikwijls aan zijn vrouw, dat Jaap een verbazend sterke kerel was bij 't bouwen. Jansen en Jaap behoorden tot de bouwvakarbeiders.

Jansen's vrouw was van meening, dat Jaap wel wat beters zou kunnen doen dan opperman spelen. Hij kon lezen en schrijven, zat elken dag in het Volkshuis de bladen te bestudeeren, en sprak, als het te pas kwam, een ernstig woordje over zaken van algemeenen aard en over 't bouwvak in 't bijzonder.

Jaap was wel wat gesloten van karakter. Maar 's avonds, na 't avondeten, wanneer de tafel was opgeruimd, was de vloer uitsluitend voor hem en „het Jong.” „Het Jong” was drie jaar oud en aanbad Jaap.

Jaap kon zoo mooi vertellen, wondervolle verhalen van mannen en vrouwen, die o zooveel jaren geleden, leefden.

Overdag werkten Jansen en Jaap aan 't zelfde gebouw, een van zes verdiepingen, waar zij den heelen lieven dag trappen op en af klauterden.

Jaap had idealen. Hij noemde ze geen idealen, omdat hij zoo'n woord niet begreep, maar 't kwam toch op 't zelfde neer. En Jaap's eerezucht was om iets groots en goeds te doen, iets waarbij de menschen op straat blijven stilstaan en zeggen: „flink zoo, man!”

Jaap's kans kwam op een rauwen Decemberdag, toen de wind floot en zweepte om de hoeken der straten, en een begrafenismarsch huilde tusschen de hooge schoorsteenen, voor de arme stakkers die wegcropen in de poorten der huizen, of hun bibberende leden voortsleepten door het slijk en de modder.

„Bah,” zei Jansen, met oprechte walging, „wat is dat een ellendige dag!”

Jaap lachte. „Wel,” zeide hij, „zoo krijg je er niet veel.... Pas op, Jansen,” schreeuwde hij plotseling, toen een woeste vlaag den steiger deed schudden van boven tot beneden.

Jaap uitte een zucht van verlichting toen de vlaag wegstierf in een heesch gekreun.

ineens schrok hij op door een angstigen uitroep van Jansen, die met een blik

vol ontzetting stond te kijken naar een stuk van den muur vlak boven hem.

Toen Jaap den verschrikkelijken blik van Jansen volgde, bonsde zijn hart.

Ongeveer acht voet onder de laatste rij steenen, verscheen een gebroken lijn langs de geheele lengte van het steenwerk. Zelfs het korte oogenblik dat hij er naar keek, groeide die scheur zichtbaar aan, onheilspellend.

Jaap dacht aan de hoofden der arme kerels beneden en huiverde.

„God zij ons genadig,” fluisterde Jansen heesch, toen de muur licht begon te zwaaien. „Hij gaat al.”

„Vlug!” zei Jaap, terwijl hij met koortsachtige energie een steigerplank losrukte. „Help hier een handje. We moeten probeeren den muur te stutten vóór de volgende bries komt.”

„Zoo is 't goed,” zei hij, toen zij er in geslaagd waren de zware plank midden in 't meest gescheurde en gevaarlijke deel te zetten, met den voet stevig tegen een van de staande steigerpalen.

„En nou,” vervolgde Jaap, terwijl hij snel de touwen van een tweeden balk losmaakte, „ga jij zoo vlug als de wind naar beneden, en vertel aan de lui dat ze 't op een loopen zetten, of anders komen er net zooveel verpletterde schedels als er steenen in den muur zijn, voor zij nog tot tien kunnen tellen. Als we roepen hooren ze ons niet.”

„Nee, om alles in de wereld niet,” zei Jansen, „ik laat mijn maat niet in den steek. We stutten eerst dien ouwen muur stevig en dan gaan wij samen naar beneden.”

Jaap trilde van ongeduld, maar hij slaagde er in bedaard te blijven.

„Jansen,” zei hij snel, „als je niet naar beneden gaat en de lui waarschuwt, is de helft verpletterd vóór ze den tijd hebben een schietgebed te doen, en dan is 't jou schuld.”

Jansen aarzelde, en bij dit tijdverknoeien begon Jaap driftig te worden.

„Maar kerel,” schreeuwde hij heesch, onder onmenscheijk rukken aan een koppige plank. „Hoor je niet, wat ik zeg? Als je niet dadelijk gaat, dan zijn ze daar beneden allemaal verloren!”

„Goed dan, Jaap,” zeide Jansen geheel verbluft. „Ik ga al.”

Hij rende naar de ladder, schreeuwde Jaap toe hem te volgen, maar Jaap's antwoord ging verloren in het grollen van den wind.

Luider en luider werd het geloei, terwijl Jaap de laatste beschikbare plank vastdrukte tegen den barstenden muur, en eindelijk naar de leer greep.

„Goddank,” mompelde hij, toen hij die rij van opgeheven gezichten zag staan aan den overkant van de straat. „Jansen was op tijd.”

Een heesch „hoera!” rees op door de tusschenruimte.

„Voor zoo iets doe je 't graag,” dacht Jaap, met een vreemd stuk in zijn keel.

Voor een oogenblik zag men onder het afdalen zijn blauw werkhemd hier en daar tusschen de steigerbalken te voorschijn komen; dan, met een ruk, kwam de wind. Eén oogenblik weerstonden de planken den schok; toen zwaaide de muur, helde over, en rommelde naar beneden.

„God zij hem genadig,” mompelde Jansen, met dichtgewrongen keel, en de menigte keerde zich af met een doffen snik van afgrijzen, toen er iets blauws neerplofte.

Ginds op de Lieve-Vrouwe-Hof zat „het Jong” voor het raam, en keek uit, en riep om „Oom Jaap.”

Maar Oom Jaap gaf geen antwoord meer.

(Uit het *Engelsch*.) (Overgen. uit „Het Volk.”)

Vogels in 't vroege Voorjaar.

Als Maart, de grillige, bizonder goed gemutst is en zich van zijn mooisten kant toont, dan gaan we uit, om te genieten van hetgeen zoo vroeg geboden wordt.

Plant en vogel meldt het betere dat komen zal; ieder op zijn manier.

De plant! Door de vroege heesters trilt een groeidrang, en de knoppen worden voller en 't kleurt tusschen de schubjes; sneeuwklompjes dragen de blanke, reine wiegelbloempjes; krookjes staan in 't gras, tulp en hyacint steken door het bruin der bloemperken.

Maar de vogel is de ware lenteverkondiger!

Hoor de musschen! Winterleed is vergeten! Ze zijn reeds vol van hun nieuwe huishouding. Ruzie en getier bij de nesten! Luid gerucht daar in dien struik: tjilp-tjilp-tjilp! Vlug achter elkaar, kort en nijdig. Een standje is voor een musch een buitenkansje. Van alle kanten komen ze aanvliegen en ze doen mee in 't wilde gehuppel door den struik en 't nijdig getjilp, terwijl de aanleggers van den twist, in een struik wat verder de ruzie voortzetten.

Volmaakt tevreden is hij, de spreeuw. Daar zit hij in den morgentijd op een uitstekend deel van 't dak en zijn tochtig zitje bevat hem best. Met het kopje in den nek en den snavel naar boven, orgelt hij zacht met zijn keeltje. Daar wordt hem 't gevoel te machtig; zou hij denken aan zomerweelde? Blij kleppend gaan zijn vleugels, wijd opent hij den snavel en in vroolijk fluiten uit hij zijn levensvreugd. Wel heeft hij met zijn wijfje, dat iets lager zit, de oude nestplaats weer opgezocht, maar aan 't opknappen van zijn woning is hij nog niet begonnen. — Wat verder op den dag zoekt het spreeuwenpaar het gezelschap van vrijgezellen, weduwen en weduwnaars, om met dezen de weiden en landerijen af te stroopen. Tegen den avond keeren mannetje en wijfje naar de oude nestplaats terug, en ze zoeken dan met een troepje burens de hoogste takken van nabije boomen, om daar naar hartelust te babbelen en te zingen. Papa Spreeuw houdt zich aan deze gewoonte, ook als over eenige weken mama zit te broeden.

De slagvink! Ja, zijn slag klinkt nu reeds. En in November zingt soms nog een late! 't Is nu nog 't echte niet! Iets later, als slag volgt op vaderslag, dan is de slag, met zijn zwierigen draai aan 't eind, een jubel.

De koolmees heeft zijn repertoire — het schrille: scher-scher! gewijzigd, en nu klinkt het wel wat eentonig, maar toch liefelijk fluitend: zie-die-wee! of: zie-zie-zie! De groote wintervluchten zijn gedund. De oude eenzelvige natuur, de oude strijdlust komen weer boven. Weldra zullen de kaartjes hun eigen gebied bewonen en daar geen van huns gelijken dulden.

Vrijheid, blijheid! De leeuwerik kiest de ruimte! Tierelierend gaat hij op en vermeit zich in oneindigheid. Hij is kort na den spreeuw teruggekomen.

De lijster laat nu en dan zijn mollige fluittonen weerklinken. 't Is nog geen vol, onafgebroken gezang als in den midzomer, als een lauwe regen zachtkens neertikkelt en de natuur één mildheid is; maar toch aangenaam klinkt zijn lied, al is 't wat kort en al hindert ons nu en dan een schrille schreeuw. Hij is nog niet op dreef

De witte kwikstaart! Hij is ook al eenige weken terug. Aan zijn koket pakje, drukke beweginkjes en hoog stemmetje, is hij gemakkelijk te kennen. Daar schiet hij naar den beekkant en wipt met zijn dunne, vrij hoge pootjes op een boven 't water uitstekend kluitje. „Beekstelt” noemen onze oostelijke

naburen hem heel eigenaardig. — Zijn broertjes, de groote en de kleine gele, zijn zeldzamer dan hij.

Bonte Gerrit, de ekster, heeft zich den ganschen winter laten hooren, en ook nu klinkt zijn schetterstem tusschen de drukke werkzaamheden door. Daar in de struiken is hij bezig. Hij trekt en rukt aan de takken, buigt ze, en tracht zoo bouwstoffen voor zijn nest machtig te worden. Nu is hij geslaagd en hij vliegt naar boven, om zijn oud nest, daar hoog, dat van de winterstormen geleden heeft, wat op te knappen. Hoor hem nu schetteren! Is er onraad? Ja, zoowaar: twee zwarte kraaien zijn op expeditie uit. Dreigend vliegen ze om t nest van Gerrit. Lijkt hun dat soms geschikt materiaal voor eigen woning? Of hebben ze een moedwillige bui en drijft vernielzucht ze hierheen? Gerrit en zijn vrouw zijn echter niet gemakkelijk, en de zwartrokken moeten aftrekken, zonder dat ze hier hebben kunnen rampassen.

Met loomen wiekslag trekt een ooievaar over ons

Oodebaar! Drager van heerlijke zomerbelofte!

Eerheek, Maart '02.

C. J. C. GEERLINGS, *in School en Leven.*

Valsch Alarm.

„Tie-twiet! tie-twiet!” klonk het buiten, en een klein, fijn snavelkje pikte tegen het venster van het zolderkamertje aan, alsof het vragen wilde: „Versta je me wel?”

De jonge man, die peinzend over zijn boeken zat heengebogen, hief het hoofd op en antwoordde: „Ja, zeker versta ik je, juffrouw Musch! De lente is in aantocht! Dat is het immers wat je me vertellen wilt?”

„Tie-twiet! tie-twiet!” klonk het weder; en nu wilde het zeggen: „Juist vriend Frits, je hebt me begrepen!” De jongeman stond op, ging voor het venster staan en keek naar buiten. Het uitzicht was niet ruim; er was niets te zien dan pannendaken, waarop de sneeuw duimen dik lag, hooge schoorsteenen en een klein klein stukje blauwe lucht; maar dat was op het oogenblik vroolijk verlicht door de heldere winterzon. De meeste menschen zouden uit het venster niets dan daken en schoorsteenen gezien hebben; naar het stukje hemel hadden zij misschien niet eens gekeken; maar met Frits was het anders. Voor hem waren de daken als van doorzichtig glas, en als hij er lang op tuurde zag hij alles wat daaronder gebeurde; hij zag de kinderen in de voorkamer jubelend grijpen naar het moois en lekkers dat Sint Nikolaas hun voorhield; hij las den brief dien de meid in de keuken schreef aan haar aanstaande, die korporaal in de Oost was; en hij wenschte dat iemand in de wereld aan hem eens zulk een hartelijken brief schreef, al waren er dan ook nog zooveel fouten in; hij zag de arme meid de handen wringen en hoorde haar snikken, toen de brief ongeopend terugkwam, omdat haar verloofde in het verre land was doodgeschoten; hij zag de droefheid der vroolijke kinderen, toen de goede vader die nog zoo kort geleden voor St. Nikolaas had gespeeld, levenloos het huis uit werd gedragen met een zwart kleed bedekt... Voor Frits hadden de daken geen geheimen; al de vreugde en al het leed der aanzienlijke en der geringe wereld zag hij door de pannen heen. En de schoorsteenen waren voor hem geen schoorsteenen. Als de maan scheen en hij naar buiten tuurde, dan waren zij de masten van het groote schip waarop hij wenschte te zeilen, naar het schoone schoone land waar de hemel altoos blauw is en

ie boomen altoos groen zijn, waar de bloemen nooit ophouden te bloeien en de maan zoo helder schijnt als een kleine zon.

Soms werden de stijve, rechte, onbeweeglijke schoorsteenen in zijn oog slanke wuivende palmen, waaronder hij wandelde, droomde en dacht. En het kleine stukje hemel? Voor Frits die er trouw naar keek, was het meer waard dan de geheele hemel, voor degenen die geen oog hebben voor de pracht van sterren, zon en maan en wolken.

Toen Frits, na zijn gesprek met de musch, uit het venster naar de besneeuwde daken keek, zag hij daar geheel iets anders dan besneeuwde daken. Zij waren in groote tuinen veranderd. Over paden en bloemperken, over heesters en struiken lag een dunne sneeuwlaag, maar hier en daar staken reeds de sneeuwkllokjes hun blanke kopjes boven de sneeuw uit. Zij bogen en knikten, zij klingelden en zongen, ja, Frits hoorde het duidelijk! Het waren vreemde, wonderbare, maar lieflijke liederen die zij zongen, liederen van leven en liefde, vreugde en hoop, lust en kracht. Frits hoorde ze met zijn oor, hoe zacht ze ook klonken; maar in zijn hart weergalmden ze zóó luid, dat hij ze na moest zingen zooals de bloemen ze hem voorzongen. En hij zong. Over velden en bosschen klonk zijn stem, en ook in de groote steden, waar de rijtuigen rollen en de marktlieden schreeuwen, werd zij gehoord door enkelen, door velen! En wie haar hoorden, werden betooverd, en voelden een nieuw leven, een nieuwe lente, ontwaken in hun borst.

De sneeuw smolt weg; desneeuwkllokjes waren uitgebloeid, en de viooltjes keken met groote donkerblauwe oogen uit het gras, en uit de dorre bladeren die er nog lagen van 't vorige jaar. Frits keek lang en diep in die onschuldige bloemenoogen; het waren boeken waarin hij geschiedenissen las, geschiedenissen die de menschen zeker schoon zouden vinden, indien iemand ze hun slechts vertelde. En Frits vertelde ze; ieder die ze hoorde en verstond hing aan zijn lippen; de grijsaard voelde zich weder jong; wie kwaad gedaan had, gevoelde berouw en nam zich voor beter te leven; en de kinderen riepen: Nog meer! nog meer! Ze verstonden wel niet alles wat Frits vertelde, maar ze voelden lat het iets goeds was, en dat ze het op den duur zouden leeren begrijpen.

De viooltjes verdorden en de nachtegalen zwegen; de zomer kwam met haar koesterende warmte, haar gloeiende kleuren, haar bonte pracht. Ook in het hart van Frits werd het warm, zóó warm dat hij van zijn warmte noest meedeelen aan de andere menschen. En hij sprak tot hen. Zijn oogen glinsterden van het vuur dat in hem woonde, en er was gloed in zijn woorden. Hij sprak van de liefde die het beste is in de wereld, die de menschen verbindt tot een groot gezin, die de lasten helpt dragen, de schulden vergeeft en de stille huiskamers gelukkig maakt. En de menschen die naar hem hoorden, werden overtuigd van hetgeen hij zeide.

Ook de zomer ging voorbij en de bonte bloemen stonden ontbladerd. De herfst kwam en weefde witte draden van den eenen boom naar den ander. Een enkele donkere maandroos bloeide nog in het kleurenlooze bloemperk. Maar de hemel schitterde blauw over de roode en gele en bruine bladeren, en de laurier stond frisch en groen. Twee blanke handen braken de schoonste lauwertakken af en vlochten ze tot een krans . . .

„Tok! tok! tok!” klonk het op de deur. Zij werd zachtjes op een kier geopend; een witte neepjesmuts drong door de opening te voorschijn, en een schorre stem zeide: „Mijnheer, Mevrouw wacht u met de koffie.” Frits schrok wakker

uit zijn droomertjen, weg was alles wat hij had gezien; niets was er van over gebleven dan de besneeuwde daken, de berookte schoorsteenen en — het stukje schitterend blauwe lucht. Maar de liederen der sneeuwkllokjes, de geschiedenissen der viooltjes, de koesterende zomerwarmte der menschenliefde voelde hij nog in zijn borst, en ook herfstkleuren schitterden nog voor zijn oogen. Frits was gelukkig; de arme student voelde zich rijk, want hij bezat iets dat men voor schatten niet koopen kan: de gave der poëzie.

Beneden in de huiskamer wachtte hem zijn tante, een oude, rijke vrouw. Ze had haar armen neef, die zoo gaarne studeeren wilde, doch het dure verblijf in een academiestad niet betalen kon, bij zich in huis genomen; ze had hem een leegstaand bovenkamertje en een plaatsje aan haar disch gegeven. Dat waren weldaden; maar zij bewees ze niet met een vriendelijk gezicht, en het brood dat zij hem toereikte, hoe fijn en smakelijk ook, had voor hem wel eens een bitteren nasmaak. Doch *heden* niet. Hij had immers al de zoetheid van lente en zomer in zijn hart, en een schoonen herfst, een frisschen lauwerkrans in het vooruitzicht!

„'e lente is op handen, Tante,” zei hij onder het koffiedrinken.

„De lente? Hoe kom je er aan? Midden in Februari!”

„Maar Tante, de musch pikte zoo vroolijk tegen mijn venster aan en sjilpte; en de zon scheen zoo warm en de hemel was zoo blauw.”

„Valsch alarm!” zeide Tante, op een toon waaruit Frits wel begreep dat het onderwerp des gespreks haar verveelde.

„Valsch alarm?” dacht Frits bij zich zelf. „En ik heb toch al de heerlijkheden der lente in mijn hart!”

Na de koffie ging Frits weer naar zijn bovenkamertje, en schreef de liederen op die de sneeuwkllokjes hem hadden voorgezongen, en de geschiedenissen die hij in de oogen der viooltjes had gelezen. Het waren eenvoudige lentelieder en geschiedenissen, maar uit elk woord sprak de zomerwarmte der menschenliefde, en dat was het juist wat ze zoo schoon en aantrekkelijk maakte. En de Tante dacht: „'t Kon toch wel wezen dat Frits gelijk had, en dat we dit jaar een vroege lente kregen. Ik zal er de modiste eens over raadplegen.” Zij sloeg haar rijken peismantel om en begaf zich naar den modewinkel, den voor naamste der geheele stad.

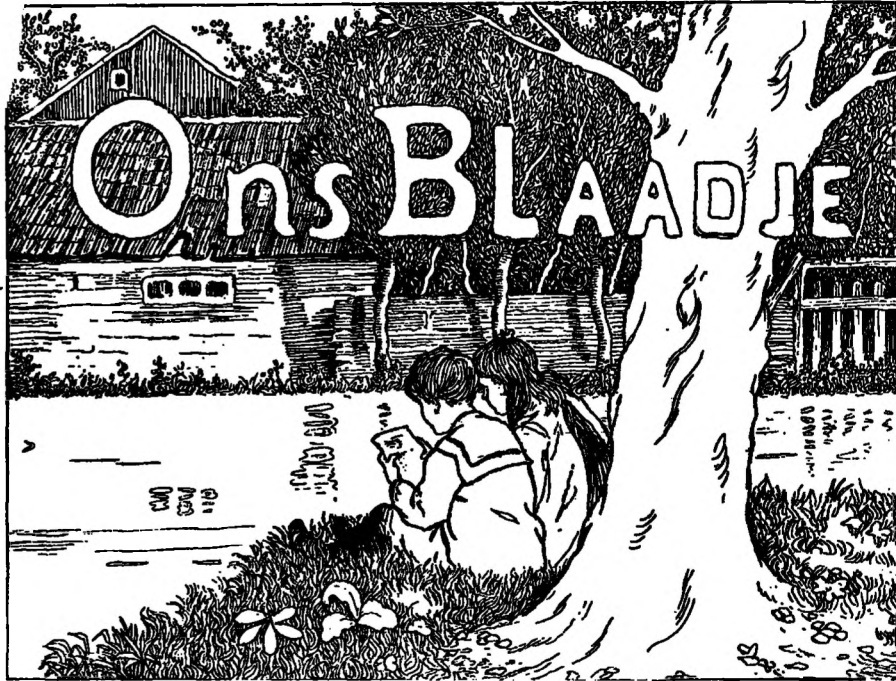
„Juffrouw,” zei ze tot het winkelmeisje, „laat mij de voorjaarshoeden eens zien die uit Parijs gekomen zijn.”

„Voorjaarshoeden, Mevrouw?” riep het meisje verbaasd uit. „We zijn nog pas midden in Februari en hebben nog geen voorjaars hoeden ontvangen. Die verwachten we eerst over een dag of veertien.”

„Zie je nu wel?” zei Tante onder het eten tegen Frits. „Ik wist wel dat het valsch alarm was. Jij, met je musch en je lente! Hoe kan de lente nu toch op handen zijn, terwijl de eerte modiste van de stad nog niet eens de voorjaarshoeden ontvangen heeft! Allemaal valsch alarm!”

Frits antwoordde niet, maar glimlachte achter zijn snor. Valsch alarm! Hij wist wel beter! De lente was niet ophanden, neen, zij was er, en de zomer ook. Zij waren in zijn hart, zij waren in zijn liederen en geschiedenissen!

NELLIE.

WEEKBLADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 9.
28 Maart 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

bonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Een Sprookje. — Een Sprookje over een Palmboom.*

Een Sprookje.

Dicht bij een groot bosch stond een klein huisje met een tuintje er voor n een lap grond er achter, waarop allerlei groenten waren verbouwd.

In dat huisje woonden vader, moeder en Leentje. Iederen dag ging vader met zijn kar naar de stad en verkocht er zijn groenten. Zoo verdiende hij geld voor vrouw en kind. Moeder hield 't huisje schoon, waschte het vuile goed, en maakte het als het kapot was. Zij kookte het eten en bakte brood. Leentje ging 's morgens en 's middags naar school; als ze thuis kwam, moest ze moeder helpen in het huishouden, of vader in den tuin, of er waren boodschappen te doen. Soms moest ze ook huiswerk maken of lessen leeren voor school. Als ze dat gedaan had mocht ze met haar geitje naar de wei achter hun tuintje gaan.

En 's avonds, als al 't werk verricht was, nam vader het groote boek, dat boven op het roode kastje lag, en las er uit voor; en dan breiden moeder en Leentje.

Zoo had Leentje dus heel gelukkig kunnen zijn. Vader en moeder hielden innig veel van hun dochtertje, en deden alles wat zij konden om haar tevreden en gelukkig te maken. Maar Leentje was niet tevreden. Ze hield niet van de school en wou graag altijd thuis blijven. Doch als 't vakantie was en ze dus thuis kon blijven, wou ze weer iets anders. Als het zomer was verlangde ze naar den winter, en was het winter, dan had ze het koud en verlangde ze weer naar den zomer. 't Bosch verveelde haar. De vogels zongen haar 's morgens vroeg wakker, als ze nog wat slapen wou. Als moeder haar vroeg iets uit de stad te gaan halen, had ze juist thuis willen blijven; en zei vader: „Toe Leentje, ga eens even kijken of de radijs al goed is,” dan vond ze, dat ze ook nòdit eens rust had, en altijd maar alles doen moest!

Neen, Leentje was niet gelukkig. Wat ze dan wèl wou? Ze wist het, geloof ik, zelf niet recht duidelijk, maar zooals 't was, was 't niet goed.

Toen kwam er eens een oude man. Hij had een langen, zwarten mantel om, en een groote zwarte kap op. Zijn baard was grijs en lang. Hij sprak geruimen tijd met den vader van Leentje. Toenging hij naar Leentje toe en keek haar aan. En o, wat schrikte Leentje van zijn groote grijze oogen! toch keek hij niet onvriendelijk.

„Wat zou je wenschen, Leentje, om geheel gelukkig te zijn?” vroeg de oude man, en zijn stem klonk zacht en ernstig.

Eerst was Leentje verlegen en durfde niet antwoorden. Eindelijk zei ze schuchter: „O, ik wilde zoo graag bij een heelen boel kinderen zijn, zonder groote menschen om mij te verbieden of mee te laten werken, en alles, alles doen waar ik zelf maar lust in had!”

„Dus je wilt niet bij vader en moeder blijven?” vroeg de oude man. „Denk er aan, wanneer je hier weg bent, kun je niet terug komen voor ik je haal!”

„Neem me mee, o neem me mee!” riep Leentje met glinsterende oogen; „neem me mee en laat me alles doen waar ik maar lust in heb!”

Toen nam de oude man haar bij de hand en nam haar mee. Leentje dacht aan niets dan aan 't plezier dat ze ging hebben. En treurig keken vader en moeder hun kindje na, dat weldra uit 't gezicht was verdwenen.

De oude man ging door allerlei straten, die Leentje nog nooit gezien had. Ze werd moe, en begon al langzamer te loopen. Eindelijk zei ze bedeesd: „Ik ben zoo moe.”

De oude man nam haar in zijn armen, en onmiddellijk sliep Leentje in. En voort, voort gingen zij naar:

H E T G E L U K.

Leentje werd den volgenden morgen gewekt door de zon, die vriendelijk door de ruiten scheen.

Hoewel nog soeserig van den slaap, wist ze toch dadelijk wat er den vorigen avond met haar gebeurd was. Ze lag in een snoeperig bedje van geel glimmend hout, met een rose deken. Hier had de oude man haar gisterenavond gebracht toen ze sliep, en hier zou ze dus voortaan moeten wonen.

Ze was nu geheel wakker en keek erg in haar schik de kamer eens rond. Op den grond lag een geel, zeil, met roode en bruine figuurtjes. De meubeltjes waren van 't zelfde mooie glimmende hout als 't bed; voor het

roote raam hingen heele dunne gordijnen, met gele bloemen en groene akjes. Het behang was geheel wit met lange gele strepen, en een heele-voel aardige en mooie plaatjes en teekeningen waren tegen den muur opgehangen.

Dàt was 'n verschil met haar kamertje thuis! Daar sliep ze ook wel alleen, maar in 'n hokje zóó klein, dat er nauwelijks plaats was zich om te keeren! En wat voor meubels!... En van gordijnen en zeil natuurlijk geen sprake!

Leentje dacht eens na. Niet naar school vandaag, dus geen lessen; geen boodschappen naar de stad, geen onkruid wieden, geen kopjes omwasschen, niets, niets, maar geheel vrij om alles te doen wat haar hartje begeerde.

Ze wou nu ook gauw opstaan en zocht haar kleertjes. Maar hoe ze ook keek, ze vond geen spoor van haar oude bruine jurkje en haar klompjes.

In plaats daarvan lagen een snoeperig wit broekje met een fijn kantje eraan, een geborduurd rokje, bruine kousjes, gele rijglaarzen, en 't liefste witte jurkje dat men zich maar denken kan, voor haar klaar.

Ze deed haar nachtponnetje uit en bekeek er 't kraagje en de aardige mouwtjes van. Wie zou haar toch uitgekleed hebben gisteren avond? Ze had er niets van gemerkt! En met echt meisjesachtig genoeg keek ze naar 't fijne flanelletje en 't mooie hemdje, dat ze aan had.

Juist toen ze haar jurkje wilde aantrekken, bedacht ze, dat ze zich nog niet eens gewasschen had.

Dicht bij 't groote raam stond een waschtafel, met een spiegel er aan vast, en alle denkbare en ondenkbare dingen erop, die men noodig heeft om zich te verfrisschen.

Leentje bekeek de poppetjes die op kan en kom waren „geschilderd,” en begon zich toen heerlijk te wasschen!

Ze was nu spoedig kant en klaar, en vond alles zóó mooi en zóó lief, dat ze wel altijd in haar slaapkamer had willen blijven. Maar ze kreeg longer, dus ging ze haar kamer uit.

Ze kwam nu in een lange gang, waar een menigte deuren op uitkwamen; n hoewel niemand het haar gezegd had, begreep Leentje dat de deur aan et einde de eetkamer was.

Ze liep dus de lange, lange gang door en opende de deur. Maar verlegen leef zij op den drempel staan. Aan een lange tafel zaten wel vijftien inderen, die haar allen aanstaarden.

„Daar is 'n nieuw meisje,” riep er één met een bol bleek gezichtje. Kom maar binnen!”

Leentje zag dat alle kinderen meisjes waren van haar eigen leeftijd, en ing zitten naast 't meisje dat haar gezegd had binnen te komen.

„Hoe heet je?” vroeg 't bleeke dikkertje met vollen mond.

„Nu, hoe hèet je, vraag ik,” zei 't meisje weer en tikte Leentje op haar arm.

„Ik ben Leentje,” antwoordde ze zacht.

„Heb je honger? Ik heb altijd honger. Neem gerust alles waar je lust in hebt, dat doen we allemaal.”

Toen zweeg het dikke meisje, en at zóó veel, en zóó haastig, dat Leentje er zich over verbaasde.

De tafel was overladen met lekkernijen. Er was van alles: wit brood, krentebrood, kleine broodjes, koek, gelei, chocola, en allerlei dingen die Leentje nog nooit gezien en nog veel minder geproefd had. Ze tastte

dapper toe, en dronk heerlijke chocola, uit 'n beeldig wit kopje met een goud randje.

Thuis kreeg ze 's morgens 'n snee grof bruin brood, door moeder zelf gebakken, en 'n glas geitemelk. En soms, héél soms, als 'n groote traktatie, eens een plakje koek.

Toen ze genoeg had, stond ze op; dat deden ze allen. Telkens gingen er kinderen weg die niet meer eten wilden, maar er kwamen er ook telkens weer nieuwe bij.

Leentje maakte kennis met de andere kinderen. Ze kon nu precies doen waar ze lust in had. Enkelingen gingen naar den tuin. Een prachtige groote tuin met hooge boomen, beschaduwde laantjes, groote grasperken, lekker ruikende bloemen, en mooie vruchtboomen met vruchten die allen rijp waren; want 't was een toovertuin, en daar in storen de vruchten zich aan warmte noch kou en groeien en bloeien altijd door, voor ieder die maar lust heeft ze op te eten! Ook waren er 'n schommel, 'n wip, ringen en een groote zandhoop, waarin men heel diep graven kon. Sommige kinderen lagen in groote luierstoelen te schommelen. Even, héél even dacht Leentje aan vader en moeder thuis, die nu hard werkten, — maar er was zóóveel moois en nieuws, dat ze die gedachte maar gauw weer verjoeg. . . . Er waren ook kinderen die met poppen speelden, of in boeken keken. Leentje kwam oogen te kort! Wat was 't hier mooi en heerlijk! Ze dacht nu heelemaal niet meer aan vader en moeder en 't lieve kleine geitje thuis!

Ze liep 't huis door en vond 't haast overal even mooi en prettig. Overal waren de kamers vroolijk en licht, met gezellige zitjes, speelgoed en boeken. Onzichtbare handen ruimden op wat de kinderen lieten slingeren; want „naar” werk, als opruimen en schoonmaken wat je hebt vuil gemaakt, hoefde men in dit heerlijke huis niet te doen en kon men ook niet doen, want alles was gedaan eer men er aan dacht! Toen Leentje dan ook weer in haar slaapkamer kwam was deze weer netjes en frisch, en een nieuw jurkje, nog mooier dan wat ze al aan had, lag op den stoel naast haar bed.

Nu was Leentje tevreden. Wat 'n leventje van heerlijk niets doen! Wou ze lezen, overal lagen stapeltjes boeken. Was ze moe, ze kon gaan rusten op stoelen, zoo zacht en zoo makkelijk, dat zij haar als 't ware tot slapen noodden. Had ze genoeg van 't alleen zijn, er waren speelmakertjes genoeg; en had ze honger, de gedekte tafel stond altijd klaar met de heerlijkste dingen. O, Leentje was zoo gelukkig. De boekjes waren zoo mooi en de stoelen zoo zacht, de tuin was zoo groot en 't eten zoo lekker. 't Beviel haar hier opperbest, en als de oude man kwam, zou ze zeggen dat ze niet terug wou.

Dat ging eenigen tijd zoo voort; iederen dag was 't er even prettig, en toch begon Leentje zich al gauw niet meer zóó gelukkig te gevoelen. De meeste kinderen waren kribbig en bedorven. Ze kregen allen zóó genoeg van 't heerlijke leventje van niets doen. Leentje, die in 't geheel niet aan speelmakertjes gewend was, want op school was ze altoos te veel met zich zelf bezig geweest om met haar klasgenootjes te spelen, kon maar niet met de kinderen opschieten. Van 't lezen kreeg ze hoofdpijn; slapen kon ze toch niet altijd; 't lekkere eten verveelde haar, en op 't laatst walgde zij er van. De tuin was nooit eens rustig, zooals 't bosch, omdat er altijd kinderen in joelden of kibbelden. Ze vond 't afschuwelijk, dat 'les hier zoo ongeregeld ging, maar 't ergste was haar verlangen

naar vader en moeder. 't Was haar of ze al maanden van huis was!

Ze begon hartelijk naar 't heerlijke groote bosch te verlangen, naar 't geitje dat zooveel van haar hield, naar haar eigen bedje en eigen kleertjes, naar alles van „thuis”; maar 't grootste verlangen was toch naar vader en moeder, van wie ze zooveel hield.

Arme kleine Leentje! Ze snakte er naar iets te doen te hebben, iets te werken! Ze verlangde naar groote menschen om haar te verbieden. Ja, ze begon zelfs naar de school te verlangen, en naar den meester om haar huiswerk op te geven. Maar er was hier niets te werken; de kinderen behoefden alleen maar plezier te maken!

Dikwijls kon zij 's nachts niet slapen van de hoofdpijn, of van de pijn in haar buikje van al het vele en overvloedige eten. O, hoe verlangde ze naar moeders bruine brood en naar de lekkere melk van haar geitje. Ze begreep niet hoe ze vroeger toch zoo ontevreden had kunnen zijn. Ze had alle mooie kleertjes en 't heele slaapkamertje willen geven om één boodschap voor moeder te mogen doen. En 't naaste was, dat ze niet weg kon, maar moest blijven wachten tot de oude man haar kwam halen, zooals hij gezegd had. Ze voelde zich hoe langer hoe ongelukkiger, en schreide zich dikwijls in slaap.

Op zekeren nacht riep ze hard op: „O, goeie ouwe man, kom me toch halen. Breng mij nu toch naar mijn moeder! O, goeie ouwe man, ik ben zoo ongelukkig, och, kom toch gauw, o, neem mij nu toch weer mee!” En zie, vóór 't mooie glimmende bedje stond de oude man, met den zwarten mantel en 't ernstige gezicht.

„Wou je zoo erg graag weer weg, Leentje?” vroeg hij, en glimlachte vriendelijk. „Is 't dan niet heerlijk, niets voor anderen te moeten doen, altijd plezier te hebben, in een mooi huis te wonen zonder groote menschen om je te verbieden?”

„Neen, o neen,” snikte Leentje, „ik vind 't allemaal vreeselijk! O, goeie ouwe man, breng mij nu weer naar mijn moeder en vader. Ik wou weer voor vader en moeder werken en weer naar school toe gaan. O, goeie ouwe man, ik zal heusch nooit weer klagen, maar neem me mee en laat mij weer gelukkig zijn!”

Toen kuste de oude man Leentje op beide wangen, en nam haar in zijn armen. Terstond viel Leentje in een diepen slaap, en toen ze wakker werd — lag ze in haar eigen bedje, en haar eigen moeder en vader stonden er voor.

En ik geloof, dat zoo lang Leentje leefde, ze haar best heeft gedaan, tevreden te wezen met hetgeen ze had, en niet te verlangen naar dingen die ze toch niet krijgen kon, en die ook plezieriger leken dan ze eigenlijk waren.

WOUTJE GOBIUS.

Den Haag, October 1902.

Een sprookje van een Palmboom.

I.

Eenzaam aan de kust stond een palmboom. Slank schoot zijn stam op uit een smalle spleet, waarin door de golven der zee een cocosnoot tijdens en tijdens geleden was neergeworpen. — Alleen stond hij; wuifde met zijn

bladerkroon de voorbijvliegende zeevogels zijn groet toe, en noodigde ze zoo vriendelijk uit een wijle te toeven.

Elk jaar rijpten aan den boom de vruchten; véél droeg hij niet, maar mild gaf hij a n de wereld wat hij met zorg had gevoed. — In de enge spleet waar hij wortel had geschoten, was geen ruimte voor een tweeden palm. Alleen stond hij, alleen moest hij blijven; zijn kinderen vertrouwde hij toe aan de golven, die ze meevoerden naar een onbekende toekomst. De scheiding smartte hem. Te eenzamer bleef hij elk jaar achter, maar moedig droeg hij zijn eenzaamheid; zijn deel gaf hij aan de wereld, geen dank ontvangende, dien ook niet vragende.

II.

Dre groote gaye vruchten zaten verscholen tusschen de wuivende bladeren. Ze voelden zich zoo veilig en in-gelukkig. Een zacht koeltje, dat uit de zee aanwaaide, deed zacht de bladeren fluisteren. De vader vertelde zijn kinderen. Hij sprak van zijn geboorteland, van zijn lange zeereis, en bereidde zoo zijn kinderen voor op den dag die scheiding zou brengen. — „Ge zijt niet bestemd om hier lang te zamen te toeven. Als ge groot zijt geword-n, komt op een dag een forsche windstoot, die u van mij wegrukt. Ge valt in zee en moet uw eigen weg zoeken in 't leven. Wind en golven voeren u weg — waarheen? Niemand kan dat zeggen.

Uw bestemming is u te vermenigvuldigen en een zegen te zijn. Bewaar uw hart boven al wat gij te bewaren hebt. Ge draagt in uw harde, ruwe schaal een blanke, heerlijke pit. Kostelijk sappig vleesch, waarmee ge de kleine kiem moet voeden, die misschien in u tot ontwikkeling komt. Misschien ook is 't uw lot een mensch te verkwikken. Houdt u rein en zuiver.

Ik ben hier opgeschoten ver van mijn broeders, en sta hier reeds lange, lange tijden. 'k Heb dikwijls gemord dat dit mijn lot moest zijn, maar nu sinds lang heb ik leeren berusten. Ik dacht mij mijn bestaan onnut. Nog heb ik niet begrepen, waarom ik juist hier groeien moest. Maar ik vermoei mij daarmee sinds langen tijd niet meer.

Een voorbij-trekkenden vogel bied ik een rustplaats. Soms kan ik iets meer voor hem zijn. Een enkele opent voor mij zijn hart, en dan kan ik dikwijls troost en bemoediging schenken. — 'k Heb veel tijd gehad om na te denken. — Ze vertellen mij van hun leven, van de wereld. Gaan ze verkwikt naar lijf en ziel weer verder, dan heb ik dikwijls nieuwe gedachten, frissche indrukken, om mijn tijd te korten.

Elk jaar zend ik mijn kinderen de wereld in; door hen hoop ik gezegend te zijn. Zorg ook gij, dat ik eenzame boom ten goede werk. Denk dikwijls aan uw vader, als ge verre zijt.

Als ge bij de menschen aanlandt, zal, wie u niet kent, u om uw uiterlijk licht verwerpen. Heeft hij vruchten in overvloed, die van hem niet de inspanning vragen die het kost uw schaal te breken, dan doet hij wijs u ongeschonden te laten. Ontbreekt hem evenwel voedzame, verkwikkende spijs, dan doet hij dwaas u om uw harde schaal te verwerpen.

Heeft hij u leeren kennen, uw vleesch smakelijk en voedzaam bevonden, dan zal hij u om uw kern waardeeren.

Slaap zacht nu, mijn kinderen, overdenk in uw droomen mijn woorden, en — bewaar uw hart boven al wat ge te bewaren hebt — vandaar zijn de uitgangen des levens.”

III.

De wind stak op. Woest stormde hij aan, zweepte de takken van den eenzamen palm. Angstig klemden de kinderen zich vast aan hun vader. „Eens moet de scheiding komen,” sprak deze kalm, berustend. „Gaarne hield ik u nog lang, lang hier, maar moet het nu zijn, welaan dan. Werp u moedig in het water, het vangt u op en draagt u weg. De harde rots mocht u doen splijten, dus moedig u in de golven geworpen.”

Een rukwind, heviger dan de vorige, scheidde wat tot nu toe zoo nauw en innig verbonden was. Even nog dreven de vruchten te zamen, toen scheidde zich ook hunne wegen. Als met één stem riepen ze: „Vaarwel, vader, dank voor al uw liefde,” en daarna: „Gegroet, broeders!”

Nu hoog op een golfkop, dan laag in een dal, dreven ze voort, een onbekende toekomst tegen. Elk in zijn hart vast besloten, zijn vader tot eer te zijn. Hoe lang ze dreven? De storm hield dagen aan, eindelijk keerde de rust terug in de natuur.

„Kijk Moeder, daar drijft iets! 't Lijkt een bal! Zie, 't gaat met dat wit gekuifde golfje mee — dezen kant uit.” De moeder kijkt en ja, ze heeft den bal ook in het oog gekregen. „Het is een cocosnoot, kindje,” zegt ze, „een groet uit het land waar we heen gaan. Een heerlijke pit zit er in en kostelijk sap. Misschien is hij op te visschen.”

De moeder gaat het vragen, en kort daarop houdt het kind de dikke noot in de kleine handjes

De noot wordt gebroken, zóó dat de schaal in twee even groote helften splijt. 't Kind geniet van de heerlijke vrucht. Een paar geduldige, vaardige handen maken, met behulp van touw en hout, van de schalen een alleraardigst juk met emmertjes. De zeereis, die zoo lang begon te vallen wordt heerlijk spelende ten einde gebracht.

Op een nu kalme zee drijft op wrakhout een schipbreukeling. Zijn leven heeft hij gered, niets meer. Misschien ook dit slechts voor een korten tijd. De honger laat zich nijpend voelen, maar nog oneindig meer kwelt de dorst. Te meer daar alles water is, zoo ver het oog kan turen. De schipbreukeling staart naar den verren horizon. Dan is het of zijn blik omlaag getrokken wordt.

Daar drijft een klein rond voorwerp, vlak bij. De man buigt zich, kijkt scherp toe, hij heeft een cocosnoot herkend. Voorzichtig tracht hij haar te bemachtigen. Dan, met bevende hand, maakt hij voorzichtig met zijn mes een kleine opening. Geen druppel van 't verkwikkend sap gaat er verloren. — Nooit werd een vrucht zoo zeer op prijs gesteld.....

De schipbreukeling toont, jaren later, nog met vochtig oog twee prachtig gepolijste schalen.

Lang was de reis, eentonig; slechts wind en tij bracht wisseling in den tijd. Maar langer dan de reis rustte in den schoot der aarde de derde noot vóór zij ontkiemen ging. Ver van de plek, waar eens als kind zij bij haar vader rustte, schiet slank en recht een jonge palmoot op.

WAAROM ZE 'T VROEG.

De bisschop van Norwich vertelde eens het volgende:

Op zekeren dag wandelde hij langs de straat toen een meisje van omstreeks acht of negen jaar hem vroeg: „Och meneer, wil u de deur wel eens voor mij open doen?” De bisschop glimlachte om de vrijmoedigheid van het kind, opende de deur voor haar, zoodat ze naar binnen gaan kon en vroeg haar toen of ze niet groot genoeg was om de deur zelf te openen. „Zeker wel, meneer,” antwoordde ze vriendelijk, „maar ziet u, de verf is nog nat en zoo zou ik mijn handen vuil hebben gemaakt.”

SNELLE GROEI

„Het is toch vreemd,” zei een huisvrouw tegen haar aardappelen-leve-rancier, „dat in de manden aardappelen, die je brengt, de bovenste zooveel grooter zijn dan die onderaan.”

„Dat komt, Mevrouw,” zei de brave boer, „omdat de aardappelen zoo gauw groeien. Tegen dat ik een mand vol heb gerooid, zijn de laatste altijd veel grooter dan de eerste.”

EEN VERGELIJK.

Zangeres: Ik neem uw uitnoodiging voor uw soirée aan en zal drie liederen zingen, maar ik moet daar driehonderd gulden voor hebben!

Heer: Driehonderd gulden?... Weet u wat, zing u er dan vier; u kunt ze wel wat slechter zingen — het komt er bij ons niet zoo nauw op aan!

IN DEN TRAM.

Trien Pummels zat in den tram. De controleur kwam in het rijtuig.

— Kaartjes! zei hij.

— Ik verkoop geen kaartjes, zei Trien.

— Het is uw kaartje dat ik moet hebben, zei de man.

— Mijn kaartje houd ik, zei Trien. Als gij er een wilt hebben, dan koopt gij er maar een, gelijk ik gedaan heb.

VERSCHIL VAN OPVATTING.

Vader: (tegen den eigenaar van een kapperswinkel) — Maar, meneer! U hebt me zelf gezegd, genoeg met m'n voorwaarden te nemen; u spreekt af, dat m'n zoon van ochtend bij u in dienst kan komen, en hij is er nog geen half uur, of u stuurt 'm weer weg!

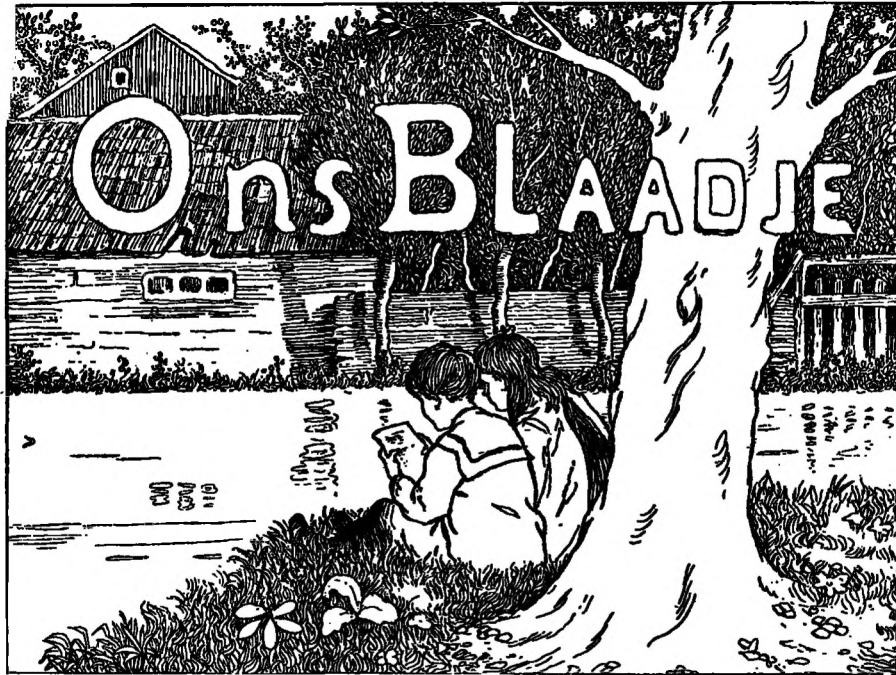
Kapper: — Maar, m'n goeie man, dacht je dan, dat ik in mijn zaak een bediende met een kaal hoofd kon gebruiken? Ik heb je eerlijk gevraagd, of je jongen een goeien kop had, en daarop heb jij geantwoord: — Nou, dat zal je 'reis zien. En nou heb ik 't gezien. Jij bedoelde, goed van binnen, ik meende goed van buiten. Daar zit 'm nou alleen het verschil in.

Kleine Gerrit-fonds.

Van W. A. C. te Utrecht, verzameld op een door hemzelf gegeven muziek-avondje fl 1.75.

Melk voor Bleekneusjes.

Van Elsa W. te Utrecht, fl 1.—

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie: Mevrouw NELLIE VAN KOL, Princenhage, bij Breda.	Achtste Jaarg. — No. 10. 4 April 1903.	Uitgevers: MASEREEUW & BOUTEN, Rotterdam.
---	---	---

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Mama's Verjaardag.* — *Wat een Wrat te vertellen heeft.* — *Kleine Minet.*

Mama's Verjaardag.

Mama zou jarig worden! Dat was een gebeurtenis voor onze vijf kleuters. Wacht, ik zal je even vertellen hoe ze heeten. Jan is de oudste, die is uist 12 geworden. Op hem volgt Tijs, die dezen zomer 11 wordt. Eduarda, kortweg Edu genaamd, is bijna 9; Wim bijna 8; en de jongste, Paul, is 6 aar. Allereerst moest er een verlanglijstje opgemaakt worden. Daarop kwam te staan: een kaasstolp, ontbijtbordjes, een maasbal, zakdoeken, enz.

Dat verlanglijstje kregen wij niet gemakkelijk. Van een maasbal hadden de jongens zoo iets gehoord. Doch verder had Mama niets gezegd. Daarvoor wist Edu raad „Weet je, dat moet je slim aanleggen; zóó dat Mama er niets van merkt. Zal ik je eens zeggen, hoe ik dat doe? Als Mama zit te naaien of te mazen, dan zeg ik zoo tegen haar: „Mama, wensch je nu niets anders voor je verjaardag als een maasbal?” „Nu, en dan noemt ze natuurlijk een 'heele boel op'.... Zoo'n oolijkerd!

Toen wij de wenschen der aanstaande jarige eenmaal kenden, gingen wij aan 't verdeelen. Jan en Tijs zouden samen een kaasstolp geven; de

drie kleinsten samen de ontbijtbordjes, en ieder bovendien een of andere kleinigheid.

Nu denk je wellicht, dat wij spoedig klaar waren met onze geschenken. Mis, hoor! Dat heeft ons nog vrij wat moeite gekost, maar veel pret gegeven.

Het stadje waar wij wonen, is maar heel klein; het telt niet meer dan een paar duizend inwoners; de winkels zijn weinige, en deze maar karig voorzien. We moesten tenminste gaan uitvinden, waar ergens een kaasstolp was te krijgen.

Een paar dagen vóór het feest ging Mama met de groote jongens uit; de 3 kleinen gingen met mij wandelen, of liever wij met ons vieren hadden besloten dien middag eens op verkenning te gaan. Wat een plezier hebben wij toen gehad!

Als in een klein stadje twee menschen gaan wandelen, elk zijn eigen weg, loopen ze elkander ieder oogenblik tegen 't lijf. Zoo kon 't ook met ons gaan en nu wilden wij natuurlijk niet dat Mama ons zien zou, en bemerkten welke plannen wij in ons schild voerden. Zeer voorzichtig moesten wij dus te werk gaan. De ontbijtbordjes waren spoedig gevonden; doch in dienzelfden winkel was een kaasstolp een onbekende grootheid. Dus naar een anderen winkel. Weer mis! Nog eenmaal naar een anderen. Alweer mis! Wij waren heelemaal niet verdrietig onder onze teleurstellingen, maar hadden dol veel plezier in onzen zwerftocht. Als wij het gewenschte niet krijgen konden, was 't gemakkelijk er een te bestellen in de groote stad dicht bij ons. Toch wilden wij nog een laatste poging wagen. Bij den winkelier Hulsbergen waren wij nog niet geweest, en daar was wellicht iets te vinden.

O, wee! juist wilden wij de straat oversteken in de richting van ons nieuwe doel, toen wij vroolijk schrikten van Mama en de jongens, die in een winkel ons zagen voorbijgaan. Alle lachende gezichten, zelfs dat van kleinen Paul stonden in één oogwenk ernstig.

Zulke kleine huichelaars!

Na van den schrik bekomen te zijn, wandelden wij een straatje om, en eerst toen de weg volkomen veilig was, kwamen wij weer te voorschijn. Zouden de menschen, die ons dien middag door het stadje zagen dwalen, iets geraden hebben?

Lest, best. Toen wij bij Hulsbergen naar een kaasstolp vroegen, liet men er ons dadelijk een zien. Die was wel niet bijzonder mooi, doch wij konden over een paar dagen ook mooiere krijgen. Aldus gerustgesteld en zeer voldaar over onzen tocht, togen wij huiswaarts. Wij konden onze gezichten nie heelemaal in de plooi houden, toen wij daar de anderen reeds vonden.

Onmiddellijk werd nu een groote vergadering belegd, boven op de leerkamer waar van onze zending onder veel vroolijkheid verslag werd uitgebracht. Toen weer naar beneden, allen vreeselijk ons best doend om gewoon te doen, wat natuurlijk mislukte.

Weet je waar we óók zoo'n plezier mee hadden? Wij voerden in die gewichtige dagen een geheime briefwisseling met „Oma.” Oma woont in Amsterdam en zou ter gelegenheid van den verjaardag een grooten trommel sturen, en nu had ik bedacht, om aan Oma te vragen ons aan een maasbal en zakdoeken — mooie weet je — te helpen. Daar was hier geen aankomen aan. „Oma, wil je als 't je belijft lid worden van ons complot,” had ik gevraagd, en Oma zei „ja”. Dat merkten wij één dag voor den verjaardag, toen er een brief kwam, aan 't adres van Femke.

„Jongens, een brief van Oma,” zei ik, en toen werden alle hoofden bij elkaar gestoken, zoodat Mama nieuwsgierig werd en vroeg: „zullen we ruilen?” Zij had van Oma ook een brief ontvangen.

Nu, je begrijpt, dat de kinderen op dat oogenblik niets van ruilen wilden hooren, ofschoon ze er anders niet afkeerig van zijn.

Jelui bent zeker ook nieuwsgierig naar den inhoud van den brief? Nu, luister dan. Oma schreef dat zij ons helpen zou; ze had 't een en ander reeds gekocht en zou 't, goed ingepakt en onder Femke's adres, in de mand meesturen. Er waren ook vlaggetjes bij; je begrijpt wel waarvoor.

De mand kwam. Het lange pakje boven in werd zorgvuldig weggeborgen. Wat al heerlijkheden er bovendien uitkwamen, zal ik je maar niet vertellen. Ik zeg je alleen, dat de grond bezaaid werd met papieren.

Ziezoo, dat hadden wij al vast. In den loop van den dag werden onze bordjes, onze kaasstolp, een fleschje met heerlijke eau-de-cologne, enz. binnengesmokkeld, en alles op een geheim plaatsje verstopt. Geheimpjes behooren nu eenmaal bij een verjaardag.

Eindelijk brak de feestdag aan! Nu zou Mama verrast worden. Van de toebereidselen mocht ze niets zien; eerst als alles gereed was, zou zij binnen mogen komen.

Stilletjes werden de cadeautjes te voorschijn gehaald en op een tafeltje in de huiskamer neergezet. Papa bezorgde ons bloemen uit de kas, en hoewel 't vroeg in 't jaar was, hadden wij glazen met heerlijke rozen, met Oost-Indische kers, rododendron en chrysanthemums en... een klein vaasje met Maartsche viooltjes. Daarvan houdt Mama bijzonder veel. Edu had ze twee dagen geleden ontdekt, en bepaald dat wij ze moesten laten staan tot Mama jarig was.

Toen nu alles klaar was en de jongens ieder voorzien waren van een vlag, klonk het in koor: „klaar! klaar! kom maar binnen!” en toen de jarige Mama verscheen, werd er braaf „gehoeraaid.” Edu zegt, dat dit laatste woord beteekent: hoera geroepen...

Of Mama ook blij was met al dat moois! Vooral de kaasstolp werd bewonderd, en Mama zei dat ze nog nooit zoo rijk was geweest. Wij hadden wel voldoening voor onze moeite.

De dag werd verder genoeglijk doorgebracht. Mama tracteerde natuurlijk op taartjes. 's Middags begon juist de Paaschvacantie en de kinderen konden dus prettig spelen. Ze wenschten, dat Mama maar iederen dag arig was, maar kwamen toch tot de slotsom dat het helaas niet kon, omdat hun spaarpot al te spoedig leeggeschud zou zijn.

Wat een Wrat te vertellen heeft.

Hoe ik, zoo begint onze wrat te vertellen, op dat kleine rose wijsvingertje van mijn meesteresje kwam, dat weet ik niet; dat klinkt nu erg dom, maar dat is zoo niet; vraag er je huisdokter eens na, die zal net als ik zeggen: „Waar wratten vandaan komen, ik weet het niet;” nu en als de dokters het niet weten, dan is 't mij ook best te vergeven dat ik niet weet hoe ik op dat wijsvingertje kwam. — Nu hoorde ik wel eens beweren dat mijn meesteresje mij had gekregen doordat haar kindermeisje ook wratten had, maar of dit waar is weet ik óók niet.

Maar nu ga ik vertellen wat ik wèl weet, en wat waar gebeurd is.

Een wrat is heelemaal niet mooi, zelfs vies en raar en besmettelijk,

en.... en.... och al wat maar leelijk en raar is, is een wrat. Al die dingen hoorde ik zoo dikwijls dat ik er nu heelemaal van doordrongen ben; en wat heel begrijpelijk is, ik vond 't vreeselijk. En omdat ik 't zoo heel, heel naar vond, begreep ik maar niet, dat 't meisje dat mij droeg op haar wijsvingertje toch zoo vroolijk en vriendelijk naar mij kon kijken, als men mij voor al wat leelijk was uitmaakte; dat komt stellig doordat ze zoo'n echt gezellig kind is. — Ze begreep dat ik, leelijke wrat die ik was, dat toch niet helpen kon; ik maakte me zelf immers niet zóó....

Ik dacht dan nu, die groote menschen met al hun gescheld mochten wel een voorbeeld nemen aan mijn meesteresje van 6 jaar. Eens op een dag zei haar vader, die dokter is: „kom hier, kleine meid, die leelijke wrat moet van je vinger, 't staat zoo vies”.... Kijk, dacht ik, daar heb je 't al weer....

„Maar vader, hoe moet dat gebeuren? snij je hem er af?” „Neen,” zei haar vader, „ik brand hem er af met een paar druppels scherp-bijtend vocht.” Ze vond dat voorstel niets prettig, en ik evenmin, want al ben je nog zoo leelijk, je blijft toch graag leven.

Den volgenden dag zou het gebeuren. Ik moest al maar denken: „Morgen zit ik niet meer op dat roze wijsvingertje.” En terwijl mijn lief vriendelijk meesteresje sliep, keek ik van haar vingertje naar boven. Opeens werd ik zilverachtig verlicht door een straal van de maan en hoorde ik zachtjes tegen mij zeggen: „Foel, groote wrat, wat kijk je leelijk...” Ik wou heel snibbig antwoorden dat ik al lang wist dat ik leelijk ben, maar ik kon niet, ik barstte in snikken uit, en dacht: „morgen zit ik niet meer op 't roze wijsvingertje van 't éénige wezentje dat nooit iets leelijks tegen mij zei.” Wat had ik een schik, als ze op school zat, en de onderwijzer 't een en ander vroeg en eindigde met: „Wie weet 't antwoord?”

Zwiep, daar ging ik hoog in de lucht, want natuurlijk wist mijn vrouwtje het. Of zij en ik gingen gezellig samen een mooi boek lezen; of... ach eigenlijk deden wij alles te zamen en nu... morgen is alles uit...”

„Waarom schrei je zoo, arme groote wrat?” vroeg medelijdend 't zilverstemmetje dat kwam uit den straal van de maan. Ik voelde toen dat ik haar mijn verdriet kon toevertrouwen. En toen ik alles verteld had, werd 't lichter in mijn hart. Het zilverstemmetje verwarmde mij en fluisterde mij zachtjes troostwoordjes toe; het zei: „Wrat, je bent wel héél groot en héél leelijk, maar schijn bedriegt: je hart is net zoo groot en net zoo mooi al je gezicht leelijk is.” Hé, dacht ik, is dat waar... en vroeg 't zilverstemmetje hoe ze dat wist?...

„Wel,” zei het stemmetje, „ik weet dat je veel van je vrouwtje houdt, er dat je haar graag vervelende oogenblikken wilt besparen; wel groote wrat je weet ook, dat als jij weg bent, je vrouwtje's vinger mooier wordt...” Ja, ja, nu begrijp ik je, zei ik... Goed, ik zal niet meer schreien, nu ik weet dat zij er mooier door wordt; dank je, zilverstemmetje, dank je voor je troost.

De volgende morgen kwam: dapper stak mijn vrouwtje haar wijsvingertje uit, keek heel bedroefd naar haar groote wrat, die háár nooit gehinderd had (dat afbranden liet ze bepaald toe omdat iedereen 't graag had). Haar vader nam een krom druppelfleschje; en ja hoor! 't was scherp en bijtend dat vocht! Ik voelde het al dieper en dieper doordringen, maar vond 't nu niets naar meer, al deed het me pijn; 't was of ik 't zilverstemmetje mij troostwoorden hoorde toefluisteren.

Ik keek eens naar 't gezichtje van mijn vrouwtje; hè, 't deed haar óók pijn, dat kon ik best zien, maar schreien? neen niets! Zij hield zich ook ferm, dat vond ik prettig!

's Middags gingen we een visite maken bij haar grootmoeder; er waren nog meer menschen, o. a. een oud-tante. De druppeltjes werkten verbazend; ik merkte dat ik afnam, al mijn krachten spande ik in om tot 't laatste toe te kunnen zien en hooren. En waarlijk, daar hoorde ik uit den mond van de oud-tante: „Maar, mijn kind, wat een leelijke wrat heb jij op je vinger!”... Gek, dat gescheld kon mij nu niets meer schelen; ik glimlachte maar, en dacht: over e'n paar dagen zal niemand dat meer kunnen zeggen.... Toen hoorde ik haar stem weer, ze vroeg of zij die wrat van haar (mijn vrouwtje) mocht koopen.

„Wel ja,” zei mijn meesteresje, maar begrijpen deed ze er niets van, en jelui misschien ook niet; en daarom zal ik 't jelui uitleggen. Men beweert, dat als iemand een wrat aan iemand anders verkoopt, dat dan die wrat weggaat. — Nu wilde die oud-tante dat middelje ook eens probeeren.

Mijn vrouwtje kreeg twee kwartjes, en ik werd zoogenaamd verkocht.

Ik lachte maar, al voelde ik dat ik wegschropelde. — Zooals jelui denken kunt was zij wat blij met haar kwartjes. Ze stapte heel parmant een banket-bakkerswinkel in, en vroeg in ruil voor haar geld een grooten zak met koekjes; die kreeg ze, en verrukt stapte ze verder. — Niet ver was ze geloopt of daar zag ze een paar heele arme meisjes voor een anderen koekwinkel staan, met oogen die van verlangen schitterden. Het was net of mijn vrouwtje ze begreep; ze pakte haar zak met koekjes steviger vast, drilde naar die meisjes toe, gaf ze haar zoeten schat, en trippelde toen verder. — Ik kon alles nog goed zien, en ik was zoo trotsch op mijn vrouwtje, dat ik nu nog meer verlangde, dat haar vingertje mooier worden zou. Mijn wensch werd spoedig vervuld,.... met kleine scheurtjes raakte ik los, en viel van 't rose wijsvingertje af....

Maar o! wonder, ik was toch niet dood; alleen dat vieze en leelijke was door die druppeltjes weg gegaan, voor altijd weg. Maar 't goede van mij leefde voort in 't vingertje, dat kon niemand dood maken: en zodoende hoorde ik mijn vrouwtje zeggen. „Kijk vader, de wrat is weg.” „Zoo, laat eens zien,” zei hij, „ja werkelijk! He, nu ziet je vingertje er veel frisscher uit.” En ik zei zachtjes in mij zelf. „Ik ben blij, hij is blij, zij is blij, wij zijn blij;” dat had ik op school wel eens gehoord, en toch niet erg begrepen, maar nu weet ik wat „blij zijn” beteekent.

J. S. S. DORDT.

De Geschiedenis van kleine Minet.

Kleine Minet was een aardig zwart poesje, dat woonde op een bovenhuis in Amsterdam. Ze was het speelmakkertje van Bets en Anna, twee lieve meisjes van zes en zeven jaar. Ze hadden het poesje gekregen toen het pas zes weken oud was en het was hun liefste speelgoed. Een van hen rende door de speelkamer met een bal aan een touwtje gebonden, waar poes dan op afvloog. Als Minet den bal bijna gepakt had, trokken ze hem in de hoogte, en poes ging dan op de achterpootjes staan om hem te grijpen. Als ze moe was ging ze zich in de zon zitten koesteren, of ze deed zich te goed aan haar etensbakje.

Nu was Minet al groot en speelde niet zooveel meer.

Ze zat heel ernstig voor het raam te kijken. Nu en dan stak ze vlug

haar pootje uit om een vlieg weg te jagen die om haar kopje gonsde of zoo brutaal was op de punt van haar neus te gaan zitten.

Op een dag beloofden vader en moeder, dat ze met de zusjes eens een dagje naar buiten zouden gaan, naar Muiderberg, met de trem, en dan konden ze daar naar hartelust stoeien en wandelen, en 's avonds weer terugtremmen naar huis.

„Heerlijk!” riepen Bets en Anna als uit een mond, en ze namen zich voor heel lief te zijn, om het uitgaansdagje te verdienen.

Op den bepaalden dag was het prachtig weer en ze waren al heel vroeg kant en klaar om weg te gaan. Daar kwam Minet in de kinderkamer, en streek langs de voetjes van Anna en Bets als vlijde ze om mee te mogen gaan.

„Hè Moes!” riep Bets, „moet die arme Minet nu zoo alleen thuis blijven?”

„Och domme meid,” zei Anna, die graag moedertje over haar jongere zusje speelde, „je kan poes toch niet meenemen?”

„Of wil je bij Minet thuisblijven?” vroeg moeder.

„O neen moe, maar ik vind het zoo verdrietig dat poes zoó alleen blijft.”

„Nu, daar kan ze wel tegen hoor, en er staat een heerlijke kom met melk en brood voor haar klaar.”

Bets was nu een beetje gerust gesteld, hoewel Minet erg mauwde toen allen de trap af gingen.

Toen het zoo stil om haar heen was, vond poes dit toch wel een beetje vreemd, en ze sprong eens op de tafel in de speelkamer om te zien wat ze zou gaan doen. Heerlijk, daar lag een lange griffel die Anna vergeten had weg te bergen. Weg was de verveling. Ze sprong over de griffel heen, rolde haar heen en weer, tot ze eindelijk op het randje van de tafel lag. Nog een stootje en pang, daar lag de griffel op den grond en in wel tien stukjes. Poes haar achterna, en nu begon het weer van voren af aan met alle stukjes tegelijk.

Eindelijk was ze moe en liep naar haar etensbakje, waar ze zich tegoed deed. Toen wandelde ze door de opengebleven deur naar de keuken en sprong in de vensterbank. Moeder had het raam een klein eindje open gelaten, en nu kwam poes op het denkbeeld er door te kruipen naar buiten. Als ze zich heel plat maakte, kon ze er juist door. Daar zat ze nu op het smalle kozijn buiten. Heel diep onder haar was de straat waar de menschen en rijtuigen heen en weer gingen, en boven haar de mooie blauwe lucht. Ze kneep maar dadelijk de oogjes dicht, zoo schitterde de zon.

Toen keek ze naar den overkant. De straat was niet erg breed en ze kon juist door een raam zien in de werkplaats van een kleermaker, die bij het raam zat te werken. Toen de kleermaker poes zag, riep hij even: Poes! Poes! maar poesje draaide haar kopje om en dacht: „Wat is die man dom, ziet hij dan niet dat ik niet bij hem kan komen?”

Ze was nog wel een kleine poes, maar wist toch dat ze daar erg gevaarlijk zat. Poes werd dommelig van de warmte en het stil zitten, en deed de oogjes dicht. Tik! daar vloog iets tegen haar kopje, tik tik! het waren propjes papier die een jongen uit een raam aan den overkant naar poesje toeschoot met een propeschieter.

„Zou die jongen zich verbeelden dat hij mij naar binnen kan jagen!” dacht Minet, en bleef onbewegelijk zitten. Toen er nog meer proppen kwamen en een tegen haar neus, wilde poes zich omkeeren en naar binnen kruipen, maar plotseling verloor ze het evenwicht en viel naar beneden.

De kleermaker zag het arme dier vallen, hij rende de trap af en raapte Minet op die hevig miauwde van pijn. Hij bracht haar boven en legde haar op een kussen, waar ze een week lang bleef liggen, haast zonder iets te eten. Toen ze zich weer bewegen kon ging het heel langzaam, en had ze een ronde rug omdat de ruggegraat gebroken was. Nu bracht de kleermaker het poesje weer terug.

Intusschen hadden Anna en Bets veel verdriet gehad toen ze thuiskwamen en poes niet vonden. Ze lieten overal vragen maar niet in de straat achter het huis, zoodat ze niet wisten waar Minet gebleven was.

Toen de kleermaker het jonge poesje terugbracht, was moeder hem heel dankbaar, dat hij zoo voor Minet gezorgd had. Ze haalde gauw de mand van boven waar Minet altijd in geslapen had, en die ze al weggeborgen had, omdat poes niet terug kwam.

Anna en Bets kwamen uit school en gingen in de speelkamer hun tasch wegbrengen. Daar zagen ze Minet die haar tegemoet kwam loopen, en kopjes gaf van blijdschap over het terugzien van haar speelmakkertjes.

„Daar is Minet terug!” riepen de zusjes als uit één mond, en Bets pakte haar op en danste met haar lieveling door de kamer.

Anna vond dat poes wel een beetje knorren verdiend had, ging met haar vingertje voor haar staan, en zei: „Jou stout beest, als je nog eens wegloopt willen we je nooit meer terug hebben.”

Minet keek haar met haar groene schitterende oogjes vertrouwelijk aan, en kneep ze toen dicht alsof ze zeggen wilde: „Neen hoor, ik ben heel blij dat ik weer bij jullie terug ben.”

C. W.

AFGETROEFD.

Toen Koning Karel XV van Zweden in het jaar 1870 op zijn kasteel Bekasdag was, werd de landbouwer Sven Nilsson uit Gesterloeff, de wel-sprekende afgevaardigde van zijn stand bij de volksvertegenwoordiging, door den koning uitgenoodigd, om zijn stem te winnen voor de voorgenomen vermeerdering der artillerie en de versterking van Karlskrona. Een der aanwezigen, een artillerie-officier van voorname geboorte, die bij den koning in hooge gunst stond, scheen wel lust te hebben om „het boertje” voor len gek te houden, en vroeg hem of het waar was, dat hij vroeger schoenaker in zijn dorp was geweest.

— Zeker, dat is waar, antwoordde Sven Nilsson, maar gij mijnheer de graaf, zijt gij het waarschijnlijk niet geweest.

— Neen — maar hoe bedoelt gij dat, Nilsson? vroeg de officier.

— Omdat gij het dan nog wel zoudt zijn, mijnheer de graaf, antwoordde Nilsson.

PREEKEN.

Een zeker predikant in de Schotsche hooglanden stond bekend als iemand die zijn preekstoel nooit eens aan iemand anders wilde afstaan. Op zekeren tijd bracht een Edinburgsch student enkele dagen in zijn parochie door. Op Zaterdag schelde hij aan de pastorie aan en vroeg den predikant verlof om den volgenden dag in zijn plaats te mogen preeken.

„Waarde jonge man,” zei dominé vriendelijk en hij legde hem de hand op den schouder, „als ik je morgen preeken laat en je preekt beter dan ik, is mijn volkje voortaan niet meer voldaan met mijn preeken, en als je het niet beter doet dan ik, ben je niet waard dat ze naar je luisteren.”

NIET NOODIG.

Een oude Hongaar werd eens in Teplitz door Frederik Wilhelm III toegesproken. „Ik heb reeds onder Maria Theresia kruit geroken,” zeide onder anderen de oude heer. — „Dan moet gij al zeer oud zijn,” zeide de Koning. — „Dat ben ik ook, Uwe Majesteit, bij de zestig of zeventig.” — „Weet gij dat niet precies?” hernam de Koning verwonderd, „op zulk een leeftijd is men toch gewoon zijn jaren nauwkeurig te tellen.” — „Majesteit, ik tel mijn geld, mijn hemden, mijn paarden, maar waarvoor zou ik mijne jaren tellen? Daarvan kan mij toch niets ontstolen worden!”

ERG BIJZIENDE.

Een soldaat moest gekeurd worden, en de dokter vroeg hem wat er aan mankeerde.

— Ik ben kortzichtig doctor, ik zie niets op eenigen afstand. Daar heeft u bijvoorbeeld dat krammetje daar ginds in den muur.

Ja? zei de dokter, min of meer verwonderd waar de man heen wou.

— Nu, vervolgde onze aspirantschutter, daar zie ik nu niets van.

ONBEWIMPELDE VRAAG.

Keizer Karel met zijn gevolg, door den nacht verrast, was verplicht met zijne hovelingen zijn intrek te nemen in een boerderij, waar de onverwachte gasten nog al veel schade veroorzaakten. 's Anderdaags 's morgens, vooraleer te vertrekken, vroeg de keizer aan den boer, of deze hem niet de eene of andere gunst te verzoeken had. — Keizer, was het eenvoudig antwoord, de eenige gunst die ik u vraag is, dat gij, zoolang ik leef, met uw gevolg niet meer komt logeeren.

De keizer, aan wien het antwoord beviel, stemde gewillig in die vraag toe en gaf den boer nog eene goede belooning.

Uit de Huiskamer.

De oudste jongen klaagde: „Ik krijg ook nooit eens mijn zin!”

Moeder voegde hem toe: „Dat moet ook niet, want jij bent de oudste en moet wat toegeven.”

„Maar ik krijg óók nooit mijn zin,” merkte daarom kleine zus op, „en ik ben de jongste.”

„Dat mag ook heelemaal niet,” verzekerde ma toen weer, „want zoo'n kleine pop moet zich leeren schikken.”

„Maar wie krijgt dan wèl zijn zin?” vroeg nu Guus, terwijl zij haar moeder met haar groote kinderoogen verbaasd aankeek.

En daarop verklaarde moeder kortaf, op den orakeltoon die haar zo goed afgaat: „Niemand. Een ieder moet zich onderwerpen aan orde en regelmaat.”

De oudste, die aanleg heeft om advokaat te worden, wilde nu echter weten, wie dan die orde en regelmaat voorschrijven als „niemand het zeggen mag,” maar ma keerde kalm haar stelling om, en besloot het gesprek met de verklaring: „die komen van zelf, als iedereen doet zooals het behoort.”

Melk voor Bleekneusjes.

Van B. L. te Nijmegen fl 2.00. — Van het laatste spel trictrac vóór de reis naar de West fl 1.00.

Kleine-Gerritfonds.

Van het laatste spel trictrac vóór de reis naar de West fl 1.00.

WEEKBLADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 11.
11 April 1908.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

bonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *De Laatste van hun Volk.*

De Laatste van hun Volk. (Voor grootere kinderen).

We waren te Aken. Aken is een oude stad, en vermaard in al die treken der aarde, waar wijze ouders en leermeesters aan de ongeduldige, al te voortvarende jeugd verzekeren dat „Keulen en Aken niet op één dag zijn gebouwd.” Voorts heeft het zijn warme bronnen, zijn alouden Dom, en zijn bekenden Lousberg met het wonderschoone wijde uitzicht. Het is een oeroude stad, met herinneringen aan de Romeinen en aan Karel den Grooten. Er zijn menschen die Aken een vervelende stad noemen. Daar kan ik niet over oordeelen. Maar vervelend vond ik het, dat het er den éénen dag dien ik er met mijn kinderen doorbracht, regende, regende, alsof Aken bestemd was om onder de wateren bedolven te worden.

Den Dom hadden wij al gezien; dien merkwaardigen Dom, waarvan de kern een koepel is uit den tijd van Karel den Grooten, zooals de bekende ruïnen te Nijmegen. De stijl waarin overblijfselen uit die eeuw gebouwd

zijn, onderscheidt zich van alle andere, omdat de ronde lijn er de overheerschende in is. Die gebouwen zelf zijn dikwijls rond, of althans voorzien van koepelvormige uitbouwsels; de daken zijn rond; de bogen boven deuren en vensters zijn rond. Dat komt omdat de menschen van dien tijd het bouwen grootendeels hadden geleerd van de Romeinen. Die Romeinen waren kundige bouwmeesters; maar 't was hen niet zoo zeer te doen om schoone en edele, als wel om kolossale en praktische bouwwerken. Zij voerden het allereerst den gewelfbouw in, want zij hadden ontdekt welk een ontzachtlijk gewicht zoo'n gemetselde boog kan dragen, en welke groote ruimte hij overspannen kan... Kijk er bij gelegenheid de eerste beste brug voor voetgangers en karren, of wel de kleinste spoorwegbrug maar eens op aan. Er is stoutheid, er is overtuiging, er is blijde kracht in den zwaai dien zoo'n brugboog maakt over de grachten onzer steden; of waarmee hij, van pijler tot pijler, met reuzenschreden stapt van den eenen oever naar den anderen, dwars over breede wateren en diepe afgronden heen. Naast mooie kerken van allerlei bouwde, zie ik niets zoo graag als van die heerlijke bruggen, die gemakkelijk als reuzen over alle hindernissen heenstappen, en daardoor tevens vredeboden zijn. Want over de bruggen gaan en rijden de menschen, en leven elkanders leven meê, die eertijds door den stroom gescheiden waren in twee vaak vijandelijke kampen.

Onder de volkeren der oudheid zijn de Romeinen mij niet het liefst; althans niet de stugge, hoogmoedige, wreede en brooddronken Romeinen uit den keizertijd. Maar als ik zoo'n brug zie zoo fier en zelfbewust zie welven over rivieren en afgronden, dan moet ik erkennen dat de Romeinen, huns ondanks, toch vele en groote diensten hebben bewezen, aan de Barbaren die zij onder 't juk brachten en verachtten.

Nu, met dat alles wil ik eigenlijk maar zeggen, dat de bewoners van Zuid- en West Europa, ten tijde van Karel den Groote, hun kerken, kloosters, paleizen en andere voornamelijk gebouwen nog altijd bouwden op de van de Romeinen afgekeken manier.... Maar één schrede brengt u uit den koepel uit de 8e eeuw in het koor, dat gebouwd werd in den bloeitijd der Gothische bouwkunst. Het koor is dat gedeelte eener Katholieke kerk waar het Hoofdaltaar staat, en waar de voornaamste godsdienstplechtigheden worden volbracht. Aan die „kerk in de kerk" werd en wordt steeds de meeste zorg besteed. Zij is de ziel van het gansche bouwwerk. Nergens komen de adel der lijnen en de heerlijkheid der kleuren zóó tot hun recht als in dat koor, waar dadelijk uw oog op valt wanneer gij de hoofdepoort der kerk binnentreedt. Verscheiden malen ben ik in den beroemden Keulschen Dom geweest; en niets heeft dieper indruk op mij gemaakt dan de geheimzinnige aantrekkingskracht van dat edele koor, en het gevoel van ruimer ademen, van opstijgen dat ik krijg als ik er langzaam naar toe wandel, de lijnen der pijlers van beneden naar boven volgend met mijn blik; niet meer voelend dat ik ben in een begrensde gebouw door menschenhanden gemaakt; — omdat de menschenhanden die dezen tempel bouwden gehoorzaamden aan die heilige bezieling, die aan alle menschenwerk iets goddelijks geeft.

Het koor van den Dom te Aken ziet gij niet bij het binnentreden der kerk. Eerst moet gij door dien alouden koepel met zijn lage zuilen en gewelven, schemerend slechts verlicht door den spaarzaam van boven invallenden dag. Maar dan ook staat gij plotseling voor dat mooie slanke koor, badend in al het licht dat door hooge vensters in schitterende kleuren,

innenvallen kan. De overgang is zoo plotseling, dat gij een oogenblik erbluft staat. Met één schrede zijt gij heengestapt over de tijdruimte die er ligt tusschen de 8e en de 14e eeuw. Vóór gij die schrede deedt, waart gij nog geheel onder den indruk van Romeinsche opvattingen en invloeden, in een tijdperk van barbaarschheid toegepast op Christelijke tempels. En als gij ze gedaan hebt, — die ééne enkele schrede, — dan zijt gij in eens in de 14e — 15e eeuw, toen een geheel nieuwe bouwkunst op het toppunt van haar bloei stond; een bouwkunst geheel verschillend van alles wat de wereld op dat gebied ooit had voortgebracht, en toch sprekend tot uw hart in die geheimzinnige taal, die de gemeenschappelijke taal is van ál het echt-mooie. Want dát is het heerlijke van alles wat *echte* kunst, wat waarlijk *schoon* is; — niet schoon omdat het slaafs gehoorzaamt aan vaste regels en wetten; maar schoon omdat de uitdrukking is eener waarachtige bezieling: het spreekt tot u in een taal zonder woorden. Laat het ontstaan zijn in het verre Oosten, in het oude Griekenland, in het Frankrijk of Duitschland der Middeleeuwen, of op de onherbergzame kusten der noordelijke landen; laat het gewrocht zijn in marmer of graniet, in hout of in goud, door Brahmaan, Heiden, Jood of Christen; laat het wezen een gebouw, een beeld, een schilderij, een vaas, een lied, een tooneelstuk of een toondicht; — het echte spreekt allemaal dezelfde woordenlooze taal die u tot in de ziel ontoert. Misschien bezit gij, even min als ik, voldoende vak-kennis om veel over die dingen te kunnen spreken en oordeelen; misschien kunt gij, evenmin als ik, altoos onder woorden brengen wát het eigenlijk is dat u aantrekt en vasthoudt, 't zij in den bouw van een der allerschoonste kerken; 't zij in het terracotta-beeldje in het winkelraam van een kunsthandelaar; 't zij in een eenvoudig prentje in een eenvoudig boek. Dat hoeft ook niet. 't Is al een geluk als men van sommige dingen het mooie *voelt*. En ik zou jullie raden: als je onder vele dingen er één ziet dat je bijzonder aantrekt, kijk er dan lang en goed naar; en heb ullie in je buurt iets moois dat voor allen toegankelijk is, — een gebouw, of een standbeeld, of een museum, — maak er een goed gebruik van. Bekijk het van alle kanten, en als 't een museum is, ga er in, blijf lang kijken naar de dingen die je er het best van begrijpt. Dat zijn lessen die iets kosten, lessen in de woordenlooze taal die het echt-mooie spreekt tot de menschelijke ziel.

Nu, wij hadden den Dom te Aken bekeken van binnen en van buiten, fschoon wij bont en blauw zagen van den snerpden wind, die ons de aren in de oogen en de hoeden van het hoofd joeg. En 'smiddags zouden wij naar den Lousberg gaan. Maar terwijl wij ons middagmaal gebruikten loeg het weer om; en toen wij op weg naar den Lousberg waren, begon er een regen neer te kletteren die onze gedachten terugvoerde naar den Zondvloed.... Wat nu? In de eerste plaats moesten wij trachten er ons humeur goed bij te houden. Dat wordt, door stortregens op reis, altoos op zware proef gesteld. We begonnen dan met ons te verheugen dat we ten minste droog en wel in den tram zaten.... En zie, al uitkijkend naar de Akensche huizen die in den regen net zoo nat en druilig zijn als alle andere huizen in alle andere steden; en naar de Akensche menschen, die in den regen net zoõ vlug ter been zijn als de menschen overal elders, werd mijn oog in eens getroffen door een groot aanplakbiljet op een hoekhuis: „Van daag voor 't laatst: De laatsten der Azteken.” En daar onder

de afbeelding van een paar menschenhoofden met vogelprofielen. „Azteken, — Azteken!” dacht ik. De naam kwam mij zoo bekend voor, en toch ook weer zoo ver weg.... En die vogelprofielen; wáár had ik die toch ook weer gezien, op een prentje of in de werkelijkheid? Hoe het zij, het aanplakbiljet op dat hoekhuis was als een groene plek in een woestijn van verveeldheid; en bij de eerste halte stapten wij af en liepen, om het hardst met alle Akenaars, door den kletterregen de tramlijn langs tot bij het hoekhuis. „Waarom, Ma?” vroegen de kinderen. „Om de Azteken te zien,” — „Wat zijn dat?” — „Ik weet het heusch niet, maar ze hebben vogelprofielen.” — „Wat zijn dat voor dingen?” vroeg Ferdi, verontwaardigd over zoo'n onverduwbaar gesprek midden in de nattigheid. — „Dat zijn neuzen,” zei ik, „die van op zij gezien net zoo lang en spits zijn als de jouwe en de mijne kort en stomp.” Daar hoefden we niet voor door de plassen en de buien te loopen, vond hij; die tegenstelling konden we alle dagen overal zien. Maar intusschen waren we bij het hoekhuis gekomen, en op het zien der lokprent riepen beide kinderen om het hardst: „Kijken, Ma, kijken!” Want de vogelprofielen bleken nu toch iets te zijn, op de prent althans, dat je *niet* alle dagen overal zag. Nu, we schudden ons eerst op de stoep de druppeltjes wat af, en gingen toen binnen.... Heerlijk, een dak boven je hoofd te hebben als het regent!... We namen plaatskaartjes en werden in een lange feestzaal gelaten, waar voorloopig meer stoelen dan menschen waren; we konden dus een best plaatsje krijgen tegenover een soort van tooneel, waar de vertooning denklijk zou plaats hebben. Er kwamen nog eenige druipende menschen binnen; en toen er maar even voldoende waren, kwam de „impresario” voor, de „vertoonster,” die begon met ons een en ander te vertellen omtrent de Azteken....

Ja, nu herinnerde ik het mij weer! De Azteken, dat was het volk van Mexico, het volk van dien armen koning Montezuma, die de vreemdelingen — de Spanjaarden — ontving zooals gekleurde rassen dat de blanken wel eens meer doen: gastvrij en vol kinderlijk vertrouwen, hun meerderen ziende in die menschen met witte huid, die komen van zij weten niet waar, op vaartuigen die als bezielde wezens den weg hebben gezocht en gevonden door de wijde wateren.... Die arme kleurlingen! Maar al te spoedig bemerkten zij, dat de blanke mannen geen goden zijn die een ootmoedig volk met een bezoek komen vereeren, maar menschen die door gouddorst dikwijls komen tot bloeddorst, en die in de bruine of roode.... of zwarte menschen geen broeders zien, geen gelijkberechtigden, maar slaven, wezens die men uitperst en zich laat doodwerken, wezens die men verkoopt en slacht als vee.... Die arme Montezuma! Weldra zag hij aan *wien* hij zich blindelings had overgeleverd, meenend zich te onderwerpen aan goden; toen wilde hij de indringers uit den weg ruimen en werd zelf gevangen gezet; Cortez dwong hem de opperheerschappij van Spanje te erkennen; maar zijn trotsch volk wilde het juk der onderdanigheid niet op zich nemen; het greep naar de wapens en kwam in verzet; Montezuma wilde het oproer bezweren; maar een steenworp uit de rangen van zijn volk trof en verwondde hem. Dit kwetste hem in zijn ziel. Hij weigerde van nu aan alle spijs en drank, en stierf in 1520, een jaar nadat Cortez in Mexico was aangeland.

Montezuma's kinderen lieten zich tot het Christendom bekeeren en kregen van Keizer Karel V hooge titels en eereposten. De allerlaatste

spruit van dit ras stierf in 1836, wegens vrijzinnige begrippen uit Spanje verbannen.

* * *

En het volk?... Er zijn maar weinig gekleurde rassen die het uithouden in hun eigen land, wanneer daar eenmaal het blanke ras, het ras der veroveraars, zich heeft gevestigd. Misschien zou dat gekleurde ras tóch te gronde zijn gegaan, of verdreven zijn geworden door een ander volk uit hetzelfde werelddeel. Maar zoodra de blanken er zijn verdwijnt het spoediger. Dan worden hun vaak slavendiensten opgelegd die te zwaar zijn voor hun teederen bouw; of ze worden uitgemergeld door belastingen die hen dwingen tot een leven van voortdurend te kort komen. En 't is van ons dat zij het misbruik van alcoholische dranken leeren, dat bij natuurvolken wel voorkomt, maar niet in zulk een hevigen graad.... Ach, al had zoo'n natuurvolk nog maar een eeuw te leven, dan vind ik het toch diep treurig dat *wij* dien tijd besnoeien, wij blanken, door onzen gouddorst en onze meedoogenloosheid!... Niet dat wij hen *niets* goeds brengen: Even als de Romeinen, die *huns ondanks* de Barbaren leerden en opvoedden, die zij uit louter heerszucht en grootheidsdorst aan zich onderwierpen; evenzoo brengen wij blanken, ons ondanks, wel eens eenige goede vruchten onzer beschaving aan die arme wilden. Maar *als volk* gaan wij er *nooit* heen om aan die zwakkere broeders het goede onzer beschaving te brengen. Wij gaan, als de Romeinen, om eigen voordeels wille; en ik vrees, wij zijn als overheerschers niet veel beter, niet meer menschelijk dan zij. Waar de Romeinen, die blanke *heidenen*, geweest waren, ja, daar waren bloedsporen en brandwonden achter gebleven; maar ook: wegen, bruggen, waterleidingen, gebouwen, tempels, kunstvoorwerpen, — gewrochten der Romeinsche beschaving, waaraan de overwonnelingen toch óók iets hadden, al ware het slechts dat zij van de overwinnaars leerden hoe zij ze maken moesten. En waar de blanke *Christenen* waren, — Spanjaarden, Portugeezen, Hollanders en Engelschen, — daar bleef het wel eens bij de bloedsporen en brandwonden....

Het is wel eens goed, even stil te staan bij deze dingen. 't Kan geen kwaad eens in den spiegel te zien, en te erkennen dat wij niet zooveel mooier zijn dan een ander....

Het vonnis der Azteken was gevelde toen de Spanjaarden zich meester maakten van Mexico. De blanken verdrongen de roode bevolking; en voor zoo ver deze niet werd uitgeroerd of in afgelegen bergkloven en valleien terug gedrongen, vermengde zij zich met het ras der overwinnaars. Het volk der Azteken werd weggewischt van de ranglijst der onafhankelijke volkeren.

Was het een verlies voor de menscheid? Daarop durf ik ja noch neen antwoorden. Er zijn volken en stammen zóó onbeschaafd, zóó woest en wreed, of zóó dom en onontwikkeld, dat wij blanken verklaren niet te weten waartoe ze eigenlijk bestaan; en als zij wonen in een mooie, gezegende streek der aarde, met rijken plantengroei op, en rijke mijnen onder den grond, — dan weten wij niet hoe spoedig wij de inboorlingen zullen verdringen van hun plaats, en hen maken tot de domme krachten die voor ons den rijken bodem bewerken. — Maar uit een oogpunt van wetenschap is het jammer dat éénige stam, hoe woest en ruw ook, van den aardbodem

verdwijnt, voor en aleer de wetenschap den tijd heeft gehad hem te bestudeeren in zijn doen en laten, zijn denken en spreken. Want er zijn raad-selen die niet opgelost, vragen die niet beantwoord kunnen worden door de boeken der beschaafden, maar wèl door de zeden en de taal der aller-wildste volkeren. — En uit een oogpunt van *menschelijkheid* is het zoo d'ep betreuenswaard, dat het allereerste wat wij blanken aan gekleurde rassen brengen is: dood en vernietiging; het tweede: bederf en vernedering; en dat wij pas begrijpen wat wij jegens hen hebben misdreven, wanneer wij ze hebben gemaakt slechter dan zij oorspronkelijk waren, slechter soms ook dan wij zelf zijn Dààr kan ik maar nooit overheen: dat sommige wegen altoos worden gebaad met het zwaard, en dat sommige heerschappij altoos moet worden gegrondvest op bloed. . . .

Maar de Azteken behoorden volstrekt niet tot de ruwe en onbeschaafde stammen. Een zeer eigenaardig volk was het, in zijn bloeitijd. Een volk met inrichtingen, wijzer en beter soms dan de onze, maar ook met zeden en gebruiken waar wij van gruwen. Het was niet oorspronkelijk in Mexico; door een dier volksopschuivingen waarvan ook de geschiedenis van Europa telkens gewaagt, was het in Mexico gekomen, andere stammen voor zich uitdrijvend. Het had er sporen gevonden van een vroegere, zéér oude beschaving, nagelaten door een volk dat ook al weer voor een ander had moeten wijken; het had deze overblijfselen eener aloude beschaving niet vernield, — zooals blanke veroveraars in hun hoogmoeds-waanzin wel eens doen; het had ze geëerbiedigd en er zijn eigen beschaving en ontwikkeling aan vastgeknoopt. En daar het niet op zijn beurt verdreven werd uit het land, maar er eenige eeuwen rustig blijven kon, had het zich ontwikkeld tot een machtig volk, met een koninklijke regeering wel is waar, maar *niet erfelijk*. Iedere nieuwe koning werd uit de naaste bloedverwanten van den gestorven koning *gekozen*. Die koning had dan wel een zéér groote macht, maar geen geheel onbepaalde: er waren dingen waarover hij niets te zeggen had, de rechtspraak bijvoorbeeld. De Azteken hadden een stelsel van strenge en streng gehandhaafde geschreven wetten. De slavernij was bij hen in zwang en de handel in slaven werd even eervol geacht als iedere andere; maar: er bestond een slavenwet, waarbij gezorgd was dat geen slaaf weerloos was overgeleverd aan de willekeur zijns meesters. Veelwijverij was geoorloofd; doch evenals thans nog onder de Turken enz., slechts bij de rijkere in zwang; in de eenvoudiger klassen had iedere man slechts ééne vrouw. De vrouw stond bij de Azteken in hooge achting en werd niet, als bij de Grieken en de Oostersche volkeren, in vrouwenverblijven opgesloten, maar mocht aan het openbare leven deelnemen. Het was ook een krijgshaftig volk; de huiselijke en de openbare opvoeding der jeugd was bij de Azteken voornamelijk gericht op het vormen van strijdbare helden, — een standpunt dat door de Christelijke beschaving slechts *in schijn* overwonnen is. Want al worden bij ons niet *alle* jongelingen tot „strijdbare helden” opgevoed, en al *lijken* onze zeden daardoor zachter; — zoolang bij een beschaafd volk méér wordt uitgegeven aan leger en vloot dan aan goed onderwijs en aan zorg voor ouden, zieken en hulpeloozen, zoolang staat dat Christelijke volk niet hooger dan de Heidensche Azteken. Misschien wat lager zelfs; want zulke vechtlustige Heidenen belijden — en verspreiden! — geen godsdienst die liefde en vrede predikt. — De Azteken waren Heidenen, — gelijk onze eigen voorvaderen; zij brachten

aan hun goden diere — en ook menscheoffers — gelijk onze eigen voorvaderen. En ik lees — bij héél feestelijke gelegenheden *aten* zij het vleesch der aan de goden geofferde vijanden... Gruwelijk, niet waar? Ja; en ik hoop dat het eten van menschen altoos méér zal worden beschouwd als een gruwel. Maar: het eten van menschen stempelt een volk nog niet tot een ruw of wreed volk. Wij vinden menscheneters misschien wel daàrom zoo gruwelijk, omdat wij ons te midden van menscheneters minder op ons gemak zouden voelen dan te midden van koeien- en varkenseters gelijk wijzelf. Waarschijnlijk vinden koeien en varkens ons even gruwelijk als wij het de menscheneters doen. Maar een menscheneter is daàrom nog niet het uitvaagsel der menschen. Hij doet het soms uit honger, soms uit bijgeloof, soms uit gewoonte; hij eet meestal alleen zijn vijanden, en doet het *in ieder geval zonder erg*. En wij vinden dat — en terecht! — *in i-der geval* gruwelijk. Maar wij Christenen eten *zonder erg* varkensvleesch, wat — en misschien terecht! — een gruwel is in het oog van Joden en Mohammedanen. En Christenen, Joden en Mohammedanen, eten — *zonder erg* — vleesch van koeien, geiten, schapen en gevogelte wat — en misschien terecht! — een gruwel is in het oog van zachtzinnige Boeddhisten. Zoodat, wil ik maar zeggen, wij niet àl te hard moeten te keer gaan over de menscheneters, die *zonder erg* doen wat wij heel gruwelijk vinden. En dan, — geloof mij: in de beschaafde maatschappijen wordt aan medemenschen vaak heel wat ergers aangedaan dan dat wij ze dooden en opeten... Neen, neen, eer wij de menscheneters verachten als uitvaagsel, moeten wij eerst eens goed nagaan of *wij* nu juist wel in alle opzichten zóó zijn als wij èn als blanken èn als beschaafden èn als Christenen wezen moesten...

De Spanjaarden, die uit louter christelijkheid in hun eigen land ketters verbrandden bij duizenden, zonden op een ander roodbruin volk, in 't goudland Peru, *bloedhonden* af... Laten wij ons niet vergapen aan den schijn, en niet denken dat een blanke huid, een beschaafde opvoeding en een Christelijke geloofsbelijdenis *zonder meer*, een Spanjaard, Portugees, Hollander of Engelschman verheffen boven een bruinen, Heidenschen Azteek, die te goeder trouw zijn vijanden opeet.

't Was geen modelvolk, dat volk der Azteken. 't Was er een dat van wijze, verlichte, liefdevolle menschen van hooger ontwikkeld menschelijk gevoel nog heel wat te leeren zou hebben gehad. Maar 't stond niet lager dan zijn overwinnaars en verdelgers. En een volk staat *nooit* laag genoeg om als schadelijk gedierte te worden uitgeroeid door een blanke bende.

En van dat in elk geval merkwaardige volk kregen wij op dien regendag te Aken de twee laatste afstammelingen te zien. De *allerlaatste*, zei de impresario. Maar dat geloof ik niet. In verborgen hoekjes en gaatjes van het land Mexico moeten er nog wel meer zijn. Maar zóó druk komen ze niet meer voor, of ze beginnen allengs tot de groote zeldzaamheden te behooren; en voor ons, in onze nieuwsgierigheid die geen mededoogen kent, is het een buitenkansje dat de afstammelingen van dat ziekelijk-gevoelige ras naar ons worden toegebracht, opdat wij ze op ons gemak zouden kunnen aangapen, als de zeldzame dieren in een dierentuin. Want ik lees dat al de stammen van het roodhuidige ras zoo erg gevoelig zijn en dat wij, Europeanen, hen door ons doen en spreken telkens pijnlijk kwetsen.... En dat zijn de Roodhuiden niet alléén! In onze eigen Oost-Indische bezittingen, kwetsen wij onophoudelijk het gevoel der Inboorlingen,

niet alleen omdat Westersche zeden dikwijls ruw en plomp zijn in vergelijking van Oostersche, maar ook omdat wij, uit rasantrots, doorgaans verzuimen dóór te dringen tot het diepere leven der aan ons onderworpen rassen.... O wee, o wee! wat zijn wij nog ver af van de blanke, beschaafde en Christelijke volmaking, waarop wij zoo gaarne bluffen!

* * *

Van achter een gordijntje kwamen ze op een gegeven oogenblik te voorschijn, Bartolo en Maximo, twee kleine, tengere bruine menschjes, met de aan hun ras eigen scherpe vogelprofielen, maar met de zachte gezichten van kinderen, wien veel ontbreekt zonder dat zij eigenlijk redenen tot klagen hebben. Och ja, Bartolo de man en Maximo zijn vrouw, — zij hadden te eten, alle dagen; zij hadden kleeren en een dak; en de impresario leek niet onvriendelijk... Maar ik trachtte mij hun leven voor te stellen: ver van hun land met zijn zacht klimaat; ver van de roodbruine inboorlingen van Noord-Amerika, aan wie zij toch heel wat nader verwant zijn dan aan de blanken; en dag in dag uit, jaar in jaar uit, nu hier dan daar, en tien, twintig keer op een dag, dezelfde kunstjes vertoonende; voor een steeds wisselend publiek wel is waar, maar in den grond toch altijd hetzelfde: een publiek van menschen die hen niet verstaan, die hen aangapen als wilde dieren, — en niet zelden met den lach van den hoogmoed, die het bruine veracht omdat men zelf blank is; of met den lach der domheid die om alles giegelt wat vreemd en onbekend is... Arme bruine menschjes! Och, ik vond het natuurlijk aardig om eens een paar Azteken te zien; maar ik zat daar toch met een gevoel van schaamte tegenover deze weerlooze wezens... De voorvaderen door blanken uitgemoord; de laatste afstammelingen door blanken aangegaapt...

(Slot volgt.)'

Kleine Gerrit-fonds.

Gezonden op 31 Maart aan den heer Zwartendijk fl 30.—. Blijft in kas f 0.00. De Heer Zwartendijk laat de kinderen hartelijk bedanken.

* * *

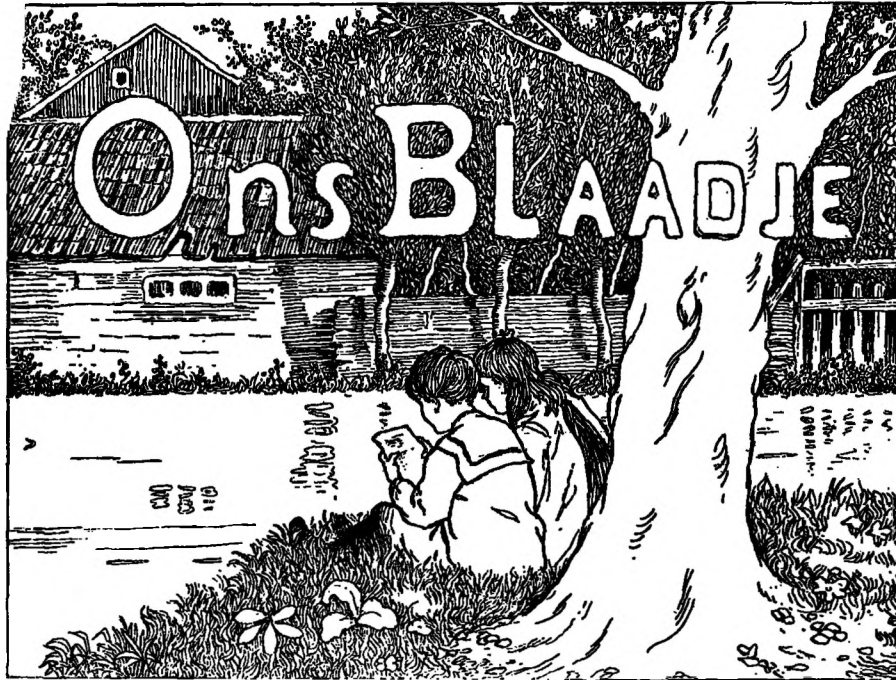
Van Marietje R. fl 1.— (eerste bijdrage in de leege kas!)

Melk voor Bleekneusjes.

Van T. F. te Middelharnis fl 0.50; van Ferdi, boeten opgelegd aan degenen die zich in zijn naam vergisten, fl 2.50, (maar Papa betaalde de boete tien-dubbel omdat het voor de „Bleekneusjes” was.)

BRIEFWISSELING.

Mej. R. de V. te Gr. Heel goed te gebruiken. Maar geduld hebben met de plaatsing. — Marietje R. Natuurlijk is het goed zoo. Er zijn overal Gerritjes. Dank je intusschen voor den gulden voor de Blaadje-Gerritjes.

WEEKBLADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 12.
18 April 1908.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

bonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *De Laatste van hun Volk. (Slot.) De twee Uniformen.*

De Laatste van hun Volk.

(Voor grootere kinderen).

(Slot.)

Maximo droeg een verflenste rood zijden japon, met bontbloemige borluursels op de borst en met strooken van onder. Het leek meer op een achterlijke mode dan op een nationaal costuum. Bartolo droeg de wijde zwartfluweelen broek waarmede men de Mexicanen wel eens ziet afgebeeld; ook hij had iets geborduurd aan. Maar héél erg let ik nooit op wat de menschen aan hebben, — wat ik bij vreemde kleederdrachten toch eigenlijk wél behoorde te doen; maar de gezichten der menschen nemen mij doorgaans zóó in beslag, dat ik op hun dracht niet let. Deze gezichten waren

merkwaardig: heel tener, heel klein, met het achteruitwijkende voorhoofd en den vooruitspringenden neus, die maken dat van den neustop tot aan de kruin het gelaat slechts ééne bijna ongebroken lijn vormt. Deze lijn geeft aan het gezicht dat vogelprofiel, dat ook het kenmerk der Noord Amerikaansche Roodhuiden is. Bij ons komt wel eens de vogelneus voo de zoogenaamde haviksneus, die aan het gezicht meestal een Oostersche snit geeft, maar die gewoonlijk met de opgaande lijn van het voorhoof een grooten hoek vormt. Zulke wegwijkende voorhoofden als deze Azteker hadden, komen bij ons zeer zelden voor, en gelden dan veelal als een kenmerk van zwakke geestvermogens, van idiotisme bijna. Maar den indruk van domheid en idiotisme maakten deze menschen niet; wel dien van groote kinderlijkheid. Maximo deed denken aan een van die oude of bijna-oude dametjes, die op een gegeven oogenblik in haar ontwikkeling zijn blijven stilstaan, zich uit de wereld terugtrokken, bleven leven met haar oude herinneringen, en langzamerhand van de werkelijkheid zoo onkundig bleven als een heel klein kind. Bartolo, met zijn dikke grijze snor, maakte, vooral van ter zijde gezien, den indruk van een goedigen oud-gediende. Beiden hadden, vooral Bartolo, in hun uiterlijk een zekere waardigheid, die het jammerlijke van hun kostwinning nog te meer deed uitkomen. Die natuurlijke waardigheid, gepaard aan hun kinderlijkheid en hun hulpeloze overgeleverdheid aan het ras der overwinnaars, maakte hun optreden zoo innig roerend, — ik voel nog iets van pijn als ik er aan terugdenk.

Ze zaten op stoelen, terwijl de impresario hun geschiedenis vertelde ze waren ergens op een afelegen Amerikaansche hoeve gevonden en naar Engeland gebracht. Koningin Victoria had ze laten trouwen, maar hun huwelijk was kinderloos gebleven. Sedert jaren reizen zij de wereld af van groote stad tot stad. 't Zijn goedige schepsels als ze niet geplaagd worden; ze verstaan een beetje Engelsch; enz. enz.

Daarna begonnen de vertooningen. Bartolo en Maximo droegen beide het haar op dezelfde wijze: ongeveer 20 centimeter lang; bij Bartolo was het op de kruin tot een bosje samengebonden; bij Maximo deed het wat het wou; dat wil zeggen: het stond rondom recht op en wijd uit, als een buitengewoon groote, ronde zwarte borstel. Deze stugge pruik deed haar hoofd gewoon groot schijnen; doch toen de impresario het haar in zijn hand bij elkaar deed, zag men dat zij een even klein hoofd had als Bartolo een hoofdje, niet veel grooter dan twee mansvuisten tegen elkaar. — Daarna moesten ze toonen hoe ze eigenlijk altoos zaten. Ze stonden van hun stoelen op en gleden neer, en daar zaten ze! Het was geen hurken op de saamgevouwen beenen, dij tegen kuit, zooals onze Javanen doen; 't was ook geen zitten met de gekruiste beenen vóór zich, zooals van de

urken en Arabieren; 't was ook geen zitten plat op den grond, met de eenen recht voor zich uitgestrekt, zooals wij het bij onze kleine kinderen zien. En toch leek hun zitten het meest op dat laatste. Ze zaten inderdaad plat op den grond, maar in plaats van de heele beenen uit te strekken, werden deze aan de knie omgeslagen, zoodat de voeten naar achter kwamen te liggen en zij letterlijk zaten *tusschen* hun omgevouwen onderbeenen. Die houding zal wel voor de meesten onzer onmogelijk zijn. Zij maakt een zijwaartsche draaiing van het kniegewricht noodig, waarop ons onderlijf, gewend aan 't zitten op stoelen, niet is geoefend.

Daarna werd ons getoond dat de pink dezer kleine menschjes slechts twee geledingen had, wat een bewijs van achteruitgang van het geslacht schijnt te beteekenen. Toen werd er nog een „compliment” aan „het geëerde publiek” in hun eigen taal afgekakeld, — een ander woord weet ik er niet voor. Met dunne, schelle, hooge stemmetjes kakelden ze samen iets dat op nijdig vogelgekijf geleek... Al deze kunstjes moesten die oude menschjes van 50 en 60 jaar maken: tien, twintig keer per dag, alle dagen, jaar in jaar uit. De afstammelingen van een fier, krijgshaftig, in vele opzichten beschaafd en ruimdenkend ras... Sic transit gloria mundi, — zóó gaat alle wereldsche roem voorbij, zegt de Latijnsche spreuk...

Daarna kwam Maximo het tooneel af om aan 't publiek briefkaarten te verkoopen met haar portret en dat van Bartolo, en daarmée was ze afgevoelen, de jammerlijke vertooning, die een pretje moet heeten voor 't publiek, maar die ten minste bij mijn kinderen en mij een gevoel van innig medelijden had wakker geroepen met deze arme zwervers, deze levende, oelende, denkende „bezienswaardigheden,” deze laatsten van hun ras, verwaald en vereenzaamd in de koude streken van datzelfde Europa, waaruit in rustverstoorders en uitmoorders gekomen waren. Misschien voelen zij 't niet; maar *ik* voelde en voel het des te dieper, dat er aan onze behaving nog heel wat ontbreekt.

* * *

De regen was intusschen opgehouden, en we konden toch nog naar den Jousberg gaan. Daar ademen wij weer wat ruimer. Van den top zagen wij neer in de wijde, vruchtbare, hier en daar dicht bevolkte vlakke, waaruit deze berg tamelijk onverhoeds opsteekt. In rustige bedrijvigheid lag daar de groote aloude stad; in vredige rust lagen de dorpen en de akkers en de bosschen... Zóó liggen er méér steden en dorpen en velden en akkers, van blanke, van gele en van bruine mensen, — totdat de oorlog komt met moord en brand, met verwoesting en verdelging; dak- en landloos maakt de rustig daarhenen levenden, en bloeiende volkeren schrap van de lijst der levenden als waardelooze nullen...

NELLIE.

De twee Uniformen.

„Niet hier, niet hier, er is geen plaats meer,” zei de verpleegster, op het zien van de baar die in de ambulance werd gebracht.

„Arme jongen! waar moet hij dan naar toe?” hernam een der dragers.

„Juffrouw Carrol, hier zou wel plaats zijn, als u mijn bed omdraaide. Toe, laat hem niet daar staan!” zei een der gewonden, terwijl hij zijn van koorts groote en schitterende oogen tot de verpleegster ophief.

„Wilt ge dat heusch, Murry? Je weet het is er een van de tegenpartij.”

„Ja, dat weet ik; maar ik kan niet goed hebben dat een zieke van hier wordt weggestuurd, vooral niet uit deze zaal waar we 't zoo goed hebben!”

De blik die deze woorden vergezelde maakte ze tot een hartelijke dankbetuiging; en het medegevoel van Murry met een vijand, deed de ziekenverpleegster blozen over haar eigen gebrek aan medelijden.

„Maar Murry, als ik je bed verzet valt het licht net in je oogen, en dan staat er tusschen jou en den ander niets dan dit kleine tafeltje. En zoo heel plezierig moet de buurschap van een vijand je toch niet zijn.”

„Als 't licht mij hindert dan knijp ik mijn oogen toe,” antwoordde hij met een zwakken glimlach; „ik ben al genoeg verwend. Juffrouw Carrol, ik heb méér gehad dan mij toekwam; breng den stakkerd maar hier.”

De orders werden gegeven, en de twee bedden naast mekaar in een hoek gezet, onder het orgel; want de ambulance was een oude kerk. De twee soldaten werden een oogenblik alleen gelaten, en ze keken er mekaar eens op aan. De „vijand” was een man van hooge gestalte, met zwarte oogen, en een harde, hoogmoedige uitdrukking in 't gezicht; hij droeg den rechterarm in een doek; zijn linkerbeen was aan de knie afgezet, en ofschoon zijn bleek en betrokken gezicht sprak van vreeselijk lijden, kwam er geen klacht over zijn lippen. Hij wierp een wantrouwenden blik op zijn buurman.

Deze was een mager en zwak mannetje, met heel alledaagsche trekken, doch door het lijden verlijnd. Een koortsblos kleurde het gelaat, dat verbrand en verweerd was door den wind en het weer gedurende een langen veldtocht. De uitdrukking van den mond was zacht en ernstig; zijn grijze oogen spraken van eindeloos geduld.

Op het oogenblik dat de Zuidelijke 1) zich naar hem toekeerde, ging er een rilling door Murry's leden; er gleed een schaduw over zijn voorhoofd; hij bedekte met zijn hand de oogen die zooveel medelijden hadden uitge-

1) De Zuidelijken waren de bewoners der Zuidelijke Staten van Noord-Amerika, die, onder meer, den slavenhandel verdedigden tegen de Noordelijken — de bewoners der Noordelijke Staten, welke hem wilden afgeschafte zien. Dit tooneel speelt namelijk in den Amerikaanschen Burgeroorlog van 1861—1865. N.

drukt; maar weldra herstelde hij zich; en zijn buurman een glas frisch water en een tros druiven toereikend, zei hij op hartelijken toon:

„U ziet er uitgeput uit. Verfrisch u hiermee!”

De lippen van Clay, den nieuweling, waren verdroogd van koorts, en zijn hand greep onwillekeurig naar het glas. Maar eensklaps stiet hij het terug en zei op ruwen toon: „Waar zijt gij gewond?”

„In de zijde.”

„Ernstig?”

„Ik ga er aan dood, er is geen hoop meer.”

Dit eenvoudige antwoord zou ieder ander geroerd hebben; maar Clay glimlachte spottend, loosde een zucht van verlichting, en mompelde binnensmonds: „Daarbij vergeleken is het verlies van mijn been niets.”

Murry verstond de woorden niet en hernam met vriendelijke bezorgdheid: „Heb je iets noodig, buurman?”

„Ja, laat mij met rust.”

„Dat is gemakkelijk genoeg,” zei Murry. „Overigens ge zult niet lang meer last van mij hebben;” en met een diepen zucht draaide hij zich om naar den muur. Een oogenblik later deed de chirurgijn de ronde.

„Wat, jij hier? Net iets voor juffrouw Carrol om je hier op te nemen,” zei Dokter Hugh, terwijl hij met gefronste wenkbrauwen naar den „oproerling” 1) keek. De dokter was een goed vaderlander, en hoewel goed en zacht van aard, kon bij zijn vijandelijke gevoelens tegenover een Zuidelijke niet verbergen.

„Ik verdien uw lof niet, Dokter!” zei de verpleegster; „hij heeft het aan Murry te danken dat hij hier is.”

„Beste jongen! den een of anderen dag staat hij zijn bed nog af, en zal boos worden als men hem er voor bedankt! Hoe gaat het, kerel?” en de dokter drukte met een vriendelijk lachje de van koorts gloeiende hand.

„Veel beter, dank u Dokter!”

„Minder koorts, geregelder ademhaling, — mooi, mooi! Hou dat nog een vier-en-twintig uren vol, kerel, en ik haal er je boven op.”

„Tegen het oordeel van twee bekwame chirurgijns in, dokter?”

„We zijn niet onfeilbaar, kerel! De knapsten onder ons vergissen zich soms. Hou dus maar moed, beste jongen, en doe je best maar om weer bij je kleine Marie te komen.”

„Geloof u heusch dat er nog hoop is?” riep Murry uit, en hij werd bleek van blijde aandoening.

„Hoop is een verbazend goed geneesmiddel,” zei de dokter; „en ten minste voor vandaag schrijf ik er je een goede dosis van voor. Als je morgen

1) De Zuidelijken werden ook wel „oproerlingen” genoemd.

zoo goed bent als van daag, op mijn woord kerel, we halen je op!
„God zij gedankt!” fluisterde Murry, de handen vouwende, en de goede dokter verliet hem met een tevreden gezicht.

Clay had met levendige belangstelling naar dit gesprek geluisterd. Juffrouw Carrol, die hem waarnam, werd getroffen door de uitdrukking van teleurstelling die op zijn gelaat verscheen terwijl de dokter sprak.

„Wat een ondankbaar wezen, ik moet een oogje op hem houden; wie weet waartoe hij in staat is,” dacht zij, terwijl zij de zwachtels afdeed van zijn been, voor het onderzoek van den dokter.

„Blijkbaar in der haast afgezet en daarna verwaarloosd. Als je niet op-past, jonge man, dan ruil je van nummer met je buurman.” 1)

„Vervloekte kerel!” mompelde Clay tusschen zijn tanden.

„Wees alsjeblieft niet zoo ruw, patient! Zonder hem waart ge nu ik weet niet waar,” zei juffrouw Carrol.

„Zonder hem zou ik niet hier zijn,” prevelde Clay in het Fransch; 2) „maar ik ben gewroken; ten minste ik dacht het.”

„Als *jij* de laffeling bent die op hem schoot terwijl men hem naar de ambulance bracht, dan had ik lust je aan je lot over te laten,” riep de dokter uit met een blik van diepe minachting.

„Wel nu, doe het! Ik was het,” antwoordde Clay op uitdagenden toon; toen voegde hij er bij: „Bij de laatste schermutseling werden we allebei gewond, hij werd opgenomen om naar de ambulance te worden gebracht, en ik bleef liggen om te leven of te sterven, al naar 't uitkwam. Ik was er erger aan toe dan hij; ze hadden mij het eerst op moeten nemen. Dat maakte mij nijdig en ik schoot mijn laatsten kogel op hem af. Ik wist niet of 't raak geweest was, maar toen mijn been er af moest hoopte ik het; nu wéét ik het en ben voldaan.”

Hij sprak snel, zijn vuisten ballende; zijn twee toehoorders rilden toen hij, de laatste woorden uitbrakende, zich naar zijn buurman keerde. Blijkbaar verstond Murry geen Fransch; hij lag daar onbewegelijk, met gesloten oogen, een glimlach vol hoop om de lippen, onbewust van den zin der heftige woorden die daar naast hem werden uitgesproken.

Kort daarna, doór de pijnen verzwakt, verviel Clay in een toestand van gevoelloosheid die hem voor een oogenblik zijn lijden en zijn haat deden vergeten. Juffrouw Carrol voelde haar stemming jegens hem een beetje zachter worden; haar verachting veranderde in medelijden, en den heelen nacht omringde zij hem met de trouwste zorgen. De morgenzon scheen eindelijk op twee bleeke, lijdende gezichten, en deed de metalen knopen schitteren van twee uniformen die naast elkander aan een spijker hingen:

1) Dan word je vóór hem door den dood opgeroepen. N. 2) In 't Zuiden werd veel Fransch gesproken; veel kolonisten daar waren van Fransche afkomst. N.

een grijze en een blauwe; die van den oproerling en die van den loyalist. 1)

„t Gaat goed, mijn jongen,” zei Dr. Hugh tot Murry; „wind je niet op; wie weet, misschien mogen we binnen acht dagen je kleine Marie hier laten komen om je op te passen!”

„Wie is die Marie?” vroeg Clay aan den verpleger die hem kwam waschen en kammen.

„Zijn verloofde. Hij moest van haar weg om in 't leger te dienen, en zij wacht op hem, in duizend angsten.”

„Dus hij zal beter worden en met zijn meisje trouwen,” sprak Clay met een verachtelijk lachje, en tegelijkertijd zocht hij naar een klein medaillon dat hij om den hals droeg.

„Is dat het portret van uw meisje?” vroeg Jim, de verpleger.

„Ik heb geen meisje.”

„Dat spijt mij voor u, want u hebt hier heelemaal geen kans om er eentje te krijgen; onze meisjes zullen u niet eens aankijken, en 't kan nog lang duren eer u de meisjes van uw land terugziet.”

Clay volgde met de oogen Juffrouw Carrol, die door de zaal ging, van bed tot bed, en overal waar zij kwam een beetje troost en blijheid bracht. Het was een echte vrouw, Juffrouw Carrol: sterk en teeder, geduldig, handig, en onvermoeid in het volvoeren harer moeilijke plichten. Zij was de goede engel van de ambulance, en allen, jongen en ouden, aanbadden haar. Maar geen van allen, al had hij haar tot vrouw gewenscht, zou haar ten huwelijk hebben durven vragen, want ieder kende haar geschiedenis: haar verloofde was als vrijwilliger in dienst gegaan en als een held gestorven. Op zijn graf had juffrouw Carrol slechts één woord gesproken: „Hij heeft zijn plicht gedaan.”

Terwijl hij juffrouw Carrol met de oogen volgde, klemde Clay het medaillon steeds vaster in de hand. De verpleger zag het en hernam: „Wat is dat toch? Een talisman?” 2)

„Ja, tegen de pijn en de gevangenschap!”

„Maar 't heeft je niets geholpen, tegen geen van beiden!” zei Jim lachend.

„Ik heb het ook nog niet gebruikt.”

„Hoe gebruikt men het?”

„Dat zul je wel zien; laat me nu met rust,” zei Clay ongeduldig, en hij keerde zich om.

„Dat is niet pluis met dat ding daar,” zei Jim. „Dat is iets duivelsch. Als je 't mij niet laat zien dan neem ik het je af,” en hij lei zijn hand op het dunne gouden kettinkje waar het medaillon aan hing.

1) De aan zijn regeering getrouwe. N. 2) Toovermiddel ter bescherming. N.

Clay lachte spottend, reikte hem het medaillon toe en zei: „Ik heb je voor den mal gehouden, kijk maar, er is niets bijzonders aan, wees maar niet bang.”

Jim opende het medaillon en vond er niets in dan een vlok grijs haar.
„Haar van je moeder?”

„Ja, van mijn moeder die dood is.”

Vreemd, die verandering van uitdrukking op de gezichten der twee mannen, toen zij het woord „moeder” uitspraken! De ruwe Jim deed het medaillon voorzichtig weer toe en zei op goedigen toon: „Houd het maar. Voor geen geld van de wereld zou ik het je afnemen.”

„Buurman, mag ik je goeden morgen zeggen?” vroeg een zwakke stem terwijl Jim zich verwijderde. „Ik hoop dat je vandaag een beetje beter bent?”

„Ja. En jij?”

„Goddank, een beetje beter.”

„Heel zeker?”

„Niets is zeker in zoo'n geval als het mijne; maar 't is zeker dat ik mij beter voel; ik verwacht niet dat u daar blij om bent, maar 't zal u toch óók wel niet spijten.”

„Neen, zeker niet.”

„Zoudt u misschien liever in een ander hospitaal liggen, waar meer Zuidelijken zijn? Als u wilt dan zal ik er met den dokter over spreken.”

„Dank u, ik blijf liever hier.”

„Bevalt het u nog al in mijn hoekje?” vroeg Murry met een kinderlijk lachje.

„Voor 't oogenblik best.”

„Dat doet me plezier. Heb je veel pijn, buurman?”

„Ik zal aldoor méér lijden,” antwoordde Clay, terwijl hij met zijn van koorts schitterende oogen naar het kalme gezicht van Murry keek.

„Ben je bang voor je been?”

„Neen, voor mijn ziel.”

Dat was een vreemd antwoord; en de uitdrukking van Clay's oogen was nóg vreemder. Murry zei niets meer. Hij dacht dat zijn buurman een beetje ijde. Dien dag wisselden zij niet veel woorden meer. Clay scheen te slapen, en Murry droomde zoete toekomst-droomen.

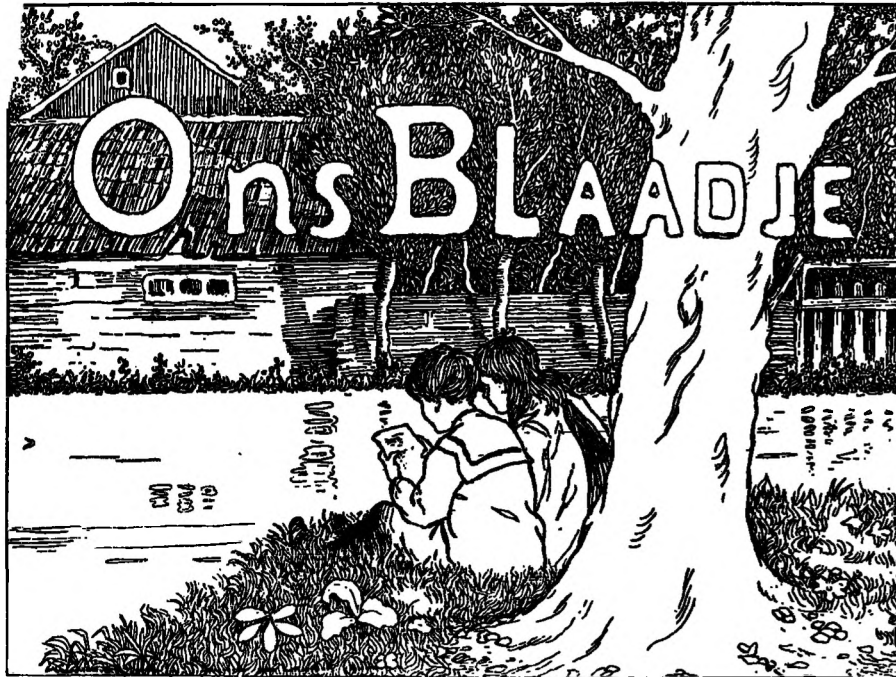
(Slot volgt.)

Melk voor Bleekneusjes.

Gezonden 8 April aan Mej. C. J. R. S. fl 10.—. Bleef in kas f 0.15. Van Lili fl 0.50.

Kleine Gerrit-fonds.

Van een broertje eh een zusje te Heerenveen fl 2.—. Van Mevr. N. L. te Leiden fl 0.40.

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 18.
25 April 1903.

Uitgevers:
MASERREUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (60 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *De twee Uniformen. (Vervolg en Slot.)*

De twee Uniformen.

(Vervolg en Slot.)

's Avonds kwam juffrouw Carrol boven om linnen te halen voor den volgenden dag; dat lag in een kast naast het orgel. Met één overzag ze haar zaal met gewonden eens: van die hoogte kon zij ze allen in één oogopslag zien. Het hoekje waarin Clay en Murry lagen, was door een scherm van de overige ruimte afgescheiden. Murry sliep. Clay, op één arm gesteund, keek angstig rond. Daarna balde hij de vuist tegen zijn slapenden buurman en haalde voorzichtig zijn medaillon te voorschijn. Twee glazen frisch water stonden op het kleine tafeltje tusschen de twee bedden. Clay wierp een laatsten angstigen blik om zich heen, en liet toen iets vallen in Murry's glas. Hij bleef een oogenblik onbewegelijk; toen, Jim's voetstap

hoorende achter het scherm, wierp hij zich achterover en begon diep adem te halen, doende alsof hij sliep.

Juffrouw Carrol onderdrukte met moeite een kreet van ontzetting; snel ging zij naar beneden om het glas van Murry weg te nemen. Stellig was het vergiftigd: dat was nu de talisman dien Clay op zich droeg om zich te bevrijden van pijn en gevangenschap? Er stonden in de zaal een half dozijn glazen, van dezelfde soort als die op het tafeltje. Juffrouw Carrol nam er een, vulde het half en verborg het onder een servet dat zij over haar arm droeg. Toen ging zij naar het bed van Murry en riep luide: „Jim, versch water alsjeblieft!”

Dus gewaarschuwd dat zij er aan kwam, keerde Clay zich naar den muur en verroerde zich niet, terwijl zij handig het glas van Murry verruilde tegen het andere dat zij had meegebracht. Daarna zei ze, weggaande: „Er is geen haast bij, ze liggen allebei in diepe rust!” Regedrecht begaf zij zich naar de werkkamer van dokter Hugh, gaf hem het glas en vertelde hem wat zij gezien had. De dokter kon het water niet dadelijk onderzoeken, — één der lijde s lag op sterven; hij sloot het weg, en zei tegen juffrouw Carrol dat hij zijn eerste beste vrije oogenblik zou gebruiken om werk van de zaak te maken.

Voor haar eigen rust bleef juffrouw Carrol bij Murry's bed waken tot aan den morgenstond. Zij betrapte Clay op een uitdrukking van blijdschap in zijn gezicht, toen hij merkte dat het glas van zijn buurman leeg was.

„Hij denkt dat hij nu zijn laaghartig doel bereikt heeft,” dacht ze. En haar hand met een moederlijke liefkoozing op Murry's hoofd leggend, zei ze bij zich zelf: „Slaap jij maar gerust, arme jongen, zoolang ik hier ben zal je niets kwaads overkomen!” Maar zij schrok, toen zij voelde dat zijn voorhoofd koud en klam was. Er had een verandering plaats gegrepen in den toestand van den zieke: zijn ademhaling was onregelmatig, zijn handen waren koud, zijn gezicht zag lijkleek. Ze zond een boodschap naar den dokter en bleef wachten, in doodsangst, maar zich zelve wijsmakende dat zij zich vergiste. Doch één blik was voor dokter Hugh voldoende, om hem te overtuigen dat hij het eene sterfbed had verlaten voor het andere.

„Het is zooals ik vreesde,” zei hij. „Dat vleugje beterschap was niets dan een laatste poging der natuur; er was maar één kansje voor hem, en dat is verkeken. Arme kerel! Maar 't zal gauw gedaan zijn en zonder doodstrijd.”

„Kan ik niets voor hen doen?” vroeg juffrouw Carrol met tranen in de oogen, terwijl zij met bei haar handen teederlijk de koude handen drukte van haar liefsten patient.

„Geef hem iets opwekkends; en als hij bij kennis is, vraag hem dan naar zijn laatsten wensch. Over een uur kom ik terug.”

De dokter was erg ontroerd. Bijna een heel uur bleef Murry nog slapen,

maar onrustig. Toen hij bij kennis kwam, voelde hij dadelijk dat het met hem gedaan was. Hij keek juffrouw Carrol aan, die haar best deed om te glimlachen, en wier trillende lippen weigerden de waarheid te zeggen. Toen fluisterde hij: „Ik weet het, ik voel het. Doe u zelve geen geweld om het mij te zeggen. Ik ben sterk. Ik kan het verdragen. Maar och, ik had nog zoo graag een beetje blijven leven....”

„Heb je misschien nog een boodschap voor Marie?”

Een oogenblik stonden er zielsangst en diepe wanhoop te lezen op Murry's gelaat, maar weldra herkreeg de roerende uitdrukking van stille berusting weer de overhand.

„Zeg haar dat ik tot sterven bereid was, en dat mijn éénige smart is, haar alleen te moeten achterlaten; en dat ik ginds op haar wacht.... Mijn arme, lieve Marie.... Och, zeg het haar zacht!”

„Dat beloof ik je, Murry, bij God! Ik zal trachten een zuster voor haar te wezen. Kan ik nog iets voor je doen? Is er nog iemand dien ik troosten moet?”

„Nee, Marie was alles wat ik op de wereld bezat. Ik had zóó gehoopt haar gelukkig te maken. Maar 't heeft niet mogen zijn en ik onderwerp mij. Geef mijn kleederen aan Jim, en aan Marie een vlok van mijn haar; en u.... wilt u dit van mij aannemen? Het is niet veel, maar ik heb niets anders om te geven aan u.... die zoo goed, zoo hartelijk voor mij geweest zijt.”

Hij trachtte zijn ring van zijn vinger te trekken, maar hij kon niet; de krachten begaven hem. Zij hielp hem, en zij dankte hem — met niets dan een paar tranen die zij niet weerhouden kon; de eersten die hij haar zag vergieten. Hij scheen tevreden. Maar plotseling richtte hij zijn blikken naar Clay die scheen te slapen. Hij loosde een diepen zucht, en juffrouw Carrol hoorde hem fluisteren: „Hoe kon hij zoo iets doen?”

„Ken je hem?” vroeg zij.

„Ik herkende in hem den oproerling die op mij heeft geschoten. Ik vergeef het hem; maar voor Marie wenschte ik dat hij het niet gedaan had. Eens zal hij er misschien berouw over hebben. Hij geloofde zeker zijn plicht te doen als vaderlander, en de oorlog maakt ons menschen soms tot wilde dieren. Ik zou hem wel vaarwel willen zeggen, maar hij slaapt. Maak hem maar niet wakker, hij heeft gisteren den heelen nacht zoo'n pijn geleden! Zeg hem dat ik hem van ganscher harte vergeef!”

Diep ontroerd drukte juffrouw Carrol hem de hand.

Het vele spreken scheen Murry te hebben uitgeput. Juist kwam de dokter. Hij bedankte hem voor zijn goede zorgen, en viel toen weer terug in zijn halfslaap.

Terwijl zij doende was met Murry, had juffrouw Carrol heelemaal niet

gelet op Clay, had dus ook niet gezien welk een blik van afgrijzen en berouw hij op den stervende had geworpen.

Tegen den morgen opende Murry de oogen weer; een zwakke glimlach gleed over zijn gelaat; de stralen der rijzende zon beschenen de twee naast elkander hangende uniformen. Iemand had, bij het langs komen, een mouw van de blauwe jas geworpen over de grijze; die levenlooze kleedingstukken schenen elkander de hand te reiken. De stervende merkte het op: „Zóó moest het zijn,” sprak hij. „We moesten onze vijanden lief hebben, we moesten allen broeders zijn!” En gehoor gevend aan een laatste opwelling van zijn edel hart, strekte hij de hand uit naar den man die hem gedood had.

Clay keerde zich sidderend om. Toen hij den moed vond zijn oogen op te slaan, was Murry niet meer; bleek en bewegingloos lag hij daar op zijn smalle bed, met een uitdrukking van vrede op zijn gezicht. En de pleegzuster streefde hem de bruine haren, terwijl zij een vlok afsneed voor Marie. Clay kon zijn blikken niet afwenden van dit tooneel. Het gelaat van Murry scheen hem door tooverkracht te boeien; met somberen blik staarde hij het aan, en zag hoe juffrouw Carrol, eer zij wegging, een eerbiedigen en teederen kus drukte op het voorhoofd van den ontslapene. Toen, als was hij bang alleen te blijven met een doode, verzocht hij Jim een scherm te plaatsen tusschen de twee bedden, en hem een boek te brengen; maar hij sloeg er niet één bladzijde van om.

In een ambulance brengt de dood niet zooveel bereddering teweeg als in een gewoon huis. Na een uur was er van den gestorvene geen ander spoor meer over dan de uniform tegen den muur. Het bed was op nieuw opgemaakt; een glas frisch water stond gereed om andere lippen te laven; dezelfde Bijbel lag er, om een andere ziel te troosten die er behoefte aan mocht hebben; en boven het bed hing een andere kaart, wachtend beschreven te worden met een anderen naam.

De misdadige poging van Clay was voor een oogenblik vergeten geworden, maar 's avonds kwam de dokter aan Miss Carrol zeggen dat haar vermoeden gegrond was, en dat het water werkelijk vergiftigd was.

„Ontzettend! wat moeten we nu doen?” vroeg de verpleegster.

„Hem overlaten aan zijn eigen geweten,” zei de dokter. „Ik heb er lang over nagedacht, en ik geloof dat dit de beste weg is, de eenige. Die man is tóch verloren. Laat hij gelooven dat hij den armen Murry gedood heeft, ten minste voor enkele dagen. Op het oogenblik verheugt hij zich er over; maar hij heeft toch een *geweten*, vroeg of laat moet het berouw toch komen!”

„Dat is nog zoo zeker niet. Moeten wij de misdaad niet aangeven? Moet hij niet gestraft worden?”

„De wet zal de doodstraf niet uitspreken over een stervend man, en ik

wil hem niet aanklagen. Zoolang hij nog hier is zal zijn berouw zijn zwaarste straf zijn; en ginds zal God hem oordeelen. Murry heeft hem vergiffenis geschonken; kunnen wij minder doen?"

De verontwaardigde blik van Juffrouw Carrol werd zachter, en ter wille van Murry gaf zij toe.

Zij spraken met niemand over hetgeen zij trachtten te beschouwen als de daad van een door koorts waanzinnig mensch; en het duurde niet lang of zij konden hem hun medelijden niet weigeren, want de voorspelling van den dokter kwam uit: Clay had geen rust meer. Nacht en dag zag hij dat zachte gezicht op dat andere bed, nacht en dag hoorde hij die zwakke stem fluisteren: „Ik vergeef hem; maar voor Marie wenschte ik dat hij het niet gedaan had.”

De dagen gingen voorbij; zijn krachten namen af, en hij begreep dat hij weldra den weg van Murry op zou gaan. Maar niemand zei het hem; want ofschoon dokter en verpleegster zich getrouw kweten van hun plicht, bleven ze niet gaarne lang bij zijn bed; en geen der andere lijders stelde belang in hem. Het bed van Murry was onbezet gebleven, en Clay was geheel alleen met zijn sombere overpeinzingen.

„Ik heb nog maar enkele dagen te leven, niet waar?” zei hij plotseling tot Jim, op een morgen dat de verpleger hem met meer zorg dan anders hielp en reinigde, en met een duidelijke uitdrukking van medelijden op zijn ruw gezicht.

„Ik heb den dokter hooren zeggen dat u niet lang meer lijden zult. Is er nog iemand dien gij gaarne zien zoudt? Moet er een boodschap aan uw vrienden worden gestuurd?” zei Jim, terwijl hij, zoo zacht als een vrouw het zou gedaan hebben, de zwarte haren van den oproerling kamde.

„Er is geen sterveling die er zich om bekommert of ik doodga of niet, behalve degeen die op mijn geld aast!” zei Clay op bitteren toon.

„Kun je die dan niet onterven, en je fortuin nalaten aan den een of ander die goed voor je geweest is? Bijvoorbeeld aan den dokter, of aan Juffrouw Carrol? Die zijn gaarne van beiden rijk en ze zijn allebei goed voor je geweest,” zei Jim, niet zonder de heimelijke hoop dat ook hij niet zou worden vergeten in het testament van den stervende.

Clay dacht een oogenblik na: „Juffrouw Carrol zou het niet aannemen, en de dokter ook niet... Maar wacht... Ja, ja, dat doe ik!” riep hij met kracht.

Al sprekend had hij zijn oogen op Jim gevestigd; en overtuigd dat hij het was aan wien de patient zijn bezittingen vermaken wilde, liep Jim gauw naar Juffrouw Carrol, om de zaak in orde te zien gebracht vóórdát de lijder mogelijk nog eens van plan veranderde. Zij kwam en ging naast diens bed zitten, en tornde de knopen van Murry's kapotjas af, in afwachting dat Clay zou beginnen te spreken.

„Waarom tornt u die knopen los?” vroeg hij.

„Onze mannen hebben om een gedachtenis van Murry gevraagd, en Jim vindt het goed dat wij hen de knopen van zijn jas geven. 't Is een heel oude. Murry had zijn goede jas geruild tegen de versletene van een zieken kameraad. Net iets voor hem, die goede jongen!”

„Ik zou gaarne met u spreken als u een kwartiertje voor mij had,” hernam Clay na eenig stilzwijgen. Hij keek angstig, ontroerd; hij had een heel andere uitdrukking in zijn gezicht dan men ooit bij hem gezien had.

„Wat kan ik voor u doen?”

„U weet, ik bezit een kleinigheid aan geld en goed; ik weet ook dat ik er niet meer van genieten zal; en nu wou ik....” Hij hield even op en keek Juffrouw Carrol aan; en in haar oogen lezend dat zij met vriendelijke belangstelling luisterde, voegde hij er met bevende stem bij: „Nu wou ik het vermaken aan Murry's Marie.”

Als hij gerekend had op een belooning voor dezen inval, op een troost aan zijn eenzaam sterbed, dan kreeg hij die dubbel en dwars: want hij zag hoe Juffrouw Carrol's lief gezicht begon te stralen van blijdschap en verrassing, en dat haar oogen vol tranen schoten. En met haar hartelijke stem zei ze, terwijl zij hem de hand drukte: „Ik kan u niet zeggen, hoe gelukkig mij dit besluit van u maakt; ik wist wel dat gij beter zijt dan gij u voordeed; ik wist wel dat gij een hart en een geweten hebt, en dat gij berouw zoudt krijgen vóór dat gij sterven gingt.”

„Berouw over wat?” vroeg hij met siddende stem.

„Moet ik u dat nog in herinnering brengen?”

„U bedoelt dat schot? Maar dat was toch niet meer dan billijk. Het slagveld is nu eenmaal een groote moordenarij.”

Hij sprak op luchtigen toon, maar zijn blik was verward, en er schenen andere woorden op zijn lippen te beven. Zich voorover buigend fluisterde zij hem in: „Neen, ik spreek van dien anderen moord... Gij hebt het glas water vergiftigd, hetzelfde glas water dat Murry u in zijn edelmoedigheid te drinken had aangeboden.”

Het gezicht van Clay werd doodelijk bleek; met zijn holle oogen scheen hij een spookgestalte te zien.

„Hoe weet u....” fluisterde hij.

„Ik heb het gezien.” En zij vertelde hem alles.

Een uitdrukking van onuitsprekelijke verlichting kwam over het gelaat van den stervende. „God zij geprezen!” zei hij met gebroken stem. „Nu kan ik in vrede sterven!”

Gedurende een paar minuten zwegen ze allebei. Juffrouw Carrol wilde dit oogenblik van diepe ontroering niet ontwijden; en Clay scheen haar tegenwoordigheid te vergeten: dikke tranen liepen over zijn ingevallen

angen. Eensklaps hief hij zijn hoofd op. Zijn krachten die hij voelde nemen, brachten hem te binnen dat zijn uurtje naderde.

„Wilt u eenige woorden voor mij opschrijven?” vroeg hij. „Alleen dat alles wat ik nalaat voor Marie is. Meer hoeft zij niet te weten, behalve dit nog: dat Murry zoo goed voor mij geweest is, en dat ik haar daàrom tot mijn erfgename benoem.”

„Ik ga pen en inkt halen; kom in dien tijd wat op uw verhaal, mijn arme jongen,” zei Juffrouw Carrol, terwijl zij stilletjes de tranen afdroogde die haar lastige oogen maar niet wilden inhouden.

„O, hoe lief van u, zóó tot mij te spreken! Tegen mij! Hoe kunt u het mij vergeven?” vroeg de stervende; en een uitdrukking van verrassing en van dankbare ontroering blonk in zijn doffe oogen.

„'t Is om der wille van Murry,” zei ze, „en omdat ik zoo'n diep medelijden met u heb.”

Toen bracht Clay beschroomd haar weldoende hand aan zijn lippen, drukte er een kus op, en verborg toen zijn hoofd in zijn kussen. Toen Juffrouw Carrol terugkwam merkte zij dat er nog slechts zeven metalen knopen op het tafeltje lagen. Ze begreep wel wie de achtste genomen had, maar ze zei niets, en trachtte Clay's laatste uren te verzachten door allerlei zorgen en blijken van medegevoel. De brief en het testament werden zoo goed en zoó kwaad als het ging geschreven, en 't was niets te vroeg: want het scheen dat zijn vreeselijk geheim het eenige was geweest wat Clay's geest nog had gebonden aan zijn verminkt lichaam.

„Blijf bij mij, help mij sterven,” smeekte hij met bevende stem; „en lan.... ik durf het u haast niet vragen; maar och, ik bid u, ik smeed u, als 't met mij afgeloopen is, kus mij dan ook zooals gij Murry gekust hebt. Ik geloof dat dat mij rust zal geven, en dat ik hem dan moediger onder de oogen durf komen.... ginds!”

De dood, die ernstige overgang, die zoo nabij was, scheen iets vreeselijks te zijn voor deze arme ziel, die nooit liefde en innerlijken vrede had gekend, en zich nooit had bekommerd om een leven na dit.

„Vertrouw op Gods eindelooze goedheid, mijn vriend; en wat mij betreft, - aan uw verlangen zal voldaan worden,” zei Juffrouw Carrol, met zijn handen in de hare en over hem heen gebogen, hem vriendelijk starend in de brekende oogen.

„Dank! dank!”

De morgenzon zou Clay niet meer levend vinden; hij was heengegaan eer zij verscheen. Maar het flauwe schijnsel van het nachtlampje viel op de blauwe uniform en op de grijze. Hij zag het; en zich het sterfbed van Murry herinnerend, en diens laatste daad van liefde en vergiffenis, richtte hij zijn stervend lichaam halverwege op; en terwijl hij met de ééne hand

den metalen knoop tegen zijn borst drukte, strekte hij de andere uit naar het ledige bed; en zijn laatste woord was: „O Murry, laat mij u vaarwel zeggen en..... vergiffenis! vergiffenis!”

N. Naar LOUISA ALCOTT.

Visioen.

Ik zag als in een droomgezicht een altaar opgericht.
't Was eeuwen, eeuwen oud misschien — toch als voor kort gesticht.
En één voor één in lange rij, de menschen schreden aan;
Ze knielden voor het altaar neer, om verder dan te gaan.
Eén knielde neer in zak en asch — hij zwoer de wereld af;
Hij sprak: „Mijn God, ik dien u 't best als ik mijn lichaam straf.”
Toen, in een blinkend oorlogskleed, schreed fier een krijgsman aan;
Hij sprak: „Mijn God, voor 't waar geloof wil ik ten strijde gaan!”
Toen kwam een wild hartstochtelijk man, in de oogen martlaarsgloed;
Hij riep: „Mijn God, voor uwe eer wil 'k offren zelfs mijn bloed!”
Daarna een stil, eenvoudig man, met oogen rein en klaar;
Hij sprak: „Ik leef voor u, mijn God! Ik maak mijn leven wàar.
Ik werk voor 't komen van den dag dat liefde's licht hier schijnt,
En onrecht, als een booze droom, voor goed van de aard verdwijnt!”

A. B. G. Naar het Engelsch.

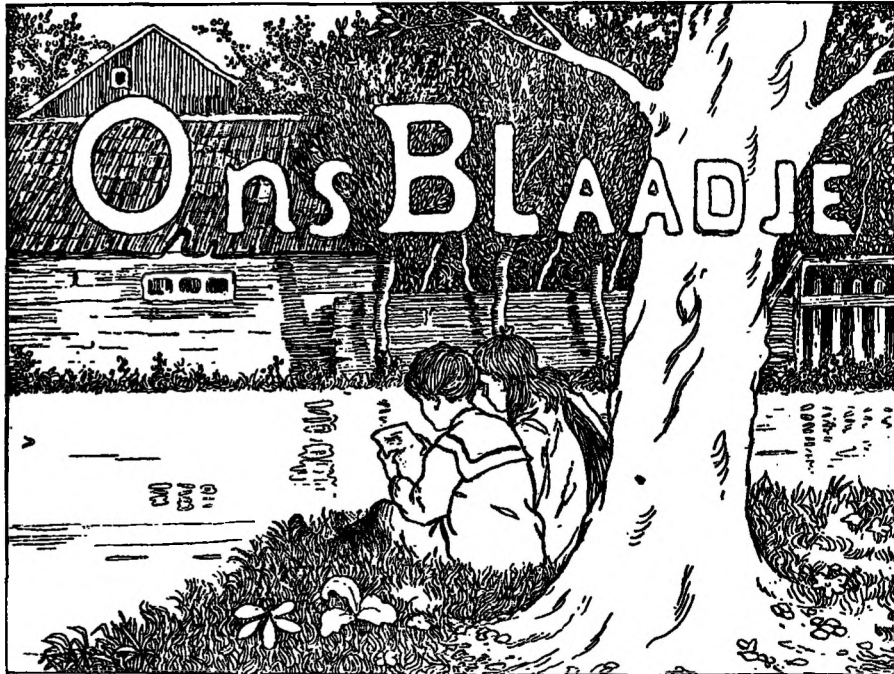
Overgenomen uit „De Blijde Wereld.”

GOEDEN DAG.

Hoe men goeden dag wenscht bij de verschillende volkeren.
Hoe kunt gij? zegt de Zweed.
Hoe gaat het? vraagt de Vlaming.
Hoe rolt het? Hoe gaat men? vraagt de Franschman.
Hoe staat gij? vraagt de Italiaan.
God gaat met u! zegt de Spanjaard.
Hoe leeft gij? vraagt de Rus.
Hoe zweet gij? vraagt de Egyptenaar.
Hoe hebt gij u zelf? vraagt de Pool.
Dank God, hoe zijt gij? vraagt de Arabier.
Dat uwe schaduw nooit kleiner worde! wenschen de Perziërs.
Hoe doet ge? vragen Engelschen en Amerikanen.
Zij onder Gods hoede! spreekt de Turk.
Hoe is uw maag, hebt gij uw rijst gegeten? vraagt de Chinees.

Kleine Gerrit-fonds.

Van F. H. te Wageningen fl 0.30.

WEEKBLADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 14.
2 Mei 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Meilied. Zonnekindje. Uit de jeugd van Louisa Alcott.*

MEILIED.

Bloemen dragen al de hagen,
geuren waaien overal;
Klagend dwalen nachtegalen
langs den blanken waterval.

Zie, hoe de lente d'aarde kust!
Teedre zanger, klaag niet langer!
Waarom mengt ge telkens banger
't Droeve klagen in den lust?

Winterdagen brengen vlagen,
brengen plagen ons gonoeg.
Als de hagen bloemen dragen
is 't voor 't klagen veel te vroeg.

Op dan, hartjes, kweelt nu blij!
Frissche kleuren, zoete geuren,
En wat liedjes uit den treuren
Passen bij het lentetij.

J. P. HEIJE.

Zonnekindje.

Het gras was zoo lekker zacht en zoo warm, de wilde bloempjes keken met hun gele en roode en witte en blauwe en paarse kopjes zoo vergenoegd de blijde zomerwereld in, de bijtjes en vliegjes en kevertjes en al hun kleine neefjes en nichtjes zoemden zoo gezellig hun liedje zonder eind, — en het kindje lag er zoo heerlijk te kijken en te lachen en te kraaien, heelemaal alleen, onder den groenen vlierstruik.

Het speelde kiekeboe met de jolige zonnestraaltjes, die telkens tusschen de groene blaadjes door heel eventjes te voorschijn dansten, dat het kindje kraaide van plezier, en dan wip! weer in eens wegstoven achter vader struik. Een pret dat het kindje had! en de zonnestraaltjes niet minder, want die vonden ook niet overal zoo'n lief, vroolijk speelkameraadje.

Moeder Zon, daar boven in de blauwe lucht, kreeg er zelf schik in, toen ze eens door de struiken heen gegluurd had, met wie haar jong volkje toch zoo aan het stoeien was; en ze moest telkens en telkens weer eens even kijken naar dat aardige kleine kleutertje, dat zoo'n plezier in zijn leven had. Ze begon er hoe langer hoe meer zich in te verdiepen wat dat wel voor een kindje zijn mocht, en ze had den heelen vlierstruik wel even uit den weg willen zetten om beter te kunnen zien, toen een boerenvrouw haastig aan kwam loopen van het hooiland daar dichtbij, en regelrecht op dat plekje toestapte. Maar de struik bleef staan, en hield plagend zijn groen scherm zoo gesloten mogelijk over het kindje heen, zoodat vrouw Zon maar net door een paar kleine kiertjes gluren kon, — en toch zag ze genoeg, om te weten dat het kindje nu tegen zijn moedertje kraaide en lachte en blij deed; en toen het klokje van gehoorzaamheid weer sloeg en moeder naar haar werk terug moest, stuurde vrouw Zon er dadelijk haar eigen kindertjes, de huppelende straaftjes, op af om klein kleutertje bezig te houden, dat het maar niet zou gaan prullen.

„Wel zoo”, dacht moeder Zon, „ben jij het kindje van die vrouw, die ik daar den heelen dag zoo onvermoeid op het land zie werken? Je mag blij zijn dat je zoo'n verstandige moeder hebt, die je op zoo'n heerlijk plaatsje bezorgt, in plaats van je in een benauwde kamer achter te laten. Maar kindjelief, je zult het niet je heele leven zoo naar je zin hebben als nu, vrees ik; want och, wat een getob en wat een gedoe zie ik toch altijd en overal in die menschenwereld! Als je grooter wordt, lief schattekindje, zullen ze je ook kennis laten maken met allerlei leelijks en donkers: je zult hooren kwaadspreken, je zult zien dat de een den ander plaagt of zelfs mishandelt, je zult allerlei onrecht zien bedrijven, en ze zullen je wijs maken dat het maar 't gemakkelijkst is om aan dat alles mee te doen. Ja, kijk me maar aan met je groote kijkers, — je begrijpt er nog niets van, maar ik zal voor je waken en voor je doen wat ik kan; ik zal je geven wat ik aan alle kleine kindertjes geef, — maar de meesten bewaren het niet zorgvuldig genoeg, als ze grooter worden. Eén van mijn eigen kindertjes wil ik je geven tot kameraadje, — een vroolijk, helder zonnestraaltje, dat in je hartje wonen zal en met je opgroeien, en het daar van binnen altijd licht en rein houden; het zal je waarschuwen tegen al wat leelijk en donker is, want dat weten mijn kindertjes al van verre te onderscheiden, — ze hebben er van nature een afkeer van; maar zorg dan ook, dat je dat leelijke en duistere heelemaal niet in je hartje laat binnenkomen,

want dan kan mijn zonnestraaltje er niet blijven leven; — het schuilt eerst weg, om weer te voorschijn te komen als de booze indringers verdwenen zijn; maar komen ze terug en telkens weer terug, dan neemt het voor goed de vlucht. Och, als alle kindertjes maar eenvoudig vertrouwden op hun eigen zonnetje daar vanbinnen, en zich afkeerden van wat dat zonnetje leelijk noemt, dan zouden mijn kindertjes niet zoo dikwijls bedroefd bij me terugkomen, — dan zou de menschenwereld veel zonniger en mooier en beter zijn. Daar is iets in je groote, onschuldige oogen, klein kraaiertje, dat me met vreugde mijn mooiste straaftje aan je af doet staan: ik heb een voorgevoel dat mijn reingoudje het goed bij je hebben zal, dat je het zult liefhebben en koesteren je leven lang; — en kleutertje, dat zal een groot geluk zijn voor jezelf en voor allen met wie je in aanraking komt."

Het kindje kraaide zacht genoeglijk voor zich heen, en heel zijn klein gezichtje straalde van genot, toen moeder Zon haar mooiste, schitterendste reingoudje naar beneden zond, recht op kleutertje's hartje af; en toen het weer de oogen opsloeg, keken door die blauwe kijkers menschenkindje en zonnestraaltje samen zoo blij de wereld in, als hadden ze al dadelijk een verbond van trouw gesloten voor heel het leven.

„Kijk toch eens, man,” juichte moeder dien avond, toen zij 't uitgekleeft kindje spartelend omhoog hield, — „heb je ooit zoo'n vroolijk lieverdje gezien? Ja, lach maar eens tegen vader ook! Zie je wel hoe haar oogjes stralen? 't is ons eigen lief zonnekindje!”

't Was of moeder voelde wat er met haar kindje gebeurd was, — en ze nam in stilte zich voor het altijd te helpen om het zonnetje daarbinnen te koesteren, dat het licht en rein zou blijven in kindje's gemoed.

Het eene jaar na het andere vervloog, en Zonnekindje was niet alleen uit haar wiegepakje gegroeid, maar al uit een heele reeks andere jurkjes ook; en ze lag niet meer in het gras te kraaien als moeder op het land werkte; — ze dribbelde ook niet meer om moedertje heen, grijpend af en toe naar den stevigen houvast van haar rokken, — ze stapte heel parmant 's morgens naar school, met haar twaalfuurtje in een rooden zakdoek geknoopt in 't ééne handje, en in 't andere haar griffel met een prachtige lange punt, elken morgen nieuw door vader geslepen.

Maar wat er ook veranderd was, het verbond met reingoudje daarbinnen, was nog net even hecht en innig als toen het op dien mooien zomerdag onder den vlierstruik gesloten werd; en moeder Zon straalde nog altijd dubbel vriendelijk als ze haar lievelingetje in het oog kreeg, en ze dacht dan aan haar voorgevoel, dat haar tot nu toe niet bedrogen had. Wat had ze kleutertje met angst nagetuurd, toen het voor de eerste maal de klompjes neerzette in de schoolgang en, een beetje bedremmeld wel, maar toch dapper naar binnen stapte, het schoollokaal in.

„Nu zal het komen,” vreesde moeder Zon, — „nu krijgt ze andere dingen te zien en te hooren dan die mijn kind haar altijd heeft voorgestraald, — als ze nu mijn reingoudje maar trouw blijft.”

Zoo peinsde en tobde moeder Zon een klein, een heel klein poosje; maar 't was o zoo gauw vergeten, — ten eerste, omdat ze eigenlijk heel niet tobberig is van nature, en ten tweede, omdat ze wel zag dat het hier volkomen overbodig was. En nú lachte ze er zelf om, dat ze ooit zoo dom en zoo blind was geweest om aan Zonnekindje te twijfelen.

De schoolmakkertjes hadden het al heel gauw ontdekt, dat het nieuwelinetje wel dol van een pretje hield en heelemaal niet tot de „saale Pietjes” behoorde, maar dat ze niet te vinden was voor wat ook maar van verre op een leugentje of bedriegerijtje leek. En 't was of ze, onbewust, óók iets voelden van het zonnetje dat uit die blauwe oogen straalde, al noemden ze haar ook niet Zonnekindje; want zóó heette ze heel alleen thuis, bij vader en moeder; — op school had ze gewichtig haar eigenlijken naam verkondigd: „Ik heet Wiesje.”

Nooit van haar leven zou klein Jansje, haar buurmeisje in de bank, den wijd-open blik van één en al verwondering vergeten, waarmee Wiesje haar had aangezien, toen ze meende het nieuwelinetje in gemoede een goeden raad te moeten geven. Wiesje had namelijk maar dadelijk met een groote kleur van verlegenheid gezegd: „Ja, meester!” toen er gevraagd werd of zij het was, die hij zoo hoorde babbelen. En natuurlijk had Jansje toen gauw gefluisterd: „Dommerd, je moet zeggen: nee, meester!” Dat deden ze immers allemaal, — wie zou er niet probeeren om in zoo'n geval de kans op straf te ontloopen!

Maar o, die blik van Wiesje! kleine Jans, die gewoon was zoowel thuis als op school heel zorgeloos gebruik te maken van zulke jokkentjes, had er heusch een kleur van gekregen.

En dan dien keer, toen Toosje haar zoo goedig had willen voortheppen, en 't door Wiesje's eigen schuld heelemaal mislukte. Wiesje was geen groote rekenaarster; en op een warmen zomermiddag, nog vervuld van de jolige spelletjes buiten, kón ze maar niet bedenken hoeveel centen ze zou hebben, als ze eerst vijf en dan nog eens vier kreeg. Ze bedacht zich nog eens en nog eens, ze deed een wanhopige poging om met haar dikke, warme vingertjes de berekening te maken, — tot ze achter zich heel voorzichtig hoorde fluisteren: „negen!” — „Kom, Wiesje, hoeveel centen heb je dan? — weet je 't niet?” — „Nee, meester.” — En weer klonk het achter haar, een beetje harder dan eerst: „ne-gen!” Maar Wiesje zei geen woord, en liet zich door meester een dom klein meisje noemen, dat heelemaal niet opgelet had. En toen Toosje haar na schooltijd doodverbaasd vroeg: „Zeg, hoorde je me niet? ik heb je toch twee keer voorgezegd!” toen was Wiesje's blik nog veel meer verbaasd geweest, en ze had niets anders weten te zeggen dan: „Ja, maar ik wist het toch immers niet.”

Wat straalde bij zulke gelegenheden reinegoudje allervroolijkst door Wiesje's oogen de wereld in; 't was of het de verbaasde schoolmakkertjes lachend aan 't verstand wou brengen: „Zie je, *zij* blijft me trouw, *zij* doet haar zonnetje van binnen geen verdriet en schrik aan, door kleine jokkentjes en andere leelijkheidjes waar alle zonnekindertjes schuw voor zijn. 't Is nog tijd, 't is nog tijd, — zorg jullie ook maar wat beter voor mijn zusjes en broertjes, — je hebt er elk een tot kameraadje gekregen, laat 't je niet ontsnappen!”

En gelukkig waren er dan heel wat klompenmannekes en klompenvrouwkes, die dadelijk hun eigen zonnestraaltje te voorschijn riepen, en het geloofden als het hun influisterde: „Wiesje heeft gelijk;” — maar och arme, moeder Zon zag óók een deel van haar kindertjes verbleeken, als zoo'n kleine bengel maar stokstijf durfde volhouden: „Hè, wat flauw! ze durft ook niks!”

De schoolkameraadjes dit dát zeiden, durfden dan ook zelf o, zoo veel!

durfden warempel den hond van baas Harmen plagen en ophitsen en roedend maken ... als hij aan den ketting lag; ze durfden oude Griet, de petroleumventster, met sneeuwballen gooien als ze met moeite voorthobbelde over de gladde buitenwegen; ze durfden Jaap, den klerkoop, als hij door het dorp trok, wel luidkeels najouwen: „ouwe Jood! leelijke ouwe Jood!” En dan voelden ze zich zoo dapper, zoo dapper!

Wiesje durfde dat alles niet; zij durfde alleen op den woeden den hond toestappen en hem met aaien en zoete woordjes weer tot kalmte brengen, — en ze durfde Griet niets anders doen dan vriendelijk g'ndag knikken en een eindje babbelen met haar meelopen; — en wat Jaap betreft, voor hem durfde ze moeder menig warm kommetje koffie afbedelen. Maar toch, — ze durfde nog iets anders: ze durfde midden in zoo'n groepje belhamels haar stemmetje doen hooren en met heel veel nadruk verkondigen dat 't *flauw* was, echt *flauw*, versta je? om zulke streken uit te halen, — o jakkes, zoo *flauw*! iemand plagen die niets terug kan doen, — kon je nu ooit iets laffers bedenken?

En dan straalde reinegoudje zoo fier en zoo krachtig, alsof ze al haar verbleekte broertjes en zusjes, huizend in die andere kinderharten, weer tot nieuwe kracht en glans wou verwarmen.

Als Wiesje dan 's avonds onder het uitkleeden aan moeder alle gebeurtenissen van den dag toevertrouwde, en blootlegde alles wat er dien dag in haar hartje was omgegaan, dan pakte de trouwe moeder zoo innig gelukkig haar eigen lief Zonnekindje; en och, wat was 's zomers moeder Zon dan blij, als ze dat nog net vóór haar afscheid even om een hoekje begluren kon!

Toen Zonnekindje wat ouder werd, en niet meer als een dartel klein ding alles zoo maar als vanzelf sprekend aanvaardde, maar over de dingen om zich heen en over al wat ze beleefde en zag gebeuren ging nadenken, — oen werd ook het verbond met reinegoudje haar heel duidelijk; hoe ze er recies achter gekomen was, zou ze niet weten te vertellen, maar ze wist u heel zeker, dat ze haar gelukkig, opgewekt leventje had te danken aan dat zonnestraaltje van binnen, dat ze als heel klein kindje gekregen en ouw bewaard en gekoesterd had. Ze wist ook, dat ieder kindje zoo'n zonnetje meekrijgt het leven in, maar dat er o zooveel van die zonnetjes voorloor gaan, bij gebrek aan de koesterende zorg die ze noodig hebben om vroolijk te blijven stralen. Ze wist, dat zij aan haar lieve trouwe moeder een groote hulp had gehad om haar zonnetje te bewaren, — maar dat heel veel kinderen die hulp missen, en dat óók heel veel kinderen oproeien in een sombere, treurige omgeving, waar het héél moeilijk is het zonnetje te blijven koesteren. Ze leerde begrijpen, dat wie het trouwe raadje daar van binnen lieten ontsnappen, dat waarlijk niet deden uit boosheid of onverschilligheid, maar alleen uit onnadenkendheid of omdat ze eigenlijk heelemaal niet wisten dat het bestond. En ze begon langzamerhand heel duidelijk en diep te beseffen, dat wie zijn eigen zonnetje zoo heerlijk warm in zich voelt stralen, er zoo helder door wordt voorlicht bij al zijn denken en doen, ook voor anderen datzelfde geluk moet trachten te bevorderen.

Zoo is Zonnekindje geworden een Zonnemensch, — zoo een, die nooit ergens een ongewenschte verschijning is; — zoo een tot wie je gaat als

je in zorg of moeilijkheden zit, vast overtuigd dat *die* je een goeden weg zal weten te wijzen; — zoo een, die van het grootst verdriet de donkere plekjes wat weet te verlichten, — die de heerlijkste vreugde nog heerlijker maakt.

Waren er maar veel, heel veel van die Zonnemenschen, — wat zou onze wereld een heerlijke Zonnewereld zijn!

LIEN VAN ASPEREN.

In „*Het Correspondenti-blad v. d. Ned. Kinderbond.*”

Uit de Kinderjaren van Louisa Alcott.

Louisa Alcott, de bekende en overal geliefde Amerikaansche schrijfster, toonde reeds als kind een groot en warm hart te bezitten. Ze was nog heel klein, toen ze eens aan de ontbijttafel de stilte verbrak door juichend uit te roepen: „Ik hou van *alle* menschen in de wijde, wijde wereld!”

Toen zij vier jaar werd kreeg ze groote visite: de leerlingen van de school waarvan haar vader het hoofd was. Met een bloemkransje op het hoofd stond ze op een tafel, en mocht koekjes uitdeelen aan de kleine gasten. Op eens merkte zij dat als zij nog één kleinen gast bediende, er geen koekje meer voor haar zelf zou overblijven. En als koningin van het feest meende ze daar toch recht op te hebben. Zij hield dus het laatste koekje stevig in haar kleine knuistje. Toen zei haar mama: „’t Is altoos beter te geven dan te houden. Mijn kleine Louisa zal toch geen vriendinnetje met leege handjes laten weggaan?” Het vriendinnetje kreeg het koekje, en Louisa kreeg een zoen van haar mama; om niet te spreken van die kostelijke les: de eerste praktische les in zelfverloochening.

De Heer en Mevrouw Alcott gaven hun kinderen een goede opvoeding. Dat wil zeggen: ze brachten hun hart en verstand in de goede richting. Maar ’t waren niet van die *model*-kinderen, die nooit hun jurkje kreuken of hun kielkje vuilmaken, wier haren nooit in de war zitten en wier handjes nooit eens zwart zien! O neen! zoolang de kleine Alcott's hun verstand helder en hun hartje rein hielden, mochten ze voor ’t overige zich vermaken zooals zij wilden.

Op een keer kreeg de familie bezoek van een heer en een dame die in Amerika zeer beroemd waren, en die zeer veel belang stelden in de opvoeding van kinderen. De dame zei tegen den Heer en Mevrouw Alcott: „U, die kinderen heeft, u heeft uw opvoedkundige denkbeelden bij hen kunnen toepassen. Ik zou uw „modelkinderen” wel eens willen zien.”

De kinderen waren op dat oogenblik niet in de kamer; maar een poosje later, juist toen de bezoekers de stoep af wilden gaan, kwamen ze aangezet: op een rammelenden kruiwagen zat het jongste zusje, met bloemen getooid als een prinsesje; Louisa, het paard, was behoorlijk opgetuigd, en zoo vurig als een edel ros maar zijn kan; zusje Anna was de koetsier en leidde het paard bij den teugel; en zusje Lizzie liep als hond naast den wagen te blaffen, zoo luid als haar kleine stemmetje het maar toeliet. Het vroolijke troepje, luïd gillend van pret, vormde een grappige tegenstelling met de deftige groep, daar boven op de hooge stoep, gevormd door Papa en Mama Alcott, en den grooten geleerde en de voorname dame.

En juist op dat oogenblik raakte, hoe wist niemand, Louise's hollend paardevoetje verward in haar meisjesjurk; zij viel; en in haar val sliepste zij koetsier, hond, karos en prinsesje meê, die allemaal op de meest geheimzinnige wijze met haar verbonden schenen. Daar lagen ze, een verward, wriemelend en schaterend kluwtje kleine meisjes. En Mama, die een guit was, zei met een ernstig gezicht en een plechtig gebaar tot haar bezoekers: „Daar hebt u nu mijn modelkinderen.”

* * *

Louisa's vader had tegenspoed gehad in zijn ondernemingen; en de familie, die een matigen welstand had bezeten, verviel een tijdlang tot volslagen armoede. Maar ze bleven er vroolijk onder en vol vertrouwen op God, — het ware vrome menschen; en hun goedgeeefschheid jegens armeren bleef even groot.

„Op een Zaterdagavond,” vertelt Louisa, „was het bar weer: storm en sneeuw. Onze voorraad hout was bijna op, en zuinig zijn was de boodschap. Daar komt een arm kind aan de deur en vraagt om een paar blokjes, want ze hadden een ziek kindje thuis, zei hij, en er was niets. Moeder aarzelde een oogenblik: wij hadden óók een ziek kindje, en 't was bitter, bitter koud. „Kom,” kwam vader tusschenbeide; „laten wij dat ventje de helft geven van wat wij nog hebben, en laten we de rest overlaten aan God. Je zult zien: of het weer verandert, of we krijgen op een of andere manier hout.” Moeder begon te lachen en zei: „Goed; zij hebben het méer noodig dan wij, en als onze voorraad op is, welnu, dan kruipen we onder de dekens en vertellen mekaar sprookjes.” Dienzelfden avond, terwijl de storm ooverdoovend gierde, werd er aan onze deur geklopt: een boer, onze gewone houtverkooper, stond met een verslagen gezicht op de stoep en zei: „Ik moet een karrevracht hout naar Boston brengen, maar met dien storm en sneeuwjacht kan ik onmogelijk over den weg. Mag ik mijn vrachtje alsjeblieft maar hier afladen? Dat zou voor mij een groot gemak zijn, en u hoeft u met de betaling niet te haasten, dat komt terecht!” Toen keek mijn vader mijn moeder aan met een blik die op ons, kinderen, een diepen indruk maakte: „Heb ik het je niet gezegd?””

* * *

Louisa's grootste wensch was, geld te verdienen om haar ouders uit den nood te helpen. Zij had duizend plannen in haar jonge hoofdje. Maar zij had niet den tijd om ze uit te werken, noch ook de keus. De nood drong: ze moest aanpakken. Toen deed ze, wat voor een Amerikaansche nog wêl zoo moeilijk is als voor een Hollandsch meisje dat niet in die richting is groot gebracht: ze werd dienstbode bij een oude dame.

(Ik voor mij vind dit een mooie trek in Louisa's karakter. Het is misschien niet het allerprettigste beroep, dat van dienstbode: altoos klaar staan om te doen wat de meesters bevelen; — maar het is e n even eer- vol beroep als ieder ander, en ik zie geen vernedering in deze vrijwillige onderwerping. De ziel behoeft niet te verslaven, waar het lichaam nederige diensten verricht. En hoe beter een dienstbode haar vak verstaat, hoe trouwer zij haar werk verricht, hoe edeler zij is als mensch, des te vrijer en te fierder staat zij tegenover haar meesters. Waar een gelukkig toeval zulke dienstboden samenbrengt met meesters die zelf hoog staan als mensch,

daar ontstaan prettige, vrije, vriendschappelijke verhoudingen, die al het schijnbaar vernederende aan het beroep van dienstbode ontnemen. Maar dat toeval is zeldzaam.... Het moest regel zijn. Mogelijk *wordt* het eerst regel, wanneer hoogen en nederigen beiden streven naar steeds meer *mensch* worden, en alle arbeid wordt gedaan met de trouw en beschouwd met den eerbied die hij waard is.)

Later gaf zij lessen; maar tot onderwijzeres voelde zij zich niet geroepen; zij had daartoe geen zelfbeheersching genoeg. Liever nog deed zij naaiwerk. Zij werkte met de vlijt en de volharding eener arbeidster, die met de naald alleen haar gezin moet onderhouden. Zelfs toen zij later een gevierde schrijfster was geworden, en haar pen haar geld genoeg opbracht om van te leven, bleef zij voortgaan met haar naald een klein, bescheiden, maar zeker inkomen te verdienen.

(Ook dat moet ik, om meer dan ééne reden, in Louisa prijzen. Vooreerst bevat het mij dat zij, de hoogbegaafde, die de mooiste boeken maar zóó uit haar pen schudde, niet laag neerzag op de naald, — dat werktuig der allereenvoudigsten. Voor mij bestaat de ware grootheid van een hoogbegaafd mensch niet in zijn gaven, maar in de waardeering die hij heeft en toont voor allen eerlijken arbeid, ook dien die geen roem of rijkdom brengt, maar niets dan een eerlijk stuk brood.

Een groot schrijver, die geen gevoel van waardeering en geen woordje van dank heeft voor de dienstbode die zijn maaltijden kookt en zijn klederen ver stelt, en die 't hem, door h  r stil en *nederig* werk, mogelijk maakt zijn *groot* en *geruchtmakend* werk te doen, — die is voor mij maar een klein mensch, al ware hij de vorst aller dichters, schrijvers, kunstenaars en denkers. Een Fransch spreekwoord zegt: *il n'y a pas de grand homme pour son valet de chambre*, wat vrij vertaald zeggen wil: de knecht van een groot man ziet pas recht *hoe* groot — of hoe klein — zijn beroemde meester is. Ik vind *die* grooten het grootst, die bij hun leven bemind en bij hun sterven betreurd worden, door de eenvoudigen die hen niet kenden uit hun *geschriften*, maar uit *hun zijn en doen in huis*.... Ik wist tot op heden niet dat Louisa Alcott dienstbode was geweest, en zoo'n eerbied had voor handenarbeid. Ik heb er haar des te liever om. — (*Slot volgt.*)

Kleine-Gerritfonds.

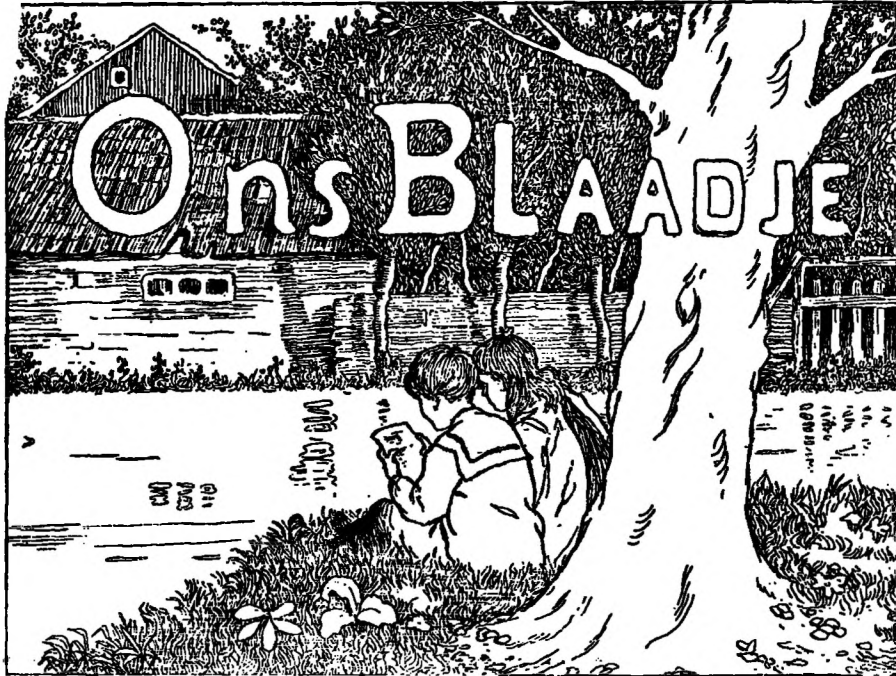
Eenige Haarlemsche vriendjes en vriendinnetjes hebben te samen een „Kleine-Gerritclub” opgericht, ten einde door een paar tooneel- en zanguitvoeringen wat geld te verdienen voor de kleine Gerritjes. Een paar eerste uitvoeringen brachten fl. 42 op, waarvan fl. 12 werden gebruikt om anderen nood te lenigen, en mij fl. 30 werden toegezonden voor het Kleine-Gerritfonds. Mijn Haarlemsche helpertjes hebben er zeker niets tegen dat ik daar fl. 5 van afneem voor de Bleekneusjes? Hun vriendin, Mej C. J. R. S., zit óók zoo verlegen om geld om haar zwakste scholier tjes elken dag een glas melk te kunnen geven....

Namens Gerritjes en Bleekneusjes mijn hartelijken dank aan die „kinderen van de lichte zijde”, voor hun denken aan en zorgen voor die anderen, voor wie het soms zoo donker is in 't leven. Dus:

Van het Haarlemsche Clubje fl. 25.

Melk voor Bleekneusjes

Van het Haarlemsche Clubje fl. 5.— Van Marietje en Jopie D. te Renkum fl 2.

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 15.
9 Mei 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *In Mei.* — *Uit de Jeugd van Louisa Alcott.* — *Een Heldendaad.*

IN MEI.

Zie! op goud betinte wieken
daalt de pas geboren Mei,
Bij het eerste morgenkrieken
op het groene dons der wei.
Door de bloesemsneeuw der twijgen
suist de veldtoon der schalmei,
Zoele, vruchtbre druppels zijgen
op het vale kruid der hei.

Alles wat met wilde vlagen
stormde in langen winternacht,
D'aard deed siddren, 't hart deed
[jagen,
is tot lust en rust gebracht.
Wat verkwijnde, wat verkoelde,
heft zich op tot gloed en kracht.
Zoete Mei, de geest gevoelde,
dat nog schooner Lente ons wacht.

J. P. HELLE.

Uit de Kinderjaren van Louisa Alcott.

(Vervolg.)

En dan, — een pen, hoe schitterend ook, is niet zulk een betrouwbaar kostwinster als de nederige naald. Onze pen kan en mag ons slecht dienen, zoolang wij in hoofd of hart iets hebben dat belangrijk genoeg is om aan onze medemenschen te worden medegedeeld. Als onze voorraad schuren leeg raken; als jongere en frisschere krachten zich op den voorgrond dringen en ons onze plaats betwisten — tenzij wij ons vrijwillig en tijds verwijderen — en wij hebben geen ander middel van bestaan dan de pen, — wat dan? Louisa Alcott die zich met de naald een klein maar zeker inkomen wist te verschaffen, had hierin het beste deel gekozen. Als zij, op een gegeven oogenblik, voelde dat haar hoogtepunt was bereikt, dat ieder volgend boek minder zou zijn dan het vorige, omdat zij al haar koren had weggegeven en haar niets meer restte dan het kaf, — dan kon zij de pen nederleggen. Ik weet niet of zij 't gedaan heeft. Gevierde schrijvers en schrijfsters komen er slechts moeilijk toe de pen neer te leggen op het juiste oogenblik. Maar in elk geval, zij kon het doen. Zij kon brood blijven vragen aan haar naald, waar zij 't niet meer kon of mocht doen aan haar pen.... Haar voorbereidende maatregel, of zij er in 't vervolg naar handelde of niet, is er een die overweging verdient, voor allen die iets in zich voelen dat zij uiten moeten, en die geen fortuin genoeg hebben om de vruchten van hun geest te geven om niet. Aan dezen heeft Louisa Alcott den weg gewezen: naast en behalve de pen een nederiger werktuig op prijs stellen en hanteeren, dat ons trouw blijft waar wij de pen neerleggen, of — waar de pen ons, tegen wil en dank, begeeft

* * *

Een groot Duitsch dichter (Göthe) en een groot Hollandsch proza-schrijver (Multatuli) hebben er beiden op gewezen, dat er zooveel gedachten kunnen gaan door het hoofd eener spinnende vrouw.... Zij hebben gelijk. Va spinnen heb ik wel is waar geen ervaring, en naaien was nooit mijn alle grootste liefhebberij, — ofschoon ik het heel mooi kon, toen mijn oogen nog sterk waren: zoomen op den draad, zoomen met een open randj stukjes in zetten zoo keurig dat je het naaisel haast niet zien kon, — kon het allemaal, hoor; en misschien zou ik er meer liefhebberij in hebben gekregen, als ik sterker van gezicht ware geweest. Daarentegen heb ik indertijd heel veel wollen jakjes gebreid voor mijn kinderen, — en da ben ik heel trotsch op. Want ik, die vroeger nooit „patroontjes" had kunnen nabreien, ik vond ze nu zelf uit: de mooiste patroontjes in de grootste verscheidenheid. Zooals Newton door een vallenden appel gebracht was tot de ontdekking der wetten van aantrekking en zwaartekracht, zoo werd

door een gevallen en verkeerd opgeraapt steek gebracht tot de ont-
kking der wetten die 't ontstaan der breipatroontjes beheerschen. Want
alles in 't leven, in de wereld, in den arbeid is onderworpen aan regel en wet :
die komeet die in de hemelruimte zweeft, en het patroontje dat een zorg-
zame moeder in de wollen jakjes harer kinderen breit. Ik zou niet in
twee woorden kunnen zeggen wat ik al niet te danken heb gehad aan
dat eenvoudige werkje van jakjes breien.... Ook het koken van haverpap,
het vullen, verzorgen en schoonmaken der zuigflesschen, en al die soort
van dingen die ik veiliger vond zelf te doen voor mijn zuigelingen, leerden
mij veel. Wie eenmaal zijn hersens gewend heeft aan opmerken en na-
denken, die leert ook van den allereenvoudigsten handenarbeid; of waar
deze hem zóó vertrouwd is geworden dat hij hem werktuigelijk doet, zon-
der er bij te denken aan het werk zelf, daar vliegen de gedachten uit als
een zwerm bijen, om honing te gaan verzamelen overal, ver van den korf
soms, maar die tóch terecht komt in den korf. En zoo wordt het woord
van Göthe en van Multatuli waar gemaakt, ook al zit een vrouw niet juist
achter het spinnewiel.

Louisa Alcott liet, terwijl zij zat te pieken, haar arbeidzoekende gedachten
ook niet rusten en roesten. Al naaiende kweekte en koesterde en ordende
zij haar gedachten; en in haar vrije Zondagsche uren schreef zij ze op.
Maar zij werden nog niet dadelijk gedrukt; 't zij dat Louisa zelf haar
geestesvruchten nog niet rijp genoeg vond; 't zij dat zij overal werd af-
gewezen, — wat wel eens meer het lot is van eerstbeginnende schrijvers,
otdat zij een uitgever ontmoeten die in het onbeholpen pogen van den
eginningeling dit onbeschrijfbare „iets” ontdekt dat het kenmerk is van
aarachtig talent. Dat ware talent laat zich ook niet ontmoedigen; het
houdt vol, ondanks allen tegenspoed, omdat het voelt dat het een recht
heeft van bestaan; omdat het leven kan, leven wil, leven moet... Dat
bewustzijn hield ook Louisa staande. En daar zij leefde van haar trouwe
vriend, kon zij wachten totdat haar pen ernstig werk kreeg. Dat kwam
in langen leste; — en weldra, doch niet maar zoo in eens en zonder
moeijkheden, werd de gewezen dienstbode en het vlijtige naaistertje tot de
vierde schrijfster, die thans in alle uithoeken der wereld haar vrienden
in bewonderaars telt.

Intusschen zat haar familie óók niet stil. De een werkte al harder dan
de ander; en hadden zij al eens iets te doen waartoe ze weinig lust of
roeping gevoelden, wat zij op zich namen, graag of niet, dat deden zij eer-
lijk en trouw en met alle toewijding. Mevrouw Alcott zocht bij voorkeur
arbeid die haar in aanraking bracht met de armen en verlatenen, en daar-
bij was haar man haar vaak behulpzaam. „Mijn ouders,” zegt Louisa,
„konden hun geen geld geven; maar bij gebrek daaraan gaven ze al wat

ze hadden aan liefde, aan troost, aan steun; en als de zegenbeden der armen iemand rijk konden maken, dan waren mijn ouders allang millionairs."

Eindelijk konden zij, na een langdurig zwervend bestaan in de meest bekrompen omstandigheden, weder een bescheiden blijvend woninkje betrekken. Maar Louisa trok er niet mee in. „Ik wil niet thuis in ledigheid leven, zoolang ik hersens in mijn hoofd en een paar armen aan mijn lijf heb," zei ze. En ze pakte al haar hebben en houden bijeen, en ging naar de stad Boston om er haar fortuin te zoeken. Van dat afscheid zegt zij, de innig vrome Louisa, wier vroomheid echter niet bestond in uiterlijke plichtplegingen: „Ik bid zelden in woorden; maar toen ik dien morgen op weg ging, met al wat ik aan aardse schatten bezat in een klein oud koffertje bij mij, en in mijn ziel een flinke lading wilskracht en hoop, — toen was mijn hart tot berstens toe vol en sprak ik tot God: „Bescherm ons en bewaar ons voor elkander!" Dat was héél mijn gebed, maar het was innig en oprecht; — en terwijl keerde ik mij nog eens om naar die lieve oudergezichten, waarop zoo oneindig veel teederheid en vertrouwen te lezen stond."

Het „bidden zonder woorden," het bidden den heelen dag aan één stuk, door het denken aan reine goede dingen en het doen van reine goede daden, dat is zeker het beste. Maar dit wil niet zeggen dat men geen waarde moet hechten aan het „bidden met woorden." Dat bedoelt Louisa ook niet, — getuige haar eigen kort en krachtig gebed. Waar 't hart vol is van vreugde, of smart, of twijfel, daar heeft de mensch die aan God geloof wel eens behoefte om Hem *met woorden* te zeggen hoe blij hij is; of hoe bedroefd; en te vragen om wijsheid, steun, troost, licht en geduld, — om alles in één woord wat de ziel behoeft. Wie ééns in zijn leven zóó gebeden heeft, die kent er de kracht van; en wie nu en dan zóó bidt met woorden, — die bidt eigenlijk zijn heele leven door óók zonder woorden; want in zijn stil gebed is hij zóó dicht bij God geweest, dat hij nooit meer ver van God af wil wezen. En men blijft alleen dan dicht bij God, wanneer men met liefde denkt en doet wat rein en goed is.... Voor het opzeggen van vele en lange gebeden *met de lippen*, waaraan de ziel geen deel neemt, behoeft niemand eerbied te hebben. Dat is het ware niet. Maar het oprechte en vertrouwelijke spreken van den mensch met God is iets heiligs; wie het zelf niet kan of wil doen, mag het toch bij een ander niet tegengaan of beletten.

* * *

Louisa, die geen cent in de wereld bezat, *moest* wel werken voor geld, met naald en pen. Toch was zij niet geldgierig, toch brandde haar ziel van liefde, toch gloeide zij van geestdrift en edelmoed. Maar eindelijk, omstreeks haar dertigste jaar, kon zij zich een tijdlang geven en inspannen

zonder vergoeding te moeten vragen. Het was in den Amerikaanschen bevrijdingsoorlog, — een van de zeer weinige oorlogen voor welke een vredelievend mensch sympathie kan gevoelen. Een groot deel van het Amerikaansche volk kwam zoodanig in opstand tegen de slavernij die bij het andere deel nog in zwang was, dat, in dienst van dit mooi-menschelijk streven, — de afschaffing der slavernij, — het zwaard wel uit de scheede moest worden getrokken, waar de tegenpartij naar reden niet wilde luisteren. Louisa Alcott was met hart en ziel bij dezen oorlog, die tegelijkertijd haar ziel deed gloeien van geestdrift en haar hart bloeden van wee. Zij vroeg en verkreeg een plaats als verpleegster in een hospitaal van den staat. En er zat, in deze echt-moederlijke, practische, bezige en van liefde gloeiende vrouw zulk een uitstekende ziekenverpleegster, dat zij zich een oogenblik afvroeg of dat niet haar eigenlijken levensroeping was. Aan haar moeder schreef zij, o. a.:

„Ik heb mijn nieuwe leven begonnen, van morgen heel vroeg, door een stervenden man bij te staan. Voorts heb ik mijn tijd verdeeld tusschen een jeugdigen knaap die aan pneumonie lijdt, en een armen soldaat die een kogel heeft gekregen midden in de borst. Toen ik uw sjaaltje, moeder, om de schouders van den zieken jongen sloeg, zei hij glimlachend: „U bent een echt moedertje, juffrouw! Ik voel mij al veel beter nu.”

En een maand later: „Ik vind het zoo heerlijk om die arme stumperds te helpen en te troosten, die veel van mij schijnen te houden. Op een paar uitzonderingen na, zijn al die mannen heel handelbaar en eerbiedig in hun praten en doen. John Sulie, een smid uit Virginia, is een verrukkelijke patient. Zijn ruwe manieren en zijn alledaagsche taal verbergen een edel karakter, een hart zoo warm en zoo teeder als dat van een vrouw, en een oprechtheid als die van een kind. Het is een mooie groote man, doodelijk gewond, en wegstervend zonder een klacht. Ik houd van hem; het doet mij verdriet dat zoo'n beste man zoo spoedig weg moet van de aarde; door zijn voorbeeld had hij nog zoo veel goeden invloed kunnen hebben!

„Tot twaalf uur 'smiddags dribbel ik rond om porties af te meten, gezichten te wasschen, aan mijn helpsters te leeren hoe men een bed opmaakt en een vloer afneemt; om wonden te verplegen en orders te vragen aan den dokter; — tusschen twee haakjes, ik wou dat die man wat zachter omsprong met mijn groote kinderen! — Voorts heb ik zwachtels te naaien en van boven naar beneden te loopen om kussens, om boeken, om linnen-goed, om sponzen, totdat er een oogenblik komt dat ik, dunkt mij, alles zou willen geven wat ik in de wereld bezit voor één kwartiertje rust. Om twaalf uur gaat de etensbel. Na het eten gaan sommigen een dutje doen, anderen lezen wat, en sommigen vragen mij of ze mij hun brieven mogen voorzeggen. Dat vind ik een buitenkansje, want ze zeggen soms zulke

grappige, en soms zulke aandoenlijke dingen, en ze drukken zich meestal zoo eigenaardig uit. — Sedert eenigen tijd heb ik halven dag- en halven nachtdienst. Daar ben ik blij om, omdat ik er dan elken morgen even uit kan voor een wandeling; meer heb ik niet noodig om gezond te blijven.”

Maar op den duur bleken die morgenwandelingen toch niet voldoende op te wegen tegen het overzware werk. Na een beetje gesukkel, waar zij moedig tegen in ging, moest Louisa te bed gaan liggen met typhus en pneumonie tegelijkertijd. Haar vader, per telegram opgeroepen, bracht haar weg in een toestand van halve ijhoofdigheid, vreeselijker om bij te wonen dan volkomen bewusteloosheid.

En nu was ook het einde gekomen van haar strijden en worstelen om het dagelijksch brood. Toen zij weer beter was schreef zij haar hospitaalherinneringen: een boek zonder eenige mooidoenerij, maar waarin een ziel trilt, en waaruit, van elke bladzij, de waarheid u tegenblinkt. Het heette: Hospitaal-tooneelen. Dit werk werd door het publiek met geestdrift ontvangen. Louisa's naam als schrijfster was op eenmaal gevestigd. De tijd was voorbij waarin haar naald haar twee, driemaal zooveel opbracht als haar pen. Voor de dienstbode, voor het naaistertje, voor de verpleegster in het hospitaal van Georgetown, was de ster van den letterkundigen roem opgegaan.

* * *

Die ster scheen niet enkel in Amerika, maar over heel de wereld; die ster is er een die niet één enkel geslacht maar een geheele reeks van geslachten bestraalt. En 't geheim daarvan was niet alleen het waarachtige talent waarmee de schrijfster was begiftigd, maar ook de wensch, de vurige, brandende begeerte om met haar talent iets goeds te doen in de wereld. In al haar boeken klopt een hart, een groot, warm moederhart. En alle menschenwerk waarin zulk een hart klopt, dat vindt onfeilbaar zijn weg naar andere harten.

NELLIE.

Een Heldendaad.

Ten tijde dat de Zuidelijke Staten van Amerika met de Noordelijke in oorlog waren, had het volgende voorval plaats.

Het was een heete Juli-dag; de verbonden Staten van het Noorden hadden in allen haast kuilen gegraven en verschansingen opgeworpen, om zich te beveiligen tegen de projectielen der Zuidelijke scherpschutters; en doode en stervende vijanden lagen tot op den rand van deze kuilen. In een dier kuilen bevond zich een ruwe roodharige jongen, van een weinig innemend uiterlijk. Hij hield zich rustig; alles was nieuw voor hem en niemand lette op hem.

De arme gewonde soldaten hadden uren achtereen rondom de kuilen gelegen, onverzorgd; de zon brandde al heeter en heeter; de ongelukkigen

leden vreeselijk van pijn en dorst. Geen vijftien schreden van den kuil lag een officier der Zuidelijken, en naarmate de zon feller begon te schijnen, nam zijn gesmeek om een dronk water toe. Het was vreeselijk om aan te hooren. De roodharige jongen werd er door ontroerd. Het was de eerste veldslag dien hij meemaakte, en hij was nog niet gewend aan het zien van zooveel lijden. Ten slotte liepen de tranen over zijn bruine gezicht en zei hij tot zijn kameraden: „Ik houd het niet langer uit! Ik ga dien armen kerel mijn veldflesch brengen.”

Tot alle antwoord stak een der mannen in den kuil zijn muts op de bajonet, en hield ze even boven den rand; onmiddellijk vlogen er een dozijn kogels doorheen.... Uit den kuil gaan beteekende: onmiddellijke dood. Maar intuschen hoorde men den gewonden officier maar aldoor kermen: „Water! Water! één druppel maar! O, is er niemand die mij hoort? Water! Water!”

De jongen met het weinig innemend uiterlijk maar met het teedere hart, kon het niet langer uithouden. Twee, drie maal beproefde hij den kuil uit te kruipen. Eindelijk deed hij een wanhopigen sprong over de verschansing, en eenmaal daar, wierp hij zich plat op den grond en kroop naar zijn stervenden vijand toe. Heel dicht kon hij dezen niet naderen, wegens het ontzettende geweervuur; maar hij bond zijn kostelijke waterflesch aan een tak dien hij van een nabijzijnden struik sneed, en schoof ze heel voorzichtig tot bij de bevende handen van den armen lijder. Deze laafde zich, en trachtte toen zijn gouden horloge aan den staak te binden als een klein bewijs van dank voor de bewezen goedheid. Maar dit wilde de roodharige jongen niet hebben. Hij groette den officier nog eens met een knikje en een glimlach, en keerde terug gelijk hij gekomen was, onder een ware hagelbui van geweerkogels. Bij den rand van den kuil gekomen was hij met één flinken sprong weer onder zijn kameraden. Hij had geen letsel bekomen, geen schram!

De soldaten zeiden dat dit de dapperste daad was die zij gedurende den geheelen oorlog hadden zien bedrijven. De jongen was er heel kalm bij, en in zijn oogen glansde een zacht licht.

„Hoe kòn je, hoe durfde je toch, m'n jongen?” vroeg hem een zijner makkers, in een oogenblik van stilte tusschen twee salvo's.

„'t Viel mij in,” zei hij, „dat mijn lieve Moeder mij dikwijls wat moois uit den Bijbel vertelde en voorlas. En daaronder ook het woord: „Heb uw vijanden lief, doe wel degenen die u haten.” En Moeder had me daarvan ook wel eens het voorbeeld geven. Nu was 't voor mij de gelegenheid om het na te volgen....”

Vernieuwd geweervuur maakte een einde aan dit onderhoud des vredes.

*N. Vrij naar een verhaal in „The young Soldier”,
Kinderblad van het Heilsleger in Australië.*

EEN POLITIEMACHT VAN EEN MAN.

Er is een land in de wereld, en waarschijnlijk ook maar één, dat het met één enkelen politiedienaar kan stellen — dat is IJsland. De bevolking van IJsland bestaat uit afstammelingen van de Vikings, waaronder vele beroemde krijgshelden en helden waren, en zij houdt zich zoo getrouw aan de wet, dat er geen politie noodig is. De eenige politie-beambte heeft, niettegenstaande zijn zware verantwoordelijkheid, een gemakkelijk baantje. Hij dient meer tot sieraad en tot waardigheid dan tot nut. De IJslanders zijn van meening, dat het niet aangaat een hoofdstad te hebben zonder politie-dienaar, en daarom houden zij er een op na.

In één opzicht is de politie-macht echter niet gering te achten: haar vertegenwoordiger is 6 voet lang, breed van schouders, en draagt een mooie uniform.

EEN VROOLIK TUSCHENSPEL.

Dat men in de rechtzaal, waar anders hoogst ernstige zaken aan de orde zijn, toch wel eens iets vermakelijks kan bijwonen, bewijst het volgende voorval.

De advocaat van den eischer riep een getuige op om hem eenige vragen te doen. „Ik hoor,” zei hij, „dat gij den eischer hebt opgezocht. Is dat zoo getuige?” „Ja,” antwoordde deze. „En wat zei hij bij die gelegenheid?” vroeg de advocaat verder. Daar sprong de advocaat van den beklagde op en protesteerde. Zulk een gesprek kon niet als bewijsmiddel gelden, be-weerde hij. De eerste advocaat hield evenwel vol, en de andere beriep zich op de rechters, die zich een half uur in raadkamer begaven, en daarna verklaarden, dat de advocaat van den eischer de vraag mocht stellen. Zegevierend neemt deze het woord en vraagt: „Nu, getuige, wat zei hij?” „Neem me niet kwalijk, edelachtbare, hij was niet thuis,” antwoordde de getuige, zonder een spier van zijn gelaat te vertrekken.

DE FIETS.

„De Fiets” bevat een Transvaalsch vers over „die rijwiël”. 't Is een vers van 14 coupletten. De drie eerste luiden:

Dierywiël is diesnaakste pert, (paard) Wat ek nog het gesien, Hy het geen kop en oek geen stert, Kos minstens twee maal tien.	Die pert het oek maar beetji vel, En het maar poote twee; Zoo maer, jy kan syn ribbe tel, Geen voer word hom geege.
--	--

En water sien hy liwers nie, —
 Die doet meer kwaad as goed.
 Zyn saal die dra hy op syn knie,
 En wind di is syn bloed.

Kleine-Gerritfonds.

Van Anna v. R.—V. te Goes fl 2.25. Uit het spaarpotje van Jeanne en Willy fl 1.—.

Melk voor Bleekneusjes.

Uit het spaarpotje van Jeanne en Willy fl 1.—. Van Tante Francien op Kajoemaas fl 3.25.

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 16.
16 Mei 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Eendenvreugd en Eendenleed.* — *Juffie's Ring.*

Eendenvreugd en Eendenleed.

Boer Gerritse had op zijn erf een grooten vijver, waarin wel vijftig eenden rondzwoomen. Er waren er bij van verschillende kleur: witte en gele met kuifjes op hun kop en vuurroode snavels en pooten; ook groote met groenglanzende vleugels en geelbruine koppen, en enkele effen bruine.

't Was een vroolijk, druk troepje: ze kwaakten en snaterden, en zwommen elkaar soms zoo vlug na of ze krijgertje speelden; en werkelijk, als ze elkaar ingehaald hadden, tikten ze elkaar aan met de snavel of ze zeggen wilden: „nou ben jij 'm!” Soms dook er een met den kop onder water; dan wipte het achterlijf grappig reculerend de hoogte en de pooten gingen vlug heen en weer in het water; zoo bleef hij een poosje staan.... dan in eens.... hup, kwam de kop weer boven, en glinsterende druppeltjes liepen er af in het water.

Ze hadden het erg naar hun zin in den vijver: zomers dreef er heerlijk malsch kroos op het water, waar ze zoo lekker met de snavels in konden

kwetteren, en onder water schoot menig vischje voorbij, dat voor de eenden een lekker hapje was. De kinderen kwamen dikwijls brood in het water gooien en de boer strooide geregeld gerst aan den kant. Daar stonden ook houten nesten om de eieren in te leggen en 's nachts zaten de eenden in het gras te slapen; de dikke koppen heelemaal tusschen de veeren als in een warme muts. Dat was ook wel noodig, want langzamerhand werd het kouder; in het najaar verloren de eenden bijna al hunne veeren, maar ze kregen er lekkere warme voor terug om 's winters ook tegen de kou te kunnen. Ze hadden er dan ook geen last van of het water al kouder en kouder werd; soms gebeurde 't al, dat er 's morgens een dun laagje ijs op den vijver lag; dan plompten ze in eens er in en zwommen door het laagje ijs heen, tot er niets meer van over was dan wat dunne schilfers hier en daar, die heel gauw smolten als de zon op het water scheen. Maar toen het harder ging vriezen hadden ze meer moeite om door het ijs heen te komen, en op een morgen was 't ijs zóó dik geworden, dat ze er op bleven staan toen ze er doorheen wilden plompen.

Dat vonden ze niets prettig; ze keken en keken.... en gelukkig — daarginds lag nog een heel stuk wat-r. 't Stroomde daar nog zoo lekkertjes door den harden wind, dat het niet bevrozen kon. De eenden waggelden er heen, telkens uitglitsende op het ijs, maar ze kwamen er toch.... en toen ze eenmaal in het water waren, gingen ze allemaal tegelijk kopje onder, en al de puntige staartjes staken in de lucht.

't Vroor hard den heelen dag, de wind was gaan liggen en deed het water niet meer stroomen, maar de eenden zwommen zoo hard heen en weer, dat het toch niet bevrozen kon.

Maar 's avonds, toen de eenden waren gaan slapen aan den kant, lag op de open plek het water ook stil en effen, en 't begon daar ook te bevrozen. 't Was een koude nacht, en 's morgens was er geen water meer te zien. Dat was een schrik voor de eenden toen ze wakker werden! Ze liepen op het ijs heen en weer, en snaterden en kwaakten allemaal tegelijk. Het was een leven van belang; op de boerderij hoorden ze 't wel, maar niemand lette er op; want er was juist een groot feest omdat de dochter van boer Gerritse ging trouwen. De knecht had 's morgens vroeg, toen het nog donker was, wel voer voor de eenden neergegoooid, maar hij had vergeten naar het water te kijken; hij dacht aan niets anders dan aan de lekkere bruiloftskoeken, die de boerin gebakken had. „Zou ik er net zooveel mogen eten als ik wil?” dacht hij, en hij sperde zijn mond al wijd open, alsof hij wou meten hoeveel er wel tegelijk in zouden kunnen.

Iedereen dacht aan het feest, maar de arme eenden hadden niets geen plezier; ze liepen den heelen vijver af, maar overal vonden ze 't gladde ijs, waar ze maar met moeite op konden loopen; ze kwaakten allemaal van verdriet, want zonder water konden ze niet leven.

Een groote gele eend maakte het meeste leven: hij riep in de eendentaal: „hoor naar me! hoor naar me!” net zoo lang en zoo hard tot de anderen er niet meer tegen op konden en één voor één hun mond hielden. Toen riep de groote gele: „we moeten water zoeken, we kunnen hier niet langer blijven!” En al de anderen riepen ook: „We moeten water zoeken, we kunnen hier niet langer blijven!” zoodat het een oorverdoovend geweld was.

De groote gele klom toen tegen den graskant op en de anderen volgden,

een heele troep witte, gele, bruine en groene dikkerts, allemaal met de koppen in de hoogte, en de korte staarten als een roer heen en weer slingerend.

Ze kwaakten nu niet meer... ze moesten al hun aandacht gebruiken om te loopen, want eenden zijn op het land maar waggelende stumperts. Langzaam liepen ze over het erf en toen de laan op, die van de boerderij naar den straatweg voerde. 't Was een lang eind; verdrietig keken ze vóór zich uit, maar de groote gele stapte zoo flink mogelijk vooruit.

Aan weerskanten van de laan waren slooten, maar van water was daar al niets te zien, 't waren niets dan witte ijspaden.

Soms waggelde één uit den troep tegen den ander aan, en dan volgde er meestal een nijdige duw met den snavel, want ze konden nu geen van allen plagerijen velen.

Eindelijk kwamen ze bij den straatweg... de groote gele keek even om. „Bij mekaar blijven!” kwaakte hij en deed den eersten stap op de steenen.

Maar rtsch! daar kwam een fiets aansnorren, en heel de troep stooft achteruit onder luid gesnater, de groote gele vloog een heel eind naar achteren; hij was zoo erg dicht bij het gevaar geweest.

Maar heel gauw schepte hij weer moed en ging naar voren. De anderen volgden... nu voorzichtig, waggelden ze den straatweg op... er was niemand te zien, maar daar in eens schiet een groote hond uit een tuin te voorschijn.

Hard blaffend vliegt hij met groote sprongen op de arme eenden aan. Dat was een schrik, een geschreeuw, een geklep met de vleugels om gauwer terug te kunnen loopen. De hond was niet boos, alleen maar heel speelsch... hij had er plezier in dien heelen snaterenden troep beesten met veeren terug te jagen.

Toen ze een eind op de laan uit elkaar waren gestoven, keerde hij om en liep kalm weer naar huis alsof hij nergens van wist.

Maar waar waren de eenden gebleven?

De groote gele stond op de laan met een klein bruintje, dat altijd dicht bij hem was gebleven.

Hij keek eens rond... daar kwamen nog een paar koppen onder de heg uitkijken... een troepje anderen liep op de sloot. De groote gele kwaakte maar weer om zijn volkje bij elkaar te krijgen.. een paar kwamen van heel ver op het land aanwaggelen, ze waren over de sloot gevlogen; nog anderen waren in een tuin op den hoek van den straatweg terecht gekomen.

Maar op het geroep van de groote gele kwamen ze allemaal aan, totdat eindelijk de heele troep weer bij elkaar was.

Maar ze durfden geen van allen meer den straatweg op gaan. Toen de groote gele er maar één woord van sprak, schreeuwden ze allemaal door mekaar: „nee, nee, nee, nee!” En eigenlijk was de groote gele maar blij, want hij durfde zelf niet goed meer, al wou hij dat niet bekennen.

Ze liepen dus maar weer terug, heel langzaam, want ze waren verdrietig, maar de groote gele stapte flink en hield zich zoo recht mogelijk bij het loopen. Hij was vroeger door een kip uitgebroed en had altijd onthouden dat die moederkip hem gezegd had niet zoo te waggelen. „Zoo'n beetje draaien als ik, dat staat veel netter,” had ze gezegd.

Maar heelemaal zonder waggelen ging 't toch niet.

Nu waren ze weer op het erf; vóór de deur stonden de gele wagens, waarin de bruilofsgasten uit zouden rijden, 't was een heele stoet, tot den

vijver toe. De paarden dampten en snoven in de kou, en de boeren, die er bij stonden, sloegen de armen hard over mekaar om warm te worden.

Toen ze bij het eerste rijtuig waren, begon in eens de groote gele eend te kwaken zoo hard hij kon, en al de andere deden mee. Ze riepen niets als: „water, water, water!” Dat verstonden de boeren wel liet, maar ze moesten toch wel luisteren naar het gesnater; en ze riepen tegen mekaar „wat beteekent dat?”

„Ze hebben zeker geen water,” riep er een, „de vijver ligt dicht!”

Nu begonnen de eenden nog meer hun best te doen om leven te maken; baas Gerritse kwam al buiten in zijn zwarte jas, maar hij gooide hem nog even uit, nam een bijl en liep naar den vijver.

De eenden volgden zoo gauw mogelijk; en ze zagen hoe de boer een groot gat in het ijs maakte. De knecht kwam helpen, en zoo was er gauw een heel stuk weggehakt, en toen de stukken ijs er uit waren gehaald met een schop, hadden de eenden een klein vijvertje.

Wat waren ze blij! ze lieten zich er in plompen, allemaal tegelijk, zoodat 't water opspatte; en toen ze er in waren, leek 't wel één en al eend, van water was haast niets te zien. Er was wel geen plaats om vlug heen en weer te zwemmen, maar ze waren al heel blij met dat kleine plekje water. Hun gesnater klonk nu vroolijk terwijl de wagens wegreden.

Voortaan werd, zoolang de vorst duurde, die plek voor de eenden open gehouden; ze liepen nooit meer den straatweg op, maar vooral de groote gele dacht nog dikwijls aan den moeilijken tocht.

ANNA VAN GOGH—KAULBACH.

Juffie's Ring.

„Hé, toe Juffrouw, vertel u mij eens, hoe 't komt, dat u tegenwoordig zoo weinig eet.”

„Och, ik heb zoo weinig eetlust.”

„Maar, hoe komt dat dan? U moet heusch meer eten; Ma zegt ook, dat u er zoo slecht uitziet; toe, beste Juffie, vertel u 't mij eens, heeft u verdriet?”

„Verdriet! Ja natuurlijk een *klein beetje verdriet* heeft ieder hier op de wereld; ik evengoed als ieder ander.”

„Maar u heeft toch niet zoo'n groot verdriet, dat 't eten u niet meer smaakt. In 't begin had Ma altijd plezier, wanneer ze u zag eten. Alles smaakte u en nu.... Toe, Juffie, vertel 't me toch eens, misschien kan ik u helpen.”

Al pratende waren Juffrouw de Bruijn en haar oudste leerlinge op een plaatsje gekomen, zóó gezellig en zóó rustig, alsof 't gemaakt was voor menschen die eens heelemaal alleen wilden wezen, voor menschen die denken wilden over alles, wat schoon en goed is. Juffrouw de Bruijn ging daar bijna iederen avond heen met Emmy. Daar lazen ze samen allerlei mooie boeken, en Em anders zoo woelig en druk, kon daar uren lang met haar hoofd in Juffrouw de Bruijn's schoot liggen zonder zich te verroeren. Dan luisterde ze naar die diepe stem, die stem die zoo prachtig kon voorlezen. Men moest wel bij 't verhaal blijven of men wou of niet. En wanneer Emmy, daar zóó met haar hoofd in haar gouvernantes schoot lag, moest ze ook naar dat bezielde gelaat kijken; bij een prachtig gedeelte

ontmoetten de oogen van die twee elkaar, en één blik zei hoe ze over 't verhaal dachten. De laatste twee weken echter, had 't Emmy getroffen hoe mager Juffie werd! En eens op 'n avond toen haar ma haar naar bed bracht, had 't elfjarige meisje er met deze over gesproken. Deze had er zich niet om bekommerd. Emmy echter, die zóóveel van „Juffie” hield, zooveel te meer. Iederen middag nam ze „Juffie” waar, iederen middag keek ze toe hoeveel „Juffie” at, en iederen middag verwonderde zij er zich weer over, dat dit zoo'n bedroefd klein beetje was. En eindelijk, nu vanmiddag, had ze de vraag gewaagd die haar reeds zoo lang op de lippen brandde. En „Juffie!” ... Deze wist hoe 'n koppig leerlingetje ze had! Wanneer Emmy zich voorgenomen had dat ze iets wou weten, dan moest ze 't ook te weten komen, t kostte wat 't wilde. Zij wist dan ook, dat Emmy iederen dag met dezelfde vraag te voorschijn zou komen, zóólang tot ze haar beantwoord had. En waarom zou ze niet antwoorden? Was de tijd er nu niet rijp voor? Zeker, Emmy, Mama's lieveling, maar der kinderjuffrouw plaag, deed veel voor haar, wie weet misschien zou zij, die van alle menschen die Em tot nu toe kende, den meesten invloed op haar had, wel een einde kunnen maken aan dat gekibbel. Toen onderwijzeres en leerlingetje zich neer gezet hadden, en Emmy ouder gewoonte haar kopje in Juffie's schoot gevlijd had, begon Juffie niet voor te lezen, maar sprak zij op ernstigen toon:

„Emmy, denk je wel ooit aan andere menschen, of staat dat leelijke „ik” bij jou altijd op den voorgrond?”

„Ik, maar Juffie! Ik denk zooveel aan Pa, Ma en Henkie, en u weet, hoeveel ik van Jan hou en dan van u!”

„Maar denk je wel ooit aan die arme Miss Grey?”

„Miss Grey! Neen aan haar denk ik nooit of 't moest zijn als we aan tafel zitten. U weet niet hoe vervelend ik haar vind. Altijd heeft ze aan tafel wat te vitten, nooit zegt ze wat liefs, alles komt er even snibbig uit. Ik ben dan ook wat blij, dat ik de laatste vier maanden zoo goed als nooit met haar hoef uit te gaan. Ja, ik vind 't zoo heerlijk dat u hier is, en sinds u met ons aan tafel eet, hou ik nog ééns zooveel van u.” Dit zeggende viel ze Juffie de Bruyn om den hals, en deze liet haar hartstochtelijk vriendinnetje uitpraten. Ze wist, dat ze de liefde van dat bijzondere en begaafde kind gewonnen had, maar oppassen moest ze ook dat ze die liefde niet verloor. En toch, 't moest gewaagd! Ze liet Emmy haar hart uitstorten over die afschuwelijke Miss Grey en zei ten slotte:

„Wel Em, als ik Miss Grey niet kende, zou ik heusch denken dat ze zoo'n soort van plaag voor jou is. Ik ken haar echter beter, en weet hoe goed ze 't met jelui meent.”

„Goed met ons meenen! Waarom trok ze Henkie vanmiddag van den stoel en zette hem in den hoek? Arme jongen! hij gooide per ongeluk z'n glas om. Wanneer Ma er bij was geweest, zou ze gezegd hebben: „Henkie is 'n kleine jongen” en u...”

„Ik Emmy, ik zou in geen geval gewild hebben, dat 'n twaalfjarig meisje zóó tot mij sprak, als jij op dat oogenblik tot Miss Grey. Ik schaamde me over mijn leerlinge, en was blij dat mijn moedertje er niet bij was. Zij zou na tafel tegen mij gezegd hebben: „Kindje, ben jij zoo opvliegend tegen de kinderen als Emmy vanmiddag tegen Miss Grey was? Spreek jij altijd wel lief en vriendelijk tot je leerlingen? Denk er aan

Truus, dat je menschen van die kleine schepseltjes maken moet, en dat 't in jouw hand mee ligt of ze later vriendelijk en goed jegens anderen zijn. En Emmy, geef ik jou ooit een slecht voorbeeld, spreek ik ooit zoo tegen jelui, als jij tegen Miss Grey vanmiddag sprak?

„O, maar u weet niet hoe kriebelig ze mij maakt!”

„Nee kindje, jij maakt haar kriebelig. Jij vindt 't zoo prettig dat ik 's middags bij jelui at, maar ik vind 't heelemaal niet prettig. Altijd, altijd is er gekibbel, en jij bent de persoon die ruzie maakt. Ja, kijk me maar niet zoo aan; 't is heusch waar, als jij er niet bent, smaakt me 't eten eens zoo lekker en eet ik veel meer.”

„He, Juffie, zeg dat niet.”

„Ja Emmy en als je niet gauw aan al dat gekibbel een einde maakt, dan eet ik niet meer bij jelui en ga naar m'n eigen kamers en eet weer daar. M'n Juffrouw kookt niet zoo lekker als jelui keukenmeid, en toch smaakt 't mij veel beter.”

Emmy keek bedroefd en treurig voor zich. Als ze haar hartje volgde, zou ze zich om „Juffies” hals geworpen hebben en haar gezegd hoeveel ze van haar hield, dat ze graag alles wou doen om „Juffie” haar roode kleur weer te geven. Doch neen, „Juffies” leerlingetje had behalve haar zucht tot kibbelen, nog een ander groot gebrek, en dat was koppigheid. Haar hoofdje buigen, dat ging toch zoo gemakkelijk niet, en bekennen dat ze bijna altijd schuld had aan de kibbelpartijtjes aan tafel, dat ging nog minder. En daarom, nu „Juffie” zag dat ze met haar gesprek zoo goed als niets uithaalde, dacht ze dat 't tijd was Emmy eens de les te lezen en zei ze:

„Ja Emmy, 't spijt me, maar ik begin hoe langer hoe meer te gelooven, dat jij leeft als je andere menschen kunt plagen. Over Miss Grey wil ik niet meer spreken, maar nu je nieuwe burenl Wie heeft verleden week over de schutting geroepen: „Och Mevrouw, mijn bal is in Uw tuin gevallen, wil U haar even zoeken?” terwijl ze de bal in de hand hield. Wie liet die arme Mevrouw, die hier voor haar gezondheid is, een kwartier lang zoeken? En wie heeft verleden week, toen Mama in de duinen op haar luchtkussen lag te slapen, alle lucht uit het kussen laten loopen, zoodat Ma eensklaps wakker werd? Wie stopt Jans beugel onophoudelijk weg? Dat zijn nu toch wel menschen van wie je houdt. Zeg Emmy, waarom doe je dat?”

Nu was Emmy's trots gebroken. In snikken brak zij los, en tusschen haar snikken door vertelde zij dat ze wel wist dat zij slecht was, maar niemand vertelde haar dat ze *dit* niet mocht doen en dat *dat* niet lief was; altijd had zij haar eigen zinnetje gevolgd, en dat dat zinnetje lang niet altijd goed was, o, dat wist ze zoo goed, maar niemand die haar dat eens onder 't oog bracht. Zoo nu en dan deed Miss Grey dit wel eens, maar aan haar had zij nu eenmaal een hekel, en daarenboven deed deze 't op zoo'n onaardige manier dat ze boos werd. „O, Juffie, ik ben aan 't plagen verslaafd en kan 't niet meer afleeren, hoe graag ik ook wil. Ik merk wel, dat U ook niet zooveel meer van mij houdt, en iederen dag zeg ik tot mijzelf: „Emmy, plaag nu niet, anders gaat Juffie ook nog weg,” maar ik verzin al weer gauw wat gek en aan U denk ik dan niet meer.”

Juffrouw De Bruijn had medelijden met 't arme kind. Ze wist wat een goed hartje er in zat, ze wist hoe zij 't in haar macht had dat kleine

kinderhartje te kneden, en van de bezitster een goed en deugdzaam mensch te maken. Maar dan moest ze niet zwak wezen uit medelijden. Wel was Emmy rijk, schatrijk; zij kreeg wat ze wenschte en toch, 't kind was niet gelukkig. Waarom bemoeide de moeder, de rijke vrouw, zich niet wat meer met haar kinderen? Zij had zoo'n grooten invloed op hen, zij kon zoo uitstekend met kinderen omgaan, zij was een geboren opvoedster. Maar neen, paarden dresseeren scheen haar een aangenamer bezigheid dan kinderen tot goede menschen vormen. Zij liet haar kinderen aan vreemden over. Wat kon 't haar schelen of ze 't de juffrouwen lastig maakten! Die werden er voor betaald! En hoe dikwijls kregen zij nog een kaartje voor opera of komedie! Juffrouw De Bruijn, van haar jeugd af door lieve en teedere moederzorg omgeven, had met het arme rijke kind te doen. Waar de moeder zoo haar plichten verzaakte, moest zij, aan wier zorgen t kind toevertrouwd was, daar niet onderwijzeres en moeder zijn? Natuurlijk; en daarom zei ze nu:

„Em, wil ik je helpen goed en lief te worden?”

De oogjes van 't kind begonnen weer te schitteren, haar gezichtje klaarde weer op, ze wist dat waar Juffie hulp, zij slagen zou; en dankbaar sloeg ze haar armpjes om Juffie's hals. Juffrouw de Bruijn maakte zich los uit die omarming, legde Emmy's kopje weer in haar schoot en zei:

„Je moet zelf ook willen, lieve! Mijn hulp zal beginnen met een kleine ware geschiedenis. Vroeger, toen ik even jong was als jij, had ik ook leelijke gebreken. Ik kibbelde niet of was niet koppig, maar ik was driftig. De kleinste kleinigheid bracht mij uit mijn gewone doen, en wanneer men mij plaagde of ik kreeg mijn zin niet, dan wierp ik mij op den grond en schopte en trapte, sloeg en schreeuwde, ja, gooide met alles wat onder mijn bereik lag. Waarmee en naar wie ik gooide was mij onverschillig. Moesje vertelde mij menigmaal, dat ik in zoo'n aanval nog erger was dan een wild dier, en dat ik later heel veel spijt zou hebben, als ik mij niet beter wist te beheerschen. Ik zag dan wel in hoe onmenschelijk ik handelde, doch een paar dagen later was 't al weer even erg.

Eens op 'n middag echter, ik was 13 jaar en kwam juist van school, had ik, op m'n kamertje gekomen, onmiddellijk gezien, dat één van die mooie porceleinen poppetjes met kanten jurk, waarop ik zoo trotsch was, gebroken was. Woedend stormde ik naar beneden, de huiskamer in. Daar zat moes voor haar werktafeltje; de tafel was reeds gedekt, wij zouden aanstonds eten. M'n vierjarig broertje speelde op den grond met de blokken-doos. Moes zag dadelijk wat me scheelde, en vriendelijk, zooals Moes alleen kon wezen, zei ze, terwijl ze opstond en naar mij toe wilde komen:

„Wat jammer, hé Trudi; Janneman kan 't heusch niet helpen.”

„Wat,” riep ik uit, „heeft Jan 't gedaan, ik zal hem....” en in mijn woede gooide ik hem een bord naar z'n hoofdje. Een vreeselijke schreeuw, — ik zag bloed — en Janneman, zoo wit als een laken, lag op den grond. Ik was bedaard, wou hem helpen, maar Moes zei: „Trudi, ga naar je kamer, jij kunt Jan niet helpen, jou kan ik niet vertrouwen, jij zoudt hem vermoorden.” Emmy, die woorden vergeet ik nooit. Ik ging en bleef op m'n kamertje. Hoe lang weet ik niet. Ik dacht uren. Ik dacht aan niets dan aan Jan. Zou hij dood zijn? Doodsbleek zag ik 't ventje steeds voor mij. Arme, arme jongen.

Eindelijk kwam Moes binnen, bleek maar vriendelijk. Ik kon haar niets

vragen, ik begon nu te huilen en wist van geen uitscheiden. Maar zij, 't lieve vrouwke, trok mij op haar schoot en bracht mij onder 't oog, hoe barbaarsch en slecht ik gehandeld had. In mijn woede was ik haast de moordenares van mijn broertje geworden. Ik zei toen ook: „O, Moes, ik leer 't nooit af.” Zij vroeg mij echter: „Wil je 't afleeren, Trudi?” Nu, dat was ook een vraag. *Natuurlijk* wilde ik 't afleeren. En Moes zei, dat iemand die *wou* ook *kon*, maar omdat zij zoo graag wou, dat ik t gauw afleerde, zou zij mij helpen. „Krijg je hoed en mantel, dan gaan wij samen uit!” zei ze. Ik voelde mij diep beschaamd om met Moes uit te gaan. En ik was zoo onaardig geweest. Samen gingen we naar den goudsmid, en daar kocht Moeke mij dit eenvoudige gladde ringetje. Terwijl ze 't mij aan mijn vinger deed, zei ze: „Als je voelt dat je driftig wordt, zal ik „ring” roepen, en jij, jij denkt natuurlijk dan aan Janneman en beheerscht je zelf!”

Sinds dien tijd draag ik 't ringetje. 't Heeft mij voor menige vlaag van woede beschermd. Hier Em, hebt jij 't nu, ik weet zeker dat 't ook jou zal helpen.” Em vroeg niets; stil nam zij den ring en deed hem aan haar vinger. En als er weer eens een oogenblikje kwam dat ze wou sarren, voelde ze aan haar ringetje, dacht aan Juffies verhaal, en alle lust tot sarren verging haar. M. K.

NOOIT TERUGNEMEN.

Fouten erkennen ligt niet op den weg van ieder dagblad. Wat gedrukt is geweest, is waar en moet waar blijven. 't Gebeurde in Londen dat iemand door een krant was doodgemaakt. De man komt bij de redactie zich beklagen. „Maar vriend, je bent dood.” „Dat wil zeggen, ik sta hier voor u.” „Maar 't heeft toch in de krant gestaan. Dan kunnen we 't niet terugnemen.” „Ik verlang tegenbericht van u.” „Onmogelijk; we spreken nooit iets tegen... Maar ik wil wel 't mijne doen om u weer levend te maken. Morgen zullen we u in de krant zetten onder de geboorten.”

En aldus geschiedde.

HOOG WATER.

Op een Geldersch dorp hangt hoog in een boom een bordje waarop staat: Zoo hoog was hier het water in 1859. „Dat is niet mogelijk”, zegt een vreemdeling. — „Ja, ziet u,” zegt een boer, „toen wij dat hoog water hadden, was dit nog een klein boomje; al groeiende heeft hij het bordje mee naar boven genomen. Maar zoo'n oud gedenkstuk moet op zijn plaats blijven, dat onze kindskinderen kunnen zeggen hoe hoog het water toen gestaan heeft.”

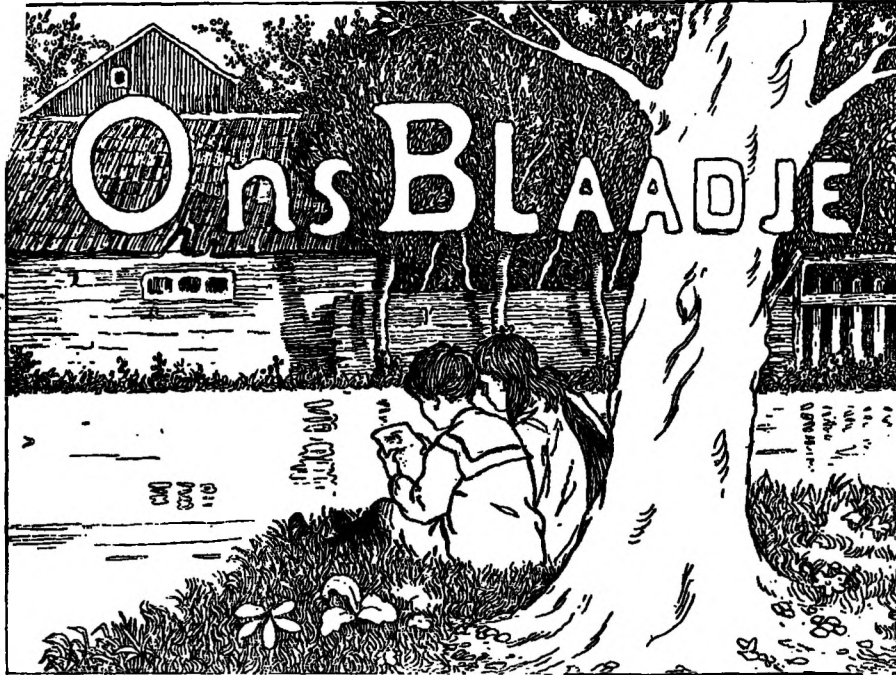
Kleine Gerritfonds.

Zes vriendinnetjes van Breda en Princenhage (Catoetje Cl., Cora R., Fietje B., Florence v. R., Lili v. K., en Marietje v. d. K. M.) hebben te samen eenige muzikale en andere voordrachten gegeven, ten bate van het Kleine-Gerritfonds. Opbrengst fl 11.30, waarvan fl 10.— voor de Gerritjes en fl 1.30 voor de Bleekneusjes. Hartelijk dank namens hen.

Van zes vriendinnetjes fl 10.—.

Melk voor Bleekneusjes.

Van zes vriendinnetjes fl 1.30. Van Ferdi fl 0.10. Van B. J. H. te Z. fl 1.—. Van Mama fl 0.70. — Gezonden aan Mej. Seilbergen, den 4en Mei, fl 10.—. In kas fl 1.—. Wie helpt weer vullen?

WEEKBLADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 17.
23 Mei 1903.

Uitgevers:
MASERKEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— België f 1.25. — Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Een Spelletjes-Blaadje. — Huwelijksgebruiken. — De Heer en Vrouw in Cantelm. — Barre. — De Boom.*

Een Spelletjes-Blaadje.

I.

KANONIKE OF KANUNIKE.

Van de duizenden kinderen in Holland die het spelletje van „Kanonike” oen, is er stellig niet één die weet wat ik er onlangs van las.

Jullie kennen het immers? Voor een jaar of dertig speelden de kinderen het nog; maar het komt mij soms voor dat enkele van die oude gezellige spelletjes heelemaal uit het gebruik raken.

Het spel is zóó: al de spelers op één na vormen een rij; de eene overgeblevene wandelt dan naar de rij toe en weer terug, zingend:

Daar komt al een kanonike aan

Ei franco,

Cornelia blanco,

Ei franco

De Spaansche noot.

Daarna wandelt de heele rij naar den eersten speler toe en weer terug, zingend :

En wat komt dat kanonike doen
Ei franco, enz.

Het blijkt dan dat hij één van de dochters ten huwelijk hebben wil want de lange rij verbeeldt een met dochters rijk gezegend gezin. Zij verzoek wordt aanvankelijk geweigerd ; maar dan begint de bruidswerve te loven en te bieden. Van alles zal hij geven : een gouden ring, een zilver vol goud, een huis, ik weet al niet wat ; als het aanbod eindelijk der ouders naar den zin is, dan krijgt hij de bruid. En dan begint het spel opnieuw, maar nu zijn er twee kanonike's in plaats van een.

Welnu, omtrent dit spel las ik onlangs dat het, vooreerst, in allerlei landen bekend en bij de kinderen zeer geliefd is. Dat het in Frankrijk bestond had ik reeds ontdekt. Daar wordt, op een levendiger wijsje dan bij ons, gezongen door het koor :

Wie, wie loopt er daar zoo laat,
Makkers van de marjoleine,
Wie, wie loopt er daar zoo laat,
Blij, blij, over de straat ?

Dat blijkt dan „een ridder van den koning” te zijn, die een der dochters komt *koopen*. Want anders dan koopen kan men het moeilijk noemen, dat aanbieden van schatten en sieraden, in ruil voor de bruid. In het Fransche liedje echter is het de bruid-zelf die geraadpleegd wordt ; zij weigert steeds, totdat de werver zegt : „Ik zal haar mijn hart geven.” Eerst dan slaat zij toe.

In Limburg luidt het refrein :

Van ieleffe,
Van alefa,
Kanonike !

Hier wordt beloofd dat de bruid op den Steepot zal worden gezet, wa misschien iets heel plezierigs of vereerends is, misschien ook wel een erge bedreiging ; men kent de beteekenis van die uitdrukking niet ; maar de ouders laten er zich in geen geval door vermurwen. Dan neemt kanonike het meisje bij de hand, en dat maakt een eind aan de zaak. Ze doer allemaal samen een rondedansje, en daarmêe is het spel uit.

In Belgisch Vlaanderen doen ze, even als in Holland, de prâchtigst beloften : de bruid krijgt een nieuw kleed, een nieuwen hoed, de halve wereld, ja zelfs de heele wereld.

In sommige provinciën van Holland klinkt het refrein :

Daar kwam eens een kanonikje aan,
Van eifrank, van oliefrank
Van oliefrank, kanonikje.

En de regel van het spel is : een van de kanonikjes komt een docht halen (want de jongens en de meisjes schijnen dan twee partijen te vormen) en zingt daarbij een extra refrein :

Ik wou jou dochter (Mietje, Fietje enz.) halen,
Van eifrank, van oliefrank
Van juffrouw Diene Frankien
Spaansche drankien
Spaansche noot.

Dan mogen de ouders een der vrijers kiezen, bijv. Klaas. Willen ze dienst voor hun dochter dan zingen ze:

Die vrijer is toch al te min,
Van eifrank, enz.

Zoo weigeren zij alle vrijers, tot er ten laatste een komt die hen bevalt. Dan heet het:

Daar heb je mijn dochter met eeren,
Zij mag er meê verkeerren,
Kom laat ons dan maar binnengaan,
Van eifrank, van oliefrank,
Van juffrouw Diene Frankien
Spaansche drankien,
Spaansche noot.

In Noord-Brabant luidt het:

- I. Hier komt al een kernonneken aan,
Elievlam, believlam, Spaansche vlam.
Kernonneke!
- II. Wat komt dat ééne kernonneke doen?
Elievlam enz.
- I. 't Kernonneke komt (Jaantje, Marietje enz.) halen --
- II. Wat moeten wij met (Jaantje enz.) doen?
I. Die moeten wij eenen vrijer geven.
- II. Welke vrijer zal dat zijn?
I. Dat zal zijn
Rozemarijn.
Dat zal zijn
Den beste dien ik vijn (vind).
Dat zal (Gerrit Die en Die, of Jan of Piet) zijn.

Twee kinderen, een jongen en een meisje, voegen zich dan bij kernonneke. Elders zingt de rij:

Wie komt daar aangetreden?
Machichelke, Machachelke, Machochelke.
Wie komt daar aangetreden?
Machochelke.

Dan antwoordt Machichelke:

Een schoone jonge juffrouw,
Machichelke enz.
Een schoone jonge juffrouw,
Machochelke.

Rij: Wat heeft ze voor ons meegebracht?

M: Een mandje met gouden rozen.

Rij: Aan wie zal zij dat geven?

M: Aan mijnen evennaaste.

Rij: Wie zal uw evennaaste wezen?

M: Rozemarie (en kiest daarbij een „evennaaste.”)

Bij al die spelletjes wordt natuurlijk, dit vergat ik nog te zeggen, het „kernonneke” of Machochelke eerlijk gekozen, met een dier aftelrijmen, waarvan het in alle landen krioelt. Een der aftelrijmen die mijn grootmoeder mij leerde, is een herinnering aan den tijd der troebelen in Frankrijk, waarvan wij in ons land den terugslag voelden door de komst van allerlei

vreemdelingen hier: Fransche patriotten, Engelschen, Russische kozakken enz.

Onder de groene boomen,
Daar ligt een Engelsch schip,
De Franschen zijn gekomen,
Die zijn zoo gek als ik,
Ze dragen een hoed met pluimen,
En met gazen lint.
Nu zullen wij gaan tellen,
Onder ons gezellen:
Rien, tien, (tot honderd)... Gij... zijt... af!...

Natuurlijk met eenige wijzigingen, wordt ditzelfde spelletje gespeeld in Duitschland, Frankrijk, Engeland, Denemarken, Zweden, bij de Finnen, bij de Russen en Polen; ja zelfs tot voor ongeveer honderd jaar in de Vereenigde Staten van Amerika.

In Duitschland, met name in Sleeswijk Holstein, stelt de eene partij de vrijers voor, de andere een moeder met haar dochters; het liedje luidt:

Daar komen twee heeren uit Lünefeld (of een andere plaats)

Joechheisasa fladi!

Wat willen die heeren uit Lünefeld?

Zij willen de oudste dochter vrijen.

En wie zal dan de bruidegom zijn?

Dat zal de keizer-zelf zijn.

Zoo neem ze dan mée met vreugde.

Zoo gaan, een voor een, al de dochters met de „heeren van Lünefeld” meé, totdat de moeder alleen overblijft. „Wat zullen wij met de moeder doen?” is dan de vraag; en het antwoord luidt: „We zullen haar in een klooster zetten.” Een kring wordt om haar gevormd, doch zij ontsnapt telkens aan de armen die haar grijpen willen. Is zij gevangen dan is het spel uit.

In Engeland zijn (en in Amerika waren) het drie Spaansche ridders, die tot de moeder met de vele dochters komen:

Wij zijn drie broeders uit Spanje,
En komen om uw dochter Jane vrijen.

Mijn dochter Jane is nog te jong
En heeft haar moeders taal niet geleerd.

Is zij jong of is zij oud,
Om haar schoonheid moet zij verkocht.

Zoo vaarwel, mijn schoone dame,
Wij komen een anderen dag terug.

Keer terug, keer terug, hoovaardige ridder
En wrijf uw sporen tot zij blinken.

Breek u het hoofd niet met mijn sporen,
Want in deze stad werden zij niet verkocht.

Zoo vaarwel, mijn schoone dame,
Wij komen een anderen dag terug.

Keer terug, keer terug, hoovaardig ridder,
En neem de schoonste die gij ziet.

Het mooiste meisje dat ik zie,
Is mooie Nancy — kom tot mij.

Dan trekt de ridder „mooie Nancy” naar zich toe, waarna hij zingt:
 Hier komt uw dochter in goede gezondheid,
 Met duizend pond (goud) in elken zak,
 Aan elken vinger een gouden ring,
 Gelief uw dochter in te laten.

In dit versje, dat in het Engelsch natuurlijk rijmt, treedt het *koop* der bruid zeer sterk op den voorgrond. Nog sterker in een dergelijk spelletje, dat vooral op Island bekend is, en dat daar vaak door volwassen personen wordt gespeeld, om den tijd gedurende de lange winteravonden te verdrijven. De vorm van dit Islandsche spel wijst op hooge oudheid.

De meisjes zijn in het huis verzameld; de vrijers, die bij deze gelegenheid *Hof* en *Alf* heeten, staan voor de deur.

De meisjes zingen: Wat wil Hof en wat wil Alf?

De jongens: *Steen* biedt Hof en *Steen* biedt Alf.

De meisjes: Wat bieden al de makkers van Hof?

De jongens: *Steen* bieden al de makkers van Hof.

Maar ze worden allemaal smadelijk afgewezen. Dan bieden de vrijers *koper*. Dat is al beter dan steen, maar nog niet mooi genoeg. Ten slotte bieden zij goud. Nu heet het:

Welkom Hof! Welkom Alf!

Welkom al de makkers van Hof!

Nu worden de mannen binnen gelaten en begint de dans.

Ook in Schotland zijn het de volwassenen die dit spelletje doen, namelijk in den boerenstand. Als de oogst binnen is en er wordt feest gevierd, of als zij 'swintersavond den tijd hebben om zich een beetje te vermaken, dan vereenigen zich de jonge lieden om te spelen van „Janet-jo.” Twee nemen de rol van *goodman and goodwife* = „huisbaas en bazin” op zich; de overigen zijn de dochters, uitgezonderd één, de beste zanger van het gezelschap. Die verkleedt zich dan als een ouden vrijer, komt binnen met den hoed in de hand en vraagt naar Janet-jo. Eerst biedt hij een schepel zilver, maar dat is niet voldoende. Eerst voor drie schepels goud krijgt hij haar.

In Italië en Spanje is, evenals bij sommige vormen van dit spelletje in Duitschland en Holland, de optredende persoon een *gezant* en niet de bruidegom zelf. Hij komt de bruid werven namens een ander. In Spanje heet het: „Het Gezantschap van den Moorschen koning.” De Moorsche koning zit met gekruiste beenen op den grond, en zijn hof zit rondom hem. De gezant doet drie stappen voorwaarts en vraagt een der dochters. De koning antwoordt: „Haar weggeven doe ik niet; van het brood dat ik eet zullen zij ook eten.” Woedend gaat de gezant heen, doch de koning roept hem berouwvol terug:

Keer terug, o Ridder, keer terug naar hier,

De schoonste zal ik u geven,

De mooiste en de zoetste,

De mooiste roos van den boom.

De gezant kruist nu de handen met een van zijn gevolg, om een zitplaats te maken voor de bruid, die er in triomf wordt op gezet. Nadat hij verzekerd heeft dat de jonge vrouw een schitterenden troon tot zetel zal hebben en met goud en parelen worden getooid, is het spel uit.

Een spel dat zóó algemeen is en ondanks plaatselijke afwijkingen overal

zulk een groote overeenkomst vertoont, is geen verzonnen spel; het is een stukje geschiedenis, een levendige herinnering aan vroegere zeden en gebruiken; en dit is de tweede merkwaardigheid die ik las omtrent dit spelletje dat ik als kind zoo lustig méespeelde. Het is niets dan een vrij getrouwe nabootsing van het aloude *koop*-huwelijk.

In de alleroudste tijden, toen de menschen in kleine stammen leefden die elkander onophoudelijk bevochten, werden de vrouwen dikwijls *geroofd* of *geschaakt*. Van schakingen op groote schaal spreken nog de geschiedenis der Romeinen en die van het Joodsche volk. Zulk een vrouwenroof gaf natuurlijk aanleiding tot nieuwe twisten en veeten, die dan werden bijgelegd of voorkomen door het aanbieden van geschenken; want de vrouw was in dien tijd een *werkkracht*, ja meer dan da': een nuttig *lastdier*; en 't was niet zoozeer de beminde zuster of dochter over wier roof men vertoornde was, als wel over het gemis van die geduldige werkkracht.

Later, toen de zeden zachter werden, begon men met het geschenk aan te bieden, zoodat alles even vredelievend toeging als bij het koopen en verkoopen van een stuk vee. Het ruwe *roofhuwelijk* was vervangen door het zachtere *koop*huwelijk; het geduldige lastdier werd niet meer *gestolen* maar *gekocht*. En omdat het met een derde gemakkelijker loven en bieden en onderhandelen is dan met de betrokken persoon zelf, zond de vrijer een afgezant, die namens hem het meisje kocht, — liefst zoo voordeelig mogelijk.

De herinnering aan het roofhuwelijk leeft voort in de huwelijksgebruiken van vele volkeren, waar de bruidegom, uit spelens, de bruid letterlijk ontrooven moet aan verwanten, vrienden en vriendinnen die haar beschermen. Bij andere (de Eskimo's bijvoorbeeld) moet hij haar letterlijk *vangen*: zij loopt weg, en hij haar achterna. Laat zij zich vangen dan is dat een teeken dat ze hem wel hebben wil. Nog elders wordt de bruid opgesloten, en komt zij niet vrij of de bruidegom moet haar loskopen. Huwelijken door onderhandeling met een derden persoon zijn nog lang niet zeldzaam; zelfs bij beschaafde volken (ook hier en daar in ons land) is de huwelijks-afgezant iets dat van zelf spreekt.

Maar nergens zijn de aloude gebruiken van het koophuwelijk zoo goed bewaard gebleven als in sommige buitenlandsche vormen van dat onnoozele spelletje van „kanonike”.... Had jullie dat wel gedacht? Ik niet, toen ik nog een hooge schort droeg en altoos voor zoo'n spelletje te vinden was.

Het woord Kanonike lijkt erg op Kanunnik = Roomsche geestelijke. Maar het schijnt er niets mede te maken te hebben. De overeenkomst zit eenvoudig in den klank. Daar in sommige speelvormen de afgezanten deftige heeren zijn, die zelfs namens koningen (stamhoofden) de bruid kwamen werven, vermoeden sommigen dat Kanonike een wijziging is van het woord *koning*.

Ik heb hierin natuurlijk geen oordeel. Ik weet alleen dat ik als kind veel pret heb gehad met dat en dergelijke spelletjes, waaronder er wel meer zullen zijn geweest die uit langverleden eeuwen tot ons kwamen. Totdat onze moeders ons naar binnen riepen, weergalmde soms de stille dorpsstraat van onze speelliedjes: Kanonike, Kruip door sluip door, Wie zit daar in den hoogen toren, enz. En bij 't spelen van Anneke-Tanneke-tooverheks liep een eezame wandelaar allicht kans dat een kind, Anneke-Tanneke ontvluchtend, gemoedelijk tegen hem aan kwam bonzen. Op kinderpartijtjes, of in 't speelluur op school, hadden we altijd zoo'n spelletje

bij de hand, en ze verveelden ons nooit. En daar die spelletjes aan een zekeren regel gebonden zijn, speelden wij wel luidruchtig, maar niet woest... Verbeeld ik het mij, of is het zoo: Gaàn ze langzamerhand uit de mode, die gezellige spelletjes die, op de dorpen althans, kinderen van allerlei stand vreedzaam bijéénbrachten? Dat is jammer, vinden wij oudjes; want òns hebben ze zooveel pret bezorgd.

NELLIE. Gedeeltelijk naar A. GITTEE.

Huwelijksgebruiken.

Onder de plattelandsbewoners van Noorwegen heerscht de gewoonte dat de bruid moet „geschaakt” worden. De bruidegom klopt aan de deur:

„Wat verlangt ge?” vraagt een oude bloedverwante.

„Er is hier een bruid die wij willen medenemen,” antwoorden de vrienden van den bruidegom.

„Er is hier in 't geheel geen bruid,” herneemt de oude vrouw, terwijl zij snel de deur sluit.

De bruidegom en zijn vrienden trachten nu door een list de woning der uitverkorene binnen te dringen en deze mede te voeren, wat natuurlijk gelukt. Want daar het maar een schijnvertooning is, die bij de trouwplechtigheden behoort, wordt zij natuurlijk niet in ernst bewaakt.

In Rusland, Lithauwen en Italië bestaat dit gebruik ook nog hier en daar ten platten lande.

In Hongarije versperren vrienden en kennissen den bruidegom die zijn bruid komt halen, den weg met een zijden lint, en laten de jonggetrouwen niet door voordat zij zich door geschenken hebben vrijgekocht.

In Oost-Pommeren, Beieren en andere streken van Duitschland, gaat na het trouwfeest de bruid in een hoek van de kamer zitten met een schotel op de knieën; de gasten doen dan alsof zij haar willen koopen, en werpen een geldstuk op den schotel. Ten slotte komt de bruidegom die er een goudstuk op legt. Dan staat de bruid op en volgt hem.

De Heer en Vrouw van Cantelon.

In vroeger tijd vermaakte het jonge volk in Schotland zich met een spelletje dat aardig en eenvoudig genoeg is om ook elders te worden gespeeld.

De spelers verdeelen zich in twee gelijke partijen. Iedere partij kiest zich een „honk” op een tweehonderd pas afstand van elkander. Van iedere partij wordt een der vlugsten en flinksten geplaatst *tusschen* de twee honken. Al de anderen staan binnen de honken.

Nu komen een paar vlugge loopers, een uit ieder honk, op de twee kinderen in het midden af, roepend:

Heer en Vrouw van Cantelon,

Hoe veel uur naar Babylon?

Zeven uur en langer,

Laat je maar niet vangen. 1)

En nu trachten ze allemaal in Babylon te komen, dat wil zeggen in de honk van de tegenpartij. Wie op dien tocht gevangen wordt, wordt ergens afzonderlijk gezet. Het spel is uit wanneer alle spelers gevangen zijn.

Hé, als ik twaalf jaar was in plaats van vijftig, dan ging ik met mijn speelmakkers dit spelletje dadelijk „instudeeren”. Jullie moet weten, toen ik twaalf

1: Zeer vrije vertaling van:

King and Queen o' Cantelon

How many miles to Babylon,

Six or seven or a long eight?

Try to win there wi' candle-light.

jaar was, waren mijn beenen nog wat korter dan nu, maar verbazend vlug. Als ik het op een loopen zette, was het niet zoo héél gemakkelijk mij in te halen.

Dit spelletje is, evenals dat van kanonike, heel oud. Het schijnt een herinnering te zijn aan den tijd der kruistochten. Cantelon is een verbastering van Caledonië, de Romeinsche benaming van het Schotsche Hoogland. „Babylon” staat natuurlijk voor het rijk in de plaats van „het Heilige Land”; en het versje duidt zoowel op den langen weg dien de kruisvaarders hadden af te leggen, als op de kans die zij liepen om door „de Heidenen” gevangen genomen te worden.

Kom, wie maakt dit oude frissche spelletje weer eens nieuw? *Onze* voorvaderen gingen toch óók ter kruisvaart, en voor hen was de weg óók „zeven uur en langer”. Dus ook voor ons is het een aardig historisch spelletje, en een dat veel pret belooft!

NELLIE.

Barre.

Een even aantal spelers wordt door aftelrijmen in twee partijen verdeeld. Iedere partij krijgt om de beurt een speler die „af” is. Nu wordt midden op het speelterrein een streep getrokken, de barre; een natuurlijke grens, bijv. de rand eener breede stoep, kan eveneens dienst doen. Nu waagt de dapperste der eene partij zich op het gebied der andere, waar men hem tracht „aan” te maken door een tik. Die tik geldt alleen maar zoolang de „dappere” op ’s vijands gebied is. Heeft hij ook maar met één voet de grens geraakt, dan is hij „vrij.”. Natuurlijk doen „de vijanden” hun best den „dappere” telkens van de grens terug te jagen; van de verwarring maken andere „dapperen” gebruik om eens even een slippertje te maken op ’s vijands gebied. De gevangenen worden ter zijde opgesteld, naast den vijand, en wachten daar hun lot af. Gelukt het een hunner vrienden om ’s vijands gebied over te steken, en een gevangene te verlossen zonder dat de vijand, die ’t elders druk heeft, hem tikt, dan is de verlostte vrij en mag zich weer bij zijn partij voegen.

Het staat den partijen ook vrij een gelijk aantal gevangenen tegen elkander uit te wisselen, want het is natuurlijk moeilijk vechten als al de soldaten van over en weer gevangen zijn. Het spel is uit, wanneer een der partijen drie gevangenen méér heeft dan de andere. Dan begint een nieuw spel, maar de partijen verwisselen daarbij van plaats.

De partij die twee van de drie, of drie van de vijf, enz., spelletjes gewonnen heeft is de overwinnaar; de overwonnenen moeten nu twee of driemaal „spitsroeden” loopen, dat wil zeggen hard door twee rijen „vijanden” heen loopen.

Zóó spelen het de kinderen in Vlaanderen. Bij ons bestaat, als ik mij wel herinner, een dergelijk spel onder den naam van „Vader, ik kom op jou kasteel.” In mijn kinderjaren was het een lievelingsspel van meisjes zoowel als van jongens.

N.

De Boom.

Een spel dat mij in mijn kindsche jaren ook erg prettig leek, als wij met ons velen waren is: de Boom. Van de allergrootste tot de allerkleinste geeft men elkaar de hand. Dan gaat de allergrootste op een vrije plek staan en onder het zeurig zingen van: „de boom die wordt hoe langer hoe dikker,” begint de allerkleinste in een grooten kring rond te draaien. En daar de allergrootste stilstaat, vormen de draaiende kinderen op het laatst een heelen klomp, totdat ook de allerkleinste aangesloten is. Dan wordt er klompsgewijze wat gedanst en gesprongen, en dan gaat men óf uit elkaar, óf men tracht, achteruitlopende, den boom weer dunner te maken. — Daar ik bij dit spelletje gewoonlijk altijd de allerkleinste was, heb ik nooit in de benauwdheid van de allergrootste gezeten, om wie al die andere kinderen een klit vormen. Mogelijk dat daarom dit spelletje mij zoo plezierig leek.

N.

Melk voor Bleekneusjes.

Van Ise's schelpenwinkeltje fl 0.50; Van Nelly en Agnes de Kr. fl 1.—

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 18.
30 Mei 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Vlaamsche vertellinkjes.* — *Vlaamsche spelletjes.* — *Vlaamsche kluchten.*
Kamperstukjes, — *Ouderwetsche raadsels.*

Twee Vlaamsche Vertellinkjes.

I.

De Loon van de Wêreld.

Der was 'ne keer 'nen boer, die ging al wandelen met zijn spa langs een beke. In die beke lag er 'n slange, en op die slange 'ne steen. Die slange zei tegen den boer: wilt gij dien steen ván mij pakken, ik en geef u den loon van de wereld. De boer die peisde (dacht): den loon van de wereld, dat zal zeker entwat geheel bijzonders zijn. Ja 'k, zei de boer, en hij nam den steen weg: de slange was verlost. Ha! zei de slange aan den boer, 't is goed, 'k en zal u den loon van de wereld geven. De slange wrong haar rond den boer, maar zoodanig dat in twee minuten de boer hadde dood geweest. Natuurlijk, de boer en was niet tevreden. Ja maar, zei de boer, is dát de loon van de wereld? Ja 'k, zei de slange. De boer ging dan naar advokaat-hond en vroeg hem naar den loon van de wereld. Ach!

zei de advokaat-hond, als ik jong was kreeg ik alle soorten van lekkere dingen en wierd gestreeld; maar oud geworden, men sloeg mij bijkans dood. Dan ging de boer naar advokaat-peerd. Deze ook zei: als ik jong was kreeg ik goed t'eten en mocht in de wei gaan; maar als ik oud wierd, 'k werd bestemd om dood gesteken te worden en dat was de loon van de wereld. Maar de boer ging dan naar advokaat-vos en die zei: Ja, 'k en versta ik dat niet. — Welnu, zei de slange, 'k lag ik in 't water en op mij lag er 'ne steen; 'k vroeg ik aan den boer of hij mij wilde van dien steen verlossen, dat ik hem zoude den loon van de wereld geven. — Jamaar, zei advokaat-vos, 'k en versta hulder (jullie) niet. — Welnu, zei de slange, 'k lag 'k in 't water, en op mij lag er ne steen; 'k vroeg ik aan den boer of hij mij wilde van dien steen verlossen, dat ik hem zou den loon van de wereld geven. — Maar 'k en versta dat nóg niet, zei advokaat-vos, ge moet mij dat 'ne keer toogen (toonen). De slang toogde 't dan: ze lei heur (zich) were in 't water, en men sleurde den steen op de slange. 't is goed, zei advokaat-vos, laat nu de slange daar alzoó blijven. Voorzekersten was de boer stijf (zeer) tevr'len, omdat hij verlost was van de slange, en de boer zag dien advokaat-vos nu geerne, en hij mocht met den boer meê gaan weunen (wonen). De vos kreeg alle soorten van lekkere dingen, en al dat goed was, maar 't en duurde niet lange of de vos begost (begon) eiers te slurpen en kiekens te pakken. De boer wierd dat moe, en op 'ne keer hij pakte 'ne stok en sloeg den vos er mee. Daar zie, zei advokaat-vos, 'k heb nu ook den loon van de wereld.

SIMON STEVENS.

II.

Waarom de Walen geen Vlaamsch willen leeren.

't Was in 't Walenland. Er waren daar eens drie Walen, welke goeste (smaak) kregen om Vlaamsch te leeren. Zij sloten een overeenkomst en kwamen op reize naar Vlaanderen. Als zij omtrent Kortrijk kwamen, zagen ze daar 'nen vente (man) komen met 'nen kleinen jongen, waarschijnlijk zijn kind. Het zoontje vroeg gedurig aan zijn vader: „Vader, wat voor menschen komen er ginder?” En de vader zei: „Drij groote Walen.” Maar den eersten Waal, die wat vorenop ging, had dat gehoord, en hij liep zoozeer zijn beenen rekken konden, naar zijn makkers gaan vertellen dat hij Vlaamsch kon. „Laat uw Vlaamsch hooren!” zegden de anderen. En preusch (preutsch, trotsch) gelijk dertig zegde hij in geradbraakt Vlaamsch: „Drij groote Walen.”

Zij reisden voort, en in de meerschen (moerassen) beneden de Pitthemsche posterij, zagen ze daar een meiske, dat bezig was met de koeien te melken. De tweede Waal daar naar toe, in de hope van Vlaamsch te leeren. Al met eens hoorde hij dat meiske roepen: „Omme koe” (keer om, koe). Hij sprong op, en in een, twee, drie wisten zijn makkers reeds alles. Ze reisden nog wat voort, om den derden nog zijn Vlaamsch te leeren.

Omstreeks den Hille (een wijk van Swevezele) zagen ze daar 'nen boer, bezig met ploegen. De derde Waal verdook hem (verschulde zich) bachter (achter) de elzen hullen (struiken), en de boer, als hij 't einden de schelle (aan 't einde der voor) kwam, keek er eens achter en zegde: „'t Is recht.” De derde Waal hoorde dat, en kon nu ook Vlaamsch, vertelde het aan zijn makkers, en het driefal bereidde zich tot den aftocht, vergenoegd over hun reis, en besloten in hun land met die vreemde taal te prijken.

Doch zij hadden nauwelijks eenige uren gegaan, of zij zagen van ver 'nen ganschen hoop menschen vergaderd. En daar naar toe! Als ze er bij kwamen, zagen ze daar 'n man wond geslagen liggen. De menschen bekeken nog al die vreemdelingen, en zegden den een tegen den ander: „Wie zou er toch dien man verwond hebben?” Daarop antwoordde de eerste Waal zoo luide hij kon: „Drij groote Walen.” „Waarom zouden zij dat toch gedaan hebben?” vroeg het volk, en de tweede Waal zeide: „Omme koe.” (Hier: om een koe). „Well well well!” riep het volk, en zij waren te wege (van plan) die Walekoppen aan te houden, toen de derde hun zegde: „'t is recht, 't is recht!” Maar al met eens zag men het gerecht aankomen, en toen de burgemeester dat ook aan de Walen gevraagd had, en zulke antwoorden kreeg, deed hij ze aanhouden en ze werden te Brugge in den bak (de gevangenis) gestoken.

Intusschen werd er een proces gemaakt en de Walen moesten verschijnen. Gelukkig voor hen, dat zij 'nen rechter hadden die Waalsch verstond. De dwaling kwam uit, en de drie groote Walen werden losgelaten, en op vrije voeten gesteld, en nooit en spraken zij geen Vlaamsch meer.

't Is daarom, heb ik altijd hooren zeggen, dat de Walen nu geen Vlaamsch willen leeren, en zij Vlaanderens gezworen vijanden zijn.

RIJKAARD ERVINCK.

Begrafenisgebruiken.

Een eigenaardig begrafenisgebruik bestaat te Hulshout in Vlaanderen. Wanneer een kind, een jongedochter of een jonkman is gestorven, maken de geburen een of meer kroontjes en vaantjes van gekleurd papier, om die na de begrafenis op den grafheuvel te plaatsen. Ook overtrekt men dezen met een soort net uit gekleurd papier gesneden. In 't midden van den grafheuvel wordt een klein papier aangebracht, waarop de naam van den doode staat. Dit alles blijft-zoo, tot dat weer en wind het brooze grafmonument hebben verstrooid en vernield.

F. Z.

Een Vlaamsch Zeemansgebruik

Wanneer de Vlaamsche visschers naar 't Noorden op de kabeljouwenvangst gaan, nemen zij als mondbehoefte een ruimen voorraad harde beschuiten meê. Wat er van die beschuiten overblijft, dat krijgen bij hun terugkomst de kinderen, maar dan met boter bestreken en met suiker bestrooid. Die harde broodjes, aldus toebereid, heeten dan *keggen*, en er wordt een soort van beschermende kracht aan toegeschreven, omdat ze met vader, broeder, bloedverwant of vriend, de gevaren der zeereis hebben getrotseerd en er aan zijn ontkomen.

Twee Vlaamsche Spelletjes.

I.

Blie-blau-blomme.

Een paar kinderen gaan gearmd bij hun makkers rond en vragen: „Wie doet er mee blie-blau-blomme?” Als er genoeg spelers zijn wordt er afgeteld. Er is geen gebrek aan afgeteldrijmpjes; hier heb je er een (Vlaamsch):

Onder de tafel
Ligt een wafel

Die dien wafel niet en mag,
 Die kan vasten heel den dag.
 Die kan vasten heel de weke
 Zonder eten!
 Vlieme vlamme
 Loter damme
 Pijk zot
 Troef-of!

Wie 't laatst overblijft „is 'm” — natuurlijk. We zullen zeggen dat het Jan is. Jan neemt zijn zakdoek, terwijl de anderen hand aan hand in een kring gaan staan, zingende:

Blie blau blomme
 Kijkt er niemand omme,
 Al die omkijkt krijgt een slag!

Nu moet Jan den zakdoek al loopende achter een der in 't rond staande kinderen gooien; bemerkt die het niet dan is hij „aan.” Een slimmerik doet dan soms alsof hij den zakdoek achter-we zullen zeggen Mietje vallen laat; Mietje kijkt om om den zakdoek op te rapen, maar er is niets; een tweeden keer legt de slimmerd den zakdoek heusch achter Mietje; die heeft er dan geen erg in, en Jan raakt haar aan en zegt „aan!” Mietje moet nu in den kring gaan staan en haar plaats blijft open.

Jan begint weer te loopen en tracht bijv. Koos te raken. Koos, slimmer dan Mietje, raapt den zakdoek op en loopt achter Jan aan om hem te vangen; lukt hem dit dan is hij, Koos, weer vrij; maar Jan is hem te vlug af en gaat gauw op Marie's ledige plaats staan. Nu is hij vrij en Koos „is 'm.” Had Koos aan Jan een tik kunnen geven eer hij daar was, dan had Jan in den kring moeten gaan staan.

Koos laat den doek achter een klein manneke vallen dat niet hard genoeg loopen kan, dus kan Koos hem gauw inhalen en hem een tik geven; het kleine manneke moet in den kring. Met een meisje, een vlugge loopster, treft hij het minder goed. Zij geeft Koos een tik, en Koos moet in den kring. Zoo gaat het spel voort, totdat de meesten in den kring zijn en de overblijvenden ze niet meer omspannen kunnen. Dan worden de gevangenen vrij gelaten, en met een aftelrijmpje begint het spel op nieuw.

De Sleutel van Parijs.

II.

De spelende kinderen gaan in een kring op den grond zitten. Een hunner heeft een sleutel, dien hij aan zijn linker buurman geeft met de woorden: Hier is de sleutel van Parijs. — De buurman geeft hem, met dezelfde woorden, door, en zoo gaat het voort totdat de sleutel weer bij den eersten speler is.

Deze geeft hem wederom door met de woorden: Dit is de sleutel van Parijs, en in Parijs ligt een straat. Met deze woorden doet de sleutel weer de ronde, totdat de eerste speler hem weer krijgt. En zoo gaat het, dat begrijpt men reeds, telkens door. Zie hier de heele inhoud van het relletje dat er bij hoort:

Dit is de sleutel van Parijs.

Dit is de sleutel van Parijs, en in Parijs ligt een straat.

Dit is de sleutel van Parijs, en in Parijs ligt een straat, en achter die straat staat een huis.

Dit is de sleutel van Parijs, en in Parijs ligt een straat, en achter die straat staat een huis, en in dat huis woont een rompeldepompelde man.

Dit is, enz. en die rompeldepompelde man heeft een rompeldepompelde vrouw.

Dit is, enz. en die rompeldepompelde vrouw heeft een rompeldepompelde kind.

Dit is, enz. en dat rompeldepompelde kind zit op een rompeldepompelde stoel.

Dit is, enz. en dat rompeldepompelde kind op de rompeldepompelde stoel eet rompeldepompelde pap.

Ieder die ook maar één woord van het relleltje mist moet een pand geven. Nu, alle kinderen weten wel wat voor kluchten er gaan uitgehaald worden wanneer de pandhouder of -houdster begint:

Kierewierewiet, Kierewierewat,
Wiens pand is dat?

en iemand uit het gezelschap antwoordt:

„Van mij meneer.” —

„Ik ben geen heer,” — zegt de pandhouder.

„Wat ben je dan?” — vraagt de ander.

„Een edelman.

Wat zal hij doen wiens pand

Ik hier heb in mijn hand?”

Als er een paar oolijkerds in 't gezelschap zijn, dan is er vaak geen eind aan het lachen van de pret.

Vlaamsche Kluchten.

Van 't oudste Zoontje van langen Wannes.

Nolleken, een kleine boerejongen, moest voor den eersten keer in plaats van zijn moeder, in de stad naar de merkt gaan.

„Luister wel, en onthoud goed wat gij moet zeggen,” zei zijn moeder:

„Eerst zal men u vragen wie gij zijt, en gij zult antwoorden: *het oudste zoontje van langen Wannes.*”

„Goed!” zei Nolleken.

„Daarna zal men u vragen waarmee gij naar de merkt gekomen zijt; dan moet gij antwoorden: *met een koppel kiekens.* Daarna zal men u geld bieden, en gij zult zeggen: *dat is niet genoeg, doet er nog zooveel bij.* Zulde dat allemaal goed onthouden?”

„Ja,” zei Nolleken, ik zal het onthouden.”

En Zaterdag mergens trok hij naar de merkt.

Aan de stadspoort zag Nolleken twee mannen staan met zilver op hun klak (pet) en op hun kleederen; en die vroegen hem:

„Manneken, wat hebt gij daar in uwen korf?”

„*Het oudste zoontje van langen Wannes,*” zei Nolleken.

„Met wie houdt gij hier den zot?” (Wien houdt gij voor den mal) vroegen dan die mannen wederom.

„Met een koppel kiekens,” riep Nolleken.

„Wacht een beetje,” zei een van die mannen, „ik zal u een dozijn oorvegen geven!...”

„Dat is niet genoeg,” zei Nolleken; „doet er nog zooveel bij.”

Van een slimmen Boer.

Een boer kwam naar stad bij „Mijnheer” zijn pacht betalen. Mevrouw deed hem boterhammen met Hollandsche kaas opdienen.

Ons boerke weigerde niemendalle, maar nam een goeden boterham en een dik stuk kaas, en sneed er een korst af, zoo breed alsof de kaas geen weerde meer had.

„Maar, menschlief!” riep plotseling de zuinige mevrouw; „zij toch voorzichtig met dienen kaas! Want eet ge er te veel van, dan verliest ge de spraak!”

’t Boerken zei niets, at dapper voort, en als hij eindelijk het buiksken vol had, haalde hij zijn grooten zakdoek boven en rolde er heel den bol in.

„Pachter, pachter,” riep Mevrouw, „wat komt er u nu over?”

„Wel, Mevrouw, hedde niet gezegd dat die kaas de kracht bezit om iemand de tong in te korten? Zie, dat komt juist goed: ons Trien is op haar tong niet gevallen, en om dat te beteren, ga ik haar van dat bolleken eens laten proeven.....”

Van een Heer en een Boer.

Een heer en een boer gingen een gashof binnen en vroegen koffie met boterhammen.

De heer zijn eten werd op een schoonen (mooien) schotel gebracht, en de „garçon” (bediende) zei beleefd: „S’il vous plait!”

Maar ’t waren boterhammekens als papier zoo dun, — ge konde ze op uwe hand wegblazen.

De boer kreeg er van wel drij vingers dik, en de bediende sprak kortaf: „Tenez!” (daar, pakaan.)

De heer had dat spelken in de oog en riep: „Geef mij toch ook eenen tenez, want met al die *s’il vous plait-kens* kan ik mijn maag niet gevuld krijgen!”

Uit „Ons Volksleven”.

Kamperstukjes.

Enige Kamperboeren zaten eens bij den haard. Ze kregen het te warm, en ze begrepen dat dat van de nabijheid van het vuur kwam. Toen beraadslaagden ze, hoe ze het vuur een eindje van zich af konden krijgen. ’t Beste was, meenden zij, den schoorsteen een eindje van zich af te duwen. Dat werkje was echter nog al bezwaarlijk. Toen zagen ze een hond, die ’t ook te benauwd kreeg, opstaan en een eindje van het vuur afgaan. Ze vonden den hond merkwaardig snugger en volgden zijn voorbeeld na.

Een Kampenaar had eens iets in een kerk te doen, waarbij een lange ladder noodig was. Met de lange ladder dwars voor zijn buik ging hij naar de kerk en wilde de poort binnen. Maar hij kon er niet in. Hij meende dat hij niet hard genoeg tegen de poort duwde; ging dus een eindje achteruit en weer met zoo’n vaart tegen de poort aan, dat hij met een ruk

achteruitvloog. Telkens en telkens beproefde hij het opnieuw, en telkens wilde de poort hem met zijn dwarse ladder niet binnenlaten.

Toen ging hij vóór de kerk op een bank zitten, wischte zich het zweet af, en begon na te denken hoe hij toch met zijn ladder de kerk in komen zou. Juist kwam een zwaluw aangevlogen met een lang strootje in den bek. Het beestje moest door een gaatje, veel kleiner dan het strootje lang was. De Kampenaar was nieuwsgierig hoe het dier dat gedaan zou krijgen. Het bracht er, bij de eerste poging, het strootje in door het in de lengte te houden. „Dat is een vondst!” zei de Kampenaar, en hij deed net zoo met zijn ladder.

* * *

Elf Kampenaars zaten bij elkander en wilden hun neuzen tellen. Ze wisten wel dat ze met hun elven waren, maar ze wilden zich toch nog eens overtuigen. Een hunner begon: „Ik ben ik, en gij zijt er een, twee, enz.’ Hij kwam niet verder dan tot tien en ze waren toch met hun elven! Ze probeerden het alle elf: „Ik ben ik, en gij zijt er een, twee, enz.’ Niemand bracht het verder dan tot tien. Toen zagen ze in hun nabijheid een versche koeienvla liggen. Daar duwden ze allemaal tegelijk hun neuzen in en telden toen de gaatjes. Er waren er elf. Nu wisten ze het.

* * *

De Kampenaars hadden vroeger geen kerk en behielpen zich met een schuur. Toen bouwden ze een kerk, maar vergaten er vensters en deuren in te maken. Ze merkten dat ze er nu op geen manier in konden en kapten er deuren en vensters in. De kerk was nu klaar. Maar intusschen waren ze zóó gewend om naar de schuur te gaan, dat ze de heele kerk vergaten. Zoo zaten de boeren in de schuur te wachten op den domine, en de domine in de kerk zat te wachten op de boeren. Toen spande de domine van de schuur naar de kerk een stuk ijzerdraad en besmeerde dat met stroop. De boeren die naar de schuur wilden, zagen het ijzerdraad en ook de stroop, en begonnen die er af te likken. Al likkende gingen zij verder, en zoo kwamen zij in de kerk eer zij het wisten. Nu kenden zij den weg er heen, en kwamen er voortaan zonder stroop.

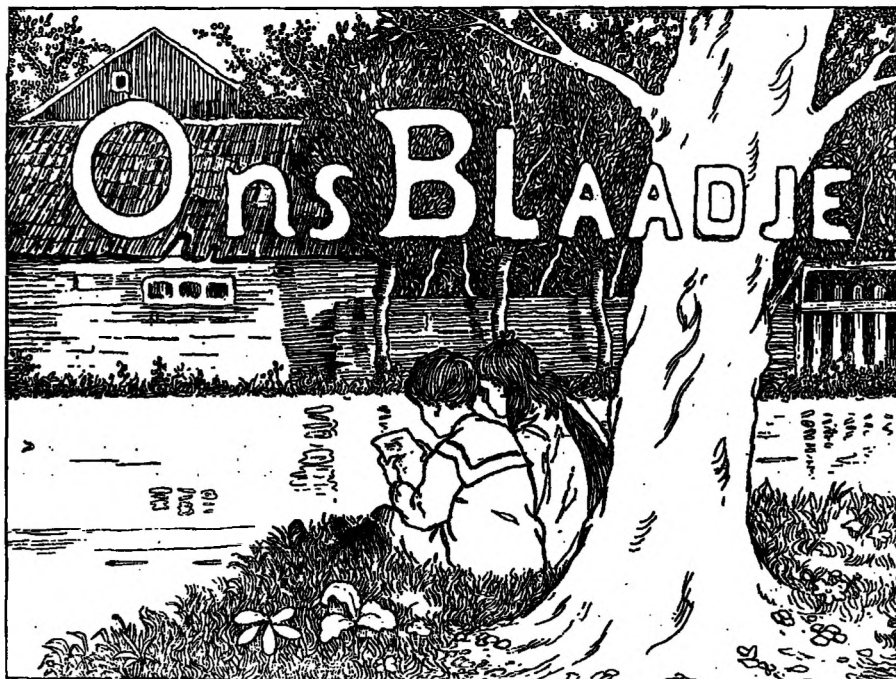
Een Zwollenaar die een nacht te Kampen had doorgebracht en den volgenden dag weer wegging, vroeg bij t betalen van zijn tol met een eigenwijs gezicht aan den tolwachter: „zijn er te Kampen nog altijd zooveel dwazen?” De Kampenaar keek den Zwollenaar eens goed aan en zei toen, leukjes weg: „De meesten trekken er maar door.” Toen wist de eigenwijze Zwollenaar dat de Kampenaars niet zoo dom zijn als ze heeten.

Guderwetsche Raadsels. 1)

1. Wie is rapper dan een vlieg?
2. Waarom kijkt de molenaar door de gaten van den molen?
3. Waarom doet de ezel zijn oogen toe als hij balkt?
4. Wie gaat er op zijn kop de trappen op?
5. De pastoor en zijn zuster, de koster en zijn vrouw, gaan samen naar den hof waar een boom staat met vier appels. Ze plukken er elk een van en er blijft nog een appel aan den boom hangen. Hoe kan dat?

1) Uit een Vlaamsch tijdschrift over Volkskunde.

6. Hoeveel is : Tien en Tien en dubbel en tien, Vier-en-dertig en vijftien ?
7. Ge kunt het met een lepel overdekken,
Maar honderd paarden kunnen het niet trekken.
8. Ge hoort het en ge ziet het niet,
Ge pakt er naar en ge hebt het niet.
9. Eerst wit als sneeuw,
Dan groen als gras,
Dan rood als bloed,
Dan smaakt het goed.
10. Vijf gaatjes in één gat,
Wie wie raadt me dat ?
11. Een boer zaaide erwten en zei: „komen ze, dan komen ze niet, en
komen ze niet, dan komen ze.” Wat bedoelde hij ?
12. Ik spreek zonder tong,
Ik roep zonder long,
Zonder zin en verstand,
Roep ik vreugd en leed door 't land.
13. Eén gans ging voor twee ganzen; één gans ging tusschen twee ganzen;
één gans ging achter twee ganzen; hoeveel ganzen waren er in 't geheel ?
14. Twee hoofden en maar twee armen; zes voeten en maar tien teenen;
vier voeten van onder en twee op den rug. Ra ra wat is dat ?
15. Jantje van Brugge,
Ging met zeven zakken op zijn rugge.
In iederen zak zaten zeven brooden,
In ieder brood zaten zeven gaten,
In ieder gat waren zeven nesten,
In ieder nest zaten zeven muizen;
Iedere muis had zeven jongen,
Raad eens hoeveel pooten dat er sprongen.
16. Een ijzeren paardje
Met een vlassen staartje,
Hoe harder dat het paardje sjort,
Hoe korter dat het staartje wordt.
17. Daar loopt een manneken rond het land,
Met een beker in zijn hand,
Hij kan er niet uit drinken
Of hij moet er een gat in klinken.
18. Als ik was jong en schoon
Droeg ik een blauwe kroon;
Als ik was oud en stijf,
Kreeg ik veel slagen op mijn lijf;
Als ik die slagen
Niet meer kon verdragen,
Werd ik door boeren en vorsten gedragen;
En als ik voor niets meer en docht (deugde)
Werd ik in de school gebrocht.
19. 't Vliegt over de haag
En heeft hart noch maag.
20. 't Loopt rond het huis en zegt : sji, sjap,
En 't heeft maar éenen voetstap.

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 19.
6 Juni 1908.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Het Niezen.* — *Nachtwachts.* — *Bladvulling.* — *Oplossing der Raadsels.*

Het Niezen.

De doodgewone, alledaagsche, soms verbazend lastige stuiptrekkende beweging die wij „niezen” noemen, heeft in de geschiedenis van goden en menschen heel wat meer te beteekenen dan jullie denkt, op het oogenblik dat je zelf atsjie! doet of een ander hoort doen. De gewoonte van sommige menschen om den niezer toe te roepen „God zegen je” staat in verband met deze beteekenis.

Toen Prometheus de laatste hand had gelegd aan het beeld van klei dat den aanstaanden mensch voorstelde, wist hij niet *hoe* leven te brengen in dien dooden klomp. Hij smeekte tot zijn beschermvrouw Athene (Minerva), die hem opnam en door de lucht tot in de zon bracht. De zon toch gold voor de ziel der wereld. Tegen verbranden beschermd door Athene's mantel, naderde hij den gloeienden bol en ving in een kristallen fleschje een aantal zonnestralen op. Hij sloot het fleschje luchtdicht, hield het naar de

aarde terug en hield het fleschje, snel geopend, onder den neus van zijn leemen beeld. De zonnestralen drongen met zooveel geweld in de hersenen, dat het beelde niesde. Toen leefde het, en Prometheus, zijn schepping alles goeds toewendende, sprak: „De goden zegenen u!” Het nu levende beeld, zijn schepper in alles navolgende, sprak telkens als hij iemand hoorde niezen, denzelfden zegenwensch uit.

Volgens sommige Rabbijnsche overleveringen was het niezen, nadat God Adam en Eva uit het Paradijs had verjaagd, het voortteeken van den dood, totdat Jacob door zijn bidden verkreeg dat de dood niet meer op het niezen volgde. Sinds dien groetten de menschen elkander bij het niezen met de woorden: *Thobim chaitim*, (ik denk: heil u! of iets dergelijks.)

Bij de oude Grieken en Romeinen waren ook al verschillende nies-groetten in gebruik. De oude Grieken zeiden: „Leef!” De Romeinen: „Salve!” (ik groet u) of „Jupiter beware u!” Het schijnt dat zij zich zelve zegenden, en zeiden: „Jupiter beware mij!” wanneer er geen ander in de buurt was om het te doen.

Aan het niezen werd ook een voorspellende kracht toegekend. Toen Xenophon zijn soldaten, op het punt van een veldslag te leveren, toesprak, niesde een hunner. Heel het leger beschouwde dit als een gunstig voortteeken. Iets dergelijks gebeurde ook in het leger van Themistocles vóór den slag bij Salamis.

Maar dat voorspellende niezen moest aan den rechterkant van den handelenden persoon gebeuren, wilde het gunstig zijn. Aan den linkerkant voorspelde het ongeluk. Ook op den tijd kwam het aan: 's morgens vroeg, of bij 't opstaan, of bij 't van tafel gaan was niezen gevaarlijk, en overkwam dat een Griek of Romein terwijl hij zijn sandalen aantrok, dan ging hij gauw weer naar bed om het onheil te bezweren. Het niezen van middag tot middernacht was echter een goed teeken.

Van een schoon meisje of een schoonen jongeling zeiden de ouden „dat de liefdegoden bij hun geboorte geniesd hadden.”

In de vijfde en zesde eeuw heerschte er in Europa een ziekte waaraan men al niezende stierf. Tal van schrijvers zoeken daarin den oorsprong van de zegenbede bij het niezen. Evenwel klimt deze tot veel hooger oudheid op, maar die ziekte kan het gebruik hebben vernieuwd of verspreid.

Volgens de Siameezen zijn er in de hel rechters die al de zonden der menschen in een groot boek opschrijven. Hun opperhoofd is gedurig bezig dit register te doorloopen, en de arme zondaar wiens gedragstaat aan de beurt is, zal onvermijdelijk op dat oogenblik niezen.

Wanneer de koning van Monomotapa (in Zuid-Afrika) niest, worden al degenen die in de residentie en den omtrek wonen, van dit heuchelrijk feit verwittigd door een soort telegrafische teekens; en overal hoort men dan een soort van geroep dat overeenkomt met ons „Leve de koning!”

Tijdens de verovering van Florida (schiereiland van N.-Amerika) niesde de Kazike (Indianenvorst) Guachoia; onmiddellijk bogen zich voor hem al de Indianen van zijn gevolg, en baden dat de zon altoos bij hem wezen mocht.

De bewoners van Wales (Engeland) beweerden nog lang nadat zij tot het Christendom bekeerd waren, dat ééns of ook tweemaal niezen een zeker voorteeken was dat men spoedig zou sterven.

In sommige streken van Frankrijk gelooft men dat het een slecht voorteeken is wanneer een vrouw driemaal niest eer zij 's morgens haar slaapmuts afgezet en haar rok vastgeknoopt heeft. Des te erger indien zij daarbij boven het bed een spin aan de zoldering ziet hangen, en wanneer de eerst binnentredende een oude vrouw is. Om al dat gevaar af te wenden, bevochtigt men een bezem met wijwater en zet hem, op den steel, achter de hoofddeur van het huis.

Als de koning van Sennaar (Afrika) niest, keeren al de aanwezigen hem den rug toe, terwijl zij zich op den hiel omdraaien en zich zelven een klap geven op de rechterdij. Van deze verrichting bij het vorstelijk atsjie! hangt het welzijn van den Staat af, zeggen zij.

Wanneer in Guinea (Afrika) een aanzienlijk persoon niesde, dan vielen alle omstanders op de knieën, kusten den grond, en wenschten, in de handen klappend, den niezer geluk en voorspoed, verhaalt Bosman die het in de 18e eeuw bereisde.

Als een Zoeloe niest dan roept hij: „Ik ben gezegend!” want hij gelooft dat de geest zijner voorouders langs zijn neus uitvaart. Is een Zoeloe ziek, dan vragen den belangstellenden: „Niest hij?” En luidt het antwoord ja! dan is alles wel.

In Oud-Calabar (Afrika) roept men, als iemand niest; „Ver van u!” en maakt een gebaar als weerde men iets af, (een boezen geest, waarschijnlijk).

Voordat de Nieuw-Zeelanders Christenen waren, zeiden zij, als iemand niesde: „Sla uw oogen op ons, o groote God Utixo!” Nu zij Christenen zijn zeggen zij: „Sla uw oogen op ons, o God Verlosser!”

Als te Antwerpen iemand iets vertelt en op hetzelfde oogenblik niest, dan zeggen zij: „Gij ziet wel dat het waarheid is, het is beniesd!” Te Luik geldt het voor een bewijs van de waarheid, wanneer een ander onder de vertelling niest.

In Henegouwen gelooft men dat iemands wenschen vervuld zullen worden, wanneer hij driemaal achter elkander niest. En op een plaats in die provincie zegt iemand als hij een ander hoort niezen: „God zegene u!” waarop de niezer antwoordt: „De duivel hale u.”

Overigens is het over heel België gebruikelijk den niezer toe te roepen: „God zegene u.”

Ook in Holland en vele andere Europeesche landen heerscht dit gebruik, dat echter langzamerhand uitsterft.

Nachtwakers.

In den ouden tijd, nog tot vóór een goede honderd jaar, was zelfs in de grootste steden de straatverlichting ellendig. Van gas of electrisch licht was natuurlijk nog geen sprake; zelfs van petroleum niet. Men behielp zich met vetkaarsjes en olielampjes. Volgens de wet moesten sommige

gebouwen, zooals kerken, kloosters, kapellen, ook afspanningen en herbergen, 's nachts voorzien zijn van een lantaren, en moest iedere wijk gezamenlijk zorgen voor een lantaren. Maar er werd niet heel streng de hand gehouden aan die bepalingen, en zoo verkeerden zelfs de groote steden 's nachts in een duisternis die den dieven zeer welkom was. De gewapende en van een lantaarn voorziene nachtwacht kon ze onmogelijk allemaal verschrikken en op de vlucht jagen; trouwens de brave nachtwacht was niet alomtegenwoordig; en als hij de ééne straat of wijk vervulde met zijn ontzachte wekkende aanwezigheid, dan hadden in de andere de dieven — en erger — tòch vrij spel. Het was dan ook het veiligst zich 'savonds maar flink in zijn huis te verschansen; en wie er op het late uur eens uit moest, die wapende zich gelijk „Malbroek die naar den oorlog trekt”, of nam althans een stevigen knuppel mée. Ook een lantaren, dat spreekt, of een afzonderlijken lantaarndrager, dan had men meteen een beschermende lijfwacht. Aanzienlijke lieden, die 'savonds laat wel eens uit den schouwburg of van een feest terug kwamen, lieten zich vergezellen door fakkeldragers. De walmende fakkels werden, zoodra de nachtelijke wandelaar voor zijn deur stond, uitgedoofd. Aan enkele zéér oude huizen in zeer oude steden, Gent bijv., vindt men nog van die zoogenaamde „domphorens” — kolossale ijzeren dompers, naast de deur aangebracht, waarin de fakkels met het brandende einde werden gestoken en uitgebluscht.

De straatverlichting is sedert dien sterk verbeterd, althans op groote plaatsen; in dorpen, zelfs in zulk een vrij aanzienlijk dorp als Prinsenhage, doet de schaarschte en het nederig geglans der straatlantarens, benévens de toestand van sommige wegen na een regendag, nog zeer sterk aan de middeleeuwen denken, en dat zal wel overal zoo zijn; dorpen komen, uit den aard der zaak, met al de gemakken van het leven erg achteraan. Maar de nachtwakers of kleppermannen zijn gebleven; en 't is nog niet zoo heel lang geleden — misschien gebeurt het hier en daar nog wel — dat de leden van dit gilde op Nieuwjaar de burgerij vereerden met aandoenlijke wensch- en smeekverzen, soms met prentjes er bij, die onder den naam van „kleppersmansverzen” een zekere beruchtheid hebben verkregen. Wanneer het ras der kleppermannen van den aardbodem zal zijn verdwenen, dan zal, naar alle waarschijnlijkheid, de soort poëzie, aangeduid met den naam „kleppersmansverzen” nog wel bestaan, vrees ik.

De Hollandsche klepperman heeft zijn naam te danken aan een houten instrument dat, wanneer hij aan een touwtje trok (meen ik) een akelig kleppend geluid maakte. Met dat geluid, en met het afroepen van het uur, wilde de brave man de burgerij, — voor zoo ver zij wakker was, geruststellen. Zij kon daaraan weten dat hij waakte en zorgde; dat hij uitkeek naar brand en naar dieven. Maar „vreeselijk akelig” was dat geluid. Ik herinner het mij nog uit mijn kinderjaren; als ik toevallig 's nachts eens wakker werd, terwijl de klepperman onder ons venster zijn „klep-klep-klep, twaalf heit de klok” liet hooren, dan liep het mij koud over den rug, en het hielp weinig, of mijn moeder of grootmoeder mij al verzekerden dat, zoolang de klepperman zóó klepperte, alles volkomen veilig was. In mijn kinderlijke verbeelding had de *klepperman* zich waarschijnlijk vereenzelvigd met den *boeman*, waarmee men ons destijds bang maakte als wij stout waren; en het „klep-klep-klep” van den braven nachtwacht, weergalmeënd

in de holle, nachtstille straat, maakte op mij den indruk van het „boe-woe-woe” van onzen doodsvijand en schrikaanjager, den boeman. En dat ik niet de éénige was die in mijn bed lag te rillen en te beven als de klepperman langs kwam, daarvan getuigt het versje van van Alphen, dat alle kinderen van mijn tijd van buiten moesten leeren, waarschijnlijk om van te voren reeds onze zenuwen te harden tegen het klepper-geluid:

„Zou ik voor den klepper vreezen?
 O, die goede brave man
 Maakt dat ik gerust kan wezen
 En ook veilig slapen kan.
 Moederlief, 'k geloof het vast,
 Dat hij op de dieven past!
 Schoon hij loopt door wind en regen,
 't Zingen wordt hij nimmer moe;
 Goede God! geef hem uw zegen!
 Maar mijn oogjes vallen toe.
 Lieve klepper, houd de wacht!
 Ik ga slapen, goeden nacht!”

In wereldsteden, waar de nacht alleen maar wat korter duurt en wat minder druk is dan de dag, zou men zoo'n klepperenden klepperman aankijken als een dier uit de voorwereld, geloof ik; ook in gewone groote steden kleppert de nachtwacht niet meer, voor zoover ik weet. Maar in kleine steden en op dorpen hoort men hem nog. Althans hier te Prinsenhage heb ik hem nog wel eens gehoord, met zijn refrein: „twaalf ure hêt de klok!”

Ook in andere landen kende en kent men de nachtwakers, met of zonder klep, maar nooit zonder geroep. Want dat afroepen van het uur stamt af uit den tijd toen nog niet ieder mensch een klok had, en men dus gaarne van hem vernam hoe laat het was; ook moesten destijds, op een bepaald uur, van overheidswege alle vuren en lichten uit. Dit geroep, nu niet meer noodig om den tijd aan te geven, is blijven bestaan, als bewijs dat de nachtwacht wakker en op zijn post is, zooals het geroep dat ik, midden in den nacht, op de reede van Aden eens hoorde van een Oostenrijksch oorlogschip: alle uren riep de wacht terwijl de klok sloeg: „Alles wohl!” (alles wel!) waarop de overigen van de wacht antwoordden: „Alles wohl!” Maar aan den wal heeft de nachtwacht alléén het woord, en de brave burgers, als zij antwoorden, doen het met een frisschen snurk.

De nachtwachts behooren tot een soort van menschen die, evenals bijv. spoor- en tramconducteurs, pakjesdragers en brievenbode's, *in den regel* eerlijk schijnen te zijn, misschien wel omdat hun vertrouwenspost hun een zekere waardigheid geeft. Een ontrouwe nachtwacht is zeldzaam genoeg om, ten minste in de Vlaamsche stad Gent, als hij eens voor komt, aanleiding te geven tot een spookhistorie: Daar was ereis een nachtwacht die, in plaats van op de dieven te passen, zelf stal! Maar op het oogenblik dat hij zijn misdrijf pleegde, werd hij door voorbijgangers gegrepen en gedood. En nu moet zijn schim, tot zijn straf, de straten der stad doorkruisen. Eenige minuten voor middernacht roept hij: „Wacht (bewaak) uw vuur, de klok heeft...” Verder komt hij niet, want dat was het oogenblik

waarop hij gedood werd. Zoodra een medelijdende voorbijganger zijn roep zal voltooien, zal de arme ziel rust krijgen.

In verschillende landen hebben de nachtwachts natuurlijk verschillende, doch niet zoo heel veel uiteenloopende gebruiken. In de meeste steden van ons land stellen zij zich tevreden met het uur af te roepen (al of niet klepperend): „Eén slaat de klok, de klok slaat één.” Of: „de klok heit (heeft) één.” Oudtijds ook: „Bewaar je vuur en kaarsen wel, de klok heit één.” De Haarlemsche nachtwachts roepen (riepen althans tot voor korten tijd) als de klok twaalf sloeg: „'t Is middernacht, slaapt gerust.”

In België, zoowel Vlaamsch als Waalsch, riepen de nachtwachts van tijd tot tijd: „Outwaakt gij die slaapt, en bidt God voor de geloovige zielen.” In sommige streken van de provincie Luik was deze roep verplichtend om twaalf uur 's nachts vóór Allerzielendag. Daarbij werd dan bij alle bewoners op de luiken geklopt; de ronde van de nachtwacht eindigde aan de kerk, waar de luiders hem onder de klokken afwachtten om zijn komst met gelui aan te kondigen. In ruil voor die moeite werd er den volgenden dag een ophaling ten voordeele van de luiders gehouden.

In sommige steden van België herinnert men zich nog dat de wachter iederen nacht om 12 uur midden in de straat riep: „'t Is middernacht, bidt voor de dooden.”

Ook in Frankrijk was de herinnering om voor de dooden te bidden zeer algemeen, en werd daarop vooral in den nacht voor Allerzielen aangedrongen.

In Duitschland, ten minste in Elzas-Lotharingen, roept de nachtwacht in den tongval van het land:

„HoriHà wass ich eich well safa:
De Glock het zeni g'schlafa.
Hann sori zen Fir aen Liecht;
Dass Gott oen Maria b'hiet.”

Wat zeggen wil:

Hoor wat ik u wil zeggen:
De klok heeft tien geslagen.
Heb zorg voor vuur en licht;
Dat God en Maria u behoeden.

In Polen liepen nog tot in 't jaar 1824 de nachtwachts twee aan twee door de straten, gewapend met een lantaarn, een sabel en een paar knuppels; deze laatsten zoowel om zich te verdedigen als om te rammeien op de deuren der huizen waar zij, na de „taptoe” (of de „couvre-feu” of „het klokje van gehoorzaamheid”) waarop alle brave burgers van overheidswege licht en vuur uitdooven, nog sporen daarvan zagen. Zij zongen daarbij de volgende koepletten:

„O hé, heeren eigenaars,
Het is reeds tien uur op de klok.
Dekt het vuur van uw keukens toe,
Doet het zelf, en laat het niet over
Aan de zorg van uw dienstboden,
Betrouwt op God en hoopt.
Neemt u in acht voor 't vuur! Neemt u in acht voor den dief!”

O hé, heeren eigenaars,
 Het is reeds elf ure op de klok.
 Dooft zelf uw fakkels,
 Laat het niet over aan de voorzichtigheid uwer lieden.
 Vertrouwt u op God, en goeden nacht!
 Neemt u in acht voor 't vuur! Neemt u in acht voor den dief!"

In Spanje noemt men de nachtwachts „Serenos”, een woord dat aan helderheid, vroolijkheid, opgewektheid doet denken. Geen wonder, want de nachten in het Zuiden zijn wat vriendelijker dan bij ons. Die Serenos zingen liederen of brokstukken van liederen op Gregoriaansche wijzen, dat wil zeggen op de wijze der Roomsche kerkliederen. Die melodiën, plechtig en welluidend, zijn soms eeuwen oud.

Uit een Tijdschrift over Volkskunde.

Waar sommige Uitdrukkingen vandaan komen.

OOLIJKERD.

De inwoners van Oolen in België worden beschouwd als de domste der geheele Kempen.

Wil iemand een Oolenaar tergen, zoo heeft hij hem slechts te vragen:

Hoe is het met de kerkdeur? 1) Is de schouw al verplaatst? 1) Slijpt men nog te Oolen? enz. Wanneer men in de Kempen spreekt van een lompen en dommen mensch, zegt men dikwijls: „'t is 'nen vierkantige.” Ook de Oolenaars worden aldus genoemd, en om hun tē beduiden dat zij verstandiger en beschaafder moeten worden, zegt men, „dat zij zich moeten laten rond afslijpen.” Ook bestaat er in Oolen een herberg met het uithangbord: „In den slijpsteen.”

(Ik denk dat onze woorden „oolijk” en „oolijkerd” wel iets met „Oolen” hebben te maken. N.)

KATTEN IN ZAKKEN KOOPEN.

Een Heckenthaler, een muntstuk, liefst met een kruis er op, heeft de eigenschap andere munten tot zich te trekken. De duivel kan je er aan helpen, doch het is niet gemakkelijk er een van hem te verkrijgen: hij moet bedrogen worden.

In Brandenburg, Pommeren en Oldenburg wordt te dien einde een zwarte kat, liefst een kater, in een zak gedaan, die door een touw met 99 knopen dicht gemaakt wordt. In den nieuwjaarsnacht gaat men er drie malen mede om de kerk, klopt iederen keer aan de deur, en roept den koster door het sleutelgat. Bij den derden keer komt niet hij, maar de duivel, en vraagt wat men hebben wil? Het antwoord is: voor een daalder een haas verkoopen die in den zak is. Dit wordt aangenomen en de daalder dadelijk gegeven of wel zal hij later te huis, in den geldzak, gevonden worden. De verkoper zorgt dan zoo spoedig mogelijk zijn woning te bereiken. Heeft de duivel, vóór dat hij er in is, de 99 knopen losgemaakt en het bedrog ontdekt, dan is hij verloren; hoort hij de kat schreeuwen, dan wordt de verkoper doof. In deze handeling ligt de oorsprong van het spreekwoord: „Een kat in den zak koopen.”

1) Grapjes, gelijkstaande met onze bekende „Kamperstukjes.” N.

HET SCHIMMEL- OF KLOK- EN HAMERSPEL.

Dit bekende gezelschapsspel is van zeer ouden oorsprong. Uit een lezing van een Berlijnschen hoogleeraar is onlangs gebleken, dat het den wedstrijd tusschen Wodan, den Hemelgod en beschermer van den adel, en Thor, den god der boeren en van den oogst, om het bezit van Walhalla (het Godenverblijf) voorstelt. Het zinnebeeld van Wodan was de schimmel, dat van Thor de hamer.

Bij de invoering van het Christendom zocht men het oude spel met de omstandigheden in overeenstemming te brengen, door er een wedstrijd tusschen het nieuwe en het oude geloof van te maken. In plaats van den schimmel kwam de klok; Walhalla werd tot een herberg vernederd.

Nog tegenwoordig heeft Wodan echter in het volksgeloof zijn macht behouden in den schimmelruiter, 1) die bij de feestelijkheden der Zuid-Duitsche boeren een rol speelt, en in Beieren zelfs het recht heeft de kerk binnen te rijden; nog tegenwoordig wordt „het witte paard” met voorliefde tot uithangbord gekozen. Ook de hamer van Thor heeft zich in de zeden en gebruiken gehandhaafd. Van Witten Donderdag tot Zaterdag vóór Paschen zwijgen de klokken in de Katholieke landen en roept de hamer de geloovigen tot het gebed; de afslager slaat nog met den hamer den koop toe, evenals Thor zijn zegen moest geven bij de verdeling van land en veldgewassen.

(Uit een tijdschrift voor Volkskondr.)

Oplossing der raadsels in No. 18.

1. Die ze vangt. — 2. Omdat hij door de planken niet heen kan zien. — 3. Omdat hij zijn liedje van buiten kent. — 4. De schoenspijker. — 5. De zuster van den pastoor was de vrouw van den koster. — 6. Negen-en-negentig. — 7. Een mollegat. — 8. De wind. — 9. De kers. — 10. Een handschoen. — 11. De duiven. — 12. De klok. — 13. Drie. — 14. Een man te paard. — 15. Twee; die van Jantje. — 16. Naald en draad. — 17. Een ei. — 18. Vlas. — 19. Een dor blad. — 20. De regen.

Kleine Gerritfonds.

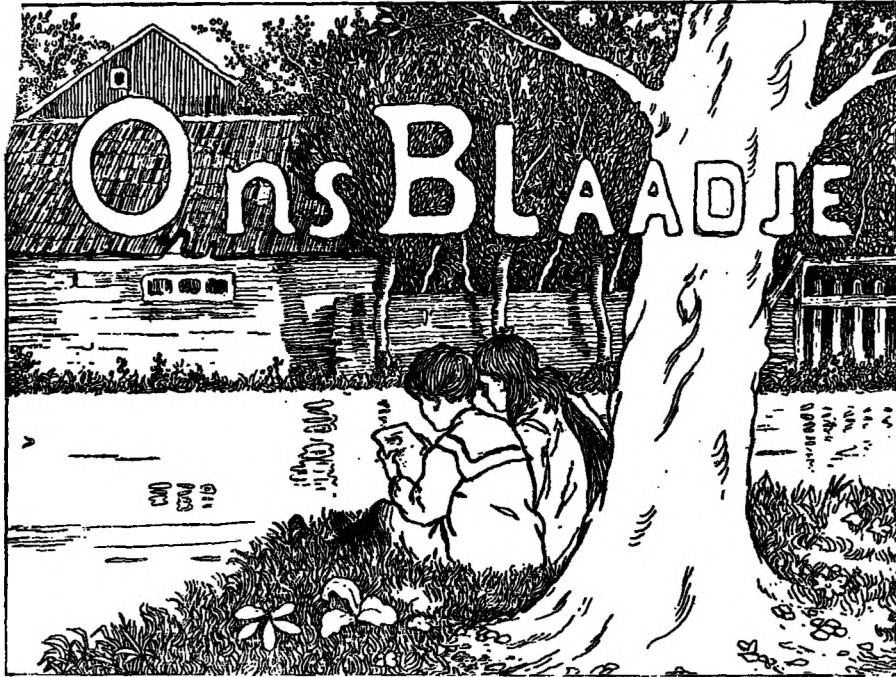
Van Reeltje Vl. te Soest fl 3.—. Om de som af te ronden fl 0.05.
Gezonden aan den Heer Zwartendijk den 29en Mei vijftig gulden. Bleef in kas 0.00.
Ontvangen na 29 Mei: Van Arnold E. te Leeuwarden fl 2.—, opgespaard voor het Kleine-Gerritfonds.

Briefwisseling.

Reeltje Vl. te Soest. Ik vind het heel prettig dat je zooveel van Ons Blaadje houdt.
Arnold E. te Leeuwarden. Dank je wel. Je schrijft al heel netjes voor zoo'n kleine vent.

Aan allen die wat gaven: de Heer Zwartendijk dankt jullie vriendelijk namens de Gerritjes, en Mej. Seylbergen namens de Bleekneusjes. Blijft aan hen denken bij dit mooie zomerweer!

1) Een verkleede man te paard, zoo'n soort van Sinterklaas.

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 20.
13 Juni 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Hoe ze was en hoe ze werd als Kind. — Slons-Marieke.*

Hoe ze was en hoe ze werd als Kind.

(Nog een waar verhaaltje.)

Voor grootere kinderen.

Ze was, als kind, als meisje van een jaar of 10, een stijf-deftig jonge-
vrouwtje. Als ze uitging staken haar handjes in glacé handschoentjes; —
ze droeg, in den winter, een mofje met een warm kruikje; — in den zomer
een mooi parasolletje, waarvan het steeltje nuffig omstrikt was met een
zijden lint, — in de modekleur van 't seizoen.

Zij wandelde met de kindermeid aan een handje, soms met papa en
mama; ze ging naar school door de kindermeid weggebracht.

Boodschappen deed ze nooit; — een pakje mocht ze niet dragen.

Als ze met mama in de winkels ging, bestelde deze en vroeg: U wilt
het wel laten bezorgen? „Zeker mevrouw;” — en de boodschappen werden
bezorgd door een knecht, door een loopmeisje van een jaar of 10, 12; —
maar het jongevrouwtje mocht het pakje niet medenemen.

Ze was geen erg vroolijk kind.

Ietwat peinzend was ze; — ernstig nogal.

Toch had ze een heel goed leventje; — ging vaak uit naar partijtjes; — kreeg ook partijtjes thuis; — ze had veel speelgoed, boeken, goed eten; — alles wat z.g. *deftige* kinderen meenen dat zij behooren te hebben.

Zij woonde in een niet erg groot, ouderwetsch stadje; — in een nog al deftig, ouderwetsch huis.

Haar slaapkamer was netjes ingericht; — en ze werd 's avonds door de kindermeid naar bed gebracht, die „de jongejuffrouw” goed legde; — nog eens naar „de jongejuffrouw” zou komen kijken en — als „de jongejuffrouw” iets noodig had, moest ze maar schellen. „De jongejuffrouw” kreeg nog een stukje chocolade, een nachtkus, en dan moest „de jongejuffrouw” gaan slapen.

Maar dit gebeurde meestal nog niet zoo dadelijk.

Ze lag vaak lang wakker, kijkende naar het witte raamgordijn, dat door het maantje soms mooi blauw-wit getint werd, of turende naar het vlammetje van t nachtlicht, dat lange stralen maakte, tot in haar oogen.

Zij vond het aardig de oogen een beetje dicht te knijpen en de stralen af en aan te laten flitsen; — om ze binnen in haar op te bergen.

Het was, alsof al die straaltjes haar heelemaal licht maakten van binnen; — Ze kreeg allerlei aardige gedächtetjes; — en met al dat licht in haar oogen en in haar zieltje, sliep ze vroolijk en rustig in.

Als ze thuis was zat ze dikwijls in haar vader's studeerkamer. Dit mocht ze wel. Dan stonden de deuren van de boekenkast wijd open en ze zat er voor, plat op den grond, een groot plaatwerk op den schoot of verdiept in een zwaar foliant, een van die groote ouderwetsche boeken, in bleek-geel kalfsleer gebonden en vol mooie ouderwetsche gravures, zooals er zooveel in de bibliotheek waren.

Wat er in stond begreep ze natuurlijk niet; — toch onthield ze er zoo en daar *wat* uit, en, in verband met de platen maakte ze er, op haar eigen handje, allerlei echt kinderlijke verzinsels van.

Haar vader had, behalve het huis waarin hij woonde, ook nog wat huisjes in eigendom. Deze werden bewoond door „mensen van den minderen stand”, zooals het heette. Die menschen kwamen soms zelfs bij haar vader de huur betalen.

In één van die huisjes woonden twee zusters, naaistertjes; „de jongejuffrouw” we zullen haar nu maar Bertha noemen, begreep later dat het arme menschjes waren, die veel werk hadden om van hare armoe-verdienste rond te komen. Eén van die zusters kwam „het huurtje” altijd zelf brengen.

De meid diende aan: „Mijnheer, daar is juffrouw B.,” en mijnheer zei: laat haar maar in de voorkamer.

De meid *liet* juffrouw B. in de voorkamer, stak er het licht aan, (het naaistertje kwam altijd 's avonds) en zei, genadig: „gaat u maar even zitten;” en dan zat het naaistertje, schuw eenigszins, op een der mooie stoelen; leelijk afstekend, in haar sjovele plunje, bij de keurige weelde van het rijk-gemeubelde vertrek.

Papa stuurde meestal Bertha met de boodschap: of u maar even wachten wil, papa zal dadelijk komen.

Bertha vond het naaistertje zitten in iets vaalbruins gekleed, verlegen, zich als wel weg willende maken in de mooie, helder verlichte kamer, en ze zei: „papa zal zoo dadelijk komen,” en dan ging er iets heel donkers door haar zieltje, ze wist zelf niet wat; — ze zag in gedachten het naaistertje tot „een hoopje vuil” worden, en ze vond het in-vies, dat dit hoopje vuil daar in die mooie kamer en op dien stoel was.

Belachelijk en „vies” vond zij ook het haar wel-bekende katoenen zakje, waarin het naaistertje de uurpenninkjes steeds zoo zorgvol vast hield.

En later ging papa, en hij kwam terug met het huurtje, en sprak van de Bl...tjes, die het arm schenen te hebben. Maar huur moet betaald worden.

En mama schelde de meid: zij moest het licht in de voorkamer uitdoen en — het raam nog even open zetten.

Die „mensen uit den minderen stand” hebben steeds zoo'n eigenaardigen geur bij zich.

Toch waren papa en mama goede mensen; — ze wisten nog niet beter in dien tijd. Wat ik u vertel is zoowat 25 jaar geleden.

Een groote rol in Bertha's leven, doch altijd erg „van uit de verte” speelde: *het arme kindje*.

Het arme kindje, — ziekelijk gevoed was Bertha's verbeelding daaromtrent door al wat zij, in proza en poezie, over „het arme kindje” al gelezen had; —

Het arme kindje, zeg ik, was lief en teer en ongelukkig; — och, zoo ongelukkig. Het leed honger, het had het koud, was armoedig gekleed, woonde heel naar, had geen speelgoed, geen boeken, ging op de armen-school.

Och, dat ongelukkige arme kindje toch! Bertha en haar broertjes spaarden voor „het arme kindje”; — bewaarden er het speelgoed voor dat zij af-dankten; gaven het op straat soms een centje; en met St. Nicolaas altijd een goed deel van hun vele lekkers.

„Het arme kindje” kwam aan de deur, en de meid kwam zeggen dat er „een arm kindje” was, en Bertha en haar broertjes gingen aan de voor-deur, onder toezicht van „de meid” en gaven aan „het arme kindje”: „Daar!”

Dan dankte „het arme kindje” en ging heen.

En Bertha, kind als ze was, plaatste zich, in gedachten, op een hoog-tetje: — welgedaan stond zij daar en „het arme kindje” lag beneden, en, prat op hun goedheid, wierpen zij en haar broertjes „het arme kindje” hun afval toe.

In den Bijbel stond ook: geef den arme. Welnu, zij gaf den arme.

Papa en mama wilden dat ook.

„God” zou haar er voor beloonen.

Maar „God” heeft *zulk geven* aan de armen niet bedoeld.

Doch dit wist Bertha toen nog niet en haar ouders wisten het ook niet.

't Verhaaltje is ook al van 25 jaar geleden.

Soms kon Bertha een beetje „raar” doen. 't Kwam zeker door 't lezen in die dikke boeken, of door 't turen in 't vlammetje van 't nachtlucht; — of, misschien, door 't kijken naar 't manelicht op 't raamgordijn.

Ik weet het niet zoo precies.

Maar „raar” deed ze wel eens; haar mama vond 't soms ook en papa tusschenbeiden ook al.

Wat of ze dan wel deed?

Luister, ik zal van haar „raar doen” vertellen.

Zaterdag kwam een werkster de meid helpen. 't Was een vrouw van omstreeks 40 jaar, weduwe en moeder van 2 kinderen; meisjes van 8 en 12 jaar.

Ze werkte Zaterdag's van 8 tot 8, voor 12 stuivers en de kost. Dit was veel te weinig; — maar mijn verhaaltje is van 25 jaar geleden, niet waar?

Zij deed natuurlijk het ruwste en zwaarste werk; — juist *daarvoor* kwam er Zaterdag een werkster.

Eens, op een Zaterdagavond, 't was na den eten en half 7 ongeveer, moest Bertha voor haar moeder naar de keuken, om aan de meid een boodschap te geven.

In de ruime voorkeuken stond deze de vaten te wasschen; — de werkster droogde. Aangeleund stond ze tegen de witgeschuurde tafel, waarop zij het gedroogde vaatwerk uitzette, toen Bertha in de keuken kwam. Ze had den arm in de lenden en zei tegen de meid: 'k heb zoo'n pijn in m'n lenden; — daar heb ik toch zoo'n hinder van tegenwoordig.

Bertha ving die woorden juist op.

De meid zei: dat 't lastig was. En toen de werkster weer: en zoo straks die straat nog. Dat breekt me; — 'k kan in m'n bed niet liggen van de pijn dan.

Er trilde iets in Bertha's zieltje.

Ze sloeg een blik op de bleeke vrouw die tegen de tafel leunde. Ze had een ziek kind ook; dit wist Bertha, want ze had er 's morgens, met de kindermid, een schaalje beschuit met bessenvla heengebracht.

En nu moest de vrouw straks de straat nog doen.

Bertha had altijd gedacht dat straat-schrobben wel een prettig werkje was; — ze had er, in de voorkamer, dikwijls naar gekèken.

Zoo aardig vond ze 't, als het frissche water over de vuile straat gegooid werd; — als de bezem er flink over heen en weder ging en, bij het afspoelen, de blauwe keien en gele klinkers, die eerst zoo vuil waren, weer frisch opblonken.

Maar 't zou toch ook wel een zwaar werk zijn, meende ze thans. 't Was een groote, breede straat toch.

En om die te doen als je zoo'n pijn in je lenden had.....

Als zij, Bertha, ergens pijn had, moest ze altijd naar bed toe, en mama paste haar op, en als 't niet gauw beter werd kwam de dokter; — en als mama hoofdpijn had, ging die meestal óók naar bed, en ze kreeg doeken met eau de Cologne om 't hoofd.

Eau de Cologne zou misschien ook wel goed voor lendenpijn zijn, dacht Bertha.

Ze had een htele flesch vol; — en als die vrouw nu eens naar bed kon gaan, en wat doeken met eau de cologne om de lenden deed, wie weet, zou de pijn niet weggaan.

Ze zou dan wél kunnen liggen, waarschijnlijk, en inslapen misschien.

Bertha ging naar haar moeder.

Mama, vroeg ze, mag *ik* van middag de straat voor de werkster schrobben? Ik heb geen pijn in m'n lenden en ik zou het wel prettig vinden. Ik kan ook wel op klompjes loopen, dat heb ik verleden jaar zomer aan het strand óók gedaan, weet u nog wel?

Zie je, dit was nu iets „raars” van haar.

Haar moeder zette dan ook een zeer verbaasd gezicht. „*Jij* de straat schrobben?” vroeg ze. „Ben je dwaas, kind, hoe kom je er bij?” — „De werkster heeft zoo’n pijn in haar lenden,” zei Bertha.

„Maar kind,” meende mevrouw, „dan had ze niet moeten komen; doch je bemoeit je met dingen, waar je niets mede te maken hebt.”

En mevrouw nam zich voor, Bertha niet meer in de keuken te laten gaan.

Maar het kwaad was geschied.

Toen de werkster de straat schrobde zat Bertha in de voorkamer, en de tranen kwamen haar in de oogen als de vrouw de emmers water af en aansjouwde, en stil stond soms, met de rechterhand op den bezem geleund, de linkerarm in de pijnlijke lenden geslagen.

En ’s avonds, toen Bertha in haar ledekantje lag, en de lichtstraaljes naar haar oogjes kwamen, om er, het een voor, het andere na, in te verdwijnen; — toen het *in* haar óók weer zoo lichtjes werd, toen zag zij zonderlinge dingen.

Ze zag arme vrouwen die, ziek en zwak, hard werkten voor weinig geld; — ze zag zieke kinderen thuis alleen liggen, onverzorgd, niets bij zich, geen lekkers, geen eten, omdat moeder arm was en uit werken moest; — ze zag vuile armoedige naaistertjes, die in vieze katoenen zakjes, huur kwamen brengen in mooie kamers, aan rijke mijnheeren; — ze zag rijen arme kinderen, die vies en vuil, verlegen aan de voordeur stonden en dankbaar aannamen wat zij en haar broertjes niet meer hebben wilden; — ze zag — nog veel meer; — tot ze in slaap viel in één koortsigen, onrustigen slaap.

En toen ze wakker werd, was er iets in haar veranderd.

De Bertha die ’s morgens *uit* haar bedje stapte, was niet dezelfde Bertha die er den avond te voren *in* gestapt was. Het waren zeker de lichtstraaltjes die haar *zien* geleerd hadden.

En haar eigen verzinsels, uit de dikke folianten, en de mooie gravures, dit alles beschenen door het bleek-blauwe maneschijnsel op ’t blanke gordijn, hadden haar stellig *gevoelen* geleerd....

Want ze had oog gekregen, voor „ellende”, en een beter medegevoel voor wie ellende leden.

Zij kwam af van het hoogtetje waarop zij gestaan had.

Ze zou het naaistertje niet meer „vies” noemen en haar hooge „daar” niet meer tot het arme kindje zeggen.

En zoo werd Bertha, als kind, langzamerhand „anders” dan ze was.

Ze werd er niet minder en niet slechter door. Integendeel. „God” hield stellig nú mèer van haar dan vroeger.

C. J. R. S.

Slons-Marieke.

Marieke woonde met vader en moeder en twee broertjes in een klein huisje aan ’t begin van het dorp. Ze waren heel erg arm. Vader moest den geheelen dag op het land van boer Kooy werken om voor het huisgezin den kost te verdienen. Moeder werkte voor de menschen, en Marieke paste op klein broertje en kookte het eten voor vader en broer Jan, die al op de werkplaats van den wagenmaker was als leerjongen.

Daar Marieke zooveel te doen had zag ze er heel slordig uit, maar ze kon toch niet eten koken en den grond boenen met een mooi jurkje aan. Daarbij kwam nog dat ze niet eens een mooi jurkje had, zoodat ze Zondags maar stilletjes thuis bleef, als andere kinderen buiten speelden op het dorpsplein, onder de lindeboomen of in het bosch achter het dorp.

Als de andere kinderen op school waren, ging Marieke wel eens met klein broertje naar het bosch. Zij zocht dan bramen of boschbessen om in de stad te verkoopen. Als ze de kinderen van het dorp tegenkwam, scholden deze haar altijd uit voor Slons-Marieke, en daar had ze o zoo veel verdriet van. Waarom deden ze dat toch? Zij kon het toch niet helpen dat ze geen mooi kleeftje had? Ze had toch nooit gaten in de kousen, al waren ze vol dikke stoppen. Als men maar met haar wilde spelen zou daarvoor nog wel eens tijd gevonden zijn. Maar nu zat ze in hare vrije uurtjes stil voor het raam, en huilde wel eens in stilte als ze de andere kinderen hoorde lachen en zingen onder het stoeien. Marieke had dus geen prettig leventje.

Eens had broer Jan haar gevonden toen ze in een hoekje zat te schreien. Hij vroeg wat er aan scheelde, en zij vertelde hem dat ze een uurtje geleden naar het dorp geweest was en gevraagd had mee te mogen spelen.

Ze hadden in een kring om haar heen gedanst, en gezegd dat ze er veel te vuil uitzag. Ze had haar handjes laten zien, die toch goed schoon gewasschen waren, en gezegd dat moeder geen geld had om haar een nieuw jurkje te koopen. De kinderen hadden haar geen antwoord gegeven, en toen was ze maar hard naar huis geloopt.

„Als die akelige nesten nog eens schelden, zal ik ze afstraffen!” zei Jan dapper. Marietje zei, dat hij dat niet mocht doen. ’t Was heel flauw om met meisjes te vechten, die waren niet zoo sterk als hij.

„Weet je wat Marieke, als ik geld ga verdienen koop ik voor jou een mooie jurk, veel mooier als een van de anderen heeft, en dan wandelen wij samen door het dorp. Is dat goed?”

Marieke lachte door haar tranen heen en gaf Jan een zoen.

De volgende week ging Jan naar zijn baas en vroeg een beetje verlegen:

„Baas, bent u nogal tevreden over mij?”

„Zeker vent, je doet goed je best hoor, ik wilde je juist elke week twee kwartjes geven. Dat verdien je nu wel.”

Jan sprong op van vreugde. Dat had hij juist willen vragen, en nu gaf de baas het al uit zich zelf. Hij besloot er niets van aan vader en moeder te zeggen, en het geld op te sparen om voor Marie een jurk te koopen.

Na zes weken had hij drie gulden, en toen stapte hij naar den manufactuurwinkel in het dorp, en kocht een lap roode stof, die hij netjes ingepakt thuis bracht.

Toen vertelde hij alles aan moeder, die het heel lief van hem vond, en beloofde de jurk te zullen maken als Marieke naar bed was, want die mocht er niets van weten.

’t Was Zondagmiddag. Marieke had klein broertje in slaap gezongen en zat nu voor het raam naar buiten te kijken.

„Ga je mee wandelen?” vroeg Jan.

Marieke keek treurig naar haar oud jurkje maar wilde toch niet neen zeggen.

„Zouden wij geen kinderen tegenkomen die mij zullen uitlachen?” vroeg ze aarzelend.

„Als ik er bij ben durven ze niet, en dan moet je deze jurk aandoen. Dit zeggende toonde hij het roode jurkje.

„Is dat voor mij?” vroeg Marieke verbaasd. Ze kon het haast niet gelooven en was in de wolken van vreugde. Ze trok de jurk aan en zag er heel netjes mee uit. Wat had ze toch een goeien broer. Ze zoende hem dat het klapte, totdat Jan haar aanspoorde om voort te maken, daar het anders donker zou zijn.

Zij wandelden door het dorp, en de kinderen keken haar na en fluisterden samen over de jurk. Niemand schold haar uit. Ze zagen nu wel dat het haar schuld niet was als ze er slordig uitzag, en wilden nu wel met haar spelen. Niemand durfde het echter vragen.

Op school spraken ze er nog over, en verklaarden allen dat ze spijt hadden, dat ze zoo onaardig geweest waren.

Toen de school uitging kwam Marieke net voorbij met een kannetje melk. Ze had haar oude jurk weer aan, en vreesde al uitgejouwd te zullen worden. Daar stapte een van de meisjes naar haar toe, en vertelde dat ze nu wisten waarom ze er zoo slordig uitzag. Ze hadden allen spijt dat ze haar geplaagd hadden, en hoopten dat ze niet meer boos was. Marieke zeide dat ze in 't geheel niet boos geweest was, alleen een beetje verdrietig dat niemand met haar spelen wilde.

„Je bent zeker een lief meisje,” zei Bertha van den wagenmaker, die van haar vader had gehoord wat Jan gedaan had. Als haar broertje al zijn geld voor haar uitgaf en zelf niet hield, moest hij wel veel van haar houden.

„Wil je nu met ons spelen?” vroegen allen. Marietje zei dat ze nu geen tijd had, en liep gauw naar huis met haar kannetje, want broertje wachtte op melk.

Den volgenden Zondag speelde Marieke onder de lindeboomen met de andere kinderen; en als ze in de week een uurtje tijd had deed ze ook mee, hoewel ze dan haar oude jurkje aan had.

Professorale Verstrooidheid.

Van Duitsche professoren gaat over 't algemeen de roep dat ze verbazend verstrooid zijn, en onmiddellijk geeft men toe dat daarvan wel iets aan is, als men hoort wat Professor Doezel uit Bonn dezer dagen overkwam.

Op een morgen namelijk zag hij dat zijn vrouw 'n ruiker op z'n lessenaar neêrzette.

„Wat beteekent dat?” vroeg hij.

„Wel,” antwoordde Mevrouw Doezel, „je herdenkt vandaag je trouwdag.”

„Oooo!” was professors antwoord; „nu, herinner me er ook eens aan als 't jouw trouwdag is, dan krijg je ook 'n ruiker van me.”

Dat begreep hij.

Een jongen van een jaar of zes is verdwaald en wordt door een agent van politie naar het bureau gebracht. Daargekomen vraagt de commissaris: — Hoe heet je? Wie ben je? Waar woon je? Hoe noemt je moeder je? Wat zegt je vader tegen je? Maar op alle vragen blijft de jongen 't antwoord schuldig; men kan niet uit hem krijgen hoe hij heet. Eindelijk zegt de commissaris: Zeg eens ventje, als je moeder je 's middags roept om te

komen eten, wat zegt ze dan tegen je? En eensklaps wordt het gezicht van den knaap door een vreugdevollen blos verlevendigd, en haastig roept hij uit: — Moeder hoeft me nooit te roepen, ik ben er altijd al lang vóór het eten begint.

Ook een Plaatsnaam.

Aan het poststation te Chepstow kan men in het archief nog het origineel vinden van een telegram dat daar in 1888 werd aangeboden en dat den volgenden inhoud had:

„Ga naar Llan fair pwll gnugwill goger hwll cly dili gogo goch: kom te 4.30 thuis.”

De directeur van het postkantoor schreef aan de keerzijde eenige opmerkingen, o. a. dat het dorpje, dat in Anglesey ligt, gewoonlijk Llanfairwll werd genoemd, doch dat de juiste spelling aldus was: Llan fair pwll gwyn gyll goger chwyru ydrob willan disillio gogo goch.

Een Menschenkenner.

— Wanneer ik iemand een historie vertel, hou ik altijd op als ik zie dat zijn oog begint te glinsteren.

— Wil dit zeggen dat hij die vroeger al gehoord heeft?

— Neen, maar dan zie ik dat hij niet luistert, maar dat hij denkt aan het verhaal dat hij mij zoo straks zal vertellen.

Voldaan.

Schroomvallige dame (een kaart willende nemen naar New-York): „En is de boot, die Zaterdag vertrekt, zeewaardig?”

Agent der maatschappij (ernstig): „Mevrouw, ik kan u verzekeren, dat gedurende den tijd, dat dit schip in dienst is, en dat is een groot aantal jaren, het nog nooit naar den bodem is gegaan.”

Dame: „O, dan zal het wel goed zijn. Geef me asjeblijft een hut.”

Die Dames, die Dames!

In een groote stad kwam een dame bij de politie informeeren, of zij ook iets kon te weten komen van haar regenscherf, dat zij ergens had laten staan.

„O, die dames, die dames!” zei de inspecteur, en hij haalde een 30-tal regenscherfmen voor den dag; „ze zijn toch schrikkelijk vergeetachtig.”

De dame glimlachte, en bracht den commissaris onder het oog, dat er bij dien hoop maar drie damesregenscherfmen waren.

Eerlijk maar stout!

Eens dat Napoleon I een kleine Duitsche stad doortrok, vernam hij van den burgermeester dat de plaats zeer arm was. De Keizer gaf daarop een handvol gouden Napoleons voor de armen en vroeg den burgemeester:

„De Duitschers houden veel van die kleine Napoleons, niet waar?”

„Ja Sire,” luidde het openhartig, „meer dan van den groote.”

Melk voor Bleekneusjes.

Van Mevr. v. d. T. te Breda, „voor onze lieve Bleekneusjes” f 0,50.

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 21.
20 Juni 1903.

Uitgevers:
MASERKEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

bonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Het Land der Gelukkigen. — Tien Geboden voor Kinderen. — De Erfenis van een reine Ziel. — Gebed van een Zuidzee-eilander.*

Het Land der Gelukkigen.

De morgenzon scheen over de zwartberookte daken der groote stad in een armoedig kamertje. Als rood goud schitterden haar stralen tegen den muur. Een veld van rood goud, maar met een zwart kruis er midden in, dat was de schaduw van het vensterkozijn. Kleine Hendrik lag nog te slapen op zijn stroozak en hij droomde een heerlijken droom. En dat was nog een klein gelukje in zijn anders zoo treurig leven, want zijn moeder was gestorven en zij zou nog begraven worden en zijn vader zat in de gevangenis, waar hij nog verscheidene jaren lang zou moeten blijven. De arme jongen was dus zoo goed als een wees. Maar nu droomde hij dat hij tooveren kon; de deuren van de gevangenis hadden zich voor hem geopend en alle gevangenen liet hij vrij. Midden op een liefelijk grasveld stond een gedekte tafel met bloemen versierd, en op die tafel tooverde hij allerlei lekker eten en drinken, en daar mochten alle arme menschen vrij van eten. Nu hadden zij geen zorgen meer. Hij speelde met een troep vroolijke

kinderen en zij waren allen met bloemen versierd. Ze zongen en dansten en hadden dolle pret, en zijn ouders stonden er hand in hand naar te kijken.

Hij voelde zich toch zoo gelukkig — o zoo gelukkig! En — daar werd hij wakker! — Hoe geheel anders was nu alles om hem heen! Daar lag zijn doode moeder. Vandaag zou de kist worden weggehaald en morgen zou men haar begraven. En dan zou die nare man met de zwarte jas ook terugkomen en hij zou Hendrik meenemen. Gisteren had hij immers gezegd dat Hendrik nu in het weeshuis zou komen, en toen Hendrik schreiend gevraagd had: „Waarom dan toch?” toen had die harde strenge man geantwoord: „Opdat je niet zoo slecht zult worden als je vader.” Dat had Hendrik zoo'n verdriet gedaan. Want zijn vader was toch immers altijd even braaf en goed geweest. Moeder had hem zoo dikwijls verteld, dat vader alleen daarom in de gevangenis zat, omdat hij zich niet gewillig had laten verdrukken en kwellen.

Hendrik keek naar buiten. Daar vlogen een paar zwaluwen voorbij en ze piepten: „Vlieg meê, vlieg meê!” O, wat kreeg Hendrik plotseling een lust om met hen de wijde wereld in te gaan. Misschien zou hij dan nog eenmaal even gelukkig kunnen worden als hij in zijn droom geweest was. Met betraande oogen keek hij vol verlangen naar den blauwen hemel, met de witte wolkjes, die nu rozerood getint werden door de opkomende zon. „O, kon ik toch maar meêreizen met die wolkjes!” dacht hij. „Kon ik toch maar zoo hoog in de lucht opstijgen, dat ik die wolkjes bereikte. Zou dat dan geheel onmogelijk zijn?” En Hendrik dacht en peinsde en peinsde en dacht nog eens, totdat plotseling zijn aandacht geboeid werd door den rook, die uit den naastbijzijnden schoorsteen opsteeg.

„Die kan toch ook in de lucht opstijgen!” dacht hij; „zou ik mij niet door den rook omhoog kunnen laten dragen? Daar zal ik hem in een zak opsluiten, zoodat hij niet uit elkaar stuift en zich in de lucht verspreidt! Ja, ja, dat zal wel gaan!”

En geheel vervuld van dit nieuwe denkbeeld, sprong Hendrik op en kleedde zich vlug aan. Toen schudde hij het stroo uit zijn stroozak en bond rondom de opening van den zak een touw met een lus, dat hij vlug zou kunnen dichttrekken en dat sterk genoeg was om hem te dragen als hij er aan ging hangen.

Nu pakte hij nog wat kleeren in een oude schooltasch, nam het weinige brood dat er nog in huis was, en ging toen afscheid nemen van zijn lief moedertje; schreiend streelde hij haar koude handen en smeekte haar om vergiffenis dat hij vóór haar begrafenis op de vlucht ging. Toen sloop hij stilletjes naar den zolder en krom door het dakvenster naar boven. Nu stond hij op het dak. Vroolijk kronkelde de rook uit den schoorsteen omhoog. Met een kloppend hart bond Hendrik zich het touw onder de armen en spande den stroozak over den schoorsteen uit. Kijk, hoe mooi! De zak blies zich op als een luchtballon. Vlug trok Hendrik het touw dicht en — daar steeg de ballon omhoog en voerde Hendrik mee de lucht in. In het begin was het een heel vreemd gevoel en Hendrik werd erg duizelig, maar hij voelde zich al gauw geheel op zijn gemak, toen hij zag dat de ballon in rechte lijn omhoog ging en regelrecht op een aardig wit wolkje los stevende.

Weldra was dit bereikt. Hendrik bond vlug zijn ballon er aan vast, en kroop in de lekkere zachte watten waaruit het wolkje bestond. Hier was het heerlijk! Hendrik ging kopje duikelen van de pret, nam handenvol

van de watten, en gooide daarmee naar andere wolken alsof het sneeuwballen waren. Eindelijk begon hij het koud te krijgen, en wikkelde zich geheel in de warme watten zoodat alleen zijn hoofd vrij bleef, en zoo keek hij om zich heen en naar beneden. Het was of hij op een groot blauw meer rondobberde in een bootje, en of hij door het heldere water duidelijk alles kon zien wat er op den bodem gebeurde.

Daar beneden zag hij de groote stad, haast wegschuilend in den somberen zwarten rook van vele groote fabrieksschoorsteenen. Klein als mieren bewogen zich menschen, paarden en rijtuigen in de straten. Rondom de stad een krans van villa's met mooie tuinen, waarin alles in vollen bloei stond; in de blauwe verte groene velden, waaruit leeuweriken omhoog stegen, om voor den kleinen luchtschipper Hendrik hun mooiste liedjes te zingen.

Het was een prettig gezicht en Hendrik genoot er van naar hartelust, maar plotseling keek hij heel treurig, toen hij beneden het kerkhof ontwaarde, waar men den volgenden dag zijn lieve moeder zou begraven, en niet ver daarvandaan die leelijke fabriek, waar zij zoo hard had moeten werken dat ze er eindelijk doodziek van geworden was.

Ook de donkere gevangenis kon hij duidelijk zien waar zijn vader achter de tralies moest versmachten. „O, waarom zijn de menschen toch dikwijls zoo ongelukkig op die mooie wereld!” dacht hij. „Waarom moeten ze zoo hard werken en dan daarbij toch nog zooveel zorg en verdriet hebben, en dikwijls niet eens genoeg te eten! En waarom zijn toch de rijken zoo hard en waarom gunnen ze de armen zoo weinig, terwijl ze zelf in overvloed leven in hun prachtige villa's? Zou het altijd zoo moeten blijven? Waarom zou het toch niet eenmaal zóó kunnen worden, dat alle menschen gelukkig waren en in vrede en eendracht leefden? Och, ze behoefden niet zoo'n overvloed te hebben als die rijke menschen in de mooie villa's; als ze allen maar genoeg hadden, en niet zoo hard behoefden te werken dat ze er ziek van worden zooals mijn lieve moeder! Zou er dan nergens een wereld zijn waar het beter is?” En Hendrik keek peinzend voor zich uit.

„Ja”, riep hij eindelijk, „die moet er toch ergens zijn! De mooie bloeiende boomen, de lachende velden, de blauwe hemel, de goede zon en de wolken, zij allen vertellen het mij en de leeuweriken jubelen aldoo: „Ja, ja, er is een betere wereld!” En de mooie droom dien ik vannacht gehad heb, kan toch ook geen leugen zijn!”

Zoo dacht Hendrik, maar langzamerhand begonnen zijn oogleden al zwaarder en zwaarder te worden, en het duurde niet lang, of hij sliep als een roos in zijn bedje van watten.....

Door een klein schokje werd hij wakker en verbaasd keek hij om zich heen. Wat was er gebeurd? Zijn wolkje had tegen een rots gestooten, die een deel uitmaakte van een uitgestrekte bergketen, welke nu voor hem lag met zijn met sneeuw bedekte toppen, die zich tot hoog in de wolken verhieven. In de dalen tusschen de bergen zag Hendrik prachtige bosschen, en ook hier en daar diepe afgronden.

„Hier is nu zeker het wonderland waarvan ik gedroomd heb!” dacht Hendrik, en hij begon de rots te beklimmen. Zijn wolkje zette ondertusschen de reis voort, want Hendrik had er niet aan gedacht het vast te binden. Ook zijn ballon ging meê. Hendrik zag ze zweven en riep hen een laatst vaarwel toe. Bang was hij niet, daar alleen op die rots, want hij geloofde vast, dat hij nu in het wonderland was aangekomen waarnaar hij zoo

erg verlangd had. Hij klom nog hooger, en ontdekte een beekje dat uit een rotsspleet te voorschijn kwam, en door den rotswand naar beneden stroomde. Hij dronk van het lekkere frissche water, en at vergenoegd een stukje van het brood dat hij in zijn schooltasch had meegenomen.

Plotseling hoorde hij boven zijn hoofd een vreemd geruisch. Het was een reusachtige gier die in wijde kringen om hem heen vloog, en eindelijk de klauwen in zijn kleeren sloeg en hem oplichtte. Nu ging het in suizende vaart de lucht in. Hendrik was buiten zichzelf van angst en schrik. Wat zou er nu gebeuren? En maar altijd hooger vloog de gier — hij zette koers naar de allerhoogste bergtoppen. Hendrik voelde hoe de lucht al kouder en kouder werd, en zag weldra beneden zich niets dan vlakke velden, bedekt met eeuwigdurend ijs.

Maar plotseling veranderde het tooneel. De wereld beneden hem begon er nu zoo liefelijk en bekoorlijk uit te zien, dat hij er maar aldoor naar kijken moest en zijn angst er bijna bij vergat. Omgeven door steile rotsen lag daar in den helderen zonneshijn een lichtgroen dal, met een blauw meer in het midden. Rondom het meer zag men tuinen vol bloeiende vruchtboomen, schitterende bloemperken en allerliefste kleine huisjes. Begroeide bergen, waartusschen watervalletjes naar beneden vloeiden, omringden het dal; en op hun toppen, waar de bosschen begonnen, schemerden wit marmereen kasteelen door het groen. Maar het mooiste van alles vond Hendrik de prachtige witte zwanen, die kleine wagentjes met menschen er in door de lucht voorttrokken. Een van deze wagentjes, met vijf mooie witte vogels bespannen, kwam bliksemsnel op hem af. De gier scheen het ook te bemerken, tenminste hij vloog nog vlugger dan tevoren om maar gauw met zijn buit weg te komen. Maar de zwanen vlogen nog sneller dan hij: Weldra hadden ze hem ingehaald. Dadelijk vielen ze op hem aan. Ze pikten met hun snavels en sloegen hem met de vleugels.

De gier verdedigde zich dapper; maar — hierbij had hij zijn klauwen noodig, en plotseling voelde Hendrik hoe deze hem loslieten. Het duizelde hem en hij wist niet, wat er verder met hem gebeurde . . .

Toen hij weer bijkwam, hoorde hij liefelijke muziek en zag veel mooie menschen om zich heen, die hem vriendelijk lachend aankeken. „Waar ben ik?” riep hij, en een jonge vrouw in het blauw gekleed, kuste hem op het voorhoofd en antwoordde: „In het dal der gelukkigen.”

„Nu is mijn droom toch uitgekomen,” dacht Hendrik, en hij voelde zich heel gelukkig. Hij at van de heerlijke vruchten die hem werden aangeboden, en de mooie lieve vrouw — Mira heette ze — die hem uit de klauwen van den roofvogel gered had, leidde hem rond door de wonderbare wereld waarin hij nu was aangeland, en ze deed haar best hem alles te verklaren.

„Wij zijn geen elfen of tovenaars,” zei ze toen ze zijn verbaasde blikken opmerkte, „we zijn heusch maar menschen. Alleen zijn we volmaakter en meer ontwikkeld dan de menschen waar jij vandaan komt. Ons volk leeft al sinds duizenden van jaren in dit dal, dat geheel ontoegankelijk is voor de menschen aan den anderen kant van de bergen. Jij zoudt hier ook nooit hebben kunnen komen, als die booze gier je niet zoover had meegenomen en als ik je niet gered had. Door wijsheid en nadenken hebben wij het allen zoover gebracht, dat we allen een gelukkig en lang leven genieten.”

„En zijn die zwanenwagentjes dan ook geen tooverij?” vroeg Hendrik. „Nee, waarlijk niet,” was het antwoord. „Volstrekt geen tooverij, maar

alleen een mooie uitvinding, even natuurlijk als spoortreinen en luchtballons — zelfs nog eenvoudiger. De zwaarte van den wagen en van hen die er in zitten, wordt in evenwicht gebracht door een kleinen ballon, die gevuld wordt met een heel licht soort van gas; de zwanen zijn edele dieren, en we hebben ze getemd en gedresseerd, evenals honden en paarden.

Maar je zult hier bij ons nog wel meer wonderlijke dingen zien. Het vriest hier bijvoorbeeld nooit in ons dal; wij kunnen de ruwe winterkou op een afstand houden, zoodat we hier beneden altijd het heerlijkste voorjaarsweer hebben. Kom maar meê in mijn zwanenwagentje, en ik zal je alles aanwijzen en verklaren."

Mira lokte met helder gefluit haar zwanen, en dadelijk kwamen dezen te voorschijn met wagen en al. Ook de andere gelukkigen riepen hun vogels tot zich, en weldra zweefde het geheele gezelschap over de prachtige tuinen en paleizen door de lucht. Hendrik stond verstomd van al die pracht en heerlijkheid. „Zijt gij de koningin van dit heerlijke land?" vroeg hij aan zijn buurvrouw.

„O neen," lachte Mira, „ik ben net als alle anderen. Wij hebben hier geen koning of koningin, ja zelfs heelemaal geen adellijke of voorname menschen!"

„Maar wie regeert dan dit volk en wie voert uw soldaten aan?"

„Wij regeeren allen met elkaar; en we hebben geen soldaten noodig want wij voeren geen oorlog. Niemand hindert ons en wij zouden ook niet graag andere volken kwaad willen doen."

„Maar als ge geen soldaten hebt, wie moet dan op de wacht staan voor uw gevangenen?"

„Gevangenen? Die hebben we ook niet."

„Maar als nu de menschen stelen? Wat doet ge dan met hen?"

Mira lachte. „Stelen? Dat doen de menschen hier niet. Niemand heeft er lust in, want ieder kan krijgen wat hij noodig heeft: goed eten, kleren, een huis om in te wonen, en allerlei andere nuttige en prettige dingen."

„Hoe is dat mogelijk?" riep Hendrik verbaasd.

„Ja, dat is heel eenvoudig," antwoordde Mira. „Zie je, wij hebben bij ons geen heeren en geen knechten, en we werken allen vriendschappelijk met elkaar. Ieder doet vroolijk wat hij doen moet voor het geluk van allen te zamen. En zwaar is ons werk nooit. Wij hebben allerlei nieuwe machines uitgevonden die het werk veel gemakkelijker maken, en daar genieten we allen van.

Bijna zonder dat we er een hand voor behoeven uit te steken, leveren de tuinen en velden waarover we nu heenzweven, ons de heerlijkste vruchten en groenten en een overvloed van koorn. Het weer is hier altijd mooi, dat vertelde ik je reeds vroeger. Ook het andere werk wordt bijna geheel gedaan door machines, die in de holen en grotten van het gebergte verborgen zijn. Als de volken aan de overzijde der bergen verstandiger waren, zouden ze het even goed kunnen hebben als wij."

„Daardoor zijn hier de menschen dan ook zeker allen zoo mooi en zoo gezond! Daarom kijken ze hier zeker allen zoo vroolijk en opgeruimd! Ik heb hier nog niemand gezien die er bedroefd en bekommerd uitzag!" riep Hendrik verrukt. „O, wat moet dat heerlijk zijn! Lieve goede menschen, laat mij toch bij u blijven! Stuur mij toch niet weer weg!" en hij kuste de hand van de vriendelijke vrouw die hem uit de klauwen van den gier gered had.

Mira streelde met haar zachte handen zijn magere bleeke wangen, en

vriendelijk antwoordde ze: „Ja, je moogt hier blijven, mijn arme jongen, en ik zal een moeder voor je zijn!”

En daarbij bleef het. Hendrik behoorde nu voortaan tot het volk der gelukkigen, leerde hun gewoonten en gebruiken, en groeide op tot een mooie, sterke jonge man. Hij zou zich daar volkomen gelukkig gevoeld hebben, als er niet één ding geweest ware waarover hij maar altijd moest nadenken, en dat was over den treurigen toestand waarin die andere wereld, waar hij vandaan gekomen was, nog altijd verkeerde. Ach, waarom moesten daar nog altijd armoede, honger en verdriet heerschen, en waarom nog altijd die overmatige arbeid en zoo oneindig veel strijd en onrust?

Eens sprak hij er over met een ouden wijzen man.

„Waarom gaan we niet over de bergen naar hen toe?” vroeg hij. „Waarom doen we geen pogingen om hen te leeren hoe ze het moeten aanleggen om even gelukkig te worden als wij? Waarom laten we hun gevangenen niet vrij, en waarom overwinnen we de soldaten niet, die ons dat zouden willen beletten?”

De wijze man schudde zijn eerwaardig grijs hoofd en antwoordde: „Dat zou ons niet helpen. Kijk dezen onrijpen appel eens, die daar boven je hoofd hangt, en zeg mij of je nu werkelijk zoudt verlangen, dat die op eens roode wangen zou krijgen en een zoeten smaak.

Nietwaar? dat verlangen zou toch niet bevredigd worden, zelfs met geweld zou je er niets aan kunnen veranderen. De natuur gaat rustig haar gang. Alles moet zijn tijd hebben om te groeien en rijp te worden. En met die volken daarginder is het precies als met dien appel. Ze zijn nog niet rijp, en eerst over vele, vele jaren zullen ze zoover gevorderd zijn, dat ze onze woorden zouden begrijpen. En eerst dan zullen ze ook werkelijk kunnen worden zoals wij nu zijn.”

Hendrik zuchtte diep. Ach, dan zou hij immers niet meer leven en zijn arme vader zou dan ook in elk geval al lang gestorven zijn! „Toch moet ik hem redden! Ik moet die arme menschen in mijn geboorteland helpen!” riep hij, en dat besluit begon hoe langer hoe vaster bij hem te wortelen, hoe ouder hij werd. Eindelijk kon hij het in dit heerlijke land niet langer volhouden. Hij *wilde en moest* zijn plan volbrengen!

Tevergeefs waarschuwden hem de gelukkigen. Er was nu eenmaal niets aan te doen. Eindelijk zei Mira: „Welnu dan, kom meê, ik zal je zelf den weg wijzen naar het land achter de bergen!” En zij bracht hem door een langen tunnel naar een smalle rotsspleet, waardoor hij naar buiten kroop, na een hartelijk afscheid van zijn vrienden te hebben genomen. Nu was hij weer in de wereld waarin hij geboren was. Aan den voet van den berg waarop hij stond, lag een groote stad. „Nu maar dadelijk aan het werk!” dacht Hendrik en hij daalde den berg af.

Voor de poort van de stad ontmoette hij een grooten troep menschen, die hem met open mond aankeken en allerlei opmerkingen maakten over zijn vreemd voorkomen. Zijn hemelsblauw kleed, zijn lange blonde krullen en golvenden baard.

„Hoort naar mij, goede menschen!” riep hij. „Ik zal u allen leeren, hoe ge gelukkig kunt worden!”

En toen er zich een heele troep nieuwsgierigen rondom hem verzameld had, vertelde hij hen van het „dal der gelukkigen” en hoe daar geen heeren waren en geen knechten, geen armoede en geen gevangenis.

„Luister niet naar hem!” schreeuwde het volk; „hij wil ons bedriegen. Komt, laten wij hem steenigen, want als hij gelijk had dan zou er immers geen gerechtigheid op de wereld zijn!” En dezelfde menschen, die Hendrik zoo gaarne had willen helpen, vielen hem aan als wilde dieren. Ze mishandelden hem met stokken en knuppels, en gooiden hem met steenen totdat hij bewusteloos neerviel. Zijn laatste blik viel nog op een jongeling die hem met medelijdende blikken aanzag. Dit was de eenige.

Toen Hendrik weer tot zichzelf kwam, was het nacht. De maan scheen helder; hij lag in een boschje op het zachte mos, en dezelfde jongeling, die hem hierheen gedragen had, zat naast hem. „Ik dank u hartelijk, gij zijt goed!” fluisterde Hendrik met zwakke stem, en hij voelde dat hij ging sterven. „Een ding moet ik u nog vragen. Wilt gij mijn leerling zijn? Ja? Welnu dan, als ge dat wilt dan moet ge de wereld ingaan en alles wat ik gezegd heb, aan anderen oververtellen. Eerst in het geheim, in vertrouwelijke gesprekken, en dan zullen langzamerhand meer komen die ook willen medewerken voor ons heerlijk doel en die zullen u helpen.

Men zal ook u vervolgen en mishandelen, maar er zullen er steeds meer komen die naar u luisteren, en na vele, vele jaren, zal men ook hier eindelijk rijp zijn voor een vrij en gelukkig leven, evenals in het „Dal der gelukkigen.” Nog één zucht, en Hendrik was gestorven. Maar terwijl zijn leerling zat te snikken bij zijn lijk, blonk er plotseling een vreemd geruisch in de lucht, en in het heldere maanlicht zag hij duidelijk een groote vlucht witte zwanen naderkomen. Allen trokken kleine witte wagentjes, en uit een dezer luchtkoetsjes boog zich een mooie vrouw diep bedroefd over het lijk van zijn meester. Nu stegen uit de andere wagentjes vlug eenige schoone slanke jongelingen, die het lijk van hun vriend opnamen en het voorzichtig neerlegden in het wagentje van de mooie treurende vrouw. En voordat de jonge leerling van Hendrik nog tijd had gehad om van zijn verbazing te bekomen, was de geheele verschijning weer verdwenen. Met ruischenden vleugelslag zetten de zwanen koers in de richting van het gebergte.

N. VAN HICHTUM. *Naar het Duitsch.*

Tien geboden voor Kinderen.

In de Italiaansche stad Reggio Emilia, waar het gemeentebestuur in handen der sociaal-demokraten is, heeft men onder de schoolkinderen ter herinnering aan het Meifeest een gedenkblad verspreid, waarin de volgende tien geboden voorkomen:

Hebt uw schoolmakers lief, die uw makers in den arbeid des levens zullen worden.

Houdt het onderwijs in eere, dat het brood des geestes is; weest uw onderwijzers dankbaar als uw vader en uw moeder.

Gij zult alle dagen heiligen door een goede en nuttige daad, door een handeling van vriendschap.

Gij zult goede menschen eeren, alle menschen achten, maar... voor niemand bukken.

Gij zult geen mensch haten, niemand beleedigen, geen wraak nemen; maar gij zult voor uw recht opkomen en den overmoedige weerstaan.

Gij zult niet laf zijn. Weest een vriend der zwakken en houdt de gerechtigheid hoog.

Denkt eraan, dat alle goederen der aarde van den arbeid afkomstig zijn;

wie ze geniet zonder te arbeiden, steelt het brood van hem die werkt.

Waakt en denkt na om de waarheid te vinden. Geloof niet wat in strijd is met de rede, bedrieg noch uzelf noch anderen.

Denkt niet dat hij het vaderland liefheeft die andere volken haat of veracht, of den oorlog wenscht die een overblijfsel van den barbaertijd is.

Maar verlangt naar den dag, waarop alle menschen als vrije burgers van hun vaderland in vrede en gerechtigheid als broeders zullen leven.

De Erfenis van een reine Ziel.

In de Munt te Washington (de hoofdstad en zetel der regeering in de Vereenigde Staten) is Sophia een welbekende figuur. Ze is er reeds vijfen-dertig jaar in betrekking. Sophia is een negerin, en ze werkt daar met negen-en-negentig andere vrouwen, altijd aan 't schrobben, vegen, schoonmaken, enz.

Op zekeren avond, nu reeds vele, vele jaren geleden, deed Sophia de zaal waar de banknoten gesneden en afgeteld worden, en ontdekte toen, onder een grooten hoop waardeloos papier, een doos met banknoten die reeds geheel in orde was, doch die men vergeten had op te bergen.

Arme Sophia! Terwijl ze zoo druk aan 't schrobben en boenen was, dacht zij: „O, wat zal ik doen? Stel je voor, dat de schildwacht de banknoten steelt en een arme vrouw als ik er dan van beschuldigd wordt!”

En verscheiden lange, lange uren hield Sophia bij de doos de wacht. Tien, elf, twaalf, een, twee uur sloeg het reeds, en steeds nog was ze op haar post, biddend dat God haar en het geld beschermen wilde.

En wie anders verscheen niet lang na twee uur, dan de directeur van de Munt der Vereenigde Staten? Hij had gedroomd dat er iets niet in den haak was, en kon toen maar niet meer in slaap komen. Daarom kwam hij zelf kijken of alles wel in orde was. Hij was zeer verbaasd de arme Sophia daar te vinden, en die verbazing steeg nog toen ze hem haar wedervaren vertelde.

„Sophia,” zeide hij, „weet je wel dat je de regeering een vierde millioen dollars bespaard hebt?”

„Daar ben ik heel blij om, meneer,” was alles wat Sophia zei.

Haar eerlijkheid werd beloond door een levenslange aanstelling bij de Munt.

„Maar, Sophia, ben je nu heelemaal niet eens in de verzoeking gekomen om een paar van die banknoten te nemen?” vroeg haar later iemand.

Sophia's oogen vlamden.

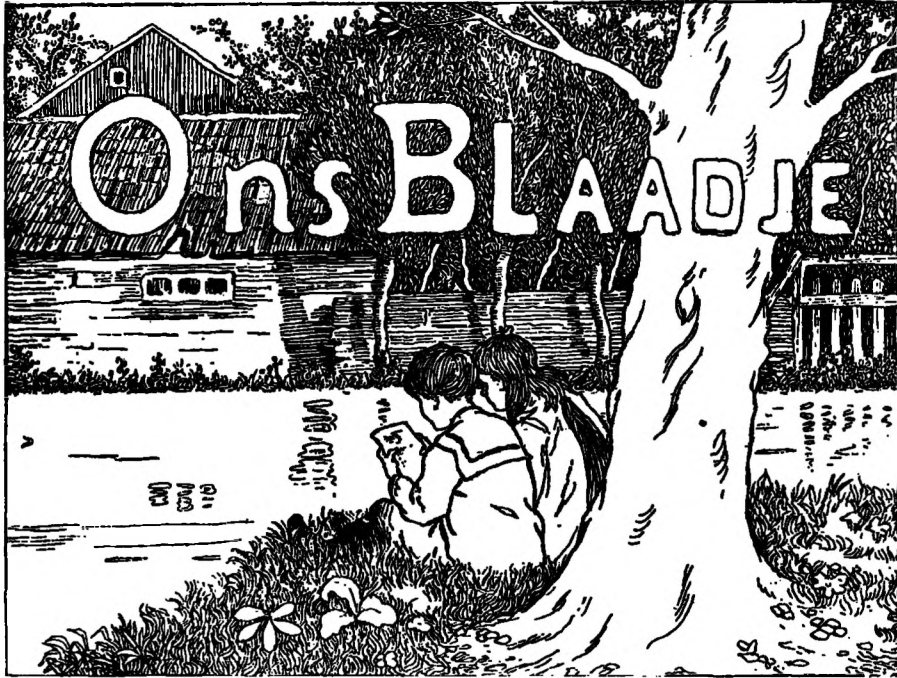
„Neen,” antwoordde zij, „dat kwam nooit in mij op. Al de banknoten en 't goud in de Munt kunnen mijn kinderen nooit de erfenis van een reinen ziel nalaten!”

Uit de *Strijdkreet*.

Gebod van een Zuidzee-eilander.

Bij het sluiten van een godsdienst-oefening bad een Zuidzee-eilander aldus: „o God, we begeven ons nu weer naar onze verschillende woningen. Laat niet de woorden die we gehoord hebben, gelijken op de mooie kleeren die wij dragen, en die we straks zullen opbergen tot een anderen rustdag. Maar laat uw woorden zijn als de tatouering op onze lichamen, niet uit te wisschen tot op den dag onzen doods!”

De beeldspraak is alleen te gebruiken voor een getatoueerden Zuidzee-eilander; maar de zin, — die mag een ieder voor den geest staan die iets goeds hoort of leest!

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtete Jaarg. — No. 22.
27 Juni 1903.

Uitgevers:
MASERREUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Van een Vinkje en een Appelboom. — Waarom al die Moorden? — Salomo en de Mieren. — De verbrande Kip. — Bladvulling.*

Van een Vinkje en een Appelboom.

Ergens in een mooien tuin stond een groote appelboom te bloeien. De boom was zoo oud dat zijn wortels door den grond drongen bijna tot aan de muren van het tuinhuis, waar de breede takken van zijn kruin als bloeiende armen overheen hingen.

's Nachts was er niemand in het huisje, maar 's morgens tegen een uur of negen kwam er een klein bleek jongetje om zijn lessen te leeren — want hij kon niet naar school gaan — hij was mank en strompelde met groote moeite op twee krukjes over 't tuinpad voort.

Daarom kwam er alle dagen een dame om hem les te geven, en samen zaten ze in het aardige witte huis, waar de takjes van den appelaar tegen de vensters tikten.

Het bleeke jongetje leerde heel vlijtig, hoewel het met andere kinderen er bij natuurlijk nog veel beter zou zijn gegaan; maar er waren toch veel dingen waar hij niet van hield en die hij dus maar liever niet leerde —

haar wat met een liedje bezig te houden, want 't was vervelend om daar bijna drie weken aaneen zoo stil te zitten.

Frans begreep soms niet hoe 't mogelijk was; als hij twee uur aaneen had gezeten was hij al stijf, en 't vogeltje zat daar maar dag in dag uit, nacht en dag, zonder zich ooit te bewegen in de zon en in den voorjaarsregen; alleen als 't heel hard regende breidde ze de vleugeltjes wat verder uit, en dát deed ze dan nog voor de eitjes en niet voor zich zelf. Niets zag Frans ooit bewegen dan haar kopje met de helder zwarte kraaloogjes, die iedere beweging van 't mannetje volgden als hij tusschen de takken op en neer sprong, of tusschen de madeliefjes aan den voet van den boom naar wat lekkers voor haar zocht.

Eindelijk, toen er bijna drie weken om waren, keek Frans na het ontbijt weer in den boom, maar zag het vogeltje niet meer op het nestje zitten. Ze sprong met haar man tusschen de bloemen rond, en in het nest lag niets dan een klein haren balletje.

„Och juffrouw,” zei hij tegen de juffrouw die net binnen kwam, „de eitjes zijn weg en het nestje is leeg.”

„Ik geloof niet dat 't leeg is,” zei ze; „laten we maar even wachten en eens goed kijken.”

Met sprongen de vinkjes in den boom en gingen op den rand van het nestje zitten; en daar kwam op eens beweging in het haren balletje, en vijf kale kopjes staken omhoog, en vijf wijde gele bekjes gaapten om 't eten op te slokken, dat vader en moeder maar niet vlug genoeg in de hongerige muiltjes konden stoppen.

„Wat zijn ze leelijk! ik dacht dat alle jonge vogeltjes lief waren,” zei Frans, die nog nooit anders dan kuikentjes en jonge eendjes gezien had.

„Ja, nu zijn ze nog niet mooi,” zei de juffrouw, „maar als ze maar wat groeter zijn, zul je zien dat ze met iederen dag mooier worden.”

Ze kregen 't nu allemaal vreeselijk druk: de vinkjes om hun kinderen te voeren, en Frans om er naar te kijken. Ze trokken zijn aandacht wel een beetje van de lessen af, en met het rekenen ging het treuriger dan ooit, maar de juffrouw liet hem maar begaan, omdat ze vond dat zoo'n lesje in de natuurlijke historie meer waard was dan alle mogelijke rekenboekjes.

Den heelen dag was er iets in het vogelhuishouden te zien. Eerst maakten papa en mama hun eigen toilet door met de nebjes in de zachte donsjes te pluizen; dan gingen ze samen ontbijten in 't gras, met een dropje dauw en 't brood dat Frans voor hun gestrooid had. Daarna moesten de kinderen geholpen worden: mama streek de veertjes glad, die langzaam de nestharen begonnen te verdringen; dan schudde ze 't nest wat op, en vermaande de kinderen om stil te zijn en niet te dringen, want het nest werd bijna te klein voor alle vijf, en ze begonnen er aan alle kanten uit te puilen. Papa zong hun onderwijl een deuntje voor, en eindelijk vloog het paartje weer naar beneden om het ontbijt voor de kinderen te halen.

Frans kende al de vogelkindertjes uit elkaar, en allen had hij namen gegeven. Het grootste, dat het eerst uit het ei gekropen was, noemde hij *Pik*, omdat hij altijd nijdig naar de anderen zat te pikken en ze met zijn snavel wegduwde als ze ook een hapje wilden hebben. 't Vogeltje, dat

bizonder mooie zwarte oogjes had, waar in de diepte een lichtje in glom, noemde hij *Vuuroogje*. Dan volgden twee meisjes, *Pietje* en *Hansje*; en 't jongste vogeltje, het nestkuikentje, dat ook het kleinste was, heette *Benjamin*.

Al de vogeltjes hadden een verschillend karakter: de meisjes waren keurig netjes en begonnen al vroeg in de borstveertjes te pluizen, zooals ze moeder hadden zien doen; de jongste jongetjes keken aandachtig alles af wat vader deed, begonnen al een beetje te piepen en de vleugeltjes te bewegen, zooals vader hun wees; ze durfden echter nog niet uit het nest komen. De oudste, *Pik*, durfde dat heel goed. Vooral als vader en moeder er niet waren, zat hij liefst op den rand van het nest, stak zijn ongelukkig stomp eindje staart dapper in de hoogte, en streek zijn rechtervleugel uit met de rechterpoot, juist zooals hij groote vogels had zien doen, zoodat hij dikwijls bijna op den grond viel.

In het nest zat hij bijna nooit meer; naar hij beweerde om zijn broers en zusters meer ruimte te geven, — maar 't was alleen uit grootdoenerij, om te laten zien dat hij meer kon dan een ander.

Telkens als vader en moeder t'huis kwamen zeiden ze: „Kind, wees toch zoo balddadig niet! — als je buiten 't nest zit, hou je dan toch tenminste met beide pootjes vast, als je een oogenblik duizelig wordt en 't evenwicht verliest, lig je op den grond — dood of met een gebroken pootje.”

Maar net als alle stoute jongens, luisterde *Pik* natuurlijk niet; — als hij vader en moeder zag aankomen, kroop hij wel eens even in het nest, maar nauwelijks waren ze weg of hij balanceerde zich weer op den rand, stak een pootje uit en de beide vleugeltjes in de hoogte. „Kijk eens hoe mooi ik dat kan, kun jullie dat ook,” had hij nog niet gezegd — toen hij op den grond lag met een gebroken vlerkje.

Hij deed de oogjes dicht en piepte zachtjes van pijn, zoodat *Frans*, die zoo gauw hij kon van de trap gestrompeld was en zich over hem heenboog, dacht dat hij dood was; maar toen zijn vader en moeder haastig kwamen aangevlogen, bewoog hij even 't andere vleugeltje en zag ze bedroefd met de groote kraalooogjes aan.

— „Och, wat moet ik doen — wat moet ik doen,” zei *Frans*, die zijn handjes angstig ineenwring; „als hij dáár blijft leggen zal er op hem worden getrapt, en het nest hangt zoo ver aan den tak dat niemand er bij kan.”

„Neem hem maar voorzichtig in je handje, dan zal ik aan mama gaan vragen of we dat oude kooitje mogen hebben, dat al zoo lang op den zolder staat,” zei de juffrouw.

Vlug liep ze naar boven en kwam een oogenblik later met een ouderwetsch vierkant rieten kooitje terug. Ze zette het op 't tuintafeltje en zei: „Leg 't diertje daar nu heel voorzichtig in, hier op die zachte wollen lapjes, en laat 't deurtje openstaan, dan zul je eens wat aardigs zien.” Want ze had al gemerkt dat het vinkenpaartje in den boom iedere beweging van haar en *Frans* gevolgd had; en nauwelijks hadden ze 't vogeltje alleen gelaten en zich achter de deur van 't tuinhuis verstopt, of daar vlogen ze allebei in 't kooitje en gingen zitten naast hun arme gewonde kind.

Vader wou juist gaan zeggen dat het zijn verdiende loon was voor zijn waaghalzerij, toen moeder zich over hem heenboog, hem een lekker zaadje in 't bekje stopte, en zei dat 't vleugeltje nog wel weer genezen zou.

En hij was alweer zoover van den schrik bekomen, dat hij 't met groote graagte opat:

Hij had zich niet zoo erg bezeerd als ze allen eerst gedacht hadden. Na een poos kon hij met groote moeite op 't bovenste stokje klauteren, en daar zat hij nu treurig te kijken naar zijn vlugge broertjes en zusjes in den boom. Zijn ééne vleugeltje was lam en hing er zoo akelig slap bij, dat Frans telkens als hij 't zag tranen in de oogen kreeg.

't Zieke vogeltje was een heerlijke bezitting voor 't arme, eenzame kind. 's Avonds nam hij het kooitje mee in huis, omdat de nachten nog te koud waren voor 't kleine dier dat tot nu toe altijd onder moeders warme vleugels had geslapen, en heel gaauw begon het beestje zoo aan hem te wennen, dat het de zaadjes aannam die hij hem op dezelfde manier als hij van 't moedervogeltje gezien had, in 't bekje stopte.

Hij probeerde ook om 't vleugeltje te verbinden en omdat zijn dunne vingertjes dat zoo voorzichtig deden, liet de juffrouw hem maar begaan; en 't vinkje, dat eerst, zoodra hij bij de kooi kwam, heel angstig onder 't onderste stokje was gekropen, merkte ook al gaauw dat het voor zijn best was en liet zich geduldig helpen.

En heusch, 't vleugeltje genas! Na een week of zes zat Pik eens heel parmantig boven in zijn schommeltje, en streek met den poot het vleugeltje uit; en zoowaar, toen Frans goed keek, was 't 't lamme vleugeltje!

„Piet, piet, piet,” zei Vink. Hij had bijna al dien tijd zijn stemmetje niet doen hooren. „Piet, piet,” en hij draaide 't kopje bijna achterste voren, en gluurde naar de broertjes en zusjes, die al lang uitgevlogen waren en nu met vader of moeder door de groene takken sprongen.

„Piet-piet!”

't Was een heerlijke vroegzomerdag. Kleine witte wolkjes zweefden langzaam voorbij, heel hoog door de blauwe lucht, waar in een gouden poort de zon stond te schijnen; zóó verblindend dat menschenoogen er niet naar konden zien, maar toch zoo verwarmend en lieflijk, alsof 't blijde licht een kus van God was.

En de groote zon spiegelde zich in ieder dropje van den zachten zomerregen, die pas was gevallen, net of ieder dropje een rond spiegeltje was. „Piet, piet,” zei Vink en zijn oogjes waren één verlangen.

„Wat dunkt je,” zei de juffrouw, „zouden we 't beestje nu maar niet weer ten vliegen? Maar 't is zoo'n groote schat, zou je hem *kunnen* missen?”

„Ik wou hem heel, heel graag houden,” zei Frans, „maar vinkjes hooren in een boom en niet in een kooitje;” en even er na, heel zachtjes: „'t Is zoo maar als je niet gaan kunt waar je wilt.”

Den volgenden morgen, na 't ontbijt, gingen Papa, Mama, de Juffrouw en Frans met hun viertjes naar den tuin; — papa droeg 't kooitje — en toen 't stevig op 't tafeltje stond, zette Frans 't deurtje open: „Piet, piet,” zei Vink, en vloog er dadelijk in. Eerst bleef hij zoo een heel poosje zitten en keerde zich telkens om en om. Dan zat hij met 't staartje naar voren en dan met het kopje, dat hij soms bijna heelemaal verdraaide, om in de mooie reine lucht te zien. En dan eens keek hij schuin naar Frans, die een oogenblik hoopte dat hij bij hem zou blijven.

Daar opeens, op een langen tak van den goeden boom, waar de kleine

grasgroene appeltjes al kleurtjes begonnen te krijgen, zag hij een ander vinkje zitten, ik geloof dat het een van zijn zusjes was.

Nog eens, met heel dankbare oogjes, keek hij even om naar Frans, en „Piet, piet, piet...” daar was hij tusschen de groene blaren verdwenen.

En toen Frans 's avonds in zijn bedje lag, was hij wel even bedroefd om 't leege kooitje, maar hij had toch een gevoel dat de juffrouw gelijk had, toen ze hem gezegd had dat hij goed en trouw en „nuttig” voor 't vinkje was geweest.

A. SANDERS VAN LOO.

W a a r o m ?

Waarom al die moorden ?

Waarom de spin in uw stal te vernietigen, waar zij opruiming houdt onder de vliegen die u en uw vee zooveel last aandoen ?

Waarom de heikrekel in uw tuin te vertreden, waar hij oorlog voert tegen rupsen, slakken en meikevers ?

Waarom de mol te vervolgen en te dooden, die uw tuin bevrijdt van engerlingen, larven en ander lichtschuw gespuis ?

Waarom den koekoek te verjagen, wiens liefste voedsel de langharige en venijnige rups is, die men zonder gevaar niet kan aanraken ?

Waarom de nesten uit te halen van grasmusschen en pimpelmeezen, die gestadig jacht maken op wespen en duizendpooten ?

Waarom den musschen den oorlog aan te doen, die voor het weinige koren dat zij u kosten, uw akkers zuiveren van de insecten welke uw graan verwoesten ?

Waarom uw kruit te verschieten naar spreeuwen, die zich liefst met insecten-eieren voeden, en zelfs uw runderen van ongedierte zuiveren ? De koe en het schaap zijn hierin verstandiger dan de menschen ; zij laten de spreeuwen ong-hinderd plaats nemen op hun rug.

Waarom strikken te spannen voor de mees, die jaarlijks driemaal broedt en voor de opkweeking van elk broedsel 120.000 wormen en insecten gebruikt ?

Waarom den zonnekever te dooden, die zich met boomluizen voedt ?

Waarom de pad om het leven te brengen, die uw tuin van slakken en mieren zuivert ?

Waarom strikken te spannen voor tal van vogels, die u van stekende-muggen bevrijden ?

Waarom de vleermuis te vervolgen, die vlinders en kevers verdelgt, gelijk de zwaluw vliegen en muggen ?

Waarom de nachtuilen en steenuilen uit te roeien, die uw duiven en kuikens ongedeerd laten, maar goede muizenvangers zijn ?

Waarom al die moorden ?

Omdat zoo velen te weinig bekend zijn met de huishouding der natuur, te onverschillig om op te merken wat hun eigen belang vordert, en te zelfzuchtig om medelijden te kunnen gevoelen voor dieren.

(Ontleend aan de Boeren-Courant.)

Salomo en de mieren.

Een Legende.

Koning Salomo, die wijzer heette dan eenig mensch ooit geweest is of immer worden zal, verstond de taal der dieren. Daarom kon hij spreken met de dieren des velds, met de vogelen des hemels en met al het kruipend gedierte.

Op zekeren dag deed de wijze koning een wandelrit buiten Jeruzalem. Hij was gezeten in zijn statiewagen, met de koningin van Scheba aan zijn zijde, terwijl een schitterende hofstoet den grooten vorst en zijn doorluchtige gast omringde.

Een mierenhoop lag midden op den weg waar de koning langs zou rijden, en hij verstond duidelijk wat de kleine bewoners van dat gemeenebest te zamen spraken, nog lang voordat de hofstoet het mierennest genaderd was.

„Zie,” sprak een der oudste mieren, „daar komt de groote koning van Israël; zijn hovelingen noemen hem wijs en rechtvaardig, maar hij is noch het een, noch het ander, indien hij ons allen vermorzelt en een zoo vreeselijke misdaad als niets rekent.”

Toen liet de koning zijn statiewagen stilstaan, en vertelde aan de koningin van Scheba wat de mieren zeiden.

En de koningin antwoordde: „Die mier is een dwaas, laatdunkend schepsel. Door de voeten *uwer* paarden vertreden te worden is veel te geringe straf voor zoo groote onbeschaamdheid.”

Maar Salomo sprak: „Het kenmerk der *ware* wijsheid is: *niets* te verachen en *overal* vermeerdering van kennis uit te zamelen.” Toen liet hij zijn wagen en zijn hofstoet ter zijde wenden om den mierenhoop te sparen.

En al de hovelingen verwonderden zich zeer, en de koningin van Scheba boog het hoofd voor Salomo zeggende: „Nu is mij het geheim uwer wijsheid geopenbaard, o groote koning! Gij luistert met evenveel geduld naar de terechtwijzingen der geringen als naar de vleitaal der hovelingen, en zij verstaat beiden.”

De verbrande Kip.

Eens, gedurende een langen, drogen zomer in het noordwesten van Amerika, ontstond er plotseling een prairiebrand in een district waar veel volksanters gevestigd waren; het vuur woedde vreeselijk om zich heen, en vernielde veel velden en houten huizen, en tal van bewoners verbrandden teé, omdat zij geen tijd meer hadden te ontvluchten.

Een man, die een poos later door zoo'n verwoest dorp reed, zag tusschen de puinhoopen van een hoeve iets dat op een zwarte kip leek, die op den grond zat. Er naar toe gaande, bevond hij werkelijk dat het een kip was, maar dood; kop en rug waren geheel verkoold; maar het dier zat op zoo'n vreemde manier, met de vleugels uitgespreid, dat de man haar even met den voet aanraakte om te zien wat er de reden van was. Tot zijn verbazing kwamen er drie kleine kuikentjes onder uit gekropen! Toen begreep de man dat de moederhen hen in de ure des gevaars met haar vleugelen had gedekt, en zich liever levend liet verbranden dan haar kuikentjes prijsgeven aan de verschroeiende vlammen!

Wat niet te doen.

Wordt niet mager van ergernis, omdat iemand anders vet is.
 Koop geen walvisch, voordat ge uw spiering hebt kunnen betalen.
 Breek uw hoofd niet om de pleister te kunnen probeeren.
 Breek uw huis niet af om van het puin een varkenshok te maken.

Ontginnen.

Land ontgonnen, vrucht gewonnen;
 Geest ontgonnen, licht gewonnen;
 Hart ontgonnen, deugd gewonnen.

De Teugels los.

John Wesley schrijft ergens: „Hoe komt het toch, dat gedurende de vele jaren dat ik als reizend predikant rondtrok, mijn paard, waarop ik zat te lezen, nooit gestruikeld is? Ik geloof dat het kwam, omdat ik de teugels dan altijd los liet hangen. Dit berust bij mij op een nauwkeurige waarneming. De meening, dat een strakke teugel het struikelen belet, is ongegrond. Hoe meer men het paard in zijn bewegingen vrijlaat, des te zachter en volgzamer wordt het en des te minder gevaar loopt het om te struikelen.”

Wat is Waarheid?

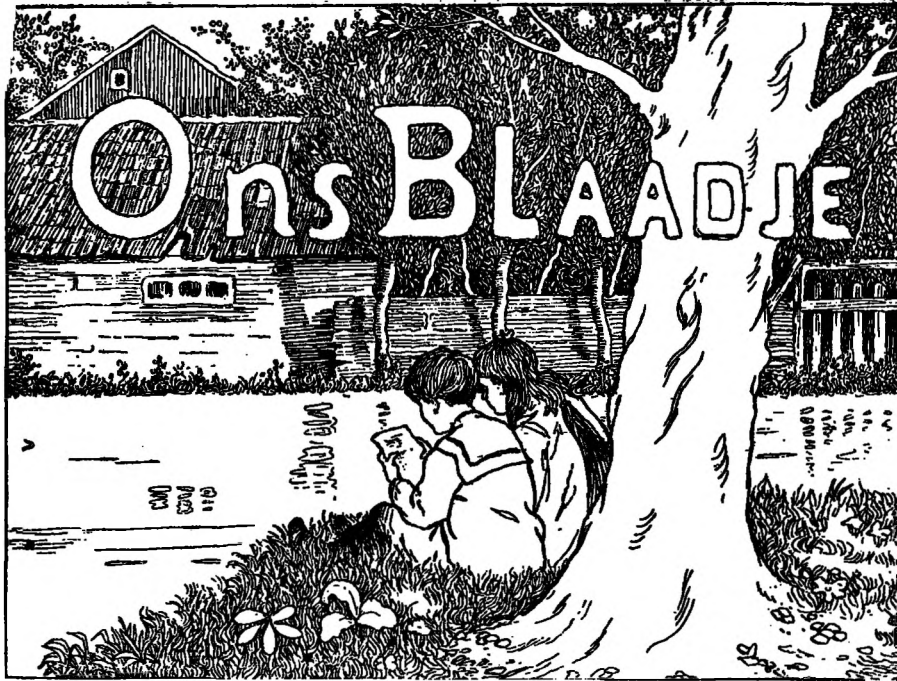
Aan een der leerlingen van een doofstommen-instituut werd de vraag gedaan: „Wat is waarheid?” Als antwoord trok hij een rechte streep. „En wat is nu onwaarheid?” vroeg de onderwijzer. Het antwoord bestond in het trekken van een kromme lijn.

Met de Trom voorop.

Te Hoogeveen (Drente) bestaat nog de aloude gewoonte om *met de trom voorop naar de kerk te gaan*. Dit dateert reeds van vóór 1652. Er was toen te Hoogeveen geen kerk, maar op één uur afstands bevond zich een kapel, toebehoorende aan den heer van de „heerlijkheid Echten”, die var militairen bloede zijnde, des Zondags trommelen liet, wat op grooten afstand kon worden gehoord, en daardoor de menschen opwekte om in die kapel hun godsdienstplichten te vervullen. Na het bouwen van de kerk te Hoogeveen bleef dit trommelen in zwang. Het baantje van trommel slager is nu meer dan een eeuw in dezelfde familie.

Melk voor Bleekneusjes.

Van een broertje en zusje te Heerenveen fl 1.—.
 Gezonden 16 Juni aan Mej. Seilbergen fl 4.—.
 In kas op 20 Juni — 0.00. Wie vult ze?

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 23.
4 Juli 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Eenvoud in de Vorstenwereld. — Gouden Ellende — Kleine Jo. Tweeërlei Bloemen. — Het Regenmeisje. — Legende uit Bretagne,*

Eenvoud in de Vorstenwereld.

Dat niet alle vorstenkinderen vorstelijk worden opgevoed — onder „vorstelijk” hier te verstaan: weelderig — leert ons de geschiedenis van den onlangs overleden hertog Nicolaas van Wurtemberg, den laatsten afstameling van een der kleinere Duitsche vorstengeslachten. Hertog Nicolaas en zijn reeds vroeger overleden broeder hertog Wilhelm, waren de eerste Duitsche prinsen die door hun ouders, in plaats van de gewone, meer bekrompen opvoeding aan het hof te ontvangen, naar een school werden gezonden. Natuurlijk gingen zij onder geleide: dat van den slotprediker Theodoor Mertens, een voortreffelijk opvoeder. Een aantal brieven die Mertens aan de ouders van de jonge prinsen schreef, geven een aardig kijkje op de eenvoudige wijze, waarop zij met hun drieën in den vreemde leefden.

Het eerst waren de prinsen op school te Meiningen, en daarna op het gymnasium te Breslau. Van uit Breslau schreef Mertens 27 April 1843 o.a.: „Met het eten zijn wij nu uit de verlegenheid gered; het eten van het

station is heel goed; de portie kost 8 silbergroschen, 1) nl. 1 silbergroschen voor de soep, 3 voor het rundvleesch met groenten en aardappelen, 3 voor het gebrad en 1 voor gestoofde vruchten: in plaats van rundvleesch krijgen wij soms ook melkkost. De hoeveelheid is zóó ruim, dat wij met z'n drieën aan twee porties ruimschoot voldoende hebben en er nog wat overblijft. Bij abonnement wordt het zelfs nog wat goedkoper. 's Avonds drinken wij doorgaans warme melk, en eten ook wel eens in heete asch gebraden aardappels met wat er 's middags van ons vleesch is overgebleven. Wanneer wij nog eens het een en ander uit Karlsruhe krijgen, nemen wij dat altijd met dankbaarheid in ontvangst. Eenmaal in de week drinken wij 's avonds chocola."

In een anderen brief beklagt Mertens zich er over, dat het huis dat zij bewonen zoo koud is, en zij dus zooveel brandstof noodig hebben. Wat hout uit het Karlsruher slot zou zeer welkom zijn.

Eenigen tijd na hun aankomst te Meiningen schreef Mertens o.a.:

"Ik geloof tbans te mogen aannemen, dat, behalve het geld voor onze grootere reizen, wij jaarlijks aan 1000 florijnen of 700 thaler 2) genoeg zullen hebben, en daarmee ook ook nog de kosten onzer eerste inrichting kunnen goedmaken. De uitgaven in October (met de eerste inrichting) bedroegen 300 fl. 3) in November 75, in December met wasch en huur voor een viereljaars ongeveer 150 florijnen..."

Zeker niet te duur voor een vorstelijke huishouding! Intusschen scheen Mertens ook rekening te houden met den niet schitterenden financiëleen toestand van de ouders der prinsen. De jongelieden hielden evenwel heel veel van hem, al hield hij ze ook kort.

Dat was de vrucht zijner gezonde begrippen over opvoeding.

Toen de prinsen in 1843 naar Breslau zouden vertrekken, toonde hun moeder zich eenigszins bezorgd over de „gevaren eener groote stad" en wilde ze liever naar Brieg zenden. Maar Mertens schreef:

"De knapen moeten vroeger of later toch de wijde wereld in, en dan is het beter dat zij daarvan nu al iets te z'en krijgen, dan dat zij haar later plotseling onvoorbereid binnentreden. . . Bovendien moet een rijpend jongeling niet onder al te streng toezicht staan; wil en karakter worden alleen in de buitenwereld krachtig."

Deze uitmuntende opvoeder was ook van meening, dat men in jonge prinsen, hertogen, enz. niet allereerst *den prins* en *den hertog* moet zien en ontwikkelen, maar *den mensch*, en dat deze mensch nog nuttig in de wereld zijn kan, als is hij geen prins of hertog meer. Hij was van meening dat een mensch niet edel is omdat hij in hoogadelijken kring wordt geboren, maar dat geestesadel gevonden kan worden bij den armste en geringste, terwijl menig hooggeborene alles behalve van „geestelijken adel" is.

Al deze dingen zei hij in brieven aan de ouders zijner hertogelijke kweekelingen; en daarmee wordt niet alleen bewezen dat hij zelf een uitstekend opvoeder was; maar ook dat deze vorstelijke ouders verstandige en eenvoudige menschen waren, tot wie een eenvoudig huisprediker de waarheid zeggen kon. Geen wonder, dat de Heer Mertens tot aan zijn dood toe

1) Een silbergroschen is ongeveer 6 cent. N.

2) Dat is ongeveer fl 1260.

3) Dat is fl 360. Eén fl is ongeveer fl 1.20.

in vriendschappelijke verhouding leefde met de jonge mannen, die door zijn verstandige leiding waren behoed gebleven voor de vele gevaren en verleidingen, waaraan juist vorstenkinderen wel eens blootstaan.

En vergelijk het gedrag dezer „vorsten van den bloede” eens met het volgende staaltje van de verregaande domheid en verwaandheid van sommige Amerikaansche geldkoningen, die er niet over denken allereerst in hun kind *den mensch* te erkennen, maar niets in hem zien dan den pasgeboren *geldkoning*, die alles hebben kan wat zich met schatten laat betalen. Deze geldkoningen denken „vorstelijk” te wezen, waar ze niets zijn dan onuitstaanbaar van weeldebluf.

Gouden Ellende.

Lezen we uit den ouden tijd merkwaardige verhalen over de zonderlinge opvoeding van prinsjes en prinsesjes, alsof ze een heel ander soort wezens zijn dan gewone menschen, — tegenwoordig spelen ze met andere kinderen (mits van adel); de prinsessen leeren later het linnennaaien, en de prinsen worden een tijdje naar de akademie gestuurd. Maar die oude manier, alleen heel wat onzinniger, duikt weer op bij de Amerikaansche goudkonings-kinderen.

Bij de geboorte: een oneindige stoet equipages van alle rijke bloedverwanten en bevriende families, die ieder, als de toovergodinnen uit het sprookje, den jonggeborene een geschenk brengen: natuurlijk niet wijsheid, roem, deugd enz., maar goud, diamanten, edelsteenen, alles ter waarde van eenige duizenden dollars. En het jonge wezentje, de toekomstige erfgenaam, op wien de roemrijke naam zijner vaderen zal overgaan, ligt onbewust van al die hulde in zijn wieg van gouden netwerk, ontoegankelijk voor gewone bezoekers, bewaakt door gediplomeerde oppassers; zijn gezondheid wordt viermaal per dag door dokters onderzocht, die f500 per dag krijgen; hun „gezondheids-briefjes” worden onmiddellijk aan de geheele familie getelefoneerd, en in het groote voorportaal van het paleis aangeplakt.

Anderhalf jaar — dezelfde nauwlettende zorg voor de gezondheid, maar reeds een meedoen in den weelde-wedstrijd, die voor later weinig goeds belooft, om den rijkdom aan kleren ten toon te spreiden; steeds versierd met een parelsnoer van 30.000 gulden, gaat de jeugdige geldprins, in een kindervagen van een paar duizend gulden, in het park zijn dagelijksche rijtoertje maken, vergezeld van twee reusachtige lakeien, die de hoop van het Vanderbiltsche geslacht tegen elk ongeval moeten beschermen. Zijn kleren en linnen kosten ongeveer f100.000. Hij heeft een hoedje met drie zeldzame struisveeren, lie voor een Engelschen prins bestemd waren, maar door Mevr. Vanderbilt juist daarom van te voren onderhands opgekocht waren. De prins van Wales was daar geraakt over, maar Vanderbilt zegt: mijn zoon is 't minstens evenzeer waard als de zijne.

Acht jaar: — we hebben nu voor ons den erfgenaam der Astors. Jack Astor is een somber, kribbig, onuitstaanbaar jongetje: een gevolg van zijn opvoeding.

Hij bewoont een vleugel van 't paleis alleen; mag nooit met andere jongens van zijn leeftijd spelen, — daarvoor staat zijn geld-vorstelijk geslacht veel te hoog. Hij heeft bij zich een Fransche gouvernante, die 't opzicht over de opvoeding heeft, 2 meiden, 2 huisknechts, 2 palfreniers en 6 stal-knechts. Elken dag rijdt hij uit met zijn 2 palfreniers achter zich, en in een volgend rijtuig de gouvernante, die op moet passen dat hij met niemand spreekt. Eenzaam gaat hij door het leven, verstoken van genotvollen om-

gang en spel met andere kinderen. Hij kent een beetje lezen, schrijven en rekenen, en zal wel niet veel meer leeren. Naar de akademie, waar iedereen gaat, zal zijn vader hem niet sturen; de keizer van Rusland is immers ook niet op de akademie geweest, zegt hij.

Zulk een opvoeding is geen uitzondering; het is regel bij deze lieden. Arme kinderen! Wat moet van hen worden?

Antwoord geven de beide zonen van Pullmann, den man van de spoorwegruijtuigen. Net zoo opgevoed, in minachting voor arbeid en zaken doen, verslapt door het alleen leven, vol kwaadaardige streken, niets geleerd hebbende, stuurde papa ze ten einde raad naar de academie, waar ze als modellen van stompzinnigheid golden, en op hun 18de jaar al 4 millioen er door gebracht hadden. Van alles is met hen geprobeerd; overal waren ze onbruikbaar; zelf beschouwen ze zich als het meest onwetende broederpaar van Amerika, en de oude Pullmann, die op het laatst de fout van zijn zonderlinge opvoedmanier wel inzag, was gedwongen in zijn testament te bepalen, dat ze beide per jaar slechts 7500 gulden kregen, die ze elke week persoonlijk moesten ophalen. En zoo leven ze voort in nietigheid, grogdrinkende en kaartende, noch zichzelf, noch anderen tot eenig nut.

Uit „Het Volk”.

Als een kijkje in 't leven van geldvorsten en geldprinsjes, is zoo iets als het bovenstaande wel eens aardig. Maar van meer belang voor ons zijn de lotgevallen van menschen en kinderen uit eenvoudiger kringen, dichter bij ons. We kunnen medelijden hebben met zoo'n armen rijken geldprins, die van de geboorte af eigenlijk tot nietsdoen en deugnietterij wordt opgebracht. Maar *warmer* voelen wij voor zoo'n dapper vrouwtje als kleine Jo, en haar bedroefde moeder, en haar onderwijzeres. Al dat verdriet lijkt ons veel natuurlijker, veel menschelijker, veel treffender, we verstaan het beter.

N.

KLEINE JO.

Ze was een mijner liefste leerlingen, de kleine Jo. Iederen morgen en middag kwam ze me, bij 't in school komen, een handje brengen; bedaard deed ze het, zonder vertoon. Stilletjes liep ze over de speelplaats te wandelen tusschen vriendinnetjes, die ze heel veel had. De kinderen hielden nu eenmaal veel van haar.

Om negen en om twee uur zette ze zich kalmpjes op haar plaats neer en begon ijverig haar werk. Ze maakte dat onberispelijk, zonder fouten en keurig netjes. Moesten er antwoorden gegeven worden, Jo was er bij. Ze kwam dikwijls zeer scherpzinnig voor den dag, en wekte menigmaal mijn verbazing door haar bijzonder heldere antwoorden. Was zij met haar werk klaar vóór de andere leerlingen, wat vaak het geval was, dan mocht ze op een stukje papier vrij teekenen, een van haar meest geliefkoosde bezigheden.

Bij voorkeur teekende ze mij, zittend op een stoel voor de klas, met een stok in de hand, bezig woordjes op het bord bij te wijzen. Verder een paar schoolbanken met kinderen er in, en zelfs de gaslampen boven de klas.

Jo was een zwak kindje. Iedere leerling ontzag haar dan ook. Hoe dikwijls heb ik een wilden jongen uit de klas tot een ander hooren zeggen: „Hei, jongen! voorzichtig voor Jo.” Ze stond onder ieders bijzondere zorg. Was er wat lekkers, Jo kreeg er wat van. Toch bleef ze onder al die genegenheidsbetuigingen heel bescheiden.

Haar bolbleek gezichtje wekte menigmaal mijn bezorgdheid. „Jo,” vroeg ik wel eens, „ben je wel goed, heb je soms hoofdpijn? Je ziet zoo bleek, kindje.” Jo was altijd goed, ze wilde niet ziek zijn, want ze ging te graag naar school.

Op zekeren morgen stonden haar oogjes zoo flauw, dat ik niet nalaten kon nogmaals te vragen of ze wel goed was. Nauwlijks was de vraag er uit, of Jo moest overgeven. Ik hield haar hoofdje vast en liet haar wat drinken, doch ze kwam zoo weinig bij, dat ik besloot haar naar huis te laten brengen, met de hoodschap dat haar moeder haar maar eens een paar dagen thuis moest houden. De moeder had dit al eerder willen doen, als ze haar niet op uitdrukkelijk verlangen van Jo zelf naar school had moeten laten gaan.

Na enkele dagen kwam ze terug, bleeker dan ooit. Vóór ik haar gezien had, wist ik al dat ze op de speelplaats was. Eenige kinderen kwamen naar me toe: „Juffrouw, Jootje is er weer.”

Hersteld was ze niet, want telkens was ze in 't vervolg gedwongen een dagje voor ziekte thuis te blijven. Wel probeerde ze te komen, maar in den loop van den morgen moest ik haar meest weg laten brengen. Nu was ze al een dag of vijf thuis. Stellig was het erger geworden, want we waren 't niet van haar gewoon.

Kort geleden las ik plotseling onder de doodsberichten in de courant den naam van Jo F. Ik kon mijn oogen niet gelooven. Zou zij het zijn, of een kindje van denzelfden naam? Den volgenden morgen ging ik dadelijk naar haar huis, een uitdragerijtje in een onaanzienlijke straat. Tegen de kinderen in de klas zei ik alleen, dat ik geloofde dat Jo heel ernstig ziek was, en dat ik haar nu eens ging bezoeken.

Toen ik de moeder zag, behoefde ik niets meer te vragen. De roodgeschreide oogen zeiden genoeg. Jo was overleden en wel in 't Ziekenhuis. Enkele dagen was ze daar nog geweest.

Hoe speet 't me dat ik dat niet geweten had. Wat had ik haar daar graag bezocht. De moeder had 't me laten zeggen door een kind uit een andere klas. De boodschap was me echter niet gebracht. 1)

De dokter had de moeder een behandeling in het Ziekenhuis aangeraden, omdat zorgvuldige verpleging noodig was, daar ze met den dag zwakker werd.

„U kunt niet begrijpen, Juffrouw, wat een aanspraak ik aan dat kind had,” zei de moeder. „Het was een kleine vriendin van me. En ze wist en begreep zoo goed den toestand van ons gezin! We hebben betere dagen gekend, maar nu hebben we 't niet breed. We zijn steeds achteruit gegaan. Zij wist dat ook, en ach, wat ik een troost had aan Jo! Mijn man, weet u, is nog al driftig, maar Jo was zacht en lief en alles had ze voor me over.

Toen ik in 't Ziekenhuis bij haar kwam, had ze pijn in haar maagje. Wat heb je gegeten, vroeg ik. „Aardappels met spruitjes,” moe. Dat zal te zwaar voor je zijn, Jo; je maagje is zoo zwak. Wil moeder van middag een lekker krentenbroodje voor je meebrengen? „Moe,” vroeg ze me toen zachtjes, „heb u van de week de huur al kunnen betalen?” Ja, Jo. „O, moetje,

1) Een goed lesje voor wie het aangaat: door een ons opgedragen boodschap te vergeten stichten we soms zooveel onheil! Dus.... ons best doen om te denken aan hetgeen we beloofden te doen! N.

gelukkig. Breng u dan 't krentenbroodje maar mee, als u de centen kan missen." Is het niet aandoenlijk zoo'n vraag, in den mond van een kindje van acht jaar?

Toen ik weer in 't Ziekenhuis kwam, vroeg ik of de dokter al bij haar geweest was. „Ja moe, daar strakjes." Heeft hij iets tegen je gezegd? „Hij zei: dag lieverd! en toen heeft hij overal op mijn lijf geklopt en gevoeld."

Heeft hij toen nog iets gezegd? „Niet tegen mij, maar tegen de zuster zei hij: 't is miserabel."

O, juffrouw, wat schrok ik, toen het kind dat zei.

Gistermorgen werd ik al vroeg in 't Ziekenhuis geroepen. Jo verminderde erg. Toen ik kwam, zat ze rechtop in haar bedje, en keek me met groote verheugde oogen aan. „O, moe, wat ben u vroeg gekomen, komt u me halen, ik wil zoo graag met u mee." Neen Jo, ik mag je zoo maar niet meenemen. Dat moet ik eerst aan den dokter vragen, dus ik zal wachten tot hij komt. „Ach moetje, wacht u daar niet op, hij wil 't misschien niet hebben. Toe, neem me mee." Neen, lieve kind, dat kan heusch niet, maar moetje zal bij je blijven; is dat goed? Dat was goed. Ik nam haar in mijn armen en zoo tegen me aan bleef ze liggen. Ze verminderde echter ziender oog. En in mijn armen stierf ze"

In de klas teruggekomen, vertelde ik den kinderen, dat onze lieve Jo dood was.

ANNA.

In „School en Leven."

Tweeërlei Bloemen.

Naar de natuur geschetst.

Ik zat in de waranda; het was een prachtige najaarsdag, en ik keek door de met goud getinte bladeren versierde takjes van het fijne akkermaals-hout heen, op den weg. Het was mijn verjaardag, en over een poosje zou het rijtuig komen, waarmée wij een toer zouden maken. Mama was zich gaan kleeden, en mijne zuster gaf nog eenige aanwijzingen aan de keukenmeid, terwijl papa een klein eindje was omgewandeld, om een goed vriend, die ons juist verlaten had, een eindweegs uitgeleide te doen. Terwijl ik daar zoo alleen zat, hoorde ik trippelende voetstappen, en op eens stond Hanna voor mij. Hanna was een allerliefst kind; zij had groote bruine oogen, frissche roode wangetjes en een lief lachend mondje; zij woonde dicht bij ons, en als zij voorbij kwam, riep zij gewoonlijk met haar helder stemmetje een vriendelijk: „Goeden dag!" Nu was zij echter het hek binnen gestapt, en kwam met een verrukt gezichtje voor mij staan; hare poezele bloote armpjes omvatten een groote bos bloeiende heilplantjes.

„Dag juffrouw," zeide zij, „dat is voor uw verjaardag." Ik kuste haar en bedankte haar vriendelijk, daarop nam ik haar mede naar binnen en gaf haar wat lekkers.

„Een koekje in iedere hand en een in het mondje," zeide ik lachend.

„Die twee zijn voor Willem en Arie," zei het zusje en huppelde vroolijk weer weg; ik ging weer in de warande zitten. Toen hoorde ik: „Hoe kom je aan die koekjes?" 't Was het scherpe, doordringende stemmetje van Herman, Hanna's buurjongetje.

„Die heb ik van de juffrouw gekregen. De juffrouw is jarig vandaag."

„En wat deed jij bij de juffrouw?”
 „Ik heb haar bloemen gebracht.”
 „Wat voor bloemen?”
 „Wel, bloemetjes van de hei.”
 „Is t anders niet? En heeft zij je daarvoor die koekjes gegeven? Ik zal haar andere bloemen brengen.”
 „Andere bloemen?”
 „Ja, veel mooiere! Die vieze bloemen van jou zijn goed om bezems van te binden. Ik vraag aan oom Steven of hij mij een mooi bouquetje uit zijn tuin wil geven en dan....” De kinderen verwijderden zich en ik verstond hen niet meer.

Een oogenblik later verscheen Herman. Het was een mager jongentje met een scherp gezichtje, dat niets ronds, niets kinderlijks had; in zijn hand hield hij een groote vuurroode dahlia en een paar goudsbloemen.

„Hier, juffrouw, dat is voor uw verjaardag,” de woorden waren ongeveer dezelfde, maar hadden niet den toon vol hartelijken eenvoud die die van Hanna kenmerkte. „Ik zal u mooiere bloemen geven dan Hanna's hei; de mijne zijn echte tuinbloemen, ik heb ze gevraagd aan oom Steven en...”

Op eens werden zijn woorden door een zacht gesnik afgebroken, en nu zag ik pas dat kleine Hanna met hem in den tuin was gekomen. „Juffrouw,” zeide zij fluisterend, „ik had geen mooie bloemen, mijn oom heeft geen tuin, ik heb de heibloempjes maar zelf geplukt.”

Ik trok haar tot mij, kuste haar en zeide: „Juist daarom, kindlief, zijn mij jou bloemetjes het meeste waard; je hebt ze zelf geplukt en ze mij met een goed hart gegeven.”

„Krijg ik nu ook een paar koekjes?” vroeg Herman.

De koekjes kreeg hij; maar Hanna kreeg nog een kleine liefkozing, en volkomen getroost ging zij heen.

CAROLINE BOELEN.

Het Dodolo of Regenmeisje in Hongarije.

— In Hongarije, zoo rijk aan nationale eigenaardigheden, vindt men het „dodolo” of Regenmeisje in verschillende streken; maar bovenal in Roemenië is dat aloude gebruik nog veel in zwang.

Het Regenmeisje doet eenigszins denken aan den Duitschen Meiknaap, die in verschillende plaatsen van Duitschland, geheel in groen gehuld, op den eersten Mei langs de huizen gaat; maar háár taak is om, na lange droogte, den regen uittelokken. Wanneer in lang geen regen gevallen is, wordt een arm meisje van top tot teen in groene bladeren gehuld; door één of meer meisjes vergezeld, gaat zij dan langs de boerderijen en zingt op eentonige wijze: „Dodolo, dodolo.” De meisjes van den boer en uit den omtrek gaan om haar heen staan, vormen een kring en dansen onder het zingen van een lied, waarin het woord „dodolo” onophoudelijk voorkomt.

Wanneer dat eenigen tijd geduurd heeft, verschijnt de boer, die het geval een oogenblik heeft aangezien, met een emmer water dien hij over het hoofd en de bladeren van het dodolo leégstort; met blijdschap en vroolijke sprongen schudt zij die verfrissching van zich af. Dan worden er vrome wenschen op plechtige wijze ten hemel opgezonden.

Het regenmeisje danst voort, zich niet bekommerend om het stortbad

dat in zulk een warm klimaat als dat van Zuid-Oostelijk Hongarije wel aangenaam is. De kinderen vervolgen hun dans nog een poosje, en het meisje dat het „dodolo” begeleidt, zamelt dan liefdegaven van de omstanders in. Die giften bestaan gewoonlijk in koperen geldstukken, ook in eenige eieren, in koren, meel en boter. Dit alles wordt door de arme „dodolo”-kinderen naar huis gebracht, en geeft een goeden dag in de armoedige woningen.

De boer die het meisje begoten heeft, koestert de heilige overtuiging dat hij een zeer nuttig werk verricht heeft en den regen uitgelokt.

Wanneer het dan spoedig regent, denkt hij met genoegen aan de gift, aan het regenmeisje gegeven; bij een volgende gelegenheid zal hij ook niet nalaten weder zulk een onschatbaar middel aan te wenden.

Dit volksgebruik van Slavisch-Romaanschen oorsprong heeft zich zelfs tot Duitschland uitgestrekt, voor zoover de grenslanden betreft; ook daar wordt door de landbevolking een offer aan den regen gebracht, en het gezegende „dodolo” met vreugde begroet en mild bedacht.

Een Legende der Bretagners.

De armoedige visschers aan de kust van Bretagne zuchten, als zij denken aan de denkbeeldige schatten die eenmaal in hun land werden gevonden, of wel zij troosten zich met de leerzame legende, die het verlies van dien rijkdom verhaalt.

Wanneer het water van den Oceaan laag en rustig is, en de wind het visscherspinkje veroorlooft zachtkens te glijden, of onbeweeglijk te blijven liggen als een stip in de oneindige ruimte, dan buigt de visscher in de baai van Douarnenez zich over den rand van zijn schuitje en staart aandachtig naar omlaag. Zijn scherpe oogen richten zich met een soort vreesachtige bewondering op de puinhoopen die hij meent te bespeuren.

Onder den groenen waterspiegel ziet hij een bedolven stad. Ondervraagt men hem, dan antwoordt hij op ernstigen toon:

— Ziet gij niet die halfverbrokkelde muren, die verwoeste torens, die gebouwen, eenmaal zoo groot en nu zoo nietig? Daar stond vóór vele eeuwen de stad Is, de bloeiende hoofdstad van Landenec, een heerlijk vruchtbaar gebied, waar de aarde zonder arbeid schatten opleverde. Maar de menschen, die den rijkdom niet konden dragen, werden trotsch, zorgeloos en slecht, dachten aan niets anders dan feestvieren, pretmaken en wijn drinken. Hun rechtvaardige straf bleef niet uit. De wijze Wénolé ging tot koning Grallon, en voorspelde hem de vernietiging der stad, tenzij de bevolking zich beterde; doch zijn raadgevingen werden door 's konings onderdanen in den wind geslagen. De zee stroomde de stad binnen, en verwoestte die sneller dan brand of oorlog hadden kunnen doen.

Thans slaapt het prachtige Is onder de golven, en nooit zal het weder ontwaken.

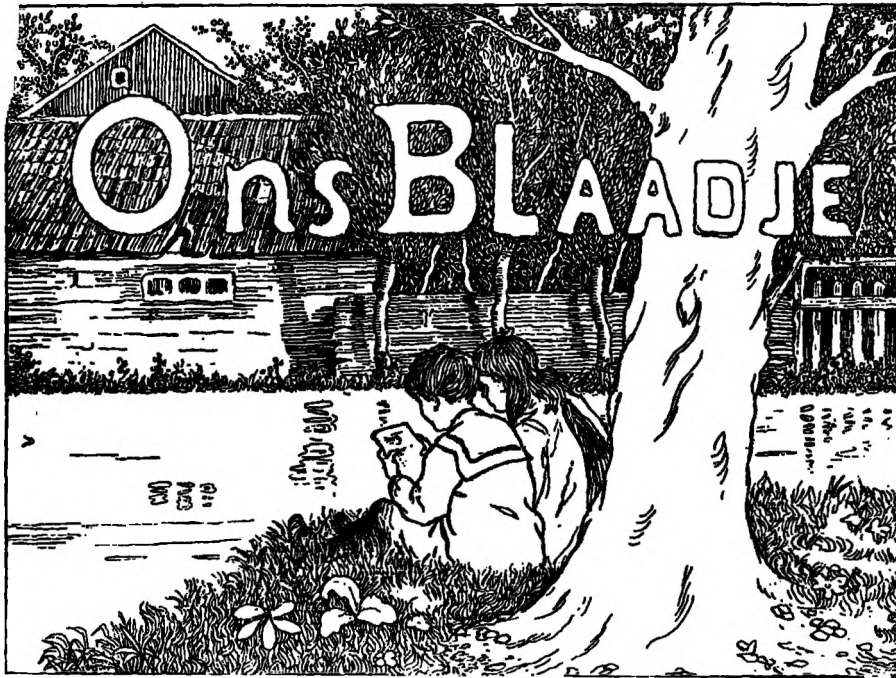
Zoo verhalen de visschers van Bretagne, en zuchtend slaan zij de hand weder aan hun netten en zetten hun schamel beroep voort.

Kleine Gerrit-Fonds.

Van A. M. B. te Apeldoorn fl 2.

Melk voor Bleekneusjes

Van Jacques B. te Amsterdam fl 1.

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie: Mevrouw NELLIE VAN KOL, Princenhage, bij Breda.	Achtste Jaarg. — No. 24. 11 Juli 1903.	Uitgevers: MASEREEUW & BOUTEN, Rotterdam.
Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet		

INHOUD: *Prinses Nini.* — *Bladvulling.*

Prinses Nini.

Verhaal voor gelukkige Kinderen, door Aia Parronoff.

(Uit 't Fransch vertaald door Rebecca.)

Zij ontmoetten elkaar op een winteravond, in een groote afgelegen laan, nullende van honger en kou. Toen zij den jongen op haar toe zag komen, probeerde Nini weg te loopen; maar hij, vol medelijden, sprak haar reeds van verre op zachten toon toe; toen kwam zij verwonderd terug, en zij gingen op een bank zitten, dicht naast elkaar.

Hun geschiedenis kwam vrijwel op 't zelfde neer; slagen thuis, kou en honger op straat; iets anders kenden zij niet.

— Hoe oud ben je?

— Tien jaar . . . en jij?

— Acht! . . . Je bent niet groot voor je leeftijd! — Andere jongens steken een heel eind boven je uit!

— Ik ga nooit met ze!

— Bang dat je klappen krijgt?
 — 'k Ben voor niks bang, maar 'k ga niet met ze, omdat 'k liever alleen ben.

— Hoe heet je?

— Gringalet!

— Dat is geen naam.

— Zeker, want 't is de mijne.

De kleine schudde t hoofd:

— Ik geloof, dat je niet heel slim bent! maar je ziet er nogal goedig uit! Ik heet Nini. Au, au, wat doen m'n voeten zeer! . . . Ze zijn heelemaal open . . . van dat loopen in de sneeuw! . . . Je hebt er op 't laatst geen gevoel meer in!

— Heb je geen honger? vroeg de jongen; 'k heb nog een stukje. Voor allebei wat!

— Och, 'k heb altijd honger! . . . Jammer, dat 't geen taartje is! . . . Heb jij wel eens een taartje geproefd, Gringalet?

— Zeker wel, antwoordde 't ventje, dat alle pogingen in 't werk stelde om 't stuk brood door midden te trekken. Eens keek ik naar een mooie bakkerswinkel op den boulevard,*) toen riep een dame me en die heeft me er eentje gegeven.

— 'n Buitenkansje!... Was 't lekker?

— Nou en of!... gevuld met room en met suiker er boven op.

— Ik heb eens op een avond een stuk peperkoek op een bank gevonden, wat heb ik gesmuld!

— Wat doet je moeder?

— Niets!... zij drinkt en... ze slaapt!... En bij jou, wat doet je vader?

— Niets! want hij is nu buiten betrekking, maar als hij er weer een heeft, wat zullen we dan rijk zijn!

— Maar, wat is-ie van z'n ambacht?

— Hij is geen arbeider... hij is onderwijzer.

De kleine meid zette groote oogen op.

— Onderw... wat?

— Onderwijzer in 't Fransch. 't Is een meneer! Nee, we zijn geen arbeiders.

Zij barstte uit:

— Een meneer! En die stuurt jou de straat op! Geeft je zelfs geen schoenen... Je moet 'm om een van z'n overjassen vragen, die heb je wel nodig! 'k Wed dat je niet eens lezen kunt.

Gringalet, gebelgd, herhaalde:

— We zijn géén arbeiders, maar 'k heb toch niet beweerd dat we rijk waren!

— Word maar niet boos, Gringalet.

— En 't is ook niet waar, dat ik niet kan lezen. Ik kan ook schrijven en rekenen en ik ken de namen van de landen en van de koningen.

Nini, geheel verslagen, keek hem met bewondering aan.

— Dan is 't waar, dan ben je een meneer. Ik kan niet lezen en niet schrijven, niks van dat alles.

Zij was met moeite opgestaan:

*) Afgeleid van ons „bolwerk”; breede wandelstraat, gemaakt van de oude geslechte stadswallen. 't Verhaal speelt in Parijs. N.

— 'k Moet naar huis! Dat zal weer ransel geven van avond... Geen goeien dag gehad.... Vier stuivers...*) en jij?

— Vijf. Woon je ver weg?

— Ja, heel ver... En zij noemde haar straat.

— Daar kan 'k je niet brengen, 't is te laat.

— Nu dan — adjuus!

— Zie ik je weer?

— Morgen, bij den ingang van 't kerkhof Montparnasse, dat's een goed hoekje om wat te verdienen.

En zij gingen ieder hun eigen weg, gebogen, weifelend en wankelend, als kleine beweeglijke schaduwen in den mist.

Van dien dag af verlieten ze elkaar niet weer; moediger, nu ze met hun tweeën waren, waagden ze zich in de rijke buurten. Zij slopen tusschen de menigte, elkaar bij de hand houdend, heel klein en teer, met hun bleeke ontdane gezichtjes, hun blauw-omringde oogen.

't Meisje troonde haar metgezel altijd mee naar een der grootste boulevards voor een groot speelgoedmagazijn, en daar konden ze uren blijven stilstaan, verblind door al de pracht.

— Kijk eens, Gringalet, die rose pop daar, zou je die kiezen?... Of die blauwe, met de veer op 'r hoed?

— 'k Geloof dat de blauwe groter is.

— Maar de rose is zoo mooi aangekleed!

— Ja, maar de blauwe heeft veel mooier haar!

— 'k Geloof dat je gelijk hebt; ja, ik koos toch óók maar de blauwe!...

Eenige dagen vóór Kestmis kwam er een dame, beladen met pakjes, uit 't magazijn, en gaf hun 2 francs. 2) Verstomd van blijdschap, rood tot over de ooren, keken ze naar het zilveren muntje.

— Daar gaan heel wat stuivertjes in, hè Gringalet?

— Dat zou 'k denken! Daar kunnen we ons een hoop heerlijkheden voor aanschaffen.

't Meisje wierp een blik op de poppen, maar zei geen woord. Gringalet reek naar een vergulden helm die schitterde als een zon, en dien hij voor zich wel had willen koopen. Er heerschte een lange stilte; toen zuchtte Nini veel eventjes. De jongen keerde zich naar haar om, en ineens, vast-besloten:

— Luister 's Nini, weet je wat we er mee zullen doen?

— Neen, wat dan?

— De blauwe pop koopen.

't Kind stond verbluft.

— O!

— De blauwe wil je immers?

— Durf jij dan den winkel binnengaan? Durf je werkelijk?

— Zeker! 'k heb toch geld.

— O, Gringalet!

Zij drukte zich vast tegen hem aan, verlegen en opgetogen tegelijk, en zij gingen naar binnen.

1) Een Fransche stuiver, „sou”, heeft ongeveer de waarde van onzen halven stuiver. R. 2) 1 fr. is $\pm 47\frac{1}{2}$ ct.

Men duwde ze zachtjes terug, hun een stuiver in de hand stoppend.

Dapper gaf de jongen zijn verklaring:

— We bedelen niet, juffrouw, we komen koopen.

— We hebben geld, voegde 't meisje er bij.

De winkeljuffrouw nam hen met een wantrouwenden blik op.

— Hoe komen jullie aan geld? vroeg ze. Je hebt 't zeker gestolen!

— Daarjuist heeft een dame t ons gegeven, zei Gringalet vuurrood.

De juffrouw keek ze nog eens aan:

— Nu, wat wil jullie, vlug wat!

— De blauwe pop, als 't u blijft, juffrouw, antwoordde 't kind, haar zijn geldstukje reeds voorhoudend. Nu begon de juffrouw te lachen.

— Is dat al wat je hebt?

— Ja juffrouw.

— Maar m'n jongen, je zou 20 zulke muntjes moeten hebben om de blauwe pop te betalen.

— Twintig! men hield hen zeker voor den gek. Zij keken mekâar aan en vertrokken hun arme bleeke snuitjes tot een onnoozel lachje dat hun kin deed trillen.

— Kom, Gringalet, laat ons weg gaan.

Maar hij kreeg weer moed bij 't zien van den angst van zijn vriendinnetje.

— Nu juffrouw, geeft u dan een andere, een kleinere... de allerkleinste... Die is ook nog heel mooi, Nini!

Maar helaas, de allerkleinste kostte nog vier francs. Men lachte om hen heen. Intusschen bleven zij staan, heel ongelukkig, met bezwaard hartje. Een sierlijk klein meisje streek langs hen heen, de rose pop op den arm meenemend.

Toen gingen de arme ongelukkige kinderen weg, dicht tegen elkander aangedrukt, terwijl ze mekâar niet durfden aankijken of toespreken, uit vrees van hun groot verdriet te laten blijken.

— Luister 's, Nini, begon Gringalet, nu we geen geld genoeg hebben voor een pop, zullen we ons maar eens op warme soep 1) tracteeren, dat zal je goed doen, hé?

De kleine glimlachte flauwtjes. Zij verlangde niets meer, ze voelde geen vermoeienis meer of kou, ze kon alleen maar denken aan de groote teleurstelling die gevolgd was op een oogenblik van zóó blijde hoop.

Zij traden een kroegje 2) binnen, gingen in een hoekje zitten aan een vettige tafel.

— In ieder geval, zei de jongen vroolijk, is 't nog een gelukje, dat dat meisje de rose pop genomen heeft en niet de jouwe! Nu kunnen we er heen gaan — kijken! . . . Toe schrei niet, Nini.

— Geloof je dat zij de twintig geldstukken ervoor betaald heeft? Nu, die heeft ze zeker niet bij elkaar gekregen zooals wij, langs de straat, wel Gringalet?

— Ben je mal! dat 's een rijkelui's kind. Nini zuchtte, terwijl ze langzaam met kleine teugjes en al blazende haar vleeschnat opdronk . . . Zij zeide niets meer, 't gemoed nog altijd vol.

1) Soep, van vleesch of brood of groenten, is de lievelingsspijs van een Fransman. N.

2) In Parijs verkoopen de kroeghouders niet alleen bedwelmende dranken, maar nog allerlei andere dingen, waaronder zelfs — postzegels. R.

Opnieuw bevonden zij zich op straat; 't meisje, door de kou bevangen, begon te hoesten — zoo'n zware, holle hoest — zij drukte haar armen tegen de borst.

— Doet 't pijn?

Zij knikte met het hoofd zonder te antwoorden.

— Weet je wat, zei de jongen, we zullen met den omnibus naar huis gaan, een plaatsje binnenin, hè? Van avond zijn we „grootte lui.”

Maar zij drukte zich tegen hem aan:

— Ik bid je, ik smeeke je, Gringalet, laat me bij je blijven, hou me bij je . . . Moeder was als gek gister-avond. Ik durf niet naar huis. O 'k ben zoo bang.

— Dat 's wat moois! — Maar wat moet ik met je beginnen?

— 'k Weet 't niet! maar laat me bij je blijven!

— Ik kan je niet meenemen naar huis. Kom, Nini! 't Vriest te hard om op straat te blijven slapen. Nu . . . wat moeten we?

— 'k Weet niet! Ik wil niet naar huis. 'k Wil bij je blijven.

Ze kon niet meer op haar beenen staan; hij deed haar op een bank plaats nemen, en bleef voor haar staan, verslagen en bedroefd.

— Toe Nini, wees nou verstandig, ga naar huis.

— Ik wil niet, Gringalet . . . ik wil niet! O, wáárom ben ik toch geboren!

Bij 't zien van de wanhoop en den angst van zijn kleine gezellin scheen Gringalet plotseling een besluit te nemen.

— Kom maar mee!

— Waarheen?

— Alleen maar naar den overkant, naar 't Bureau van de Omnibussen. Je kunt nog wel een klein eindje loopen, niet?

— Ja, maar niet heel ver meer, zei 't kind, onder haar tranen door even lachend . . . Maar waar breng je me toch heen, zeg Gringalet?

Bij de vestingwerken stapten de beide kinderen uit den omnibus. Overal strekte de sneeuw zich uit als een groot zacht tapijt, en rondom hen, zoover hun oogen konden zien, was alles wit. Nini gaf een kreet. Nooit was zij buiten de modderige, vuile straten van 't dichtbevolkte Parijs geweest; dit eidelooze onbevleete sneeuwveld bracht haar in verrukking. Gringalet nam haar bij de hand en zij drukten hun voetjes diep in de witte vacht.

— O, Gringalet . . . je zou zeggen dat je op wolken liep! . . . Naar buiten breng je me dus!

— Ja, Nini, naar buiten; lijkt je dat?

— O, wat ben ik blij! . . . Daar hebben we kippen hè? en bloemen?

— En een kasteel, zei Gringalet. Een groot kasteel . . . je zult wel zien.

— Een kasteel! Dat is dus niet een huis?

— Dat 's veel mooier dan een huis! Je weet toch ook nog wel dat verhaal, Nini, dat 'k je eens voorgelezen heb, uit dat oude gescheurde boek dat 'k bij een hoop oude rommel had gevonden. . . . Hoe was 't ook weer! . . . Er was eens een koningsdochter . . .

— En die droeg een japon van manestrallen.

— Ja — en zij woonde met haar vader in een kasteel zonder dak of vensters, onbeschut tegen regen en wind.

— Omdat een oude heks, die spinnewebben weefde op den zolder, 't kas-

teel had... had... wat stond er ook in het boek?... zoo'n moeilijk woord...

— Betooverd... de oude heks had 't kasteel betooverd.

— Ja, zei 't meisje, wier oogen schitterden bij de herinnering aan 't mooie verhaal. Gaan wij nou naar zóó'n kasteel?

— Juist, zonder deuren of vensters.

— O, Gringalet, en is daar ook een koning?

— Nee, een keizer, maar dat komt op 't zelfde neer.

— O, die zal me zeker niet bij zich willen hebben, zei Nini bedroefd. 'k Heb zoo'n leelijke jurk aan.

Een ijzige wind striemde hun arme gezichtjes, paars van de kou. Zij hoestte opnieuw, buiten adem en bleef stilstaan.:

— Ik kan niet meer Gringalet... Ik kan niet meer!...

— Nog tien passen, Nini, en we zijn er...

— Ik kan niet...

— Moed houden, Nini... Als ik kon zou 'k je wel dragen, maar ik ben net zoo klein als jij!... Laten we 't toch maar 's probeeren op m'n rug!... Hoep-la!... Och, wat weeg je weinig!

Hij deed eenige passen, wankelend.

— 't Zal wel gaan, Nini... Zit je goed?

Maar 't kind antwoordde niet meer; vastgeklemd aan den hals van haar vriendje, slingerde ze heen en weer als een leeg bundeltje oude lappen. Na heel wat inspanning hield de kleine jongen eindelijk stil voor een grooten muur met een massief-ijzeren deur er in. Hij legde Nini op de sneeuw neer en boog zich tot haar over:

— Zeg, Nini!... Slaap je? — We zijn er!

Maar Nini bewoog zich niet... Vaag drong tot haar door het zware geluid van een bel, die meer dan tien maal, op den meest ontevreden toon, herhaalde:

— Wie daar?... wie daar... wie daar?

Daarna 't knarsen van de deur, en 't geluid van stemmen die zich vermengden met het bim-bam van de bel, en Nini voelde dat men haar optilde en meenam...

Toen ze de oogen opende, had ze 'n gewaarwording van lekker-warm te zijn. Zij lag op een klein rustbed, door een scherm afgeschoten, en aan 't voeteneinde, op een laag stoeltje aan iederen kant van 't bed, zag ze twee zonderlinge menschen, die tegen haar glimlachten... Een man en een vrouw; de vrouw gebocheld en buitengewoon leelijk, grijnsde voortdurend en bewoog haar lange armen met plotselinge, stootende schokjes heen en weer; terwijl de man, mager, bruin, gerimpeld, met stekelige witte haren, kaarsrecht overeind stond, om een verguld metalen kroon in evenwicht te houden, die iederen keer weer, bij de minste beweging, op zijn neus of nek dreigde te vallen...

Geen van hen beiden zei iets tegen 't kind; ze keken haar maar glimlachend aan, 't oude vrouwtje aldoor in beweging, 't manneke steeds kaarsrecht.

Nini, de oogen strak op hen gevestigd, zag ze langzamerhand grooter worden en langer, steeds langer, tot aan den zolder, daarna dikker en breeder, van den eenen muur tot den anderen; toen werden beide figuren één, 't werd een gewirwar voor haar oogen, en moe van 't staren viel de kleine in 'n diepen slaap.

De „Keizer” en zijn vrouw, „Madame de Keizerin”, waren bewakers van een onvoltooid gebouw en van onbebouwde terreinen, door muren omheind, die tot de vestingen van Parijs behoorden.

Zij zagen geen mensch, spraken met niemand en geen sterveling bemoeide zich met hen.

Vader „Keizer,” oud-agent van politie, die altijd zwak van hoofd geweest was, had zijn verstand heelemaal verloren tengevolge van een zonnesteek.

Maar doordat de waanzin van ’t oude manneke van zeer onschuldigen aard was, en dank zij invloedrijke voorspraak, mocht ’t „Madame de Keizerin” gelukken, haar man, in zijn betrekking, bij zich te houden.

Hoe zij Gringalet kenden zou ’k u niet kunnen vertellen; maar ik denk dat hij een goed vriendje van hen was, want zij maakten geen enkel bezwaar om de kleine Nini op te nemen.

’t Groote vertrek, waar de „Keizerlijke” familie woonde, scheen Nini de prachtigste aller zalen toe.

Aan de wit-gekalkte muren hingen groote lappen rood katoen, versierd met in verguld-papier uitgeknipte bogen en zuilen.

Dicht bij de kachel, op een kist, eveneens bekleed met rood katoen, stond een verguld-rieten leuningstoel. Alles was verguld, de tafel en ’t wit-houten buffet, de grove stoelen en de ijzeren pannetjes, ja zelfs ’t kofflezeefje.....

De oude, op zijn troon gezeten, vertelde aan Nini hoe hij tot Keizer van Frankrijk was uitgeroepen, en van zijn kroning, zijn huwelijk met Marie-Louise, van den oorlog met Rusland, en eindelijk van zijn gevangenschap op Sint Helena.

’t Kind luisterde naar dit alles, in de koorts, en was verblind en opgetogen door dit levende sprookje.

— Dus hier, hier zijn we op Sint-Helena! Wat is ’t er mooi!

— Als je mijn paleis in Parijs hadt gezien, en de ontvangzalen tijdens de huwelijksfeesten, dan zou je dit niets vinden.

— Maar waarom gaat u daar niet weer heen? ’t Is toch niet zoo veraf

— Parijs — met den omnibus . . . voor 6 stuivers . . .

— Ik wil slechts terugkeeren aan ’t hoofd van mijn troepen, toegejuicht door mijn volk, beweerde ’t manneke met klem De Keizerin en jij, ge zult volgen in een gouden koets, met witte paarden bespannen.

De kleine schudde ’t hoofd.

— U zult niets meer van me willen weten, als u weer voornaam geworden bent.

— Jij mag ons niet verlaten, Nini . . . Je moet altijd bij ons blijven! . . . Jij wordt prinses!

— Prinses! riep Nini uit . . . Hoe kan ik nu prinses worden! Dat ’s niet mogelijk . . . dat maakt u me maar wijs.

— Ik hoef maar e n enkel woord op perkament-papier te schrijven en ’t is in orde . . . Wil je dadelijk prinses wezen?

’t Kind keek hem weifelend aan, toen begon ze te lachen.

— ’t Kan niet! Ik heb een jurk van lompen, geen schoenen aan de voeten . . . ’k bezit niets . . . Ik kan geen prinses zijn.

— Morgen, krijg je een mooie jurk, Nini, zei „Madame de Keizerin,” die door ’t vele aanhooren en bevestigen van de wartaal van haar man, niet meer heel goed de werkelijkheid kon onderscheiden van de fantasie.

— O, o, madame de Keizerin, hoe ziet ze er uit, vertel er me wat van. Ik ga opstaan om 'r aan te trekken .. 'k Ben heelemaal niet ziek meer.. Is 't niet, 'k mag toch opstaan ?

Nini heeft haar jurk gekregen, een mooie van rood katoen-fluweel met goud-galon afgezet, en een ketting van gouden kraaltjes om den hals. Je moest haar zien, trotsch en waardig in haar grooten leunstoel, 't witte, met een groot lak verzegelde papier dat haar tot prinses stempelde, in de handjes .. Zij is heel moe en spreekt geen woord. 't hoofdje vol mooie droomen.

Vader „Keizer” die zijn kroon heeft opgezet voor de gelegenheid, zit op z'n troon, rechtop, een tevreden glimlach op 't gezicht, terwijl zijn vrouw „de Keizerin”, beweeglijker dan ooit, hem met bewondering aanziet....

Intusschen is Nini heelemaal wit geworden, ze haalt bijna geen adem meer, alleen hoort men heel even een rochelen in haar borst.... maar geen der beide oudjes maakt zich ongerust over haar.

De avond valt, de kachel snort, en daar verheft in de stilte de gebarsten bel haar stem.... Wie daar? ... Wie daar? ... Wie daar? „Madame de Keizerin” schuift haar sloffen aan en gaat naar buiten.... Nini hoort de sneeuw onder haar voeten kraken, maar ze heeft zelfs niet meer de kracht om de oogen open te doen.

— Nini, Nini, .. ik ben 't.... Gringalet.... Slaap je? Nini, toe, maak geen gekheid.

Zij fluistert heel zachtjes:

— Ben jij het? O, Gringalet, je weet niet.... je weet niet.... Ik ben prinses ... prinses.... Zij bewoog haar arme, beenige handjes, haar hoofd viel glimlachend achterover, de oogen wijd open, en haar zielte vlood heen, gestroost over de ellende van het leven.

Oordeel niet.

In mijn jeugd, zegt een beroemd Perzisch schrijver, had men de gewoonte om gedurende den nacht op te staan, ten einde te waken, te bidden en te lezen. Op zekeren keer toen ook ik dit deed, werd mijn vader, die een zeer deugdzaam man was, wakker.

„Kijk eens,” zei ik tegen hem, „terwijl de andere kinderen slapen, ben ik alleen wakker om God te loven.”

„Beste jongen,” antwoordde mijn vader, „Je deed veel beter met te gaan slapen, dan al wakende te babbelen over de gebreken van je broers.”

Vol Zonneschijn.

„O, moe,” riep een vijfjarig meisje, „ik ben vol zonneschijn!”

„Wat bedoel je?” vroeg de moeder met begrijpelijke verbazing.

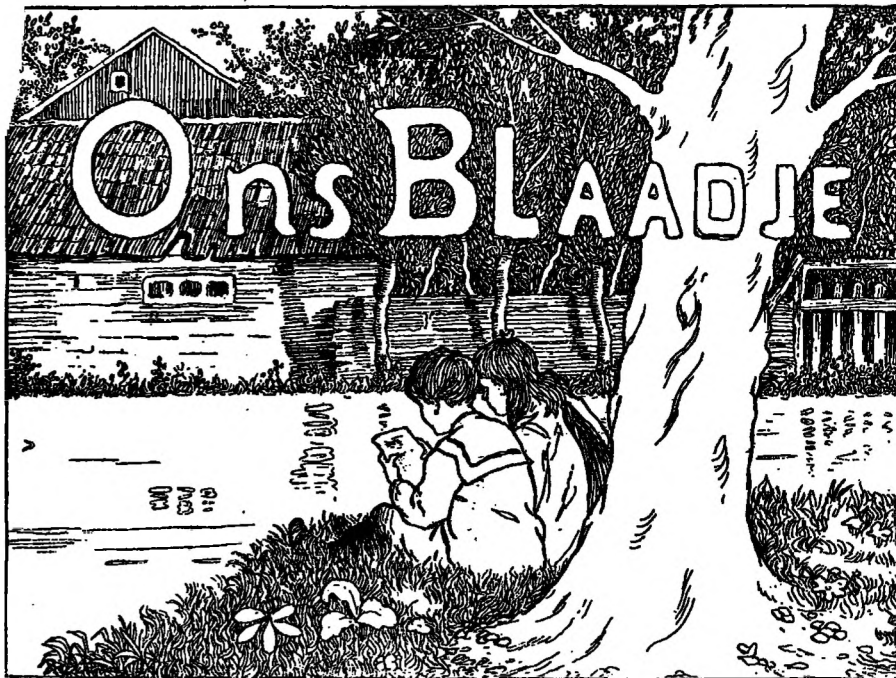
„O,” zei ze, „er viel een zonnestraal op mijn paplepel en ik hem zoo ingeslikt!”

Kleine-Gerritfonds.

Beppo M. te Scheveningen fl 5.—.

Melk voor Bleekneusjes.

Beppie N. te Scheveningen fl 5.—. Marie S. te Empe fl 1.—.

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 25.
18 Juli 1903.

Uitgevers:
MASERREUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per Jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Een verzuimde Plicht.* — *Narigheidje.* — *Uit het Land der Klapper-
oomen.*

Een verzuimde Plicht.

In dit Blaadje moet ik beginnen met een biecht: de biecht van een verzuimden plicht. Reeds maanden geleden ontving ik onderstaand briefje. Er was toen geen plaats voor, maar ik beloofde het zoodra mogelijk op te nemen. En zoo als het wel eens gaat bij menschen die dagelijks veel brieven en paperassen over de post krijgen: een of ander raakt *onder* in 't laadje, — en daar blijft het dan liggen. Zoek je dan soms naar iets in zoo 'n laadje, dan valt het vergeten „document” je wel eens in handen, — en dan heb je er spijt van dat je het vergat. 't Best is dan: het verzuim herstellen als dat nog mogelijk is. *Hier* is het nog mogelijk. Want helaas, nóg heerscht in sommige districten van ons arme Java — door de natuur toch zoo rijk begiftigd — schromelijke ellende en hongersnood, en nóg zijn alle gaven welkom, groot en klein. Daarom plaats ik Amalia's oproep nóg, en richt tot alle kinderen het verzoek om, als ze wat te missen hebben, ook eens te denken aan de hongerende kindertjes op Java. En dat zonder

tékort te doen aan de Gerritjes en de Bleekneusjes.... 't Is waar, er is al zooveel te geven hier en daar, en kinderen bezitten zoo weinig. Toch moeten ze leeren van dat weinige iets af te staan voor anderen die nog minder hebben. Er is in de wereld nog zoo ontzettend veel ellende, waaraan we op 't oogenblik niets anders doen kunnen dan *geven*. Goede en wijze menschen zoeken steeds naar middelen, om die ellende op te heffen en te voorkomen, en dat is het redelijkst en best: te zorgen dat er geen ellende meer ontstaan kan. Maar zoolang zij bestaat moeten wij *helpen* door *geven*, en men kan dat nooit te vroeg leeren. Het zijn gelukkige menschen, die geleerd hebben iets af te staan aan anderen.

Wij openen dus in *Ons Blaadje* een derde fonds, het „Verre-Java-Fonds.” Bij deze drie blijft het voorloopig, anders worden de krachten te veel versnipperd..... Er zijn zoo veel kinderen die *Ons Blaadje* lezen; velen daarvan hielpen mij trouw wat bijeenbrengen voor de Gerritjes en de Bleekneusjes. Laten degenen die nog niets deden eens in hun beursje tasten..... Ik beveel geen der drie fondsen in 't bijzonder aan: het geld is overal even noodig en welkom. Laten de kleine gevers zelf beslissen waarvoor ze het bestemmen. Alleen waar de bijdragen tamelijk ruim zijn, vraag ik verlof ze een beetje te verdeelen.

En nu, als petemoei van het nieuwe fonds, ga ik maar dadelijk bij mijzelf en mijn familie rond met de bus. Dat is niet meer dan billijk!

Pr. 15 Juli 1908.

NELLIE.

Lieve vriendjes en vriendinnetjes.

Gij hebt allen zeker wel eens gehoord, dat er hongersnood wordt geleden op een groot deel van Java. Ook hebben de Javanen veel te lijden van verschillende ziekten, vooral de cholera heerscht er verschrikkelijk. Nu zijn er menschen die een hospitaal voor die arme menschen willen oprichten, maar daarvoor is veel geld noodig. Nu wil ik u vragen of ge wat van uw week- of zakgeld voor de ongelukkigen wilt afstaan. Dat geld kunt ge opsturen aan den heer J. A. van der Loeff, Jan van Nassaustraat 117, Den Haag. Ik hoop dat ge dat allen wel zult willen doen.

Uw vriendinnetje AMALIA.

Verre-Java-Fonds.

Mevrouw Nellie f 2.50. Mijnheer Rienzi f 2.50. Lili en Ferdi f 2.50.

Narigheidje. (Voor groote Kinderen.)

Narigheidje was het kind van welgestelde ouders. Zij woonde in een vrij deftig huis, in een groote stad. Haar ouders voerden nog al „toon” zooals het heet. Mama had haar ontvangdag, reed uit, moest visites maken ging naar bals, diners, enz.

Narigheidje's zusters waren in dien „toon” opgevoed, en bevonden er zich voor haar gevoel niet slecht bij. Zij aten en dronken lekker, kleedden zich netjes, deden niets (ik wil hiermede zeggen: verdienden haar kost niet) en gingen, met en zonder Mama, ook visites maken, naar bals, diners, enz.

Narigheidje was een beetje anders dan haar moeder en zusters waren.

Ze hield niet van uitgaan, niet veel van mooie kleeren, en ook niet heel veel van lekker eten en drinken. Het maken en ontvangen van visites

vond ze een malle vertooning, en om het doen van Mama en kennissen op de ontvangdagen, lachte ze soms heimelijk een beetje.

Narigheidje heette eigenlijk anders: Ze heette Netta.

Toen Mama en de zusters merkte dat Netta niet was als zij, vonden ze haar „naar”, en daarom noem ik Netta nu maar Narigheidje.

Waarom Narigheidje niet graag lekker at en mooie kleren droeg? Nu, dit zal ik u nog wel vertellen, denk ik.

Ze zag er lief uit, het kind. Haar gezichtje was mooi en vriendelijk, en haar oogen waren zóó mooi, dat ik ze nergens bij vergelijken kan. Blauw waren ze als diep hemel-azuur, en als Narigheidje in gedachten was, over iets liefs peinsde, of vroolijk was over, of dankbaar voor een vriendelijkheid haar bewezen, dan hadden haar azuren kijkers een uitdrukking zóó mooi en rein, dat ze een ander den indruk gaven als was het kind een engel uit den hemel, die eventjes maar op aarde zijn moest. Haar lichaampje was fijn en teer, haar maniertjes waren allerlieft.

En haar zieltje?

Nu, 't was het zieltje van een hemelkindje.

Ze gaf den indruk van een voorjaarsroosje, langzaam openbloeiende in eerste Aprilzon; van een blank madeliefje, dat 's morgens vroeg, vóór de eerste ochtend-zonnestraaltjes, het hartje ontsloot.

Ze was lief, lief, engelachtig lief! Zóó lief, dat men het mooie fijne lijfje wel gedurig in de armen had willen nemen, om het voorzichtig op 't reine voorhoofd te kussen, boven de hemelooogen.

Ik noemde haar Narigheidje; 'k had haar ook wel „Godekindje” kunnen noemen, of „Hemelprinsesje” of zoo iets. „Lenteroosje” was ook al een goede naam voor haar geweest.

Waarom haar ouders en zusters haar dan „naar” vonden?

Nu, 't kind was immers heel anders dan zij.

't Werd wel een beetje moeilijk leven voor 't hemelprinsesje in haar wereldsch tehuis.

Hoe kon ze mee doen aan partijen?

„Lief” zijn op bals en visites?

De „ziel” van het kind zocht „hemellicht” en „hemelbloemen”. Die waren op Mama's ontvangdagen en ook in haar weelderig „thuis” *niet* te vinden.

En nu werd ze door Mama en de zusters „naar” genoemd, en „schuw” blikte het kind de wereld in, waarin ze „niet thuis” hoorde.

En het arme hemelkind had veel verdriet. Zij miste „liefde” — liefde, waaraan ze zoo'n behoefte had.

Liefde — van haar moeder; — van haar vader; — van haar zusters.

Liefde — die ze zoo zeer verdiende; — die haar *niet* werd betoond. En buiten dit hemellicht, deze hemelbloem kon Narigheidje niet leven.

Maar de ouders en zusters van Narigheidje konden 't niet heelemaal helpen.

't Waren aardbewoners, die een engel tot kind en tot zuster hadden.

Ze konden haar dus niet geven wat ze noodig had.

Toen sloot het hemelkind haar ziel op in haar binnenste, en haar leven werd eenzaam en treurig.

Arme ouders en zusters, die zoo hun liefste en beste kind en zuster niet begrijpen kunnen!

't Lieve gezichtje van Narigheidje kreeg iets ontevredens om den mond; — een droeven trek, die er lang, heel lang bleef.

Later, toen ze het leven kreeg dat haar ziel vroeg, 's die trek verdwenen, gelukkig. Hij ontsierde het lieve gezichtje niet, maar hij vertelde wel, aan ieder die 't opmerken kon, dat er „onrecht" gepleegd was aan Narigheidje's mooi ziertje; — en dit was zoo treurig om op te merken.

Toen Moeder merkte dat ze niet erg met Narigheidje pronken kon, noemde ze haar linksch en leelijk en plaagde haar een beetje. En ook haar zusters waren niet aardig voor haar.

Maar Narigheidje had een mooi verstand.

Zij peinsde op een middel om uit haar thuis weg te komen.

Er moest nog een ander leven zijn, meende ze, dan dit ijdel bestaan. Zouden we dan enkel op de wereld zijn om visites te maken, ons mooi te kleeden, lekker te eten en te drinken?

Dit geloofde ze niet.

Er werdt ook gewerkt in de wereld; — welzeker, hard gewerkt.

En nu leerde Narigheidje om zich heen zien.

Gewerkt? — Neen, gezwoegd werd er door duizenden.

Haar weelderig thuis begon het kind nu te hinderen; — mooie kleeven? had ze wel recht ze te dragen? Lekker eten en drinken? waren er geen menschen die honger leden?

Nu heb ik U meteen verteld, waarom Narigheidje niet graag lekker at en dronk en mooie kleeven droeg.

't Werd thuis niet beter voor 't kind. Maar ze had haar plan gemaakt. Ze zou zich een werkkring kiezen; — haar huis verlaten; — zelf haar brood verdienen. Ze wilde examen doen, onderwijzeres worden.

Dit was een mooi plan, niet waar? Narigheidje (ze was ruim 16 jaar nu) had even als haar zusters een weelderig leven kunnen leiden, niets behoeven uit te voeren.

Toen ze haar plan aan haar ouders mededeelde, ondervond ze sterke tegenkanting.

Onderwijzeres? 't Was te min om over te praten, vond mama; en ook papa verzette zich er tegen.

Maar Narigheidje zette door, en ondanks den haat, de verguizing van de meesten harer familieleden, ondanks de moeilijkheden die men haar thuis hoe langer hoe meer in den weg legde, hield ze vol. En 't lukte haar.

Ze kwam door haar examen, zocht en kreeg een betrekking.

En toen ging ze het huis uit.

Ze scheidde goed; kwaad zijn — daar hield ze niet van.

En Narigheidje's mooi ziertje plooidde zich nu langzamerhand geheel open. Ze koos partij in den strijd harer dagen; — den grooten strijd tusschen rijk en arm.

Ze schaarde zich aan de zijde der minderen, en deed wat ze kon om hen in hun worsteling bij te staan.

Tijd, geld, gezondheid, welstand, — ze offerde ze op. Met genoeg offerde zij ze; 't werd het geluk van haar leven, 't gaf rust aan haar ziel, te doen voor arme stakkers *al* wat ze er voor doen kon. Ze schreef, ze sprak, ze hielp, ze werkte, ze steunde; — ze had niet *meer* kunnen doen. Ze zou 't niet vol hebben kunnen houden; haar gezondheid zou 't haar niet hebben toegelaten.

Teer zag ze er uit; zwak werd ze van vermoeienis en onthouding. En toen verdween de treurige trek van haar lief gezichtje.

Maar er was nog iets dat het meisje in orde wilde maken.

Ze kon de weinige liefde van haar ouders en zusters niet verdragen. Ze was steeds bedenkende of zij ze niet zou kunnen vergrooten.

Ze trachtte, probeerde op allerlei wijs. Ze is nog steeds trachtende zoo. Of 't haar lukken zal?

Wie weet?

Slecht zijn hare ouders en zusters niet; ze zijn alleen wat bedorven door weelde-opvoeding en weelde-leven. Narigheidje is *heel* lief. 't Is of ieder en alles in haar bijzijn vermooit en veredelt.

Wie weet?

Als 't haar lukt, wat zal 't hemelprinsesje dan gelukkig zijn!

C. J. R. S.

Vertellingen uit het Land der Klapperboomen.

DOOR TH. J. H. HILGERS.

Een eerste kennismaking.

I

Ik wed dat er verscheidene onder mijn lezers zijn, die een neefje of nichtje, dan wel een kennisje in het verre Indië hebben. Anderen kennen zeker wel aardige jongens en meisjes die in het „land der klapperboomen” gewoond hebben of er misschien geboren zijn, en die nu met hen op dezelfde school gaan.

Zij allen hebben zeker wel eens iets gehoord van het schoone „land der palmen”, zooals Indië soms genoemd wordt. En zij die vroeger in Indië geweest zijn, denken zij nog wel eens aan dat heerlijke land van „eeuwige zon?” Zeker wel. Ik vermoed zelfs dat velen nog wel eens zullen terug verlangen naar hun geboorteland, waar zij wellicht hun lieve ouders, broertjes en zusjes hebben achtergelaten.

Voor hen allen ga ik in de volgende bladzijden eens het een en ander vertellen, in de hoop dat zij er niet alleen van genieten, maar er ook iets uit leeren zullen.

Misschien zullen velen bij het lezen van sommige vertellingen bij zich zelf zeggen: „Dat is net als bij ons.” Ja, veel is hier net hetzelfde als in Nederland, want Indië is geen land vol wilde onbeschaafde menschen, zooals men het wel eens wil doen voorkomen. Maar in ons schoone Indië is toch ook veel anders dan in Nederland, dan in Europa. Dit zal trouwens wel meermalen uit de vertellingen blijken.

Ik wil thans beginnen mijn lezers een paar aardige kinderen voor te stellen. Het zijn Nico en Dientje, broertje en zusje.

Dientje is nog een klein meisje tusschen de zes en zeven jaar. Zij gaat sedert een paar maanden op school. De juffrouw noemt haar wel eens „mijn kleine snapster.” Niet omdat zij, als zooveel kinderen, een echte babbelaarster is, o, neen. Onder het leeren let zij altijd goed op. Maar als de juffrouw haar iets vraagt of iets laat vertellen, dan kan zij haar mondje wel roeren. Dan praat ons Dientje honderd uit. De juffrouw knikt haar dan vriendelijk en goedkeurend toe, doch verscheidene andere kinderen kijken haar met groote oogen en open mond aan, alsof zij zeggen willen: „Wat kan die kleine meid toch maar aardig Hollandsch praten. Het is net een groote dame, niets verlegen.” Ge moet weten, dat er in Dientjes klas nog heel wat kindertjes zitten, die niet al te best over weg kunnen met het Hollandsch. Zij hebben altijd Maleisch gepraat met de baboe (kindermeid) en hun mama heeft geen tijd genoeg gehad om zich veel met hen bezig te houden. Bij Dientje is dat heel anders. Vóór zij naar school ging, was ze den geheelen dag bij mama. Zij voerde met haar de kippen en eenden, of hielp haar de mooie bloemen verzorgen. En waren zij moe van het werk, dan rustten zij uit, en dan vertelde mama haar allerlei aardige sprookjes en verhaaltjes. Soms ook las mama haar iets voor of zij keken samen in fraaie prenteboeken.

Zoo heeft Dientje veel geleerd en goed Hollandsch leeren praten, en daarom is zij nu ook zoo'n kleine snapster.

Haar broertje Nico is een paar jaar ouder. Hij gaat dus al lang op school en doet er ook flink zijn best. Het is een gezonde sterke jongen, die voor een echt Hollandschen niet onder doet.

Een enkele maal kibbelt hij wel eens met zus, maar gewoonlijk is hij toch heel lief en aardig voor haar. Als hij des morgens met Dientje naar school gaat, zorgt hij als een vadertje voor haar. Laat niemand het dan ook wagen zusje eenig leed te doen. Hij zou het zeker met Nico te kwaad krijgen.

Ja, 't is maar wat een dapper ventje, die Nico, met een paar stevige knuistjes. Hij laat zijn vuistjes dan ook graag zien, en dan zegt hij: „Die zijn om zus te beschermen.”

Want Nico houdt veel van Dientje, al kibbelt hij wel eens een enkele maal met haar.

Laatst had hij zijn vuisten bijna noodig. Ze gingen samen naar school, Dientje en hij. Dientje had voor het eerst een hoed op met een heel grooten rand.

„Die is goed voor de zon,” had mama gezegd. „Je hebt dan geen parasol noodig.”

Maar een paar jongens vonden den hoed wel wat al te groot. En ze riepen: „Hoed op! Hoed op!”

Dientje werd verlegen en begon te huilen.

Wat werd die Nico toen boos! Hij balde zijn sterke vuisten en zei: „Roep nog eens, als je durft.”

Maar de jongens hielden zich gauw stil. Ze wilden maar liever geen kennis maken met Nico's vuisten.

En den volgenden dag vonden zij den grooten hoed al niet gek meer.

Dapper, die Nico, vindt ge niet?

En nu moet ik jelui ook nog de beide speelkameraadjes van Nico en Dientje voorstellen. Het zijn Annie en Dolf, de kinderen van buurman.

Annie is van Nico's leeftijd, en Dolf is net zoo oud als Dientje, maar natuurlijk veel grooter en forscher. Nu, daarvoor is het ook een jongen.

En nu kent ge de kinderen, waarvan ik het een en ander ga vertellen al zoo'n beetje. Ik denk, dat ge dat viertal ook wel als speelkameraadjes zoudt willen hebben. Als ze maar niet zoo ver weg woonden. Maar zooals ge misschien weet, duurt de reis van Holland naar Indië ruim een maand. En dan vaart de stoomboot nog wel dag en nacht door. Dat is geen kleinigheid, hé?

Waar zij wonen.

II.

Zij wonen in Indië, het verre Indië. Ja, maar Indië is zoo groot. Veel grooter dan Nederland.

Het voornaamste groote eiland is Java. Daarop alleen wonen millioenen Javanen.

Als ik dus zeg, dat Nico en Dientje met hun vriendjes op Java wonen, weet ge nog niet veel, want dit eiland heeft vele mooie en groote steden. En een van die groote plaatsen heet Djokjokarta of kortweg Djokja, en daar wonen Nico en Dientje.

Djokja wordt ook wel eens de vorstenstad genoemd. Het is de residentie van den Sultan, een machtig inlandsch vorst, die woont in een paleis, omgeven door hooge muren. Al de gebouwen te zamen, waarin de Sultan met zijn familie verblijf houdt, vormen wel een halve stad, den kraton genaamd. Een bezoek aan den kraton heeft voor vreemdelingen altijd veel aantrekkelijks. Vooral de fraaie tuin met het waterpaleis is beroemd.

De Sultan is alleen vorst in de residentie Djokjokarta. Hij is echter gehoorzaamheid verschuldigd aan den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië, die in naam van onze Koningin regeert.

Dicht bij den kraton ligt het fort Vredenburg, waarin verscheidene soldaten met hun officieren wonen, en daarom heen vindt men de huizen van de Europeanen, Chineezzen en Inlanders.

Het zijn eigenlijk alle kleine villa's, die woningen van de Europeanen, maar zonder verdieping. In Indië toch is het altijd min of meer gevaarlijk hooge huizen te bouwen, want men heeft er nog al eens last van hevige aardbevingen. En dan, er is plaats genoeg, zoodat het niet noodig is zoo hoog in de lucht te bouwen.

Onze beide vriendjes, Nico en Dientje, wonen dan ook in zoo'n kleine villa. Het is een ruim en luchtig huis met groote pendoppo's. 1) De bijgebouwen, zooals keuken, badkamer, provisiekamer, paardenstal enz. staan afzonderlijk achter het hoofdgebouw. Vóór en achter de woning is een groot erf, waarop prachtige Indische planten, rozen en allerlei andere bloemen groeien; en om het huis vindt ge een groot aantal fraaie bloempotten met palmen, varens en andere siergewassen. Lijkt het u niet prettig in zulk een huis te wonen?

Nico en Dien brengen een groot gedeelte van hun vrijen tijd in de buitenlucht door. Op het groote vóór- of achtererf kunnen zij naar hartelust spelen en stoeien. Een groot aantal vruchtboomen geeft overal schaduw, zoodat zij zelfs midden op den dag geen last hebben van het warme Indische zonnetje.

1) Luchtige vertrekken zonder muren, of met een groot aantal venstems. N.

Willen we nu ook even een kijkje nemen in de wijk waar de Chineezzen wonen, in den Chineeschekamp dus?

Het is een dichtbevolkte buurt. Heel netjes ziet het er dan ook niet uit. Toch is het wel aardig die ijverige Chineezzen een oogenblik gade te slaan. Velen zijn vlijtig aan den arbeid in hun werkplaatsen, die alle vlak aan de straat liggen. Ge ziet er meubelmakers, smeden, blikslagers, schoenmakers en wat niet al. Maar nog grooter is het getal kleine en groote winkels of toko's waarin allerlei koopwaren uitgestald zijn. Ge kunt er van alles krijgen.

Nu en dan komen wij voorbij een groot en weelderig ingericht huis, midden tusschen de kleine krotjes. Daarin wonen Chineezzen, die rijk zijn geworden door den handel. Zij houden er deftige équipages op na en geven dikwijls schitterende feesten.

En nu nog even een kijkje genomen in een Javaanschekamp. Het ziet er ook al vrij armoedig uit, zult ge misschien zeggen. Ja, het zijn wel kleine eenvoudige huisjes, meest alle van bamboe opgetrokken. Maar de Javanen zijn er heel tevreden mee. Als zij maar een eigen woning, omgeven door schaduwrijke boomen bezitten, en daarbij een paar buffels met eenige rijstvelden, verlangen zij verder niets. Die zoo gelukkig niet zijn, kunnen toch den kost wel verdienen. Zij werken als koelies of treden bij de Europeanen in dienst.

De ouders van Nico en Dientje hebben vier Javaansche bedienden. Sariman is de huisjongen. Hij moet in huis alles schoon houden en ook de tafel bedienen. Wongso, de tuinjongen, zorgt voor het erf. Hij begiet de planten en wiedt het onkruid. Ook moet hij den grooten waterbak in de badkamer vullen. Verder is er nog een kokkin en een naaister. De eerste zorgt voor het eten. De naaister zit een groot gedeelte van den dag op haar matje te pikken. 1)

In groote gezinnen treft men meestal nog meer bedienden aan: Een of twee baboes voor de kleine kinderen, een staljongen voor de paarden, en een koetsier die met zijn blinkenden hoed op het hoofd op den bok troont.

En nu zult ge misschien vragen, welke pretjes hebben de kinderen in Indië zoo al?

O, die zijn vele! Is het al geen groot genot den geheelen dag vrij te mogen spelen op een ruim erf? Maar Dientje en Nico weten ook wel van andere pretjes te vertellen. Zij doen dikwijls heerlijke uitstapjes met hun ouders; en dan, elken Zondagavond mogen zij naar de societeit. Daar is dan muziek. De meisjes dansen er heel netjes, doch de jongens springen er maar wat rond, maar hebben daarom niet minder pret. En als zij moe van het dansen en springen zijn, rusten zij uit en doen zich te goed aan een heerlijk glaasje limonade.

Zeg nu eens, of onze Indische vriendjes geen prettig leven hebben in hun heerlijk land van eeuwige zon? *(Wordt vervolgd).*

Kleine Gerritfonds.

Van Tante Elizabeth te Amsterdam f 2.50.

Melk voor Bleekneusjes.

Van Tante Elizabeth f 2.50; van H. D. te Laren „uit den spaarpot van ons viertjes” f 2.50.

1) Javanen zitten niet op stoelen, maar gehurkt, of met gekruiste beenen, op den grond. N.

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 26.
25 Juli 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Een Hondensocieteit. — Uit het Land der Klapperboomen. — Bladvulling.*

Een Hondensocieteit.

Mag ik u, waarde lezer of lezeres, mijn societeit even voorstellen. Ze is al erg eenvoudig. De muren zijn kaal, de zaal is hoog; er zijn geen stoelen of tafels, geen spiegels of lichten, noch buffet of kelners. 't Is een .. stoep, ja lezer, een heel gewone stoep met treden, en een gedeelte ernaast dat gelijk loopt met de straat, als ingang van een „Sousterrain” dat onbewoond is. Dit tweede gedeelte van de stoep is de eigenlijke societeit. De honden noemen het in hun taal „wafwifwefwoef”. Een lange naam; maar, onder ons gezegd, vind ik dat de honden ook niet zoo beschaafd zijn als wij. Zij begrijpen, geloof ik, niet goed de waarde van 't kort en duidelijk zijn. Ze weten ook niets van de nieuwste uitvindingen, maar toch ze hebben hun uitvinding, de societeit, in die stoep.

Van morgen, heel vroeg, was er al een hondje geweest, een klein, zwart hondje, met een spitsen snuit. Hij liep een paar maal op en neer, snuffelde wat, ging aan den ingang staan en keek naar buiten, links en rechts,

draaide toen drie maal in 't rond naar zijn staart happende, blafte vervolgens wafwifwoef, weer drie maal, en ging heen.

Ik heb vergeten u te vertellen, dat 't Zaterdag was... en 't is noodig dat ik 't u zeg. Mijn honden houden namelijk bij voorkeur hun samenkomsten op Zaterdag; en waarom? Luister. De maatschappelijke toestand wil 't nu eenmaal dat een groot, ja, een zeer groot aantal menschen, slechts vleesch halen op dien dag. De slager verkoopt dan veel en heeft veel afval. Welnu, ge weet 't allen, de meeste slagers houden zich op goeden voet met de honden uit de buurt en geven hun den afval. De honden hebben 't in dit opzicht veel beter dan vele menschen!

Er waren een aantal honden dan, die elken Zaterdagavond „op jacht” gingen. Ieder van hen had zijn eigen slagerswinkel, waarvoor hij soms uren wachtte op den afval. Maar er waren in elk van de straten waarin de winkels stonden „straatjongens”, die de honden dikwijls plaagden en hun beletten hun hapjes genoeglijk op te eten. De ééne hond deed zijn verhaal aan den anderen, en ten laatste zag ieder van hen 't nut in van een vereeniging, die hen beschormde tegen de aanvallen en de moedwilligheden dier jongens. 't Parool van hun vereeniging was „Eendracht maakt Macht,” ten minste, zoo luidt 't vertaald. Dezen avond nu was er weer een réunie. Reeds om half negen ging 't keffertje van vanmorgen de stoep weer binnen. Hij bracht niets mee, geen kluijfe, geen beentje zelfs. Maar dat bleek ook niet noodig te zijn. Ons keffertje was zooveel als portier, en 't was aardig te zien, hoe elk der binnentredenden een hapje over had voor ons hondje. Eén was er echter die niets meebracht, en dat scheen gewoonte te zijn, want 't wekte niet de minste bevreemding bij de anderen. 't Was een mager diertje, met dunne pootjes, en een grijs glad velletje, terwijl zijn kop echter rond en vleezig was, geheel omringd door een krans van wollig, grijs, gekruld haar. Een driemaal herhaald geblaf van ons keffertje kondigde aan dat 't negen uur was, wat beteekende dat niemand meer werd toegelaten.

We treden nu met den portier de societeit binnen. Hij kan ternauwernood al de hapjes die hij gekregen heeft naar binnen slepen. Er heerscht volkomen orde in de „zaal”.

In den rechterhoek ligt een groote bruinharige hond, genoeglijk kluivend aan zijn veroverd hapje, wat trouwens bijna alle anderen ook doen. Zijn naam is „Braun” en hij is in dienst bij een reizend Duitsch muzikant.

In den linkerhoek zitten twee deftige hondjes, die slechts een heel klein hapje voor zich hebben. Zij behooren eigenlijk niet tot de vereeniging, maar zijn daar toegelaten, omdat ze bezig zijn een voor 't hondenras zeer gewichtig boek te schrijven: „Een studie over hondenhart en hondenzeden” in de oorspronkelijke „Hondsche” taal. Hun namen zijn Mimi en Victor. Tusschen den linker- en rechterhoek in zit het u reeds voorgestelde grijze hondje. Dat is de „dichter” van 't gezelschap. Hij vult zijn maag met litteratuur. Zijn broeders en zusters zwaaiden hem altijd den grootsten lof toe. De bekendste regelen uit zijne gedichten zijn:

Wifwafwifwafwifwoef,
Birwifwafwoefwoef.

Wat in 't Hollandsch zeggen wil:

„Uw leven lang zij dit uw wensch:
Blijf altijd hond, wordt nooit een mensch!”

Waaruit blijkt dat niet alles wat de honden schrijven, meer omvang heeft dan het werk der menschen!

Zijn meester is een Poolsche Jood, die een stil pandjeshuis houdt. Zijn naam is „Lidnof”. Verder is de zaal gevuld met honden van minderen rang. Daar is Black van den schoenmaker, Bello van baas Jaspers, Puckie van de waschvrouw, Kees van de vrouw uit 't water- en vuurhuis, en Heckie van Jaantje uit 't snoepkeldertje. Deze vormen met ons keffertje 't gansche gezelschap.

Als ieder zijn portie verslonden heeft, dan krijgen wij iets bizonders te zien, tot verhooging van de vroolijkheid en feestvreugde. Nu wordt door 't geheele gezelschap, op 't letterkundige gedeelte na, de steenen trap van de stoep in gebruik genomen. Dan is er wedstrijd wie 't eerst naar boven en dan weer naar beneden holt. Wat een pret, wat een plezier! Bij 't naar beneden gaan rolt Puckie over Kees en Kees weer over Black. Maar hoe vlug de honden ook zijn, hoe elk ook zijn best doet, geen van allen is zoo vlug als 't keffertje; en telkens als hij gewonnen heeft, gaat er een algemeen geblaf op te zijner eere. Hun plezier is zoo ongekunsteld, zoo aanstekelijk, dat zelfs Mimi, Victor en Lidnof een zacht tevreden gebrom niet kunnen onderdrukken.

Om half tien is de réunie afgelopen; allen verlaten opgetogen en verheugd de sociëteit, na elkander in hun taal beloofd te hebben de volgende week weer op réunie te komen. Ons keffertje verlaat 't laatste de stoep, en dienzelfden avond nog schrijft Mimi weer een eind verder in zijn boek: „Een studie over hondenharten en hondenzeden.” E. v. PRAAG.

Vertellingen uit het Land der Klapperboomen.

Levende Aarde.

III.

Ze zaten bij elkaar in het gras onder een schaduwrijken boom, Nico, Dientje, Annie en Dolf. De meisjes vlochten kransjes van melati's voor haar poppen en de jôngens reikten de kleine, welriekende bloempjes aan of haalden nieuwen voorraad van de struiken of zij van het huis.

„Nico,” riep mama, die bezig was met het planten van rozenstekken, „wil je mij wel helpen?”

„Graag, mama, wat moet ik doen?”

„Je weet, dat er achter in den tuin een hoop vette aarde ligt. Ga daarvan een paar kruiwagentjes halen.”

Dat was voor Nico een prettig werkje, waaraan de andere kinderen gaarne wilden meedoen. De kransjes waren nu toch klaar.

„Mogen wij wel helpen, Nico?” vroeg Annie.

„Ja, zeker,” antwoordde Nico. „Komt maar allen mee. Ik zal den kruiwagen zwaar beladen en er dan twee sterke paarden voor spannen.”

Allen volgden hem nu naar de den aardhoop, waar de kruiwagen boordevol werd geladen. Toen bond Nico er twee einden touw aan. Dolf en Dien moesten elk een eind over den schouder nemen en Annie moest den kruiwagen bij de boomen optillen. Nico zelf nam een lange zweep en klapte zoo hard hij kon, terwijl hij riep: „Vooruit paardjes, vooruit!”

Met veel moeite ging het nu voort over het kiezelpad. Het was dan ook een zwaar vrachtje.

Op het voorerf werd halt gehouden. Daar stond mama al te wachten op de vette aarde.

„Hé,” zeide zij, „ik wist niet dat wij zulke sterke paarden hadden. En wat een flinke koetsier loopt er naast den wagen.”

Spoedig was de kruiwagen leeg gemaakt, en toen ging het holderdebolder terug om een nieuwe vracht te halen. De paardjes brachten den kruiwagen tot bij den aardhoop en liepen toen de wei in. Daar gingen zij bij den tuinjongen staan, die bezig was een hoop dorre bladeren te verbranden.

Nico begon ijverig te laden. Op eens riep hij: „Annie, Dolf, Dientje, komt eens gauw kijken. Er is wat moois te zien.”

„Je wil ons foppen,” zei Annie.

„Neen, heusch niet. Kom maar eens hier.”

„Wat is er dan te zien?”

„Levende aarde!” Die hadden de kinderen nog nooit gezien. Zij kwamen dus vlug toeloopen.

„Daar, kijk maar,” zei Nico, en hij wees op een nest van witte mieren. Hij had dat zoo net uitgegraven.

Het krioelde er van de mieren. Vele liepen hard weg met witte korreltjes tusschen de voorpootjes.

„Dat zijn haar larfjes,” zei Nico. „Daar zorgen zij het eerst voor.”

De kinderen bleven een tijdje aandachtig naar de mieren kijken.

„Ja, het is net levende aarde,” zei Annie eindelijk.

Toen brachten zij den kruiwagen met aarde naar het voorerf.

„Ik kan die aarde met witte mieren er in niet gebruiken,” zei mama. „Ik zou er een heel nest van in dezen pot krijgen en dan zou de mooie roos spoedig opgevreten zijn.” „Maar, ma,” vroeg Nico een beetje teleurgesteld, „hoe moeten wij die akelige beesten toch wegstrijken? Ik heb daar in den aardhoop een heel nest gevonden. Het was net of de aarde leefde.”

„Ja, beste jongen, als de witte mieren eenmaal ergens zijn, krijgt men ze niet zoo makkelijk weg. Het zijn zeer schadelijke dieren. Ze kunnen soms in één nacht heel wat vernielen. Het hardste hout bijten ze met haar krachtige kaken stuk. Maar ik weet toch wel een middel om die vernielers uit den aardhoop te krijgen: Roep er de kippen maar eens bij. Die zijn dol op witte mieren en ook de larven zijn voor haar een lekkernij.”

Dat zou Nico dadelijk doen. Hij ging bij het miernest staan en riep: „Brr! Brr!” De kippen kenden dat geluid. Het beteekende voor haar: „Komt allen gauw hier, er valt wat te pikken!”

De familie liet zich dan ook niet lang wachten. Met papa aan haar hoofd kwamen zij aanloopen, en spoedig merkten zij dat er werkelijk iets te smullen viel.

Zij begonnen maar dadelijk te pikken, en weldra waren er geen mieren meer te zien. Maar de kippen waren nog niet tevreden. De grond werd nog eens terdege omgewoeld, en toen kwamen er weer honderden mieren en evenveel larven voor den dag.

„Die arme diertjes,” zei Annie. „Ze doen zoo haar best om de larfjes in veiligheid te brengen.”

„Wat, arme diertjes,” sprak Nico, „het zijn akelige beesten! Zij vreten alles op. Hebben zij vroeger onze mooiste rozen niet vernield? En zelfs mijn oud hobbelpaard hebben ze in één nacht bijna geheel opgegeten.”

Neen, het zijn geen nuttige dieren, mama heeft het zoo even nog gezegd, en daarom mogen wij ze ook gerust verdelgen." 1)

Na een poos was er geen enkele witte mier meer te zien. En ook de eieren waren alle verdwenen in de altijd hongerige kippenmagen.

„Nu is de aarde weer heelemaal dood," zei de kleine Dolf. „Ja, maar daarom zijn de mieren nog niet geheel uitgeroeid," zei mama, die ook eens even kwam kijken. „Want diep in den grond woont nog de mierenkoningin. Dat is een groot en vies beest. Zij lijkt wel iets op een dikke vette rups met een gele kleur. Die mierenkoningin legt dagelijks eenige duizenden eieren. Zij wordt door de werkmieren rijkelijk van eten voorzien en goed bewaakt in haar onderaardsch paleis. Zij zal dus wel spoedig een nieuwe kolonie stichten."

Een prettige Logé.

IV.

Nico en Dientje kwamen uit school en vonden oom Karel thuis. Hun allerbeste oom Karel! Dat was een verrassing.

Oom zou een paar dagen blijven. Hij was met zijn eigen bendy 2) gekomen.

Van waar? Wel van zijn koffieland. Dat ligt heel ver weg in het gebergte. Daar is het bijna den geheelen dag heerlijk frisch en 's nachts moet men er, evenals in Holland, onder een deken slapen. Dientje en Nico slapen thuis nooit onder een deken, want het is er altijd warm, ook des nachts, veel warmer dan in Holland midden in den zomer.

Oom Karel was dan geheel onverwachts voor een paar dagen naar de stad gekomen, en dat was voor Dientje en Nico een ware verrassing.

De eerste zat al spoedig op ooms knie en daar ging het: Hop! hop! hop! regelrecht naar Batavia.

Nico had reeds van verre de mooie bendy van oom gezien en als een echte jongen was hij er spoedig bij. Eerst werd het aardige wagentje van alle kanten bekeken en toen ging hij er deftig in zitten.

Kleine Dolf, die eens even om een hoekje kwam gluren, werd ook geroepen en zat weldra naast zijn vriendje. Nico nam de lange zweep en klapte er lustig op los. „Hu, paardje, hu!" riep Dolf. Maar het wagentje ging niet vooruit, want het paard stond rustig op stal versch gras te eten. Het had wel een stevigen maaltijd verdiend na zulk een langen vermoeienden tocht. Nico moest het paard toch ook eens zien. Hij ging met Dolf naar den stal en maakte er een praatje met ooms koetsier. Graag hadden zij nog wat langer gebleven, maar de huisjongen kwam voor de rijsttafel 3) roepen. Nico ging dus maar gauw naar binnen. Hij had toch nog heel veel te vragen.

„Mogen we van middag wel in die mooie bendy toeren oom?" zoo vroeg Nico al heel spoedig.

„Zou je er zoo graag eens in zitten, vent? En zus dan, wil die ook wel een toertje met oom doen?"

1) Annie had gelijk met haar „arme diertjes!" Het is heusch geen pretje voor een dier, groot of klein, om door den mensch lastig of schadelijk te worden gevonden. Uit noodweer moeten wij ze wel verdelgen, graag of niet; maar voor de dieren blijft dit hetzelfde. Nico, die zich boos maakt op de „akelige dieren", spreekt zooals verreweg de meeste menschen in zoo'n geval; maar Annie die het feit betreurt, toont meer rechtsgevoel en medelijden. N. 2) Licht rijtuigje. N. 3) Indisch middagmaal. N.

„O, als je blijft,” riep de kleine meid. „Ik vind het heerlijk in de mooie bendy van oom te toeren. Is het paard niet wild, oom?”

„Neen, zus, in het geheel niet. Ga maar gerust met oom mee. We zullen de stad maar eens rondkijken. Ik zal Mangoen, mijn koetsier, zeggen om de bendy goed schoon te maken.”

Des middags waren Nico en Dien al vroeg gebaad en netjes gekleed. Om vijf uur kwam de bendy voor. Oom was ook al klaar.

„Dag ma, dag pa!” riep Dientje vroolijk en daar zat ze al, links van oom. Nico mocht aan zijn rechterhand zitten, dicht bij die mooie, lange zweep.

Wat liep dat paardje er flink van door! In een wip waren ze een heel eind weg. Ze toerden ook even buiten de stad. Op den weg was het nu heel stil, want de Javaansche landbouwers waren nog rustig bezig op hun velden. Maar over een half uur zouden de mannen, vrouwen en kinderen huiswaarts keeren, zwaar bevracht met bos rijstaren.

Hier mocht Nico ook wel een oogenblikje mennen. Er was toch geen gevaar.

Dat was een plezier voor den kleinen koetsier. Hoe trotsch zat hij met de leidsels in de linker- en de lange zweep in de rechterhand.

Om zes uur waren ze weer in de stad, dicht bij de societeit. Daar was muziek in den koepel.

„We zullen hier even halt houden,” sprak oom. „Ik heb in langen tijd geen muziek gehoord.”

Nico en Dien wilden ook gaarne een poosje luisteren.

Van de muziek reden zij nog naar een groote Chineesche toko (winkel), waar oom voor elk een pakje heerlijke chocolade kocht. Om half zeven waren zij weer thuis. Het was ook al donker geworden. In de voorgalerij waren de lampen al op. Daar gingen zij nu recht gezellig bij elkaar zitten.

Nico en Dientje waren dien avond voortdurend bij oom. Zij hadden van alles te vragen van het land, zoodat oom maar steeds aan het vertellen kon blijven

Hoor maar eens, hoe Dientje babbelt:

„Heeft oom daar in de bergen ook een tuin met mooie rozen en andere bloemen?”

„Ja, zeker zus, de bloemen groeien en bloeien er veel mooier dan hier.”

„En zijn er ook vruchtboomen?”

„Ook al. Ik heb manggaboomen en pisangs en mangistans en nog veel meer.”

„He, hoe heerlijk! Wat zal oom daarvan smullen.”

„Maar oom, er is toch geen toko met mooi speelgoed en allerlei lekkers?”

„Neen, die is er niet. Maar er zijn boomen waaraan speelgoed groeit.”

„Och, nu fopt u me toch een beetje.”

„Zoo, geloof je het niet? Nu, ik heb ook nooit zulke boomen gezien, ze groeien heel hoog op den top der bergen, waar nooit iemand komt.”

„Oom,” vroeg Nico nu, „zijn er op het land ook wilde varkens?”

„O, heel veel. Ik heb er al verscheidene geschoten.”

„En tijgers, oom?”

„Ook tijgers. Ik heb er laatst nog een bij zijn staart gehad.”

Dat vond Nico grappig. Hij moest er om lachen.

„Geloof je het niet, vent?”

„Zeker niet, oom. Hij zou u immers opeten.”

„Toch niet. Er zat laatst een tijger op tafel. Hij wilde een lekker kluijfe wegkapen. Ik liep er zachtjes heen en pakte hem bij den staart.”

„Een heusche tijger, oom?”

„Het was mijn *eigen* tijger?”

„Uw eigen tijger? Hebt u dan misschien een jonge?”

„Neen, een heel oude. Het is een mooie, groote hond, die *Matjan* *) heet, omdat hij een tijgerkleur heeft. Heb ik nu gejokt?”

„Neen, maar oom heeft mij toch gefopt. Voor een heuschen tijger zou u toch wel bang zijn?”

„En toch heb ik er eens een van heel dichtbij geschoten. Ik stond nog geen twee passen van hem af.”

„Hoe kan dat oom? Vertel ons eens van dien tijger.”

„Goed, luister maar, het is een heele geschiedenis:

Vroeger woonde er een tijger in een dicht bosch vlak bij mijn land. Het was een zeer brutaal beest. 's Nachts kwam hij dikwijls tot in onze kampong. Dan haalde hij een koe of een geit weg en nam die mee naar zijn hol. Zoo hadden de arme Javanen al heel wat vee verloren, en het is niet te verwonderen dat zij doodsbang voor het monster waren. 's Avonds durfden zij niet alleen door de koffietuinen loopen, ja, zelfs in de kampong gevoelden zij zich niet veilig.

Toen liet ik een groote tijgerval maken, en die werd aan den zoom van het groote bosch tusschen de struiken gezet op een plaats, waar wij meer malen de sporen van het monster gezien hadden.

„En wat deed u in die val, oom?” vroeg Nico.

„Een wild varken, dat ik daags te voren geschoten had.”

„Is een levend geitje niet beter, oom?” 2)

„Ja, zeker. Ik had er ook eerst zoo'n diertje ingezet, maar het ongelukkige beestje blaatte zoo droevig, dat ik er medelijden mee kreeg.

Toen de tijger dien nacht op roof uitging, rook hij al van verre het varken. Hij dacht eens lekker te smullen, en zocht net zoolang tot hij de val gevonden had. Hij sloop het nauwe hok binnen, viel op het varken aan en . . . was gevangen.

Des morgens kreeg ik al heel vroeg bericht dat de list gelukt was. Ik nam mijn geweer en wandelde naat onzen gevangen vijand. Toen ik naderde, liet hij een vreeselijk gebrul hooren. Als een bezetene sloeg hij zijn sterke klauwen tegen de tralies van de val.

Ik liet mij echter niet afschrikken, trad tot vlak bij de val, stak de loop van het geweer door de tralies en . . . Pang! ging het, zoodat de geheele omtrek er van dreunde. De tijger brulde nog eenmaal en viel toen dood neer.

Wat waren de kampong-menschen blij dat zij eindelijk van het monster verlost waren. Na dien tijd konden zij hun koeien en geiten ook des nachts vrij laten rondloopen in de weiden.

En zoo zie je, dat ik eens een tijger van heel dicht bij heb doodgeschoten.”

Voor de Reis.

V.

Ook in Indië is voor de jeugd de vacantie de heerlijkste tijd van het jaar. Dan wordt er gepic-niet naar mooie badplaatsen in het gebergte.

1) Tijger H. 2) Kleine Nico is wel bij de pinken, zooals men dat noemt; maar erg veel hart voor dieren schijnt hij niet te hebben. N.

waar de jeugd kan plassen in frisch bronwater. Of er worden tochten ondernomen naar naastbijgelegen suikerfabrieken of koffielanden, ja, sommige kinderen gaan zelfs eenige dagen logeëren op een plantage, waar zij dan den geheelen dag in de frissche buitenlucht mogen rondloopen.

Wel duren de vacaties in Indië niet zoo lang als in Holland, maar de genoegens zijn daarom niet minder.

De groote vakantie begint al in de maand Juni en duurt drie weken.

Nico en Dientje hadden zich al dagen te voren op den heerlijken vacantietyd verheugd. Geen wonder dus, dat zij juichend en springend uit school kwamen op den laatsten dag vóór de vakantie.

Maar er was ook nog een andere reden voor hun vreugde. Zij waren beiden, verhoogd en dat prettige nieuws moesten zij nu gauw aan mama gaan vertellen. Deze was natuurlijk zeer in haar schik.

„Wat zul je nu een heerlijke vakantie hebben,” zeide zij. „Gaat maatje dan dikwijls met ons wandelen?” vroeg Dientje.

„Ja zeker, maar niet hier in de stad. Ik zal je ook eens een prettig nieuws vertellen: Omdat je beiden het heele jaar zoo goed hebt opgepast, gaan we op reis.” „Op reis? Is het heusch waar, maatje? Waarheen?”

„We gaan logeëren op het koffieland bij oom.”

„Hoera!” riep Nico nu, „we gaan naar oom Karel. Wat zal dat een jool zijn! Wanneer gaan we, ma?”

„Morgen vroeg al. Ik heb zoo net een brief van oom gehad, waarin hij ons allen uitnodigt. Hij zal ons met paarden en draagstoelen afhalen.”

„Hoezee! Hoezee! Ik ga morgen paardrijden,” juichte Nico, en hij sprong als een dwaas in 't rond.

„Niet al te druk, mijn jongen,” suste mama. „Gaat nu maar wat in den tuin spelen, dan kan ik vast alles inpakken. Ik heb nog heel wat te beredderen.”

Dat wilden Nico en Dientje nu heel graag, want ze moesten het heugelijke nieuws toch ook aan Dolf en Annie vertellen.

De speelkameraadjes waren spoedig genoeg present.

(Wordt vervolgd).

De Tijd komt.

In een preek te Louisville, in de Ver. Staten, verklaarde Ds. Ramsey: dat de tijd zou komen, dat een vrouw evenmin veeren op haar hoed zou willen dragen, als ze nu de hoofdhuid van iemand anders zou willen hebben. „De mode maakt barbaren van de mooiste vrouwen,” zeide hij.

Kleine Gerritfonds.

Mevrouw R. te Katwijk aan Zee f 13.— N. f 0.50. — Henk en Noline v. D. te Rott. f 2.50. — Gezonden 21 Juli aan den Heer Zwartendijk f 25.—. Blijft in kas f 2.50.

Melk voor Bleekneusjes.

Ferdi, overschot van een feestje f 0.30. M. K. te Weert f 1.— Van een spelletje trictrac f 1.— Henk en Noline v. D. te Rott. f 2.50. — Gezonden aan Mej. S. op 18 Juli f 12.50. Blijft in kas f 4.30.

Verre-Java-Fonds.

Van een spelletje trictrac f 0.75.

BERICHT. — De volgende week verschijnt *Ons Blaadje* NIET.

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 27.
8 Augustus 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1. — België f 1.25. — Voor het overig buitenl. en Indië f 2. — per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *De Sterren.* — *Lente op Overflakkee.* — *De Toorn des Dwazen.* — *Uit het Land der Klapperboomen.*

De Sterren.

Iedereen kent ze, die vroolijke, flikkerende, kleine puntjes aan onzen hemel, die iederen avond weer op nieuw te voorschijn komen. Menig moederlooze is door die kleine, vroolijke sterretjes met nieuwen moed beziel. Menig kindje heeft 's avonds, wanneer het naar den met sterren bezaaiden hemel keek, den wensch geuit: „Hè, was ik zoo'n sterretje! Dan zou ik ook op zoo'n vriendelijken toon tot de menschen spreken; ik zou ook velen, die allen moed verloren hebben, weer hoop op een betere toekomst geven.” Doch de kleine wenschers weten niet hoe de sterretjes ontstaan zijn. Heel, heel lang geleden, toen er nog kaboutermannetjes leefden, toen de wereld ook nog bevolkt was met feeën, reuzen, dwergen, enz., woonde er ook een zeer machtige reus op onze aarde. Die reus was sterk en moedig; iedereen stond onder zijn bevelen; wat hij gebod moest ten uitvoer gebracht worden. Op zekeren avond scheen de maan juist in zijn bed. Dat vond onze reus erg prettig, en toen hij zag dat de maan

maar steeds verder en verder trok, beval hij: „Maan sta stil.” Ons maantje hield in dien tijd al heel veel van reizen en trekken, het lachte om de bevelen van den reus, en bleef niet stil staan. De reus werd woedend. Wat vermat de maan zich? Hem, den machtigen reus ongehoorzaam zijn! De maan moest gestraft worden! Gelukkig, daar had hij een mooi idee. Hij smeedde een gouden, stevigen keten, zoo lang als van hier tot den hemel; daaraan maakte hij de maan vast. Doch de maan laat zich door geen gouden ketens weerhouden. Vrij wil ze zijn, niet gebonden! En alsof er geen ketting is, vervolgt ze haar weg. De reuzenketting breekt, millioenen splintertjes worden wijd en zijd gestrooid. Die kleine gouden splintertjes zijn daar aan 't hemelgewelf gebleven; zij vertellen ons door hun vroolijk geflikker hoe blij ze zijn dat ze vrij zijn, en raden ons aan ook ons door geen keten, al ware die dan ook van goud, te laten binden, maar vrij, dat is ons zelf te blijven.

Lente op Oerflakkee. 1)

Noe is 't Juni. Vant m'neer luit Holland dienke, dat Flakke 'n soorte van 'n huus is, dat de voorouers 'n geslote haauwe op 'n miste. Zoë dienke 'n eindelijk 2) oerflakkee neer Zeeland. Mar niks 'n waerheid. 't Is 'noe Juni, zooas ik zegge. 't Is aok Pienksfer. Mar 's voor aetigheid om 't huusje hene van Frans en Baoltje. 't Is 'n waere onder 'n spreie nog witter as tervenblom 3). En wat ruukt dat liefelik, as de zonne 'n stuitje 4) op is! Noe heije daer achter 't huusje an d'and're kante van de kreeke 'n stik koelzaet in d'n bloei. Heerl'ker geure is t'r niet te verzinnen, en de boënen daer gunter varre beginnen aok al te rukken. Dan leidt 't huusje begraeve onder 'n haop appel- in perebaomen — één laeken en al over z'n hoëd! En geën doësheid 5), oër! Zet dan j'odren mar 's wiëwaege 6) ope. Daer gunter, op 't kopje van dien haogen poppelier, zit 'n koekoek. Waer 'n 't over heit, dat weet ik niet, mar hi heit 't beëstig 7) druk; 't klienkt over d'n diek deur de heële polder, daer 't wemelt van kiewiten, die aok al schreeuwe, of 't 'r broëd d'r an heng. Mar niks mooier as die leeuwerke — hoe aerig! Zonder veul geraes is z'n stemmetje toch zoë dudel'k en zoë boven alles uut. Je ziet heël de leeuwerke niet..... 'k wil 't glaove, mar 'k zal j'n 's wieze. Gaet daer is op die weië; hou, niet varder; kiek noe 's as 'n straele nae bovene. Zie j't kleine beest, en zou je niet zegge, dat 'n an 'n onzichtbaer draedje hieng, an de zonne geknaopt?.... Hi riest onmerkbaer zonder z'n wieken te verwegen 8), en zoë zakt 'n aok, in zoë riest 'n weër. As 'n wonder Gos! Wel voor'n mense om d'r over te dien'k'n. Altoës haoger, dan weër neër. Dan weër rize en niet zakke, as om te zurgen voor 't huusouen, en dan weër nae bovene, as 't gebed van Aobel. 9) Jae, zoë gaet 't wel 's mit de gedachten van 'n mense; aok an 'n onzichtbaeren draed. — En onder de spreie — daer is 't dan toch een gezieng, en 'n gekaekel, en 'n gesjilp, en 'n gepiep, en 'n geklok, en 'n gefladder van d'aore 10) wereld. Alles komt hier

1) Dit stukje moet men hardop lezen, dan verstaat men het aardige taaltje wel. Het is zoo'n lief, frisch stukje. N. — 2) Eindelijk, eigenlijk. — 3) Tervenblom, bloem van tarwemeel. — 4) Stuitje = poosje. — 5) Doësheid, doodscheid. 6) Wiëwaege, wagenwijd. — 7) Beestig, beestachtig = erg. — 8) Verwegen, bewegen. — 9) Volgens het Bijbelverhaal steeg het gebed van Abel opwaarts en bereikte God. Dat van Kaïn werd niet aangenomen. 10) De andere.

te gaste, en van varre hoor je op drie durpen de klokken luje. Jae, zei mar zoo as t op je harte leit: 't Is lief! En je gevoel gaet op, as de leeuwerke uut het groene jonge gras en duzend madeliefjes, deur de blauwe locht nae God.

De Toorn des Dwazen.

Een Engelsch officier, die zich vast en zeker overtuigd hield dat zijn vrouw te veel geld uitgaf voor de huishoudelijke benodigdheden, wilde haar eens doen zien hoe zulke zaakjes behandeld moeten worden, en hoe men „een koopje” kan halen.

„Vrouwetje,” zeide hij dien ochtend, „die bakker van ons bezwendeld je! Hij behoorde je zeven van die broodjes te geven voor zes stuivers! Ik wed dat ik er zeven voor zes stuivers krijgen kan.”

En nu ging de majoor op weg; en zoodra hij den bakkerswinkel was binnengegreden, wees hij naar een stapel broodjes op de toonbank, en begon hij op zijn vriendelijksten toon: „Ik moet zeven van die broodjes voor een schelling hebben!”

„Maar,” zeide het winkelmeisje.

„Geen maren, asjeblief!” snauwde de majoor dadelijk. „Als je mij geen zeven van die broodjes voor een schelling verkiest te geven, ga ik op staanden voet naar een anderen winkel, waar ik weet dat ik ze wèl kan krijgen!”

„Nu meneer, als u het zoo verkiest,” stamelde het meisje, „dan zal ik . . .”

„Ja, ik verkies het zoo!” viel de majoor haar in de rede.

Het meisje deed nu zeven broodjes in een papieren zak, stelde dien aan den majoor ter hand in ruil voor zijn zes stuivers, en de dappere krijgsman keerde triomfantelijk huiswaarts.

„Kijk eens hier,” riep hij zijn vrouw al van verre toe, „wat je gedaan kunt krijgen als je maar doorzet! Ik heb die zeven broodjes nu toch voor een schelling!”

„Ja, beste man,” antwoordde de dame, „dat heb je inderdaad; maar je had er twaalf voor je zes stuivers moeten hebben. Want dit zijn *hálve-stuivers broodjes!*”

De toorn des dwazen!

Vertellingen uit het Land der Klapperboomen.

Een prettige Logé.

IV.

Wat hadden Nico en Dientje het nu druk met vertellen en plannen maken! Het was ook zoo'n heerlijke verrassing! En dan, Nico zou op een paard rijden! Op een heusch paard! „Weet je wat, Dolf,” zei Nico, „ik ga nu al vast een ritje op mijn hobbelpaard doen. Als ik dan morgen op een levend paard kom, ben ik al een beetje gewend.”

Het groote hobbelpaard stond in een leege kamer, waarin al het speelgoed geborgen werd. Daar gingen de vriendjes dus heen.

„Hou jij nu het paard bij den teugel, Dolf, we zullen net doen of het een heusch paard is. Zoo is het goed. Kom Blesje, sta nu even stil. Een, twee, drie, daar zit ik al. Laat nu maar los Dolf.”

Nico boog een beetje voorover en daar ging het, hoog, laag; hoog, laag. Wel een kwartier bleef hij als een echt ruiter in het zadel zitten. Eindelijk riep hij: „Halt paardje, we zijn er! Dolf, wil je hem even vasthouden.”

Dolf kwam vlug toelopen en nam Bles bij den teugel.

Wip, daar was Nico er al af.

„Hè,” zei hij, „ik ben er stijf van geworden in de beenen. Maar nu zal het morgen des te beter gaan. Ik hoop maar dat ik een niet te hoog paard krijg. Ik wil er gaarne heel alleen op klimmen.”

„Mag ik nu ook een beetje rijden, Nico?” vroeg Dolf.

„Ja, zeker, kom maar hier, ik zal je in het zadel helpen.”

Maar daar wilde Dolf niets van weten. „Ik kan er best alleen op,” zei hij, niet weinig trotsch.

Nico hield het paard vast en Dolf wipte er behendig op. Doch heel lang kon de pret voor hem niet duren. Dientje en Annie waren ongeduldig geworden en hadden al een paar keer geroepen.

„We moesten voor het laatst nog eens heel prettig spelen,” zei Annie.

„Ja, maar wat?” vroeg Dientje, „ik weet niets.”

„Ik wel,” riep Nico. „Ik weet een aardig spelletje, komt allen maar eens mee.”

Hij bracht de vriendjes bij een grooten hoop metselzand, die op zij van het huis lag. Als de familie op reis was, zou er een nieuwe badkamer gebouwd worden en daarom had men reeds een paar karren zand gebracht.

Spelen op dien zandhoop, dat leek de kinderen wel. Maar wat zouden ze doen?

„We zullen een tunnel in dezen berg graven,” zei Nico.

„Een tunnel? Wat is dat?” vroeg Dolf.

„Wel, dat is een gang door een berg, waar een trein of een wagen door kan rijden.”

„Ja, ja!” riepen nu allen, „we zullen een tunnel graven.”

Er werden twee kleine schoppen uit de wagenkamer gehaald, en toen kon het werk beginnen. Nico zou aan den eenen kant aan het boren gaan en Annie aan de andere zijde. Dientje en Dolf moesten de uitgegraven aarde opruimen.

Na een poosje raakte de schop van Nico die van Annie.

„We zijn er al door!” riepen beiden verheugd uit.

Langs de kanten moest nog wat zand weggegraven worden, en toen was de tunnel geheel klaar. Dolf probeerde er een steentje door te gooien, maar dat ging niet al te best. Het was ook zoo'n lange gang.

„We zullen den bal halen,” zei Annie.

Dat was een goed plan. De bal was spoedig gevonden en nu begon er een recht prettig spelletje. Men liet hem heen en weer rollen door den tunnel. Annie en Nico deden het heel handig; maar toen Dolf en Dien aan de beurt waren, bleef de bal wel eens midden in den gang zitten. Dan haalde Nico hem er weer uit met zijn schop.

„Zou er ook wel een trein door dezen tunnel kunnen?” vroeg Dolf opeens.

„Zeker,” antwoordde Nico, „als we er maar een hadden.”

„Wil ik mijn houten trein halen?”

Dat was waar ook, Dolf had een houten trein. Daar had nog niemand aan gedacht.

„Ja, doe dat,” riep Nico en hij sprong in het rond van blijdschap.

Spoedig kwam Dolf met zijn trein aandragen. De wagens werden achter de locomotief gehaakt en toen kon het spelletje beginnen. Maar de tunnel was veel te smal. Annie en Nico gingen dus maar weer aan het graven.

„Ik denk, dat hij nu wel breed genoeg zal zijn,' sprak Nico na een poosje. Men probeerde nog eens, maar nu was de gang nog niet hoog genoeg. De schoorsteen van de locomotief kon er onmogelijk door.

De kleine werklieden gingen dus maar weer aan het boren en eindelijk was de tunnel hoog en breed genoeg.

Toen liet Nico er den trein doorrijden; en Dolf, die aan den anderen kant stond, stuurde hem terug. Dat was een prettig spelletje.

„We moesten er Puckie eens door laten loopen,' zei Annie.

„Ja, ja, Puck moet er door!' riepen allen.

„Puck! Puckie! kom hier hondje."

Het vriendelijke dier kwam dadelijk bij Nico. Deze pakte hem beet en duwde hem in den gang. Aan den anderen kant zat Dientje met een lekker kluijfe. Puck wilde dat wel gaarne hebbén, maar hij had geen trek om door den donkeren gang te loopen. Toen Nico hem dan even losliet, kroop hij uit den tunnel en liep om den zandhoop heen naar Dientje. De kinderen lachten hartelijk om het slimme dier, maar Puck kreeg het kluijfe toch niet. Hij moest het eerst verdienen.

„We zullen het lekkere brokje midden in den gang gooien," zei Nico.

Zoo gezegd, zoo gedaan.

Toen wilde Puck er wèl in, en dat ging met zóó'n vaart, dat de gang instortte toen hij er midden in was.

Wat een schrik! Puck geheel bedolven onder het zand! Gelukkig haalde Nico hem er gauw onder uit. Wat zag het arme dier er nu uit. Zijn haren, zijn ooren, zijn oogen, alles zat vol zand. Hij wilde nu niets meer van de vriendjes weten, en liep als een dolle weg, den tuin in.

De kinderen hadden nu wel medelijden met het arme dier en ze waren zelfs een beetje verlegen toen ze Nico's mama zagen aankomen.

Deze sprak echter niet over de plagerij. Zij had wat anders te vragen.

„Zijn Nico en Dientje nu al klaar voor de reis?' vroeg zij glimlachend.

Broer en zus keken elkaar aan. Toen vroeg Nico: „Wat moeten we doen naatje?"

„Wat je doen moet? Heb je er wel eens over gedacht, hoe het met de onijntjes moet als je weg bent? En Puckie, die goeje hond, dien je je oo geplaagd hebt; en het schaapje van Dientje?"

Neen, daar hadden ze niet om gedacht.

„We zullen maar een goede portie eten voor ze klaar zetten,' zei Dientje.

„Dat kan immers niet kind. Het gras voor het schaapje en voor de onijntjes zou verdrogen, en het eten voor Puck bederven."

„Neen, ik weet er wat anders op," zei Nico. „Wij zullen den tuinjongen verzoeken, goed voor de dieren te zorgen".

„En als die het vergeet?' vroeg mama.

„Ja, dan weet ik het ook niet," zei Nico. „Maar wacht: Annie en Dolf zijn er immers; zij moeten ons helpen. Wil je dat wel, An?"

„Zeker, heel graag, als je maar eens vertelt, wat we alzoo te doen hebben."

„Je moet elken dag een paar maal naar de dieren gaan kijken...."

„En willen we ze dan ook maar voeren? dat is wel een gezellig werkje!"

„Dat wilde ik juist zeggen. Jullie zult zeker wel goed je best doen."

„Zoo had ik het ook bedacht," sprak mama nu. „Annie en Dolf gaan toch niet op reis. Zij zullen het dus wel aardig vinden de dieren elken dag te voeren."

„Als wij dan terugkomen,” voegde Nico er bij, „mag Dolf een van mijn konijntjes uitzoeken.”

„Dat is heel aardig van je,” zei mama. „Nu zullen zij zeker goed hun best doen.”

Kort daarop namen de vriendjes afscheid van elkaar. Zij hadden di laatsten tijd nog eens recht prettig gespeeld, doch de vacantie zou h nog heel wat meer genoegens brengen

Naar het Koffieland „Bajoe-Lor.”

V.

Een groote reiswagen met vier paarden bespannen staat voor de deur. Nico en Dientje hebben reeds een goed plaatsje uitgezocht, terwijl d bedienden er een paar koffertjes in zetten. „Kwamen ma en pa nu maar, zegt Nico die al ongeduldig wordt; en hij springt weer uit het rijtuig en loopt onrustig heen en weer, van tijd tot tijd naar binnen kijkend, of er nog niets van papa en mama te zien is.

't Is dan ook wel een hard gelag voor den kleinen man. Hij heeft al den geheelen nacht gedroomd van de heerlijke vacantie, die beginnen zal met zoo'n prettige reis naar het koffieland van oom Karel.

Maar eindelijk ziet hij mama en papa toch verschijnen.

„Kom hier ma,” roept hij: „ik heb al een goed plaatsje in het rijtuig voor U uitgezocht.” Maar mama heeft heeft nog geen tijd om te luisteren. Zij moet de bedienden nog enkele orders geven.

Nico is teleurgesteld en klimt maar weer in den wagen, doch even spoedig staat hij er weer naast, als hij ziet dat mama nu werkelijk aanstalten maakt om in te stappen. Nog eens wijst hij haar het mooie plaatsje aan, dan helpt papa haar in den wagen, stapt zelf ook in, en een oogenblik later rolt het rijtuig over den breeden straatweg, aan beide zijden m hooge, schaduwrijke tamarindeboomen beplant. Weldra komt men buite de stad. Langs den weg liggen kleine kamponghuisjes in groepjes bij elkaar. Daarin wonen Javaansche landbouwers, die de stad van kippen, eieren, groenten en vele andere dingen voorzien.

Het is een heerlijke frissche morgen. De vogeltjes zingen lustig in d takken der boomen. Geheele zwermen rijstdiefjes vliegen verschrikt op, o' een eindje verder weer neer te strijken en zich te goed te doen aan versche rijstkorreltjes. Zij kunnen dat nu nog zonder gevaar doen, de straks komen de inlandsche kinderen om de kleine snoepers te verjagen.

De Javaansche landbouwers slenteren achter hun altijd even langzaam buffels naar de velden. Enkele neurieën een Javaansch wijsje, doch meesten genieten nu eerst recht van hun geurige inlandsche sigaretj.

Telkens valt er iets anders te zien voor onze reizigers en Dientje Nico geven hun oogen goed den kost.

Het mooist van alles vinden zij wel die donkerblauwe bergen, h in de verte.

„Hoeveel uur zouden wij er wel vandaan zijn, pa?” vraagt Nico.

„Ja, jongen,” antwoordt papa, „dat kan ik zoo juist niet zeggen. Heer ver, dat weet ik wel. Het koffieland van oom Karel ligt daar ook ergens tegen de helling van die bergen en dat is vijf uur van de stad.”

Daar ziet Nico een hoogen schoorsteen boven het groen der velden uit steken. „Wat is dat, pa?” vraagt hij dadelijk.

„Een suikerfabriek, vent. Je weet toch wel, dat er hier in den omtrek al suikerfabrieken zijn. En heb je zoo even die uitgestrekte suikerriet-elden niet gezien? Elke fabriek heeft wel 400 tot 500 Hectaren, en van dat riet wordt mooie witte suiker gemaakt.”

Verder zien zij nog groote tabaks- en indigovelden, waarvan papa het een en ander vertellen moet.

Zoo gaat de tijd vlug voorbij met kijken en vragen, en na drie uur rijden wordt halt gehouden in een dessa of Javaansch dorp, voor een groot houten koffiepakhuis. En wien zien ze daar op eens? Oom Karel!

De begroeting is allerhartelijkst.

Van den grooten reïswagen kan men nu niet langer gebruik maken, want de weg van de dessa naar het koffieland is niets meer dan een bergpad, waarover geen rijtuigen kunnen rijden. Voor het koffiepakhuis staan dan ook reeds twee gemakkelijke draagstoelen klaar.

„Die zijn voor de dames,” zegt oom Karel. „Zus wordt door vier en nama door acht koelies gedragen.”

„En waar zijn onze paarden?” vraagt Nico.

„O, die zijn er ook. Kom maar even mee.”

Oom brengt Nico in den stal. Daar staan de paarden rustig te eten van het malsche gras.

„Zie,” zegt oom, „die kleine Vos is voor jou. Het is een heel mak beestje. Je laat hem maar stil loopen, dan kom je van zelf op het land. Je pa moet dezen schimmel berijden en ik neem mijn eigen paard, dat is deze zwarte. Hij kent zijn baas goed, is het niet, Piet?”

Piet herkent werkelijk de stem van zijn meester. Hij kijkt even om en gaat dan weer rustig eten. Maar hij mag niet lang meer smullen, want oom heeft order gegeven om de paarden op te zadelen.

De dames zitten al in haar draagstoelen. De koelies nemen hun vracht voorzichtig op en loopen op een draffe heen.

Daar komt Nico's paard ook al voor. De kleine ruiter staat reeds ongeduldig te wachten. Hij zet den voet in den stijgbengel, wipt even op, en ar zit hij al in het zadel. Langzaam stapt het paardje nu voort achter draagstoelen aan. Papa en oom volgen weldra.

Spoedig komen de reizigers buiten de dessa. Hier loopt het pad voortrend bergop. Soms moet Nico zich aan de manen van zijn Vosje vasthouden, zoo steil is de weg. Toch gevoelt hij zich heel veilig op het kleine paardje, dat altijd even voorzichtig zijn weg vervolgt. Met van rugde stralende oogen kijkt hij rond, in dat schoone bergland met zijn rijken plantengroei. Hij zingt van plezier alle liedjes die hij op school geleerd heeft. Soms wordt het geluid door de bergen of boschjes weerkaatst,

het is net of hij heel in de verte nog een anderen jongen de aardige wijsjes hoort zingen, die hier veel mooier klinken dan in het kleine schoollokaal. Na een prettig ritje van een uur komt het gezelschap bij de ruime woning van oom Karel. Mama en Dien verlaten hun draagstoel en de ruiters stijgen af.

„Welkom op Bajoe-Lor!” zegt oom. „Ik hoop, dat ge hier allen eenige prettige dagen zult doorbrengen.” Van stappen allen naar binnen en weldra zitten zij gezellig bij elkaar in de ruime voorgalerij.

Nico en Dientje houden echter niet van lang stil zitten, vooral hier niet, waar zooveel te zien is. Zij verlangen naar buiten, waar alles groeit

en bloeit, waar de vogeltjes kwinkelen en de rozen haar zachten geur verspreiden. Zij gaan dus maar eens een kijkje nemen rondom het groote huis.

Achter ooms woning vinden zij een grooten moestuin, waarin ook allerlei vruchtboomen groeien. Op zij staan aan den eenen kant de paarden- en koeienstallen, en aan den anderen kant de bijgebouwen.

Voor het huis is een keurige tuin met heerlijke bloemen. Er zijn veertig vijftig soorten van de fijnste rozen. Zoo'n rijke verzameling heeft Dientj nog nooit gezien.

Een eindje van het huis staat de fabriek. Nico en Dien loopen er even heen. „Wordt hier nu de koffie gemaakt?” vraagt Dien.

„Wel neen, zus,” zegt Nico. Koffie wordt niet gemaakt, die groeit aan struiken.”

„Maar waartoe dient deze fabriek dan?”

Ja, dat weet Nico zelf niet. Ze zullen het eens aan oom vragen, die komt daar net aan.

„Wel,” zegt oom, „in deze fabriek wordt de koffie *bereid*. Om de koffieboontjes zit immers vruchtvliesch? Heb je dan nooit een koffiebes gezien? Kijk, hier liggen er nog wel eenige verspreid over den grond. Het is een purperrood vruchtje, veel gelijkend op een rozebottel. Die bessen worden in een machine stuk geperst. Daarna wordt alles zoolang gewasschen tot alleen de boontjes overblijven. In de meeste bessen zitten twee boontjes, die echter omgeven zijn door een lederachtige schil.”

Dat hebben Nico en Dien begrepen, en ze gaan dus maar weer eens verder kijken.

„Wat zijn dat daar ginds voor huisjes van bamboe, oom?” vraagt Nico.

„Wel, dat is onze kampong. Daarin wonen de Javaansche families die in de koffietuinen werken.”

„Helpen de vrouwen dan ook?”

„Zeker, zij plukken de rijpe bessen of wieden de tuinen, terwijl de mannen den grond bewerken.”

„En waar zijn nu de koffietuinen?”

„Hier vlak bij beginnen ze al. Zie je daar ginds die struiken met roode vruchtjes? Dat is koffie. We zullen dezer dagen eens een wandeling door de tuinen doen. Er is hier heel wat te zien.”

Nico en Dien kuieren nog wat heen en weer en keeren dan naar huis terug. Zij hebben al heel wat gezien, en weten mama en papa reeds van alles te vertellen

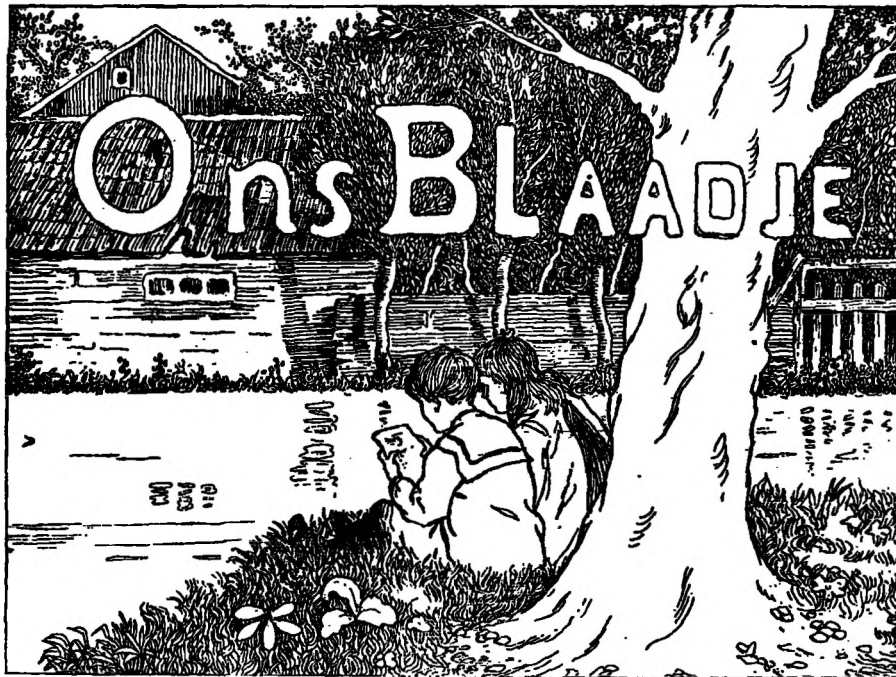
(Wordt vervolgd.)

BERICHT.

Mejuffrouw Seijlbergen en de Heer Zwartendijk bedanken *mijn* kindere hartelijk voor het gezonden geld voor *hun* kinderen. De Heer Zwartendijk schrijft dat die fl 25 bijzonder welkom waren, daar dezen zomer de gifte al zeer slecht inkomen. Dus nu maar weer flink jullie best doen! N.

Kleine Gerrit-Fonds.

Familie H. te Assen fl 2,75. — Van een spelletje trictrac fl 1,00.

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 28.
15 Augustus 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Het Steenen Varkentje. — Twee Kinderspelletjes. — Uit 't Land der Klapperboomen.*

Het Steenen Varkentje.

't Was een mooie zonnige Meidag. Jan Dijkstra, de getrouwde arbeider van boer Hofstra, was druk bezig met eggen. Er was aarde over 't lage bouwland gebracht, en nu moesten de grove kluiten fijn geëgd worden.

„Wat is het toch kostelijk weer vandaag,” dacht Jan; „de zon schijnt zoo vroolijk, de aarde ruikt zoo geurig en de leeuwrik zingt zoo mooi; 't is een genot eens om je heen te kijken.” Terwijl hij zoo denkt en de oogen om zich heen laat dwalen, wordt zijn blik getrokken door iets groens op den akker naast dien waar hij bezig is met eggen.

Zonder juist te willen, kijkt hij er scherper naar, en bemerkt dat het groene stuk aardewerk dat hem eerst aan een stuk van een vergiet deed denken, een heel anderen vorm heeft en een heel ding kan zijn.

Zijn nieuwsgierigheid was opgewekt; hij stuurde even dwars over en ging het groene steenen ding oprapen.

Toen hij er zich naar bukte herkende hij het: 't was een steenen var-

kentje, een spaarpot. Jan deed de aarde er af, en terwijl hij 't heen en weer bewoog rammelde het in den buik van 't steenen bargje.

„Wel, dat is aardig,” dacht Jan; „morgen is onze kleine Piet jarig, ik zal 't bargje aan moeder geven om mooi schoon te wasschen, en dan zal Piet het op zijn verjaring hebben.”

Jan lei het steenen varkentje bij zijn kleeven op den wendakker en ging door met zijn werk tot etenstijd.

Toen hij thuiskwam waren Piet en kleine zus al thuis uit school. Vader wenkte ongemerkt moeder eventjes om mee 'e komen. Moeder ging mee naar buiten, en daar liet vader zijn vondst zien en vertelde zijn plannetje.

„'t Varkentje is stellig met de aarde aangevoerd, en daar wij onmogelijk kunnen uitvinden waar het thuis hoort, wil ik 't aan Jan op zijn verjaring geven,” zei vader.

„Ja,” antwoordde moeder, „dat is een aardig plan, maar wij moesten eigenlijk weten wat er in zit, we konden dan den jongen misschien nog meer plezier doen. Ik zal de kinders om boodschappen sturen, we moeten nog stroop voor de brei hebben en dan zullen wij voorzichtig 't varkentje stuk slaan.”

Moeder ging in huis en droeg de kinderen de boodschap op, daarna kwam ze met een pook in de hand terug. Voorzichtig lei vader 't varkentje op de rand van de goot, en moeder sloeg er handig een kopje af net of 't een ei was. Nieuwsgierig keken vader en moeder naar den inhoud van 't slachtbeestje: 8 mooie dubbeltjes en 15 nieuwe centen lagen in de goot. Moeder nam ze op en knoopte ze in een punt van haar zakdoek. „Weet je wat, vader,” zei ze, „van middag ga ik naar de stad en koop een nieuwe pet voor onzen Piet; ik neem dan ook wat lekkers voor hem mee. 't Varkentje zal ik straks lijmen, en de vijf mooiste centen pak ik in een papiertje. Wat zal die jongen in zijn nopjes zijn! De kinderen hebben vrij van school van middag, mogen ze met je mee naar 't land?”

„Ja,” zei vader, „dat is best; ik ben aan 't eggen en kan dus heel goed op hen letten. 't Is kostelijk weer, je hebt een mooi loopje naar de stad, vrouw!”

„Ja, maar we moeten eerst eten, ik heb de aardappels al afgezet, de kinderen komen er ook weer aan.”

Na den eten waschte moeder de schotels en zette in een handketeltje thee. Toen dat klaar was knoopte ze drie kopjes in een doek, deed eer ouden wollen doek om het theeketeltje, waarvan ze de tuit met een rolletj papier had dichtgestopt. Ze riep toen Piet en zusje, en vertelde dat ze me mochten naar 't land. Ze kregen dadelijk de thee mee, moeder had er ' melk in gedaan, en in een papieren zakje, bij de kopjes in, zat voor el een klontje.

Moeder moest voor boodschappen naar de stad en nu mochten zij me vader mee.

Zus droeg de kopjes, Piet het keteltje, en nadat ze moeder vroolij goedendag hadden gezegd, trokken ze met vader druk babbelend weg.

Moeder lijnde 't varkentje, poetste de centen nog gladder, kleedde zicl en ging op pad. Den huissleutel lei ze op een afgesproken plekje achter 't vensterluik.

In de stad kocht moeder een mooie matrozenmuts voor Piet, een blauwe met gele letters en zwarte lintjes. Wat zou hij Piet Zondags mooi staan. 't Was ook een dure pet, hij kostte nog meer dan de 8 blanke dubbeltjes.

Moeder had een touwje meegenomen, juist zoo lang als Piets hoofd dik was; de muts zou wel goed passen, zei de koopman. Vóór moeder naar huis ging, kocht ze in een banketbakkerswinkel nog een stuk chocolade voor 5 cent en voor 5 cent dikke pepermunten.

Toen ze thuis kwam waren vader en de kinders al terug. Vader had het avondeten, dat moeder had klaar gezet, al op 't vuur, en nu zaten ze met zijn drietjes in de bleek te keuvelen.

Moeder werd hartelijk verwelkomd, en 't duurde niet lang of ze zaten aan tafel. Moeder vertelde dat ze 't warm had gehad, en de kinders raakten niet uitgepraat over 't plezier dat ze gehad hadden. Zus had een kamer geteekend op den wendakker, ze had voor 't keteltje en de kopjes kuiltjes gemaakt om ze in te zetten, en had toen over vader en Piet moedertje gespeeld.

Ze hadden ook op de eg mogen zitten, en Piet had gemend, en vader had hen een leeuwriks nestje laten zien met 5 mooie eitjes, och zoo lief. Ze vertelden zoo veel, dat 't bedtijd was voor ze 't wisten. Moe maakte zusjes kleertjes los en hielp bij 't uittrekken een handje. Zus zelf vouwde ze op en lei ze op de bank tusschen de ramen naast Piets kleeren. Piet kon zich zelf al uitkleeden. Toen de kinders uitgekleeed waren kwam Piet zijn verjaardag weer in den zin; den heelen middag had hij er niet aan gedacht. — „Moe, 'k ben morgen jarig.” riep hij op eens; „heerlijk, moe, 'k ben dan acht jaar, hé, krijg ik ook wat, moe?” — „Hoor mij die jongen eens aan!” riep moe lachend; „neen baasje, daar vertel ik je niets van. Slaap straks maar gauw, dan is 't zóó morgen.” De kinders brachten vader en moeder een nachtzoen, en wipten vlug in bed. Moe stopte ze lekkertjes onder en ging koffie zetten.

Den volgenden morgen al vroeg moest vader naar 't werk. Toen er leven in huis kwam, waren de kinders ook gauw op de vloer. Moe pakte Piets hoofd tusschen bei haar handen en drukte een dikken zoen op zijn mondje. „Lieve jongen, ik wensch je veel geluk voor je volgend jaar, wordt een brave kerel, hoor. Moe hoopt nog heel vaak Piets verjaring mee te vieren.”

Vader gaf Piet ook een hartelijken zoen, en wenschte hem een heel gelukkig jaar toe.

Moe was naar de kast gegaan en had er iets uitgenomen dat ze in haar boezelaar hield. „Kijk, Piet, een present van Vader en Moeder.” Piet nam met glinsterende oogen 't pakje aan, deed het open en o, o, een mooie nieuwe pet met letters en linten! Piet zette hem op zijn krullebol en zei: „Nu ben ik een echte matroos, hè Moe?” Hij lachte van plezier. Moe kreeg nog een pakje uit haar boezelaar. Zus juichte luid en Piet peuterde haastig aan de touwijes. Lekkers, lekkers! een dik stuk chocolade en een zakje pepermunten! Dadelijk ging Piet presenteren, en hoewel Vader en Moeder op de nuchtere maag nog niet dadelijk een pepermunt lusten, namen ze er gaarne een aan om na de boterham op te eten. Zusje stak direct het hare in haar mondje, en ging zuigen, zuigen, dat heel haar lachend gezichtje ernstig werd.

Moeder had nog meer voor Piet; ze riep hem bij zich om te kijken, wat er nog in de boezelaar zat: Een steenen bargje! een steenen bargje! „Ja,” zei Moe, „dat is een spaarpot, Piet, je moet dat bargje mesten. Elken cent, dien je zoo voor en na krijgt, en 't geld dat je uit je jonge konijnen maakt, moet je er in stoppen. Is 't beestje heelemaal vol, dan laten wij het zwem-

men in een tijtje met warm water. 't Papier waar 't mee geplakt is laat los, en je krijgt al je centen terug om er iets prettigs voor te koopen.

Kijk Piet, hier is het eerste voer voor 't bargje, vijf mooie, nieuwe centen."

"O, Moe wat krijg ik een vreëselijke boel, ik dank u wel, Moe," en Piet gaf Moe een hartelijken zoen.

"Zus, om beurten de centen er in laten glijden, jij drie en ik twee, want ik heb al zoo'n plezier van mijn verjaring."

Zus stopte handig telkens als 't haar beurt was de centen in het gleufje; ze vond het zoo aardig, dat ze er wel graag honderd in gestopt had.

Toen de vijf centen in 't bargje opgeborgen leien ging Piet rammelen, rammelen tot Moe moest zeggen: „Houd toch eens op jongen, hooren en zien vergaat ons." 't Bargje werd op den schoorsteenmantel gezet, daar zou voortaan zijn plaats zijn. Piet en Zus zaten er vlak tegenover aan tafel, op de bank tusschen de ramen.

Onder 't boterhameten keek Piet beurt voor beurt zijn presenten aan. Hij was in de wolken van plezier en zus genoot met hem mee. Vader knikte Moe eens toe en zei: „dat is een geluksbargje geweest, Moe."

A. B-G.

Twee aardige Kinderspelletjes.

I.

„De Koningsdochter".

Eerst wordt afgeteld wie de koningsdochter zijn zal. Die het is hurkt of knielt in het midden neer; de makkertjes houden dan haar japonrokje boven haar hoofd vast. Het grootste meisje uit den troep gaat nu rond den kring en vraagt:

I. Wie zit daar in dien hoogen toren?

En de neerknielende zegt:

II. Een schoone koningsdochter.

I. Van wie zijn al die kinderen?

II. Van mij.

I. Mag ik er een van nemen?

II. Neen.

I. Mag ik er een van stelen?

II. Neen.

I. Dan zal ik langs die kinderen gaan,
De schoonste zal met mij mede gaan.

Daarbij raakt zij een meisje aan, dat nu met haar rond den kring loopt. Dan begint het vragen en antwoorden opnieuw, totdat er maar één kind overblijft. Nu wordt de „koningsdochter" op de een of andere wijze geblinddoekt. Wie zij dan vangt, die is koningsdochter bij 't volgend spel.

II.

Slofje onder.

Een prettig spel, vooral voor 's winters 's avonds in de kamer, vonden wij „slofje onder". Door aftellen werd bepaald wie zijn schoen moest afstaan. Dan gingen de kinderen in een kring zitten, dicht naast elkaar. Onder de knieën door reikte men nu elkaar de „slof" over, of deed maar

zoo, om den van zijn ééne schoen beroofde van de wijs te brengen. Gelukte het dien zijn schoen weer meester te worden, dan was hij vrij, en hij of zij bij wie de „slof” gevonden werd, was „aan”. Voor 't gemak gebruikten wij ook wel een zakdoek of een sleutel.

Vertellingen uit het Land der Klapperboomen.

Oom Karel's Vrienden.

VI.

Nico's papa was met oom Karel naar de koffietuinen. Dientje zat bij mama in de voorgalerij.

„Waar zou Nico toch zijn?” vroeg de kleine meid, en meteen liep zij naar het achtererf om haar broer te zoeken.

Zij ontmoette hem bij de keuken.

„Zus, wil je eens een tijger zien?” vroeg Nico met een heel ernstig gezicht.

„Is hier dan een tijger?” vroeg Dientje een beetje angstig.

„Ja, zeker, kom maar eens mee, ik zal je bij hem brengen.”

„Neen, ik durf niet,” zei Dien en ze liep gauw naar mama.

„Nico had pret voor drie, omdat zus zoo bang was. Hij volgde haar naar de voorgalerij.

„Wat is er toch, zus?” vroeg mama.

„Nico wil mij bij een tijger brengen, ma. Ik ben bang.”

„Kom, dwaze meid! Nico fopt je maar. Hier is immers geen tijger.”

„Jawel, ma,” sprak Nico nu. „Kom maar eens mee kijken.”

„Neen, jongen, ik laat me niet foppen.”

„Wil ik hem dan hier roepen?”

„Doe dat gerust, we zijn niet bang.”

„Toen riep Nico: „Matjan! Matjan!”

Maar wie er ook kwam, geen tijger.

Mama en Dien lachten hem nu hartelijk uit.

Daar kwam oom Karel juist thuis met papa.

„Waarom hebt jelui zoo'n plezier?” vroeg hij.

„Wel,” zei mama, „Nico wilde een tijger roepen, maar het beestje verkiest niet te komen.”

„Dan zal ik hem eens roepen,” zei oom nu.

„Matjan! Matjan!”

En daar kwam hij werkelijk aan.

Wie, denkt ge? Oom Karels hond. Die heet immers Matjan omdat hij tijgerkleurig is.

Het dier blafte van plezier en sprong vroolijk tegen zijn baas op.

„Dat is één van mijn vrienden,” zei oom. „Ik heb er nog meer. Wil ik er nog eens eenige laten komen?”

„Ja, oom,” riep Nico,

„Roekoe! Roekoe!” klonk het uit ooms mond. En daar kwamen wel tien fraaie duiven aanvliegen. Zij zetten zich op ooms schouders en zelfs op zijn hoofd, en keken guitig rond met haar kleine vriendelijke oogjes.

„Hoe aardig!” riep Nico vol verrukking.

Dientje wilde een van de duifjes in haar hand nemen, maar daar wilden de aardige diertjes niets van weten. Zij kenden haar nog niet.

„Ik heb nog meer goede vrienden,” sprak oom, „maar die krijgt ge straks, aan de rjsttafel, eerst te zien.”

Nico en Dien waren zeer nieuwsgierig wie het zouden zijn, en daarom verlangden ze dien dag meer dan gewoonlijk naar het middagmaal.

Eindelijk kwam de huisjongen zeggen dat het eten opgebracht was. Men kon dus aan tafel gaan.

Naast den stoel van oom Karel stonden dien middag twee hooge krukken, van ruw hout in elkaar getimmerd.

„Die zijn zeker voor de vrienden,” dacht Nico, en zoo was het ook.

„Ik zal voor deze gelegenheid de andere vriendjes maar eens laten komen,” sprak oom glimlachend. „Als er gasten zijn mogen zij anders niet aan tafel. Poesie! Poesie!” . . .

Daadlijk kwamen er twee fraaie katten aanloopen. Zij sprongen elk op een van de krukken en wachten geduldig.

„Wat mooie katten!” riep Nico uit. „Die had ik nog niet gezien.”

„Pluimpie! Pluimpie!” riep oom nu, en daar kwam een allerliefst eekhoortje aanspringen. Het klom vlug tegen den stoel op en zette zich parmantig op ooms schouder. „Dat is mijn allerbeste vriend, Pluimstaart,” zei oom. „Liever beestje is er op de heele wereld niet. Daarom krijgt Pluimpie ook elken middag een lekker stukje papaja *) van me.”

Nico en Dien wisten niet of ze waakten of droomden. Zij keken zich de oogen uit. Zelfs papa en mama vergaten hun eten en lieten den bediende maar staan met de schotels in de handen. En ondertusschen keek het eekhoortje maar voortdurend rond met zijn kleine beweeglijke oogjes, terwijl het den sierlijken staart van tijd tot tijd tegen ooms ooren sloeg.

„Zoo iets grappigs heb ik nog nooit gezien,” zei Nico.

„En nu heb ik nog een grooten vriend, dien ge allen reeds kent,” vervolgde oom. „Toch zal ik hem ook maar eens roepen: Pie—iet! Pietje! kom hier mijn beestje.” En dan kwam me warempel het groote zwarte paard van oom deftig binnenstappen.

Dientje schrikte er van en wilde van tafel loopen. Maar mama, papa en Nico lachten hartelijk om het grappige dier, dat zijn grooten kop over tafel stak als wilde het zeggen: „Krijg ik niets van al dat lekkers?”

Piet kreeg van oom een paar pisangs en marcheerde toen af. Maar de andere vrienden bleven rustig zitten.

Het spreekt van zelf, dat Matjan ook op zijn post was. Hij deed zijn best om kluijjes op te vangen, en bromde nu en dan eens heel nijdig als oom een lekker brokje aan de poesen gaf.

Na een poosje kwamen de duiven ook een kijkje nemen, doch zij bleven op een eerbiedigen afstand van de tafel. Zeker vertrouwden zij de aardige katjes niet.

„Zoo zit ik hier nu elken middag te eten, omringd door al die goede vrienden,” sprak oom. „Zij doen mij de eenzaamheid minder gevoelen. Het kan hier op het land anders, o, zoo eentonig zijn, vooral in den westmooison, als het dag in dag uit regent.”

Allen vonden het grappige vrienden, en Nico raakte niet uitgepraat over het aardige eekhoortje.

Alleen Dientje had het maar niet op dat groote paard begrepen.

*) Een groote Indische vrucht (familie van onze komkommers, maar heel anders van kleur, vorm en smaak. N.).

„En nu heb ik nog een groot aantal vriendjes, die niet zoo mak zijn,” sprak oom toen de rijsttafel was afgeloopen. „Zij zijn den geheelen dag rondom mij, maar komen nooit eens zoo geheel vriendschappelijk op mijn schouder zitten of een pisang eten uit mijn hand. Kun je raden, Nico, wie dat zijn?”

„Neen oom, ik weet het niet.”

„Wel, dat zijn de honderden vogeltjes die hier in de boomen wonen, en altijd gereed zijn hun mooiste liedjes voor mij te zingen.”

„Dan zijn die kleine kistjes en stukjes holle bamboe in de boomen zeker hun huisjes?” vroeg Nico.

„Juist, daarin wonen zij. Ik heb die zelf in de boomen geplaatst om de vogels te lokken. O, het is zoo prettig al die gevleugelde zangers om zich heen te zien. 's Morgens vroeg reeds beginnen zij een waar concert. Ik luister er graag naar, terwijl ik door mijn bloementuin wandel. Maar die vogeltjes doen ook heel wat goed.”

„Wat dan wel, oom?”

„Zij houden de boomen en den tuin schoon van schadelijke insecten. Den geheelen dag zijn zij op de jacht, want hun hongerige maagjes kunnen heel wat verwerken.” Begrijp je nu, waarom mijn vruchtboomen er zoo fleurig uitzien?”

„Maar oom,” sprak Nico nu, „hoe is dat eekhoortje toch zoo mak ge worden? En dat paard doet ook al net of het menschenverstand heeft.”

„Dat komt, omdat ik altijd goed voor de dieren ben. Ze zijn daarvoor dankbaar en stellen vertrouwen in mij, wel wetende dat ik ze nooit kwaad doe. Eerst was dat eekhoortje ook erg schuw, maar langzamerhand is het zoo mak geworden.”

„Hoe hebt u het gekregen, oom?”

„Ik zat op een middag in de voorgalerij, toen er opeens een jong eekhoortje uit een boom viel. Ik liep er heen en vond het diertje bewusteloos. Zachtjes nam ik het op en legde het in een kooitje. Het kwam weer spoedig bij, maar keek in den beginne wel een beetje vreemd op, toen het bemerkte dat het zijn vrijheid verloren had. Ik zorgde er goed voor, en na een paar dagen was het geheel beter. Het kende mij toen ook al een beetje. Elken dag gaf ik het nu een stukje papaja of klappernoot, en na een paar weken was het beestje niet schuw meer.

Toen zette ik het kooitje open, niet anders denkende of het eekhoortje zou terugkeeren naar de groene boomen. Maar daar scheen het diertje in het geheel geen plan op te hebben. Het keek eerst wat vreemd rond, snuffelden eens hier en dan eens daar, en liep weldra vrij rond door het huis. En nu is het eekhoortje zoo mak, dat het op mijn schouders komt zitten als ik maar even roep.

Zoo zie je, dat wij van de meeste dieren goede vrienden kunnen maken. Maar dan moeten wij ook goed voor hen zorgen. Daarom, plaag de dieren nooit. Haal nimmer nestjes uit, maar help de vogels liever bij het bouwen van een woning. De kleine zangers zullen daarvoor dankbaar zijn en hun schoonste liederen voor je zingen.”

Een Wandeling over de Plantage.

VII.

Het was nog vroeg in den morgen. De zon was pas van achter de hooge bergen te voorschijn gekomen. Nu begonnen de vogeltjes vroolijk te zingen, Toch was het buiten nog frischjes.

„Een heerlijke morgen,” zei oom Karel, „om een wandeling over de plantage te doen.”

Allen wilden gaarne van de partij zijn.

„Dan zullen we maar niet te lang wachten,” vervolgde oom. „Het is nu het beste gedeelte van den dag om te loopen.”

Een kwartier later waren allen gereed om de wandeling te beginnen.

Eerst werd een kort bezoek aan de kampong gebracht. Het zag er netjes en zinnelijk uit in de kleine bamboe huisjes, die meest alle aan den kant van een snelstroomend beekje stonden. De erfjes waren goed onderhouden en beplant met allerlei vruchtboomen. Van eenige weelde was echter niets te bespeuren. Zelfs de eenvoudigste meubelen ontbraken in deze inlandsche woningen. Toch de bewoners gevoelen er zich gelukkig in en dat is zeker het voornaamste. Hun behoeften zijn niet groot. Als zij slechts een bank met een klein hoofdkussen hebben, waarop wij des avonds de vermoeide ledenmaten uitstrekken, en verder genoeg verdienen om eenvoudig te leven, zijn zij meer dan tevreden.

Inlandsche kinderen speelden in groepjes aan den waterkant, doch toen zij de bezoekers bemerkten, liepen ze haastig weg. Zij waren verlegen voor al die vreemde Europeanen. Toch konden ze niet nalaten hen van verre te begluren.

„We zullen hier niet te lang blijven. Veel is er toch niet te zien. Het is een Javaansche kampong net als alle andere.”

Het gezelschap ging nu een klein bruggetje over en kwam weldra in een koffietuin. Het was een vrij breede weg die er door heen liep.

„Hoe mooi groen zijn die koffiestruiken,” riep Nico. „En er zijn zulke hooge bij, het lijken wel boomen.”

Dientje vond de roode bessen die overal tusschen de bladeren zaten, zoo aardig. „Het zijn net groote kralen,” zei ze.

„Mag ik er wel een plukken, oom?”

„Zeker wel, en je mag de vrucht ook gerust in den mond nemen. Ze heeft een zoeten smaak.”

„Is het geen vergift?”

„Wel neen, als ik door de tuinen wandel, neem ik dikwijls zoo'n bes in den mond. Het is goed voor den dorst.”

Nico en Dien zouden het ook eens probeeren. Ja, het smaakte niet slecht.

Nu kwamen zij bij een groepje struiken die in vollen bloei stonden. Lieve, witte bloempjes zaten als kransjes om de dunne takjes.

Daar moesten de kinderen een oogenblikje stil staan. Het was ook zoo mooi.

„Net een reusachtige bouquet,” zei mama.

„Oom,” vroeg Nico nu, „vanwaar komen al die roode bloempjes op den grond?”

„Die vallen uit den hemel, vent.”

(Wordt vervolgd.)

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
vrouw **NELLIE VAN KOL**,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 29.
22 Augustus 1903.

Uitgevers:
MASERKEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet.

INHOUD: *Uit het Land der Klapperboomen. — Bladvulling.*

Vertellingen uit het Land der Klapperboomen. Een Wandeling over de Plantage.

VI.

„Och, nu fopt oom weer.”

„Geloof je het niet? Kijk dan maar eens naar boven.”

„O, nu weet ik het al, van die dadapboomen. Hoe prachtig bloeien die! Maarom zijn die hier zoo op regelmatige afstanden geplaatst?”

„Om de koffiestruiken té beschermen tegen de zon. De koffie houdt niet van te veel warmte, daarom leggen wij de plantages ook op de bergen aan, en wij planten er schaduwboomen tusschen om haar tegen de felle zon te beschutten.”

Nico en Dien hadden al weer heel wat geleerd. Toch stonden de mondjes nog geen oogenblik stil. Telkens hadden zij weer wat anders te vragen. De wandeling had bijna twee uur geduurd. Toen kwam men opeens

langs een anderen weg bij ooms woning. Dat was een verrassing, want allen verlangden naar een stevig ontbijt. De flinke wandeling had bij allen goeden eetlust opgewékt.

* * *

Het ontbijt stond gereed. Men behoefde dus maar aan te vallen.

„Wat zal Dientje eten,” vroeg oom, „gebakken rijst, of brood met aardbeien?”

„Wat zegt oom, brood met aardbeien? Waar zijn die? Ik heb nog nooit verse aardbeien gezien.”

Nico keek ook al eens rond, maar hij zag de heerlijke vruchten nergens.

„Oom heeft immers geen aardbeien, zus,” sprak hij nu. „Hij wil je weer foppen.”

„Heb ik geen aardbeien? Dat zal je dan toch eens zien.” Toen ging oom zelf naar de kast en haalde er een schaalje aardbeien uit.

„O, hoe heerlijk!” riepen beiden als uit één mond. „Wat prachtige vruchten! Waar heb u die vandaan, oom?”

„Wel, uit mijn tuin. Je hebt nu al veel gezien, maar mijn aardbeiplanten toch nog niet. Ze groeien ook een beetje verborgen in een hoekje van den tuin. Van morgen heb ik de vruchten zelf geplukt.

„Wel, Dientje, wil je nu een boteram met aardbeien?”

„Graag oom, maar ik zal toch eerst een bordje rijst eten want ik heb veel honger.”

„Goed, dan zal ik zelf eens een lekkere Hollandsche boterham voor je klaar maken. En Nico, de ongeloovige Thomas, wil die er ook een?”

„As-je-blijft, oom.”

Hoe de kinderen en ook papa en mama dien morgen smulden, behoef ik niet te vertellen. Aardbeien in Indië, het was waarlijk een verrassing. Deze vruchten groeien dan ook alleen in het gebergte.

Maar wat nog het aardigste was, Nico en Dien mochten nu elken morgen zelf aardbeien plukken. Dat maakte het verblijf op de plantage nog heel wat prettiger. Ze waren er dien geheelen dag vol van.

Een Brief van Nico en het Antwoord erop.

VIII.

Dientje speelde heel lief met haar pop. Mama en de heeren zaten te lezen. Alleen Nico deed niets. Hij was geheel in gedachten verzonken.

Waaraan dacht hij dan wel?

Aan zijn konijntjes en aan het schaapje van Dien. En ook aan Puckie, dien ze laatst zoo geplaagd hadden.

Die arme Puck! Hij had soms heel wat te lijden. Maar nu zou Nico altijd goed voor hem zijn. En hij zou ook goed voor de konijntjes zorgen en voor het schaapje.

Nu waren die lieve diertjes alleen thuis. En hij logeerde prettig op het koffieland van oom Karel.

Zouden ze wel op tijd eten krijgen? Annie en Dolf, hun aardige buurtjes, hadden wel beloofd er goed voor te zorgen. Als ze het nu ook maar deden.

„Weet je wat,” dacht Nico. „Ik zal eens een brief aan de kameraadjes schrijven, ze zullen toch wel graag iets van ons vernemen.”

„Mama,” vroeg hij opeens, „mag ik wel een vel papier hebben om een brief te schrijven?”

„Aan wien wil je schrijven, vent?”

„Aan Annie en Dolf. Ik wil hun zeggen om toch goed voor de konijntjes en voor het schaapje en voor Puckie te zorgen.”

„Dat is heel aardig van je. Oom zal wel een vel papier voor je hebben, is het niet, oom?”

„Ja, zeker, wel tien velletjes,” antwoordde oom. „Heb maar een oogenblik geduld. Hier is het al, en een enveloppe ook.”

Nu begon Nico te schrijven:

Bajoe-Lor, 22 Juni 1900.

Beste Annie en Dolf,

We zijn nu al vijf dagen op Bajoe-Lor, zoo heet het koffieland van oom. En we hebben hier veel pret. Er groeien hier ook aardbeiën. Wij mogen ze elken morgen plukken. Over dag is het altijd frisch en 's nachts moeten we zelfs onder een deken slapen, zoo koud is het.

We hebben al veel van het koffieland gezien, maar nog lang niet alles. Een paar dagen geleden hebben we in de tuinen gewandeld. Het was een prettig tochtje.

Zorg je nu ook goed voor de dieren? Je moet de konijntjes en het schaapje maar veel malsch gras geven. Als het mooi weer is, mag het schaapje in de wei. Maar je moet het vastbinden, anders eet het de mooie rozen van mama op.

Voor Puckie moet je ook goed zorgen. Geef hem maar veel rijst en lekkere kluifjes, dan wordt hij dik.

We blijven hier nog tien dagen en dan komen we weer in de stad. Op de terugreis mag 'k ook weer paardrijden.

En nu weet ik niets meer te schrijven. Je hebt beiden de groeten van zus. Zij is met haar pop bezig. Dag Annie en Dolf. Tot over tien dagen.

Gegroet van je vriendje

Nico.

Deze brief werd door den postlooper van oom naar de stad gebracht en twee dagen later kwam daarop het volgende antwoord van Annie:

Djokja, 24 Juni 1900.

Beste Nico en Dien,

We waren heel blij, toen we je brief ontvingen. Wat moet het daar prettig zijn op het land! Ik wou er ook wel eens een kijkje komen nemen. Hadden wij ook maar zoo'n goeden oom.

Je behoeft niet ongerust te zijn. We zorgen heel goed voor de dieren. Zij krijgen driemaal per dag hun eten.

Wat was het grappig, toen jelui pas weg waart. Vooral met dien Puck. Hij liep als een dwaas het huis rond om je te zoeken. En van het huis de tuin in en dan weer terug. Van ons wilde hij niets weten. 't Is dus wel een trouw dier.

's Middags lag hij heel stil in de achtergalerij. Ik bracht hem een lekker bordje eten. Maar hij zette er geen mond aan. Hij was zeker nog bedroefd.

Maar 's avonds kreeg hij weer honger. Hij was tenminste blij toen ik hem zijn eten bracht. Nu is hij al aan mij gewend. Wij spelen dikwijls heel gezellig met dien goeden Puck.

Het schaapje was den eersten dag ook al niet op zijn gemak. Ik had het in de wei gebracht, maar het at bijna niets. Het keek maar aldoor rond en dan blaatte het, o, zoo droevig. Ik geloof dat het naar Dientje zocht. Maar nu is het lieve diertje weer even vroolijk als vroeger.

De konijntjes waren heel anders. Zij begonnen maar dadelijk te eten, toen zij hun middagmaal kregen.

O, ja, nu moet ik nog iets van Puck vertellen. We speelden een paar dagen geleden op den zandhoop, waarin we laatst dien tunnel hebben geboord. Mama had ons kleine blikken vormpjes gegeven. Daarin zouden we brood en koek van zand bakken.

Daar kwam Puck opeens aan. Hij liep als een dolleman over het zand en trapte al ons gebak stuk. Toen begon hij opeens als een dwaas te graven. Met zijn voorpootjes krabde hij het zand weg. Het ging zoo woest dat wij moesten vluchten, want ik kreeg mijn heele haar vol zand. We moesten er om lachen, zoo gek als Puck deed.

Maar het werk was toch niet vergeefs. Weet je, wat hij onder het zand vandaan haalde? De kluiif, die Nico laatst in den tunnel heeft gegoojd. Je weet wel, toen Puck zoo onder het zand heeft gezeten.

Of die kluiif nog heel lekker was, geloof ik niet. Maar Puck at hem toch smakelijk op. Nu, hij had er genoeg moeite voor gedaan.

We beginnen erg naar jelui te verlangen. Over een week kunt je hier zijn. We zullen dan weer prettig samen spelen.

Verder heb ik niets te vertellen. O, ja, toch nog iets: Dolf vraagt, of je eens een paar koffiebessen wilt meebrengen, hij heeft die nog nooit gezien. Zul je het doen, Nico?

Veel groeten van Dolf voor je beiden en ook van

Je vriendinnetje

ANNIE.

Een grapje van Oom Karel.

IX.

Er was al weer een brief voor Nico in de posttrommel.

„Van wien zou die nu zijn?” vroeg Nico. „Toch zeker niet van Annie en Dolf. Ik heb er pas een van hen gehad..... Neen, dat heeft Annie niet geschreven. Eens gauw kijken..... Hé wat een gekke brief. Er staat niets boven. Zou hij ook onderteekend zijn? Jawel, daar staat warempel Puckie onder. Een brief van Puck dus? Dat is aardig. Laat ik eens gauw zien wat het goede dier schrijft.”

„Lees dan hardop,” zei oom glimlachend, „dan kunnen wij dat moois ook eens hooren.”

Nico begon.

„Je had zeker niet gedacht, dat ik ook kon schrijven? Ja, Nico, Puck is een geleerde hond. Hij kent van alles, zelfs kluiifjes eten.

En nu ga ik je eens vertellen hoe wij het hier hebben. Opperbest hoor! Annie en Dolf zijn maar wat bezorgd voor ons. Ik ben nog nooit zoo goed bediend. Zij brengen mij op tijd eten en drinken. Ik heb het nog

nooit zoo best gehad. Ik denk er daarom sterk over maar voor goed bij Annie te gaan wonen. Of wil je mij liever houden? Goed, 'k zal blijven, maar dan moet je een beetje beter voor mij zorgen en wat liever voor mij zijn.

Ten eerste mag je me nooit meer zoo onbarmhartig aan den staart trekken. Denk je, dat het mij geen zeer doet?

Ten tweede mag je mij ook nooit weer aan de achterpooten optillen. Dat is ook alles behalve prettig voor mij.

Ten derde moet je me nooit weer een tunnel insturen om er een kluijfe uit te halen. Ik was laatst bijna gestikt onder dat zand. Ten vierde moet je zorgen, dat ik driemaal per dag een bordje eten krijg.

En ten slotte moet mijn drinkensbakje altijd gevuld zijn. Wat heb ik dikwijls dorst moeten lijden, als het 's middags zoo warm was. En wiens schuld was het? Natuurlijk van Nico. Beloven zal je dat alles nu wel, maar je moet het ook doen. En nu ga ik je eens vertellen, wat de konijntjes zoo al zeggen. Zij vinden Annie en Dolf ook lieve kinderen. Zij krijgen van hen volop gras en koolbladen en worteltjes. Soms ook lekkere stukjes brood.

Eerst waren ze wel een beetje bang voor Dolf. Ze hadden gehoord toen Nico den dag vóór zijn vertrek zei: „Als we terugkomen mag Dolf een van mijn konijntjes uitzoeken.” Zij wilden toen nog liever bij elkaar blijven, maar nu ze weten hoe goed Dolf voor hen is, zeggen ze voortdurend: „Ik wou dat die aardige vent mij maar uitkoos.”

„Hij zal natuurlijk de mooiste nemen,” zei gisteren die groote grijskop.

„Ja, hij zal de mooiste nemen,” meenden nu ook de anderen en zij begonnen dadelijk toilet te maken. Nu zijn ze den geheelen dag in de weer om zich op te dirken. Met de voorpootjes strijken ze hun pels glad en de lange grijze haren trekken ze zich uit.

Maar wat het grappigst is, één van hen heeft een stuk spiegelglas gevonden en nu kijken ze om beurten in den spiegel.

Ik denk wel dat Witje het zal winnen. Hij ziet er snoeperig uit met zijn roode oogjes. Dolf schijnt ook veel van hem te houden.

Ziezoo, nu weet je hoe de konijntjes over Annie en Dolf denken.

Er rest mij nog een boodschap van het schaapje aan Dientje over te brengen.

Ja, je merkt wel, dat ik een knappe Puck ben en dat de andere vrienden een groot vertrouwen in mij stellen.

Klein, maar wijs, zeg ik maar. En ik ben ook dapper. Dat weet Nico rouwens wel.

Doch nu mijn boodschap voor Dientje. Weet je wel wat het schaapje zegt: „Die Annie is toch een lief, zacht meisje. Als het zonnetje schijnt, brengt ze mij in de wei, en als het begint te regenen, komt ze mij dadelijk halen. Dat heeft Dientje wel eens vergeten. Ik ben al verscheiden keeren doornat geworden. O, als zij eens wist hoe vreeselijk het is, nat te worden, ten minste voor een schaap. Bij Annie gebeurt het dan nooit. In de stal vind ik altijd volop versch gras. Mijn zachte wol wordt elken dag voorzichtig uitgekamd. Annie doet mij daarbij geen pijn. Ik heb er nog nooit zoo lief en zindelijk uitgezien.

En dan heeft Annie mij een rood lintje om den hals gebonden. Dat staat toch zoo aardig. Ik heb mijn beeld gisteren nog in de ton met water

gezien. Ik geloof, dat er op de geheele wereld geen mooier schaapje is. Zoo heeft het schaapje tot mij gezegd en Puck moest dat alles aan Dientje schrijven. Ja, het schaapje weet ook wel, dat ik een knappe hond ben.

En nu nog iets: Gisteren kwam ik toevallig in de kinderkamer. Daar lag de oude pop van Dientje in een hoekje te huilen.

„Wat scheelt er aan, Poppie?” vroeg ik.

„Dientje heeft mij heel alleen thuis gelaten,” snikte ze. „De mooie nieuwe pop heeft ze meegenomen. Daarmee speelt ze nu den geheelen dag.”

„Jij leelijk, jaloersch spook,” zei ik toen. „Wou jij ook al mee? Ze hebben *mij* wel thuis gelaten, *mij* den geleerden Puck.”

Toen pakte ik haar beet en schudde haar eens goed door elkaar. Heb ik daar niet goed aan gedaan? Ontevreden oude poppen moeten maar gestraft worden, dacht ik.

Natuurlijk begon het leelijke spook nog harder te huilen. Nu ligt ze daar met een gebroken arm en gescheurde kleeren. 't Is ook zoo'n oude vieze pop!

En nu zegt Puck je allen goeden dag.

„Die akelige Puck!” riep Dientje. „Om mijn pop zoo toe te takelen.” En zij begon bitter te schreien.

„Ja,” zei mama, „dat komt er van. Je hebt ook slecht voor de pop gezorgd. Waarom haar niet opgeborgen, toen je wegging? Je weet dat Puck haar niet mag lijden.”

Oom en papa deden niets dan lachen. Nico was een beetje verlegen, maar hij hield zich toch goed en lachte mee.

Hij begreep heel goed, dat het maar een grapje was.

Wie zou dien brief dan wel geschreven hebben, denkt ge? Annie of Dolf meent ge misschien? Neen het was een grapje van oom Karel. Daarom had hij nu ook zoo'n pret.

Nico, die wel een beetje medelijden met zus had, nam dadelijk pen en papier en zei: „Stil maar, Dientje, ik zal dien ondeugenden Puck ook eens een duchtigen brief schrijven. Die knappe hond is ook wel eens erg stout. Dat zal ik hem eens flink vertellen.”

Hieronder volgt de brief van Nico aan Puck.

Aan onzen geleerden Puck!

Ik wist waarlijk niet, dat je zoo knap was, Puck. Wie heeft je dat brieven schrijven zoo goed geleerd? Je bent zeker vroeger op de hondenschool geweest. Nu, dan heb je er flink je best gedaan, hoor!

Als je werkelijk zoo geleerd bent, zal je dezen brief ook wel kunnen lezen. Vertel dan ook eens aan de konijntjes en aan het schaapje, wat er in staat. Je zult toch ook wel goed kunnen vertellen.

Nu dan, Puck, het spijt mij, dat ik je zoo dikwijls geplaagd heb. Ik zal je heusch niet meer aan den staart trekken of bij de pooten optiller.

Voor je eten zal ik voortaan ook beter zorgen en het drinkensbakje zal je elken middag gevuld vinden. Ben je nu tevreden, Puck? En blijf je dan ook weer bij ons? Ja, maar dan moet zelf ook anders worden. Ik vind dat je wel wat veel verbeelding hebt. Zoo erg knap ben je toch ook niet. Wat heb ik er aan of je al lezen en schrijven kunt. Ik zou veel liever zien dat je eenige kunstjes kende. Maar die wil je nooit leeren. Als ik

begin met je iets te leeren, loop je dadelijk weg of je gaat aan het brommen en bijten als een wild dier. Dat staat je ook niet mooi. Een flinke Puck moet toch kunnen opzitten en pootjes geven en doodliggen. Maar daar ken je allemaal niets van. Je bent ook wel eens erg stout, Puck. Als ik je meeneem op de wandeling zit je altijd achter de kippen. En de eenden hebben ook heel wat van je te lijden. Laatst heb je nog een klein kuikentje doodgebeten. Het behoorde een arme kampongvrouw. En wie moest haar de schade vergoeden? Ik natuurlijk, uit mijn spaarpot. Denk je soms, dat dat een dappere daad is geweest? Dan heb je het mis, hoor.

Toen je jarig was, heb ik een mooi halsbandje voor je gekocht. Maar den volgenden dag had je het al stuk gebeten.

Mama is ook niets over je tevreden, Puck. Dat is trouwens geen wonder. Je hebt al twee tafelkleeden van haar stuk gebeten. Als Annie dat alles eens wist, zou ze ook niet zoo aardig voor je zijn. Misschien wilde ze je niet eens hebben.

Dat je de arme pop van Dientje zoo hebt toegetakeld, is in één woord ongehoord. Misschien noem je dat ook al een dappere daad. Ik vind het laf van je, temeer omdat je weet, dat zij zooveel van die pop houdt.

Wie zou ook denken, dat je in onze kamer zoudt gaan snuffelen. 't Schijnt dat je overal met je neusje bij moet zijn. Is dat ook van wege de geleerdheid?

Zie zoo, hooggeleerde Puck, nu weet je eens hoe stout je bent. Beloof je nu ook beterschap?

Wat ik verder schrijf, moet je maar eens aan de andere mopperaars vertellen.

Zeg dan aan de konijntjes, dat ik voortaan ook beter voor hen zal zorgen. Maar dan moeten ze ook wat zoeter worden. Je weet toch wel, Puck, dat zij altijd in den grond graven. Ze willen zeker ontvluchten. Zoo kwaad hebben ze het toch ook niet. Laatst liet Dientje de deur van het hok even openstaan. Wat deden ze toen? Dadelijk er uit en den tuin in. Daar hebben ze toen heel wat vernield. Mama was geducht boos.

Is dat misschien aardig? O, als Annie en Dolf eens alles wisten!

En dan geloof ik, dat ze ook wel een beetje verbeelding hebben. Dat ze zindelijk zijn, zie ik graag. Maar ze moeten niet den heelen dag in den spiegel kijken. Dat is al te dwaas. Verbeeld je, een konijn dat in den spiegel kijkt. 't Is immers belachelijk!

Ook het schaapje moet niet al te trotsch worden. 't Is wel een heel lief diertje, maar toch nog niet het mooiste van de heele wereld.

Vroeger heeft Dientje het ook eens een lintje om den hals gedaan. Maar het wilde er toen niets van weten, en stond net zoo lang tegen een boom te schuren, tot het stuk was. Dientje is nu bezig een keurig halsbandje te maken. Als we terugkomen krijgt het dat om, maar dan moet het niet zoo erg trotsch zijn.

En nu heb ik alles gezegd, wat mij op het hart lag. Past nu allen maar goed op. We komen gauw weer thuis.

De groeten van Dientje. Dag Puck!

Dankbare Javanen.

X.

Oom Karel zat al heel vroeg in den morgen in zijn kantoortje te schrijven. Daar kwam Dientje aanstappen. Ze loerde eventjes naar binnen en riep: „Morgen oom, heb u goed geslapen?”

„Morgen Dientje! Ja, best hoor. Kom er maar eens in. Ik krijg toch zeker een morgenzoen?”

Dientje liep naar binnen, en gaf oom een zoen dat het klapte.

Daar kwam Nico ook goeden morgen wenschen. Hij keek eens goed rond en bleef vol verwondering staan voor een paar mooie jachtgeweren. Die hingen aan een prachtig gewei van een hert. En daar naast zag hij ook nog de reusachtige horens van een banteng of wilde stier. In een hoekje hing een glazen kastje vol medecijnen.

„Voor wien is al die obat? *) vroeg Nico. Toch niet voor u, oom?”

„Neen, vent. Ik heb gelukkig maar zelden medecijn noodig. Maar je weet toch wel dat hier nog meer menschen zijn. In onze kampong wonen wel honderd Javaansche families. Wij hebben dus ook nog al eens zieken.”

*) Medicijn.

(Slot volgt.)

De Leeftijd van den Mensch.

Ik weet niet of gij dat mooie sprookje van Grimm kent over den leeftijd van den mensch. De dichter stelde het voor alsof, toen de wereld geschapen was, er moest worden vastgesteld hoelang elk beest en de mensch leven zouden. De ezel kreeg dertig jaren, maar vond dit te veel, omdat hij altijd zoo hard moest werken. Toen erbarmde zich de Schepper en schonk hem achttien jaren minder. Daarna volgde de hond. Ook hem was een leeftijd van dertig jaren te lang. Oud en tandeloos zou het leven hem een last zijn. En de Heer erbarmde zich weder en nam twaalf jaren terug. In de derde plaats kwam de aap en deze wilde evenmin dertig jaren leven. Het grimassen maken was hem te zwaar. En de Heer was genadig en schrapte voor hem tien jaren.

Toen verscheen de mensch en die vond dertig jaren te kort. Hij had na dertig jaren pas zijn huis gereed, zijn boomen geplant, zijn eigen haard ingericht.

En op zijn bidden kreeg hij eerst de achttien jaren van den ezel, dan de twaalf jaren van den hond, en ten slotte nog de tien jaren van den aap. Alzoo leeft de mensch zeventig jaren. De dertig menschenjaren gaan vlug voorbij, dan moet hij achttien jaren hard werken als een ezel, vervolgens komen de twaalf jaren van den hond: hij wordt langzamerhand stijf en verliest zijn tanden en ten slotte leeft de mensch de tien jaren van den aap: hij wordt zwak van hoofd en doet soms dwaze dingen.

Een goed Antwoord.

De bekende Amerikaansch millionnair Jay Gould kocht eens aan het station te Boston een blad van een conrantenjongen, die een eenigszins bruin gezicht had.

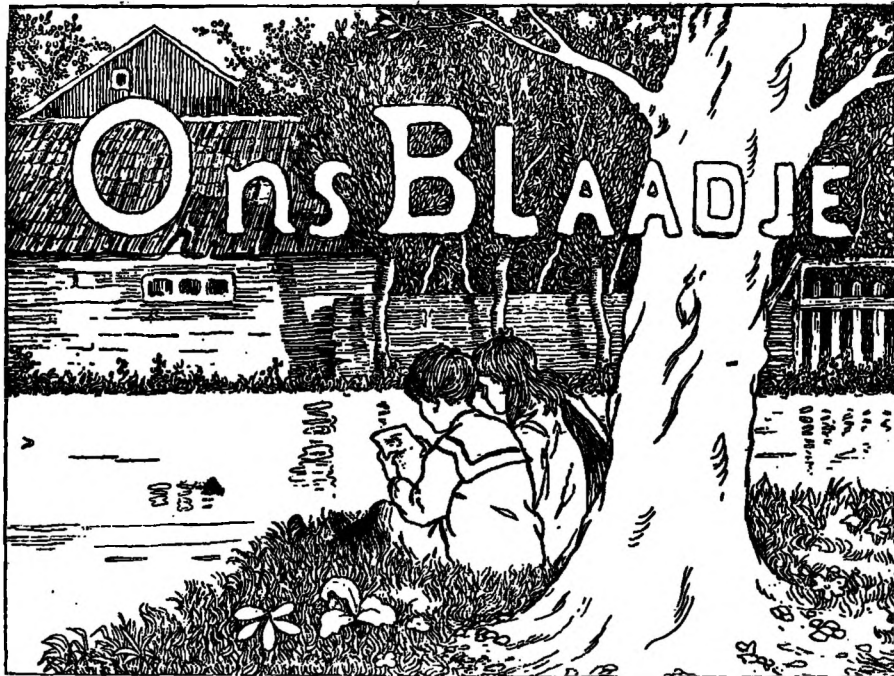
In plaats van het gebruikelijke twee-centsstuk gaf hij hem een vijfcentsstuk en zeide:

„Behoud die drie centen maar en koop er een stuk zeep voor, om je gezicht te wasschen.”

Maar de knaap schudde krachtig het hoofd, gaf den millionnair drie centen terug en antwoordde:

„Behoud uw geld liever en koop daarvoor een boek over wellevendheid.”

Jay Gould vertelde menigmaal dit voorval, en voegde er dan altijd bij, dat deze knaap sedert twintig jaren de eerste „man” was geweest, die werkelijk indruk op hem had gemaakt.

WEEKBLADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtate Jaarg. -- No. 30.
20 Augustus 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Uit het Land der Klapperboomen. — Bladvulling.*

Vertellingen uit het Land der Klapperboomen. Dankbare Javanen.

X.

(Slot.)

„En is hier dan ook een dokter, oom?”

„Neen, die is er niet. Maar er is toch wel iemand die voor dokter speelt. Wie zou dat zijn, denk je?”

„Oom, natuurlijk.”

„Juist, als er menschen ziek zijn, ga ik eens even kijken, en gewoonlijk kan ik hen ook wel helpen. Ik maak dan hier de obat (medicijn) gereed en breng die aan de zieken.”

„En worden de menschen dan ook beter?”

„Zeker, Nico. Jij krijgt toch ook wel eens medicijnen van je mama en

dan wordt je immers ook weer gezond. Alleen als er een zware zieke is, laat ik den dokter-djawa 1) komen."

"Maar oom," vroeg Dientje nu, "is het niet vies bij die Javanen in huis?"

"Vies, wie denkt er nu aan vies als hij bij een zieke komt! En daarenboven die Javanen zijn niet vies, daar zorg ik wel voor. Zij krijgen nette huisjes en die moeten ze goed onderhouden. De meesten doen dat trouwens uit zich zelf. Heb je niet gezien dat in onze kampong alles even zindelijk er uit ziet? En dan, de zieken moeten toch geholpen worden. Of moet ik die arme Javanen maar laten doodgaan?"

"Nu," zei Nico, "zij mogen u toch wel dankbaar zijn."

"Dat zijn ze ook, Nico, en zelfs zeer dankbaar. Je moet niet zoo slecht over die menschen denken. Ik zal je eens iets vertellen, waaruit blijkt dat er ook onder de Javanen goede dankbare menschen zijn.

Ik zelf was eens heel erg ziek. Ik had al meer dan een maand de koorts, en geen medicijn wilde baten. Op zekeren avond kon ik het niet langer uithouden. Ik had het verschrikkelijk benauwd en droomde heel raar.

Ten einde raad liet ik mijn mandoer-(meesterknecht) roepen en ik zei tot hem: "Wirio, zoek in de kampong iemand, die dadelijk naar de stad wil om den dokter te halen."

Wirio ging heen, nam een goed paard en reed zelf zoo vlug hij kon naar de stad.

Vroeg in den morgen kwam hij met den dokter terug. Deze zei, dat ik niet langer op het land mocht blijven. Alleen verandering van lucht kon mij weer gezond maken. Ik moest daarom nog dienzelfden dag in een draagstoel naar de stad vervoerd worden.

Toen de menschen in de kampong dat hoorden, waren zij zeer bedroefd. Zij wilden zoo gaarne iets voor mij doen, en daarom maakten ze met hun allen een heel gemakkelijken draagstoel met een zonnescerm er over heen.

Tegen den middag kwamen er wel twintig mannen voor mijn deur om den draagstoel te brengen. Ik begreep er niets van, en gaf hun te kennen dat er slechts acht sterke mannen noodig waren om mij te dragen. Maar allen hielden den stoel krampachtig vast.

Ik werd een beetje boos en wees acht flinke Javanen aan. Toen dropen de anderen heel teleurgesteld af. Ik vroeg mijn mandoer wat dat alles toch te beduiden had, en hij vertelde me toen, dat de Javanen er een eer in stelden mij te mogen dragen. "U hebt hen zoo dikwijls geholpen als ze ziek waren," zoo zeide Wirio, "en daarom willen zij nu ook gaarne iets voor u doen. want anders komen zij nooit in de gelegenheid hun dankbaarheid te toonen."

"Ik was nog pas een paar dagen in de stad," zoo vervolgde oom het verhaal, "toen ik op een middag bezoek kreeg. Het waren vier mannen uit onze kampong. Zij hadden een mandje heerlijke djerooks 2) bij zich, en verzochten mij die van hen aan te nemen.

Ik liet de vruchten naast mij op de tafel zetten en bedankte hen vriendelijk. Toen waren die goede menschen heel blij. Zij wenschten mij spoedige beterschap en gingen heen.

1) Een inlandsch dokter, die zijn opleiding ontvangt aan de dokter-djawa te Batavia.

2) Indische sinaasappels.

Eenige dagen later kwamen er weer een paar mannen. Zij hadden een korfje prachtige mangistans 1) bij zich.

De dokter, die juist aankwam, wilde de menschen weggagen, maar toen ik hem vertelde vanwaar zij kwamen en wat zij wilden, werd hij heel vriendelijk tegen hen en hij zeide tot mij: „Nu leer ik den Javaan ook eens van zijn goede zijde kennen. Men is er altijd vlug bij om op zijn gebreken te wijzen, doch van zijn deugden rept men zelden.”

Zoo kreeg ik elke week een paar keer lekkere vruchten. Eindelijk was ik geheel beter. Ik mocht weer naar het land terug. En wat hadden zij gedaan, de goede menschen?

Toen ik aankwam vond ik de voorgalerij geheel versierd met groen en bloemen. En zij kwamen me allen geluk wenschen met mijn herstel.

Ik vond het zoo aardig van die eenvoudige Javanen, dat ik hun den volgende dag, dat was juist mijn verjaardag, een groot feest aanbod.

En sedert dien tijd geef ik elk jaar op denzelfden dag een slamatan. Dan hebben al mijn werklieden een vrijen middag, die dan in gepaste vroolijkheid wordt doorgebracht. Want een van de goede eigenschappen van den Javaan is ook, dat hij bij feestelijke gelegenheden altijd even kalm en netjes is. Luidruchtigheid kent hij als 't ware niet. Als hij slechts rustig op zijn matje kan zitten, omringd door de vrienden, terwijl de gamelan haar eigenaardige muziek laat hooren, als hij dan verder van tijd tot tijd het hart kan ophalen aan een echt Indischen schotel, is hij meer dan tevreden. En wanneer dan des avonds nog het geliefde wajangspel 2) vertoond wordt, gevoelt hij zich de gelukkigste aller stervelingen.”

Terug van de Reis.

XI.

Zoo even zijn Nico en Dien met hun ouders teruggekomen van de reis. En door wien werden ze het eerst begroet? Door den trouwen Puck natuurlijk.

Het dier was dol van blijdschap. Het blafte en sprong in het rond en liep van den een naar den ander.

Toen Nico het hondje eindelijk opnam, bedaarde het een beetje.

Voordat Puck zoo te keer ging, kwamen de bedienden allen toelooopen. Zij waren ook blij, toen zij de familie terug zagen.

Dientje liep regelrecht naar de kinderkamer, om te zien hoe het met Poppie was. Die lag nog rustig in een hoekje. Puck had haar heelemaal geen kwaad gedaan. Gelukkig maar! Oom had haar dus voor niets zoo ongerust gemaakt.

Zij nam Poppie dadelijk op den arm en liefkoosde haar. „Arm kindje,” zei ze, „ben je zoo lang alleen geweest? En heb je om je maatje gehuild? Wees nu maar gauw stil. Ik zal nooit weer zonder Poppie uitgaan.”

Met de pop op den arm liep ze naar haar schaapje. Het was in die wei rustig aan het grazen. Toen het Dientje zag, begon het te blaten. Dat was van blijdschap over het weerzien. Het schaapje zag er heel goed uit. Zijn

1) Een van de fijnste Indische vruchten.

2) Een oude inlander brengt met uit hout gesneden figuren van menschen en dieren schaduwbeelden op een wit doek. Terwijl hij die beelden op allerlei wijzen laat vechten, dansen enz., vertelt hij op zangerigen toon brokstukken uit de Javaansche heldensagen. De beelden stellen dan de hoofdpersonen uit het verhaal voor.

wol was mooi wit. Annie had dus goed voor het diertje gezorgd. Maar van een mooi lintje zag Dientje niets. Dat had oom dus ook maar verzonnen. Die ondeugende oom!

Dientje haalde nu gauw het halsbandje dat ze zelf gemaakt had. Dat deed ze het schaapje om en toen zag het er eerst recht lief uit.

Ondertusschen ging Nico met Puck naar de konijntjes. Ze zaten allen rustig bij elkaar in het hok. En er lag nog volop gras. Ze zagen er goed uit. Nico vond ze zelfs groot geworden. Maar zoo erg schoon waren ze nu niet. Hoe kon dat ook? Dolf had vergeten het hok uit te halen. Dat deed Nico eens in de week. Maar Dolf had toch goed zijn best gedaan. Hij had dus zijn loon verdiend.

Van een spiegeltje was natuurlijk niets te zien. Nico moest er nog om lachen. Die oom Karel was toch een echte grappenmaker.

Dientje en Nico ware weer heelemaal gerust. Als Annie en Dolf nu maar kwamen. Maar die waren met hun mama boodschappen doen.

Dientje en Nico gingen nu maar wat slenteren door den tuin. Ze keken naar al de mooie bloemen en plukten hier en daar een roos. De tuinjongen had ze best verzorgd. Ze groeiden en bloeiden allen even mooi.

„Pink!” klonk het opeens achter hen. Ze keken om en zagen Annie en Dolf. De begroeting was allerhartelijkst.

„Hoe laat ben je aangekomen?” vroeg Annie. „Het spijt me dat we er niet waren.”

„Om elf uur zoowat,” antwoordde Nico. „Och, we hebben toch zoo'n pret gehad! Oom Karel is een echte grappenmaker. Ik moet je nog heel wat van hem vertellen.”

„En ben je tevreden over ons?” vroeg Annie verder.

„Ja, zeker, je hebt beiden goed opgepast. Puck ziet er best uit en de konijntjes zijn zelfs gegroeid. Kom nu maar eens mee, Dolf, dan mag je volgens belofte een uitzoeken. Je hebt je belooning wel verdiend.”

Dat behoefde Nico geen tweemaal te zeggen.

Allen gingen nu naar het konijnenhok.

„Kies nu maar, Dolf,” zei Nico.

„Mag ik Zwartkopje hebben?” vroeg Dolf.

„Wel zeker. Wacht ik zal hem eens even vangen. Hier heb je hem al. Ik had eigenlijk gedacht dat je Witje zou nemen.”

„Waarom dacht je dat, Nico?”

„Ja, dat zal ik je straks wel een vertellen. Neem Zwartje nu maar.”

„Dank je wel, Nico. Ik ga hem nu maar dadelijk in het hok zetten.”

„Heb je dan ook al een hok, Dolf?”

„Ja, zeker, dat heb ik in de vacantie met onzen tuinjongen in elkaar getimmerd. Het is een heel aardig hok geworden, kom maar eens mee kijken”.

„Wacht dan nog even. We hebben ook een kleine verrassing voor Annie, die heeft ook wel wat verdiend.”

Nico en Dientje gingen even naar binnen en kwamen terug met twee kleine bloempotjes. Daarin groeiden twee fijne rozen.

„Die zijn voor Annie,” sprak Nico. „Het zijn vreemde rozen. Deze heet de *Wilhelmina* en dat is de *Oranjeroods*. Oom heeft er verscheidene van in bloei. Ze zijn prachtig.”

„Hartelijk dank, Nico en Dientje,” zei Annie. „Mama zal er ook blij mee zijn. Zij houdt zooveel van rozen.”

„En heb je ook om mijn koffiebossen gedacht?” vroeg Dolf nu.

„Ja, zeker, die zal ik ook even halen..... Hier zijn ze al. Het zijn mooie vruchtjes, vind je niet? Bekijk ze nu maar eens goed. Binnen in zitten twee pitten. Dat zijn de koffieboonen. Je mag ze gerust doorbijten, het vleesch smaakt zoet.”

„Weet je wat ik nu doe?” sprak Dolf. „Ik ga een paar van die pitten planten, dan krijg ik ook koffiestruiken.”

Daarna gingen allen naar Annies huis om de geschenken weg te brengen. Zwartkopje werd in het nieuwe hok gezet. Hij keek daar wel een beetje verwonderd rond, maar het nieuwe huisje scheen hem nogal te bevallen, want nadat hij alles eens goed had opgenomen, begon hij maar dadelijk te eten van het hoopje gras dat Dolf er reeds had klaar gelegd.

Annie bracht de mooie rozen bij mama, die er zeer mee in haar schik was, en de vriendjes ook nog eens bedankte. Ze hadden elkaar dien morgen nog heel wat te vertellen, en zelfs des namiddags en de volgende dagen kwam het gesprek telkens weer op Bajoe-Lor en oom Karel. Nico wist alles zoo smakelijk te vertellen, dat Annie en Dolf met alle aandacht naar hem luisterden, en zelfs van tijd tot tijd in een hartelijken lach schoten, vooral toen zij het verhaal van al die knappe dieren hoorden.

De brief van Puck en het antwoord daarop werden natuurlijk ook voorgelezen, en toen Nico een paar dagen later naar school ging, nam hij die grappige brieven mee om ze aan zijn andere vriendjes te laten lezen.

En zoo gebeurde het, dat Mijnheer de beide brieven ook in handen kreeg. Hij vond ze zoo aardig, dat ze den eerstvolgenden Zaterdag in het vertel-uurtje werden voorgelezen, zoodat al de kinderen er van konden genieten. Dolf en Annie denken nog dikwijls aan den heerlijken vacantielijd, dien zij bij oom Karel hebben doorgebracht. En als zij 's avonds thuis zijn en met mama en papa gezellig in de achtergalerij zitten, dan komt nog heel dikwijls het gesprek op Bajoe-Lor.

Het is dan ook voor Indische kinderen een groot genot om tijdens de vacantie een paar weken te logeeren op een plantage in het gebergte.

Jammer, dat niet allen zulk een goeden en gezelligen oom Karel bezitten.

Gezellige Uurtjes.

XII.

De regen viel in stroomen uit de lucht. De hemel zag grauw van de ware wolken.

„Een echt westmoeson weertje,” zei papa, toen hij des middags na zijn gewoon dutje aan de theetafel kwam. „Dat zal wel een regen voor den zeelen dag worden.”

Ja, als het in Indië westmoeson is, kan het soms geweldig regenen. Zoo iets is in Europa geheel onbekend. Uren achtereen valt het hemelwater bij stroomen uit de lucht. De nietigste beekjes veranderen in snelstroomende rivieren, de lage velden en de kampongs krijgen het aanzien van uitgestrekte meeren.

Dan kan de regen soms heel wat schade aanrichten, en de arme kampong-menschen hebben het zwaar te verantwoorden. En toch kunnen zij het water niet missen. Het maakt hun rijstvelden vruchtbaar en doet de halmen welig opschieten.

Het was dan een echt westmoeson weertje, en Nico en Lientje keken

papa min of meer treurig aan, als wilden zij zeggen: „Zou het heusch den geheelen middag blijven regenen? En mogen wij dan geen oogenblik in den tuin spelen?”

Papa begreep hen en zeide: „Ja, kinderen, de westmoeson is niet de aangenaamste tijd. Je zult er van middag niet uit kunnen.”

Het was een heele teleurstelling voor Nico en Dientje. De eerste had zijn huiswerk al lang af, en zus was moe van het lezen in haar nieuwe boek.

Puckie was ook knorrig. Hij vond het niets prettig zoo lang binnen te blijven. Maar met dat weer wilde hij toch ook niet den tuin in. Hij was al even bang voor den regen als alle honden.

Nico probeerde om een beetje met den hond te spelen, maar Puck had er hoegenaamd geen zin in. Hij kroop onder de tafel, strekte zich zoo behagelijk mogelijk uit op de mat en deed een dutje.

Om half zes kwam de huisjongen de lamp al opsteken. De zwaar bewolkte lucht had het vroeg donker gemaakt. Maar nu werd het ook wat gezelliger in de achtergalerij. Papa stak een sigaar op en ging de krant lezen. Mama haalde haar naaiwerk voor den dag.

„En wat zullen *wij* nu doen?” vroeg Nico.

Daar kwam juist de postlooper aan. Puck spitste de ooren en begon te brommen. Maar de bode trok zich niets aan van het booze keffertje. Hij reikte mama een pakketje over en ging verder.

„Ik geloof dat ik hier een verrassing voor je heb,” zei mama, terwijl zij het pakje open deed.

Ja, het was werkelijk een verrassing voor Nico en Dientje, want er zaten twee fraaie prentenboeken in. Nu was plotseling alle leed vergeten.

Ieder kreeg een van de mooie boekjes en toen begonnen zij ijverig plaatjes te kijken en te lezen.

Zoo ging de lange avond recht gezellig voorbij.

En ondertusschen regende het nog maar altijd even hard.

Papa had dus wel gelijk gehad. Het werd een regen voor den geheelen nacht. Het was welkelijk een echt west-moeson-weertje.

Den volgenden middag was het alweer regen en nog eens regen.

„Het is om er verdrietig onder te worden,” zei mama. „Wij hebben het zonnetje den geheelen dag nog niet gezien.”

Nico en Dientje *waren* al verdrietig, maar dat zou wel weer spoedig over gaan.

Vroeger dan gewoonlijk werd ook dien avond de lamp aangestoken en toen zag het er weer heel gezellig uit in de ruime achtergalerij.

„Als maatje ons nu nog eens wat wilde vertellen”, vleiide Dientje.

„He, ja, ma!” riep Nico dadelijk, „nu een vertelling.”

Mama glimlachte eens en zei: „Komt dan maar bij mij zitten, hier op de bank. ik geloof dat ik nog een aardig verhaaltje ken. Het heet:

Een goede Ziel.

Er was eens een meisje, Bertha heette zij, die een heel oude baboe had, van wie zij zeer veel hield. Dat was dan ook geen wonder, want er was geen betere en trouwere baboe op de geheele wereld.

Zij had Bertha opgepast en gedragen, toen deze nog een klein kindje

was. En toen Bertha den leeftijd van twaalf jaar bereikt had, was de baboe er nog.

Wat had het oudje in die vele jaren al niet voor „nonnie” gedaan. Zij had dag en nacht bij haar bedje gewaakt, als de kleine meid met zware koorts en daar nederlag. En altijd vervulde zij haar zware taak met evenveel liefde en toewijding.

Zij had het kleine kindje leeren loopen, en dag in dag uit met Bertha gespeeld op het groote erf onder schaduwrijke boomen. En altijd was baboe even geduldig, even zacht.

En toen Bertha op zesjarigen leeftijd op school kwam, was het al weer de baboe, die haar elken morgen wegbracht en elken middag afhaalde.

Maar nu was de goede ziel oud en gebrekkig, en het werken viel haar zwaar. Daarom werd zij ook zooveel mogelijk gespaard; want Bertha's ouders hadden medelijden met haar.

Toch wilden zij baboe niet gaarne missen. Zij hadden altijd nog wel eenige hulp van het oudje, en dan, zij konden haar in alles vertrouwen. Maar ook uit dankbaarheid wilden zij baboe gaarne houden en goed voor haar zorgen.

Maar op zekeren dag vroeg het oudje zelf ontslag uit haar dienst.

„Ik kan toch niet meer werken,” zei zij op treurigen toon.

„Als ik loop, trillen mijn beenen en mijn handen beven als ik iets aanvat. Ook mijn oogen zijn niet zoo best meer. Ik ben versleten.”

„En waar wil je dan heen?” vroeg de mama van Bertha.

„Naar de kampong, mevrouw. Ik ga er wonen bij mijn getrouwde dochter. Zij zal zeker goed voor mij zorgen.”

Wat was Bertha verdrietig, toen zij dat hoorde.

Maar mama wilde baboe toch haar zin geven.

„Als de Javanen oud en gebrekkig worden,” zei zij, „verlangen zij naar de kampong. Daar willen zij hun laatste levensdagen slijten in een eenvoudig huisje, te midden hinner kinderen. Daar gevoelen zij zich het best op hun gemak.”

Zoo vertrok de oude baboe naar de kampong.

Met tranen in de oogen nam Bertha afscheid van haar. Ook het oudje was heel bedroefd.

Er waren al een paar maanden voorbijgegaan sedert het vertrek van de baboe. Bertha dacht nog dikwijls aan het oudje, dat altijd zoo goed en bezorgd voor haar was geweest. Soms vroeg zij wel eens aan mama of aan de andere bedienden: „Hoe zou baboe het toch maken?” Op zekeren dag wist de naaister te vertellen dat baboe erg ziek was.

Dat maakte Bertha heel bedroefd en ze vroeg aan mama: „Moesje, kunnen wij niets voor ons oudje doen? Misschien wordt zij in de kampong niet goed verzorgd.”

„Weet je wat, Bertha,” antwoordde mama, „we zullen morgen, dan is het Zondag, eens naar haar gaan zien. Het zou mij ook verdriet doen als zij het in de kampong niet goed had. We zullen in elk geval eenige versnaperingen voor de zieke meenemen.”

Mevrouw liet de kokkin dien middag een lekkere pudding en nog een paar andere gerechten klaar maken.

Den volgenden morgen gingen moeder en dochter al heel vroeg naar de kampong. Het kleine huisje, waarin baboe woonde, was spoedig gevonden.

Och, och, wat was het oudje ziek! En hoe treurig lag zij daar op de harde bank van bamboe, een dun kussen onder het hoofd en dichtgedekt met een oude deken. De huisgenooten waren geheel in de war over het onverwachte bezoek, maar het gelaat der zieke helderde dadelijk op toen zij haar oude kennissen terug zag. Zooveel belangstelling en goedheid had zij niet verwacht. Met tranen in de vriendelijke oogen bedankte zij haar weldoeners voor alles wat deze meegebracht hadden.

Een paar dagen later zond mevrouw de zieke weer eenige versnaperingen alsmede eenige kleedingstukken en een deken.

Het oudje werd gelukkig spoedig beter en toen zij weer een beetje kon loopen, altijd nog steunende op een stokje, waar ging zij toen het eerst heen? Naar het huis van Bertha.

Zij wilde de goede mevrouw en haar lief dochttertje nog eens gaan bedanken.

Een aardige kleinzoon was bij haar. Deze droeg een mandje heerlijke djerooks, die hij Bertha aanbod. Zoo toonde de oude baboe haar dankbaarheid.

Mevrouw gaf den kleinen jongen een gulden, waarmee hij natuurlijk zeer gelukkig was, want voor den eenvoudigen Javaan, die van 10 tot 15 centen per dag leeft, is een gulden reeds een heele schat.

Baboe maakte nog een praatje met de bedienden en keerde daarna terug naar de kampong.

„Arme baboe,” zei Bertha, toen zij het oudje op haar stokje zag voortstropelen. „Zij kon het hier zoo goed hebben, en toch wil zij haar laatste levensdagen liever in de kampong slijten.”

„Wel een bewijs, dat zij er van haar kinderen en klein kinderen veel hartelijkheid ondervindt,” merkte mevrouw op.

„En ze verdient dat ten volle, de goede, oude ziel,” vervolgde Bertha, terwijl zij de baboe nog altijd naogde.

Einde.

Gierig.

Van een bekenden gierigaard werd verteld dat hij op reis was gegaan met niets dan één hemd en één goudstukje. „O,” zei iemand die om zijn slagvaardigheid bekend stond, „hij wisselt onder weg noch zijn hemd noch zijn goudstuk.”

Een Vergissing.

Een dokter stuurde zijn knecht uit om aan een zieke een doos pillen met een gebruiksaanwijzing, en aan een vriend een mand met zes levende konijnen te brengen. De knecht bracht de gebruiksaanwijzing waar zij wezen moest, maar vergiste zich met de rest; zoodat de zieke de zes konijnen kreeg met de aanwijzing: „Twee om het uur te nemen.”

De verdwaalde Geograaf.

De beroemde geograaf Dr. Heylen, die een algemeene beschrijving van den aardbol in het licht gaf, had zich eens met zijn bediende in een woud op korten afstand van zijn woning begeven en verdwaalde; het werd nacht en nog altijd dwaalde hij rond.

Eindelijk werd zijn bediende moedeloos en zei: „Maar mijnheer, hoe is 't bij u opgekomen een beschrijving van den aardbol uit te geven, terwijl gij, op slechts 3 mijlen afstand van uw huis, niet eens den weg daarheen kunt vinden?”

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 81.
6 September 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet.

INHOUD: *Des morgens buiten.* — *Een Dag uit het Leven van Appelsnoetje.* — *Yrapjes.* — *Kindergrapjes.* — *Jongens-Gedachten.* — *Raadsels.*

Des morgens buiten.

Dat was een lust, des morgens vroeg
Te mijmren en te dwalen,
Te luistren wat in veld en woud
De koeltjes wel verhalen.

De bloempjes, badend in morgendauw,
Ze lachten ons vriendelijk tegen;
De statige beuk en 't sprietje gras
't Sprak al van louter zegen.

Hoe zwol het hart van levenslust,
Wat ruischten er vroolijke klanken!
O zonneshijn, o liefdeschijn,
Dat hadden we u te danken.

En nog weêrklinkt in mijn hart dat lied,
Dat liedeken zonder zorgen,
Zooals het ons buiten tegenkloak,
Dien heerlijken zomermorgen.

J. N. VAN HALL.

Een Dag uit het Leven van Appelsnoetje.

DOOR OTTO ERNST.

Eigenlijk heet zij Rosine, mijn driejarig dochtertje, maar ik zeg altijd Appelsnoetje. Onder snoetje versta ik niet alleen haar neusje en mondje, maar heel haar kleine gezichtje, dat gemakkelijk in mijn eene hand verdwijnt. Rosine heeft niet alleen twee roode wangen, maar ziet er precies uit als een appeltje zóó van den boom, om in te bijten. Daarom vond ik den naam Appelsnoetje zoon juist gekozen naam.

De jonge dame heeft het goed, dat mag gerust gezegd worden. Reeds in de vroege soms staan haar broertjes en zusjes voor haar bed, en bewonderen haar rustigen slaap, haar dikke armpjes en beenen, het blonde haar, en de lieve, nog niet afgelegde gewoonte om op haar duim te zuigen, ook in den zoetsten slaap. Als ze wakker wordt ziet ze meestal dezen of genen, die haar met liefde en bewondering aankijkt; dat overkomt zelfs een prins of prinses niet altijd.

Daar is iets, maar wát is er?

Appelsnoetje heeft gedroomd! Kom, Appelsnoetje, vertel eens wat het was! „Wel, ik wou naar 't Iepenveld, en daar wou ik „chocorlaadjes" koopen, en toen verdwaalde ik, en toen kwam ik eindelijk weer thuis.”

Wel zoo! Appelsnoetje kwam eindelijk weer thuis, „eindelijk". Wat zoo'n klein woordje zeggen kan. *Eindelijk* kwam ze thuis, en nu moet je weten, dat het Iepenveld een plein hier vlak bij is, en dat daar een banketbakker woont.

Appelsnoetje behoeft maar haar mondje open te doen, en we zijn allemaal verrukt; ieder verkeerd verwoegd werkwoord heeft een succes, een succes waarop menig schrijver jaloersch zou zijn.

Toch heeft ook het leven van dit goudhaantje zijn kleine verdrietelikheden; iederen ochtend opnieuw komt dat verdriet opdagen in den vorm van een kam. Men moet niet geringschattend over dat verdriet glimlachen, maar bedenken dat klein leed voor kleine kinderen dikwijls hetzelfde is, wat groot leed voor ons groote kinderen is, en dat bij de kleintjes meermalen een zonnestofje aangroeit tot een donkere onweerswolk.

Op zekeren dag zat Rosine op den schoot van haar moeder, en genoot onder haar liefkozingen als een katje in de zon.

„Je bent mijn hartelap," zei moeder.

„Jaa," antwoordde Appelsnoetje met overtuiging, en met een blik vol vertrouwen haar moeder aanziend, voegde ze er bij: „Mamma zal me toch niet in een pakje wegsturen?" Mijn vrouw begreep haar eerst niet, maar langzamerhand ging haar een licht op: Eenige dagen geleden, toen ik uit de stad was, had ik o. a. geschreven: „Stuur me Appelsnoetje in een postpakket!" Mijn vrouw had dit uit mijn brief aan de kinderen voorgelezen, en Rosine had dagen lang angst gehad, dat zij als pakje op de post gebracht zou worden.

Toen Appelsnoetje vandaag gewasschen, gekamd en aangekleed was, kwam zij in mijn handen. In dit tijdperk van volmaking bevalt zij mij het minst. Een kind dat pas gekamd is en een stijf gestreken jurk aan heeft, ziet er zoo harkerig uit. Maar na een half uurtje reeds beginnen de stijf naast elkaar gestreken haartjes te leven, en staan zij langzaam en behoedzaam op, en als zij merken dat de kam niet meer in de buurt is,

beginnen ze dadelijk weer hun dartel spel met de lucht en de zon; de ernstige stijve plooiën die het strijkijzer achterliet verdwijnen, en het geheel krijgt meer den vorm van een menschenlichaam met een jurkje aan.

De dag van vandaag komt mijn dochter Appelsnoetje toe. Dat kwam zoo: Onlangs hing zij aan mijn schrijftafel en zei: „Pappa, weet u wat? we moeten samen moeder en kind spelen. U ben 't kind en ik ben de moeder. En dan moet u erg ondeugend zijn en dan krijgt u tik, maar uit gekheid, ja?”

„Ik kan niet met je spelen.”

„Waarom niet?”

„Omdat ik moet werken.”

„Waarom moet u werken?”

Daar ik geen kans zag haar aan het verstand te brengen wat een dichter is, zoo ging ik een anderen kant uit en zei:

„Omdat ik geld moet verdienen.”

„Waarom moet u geld verdienen?”

„Omdat ik voor jullie allemaal te eten moet hebben.”

„Mamma heeft wat te eten!” roept ze uit met een stem die duidelijk wil zeggen: dat wist je niet, maar het is toch heusch zoo. „In de keukenkast, 'n heele boel.”

Dat is een van die bewijsgronden, die niet tegengesproken kunnen worden. Het is voor driejarigen in de wereld zoo gemakkelijk om gelijk te krijgen. En dat heeft men er nu van; daar slooft men zich voor uit om zeven dagelijksche brooden in de week te verdienen, en met de eer daarvan loopt mamma weg.

Na een hoogst bedenkelijke pauze vervolgde Appelsnoetje weer het gesprek.

„Pappa, wanneer moet je nu niet meer, in 't geheel niet meer, werken?”

„Ja, dat weet ik niet. Wat zou je dan willen, als ik niet meer werkte?”

„Dan wil ik een *heele dag* met je spelen!”

Ik kon den stralenden blik waarmee zij dit zeide, niet weerstaan, en ik beloofde eens een *heelen dag* met haar te spelen. Zooals te begrijpen is, werd ik den volgenden ochtend om vijf uur aan mijn baard en mijn neus getrokken. Appelsnoetje stond voor mijn bed en vroeg: „Pappa wil je nu vandaag met me spelen?”

„Nee, vandaag niet.”

„Wanneer dan?”

„Weet nog niet.”

„Morgen?”

„Zal 'ns zien. Misschien.”

„O mamma, pappa wil misschien morgen met me spelen!!”

Met dit bericht werd ook mamma gewekt.

Appelsnoetje bewees gesteld te zijn op woord houden. Maar ik zou in ieder geval aan mijn belofte voldaan hebben, want ook ik ben een vriend van woord houden, in 't bijzonder tegenover kinderen, en dat komt omdat een van mijn kennissen, een knappe en lieve jonge dame, mij eens een geschiedenisje vertelde.

Toen zij nog een klein meisje was, bezocht eens een rijke en beroemde oom het zeer eenvoudige huis waar zij met haar ouders leefde. Hij was vriendelijk voor allen, en zoo vroolijk, en hij was toch zoo'n beroemde man; het kleine meisje nam hij op schoot en zei tot haar: „Als ik weerom kom,

mijn kind, dan krijg jij een pop zooals je nog nooit gezien hebt." En toen verdween de oom als een komeet, met een glanzenden staart van heerlijke herinneringen en prettige beloften. Maar het duurde zoo lang voordat de komeet weer terugkwam, en 't laat zich denken hoe langzamerhand de pop in de verbeelding van het kind groeide en grooter werd, hoe ze armen en beenen kon bewegen, hoe ze de oogen kon sluiten net of ze sliep, en hoe ze zelfs eens op een keer hard begon te schreien en mama, mama riep! En toen een jaar voorbij was gegaan, kon zij loopen en spreken en eten, en hield niet van melksche pap, en deed in niets meer onder voor een gewoon menschenkind; het was immers een pop zooals men er nog nooit een gezien had! En kleeren die ze had — nou! Hempjes en broekjes met kantjes en tusschenzetsels. Een zijden onderrok, die werkelijk „froefroe" deed! En een japon naar de laatste mode, met puntlijf, wijde mouwen en strooken! En eindelijk, eindelijk verscheen oom weer aan den hemel. „Dag oom!" kon het kleine meisje zelfs niet zeggen; er zat haar iets in de keel; maar haar schitterende oogen zeiden hoe blij ze was met het bezoek. De rijke en beroemde oom was ook ditmaal zeer vriendelijk, maar ook zeer gehaast; het kleine meisje dacht steeds: waar heeft hij nu toch die pop; in zijn zak kan ze niet zijn, die is niet groot genoeg. Zij was echter te welopgevoed om er naar te vragen. Toen kwam oom naar haar toe (nu komt 't, dacht 't meisje), en tikte haar zachtjes op de wang, alsof hij haar nog nooit op schoot had gehad. Hij zei „adieu" en was weg. En het kleine meisje had een gevoel alsof oom haar op 't hart getrapt had en of dit opgehouden had te kloppen. Ja maar, hoe kan dan ook zoo'n klein meisje gelooven, dat zoo'n groote oom aan niets beters te denken heeft dan aan poppen? Zoo iemand denkt aan geld verdienen en aan petroleumbronnen en aan de politiek, maar aan poppen? En de pop die zij niet kreeg heeft het jonge meisje, zoo groot als ze nu is, nooit geheel kunnen verkroppen. Ik heb het haar toen dadelijk gezegd en zeg het nog: Als ik dien rijken en beroemden oom tegen kom, dan zal ik hem dat eens inpeperen.

Het is midden in den winter, buiten is alles door een verblindend wit sneeuwkleed bedekt. We beginnen onzen heelen dag spelen door met de poppen en moedertje te spelen, schering en inslag van meisjesplezier. Moeder Rosine heeft vandaag drie kinderen: Ursula, Hedwig en ik. Mijn zusters Ursula en Hedwig zijn poppen, maar ik ben geen pop en toch heb ik reden om jaloersch te zijn, daar de poppen bij Appelsnoetje minstens even hoog staan aangeschreven als ik. In het bijzonder ben ik nijdig op Ursula, een erg aftandsche pop, die bij iedere beweging zemelen verliest, en wangen heeft als de huid van een ouden rhinoceros; maar zij heeft op mij dit voor, dat haar moeder veel meer met haar heeft gespeeld dan met mij, en vandaar die genegenheid. En als men nu een professor neemt en hem tot Appelsnoetje laat zeggen: „Lief kind, de pop is slechts de uitbeelding van een mensch, maar geen werkelijk mensch!" wat denkt ge dat Appelsnoetje zou antwoorden, ten minste als ze hem begreep? — Ze zou lachen en zeggen: „Ursula is net zoo goed een mensch als u."

Toen onze jongen nog een baby was, had hij een pop die voor zijn nog gebrekkig spraakvermogen den zeer juist passenden naam „Dadda" droeg, en deze pop had door een of andere oorzaak op zekeren dag geen achterhoofd meer. Toen mijn vrouw nu den heelen kop wilde verwijderen om er een nieuwen op te zetten, bleek het dat hij zoo vast op den romp zat dat

het zoo niet ging. Zij nam daarom een hamer om hem er af te slaan, maar had niet bemerkt, dat onze mannelijke baby angstig naar de onthoofding keek, en toen de hamer op Dadda's kop terecht kwam, liet de jongen een zoo doordringenden kreet hooren, dat wij er van schrokken. Mijn arme vrouw had zonder het te vermoeden een bezielde lichaam doodgeslagen. Want dat Dadda een ziel had gehad, dat voelden wij nu, een trouwe ziel, die zelfs niet ontvloden was uit het gat in den kop.

Zeer merkwaardig is het, dat de eerste bezigheid van Appelsnoetje met haar kinderen hierin bestaat, dat ze hen gaat kammen. Het kleine moederje doet heel verontwaardigd, dat zulke groote meisjes als Hedwig en Ursula zich zoo tegen het kammen verzetten! Nog merkwaardiger is het, dat als ik aan de beurt kom en geen kik geef bij het kammen, en mij inbeeld dat ik zodoende een wit voetje bij de strenge mama zal krijgen, ik den bal misla, en mama nu in ernst ontevreden wordt.

„Ach neen, pappa, niet zoo, u moet ook huilen!” roept ze eenigszins boos uit. Ik begin dus te huilen als een zeestoomboot, en merk duidelijk op, dat zelfs lieve kinderen als Appelsnoetje, het ondeugend-zijn oneindig aardiger vinden dan welopgevoedheid. Dat kan men ook zien als kinderen schooltje spelen. Een korten tijd gaat alles goed, dan wordt een van de scholieren, die wat bewegelijk van aard is, brutaal, de klas slaat dadelijk tot oproer over, de onderwijzeres bekeert den een na den ander, of de onderwijzer begint er op los te trommelen, en de opvoedkunde is begonnen erg plezierig te worden.

Daar Appelsnoetje intusschen lust heeft gekregen om op visite te gaan, zoo moet ik de voor dit doel noodzakelijke tante voorstellen.

„O ja, pappa moet nou uit gekheid 'ns tante zijn!”

„Uit gekheid is het tegenovergestelde van de werkelijkheid; de heele wereld verdeelt zij in twee helften: een helft werkelijkheid en een helft gekheid.

„O, en hier moet uit gekheid uw huis zijn, ja?”

Zij trekt mij in een hoek van de kamer, waar ik tusschen een kachel en een kast op de hurken moet zitten, maakt in haar poppenwagen voor haar dochtertjes een bed klaar, en schudt de kussens volgens de regels der kunst op, alsof ze sinds 20 jaar niets anders gedaan heeft, legt een ouden lap die „uit gekheid” een hoed is, op haar blonden krullebol, en komt daarna met haar kinderen op bezoek bij tante.

„Klingelingeling,” roept ze als ze vlak voor mij staat. Dat is de bel van de voordeur.

„Zoo bent u daar,” — zeg ik, maar ik wordt dadelijk in de rede gevallen.

„Nee, u moet eerst zeggen: „deur toedoen.”

Ik zeg dus „deur toedoen!” en zij komt binnen.

„Dag tante.”

„Zoo is u daar! dag mevrouw Appelsnoetje.”

„Welnee, ik ben immers mevrouw Smit!”

„O juist, mevrouw Smit, dat is lief van u, dat u mij eens komt opzoeken.”

„Ja.”

„En zijn dat uw kindertjes? Wat zijn die snoezig!”

„Ja. — Ik krijg nog een kindje als ik jarig ben.”

„Zoo! — Maar gaat u toch zitten, mevrouw Smit.”

„Ja.” Zij gaat op een klein stoeltje zitten, met de manieren van een dame, die vooreerst niet opstapt. Dan volgt er een heele poos stilte: de kleine

mevrouw Smit heeft het nog niet zoo ver gebracht om over het weer te beginnen. Eindelijk weet ze wat.

„Wat eet u van middag?” vraagt ze.

„Boonen met spek,” zeg ik.

„Dat lust ik niet! Ik eet vandaag pudding.”

„Zoo!”

„Ja. — En nu moet ik weer naar huis.”

Mevrouw Smit alias Appelsnoetje alias Rosine gaat naar huis en aan haar huiselijke bezigheden. Wie moet er voor het vereischte dienstmeisje spelen? Natuurlijk ik, daar ben ik vandaag voor.

„Riek, neem de mand mee, je moet wat voor het middageten gaan halen.”

„Jawel, mevrouw Appelsnoetje!”

„Ik heet immers niet Appelsnoetje, ik heet immers mevrouw Smit!”

„Ach ja, dat is waar! Wat moet ik dan halen, mevrouw Smit?”

„Suiker.”

„Hoeveel?”

„Voor twintig gulden.”

„Is dat niet wat veel?”

„O ja, voor een cent dan!”

„Is dat niet wat weinig?”

„Pappa, zeg u 'ns voor hoeveel!”

„Ik heet immers niet pappa, ik heet immers Rika!”

„Ach Papp — a — a!!!”

„Nu dan: voor 50 cent.”

„Hè ja.”

„En wat moet ik nog meer halen?”

„Chocorlaadjes.”

„Voor hoeveel?”

„Voor honderd millioen gulden.”

Mevrouw Smit houdt er vier getallen op na: een, twee, drie en honderd millioen. Zij gebruikt wel is waar ook andere getallen, maar dat zijn maar zeer vage begrippen, geen scherp omljnde hoeveelheden. Als ze een grooter hoeveelheid wil aanduiden, dan zegt ze „honderd millioen.” Dat is het lieve sprookje dat eeuwig zal blijven bestaan, het zalige „kind zijn” of „met drie stappen in de oneindigheid.” Mevrouw Smit is echter voor rede vatbaar.

„Voor honderd millioen gulden chocolaadjes is te veel. Dan krijgt u pijn in uw buik, mevrouw Smit.”

„Voor hoeveel dan?”

„Voor vijf cent.”

„O ja!”

„Wat moet ik nog meer meebrengen?”

„Meer niet.”

„Het middagmaal bestaat dus uit suiker en „chocorlaadjes.” Prettig vooruitzicht!

Rosine wordt niet heelemaal in beslag genomen door haar huishoudelijke plichten: een groot glimmend gewreven meubel heeft de aandacht van moeder en huisvrouw eensklaps afgeleid. Het is de bom-bam-kast. Wie de taal der kinderen minder bestudeerd heeft dan ik, kan op het eerste oogenblik de beteekenis van bom-bam-kast zich wellicht niet verklaren. Toen mijn reeds eenmaal vermelde mannelijke erfgenaam nog in babykleertjes

voor het raam zat, en in zijn langzaam ontwakend kinderzieltje met verbazing de dingen der wereld opnam, zag hij op een avond een man aankomen, die een klein lichtje aan een lang stuk hout droeg; en de man stak het lichtje een oogenblik in een lamp, die op een ijzeren paal staat, en opeens brandde de lamp helder! „Dat is de lichtjesman,” zei hij. En op een anderen keer kwam een wagen met twee paarden voorbij, en op het eene paard zat een man die een stok in zijn hand had, en aan dien stok was een touw, en als de man met den stok in de lucht sloeg, dan klapte het. — „Een klapstok”, dacht de kleine wereldburger, en wat hij dacht zei hij ook. En Appelsnoetje zei eens, toen zij een spreek in zijn nestkastje zag wippen: „O kijk eens mamma, die lieve kleine vogels is in zijn vogelstal geging (gegaan);” en toen zij op zekeren dag een kast zag, die als men haar open maakte een menige witte en zwarte tanden liet zien, en die bom-bam deed als men daarop sloeg, doopte zij de piano met groote geestdrift bom-bam-kast.

(Slot volgt.)

Grapjes.

De haan

die deed zijn sporen aan,
om te gaan vrijen
naar Lombardije.

Toen hij thuis kwam, daar stond de hond te boteren (karnen);

De kat die wiesch de schotelen (vaten);

De flieremuis (vleermuis)

Die keerde (veegde) 't huis.

De zwaluwen droegen de assche uit

met allebei heur vleugels; —

't zijn allemaal groote leugens.

(Vlaamsch.)

Je hand die bloedt, —

Je andere hand,

Je neus die brandt.

Kindergrapjes.

Wim, 7½ jaar, wist niet wat een bakerspeld was, om de eenvoudige reden dat hij er nooit een gezien had. Op een avond, onder 't uitkleeden, staat hij bij zichzelf te overleggen wat een bakerspeld toch wezen kan. Eindelijk roept hij uit: „Nu weet ik het: een bakerspeld is een speld om een baker mee te prikken!”

Dezelfde Wim was bezig een konijnenberg te maken. De berg stond, de gangen waren in de maak. Een moest er dwars door heen komen en hiervan was het eene eind gereed. Toen Wim nu aan het andere eind ging graven, kwam hij niet uit en verdrietig zei hij toen: Waar is de uitkomst nou? —

Toto smult lekker aan een boterham met gelei en besmeert er zijn halve gezicht mee. Zijn nichtje Lili, die het jammer vindt dat de lekkernij zoo verloren gaat, wou er ook wel wat van hebben.

Toe, geef me óók wat, zegt ze.

Neen, antwoordt Toto.

Maar hij bedenkt zich en zegt, haar heel edelmoedig de wang toestekend:

Weet je wat, Lili, geef me een zoen terwijl mijn wang nog vol zit!

Mama, tegen Marietje die helpt tafeldekken en een bord breekt: „Maar Marietje, is dat nu helpen! Een bord breken!”

„Maar Ma,” zegt Marietje bedroefd, „ik liet bord alleen maar vallen. Toen brak het vanzelf!”

Jongens-Gedachten.

Een jongen die een opstel over den Ezel moest maken, schreef: „De ezel is een zoogdier en een scheldwoord. Zijn coren vin je in heel veel jongensboeken.”

Raadsels.

1. Waar worden de pannekoeken maar aan éénen kant gebakken?
2. Waar kan het twee nachten aanéén regenen?
3. Wat is de overeenkomst tusschen een bitter drankje en een sterke vesting?
4. Is de toren van de Nieuwe kerk te Amsterdam wel gedekt?
5. Wat is het verschil tusschen een paard en een kruitwagen?

6. 'k Heb altijd in het woud geleefd,
Zonder stemme, zonder tale;
En nu zing ik zonder falen,
Waarin de mensch behagen heeft.
Na mijn dood ben ik verheven
Schoon ik levende was stom.
Uit mij zelve plomp en dom,
Kan ik zoet geluid toch geven.

Kleine Gerritfonds.

Van Beppie N. te Scheveningen fl 2 10. Van Reeltje, Eefje en Mama fl 2 50.
Uit den spaarpot van Jeanne en Willy fl 2.—.

Melk voor Bleekneusjes.

Van Beppie N. te Scheveningen fl 2 12. Van H. en A. M. te Dordt fl 2.—.

Verre-Java-fonds.

Van Beppie N. te Scheveningen fl 2.—.

WEEKBLADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 32.
12 September 1903.

Uitgevers:
MASERKEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet.

INHOUD: *Een Dag uit het Leven van Appelsnoetje. (Slot).* — *Jantje's Bedenking.* — *Uit de School.* — *Ikke niet.* — *Kindergrappes.* — *Antwoorden op de raadsels uit No. 31.*

Een Dag uit het Leven van Appelsnoetje.

DOOR OTTO ERNST.

Appelsnoetje wil nu muziek maken. Ik leg een dik muziekboek op de pianokruk en zet er haar boven op. Zij slaat twaalf maal achter elkaar dezelfde toets aan en zegt: dat is: „Alles blij maakt de Mei”. Dan geeft ze te kennen het lied van „Toontje tip, voetje wip” te willen spelen, dat met denzelfden eenzamen toon schijnt geschreven. Ik maak haar opmerkzaam, dat ook de zwarte toetsen geluid geven. Allengs komt zij er achter dat het nog veel plezieriger is, wanneer zij beide handjes te gelijk op de toetsen neerslaat. Maar zij voelt bij ingeving, dat er aan het genoeg toch nog wat ontbreekt; en nu wordt het haar duidelijk wat dan is: het muziekboek! „Papa nu moet ik ook in het boek kijken, ja?”

„Ja zeker! Dat is de hoofdzaak!”

Ik haal den derden band van de Sonates van Beethoven voor den dag

en sla hem op juist bij No. 106, Sonate voor Hamerklavier. Erg toepasselijk; en nu gaat het er op los. In het muzieklezen overtreft zij den knapsten man van 't vak. Na drie slagen op de piano draait zij het blad om.

„Papa, nu moet u ook zingen!”

Als men bedenkt dat het talent van den kanarievogel reeds tien minuten lang bezig is zich te uiten in een waanzinnig geschetter, dan zal men kunnen begrijpen, dat ook vaderliefde haar grenzen heeft. Ik weet iets, dat haar op andere gedachten brengt.

„Appelsnoetje, willen we prenten gaan kijken?” Geen antwoord; maar op hetzelfde oogenblik laat ze zich van den stoel glijden, gevolgd door het dikke muziekboek, en zit op den grond.

Wij gaan prenten kijken, en die geniet men 't best met den buik op den grond en 't hoofd in de beide handen. Zoo verlangt Appelsnoetje dat deze kunstbeschouwing zal gehouden worden, ook door mij. Daar lig ik. Haar eerste verbazing is voor een groote Amerikaansche stoomboot.

„O Pappa, kijk is, wat 'n groot schip! Dat gaat heelemaal naar Keulen, niewaar?”

„Ja, nog wel, verder, zelfs!”

„O, hé! Dan zou ik wel mee willen varen!”

„Dat geloof ik graag.”

„Weet je nog, Pappa, dat we ook eens gevaard hebben in een schip, weet u nog?”

„Ja natuurlijk, hoe zou ik dat ooit kunnen vergeten!”

„Toen was er een heele groote zee!” Het was een riviertochtje. Alles bij haar; zeeën, riviéren, slooten zelfs.

„O een elektrische tram,” roept zij bij een andere plaat uit. Ze stelt het oude theater te Segesta voor. 1) Haar broer heeft namelijk een spoor-trein, met rails die in een cirkel gelegd worden, en de ringvormige zit-banken van het amphitheater ziet zij voor rails aan. Nog gemaklijker wordt het bij een afbeelding van het Parthenon 2) te Athene.

„O Pappa, net als in de diergaarde, ja?”

„In de diergaarde? Waarom?”

„Ja bij den leeuw zijn hok, weet u dat niet meer?”

Heerlijk Parthenon! Uw slanke zuilen ziet zij aan voor 't traliewerk van een leeuwenkooi!! Voor het antieke is zij nog niet rijp. Wij gaan weer verder kijken. Daar is een prent met mooi gekleurde aardbeien, frambozen en kruisbessen.

„Pappa, dat zijn toch geen heuzelijke aardbeien. Die zijn toch maar uit gekheid, ja?”

„Ja, die zijn maar uit gekheid.”

„Hè, ik wou dat ze heuzelijk waren.” Zooals men ziet, weet ze deze dingen beter thuis te brengen. Zoo ook een prent met afbeeldingen van dieren.

„O een leeuw! een aap! een beer! — Pappa wat is dat?”

„Een rhinoceros.” — Ik moet eens een extra genoeg voor m'n moeite hebben en vraag haar: „Hoe heet dat beest nu?”

1) De ruïne van een oud-Romeinschen „circus” voor stieren- en wilde dieren-gevechten. In 't Zuiden van Europa vindt men er nog verscheidene. Segesta lag op Sicilië N.

2) Een beroemde tempel, overblijfsel uit Griekenlands' bloeitijd. N.

„Een sirocenos!”

„Juist!” Is dat geen genot om te hooren? Toen zij twee jaar oud was, zei ze inplaats „olifant” — „omenint.” Haar sluimerend gehoor had den rhytmus opgevangen, had alleen onthouden dat de olifant een dikhuid is — het overige fantaseerde zij zelve, zooals het kind eens dichters betaamt.

„O die stoute woffel,” roept zij plotseling uit. „Zou hij nu naar de grootmoeder gaan?”

„Ik weet het niet, misschien wel.”

„Jou stoute woffel,” herhaalt ze, en slaat duchtig met haar handjes op den roover in beeld, „je mag het lieve Roodkapje niet opeten!”

Personen verdeelt Appelsnoetje met een fijn onderscheidingsvermogen in „mensen” en „kinderen.” „Menschen” worden weer onderdeeld in „vrouwen” en „ooms.”

„Wie is die oom?”

„Dat is oom Beethoven.”

„En die oom?”

„Oom Garibaldi.”

„En die oom?”

Oom? — Mag men dien man eigenlijk wel „oom” noemen? Het zij zoo. De zon van dit kinderuurtje zal schijnen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen; dus vooruit dan maar! „Oom Nero.”

Nadat ze bij de buste van den Apollo van Belvedere gevraagd heeft: „Wie is die vrouw?” wordt haar opmerkzaamheid door een kraai afgeleid, die buiten met luid gekras door de winterstille vliegt.

„Die kraai kraait,” zegt ze met een ernstig gezichtje.

Zij kijkt nog steeds naar buiten en zegt plotseling: „Nu is het toch winter, niewaar?”

„Ja, nu is het winter.”

„Na den winter komt immers de lente,” verklaart zij met een verstandig gezichtje. „Pappa, wanneer komt eigenlijk de lente?”

„Al gauw.”

„Morgen?”

„Neen, morgen nog niet.”

„Wanneer dan?”

„Na zeven weken.”

„Is 't nu zeven weken?”

„Neen, nu moet het eerst Zondag worden en nog eens Zondag en dan nog eens en dan nog eens en dan nog eens en dan nog eens en dan nog eens en dan is 't lente!”

„O ja!” Zij verheugt er zich over alsof ze haar reeds in de hand had. En op den grond liggend, met beide wangen in haar knuistjes, begint ze een lied te zingen van eigen maaksel:

Nu komt de mooie lente,
 Dan schijnt de zon zoe mooi
 En dan zingen de vogeltjes,
 En dan spelen we in den tuin,
 En dan geeft Dolf mij weer zijn schop,
 En dan graven we weer in den tuin.

Het is een kinderlied met een melodie die steeds weer opnieuw aanvangt; maar eensklaps wordt ze afgebroken door het opzienbarend bericht, dat het eten is opgedaan.

„Aah — mejuffrouw, mag ik u naar tafel geleiden?” Ik moet geducht bukken; zij steekt haar armpje door den mijnen en trippelt aan mijn zijde naar tafel.

Als de soep op tafel komt, roept zij met stralende oogen uit: „O, groentesoep, dat is het lekkerste wat er is,” en zelden wendt zij bij het opdienen van dit gerecht „buikpijn” voor. Dat doet zij bij spijzen die zij niet gaarne eet. Als mijn vrouw haar dan het eten afneemt en zegt: „Nu krijg je vandaag geen vruchten ook,” dan verzekert zij heel gewichtig: „Maar mamma, voor vruchten heb ik geen buikpijn!”

Als er gebakken visch op tafel komt, roept ze: „O, tongking dat is 't lekkerste wat er is.” Weet iemand wat tongking is? Tot dusver is het ons niet mogelijk geweest haar juist te doen onderscheiden bot, schol, tong, sprout en bokking; zij verwacht de visschen, maar ook hun namen, en smeedt allerhande variaties, waarvan bovenstaande een der sprekendste is.

Zij vraagt dringend om visch met graten, evenals zij kersen en pruimen met de pitten verlangt. Mijn vrouw laat een paar reuzen graten in de visch zitten, die Appelsnoetje dan ook na afloop van de smulpartij in triomf laat zien. Een gevoel dat ik heel goed begrijp. Als men drie jaar oud is, wil men niet graag behandeld worden als een klein kind. Bij welke gelegenheid men begint zelfstandig te worden, dat doet er niet toe, maar *aanvungen* moet men er mee, dat ligt nu eenmaal in den aard der zelfstandigheid.

Intusschen heeft het middagzonnetje de sneeuw buiten op verscheiden plaatsen doen verdwijnen, en naar buiten kijkende zie ik op de vensterbank een voorbarigen vlinder zitten. Ik zeg niets, maar neem Appelsnoetje op mijn arm, draag haar naar het raam en toon haar zwijgend het diertje. Zij vliegt mij haast van den arm, als een springlevende karper.

„Een karpèl, een karpèl! Mamma, mamma een karpèl! Anna, Dolf, Bertha, een karpèl!”

De heele familie komt voor het venster.

„Dat is toch een heuzeltjke, nieuwaar? Dat is er toch geen uit gekheid, hé Pappa?”

„Neen, dat is een heuzeltjke, levende kapel.”

„Ja een levende karpèl! Bertha, een levende karpèl!” Ik heb de grootste moeite haar vast te houden, haar heele lichaampje trilt van genoegen.

Ziedaar de eerste frissche vreugde die een ding geeft. Zij heeft op prentjes en in de natuur al vlinders gezien; maar die zijn verbleekt en vergaan, zooals duizend andere vlindertjes uit de lente van deze kinderziel. Eerst vandaag worden vlinder en Appelsnoetje aan elkander voorgesteld. Dat is plezier! Dat is 't genoegen in het geziene, zonder te vragen, wat is dat ding mij en wat ben ik voor dat ding; het genot dat in iedere bloem een ontdekt land ziet en in ieder steentje een persoonlijk geschenk.

„Ach lieve zoete Pappa, laat de karpèl toch binnenkomen!” smeekt de kleine.

Ik tracht dus heel voorzichtig de lente in de kamer te krijgen, zonder dat ik haar vleugels beschadig, en het gelukt inderdaad. Nu zit het diertje op tafel ander een kruisvuur van zeven paar oogen.

„Bertha, je moet niet zoo hard praten,” fluistert Appelsnoetje, „daar kan ij niet tegen.”

En iedere kleine beweging van zijn voelhorens, iedere trilling der vlerkjes wordt met onderdrukten jubel begroet. Dan gebeurt er iets groots, iets ongehoord groots. De vlinder fladdert op en zet zich op den arm van Rosine.

Het kind is volmaakt bewegingloos, alleen haar wijd geopende oogen gaan behoedzaam de rij rond, van den een naar den ander.

„Hij houdt van me,” zegt ze met zaligen trots.

De vlinder heeft, zooals vlinders doen, de bloem zijner keuze verlaten en is weggevlogen naar den kap van het gordijn. Hij maakt geen aanstalten om vandaar terug te keeren en raakt langzamerhand in het vergeetboek.

Dit tusschenbedrijf stond niet op het programma; nu gaan we de tweede afdeeling beginnen: Appelsnoetje is te paard gestegen; het paard ben ik, en als zoodanig mag ik de heele litteratuur der rijliedjes afhoppen, van de heeren met 'r bonte kleeren, van het paardje met zijn vlassen staartje en van

Joe, joe, joe
 Naar Hoorn om een koe,
 Naar Alkmaar om een varken.
 Zoo rijden we naar Marken,
 Naar Marken om een wagen,
 Zoo rijden we naar Schagen,
 Naar Schagen om een sjees,
 Zoo rijden we naar de Bee(t)s,
 Van de Bee(t)s naar Akersloot
 Om een schootje wittebrood.

Plotseling houdt ze met paardrijden op en trekt een zeer bedenkelijk gezicht. Ik ken dat, en zou dat een chocolade-gezicht willen noemen. Onder het rijden heeft ze chocolade-gedachten gekregen. Vragen mag ze natuurlijk niet, maar van tijd tot tijd sluipt een diep ernstige chocoladelik naar de schrijftafel, en dan kijkt ze mij aan met een gezicht dat uideeljk zegt: „Hij merkt nog altijd niets” Ze wil trachten iets van haar geleerdheid om te zetten in zoetigheid.

„Wil ik 'ns tellen?”

„Ja, doe dat!”

Zij telt; bij twee en twintig zet zij iederen keer een guitig, triomfeerend gezicht, als wilde zij vragen: „Wat zeg je daarvan?!” Vroeger zei ze altijd dwee, dwaalf en dwindig. Natuurlijk toon ik heel wat bewondering, en als ze het brengt tot twee en twintig, dreig ik haast om te vallen van verbazing. Maar zooals het met jonge kunstenaars meestal gaat, zij willen nog hooger stijgen dan den top; Appelsnoetje denkt: Ik moet hem nog meer geven; en met een triomf die haast aan groothedswaanzin grenst, gaat zij voort: „drie en twintig, vier en twintig.”

Het was „boven onze kracht”, maar het succes blijft uit en met een zuig gezichtje verklaart zij: „Nou tel ik niet meer.”

„Vaarom niet?”

„Omdat het zoo vervelend is.”

Volgt een langere pauze, met nog langeren blik naar de schrijftafel.

„Pappa, waar groeit eigenlijk de chocolade?”

„Chocolade groeit niet, die wordt gemaakt.”

„Hoe dan?”

„Uit kleine zwarte boontjes en die groeien aan een boom.”

„In onzen tuin niet, wel?”

„Neen, heel ver weg, in landen waar het veel warmer is dan bij ons.”

Weer een stilzwijgen. Maar mijn vaderhart ontdooit en ik vraag: „Hou je van chocola?”

Dat was het reddende woord.

„Natuurlijk!” roept ze uit, met glinsterende oogen, en op haar stralend voorhoofd staat duidelijk te lezen: „Eindelijk!”

„Nu dan, klim van 't paard en krijg de doos!”

Zoo gezegd, zoo gedaan.

Een groot deel van dezen chocolaad-voorraad heeft Appelsnoetje mij bij stukjes en beetjes geschonken. Zij komt dikwijls binnen, midden onder het werk, om mij een stukje chocolaad te brengen, of een prentje, of een made-liefje dat 't in haar warme handjes heeft afgelegd, en alles moet ik zonder tegenstribbelen aannemen. Volgens de wet van den cirkelgang der stof, keert dus ook deze tot haar punt van uitgang terug.

„Die bewaar ik tot Zondag!” roept Appelsnoetje.

Dezen Zondag ben ik zeker nog te beleven want deze „Zondag” zal na vijf minuten aangebroken zijn, na acht minuten is hij op de helft, en na tien minuten heelemaal, heelemaal voorbij.

Nu zij haar lekkers beet heeft, geef zij mij gauw een zoen, zegt „nacht Pappa” en springt weg.

Ongemerkt heeft moeder Appelsnoetje op schoot genomen, en de banden en knopen van haar kleertjes en schoentjes losgemaakt. Nu moet men niet denken dat Appelsnoetje zich tegen het naar bed brengen verzet en dat er tranen vloeien. Geen kwestie van. Ten eerste weet zij heel goed dat zulke pogingen niet zouden baten, en ten tweede is haar wereldbeschouwing deze: „Morgen is het net zoo prettig, en zoo leven wij alle dagen.”

„Mamma,” zegt Appelsnoetje plotseling onder het uitkleeden, „dieven zien er immers zwart uit, nietwaar?”

„Waarom denk je dat?”

„Ach, ik dacht, dat ze heelemaal zwart waren.”

„Neen, dieven zien er net uit als andere menschen.”

Dieven spelen in de fantasie van Appelsnoetje een belangrijke rol sinds haar konijn gestolen is. Zij verlangde erg naar een levend dier, eerst moest het een heuzelijk paard zijn, toen een bok; en al kleiner werd het paard, tot het den vorm aannam van een allerliefst wit konijntje. Zij kustte het en drukte het in haar armen, en gaf het zooveel blijken van teederheid dat 't zelfs het konijn te veel werd; met een koenen sprong wipte het van haar arm af en Appelsnoetje viel in 't gras. Anderhalve minuut was ze erg boos op 't beest, maar toen vergaf ze hem, en twee dagen lang sprongen ze samen in den zonnenschijn. Maar in den ochtend van den derde was het hok leeg, en Appelsnoetje hoorde dat een dief het konijn gestolen had. 't Trilde bedenkelijk om 't mondje van Appelsnoetje; — daar zit ze op eens haar gietertje in het zand liggen.

„O Mamma,” roept ze vroolijk uit, „kijk eens! Die lieve dief heeft mijn gietertje niet meegenomen!...”

Zalig de dankbaren van harte, reeds op aarde zullen zij gelukkig zijn!

Uit het Weekblad „De Amsterdammer”, met toestemming van de Redactie.

Jantje's Redeneering.

Jante had nadenkeud in een prentenboek met wilde dieren zitten kijken, toen hij eensklaps uitriep:

- Pa, kost het veel om een leeuw te eten te geven?
 - Ja.
 - Hoeveel?
 - Oh, een heele hoop geld.
 - Een wolf zou wel genoeg zijn voor een leeuw, niet pa?
 - Ja, dat denk ik wel.
 - En een vos wel genoeg voor een wolf, niet pa?
 - Ja zeker.
 - En een vos zou genoeg hebben aan een havik, hè pa?
 - Natuurlijk
 - En een spreeuw zou wel voldoende zijn voor een havik, niet waar pa?
 - Ja wel.
 - En een groote spin zou wel genoeg zijn voor een spreeuw, hè pa — pa dan toch!
 - Och ja!
 - En een vlieg zou genoeg zijn voor een spin, pa?
 - Zeker.
 - En aan een paar korreltjes suiker heeft een vlieg ook genoeg, niet waar?
 - Och, schei toch uit met je gebabbel.
 - Maar zou hij er niet genoeg aan hebben, pa?
 - Ja.
 - Maar zou een leeuw dan geen jaar genoeg hebben aan een pond uiker, pa?
- Juist op dit oogenblik werd echter ontdekt, dat het bedtijd was voor Jantje.

Uit de School.

In de natuurlijke-historieles vertelde de juffrouw van den olifant met zijn langen snuit en van het kameel met zijn watermaag. Niemand die aandachtiger luisterde dan Marietje. Toen nu de onderwijzeres in de volgende les herhaling hield, vroeg zij heel vriendelijk aan 't kleine Marietje: „Nu, Marietje, wat weet jij van den olifant?”

„Juffrouw,” zei Marietje met een stralend gezicht: „de olifant heeft een waterleiding!”

Bij een andere gelegenheid vertelde de juffrouw van de vleermuis, en de vliezen tusschen haar teenen die haar tot fladderen in staat stelden. Weer was Marietje één en al oor.

„Wat heeft nu de vleermuis tusschen zijn teenen?” vroeg de juffrouw

bij de repetitie.... En 't antwoord van Marietje luidde: „Vliegmachines, juffrouw.”

Ikke niet!

Een inspecteur bezocht eens een school waar Bijbelsche Geschiedenis werd onderwezen. Om zich van de knapheid der leerlingen te overtuigen, vroeg hij: „Wie heeft de wereld geschapen?” — Wisten de kinderen het niet? Of sloegen het ontzagwekkend uiterlijk en de forsche stem van den inspecteur hen met schrik en stilzwijgen?.... Er kwam geen antwoord. De vraag werd nog eens en nog eens herhaald, en op steeds barscheren toon. Daar kreeg een heel klein manneke het toch te kwaad. En zijn knuistjes in zijn oogjes duwend kermde hij, bitter snikkend: „Ikke niet, Meneer, heusch waar, ikke niet!”

Verzuchting van Fietje.

Waarom wordt nou een eendje een eend, een hondje een hond, een kindje een kind, maar een klein flikje nooit een groote reep chocolaad?

Een merkwaardig Geval.

Poes heeft zich welbehagelijk achter de warme kachel neergelegd, en kleine broer neemt haar aandachtig waar. Poes, die zich aangenaam door de warmte voelt aangedaan, begint lustig te spinnen.

„Ma, Ma!” roept kleine broer verrukt; „luister, nu begint Poes te koken!”

Kniedeuntje.

En zoo rijen we naar Sint Job.
Op een ezel, op een ezel.
En zoo rijen we naar Sint Job,
Op een ezel zonder kop.
En zoo rijen we over de brug
Op een ezel zonder rug.
En zoo rijen we naar Bommelerwaard,
Op een ezel zonder staart.

Antwoorden.

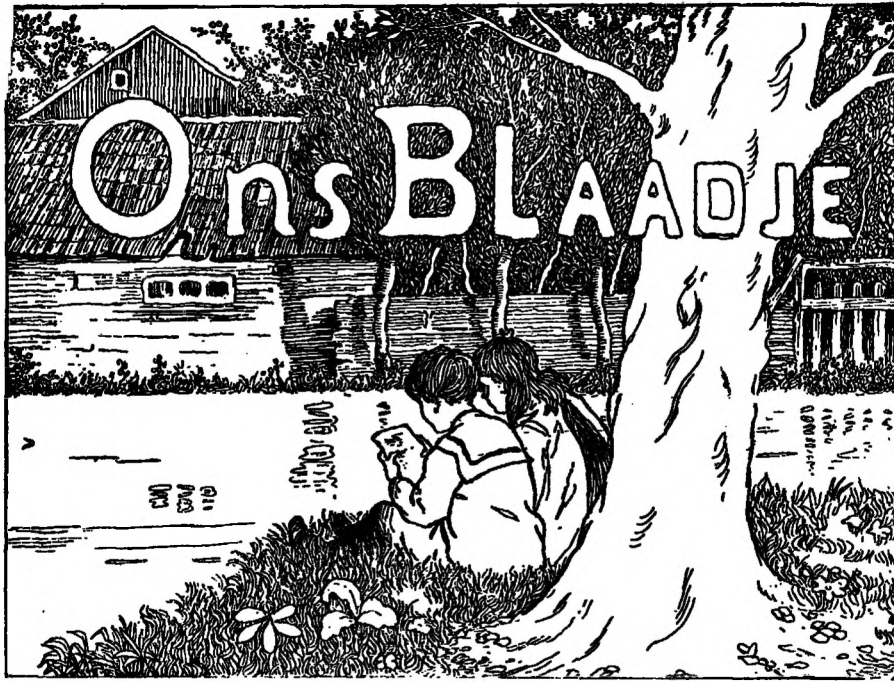
1. Daar waar aan den overkant geen huizen staan.
2. Nergens; er komt altijd een dag tusschen.
3. Beiden zijn moeilijk in te nemen.
4. Neen, want anders kon men ze immers niet zien?
5. Een paard wordt op den duur stijf en een kruiwagen slap.
6. De fluit.

Kleine Gerritfonds.

Van N. d. M.—v. E. te Doetichem fl 3.50.

Melk voor Bleekneusjes.

Van N. d. M.—v. E. te D. fl 3.50.

WEEKBLADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 33.
19 September 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Sols gaat uit.* — *Kreupele Klaas.* — *Bladvulling.*

Sols gaat uit.

Sols gaat uit, en hij slaat met zijn kleine handen van ongeduld om weg te komen. Maar Juf is voor hem neêrgehurkt en houdt hem tegen.

„Neen, Sols mag nog niet gaan; eerst moeten tante, lieve tante, en de dames hooren wat hij zoo goed weet; niet waar, lieve vent, zoete jongen?” En dan met verheffing van stem en op een toon van autoriteit: „Sols, wat ben je van Mama?”

Sols, die luistert naar vele namen maar die in zijn geboorteakte vermeld staat als George, wordt bijna van ongeduld; hij wringt zich heen en weêr, hij wil weg; — maar Juf houdt hem gevangen; — dan geeft hij het ineens op en kijkt over zijn schouder heen; zijn bol voorhoofd wordt ernstig, vol rimpels; plichtmatig, alsof hij een lesje opzegt, luidt zijn antwoord, als Juf haar vraag herhaalt:

„Wat ben je van Mama?”

„Een sat,” zegt Sols en hij houdt zijn krulkopje scheef in afwachting, want hij weet, dat er nu meer komt. Juf moedigt hem aan, welwillend, triomfantelijk:

„Juist, tante, dames, van Maatje is Sols een schat.”

Dan tot den kleinen man: „En van Papa?”

Sols beseft, dat het te doen is om heel zijn programma, en besluit het maar dadelijk ineens af te ratelen:

„Van Pa, Pa's eigen jonne. Van Herman: Een leuke Piet. Van tante Jet: Een wonder. Van tante Mina . . .”

Maar Sols heeft naar buiten gekeken in de straat naar den orgeldraaier, en het orgel begint te spelen in de straat!! O, toe, hij wil uit; hij wringt met zijn schouder-tjes. Neen, hij wil weg.

„Wat?! een stoute jongen zijn? Zeg het nu eerst — zegt het nu eens lief: van tante Mina?”

Sols is de kluts kwijt geraakt; hij twijfelt en kijkt op naar het plafond, met wijd starende oogen en aldoor starend naar hetzelfde punt, brengt hij er uit:

„Een bengel.”

„Neen, domme jongen.”

Sols onverstoord, zonder van houding of uitdrukking te veranderen.

„Een engel.”

„Ook niet, al weér mis: dat ben je van tante Suze.” Juf zal hem eens helpen. „Een on . . . Kom, zeg het dan, en je mag dadelijk uit. Een on...?”

Zeker zou Juf de eerste vijf minuten nog aan het vragen zijn gebleven, had Sols niet telkens getrokken aan het elastieken koordje van zijn breedgeranden matrozenhoed. Het elastiekje springt op-eens met geweld tegen zijn kin aan. In een oogwenk is zijn aardig jongensgezicht onherkenbaar vertrokken; zijn groote oogen zijn in het geheel niet meer te zien en lijken wel twee streepjes te zijn geworden; dikke droppels wellen uit die oogstreepjes, en zijn kleine roode mond gaapt wijd open als een vogelbekje dat naar lucht snakt of om eten vraagt.

Koor van deelnemende dames op de sofa:

„Lieve jongen, kom jij maar hier, 't is niets, ventje!”

De drie deelnemende dames zijn opgestaan en vormen nu een groep van knielende vrouwen rondom het ventje. Meewarig, op overdreven jammertoon van verslagenheid, klinkt het opnieuw uit de groep: „Zoo'n lieve jongen, och, dan toch! Zoo'n zoete jongen, die nog wel zoo prettig wil uitgaan!”

Ja, dat is waar ook, Sols wil uitgaan. Hij is in-eens stil geworden, kennelijk overstelpt door de levendige belangstelling. Een der dames vlijt haar hoofd tegen zijn matrozenkieltje.

„Toe, George, wil ik je eens voorzeggen wat je van mij bent en van deze twee nieuwe tantes?”

George spert opnieuw zijn vogelbekje wijd op en opnieuw komen de waterlanders. Hij toont niet den minsten lust om zijn lijst van lieve naampjes uit te breiden. Althoók ook weér andere tantes en ooms, die ineens voor hem neêrhurken en zeggen wat hij moet onthouden. Hij wil nu weg. De vrouwengroep verrijst en lost zich op in drie alleenstaande gestalten, die Sols ontwijken, bedreigen met vingergebaren, en afkeurend hoofd-

schudden; voor Sols zijn die gestalten min of meer wraakgodinnen om bang voor te zijn, en verbouwereerd neemt hij de vlucht naar Juf. Dat doet hij schuifelend over het vloerkleed, want Sols heeft een ziek beentje, en als hij uitgaat, rijdt hij in een sportkarretje.

De kindermeid heeft het sportkarretje, waarmede zij al een tijdje heeft staan wachten buiten, weér in de huisgang gezet en zij komt met „een opgestreken zeil”:

„Juffrouw, als ik maar eens weten mag of de jongeheer uitgaat vandaag of niet, — mijn strijkgoed ligt klaar, en mevrouw wil om 5 uur alles aan kant hebben — dan ga ik mijn gang.”

Juf is erg vriendelijk nu en tilt Sols in de hoogte.

„Zeker, Betje, je kunt zijn wagentje buiten zetten.”

En Sols laat zich wegdragen, de trap af en luistert heelemaal niet naar de laatste vaarwelbetuigingen der drie bezoeksters.

„Ja, hij mag, hij gaat hoor, lief kind; kleine stakkert.”

Sols vindt zich volstrekt niet een „stakkert.”

Hij is blij, tevreden, met een stralend gezichtje. Eindelijk zit hij dan in zijn sportkar; een zacht kussen steunt zijn ziek beentje, — zijn lieve beentje, zooals hij het noemt; het is zoo zwak en moet altijd geholpen worden en kan maar niet loopen; hij streeft het daarom dikwijls.

Achter de kanten gordijnen, die nu wat op zijde zijn geschoven, staan zijn tantes en juf hem toe te wuiven. Betje beduidt hem dat hij die beleefdheid moet terugdoen, en Sols wuift met een onverschillig slap handje zonder op te kijken; want wat veel meer zijn aandacht trekt, is de groote slagershond, die om den hoek van de straat komt aanspringen.

Sols kraait van pret; hij vindt alles plezierig als hij uit is. Hij gaat naar het park; o, dat weet hij, hij mag er de eendjes zien zwemmen in den vijver en hij mag hun brood geven; en o, het groot plezier als zij uit het water komen, op het gras tot vlak voor het ijzeren hek, waar zijn kruimpjes liggen.

De eenden zijn de groote pret van het park voor Sols.

„Kijk Betje, die groote eend bijt zijn eigen, en die heeft geen kop meer. Kijk toch, die daar, die zoo stil staat op één poot!”

Maar Betje laat zich niet storen in het gesprek dat zij voert met haar park-kameraad, die, naast haar gezeten op de groengeverfde bank, een tweede sportkar bewaakt, oogenschijnlijk alleen ingenomen door een wit geborduurd jurkje en een wit geborduurd flaphoed, waaronder een slapend, waswit kindergezichtje half verscholen ligt.

Betje zet haar mededeelingen voort, en knikt met het hoofd naar het groote grijze gebouw, waarvan de hooge muren uitkomen tusschen het groen der boomen recht tegenover den vijver, aan het eind van het breede gazon. Zij knikt met een gewichtig gezicht.

„Morgen wordt hij er naar toe gebracht. Mijnheer en Mevrouw zijn er vanmiddag nog eens samen gaan kijken. Och, mijn lieve mensch, ze zien er zoo tegen aan. 't Is ook zeker geen kleinigheid: ik heb hooren praten van opereeren of afzetten misschien. De stumpert!” en dan op luiden toon tot Sols: „Waar gaat de lieve jongen morgen naar toe?”

Sols met zijn tevreden, gelukkig gezichtje: „Naar al de zoete kindertjes.”

„Waar zijn die dan?”

Sols wijst naar den overkant; hij weet het zoo goed. Morgen gaat hij

als een groote jongen naar dat mooie huis daar. Daar zijn zoovele kindertjes om meê te spelen; die liggen in bedjes en Sols krijgt net zoo'n bedje er naast. En dan komt de dokter, die aait zijn lieve beentje net zoo lang tot het ook mooi loopen kan, of anders krijgt hij van den dokter een heel nieuw beentje. En het heerlijkste van alles: hij gaat uit met een koffer. Die heeft al een week lang op de kinderkamer gestaan, en Sols was er niet weinig trotsch op. Hij speelde er „schip” meê en „konijnenhok”; ja, zijn levendige fantasie maakte er zelfs de eendenkom uit het park van.

Dat koffertje van Sols wordt nu gepakt onder heete, stille tranen. Zijn eigen moedertje heeft het gepakt, zoo zorgzaam, zoo niets vergeten.

Als Sols straks thuis komt en naar bed wordt gebracht, kijkt hij er naar met een verheugd gezichtje en hij vleit:

„Toe, moedertje, mag het nog „eensjes” open?”

Dat mag; en 't is al weêr een nieuw plezier voor hem, heel eventjes te mogen kijken in dat holletje: kijk, daar lag zijn dierendoos en de blokken-doos er boven op; en de harlekijn en prentenboeken liggen vlak vooraan. „Zouden de andere kindertjes ook zoo'n mooi boek van St. Niklaas hebben gekregen?” Ze mochten er ook meê spelen, met het zijne. Goedig en tevreden kijkt hij op.

„Waarom huilt moesje?”

Hij begrijpt er niets van.

Maar zij kan zich niet meer inhouden, zij moet het uitsnikken. Zij buigt zich over hem heen en houdt hem in haar armen, dicht tegen zich aan, en snikt al door.

Sols wordt bang. „Hij is toch niet stout geweest?”

„Neen, lievert,” maar meer kan zij niet zeggen en Sols wordt angstig; zoo kent hij zijn moedertje niet; hij moet er van huilen, bang en zenuwachtig.

„Wat is dat nu, lieveling?” Ineens heeft zij haar zelfbeheersching teruggekregen met een gevoel van plotseling zelfverwijt. „Dat arme kind, hij moet slapen.”

De tranen nog aan de lange wimpers en met een stem onzeker nog en heesch, en een trilling om den lieven mond, vroolijkt zij hem op:

„Wat, huilen? En morgen gaat hij nog wel uit als een heele groote jongen!”

Zij kust hem en kust hem opnieuw, en op de maat van het kinderrijmpje uit zijn prentenboek klinkt haar arme stem, nog vol van tranen:

Als een groote meneer

Als een groote meneer

Als een groote meneer gaat hij uit!

Maar Sols voelt zich volkomen getroost, en nestelt zijn krulkopje al gauw in het hoofdkussen om te gaan slapen.

Zij blijft stil zitten aan het voeteneinde van het ledikantje, stil, bedaard, tot zijn lodderige oogjes dicht vallen. En stil, bedaard, gaat zij de kamer uit.

Maar o, straks, als moedertje alleen is!

De Meerulaer.

Kreupele Klaas.

DOOR A. B. M. v. C.

„Heden avond omstreeks half elf geraakte door eigen onvoorzichtigheid een tienjarige knaap onder een sleeperswagen. Een in de nabijheid wonend dokter kon slechts den dood constateeren.”

Daar staat het in kouden krantenstijl, zonder meer.

Door eigen onvoorzichtigheid! Natuurlijk! Wat deed de jongen zoo laat op straat? In zoo'n weer! Wat had-i ook op 'n wagen te klimmen! . . .

Tusschen dijk en vesten: 'n warnet van straten en straatjes, stegen en sloppen, waarin slechts de Rotterdammer den weg vindt. En de gore huizen rijen zich tot duistere gangen, krom en recht. Een ruim plein, met standbeeld, en enkele eentonige, leelijke winkelstraten zijn de lichte plekken en strepen in den poel van armoede, lijden en misdaad in velerlei vorm.

Begin December. Uit een dof grijzen hemel kletst de regen op slijkerig gladde keien. De sombere straat, somber vooral door de hooge vervallen huizen die zich, vooroverd hellend, op elkaar schijnen te willen werpen in volle zwaarte, rust in natte leegte: 't is vóór achten Weldra wordt het levendiger: groepjes kinderen, bibberend in grauw-katoenen kieltsjes over gore hemdjies en dunne jurkjes, nat-flapperend om magere beentjes, vertoonen zich in de straat en hoopen zich op voor een groot gebouw, hoog en vierkant, als wolven voor de schaapskooi. Sommigen joelen klompkletsend in de modder; 't meerendeel klappertandt en trappelt van kou of honger of van beide. De troep wordt breeder en woeliger, de weinig inspringende deur biedt slechts luttele beschutting tegen den schuinen, killen regen. Ook „klein Klaasje”, kreupel vuilbleek ventje, in schunnige aschgrauwe kleertjes, en gebarsten klompen waarin doorsleten grijze sokken de zwarte voeten doen zien, poogt den snijdenden regen te ontgaan, schuilend achter 'n grooteren jongen. „Vort, schooier!” zegt die en geeft hem 'n trap. „'k Ben zelf koud genogt.” Een enkele „meneer” en „juffouw” dringt zacht duwend door de groetende kinderschaar, die zich opent en sluit, kringelend als water, bewogen door den ingeworpen steen

Eindelijk wordt de groote dubbele deur geopend, en de troep, werkend met elleboog en knie, golft duwend en dringend en schuifelend naar binnen, hunkerend naar warme kachels, in gezellige vriendelijke lokalen.

Eerst warmen in groepjes: „Lekker vuurtje, maid!” „Da's emme's, hè Jan?” „Nou, of 't!” „Niet douwen, mannetje, of...” „Meneer, Jaap geeft me 'n douw.” „Wat echt, hè, zoo'n kachel!” „'k Wed, dat-i wel 'n bak vol kolen lust.” „Hoort die is, één bak — en de rest, wat jai, Piet?” „Meneer, mag ik nou is water op de kolen doen?” „Nee, meneer, ikke, zai heeft 't gisteren gedaan.” „Leg nou niet te douwen, Flip!” — „Kreupele Klaas” krijgt 'n extra beurt: hij is „Meneer's lievertje.”

Geklomp, gestommel. Allen zitten.

Vóór de klas staat de onderwijzer, pogend met ijver geestelijk voedsel te brengen in hersens van holoogige, hongerende kinderen. Ook Klaasje wordt gelaafd uit de bron der kennis: ineengedoken, met doffe moede oogen, half slapend, tracht de knaap drie uur lang verstandiger en beter te worden.

De les is ten_einde en de leerlingen zijn weg op één na.

„Zeg eens, Klaas, waar ben je gistermiddag geweest? 't Is van de week al meer gebeurd. Nu, zeg het maar.”

„Motte schooie, meneer!”

„Wat?”

„Motte schooie!”

„Zoo, heb jij moeten bedelen. Dat spijt me. En voor wie moest je dat doen?”

Stilte....

„Nou, Klaas, spreek je niet? Voor wie?”

„Van moeder, meneer.”

„Maar dat mag niet, vent. Dat weet je toch wel?”

Of-i 't weet.

„Moeder heef geen centen, zeit ze.”

„Werkt je vader dan niet? Ik dacht dat die 'n beetje verdiende?”

„Ja, meneer.”

„Welnu, dan krijgt je moeder toch geld?”

„Ja nee”

„Komaan, Klaas! Hoe kan dat? Waarom niet?”

Geen antwoord. Dikke, glinsterende tranen wellen uit schuwe oogen, en vloeien, zwarte lijnen trekkend, langs grauw-gele wangen. Dan richt het tengere lichaampje zich sidderend op.

„Mot 'k school blaiven, meneer?”

De meester schudt het hoofd.

„Mag 'k dan gaan, meneer? Anders kraig 'k geen karetje voor de eetzaal.”

„Gauw maar, Klaas.”

Een blik, schitterend van dankbaarheid.

Klaas weg, strompelend over den kleurig getegelden gangvloer....

Vijf uur. Een vuil slop: op den hoek een lantaarn, een gele streep werpend in den zwarten modderplas. Midden in de steeg scharrelen een paar kinderschimmen. Iets verder, in een afgebrokkelden muur, een gat, vierkant, deurloos. Daarin een muur van zwart donker, verder een trap met uitgesleten treden en een gebroken, klamme leuning voerend langs salpeterglibberigen muur naar boven, één, twee, drie hoog. Alles vies, zwart, akelig zwart. Er hoort moed toe die trap te beklommen.

„Kreupele Klaas” heeft dien.

Klots, klots; klots, klots . . . Halt, 'n stoot met schouder en knie, een deur springt open. Een tamelijke ruimte, door een petroleumlamp zonder kap flauw verlicht: een drietal stoelen met biezen zitting en wrakke leuning, een tafel, verveloos, bemorst, waarop ongeoorde kopjes, zwart gescheurd; geen gordijnen; een schijn van behangsel: groezelig-grijze flarden. Verder, in 't duisterste gedeelte van het vertrek, een paar zwarte, vierkante holten met bedgerij, en tusschen die spelonken een ijzeren ledikantgeraamte, waarin een schreeuwend kind spartelt.

Bij de tafel zit 'n vrouw, slank, het zwarte haar wanordelijk klevend aan ingevallen slapen, geel, bleek door gebrek aan zon en frissche lucht.

„Waar kom je van daan, akeligheid? Nou, breek je mond maar open! Waar heb je van den middag gezeten?”

„'k Ben naar school geweest. Meneer zee da'k niet bedelen most.”

„Hier, heb je'r een, komplement an meneer. Dat-i zich met z'n eigen zaken bemoeit. Hier ben ik baas, hoor je! hè je 't verstaan, zeg?”

„Ja, moeder.”

Klaas kruipt naar een hoek van 't vertrek, en loert onderwijl naar de tafel, waarop een homp droeg brood ligt.

„Kraig ik 'n stuk brood, moeder, 'k heb zoo'n honger.”

Dat woord schijnt indruk te maken, zelfs op die ruwe moeder.

„Hier, pak an. En nou de straat op. En nie thuishomme voor je 'n kwartje hebt, hoor je. 'n Kwartje, zeg ik, of meer.”

„De menschen schelden me uit. Ze willen me niks geven.”

„Dan mot je maar gappen (kapen), stommerik!”

„Waar is vader?”

„In de kroeg, waar anders! Wat mot je van em? Vort zeg ik!”

En driftig staat de vrouw op en wijst naar de deur. Klaas kent z'n moeder; schuw omkijkend schuift hij het vertrek uit, en daalt klompklot-send den donkeren bouwvalligen trap af.

Een ruim plein. Eenige lantaarns met helder, rustig gasgloeilicht in glazen hoofden, werpen zwalpende lichtstrepen op de natte steenen en in de plassen water, rimpelend bij iederen windstoot. 't Is stil op straat. De weinige voorbijgangers trachten, voorovergebogen, vruchteloos zich te beschutten tegen den ijzigen regen, voortgedreven door den wind.

Dicht bij een lantaarn slentert een jongetje heen en weer, telkens schuilend achter een kiosk, zich verbergend tevens voor „de pelisie,” die de kleine bedelaars wegjaagt. 't Is „kreupele Klaas.” Zijn oogen schitteren van de koorts: nu eens huivert hij in z'n dunne kleertjes, waar de wind snijdend door blaast, dan weer voelt hij 'n gloeiende warmte, die z'n vale gelaat tint met lichten blos. In een volgend oogenblik trekt hij zich huiverend terug achter de kiosk, schokschouderend tegen het natte houtwerk.

't Is al negen uur, en slechts enkele centen heeft hij bijéengebracht. „Een, twee, drie.... vier, vijf, zes” tikt het telkens in den broekzak. En dan denkt-i weer aan dat kwartje.

„Koopt u 'n doosje lucifers, meneer,” klinkt het zacht op langgerekten toon.

„Nee!”

„Heb u dan geen kleinigheidje, meneer?”

„Nee!”

Na een poos tot een ander: „Koopt u 'n doosje lucifers, meneer.”

„Weg, kwajongen!”

Tot een ander: „Koopt u een doosje....”

„Nee! Ga uit den weg!”

„Heb u dan geen klei.....?”

„Ruk in, schooier!”

Eindelijk daagt er uitkomst. Twee heeren in vroolijke stemming komen giegelend en paraplu-zwaaiend aanzwieren.

„Koopt u 'n doosje lucifers, meneer?”

„Allo, laten we dien jongen wat geven. Hier, dat is voor jou!”

„Dank je, meneer!”

„Hier heb je van mij ook wat. Niet versnoepen, hoor!”

„Nee, meneer, dank je beleefd.”

„Van elk 'n dubbeltje, da's twintig.... en zes, da's zes en twintig, nog een cent meer dan 'n kwartje.”

Nu naar huis. 't Is nog ver. Gelukkig, daar gaat 'n sleeper. Met moeite werkt hij zich erop. Daar zit hij, blij, klappertandend van koorts. Hij steekt de handen diep in de zakken.

Wat vreemd in z'n hoofd: alles danst en springt rondom hem; de menschen, de huizen, die hond. Nu ziet hij niets meer....

Een stoot van het achterwiel tegen een trottoirband aan den hoek van een straat, en Klaas krijgt een schok en valt onder het logge wiel. Eenige voorbijgangers snellen toe: ze nemen hem op, slap, hevig bloedend....

„Kreupele Klaas” is gelukkig.... dood.

Een maanlooze Maand.

De maand Februari 1866 was in één opzicht de merkwaardigste in de wereldgeschiedenis. Zij had geen volle maan. Januari had twee volle manen en Maart eveneens, maar Februari had er geen. Zoiets was niet gebeurd sedert de schepping der wereld. En het zal niet weer gebeuren, volgens de sterrekundigen, of we moeten 2 $\frac{1}{2}$ miljoen jaar verder zijn.

JOHN BULL.

De meeste lezers zullen weten dat Engeland vaak „John Bull” wordt genoemd, en voorgesteld als een gezet persoon, met korte broek en kaplaarzen; en nu wij in den tegenwoordigen tijd zooveel over dien John Bull hooren spreken, en helaas niet altoos in gunstigen zin, is het misschien niet onbelangrijk eens den oorsprong van die benaming na te gaan.

Ze stamt uit den tijd van Koningin Anna, dus uit het begin der achttiende eeuw, toen zekere Dr. Arbutknot een spotschrift schreef, getiteld: „De geschiedenis van John Bull”, en die betrekking had op den Spaanschen successie-oorlog. Daarin wordt de Engelschman John Bull (stier) genoemd, de Nederlander Nick Frog (kikvorsch), Lodewijk XIV van Frankrijk Louis Baboon (baviaan) en Karel II van Spanje Lord Strut (to strut = trotsch stappen). De drie andere benamingen zijn in het vergeetboek geraakt, doch die van John Bull is tot op den huidigen dag in gebruik gebleven.

Een onbedriegelijk Middel.

Professor Göttling, te Jena, bezocht eens met eenige jonge docenten en studenten het archeologisch museum. 1) Toen zij voor het *torso* 2) van een oud beeld stonden, kon de jonge Dr. G. zich niet onthouden te kennen te geven hoe hij met het antieke dweeptte, door uit te roepen: „O, als ik een echt antiek kunstwerk zie, schieten mij de tranen in de oogen.” „Dat is uitmuntend,” zeide de oude Göttling, lachend; „als wij dan eens iets antiëks hebben, waarvan wij niet weten of het echt is, plaatsen wij Dr. G. er voor; als hij begint te schreien, is het zeker echt.”

Kleine Gerritfonds.

Clara v. H. te Beek en Donk f 0.50.

Melk voor Bleekneusjes.

Van Ilse's schelpenwinkeltje fl 1.20.

1) Museum van oudheden.

2) Romp.

WEEKBLADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 34.
26 September 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

bonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *De kleine Boodschapper.* — *Dat kon hij.* — *Een gemeenschappelijke room.* — *Vertellingen van de Maan.* — *Bladvulling.*

De Kleine Boodschapper.

Er was eens een klein Jannemannetje, die bij zijn grootmoeder inwoonde. Hij was een lief ventje van acht jaar, met gezonde wangen en blonde lokken. Zijn grootmoeder was een magere oude vrouw, met zilverwitte haren en oogen die naar den grond waren gericht. Wegens haar hoekigen neus en haar vooruitstekende kin noemden sommige booze tongen in het dorp haar een tooverheks. Maar anderen noemden haar de weldoende fee, omdat zij hulpvaardig was voor ieder; en zij die zelf ondervonden hadden hoe goed zij wel was, vonden haar nu schooner dan eertijds in de volle pracht van haar twintig jaren.

Jan en zijn grootje woonden in een houten huisje met een tuintje er om heen, op eenigen afstand van het dorp aan den zoom van een dicht bosch. Op een warmen middag in Juni riep grootmoeder haar jongen bij zich, en zeide, terwijl zij zich de kin krabde:

„Jan, mijn oude beenen zijn te stijf om ver te loopen. Daarom moet je maar eens drie boodschappen voor mij doen, waar haast bij is. Breng dit fleschje bij baas Willing, die al acht dagen ziek ligt; mogelijk kan de medicijn die ik hem zend, hem nog genezen.

Aan Juffrouw Versteeg moet je dit kwartje geven; de melk die zij daarvoor koopen zal voor haar kleinen Tony, zal mij beter smaken dan de koffie die ik nu al sinds drie weken niet over de lippen heb gehad. En dan moet je nog naar de oude vrouw Hoogendoorn, die in 't bosch hout hakt, en haar dezen brief geven: zij zal er goed nieuws over haar zoon in vinden, om wien zij, sinds hij voor zes maanden naar Amerika gegaan is, avond aan avond heete tranen schreit. En vooral, Janneman, maak voort, want iedere minuut die je verloren zou laten gaan, zou ontstolen zijn aan baas Willing, die zooveel pijn lijdt; aan den kleinen jongen van juffrouw Versteeg, die dorst heeft, en aan die arme vrouw Hoogendoorn die wegwijnt in haar hut.”

Jantje liet zonder morren of zuchten het net dat hij aan 't breien was in den steek, nam de flesch, het geldstuk en den brief, zette zijn blauwe muts op, gaf zijn grootmoeder een fermem kus, en ging vervolgens met flinken pas dwars door het dorp.

Op het marktplein zag hij Piet, Willem en Gerrit, die tegen den muur van het raadhuis aan 't ballen waren. Zoodra ze hem zagen aankomen, riepen ze: „Gauw, Jan, kom hier, dan mag je meedoen.”

Maar Jan schudde het hoofd en versnelde zijn pas.

„Ik ga een drankje brengen bij baas Willing, die ziek is.”

Piet zei: „Baas Willing is al dood. Kom maar meeballen, hoor!”

Als het eens waar was? Jan aarzelde even. Maar hij had beloofd geen tijd te zullen verliezen. En terwijl zijn vriendjes hem allerlei scheldwoorden nariepen, vervolgde hij zijn weg en kwam aan het witte huisje met de houten stoep er voor. Hij lichtte den klopper van de deur op en liet hem weer vallen. Een vrouw, met een zwarten doek om het hoofd geknoopt, deed open. Jan reikte haar de flesch over en zeide: „Hier is een drankje, dat grootmoeder voor baas Willing heeft klaar gemaakt om hem te genezen.”

Maar de vrouw antwoordde met krijschende stem: „Ga maar gauw weer naar je heks terug, ondeugende rekell Baas Willing is dood. Je hebt zeker loopen spelen onderweg, hè?”

En met een bons smakte ze het ventje de deur voor den neus dicht.

Heel verdrietig ging kleine Jan weer op weg. Juffrouw Versteeg bewoonde een heel vies huisje, tien minuten van het dorp af, en hij moest een deel van het bosch door om er te komen. Doordat Jan zoo hard liep, had hij last van de warmte en van dorst, schoon de zon reeds heel laag stond. Daar zag hij aan beide zijden van het pad de roode plekken van de wilde aardbeziën, die hem van onder haar groene bladeren knipoogjes schenen toe te werpen. Hij bleef staan, bukte, en strekte de hand er naar uit. Maar haastig richtte hij zich weer op en spoedde zich voort: het kleintje van Juffrouw Versteeg had toch zeker wel heviger dorst dan hij; voor dat kind had grootmoeder immer al weken lang geen koffie gedronken!

Juffrouw Versteeg zat met verwarde haren en in een smerigen rok op den drempel van haar woning, naast haar man, die met openstaand hemd zijn pijp rookte. Aan zijn voeten lag het magere kindje op den grond klaaglijk te huilen.

Buiten adem, met een hoogroode kleur en nat van 't zweeten, reikte Jan naar het zilverstuk: „Juffrouw Versteeg, dat komt van mijn grootmoeder om melk voor uw kleine jongen te koopen!”

Juffrouw Versteeg nam het geldstuk aan en liet het dansen op haar hand, terwijl zij haar man eens aankeek en tot hem zeide: „'t ouwe mensch schijnt geen raad met haar geld te weten. Nu, mij best! Daar kunnen we wel een kan jenever voor krijgen, denk ik.”

En toen ons arm Jantje, verstomd over wat hij daar hoorde, stokstijf en met open mond bleef staan, nam Versteeg even de pijp uit den mond en zei met donderende stem: „Wil je wel eens drommels gauw maken dat je weg komt, krates!”

En Jantje pakte zich weg, dwars door het bosch, naar de hut van de houthakkers. En ofschoon hij zich haastte, merkte hij, dat onder de hooge boomen de duisternis reeds begon te vallen. Tusschèn de bladeren hoorde hij vreemd gesuis, en vreesaanjagende geluiden stegen van alle kanten op. En plotseling kreeg kleine Jan angst voor den nacht, voor de eenzaamheid en voor de wolven. En hij zeide bij zichzelf: „Als ik nu vanavond eens niet naar vrouw Hoogendoorn ging? Een brief kan best tot morgen wachten.”

Hij dacht er aan, hoe hij, omdat hij zijn grootmoeder gehoorzaamd had, ondeugende rekel en krates genoemd was, en hoe al zijn moeite vergeefs was geweest. Hij draalde, deed een stap achteruit. Maar zijn aarzeling duurde slechts een seconde. Toen ging hij weer verder naar de houthakkerswoning, luidkeels zingende om zich wijs te maken dat hij toch niet bang was.

Toen vrouw Hoogendoorn het kleine manneke daar zoo heel alleen op het zwarte pad uit het bosch zag komen, hief zij de armen omhoog en riep: „Hemel, kind! wat kom je zoo laat nog doen?”

En Jantje, de tranen die hem in de oogen wilde komen terugdringende, antwoordde: „Grootmoeder zendt u dezen brief, om te u laten weten dat uw zoon het goedmaakt.”

Toen begon vrouw Hoogendoorn, wier wangen vaal en wier lippen behaard waren, te beven als een populierblad: „God zegen je, lief kind! Vannacht zal ik slapen en heerlijke droomen hebben!”

Thuisgekomen verhaalde Jan, bij grootmoeder op schoot gezeten, haar zijn wedervaren: hoe hij, hoewel hij niet met den bal gespeeld had, te laat gekomen en uitgescholden was; hoe, ofschoon grootmoeder zich geen moeite en hijzelf zich ook geen enkele aardbezie gegund had, de kleine van Juffrouw Versteeg nochtans geen melk zou krijgen; en hoe hij bang was geworden in het groote sombere bosch.

Grootje moest haar Janneman eens even wat vragen:

„Heb je spijt, dat je niet mee hebt kunnen spelen, dat je die aardbezien niet gegeten hebt, en dat je je zoo'n geweld hebt moeten aandoen om je angst te boven te komen?”

„Neen,” zei Jan, „want vannacht zal die goeie oude vrouw Hoogendoorn weer eens kunnen slapen en heerlijk droomen.”

„En als vrouw Hoogendoorn je nu óók eens slecht ontvangen had, en als zij den brief verscheurd had zonder hem te lezen, zou je dan spijt hebben van wat je gedaan hebt?”

Jan weifelde, dacht eens even na, en zag toen de oogen van grootmoeder, die zoo teeder op hem neerblikten.

„Neen, grootmoe,” zei hij, „ik zou het misschien wel wat verdrietig vinden, maar ik zou er geen spijt van hebben, omdat ik gedaan heb wat u mij hebt gevraagd.”

— — — — —
 Ieder onzer, lieve vriendjes en vriendinnetjes, begint als kind in de wieg een groote reis, die eindigen zal in een heel somber bosch. Van ons vertrek af geeft ons geweten, die weldoende fee, ons een menigte plichten te vervullen. Om er gehoorzaam aan te zijn, zullen we ons veel last en verdriet moeten getroosten. En onze moeite en onze smart zullen vaak — misschien wel altijd — nutteloos zijn of wel geheel miskend worden. Maar als wij aan het einde der groote reis den nacht ingaan, zal de fee ons in 't oor fluisteren: „Gij hebt goed gehandeld!”

Door dit enkele woord zal de duisternis ons minder zwart schijnen, en zullen wij geen berouw hebben over al wat wij te dulden en te dragen hebben gehad.

Naar ANDRÉ LICHTENBERGER,
 door * * *

Dat kon hij.

Een voor zijn leeftijd heel klein manneke diende als loopjongen in een winkel, waar het onder de knechts wel eens heel ruw toeging. Het kind werd soms erg geplaagd; en eens bewoerden de knechts dat van hem wel nooit iets terecht zou komen, hij was veel te klein.

„Best mogelijk,” zei het manneke. „Maar zoo klein als ik ben, kan ik toch iets dat geen van jullie allen kent.”

„Zoo, en wat dan?” vroegen de anderen nieuwsgierig.

De kleine jongen aarzelde. „Nu, we zullen niet brommen, zeg het maar,” zei er een. „Wat kun jij, dat wij niet kunnen?”

„Iets zeggen zonder er bij te vloeken,” zei het manneke.

Ik hoop dat de groote jongens probeerden het kleine loopjongetje deze kunst na te doen.

Een gemeenschappelijke Droom.

Twee jongens, de een van bijna zeven en de andere van pas zes jaar, hielden verbazend veel van elkaar. Ze kibbelden, en schrik niet... „vochten” weleens, maar na zoo'n storm zag men ze weer broederlijk met elkaar spelen, en schateren van de pret. — De oudste was de sterkste en de vlugste in 't gebruik van armen en beenen; en schoon hij heelemaal niet dom was, was zijn jongere vriendje hem toch de baas in 't werken met zijn bol. — De jongen van zes jaar had een diepe bewondering voor die meerdere lichaamskracht van zijn vriend, en vond 't dikwijls heel naar dat zijn armen en beenen óók niet zoo krachtig waren, en toch was hij een goed hardlooper en verspringer.

Beide jongens hadden één groote fout, beiden konden ze geweldig tegen elkaar opsnijden. — Over dat opsnijden of bluffen wilde ik wat vertellen.

Men moet dan weten dat die twee, als ze groot geworden waren, architect wilden worden. — Nu dan..... op een mooien zonnigen warmen dag, zaten ze met hun beiden op een grasveld tusschen madeliefjes en boterbloemen

onder een grooten lindeboom, te praten over hun toekomstplannen, en al pratende vervielen ze werkelijk weer in hun fout „bluf slaan.” Dè „sterke” van bijna zeven jaar zei: „ik zal natuurlijk veel steviger huizen kunnen bouwen dan jij, omdat ik veel meer steenen kruien en zwaarder balken kan tillen.....” Het antwoord van den „vlugste-met-het-hoofd” kwam op slag en luidde: „ja maar, ik kan veel mooier teekenen en vlugger rekenen dan jij, dus mijn huizen zullen veel mooier zijn dan die van jou.” —

Zoo praatten en bluftten ze door, en beiden raakten op 't laatst uitgebluft en vervielen in een diep gezeins,.... totdat ze opeens een onbedaarlijk lachen van uit den grooten lindeboom hoorden. — Ze keken op met wel wat verschrikte oogen en wat zagen ze?... Een klein manneke met langen grijzen baard en een paar buitengewone diep blauwe oogen, die tintelden van vroolijkheid over die twee opsnijders: daar zat hij op den steel van een lindeblad en zei: „Wel jongens, jelui wilden allebei later architect worden? en de eene zal al mooier en steviger bouwen dan de andere, omdat de een vlugger kan denken en de andere sterker is? Zeg, weet jelui hoe ik dat praten noem?... Ik geloof dat jelui daar aardig aan 't opsnijden waart, niet? — Nu met dat gebluf kom je er niet, — luister eens naar me.... Kom jij even hier, jij „sterke.” Ik geef je 12 maanden om een huis te bouwen, en jou ook jij „vlugge in-'t-denken”; en als 't jaar om is kom dan weer hier en toon me dan jelui huizen, en ik zal eerlijk zeggen wie van beiden 't beste gebouwd heeft,.... en flap! 't manneke was spoorloos verdwenen.

Beide jongens waren onder dat gesprek opgegroeid tot flinke sterke en knappe mannen: dat ze zoo plotseling groot waren geworden vonden ze niets gek! — Beiden togen met moed aan het werk. — De oudste sjouwde balken en steenen, timmerde deuren en trappen; hij had een massa bij elkaar getild en gesjouwd, maar daar hij vlugger liep en tilde dan zijn hoofd mee kon, was hij toen het jaar om was met de eerste verdieping pas klaar, hoewel hij steenen en balken had voor wel twee huizen; en de jongste had zitten teekenen en rekenen, vellen vol van de mooist en knapst geteekende en berekende huizen, maar daar zijn armen en beenen niet zoo mee konden als zijn hoofd, was ook hij pas met de eerste verdieping klaar, en had teekeningen en berekeningen wel voor twee huizen om zich heen verspreid liggen toen het jaar om was. — Daar stonden beide jongens, diep verslagen; en toen ze zoo stonden hoorden ze een welbekende stem, die nu niet zoo onbedaarlijk lachte, maar zacht vriendelijk klonk, en heel ernstig stonden nu die blauwe oogen toen de jongens hem aankeken. — „Wel?” zei 't grijze manneke, „waar zijn de huizen?”

„Och!” zei de „sterke,” „steenen en balken heb ik genoeg bij elkaar gesjouwd, maar daar heb ik per-slot-van-rekening niets aan als mijn hoofd niet net zoo vlug mee wil als mijn armen en beenen....”

„O!”.... zei 't manneke; „en jij „knappe bol?””

„Och!” begon ook hij, „teekeningen en berekeningen genoeg, maar daar heb ik per-slot-van-rekening ook niets aan, als mijn armen en beenen niet net zoo vlug mee willen als mijn hoofd!” —

„O!”.... zei meewarig 't grijze mannetje weer, en daarbij keek hij hen beiden al maar vriendelijk ernstig aan, en met een stem zoo gemoedelijk goed vervolgde hij: „geef elkaar eerst flink de hand, zoo, dat is goed.... leder,” zoo ging het mannetje voort, „heeft wel iets apart flinks, armen

en beenenwerk is even zoo goed als hoofdwerk en omgekeerd, maar blijft 't apart dan helpt 't niet veel; alleen dan kan men iets goeds, iets heel moois verkrijgen, wanneer men hoofd, armen en beenen te zamen laat werken.... Probeer 't nu zoo eens, jongens, en ziet dan of ik gelijk heb...." en weg was het manneke.... En de jongens werden opeens klaar wakker, en merkten dat ze gedroomd hadden onder den grooten lindeboom tusschen madeliefjes en boterbloemen; ze hadden hun handen nog vast en beiden vertelden elkaar hun gemeenschappelijken droom, en die twee, zoo jong als ze waren, begrepen wat 't grijze mannetje bedoelde; en als ze weer eens begonnen te bluffen, wat natuurlijk wel gebeurde, dan dachten ze aan het grijze lindeboom mannetje, en probeerden ferm dat opsnijden te laten; en toen ze groot, en flinke, sterke, knappe mannen geworden waren, toen bouwden ze *te zamen* huizen, voor menschen die 't meest een goed huis noodig hadden; de eene teekende en bedacht ze, en de andere bracht ze mooi ten uitvoer; en dikwijls nog denken en spreken ze over den raad van hun beider vriend, „het grijze lindeboom-manneke.”

DORDT.

J. S. S. H.

Vertellingen van de Maan.

Ik ben een arme jongen, ik woon in een nauwe straat, maar aan licht ontbreekt het mij toch niet, want ik woon boven, hoog, met het uitzicht op de daken. Toen ik den eersten dag in de stad doorbracht, vond ik het er erg eenzaam en benauwd; in plaats van het bosch en de groene heuvels zag ik zwarte schoorsteenen. Ik bezat geen enkelen vriend, geen enkel bekend gezicht lachte mij toe.

Eens op een avond stond ik bedroefd aan mijn raam: ik maakte het open en keek naar buiten. Welk een vreugde! Ik zag een bekend gezicht, rond en vriendelijk, dat van mijn beste vriendin thuis: het gezicht van de maan. De lieve, oude maan was niet veranderd, zij was dezelfde die eens door de wilgenboomen aan den vijver op mij neerzag. Ik wierp haar kushandjes toe, en zij scheen in mijn kamertje, en beloofde dat zij iederen avond bij haar opkomst naar binnen zou kijken. Deze belofte heeft zij ook heusch gehouden. Jammer, dat zij maar zoo kort kan blijven. Telkens vertelt zij mij wat zij zag, den vorigen of dienzelfden avond.

I.

Dit gebeurde gisteren in de morgenschemering, sprak de maan; in de groote stad rookte nog geen enkele schoorsteen, en ik keek juist naar de schoorsteenen. Op datzelfde oogenblik kroop een klein hoofd uit een van hen te voorschijn, en toen een half lichaam; de armen rustten op den schoorsteenrand.

„Hoera, hoera!” Het was een kleine schoorsteenvegersjongen, die voor het eerst van zijn leven door een schoorsteen gekropen was. Hoera, hoera!

Ja, dat was iets anders dan in de donkere, nauwe schoorsteenen rond te kruipen! De lucht woei zoo frisch, hij kon over de geheele stad zien naar de groene bosschen; de zon ging juist op! rond en groot scheen zij hem in het gezicht. Dat straalde van vreugde ondanks het zwarte roetlaagje.

„Nu kan de heele stad mij zien!” riep hij, „en de maan kan mij zien en de zon ook! Hoera, hoera!” en hij zwaaide met zijn bezem.

II.

„Ik houd van kinderen,” zeide de maan; „vooral de kleintjes zijn zoo grappig. Dikwijls gluur ik tusschen het gordijn en het raamkozijn naar binnen, wanneer zij heelemaal niet aan mij denken. Ik vind het aardig te kijken wanneer zij zich alleen moeten uitkleeden. Eerst komt een kleine bloote schouder uit het jurkje te voorschijn, dan een arm; of ik zie hoe het kousje uitgetrokken wordt, en een aardig, blank, stevig beentje te voorschijn komt, en een voetje om te kussen, — en dat doe ik ook!

Maar wat ik vertellen wilde: Vanavond keek ik door een raam zonder gordijn, want er woont niemand aan de overzijde. Ik zag een troepje kleintjes, allemaal broertjes en zusjes, ook een klein meisje; het is pas vier jaar oud, maar het kan het „Onze Vader” al bidden, zoo goed als de anderen. De moeder zit alle avonden aan haar bedje en luistert naar het bidden, dan krijgt ze een zoen, en de moeder blijft zitten tot het kleintje slaapt; en dat gebeurt dadelijk als zij de oogen sluit.

Vanavond waren de twee oudste kinderen uitgelaten van vreugde: de eene sprong rond op zijn eene been in zijn lang wit nachthempje; de andere stond op een stoel met de kleëren van alle kinderen om hem heen, — zij waren levende beelden, zeide hij. Nummer drie en vier legden het waschgoed netjes in de kast, dat moet ook gebeuren; moeder zat aan het bedje van de kleinste, en beduidde hen dat zij allen stil moesten zijn, want het kleine zusje zou het „Onze Vader” bidden.

Ik keek over de lamp heen in het bedje van de kleine. Zij lag op het fijne witte laken, de handjes gevouwen, en het kleine gezichtje heel ernstig en eerbiedig; zij bad hardop het „Onze Vader”. „Maar wat is dat,” sprak moeder midden onder het gebed; „als je gezegd hebt „geef ons heden ons dagelijksch brood”, dan zeg je er nog iets bij dat ik niet verstaan kan, je moet mij zeggen wat het is.” De kleine zweeg en keek verlegen haar moeder aan. „Wat zeg je na: Geef ons heden ons dagelijksch brood?” „Wees niet boos, moesje! Ik bad — „en ook heel veel boter erop!”

III.

„Ik zag een klein meisje schreien,” zeide de maan; „het huilde over de booze wereld. Zij had de mooiste pop gekregen. Een pop zoo mooi en lief. Die kan geen verdriet verdragen. Maar de broërs van het meisje, die groote ondeügende jongens, hadden de pop hoog in een grooten boom in den tuin gezet en waren toen weggelopen.

Het kleine meisje kon de pop niet bereiken, haar niet naar beneden dragen, en daarom huilde zij; en de pop huilde zeker ook; die zat heel ongelukkig met uitgebreide armen tusschen de groene takken.

Ach, die arme pop! het begon al donker te worden, en als het nu heelemaal donker werd, zou zij buiten in den boom den geheelen nacht alleen zitten? Neen, dat kon het kleine meisje niet over haar hart verkrijgen. „Ik wil bij je blijven,” zeide ze, ofschoon haar hartje klopte. Het leek haar of zij heel duidelijk kleine kabouters, met spitse hooge mutsjes, in de struiken zag bewegen, en verderop in de donkere laan dansten lange gestalten; zij kwamen nader en nader, en strekten hun handen uit naar den boom waarin de pop zat, en zij lachten spottend en wezen naar haar. Ach,

wat was het kleine meisje bang! „Maar als men geen kwaad gedaan heeft, dan gebeurt er niets,” dacht zij, „Of heb ik misschien iets kwaads gedaan?” En zij dacht na. „Ach ja, ik heb de arme eend met de roode lap aan den poot uitgelachen, zij hinkte zoo grappig, daarom moest ik lachen. Maar het is slecht, dieren uit te lachen,” en zij keek naar de pop.

„Heb jij ook om een dier gelachen?” vroeg zij, en het leek of de pop met haar hoofdje schudde.

Ik kon nog juist zien hoe de ouders naar hun kleine meisje zochten en hoe de pop verlost werd uit den boom,” zei de maan; en daarna verliet zij mij. weer.

Naar H. C. ANDERSEN, door H. BRENKINK—v. d. MANDELE.

Op School.

Oom: „Leer je veel op school?”

Neeffe: „Ja zeker, oom. Ik leer stil zitten en niet praten, en geen leven maken, en opstaan, en zitten gaan, en heengaan, en zooal meer.”

Eendags-vliegen.

Papa: Karelkje, eendags-vliegen leven maar één dag.

Karel: Dan zijn ze goed af, dan zijn ze hun heele leven jarig.

Wat gaf hij haar?

Schooljuffrouw (nadat zij aan de kinderen de geschiedenis van de Schoone Slaapster in het bosch heeft verteld): Waarmee heeft nu de prins de prinses wakker gemaakt? Wat gaf hij haar?

Algemeen zwijgen.

— Nu, hetzelfde dat ma je 's morgens geeft als zij je wakker maakt. Een der kleinen: — Levertraan, juffrouw.

Aan „Anonymus”.

Uw briefje ontroerde mij, ontroerde mij diep. Want alsof het een beschikking ware, komen zulke vertroosting en meestal op oogenblikken, dat men het gevoel heeft van met een gloeiend hart een ijszee van onverschilligheid te bevaren. Men voelt zich moedeloos en denkt: waartoe? Dan komt van uit de verte een vriendelijk woord van waardeering in uw hart vallen, als een straal van de trouwe koesterende zon die óók over ijszeeën opgaat, en dat geeft weer moed voor langen tijd....

Hartelijk dank, Anonymus!.... Maar dit intieme had ik U liever *per brief* gezegd....

NELLIE.

Kleine Gerritfonds.

Anonymus te Amsterdam f 10.—; Beppie N. te Scheveningen f 1.—

Melk voor Bleekneusjes.

Anonymus f 10.—; Beppie N. f 1.—; Mevrouw T. S. te Wapserveen f 1.—; Gezonden 18 September aan Mej. S. f 12.50. Restte in kas 62 cents. (Na 18 Sept. groeide dat aan tot f 12.62.)

Verre Java-Fonds.

Anonymus f 5.—; Beppie N. 1.—

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 35.
3 October 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *De Geschiedenis van Hinkebeen en zijn Trom. — Bladvulling.*

De Geschiedenis van „Hinkebeen” en zijn Trom.

Een Verhaal uit de eerste Tijden van het Helleleger.

Schel klonk het gekraai van een haan in den vochtigen, koelen schemer an het allervroegste uchtendkrieken. Oogenblikkelijk werd hij beantwoord door eenige andere vogels. Een roodborstje vloog met gedruisch uit een doornhaag. Een zacht windje ruischte. Pe laatste bleeke sterren schenen nog, maar als waskaarsen die uitgaan. Een onzichtbare hand scheen snel een donkerroode lijn in 't Oosten te teekenen. 't Was als een koord dat een zwaar gordijn op zij schoof, want een oogenblik daarna verscheen het rozerood van zonsopgang en het was dag.

Hinkebeen's oogen openden zich, alsof het hanengekraai een wekker was waaraan hij was gewend. Hij wreef met zijn ongewassen hand over zijn oogen, die zwart en doordringend waren als die van een roodborstje, en was klaar wakker. Hij kroop van onder het zeildoek, dat een hoornijit

voor regen beschutte, — dat was zijn bed in de open lucht — en ging er toen met de vogeltjes op uit om wat te eten te zoeken.

Hij schudde eenige heerlijke roodwangige appels van een nabijzijnden boom en deed zich daaraan te goed. Een kostelijk ontbijt voor een jongen-Boer Pilkens, die met zijn melkeminers op weg was naar den koestal, za den kleinen kaper en verjoeg hem door zijn dreigend geschreeuw naa den weg. Zijn kreupele, maar zeer snelle gang verklaart ons hoe hij aa den naam van Hinkebeen komt.

„Hum!” bromde de boer, „Hinkebeen zal wel gauw weer terug zijn. Eer slecht dubbeltje raak je niet gemakkelijk kwijt.”

Hinkebeen had de laatste veertien dagen gezworven in de omstreken van Hartford. Hij had vader, moeder, broeders noch zuster — „niemendal nie”, zooals hij het zelf uitdrukte. Zijn thuis was waar zijn oude vilten hoed was, maar hier in Petersville was hij toch geboren, en voelde hij zich een weinig minder verlaten dan elders. Hoe het zij, hij kwam er altijd weer terug; 't was alsof de argwanende blikken van de menschen hier, hem op den duur toch minder onaangenaam waren, dan die van de vreemden in andere steden en dorpen.

Hij was zeer dun en lenig, gewoonlijk slordig en ongewasschen, en altijd haveloos gekleed. Hij kauwde tabak en rookte gevonden eindjes sigaren; en wanneer hij geplaagd werd, kon hij vreeselijk vloeken. Te vergeefs hadden een paar menschen zich met zijn vorming en opvoeding belast. Mogelijk paktten zij het bij het verkeerde eind aan; hoe dit zij, zij slaagden niet in hun pogen.

Tusschenbeide werd het denkbeeld geopperd Hinkebeen naar een verbeterhuis te zenden, maar daartoe moest men hem eerst bemachtigen, en dat ging zoo gemakkelijk niet; Hinkebeen had nu reeds den veertienden mijlpaal van zijn avontuurlijk leven bereikt in een onbepaalde vrijheid die hij voor geen goud of goede woorden wilde prijsgeven.

Nu kwam hij de dorpsstraat af, lustig met zijn hagelwitte tanden of een appel kauwend, en een opschudding veroorzakend waarover hij stellig pret zou hebben gehad, indien hij er erg in had gehad. De winkeliers wierpen argwanende blikken op den kreupelen jongen, hielden hem behoedzaam in het oog van achter heggen en schuttingen, en kleine jongens maakten voorzichtigheidshalve dat zij achter die beschermende afschuttingen kwamen.

Hinkebeen zette intusschen zijn weg voort naar de buurt beneden de dam, waar het water als drijfkracht voor een papierfabriek werd gebruik en waar de fabrieksarbeiders woonden, om te zien of hij daar ook kamraden vond. Spoedig zat hij met een groepje van hen op een paar steel blokken te praten en hoorde verrassend nieuws van hen. Hij was a gewoonlijk begonnen met te pochen over alle wederwarigheden van zij laatste reis en het „plezier” dat hij gehad had; maar men luisterde vo strekt niet naar hem met die bewondering en gretigheid, die hij van he gewoon was. Zijn gehoor bleef koel, en dat ergerde hem geducht. Wat wa het nut van zulke reizen, als anderen die thuis bleven, daardoor niet van zijn meerderheid overtuigd werden? Zonder er zichzelf van bewust te zijn, verlangen ook zulke kleine jongens zoo om in hun kleine wereld „iemand” te zijn, en belangwekkend in hun soort.

„Plezier! spreek er ons van!” smaalde een van de jongens. „Wij hebben plezier gehad, dat beloof ik je, iederen avond en den geheelen Zondag!”

„Wat voor plezier?” ondervroeg Hinkebeen minachtend.

„'t Leger des Heils,” werd hem kortweg geantwoord.

„Wat is dat?”

„Zeg! die weet niet eens wat het Heilsleger is! Zeg, jongens, Hinkebeen weet niet wat...”

Hinkebeen's oogen begonnen onheilspellend te flikkeren. Zijn vuisten balden zich. De overmoedige spreker oordeelde het dan ook maar beter een toontje lager te spreken en zei: „Nu, je behoeft er niet kwaad om te worden. 'k Zal je zeggen wat het is. Het Leger des Heils is hiergekomen, juist toen jij vertrokken was. Zij zijn dicht bij de fabriek gaan wonen. 's Avonds gaan zij door de straten en maken muziek, en zij zingen en gaan op hun knieën, zoo maar op straat en bidden hardop...”

„Hou je nu maar stil!” viel Hinkebeen hem hier heel beslist in de rede, „je bent een groote leugenaar!”

„Jongens, spreek ik de waarheid of niet? Jullie die er bij geweest bent, kunt het zeggen.”

„Heelemaal waar! En wij smijten ze met allerhande dingen, met zand en met aardappelen. Zeg, kom ons vertellen van pretmaken!”

En in Hinkebeen's ongeloovige ooren regenden de wonderlijkste verhalen.

Hij moest wel toegeven, dat het daar bijzonder plezierig moest toegaan. En hij was daar niet bij geweest, was al dien tijd afwezig geweest! Maar nu was hij dan toch weer terug, en zou er wel voor zorgen dat hij niet alleen volop genoot van de nieuwe gemakelijkheid, maar dat hij er de aanvoerder bij zou zijn. Hij maakte al vast een geestdriftvol programma op, van alles wat zij dien avond zonden doen.

Maar toen de avond kwam was hij verre van Petersville. Hij deed een boodschap voor iemand naar een naburig dorp, om zodoende zijn avondsten te verdienen. Om een slaapplek te bekommerde hij zich nooit, dat kwam altijd wel terecht; maar om den mond open te houden moest hij oms werken.

Hij haastte zich wat hij kon om weer terug te komen te Petersville.

Toen hij in de Langstraat kwam, hoorde hij vroolijke klanken. Het kleine bataljon had zich opgesteld in het plantsoen voor het gemeentehuis en Hinkebeen's manschappen waren bezig, zonder hun leider, een felle aanval te doen op de Heilssoldaten. Zij dreven den spot met den ouden eldwachter. Zij schreeuwden en floten en maakten een leven als een ordeel. Zij wierpen met vuil en afval.

Hinkebeen liet een wild kriegsgehuil hooren en stelde zich aan despits. Wat een pret! Wat eene nieuwtje! Zoo iets had hij niet kunnen droomen. Tien of twaalf mannen en vrouwen met rare hoeden en prachtige petten, lie midden tusschen al die straatjongens op den grond neerknielden, en — 't was toch heusch waar — hardop baden!

Hinkebeen boog zich heimelijk naar een goot en begon een bal van modder te maken.

Toen echter stonden de Heilssoldaten juist weer op. Hun leider, een groote, breedgeschouderde man en een vurig spreker, gaf nu het eerste vers van een lied uit; en plotselijk werd krachtig op de groote trom geslagen, drie hoorns, een zwaar bas-instrument en een schuifrompet lieten zich hooren, terwijl een tamboerijn het orkest volmaakte. Krachtige stemmen

begeleidden daarbij de instrumenten en zoo kwam een zee van opgewektheid tot Hinkebeen's ooren.

Werktuigelijk liet hij den modderbal vallen. Zijn hart, waarom wist hij niet, begon sneller te kloppen; hij werd wonderlijk aangedaan door die muziek en dat gezang. Maar bovenal die trom! Elke dreunende slag scheen een echo wakker te roepen in zijn hart.

Onwillekeurig ging hij dichter en dichter bij den man staan die de trom sloeg, een groote wakkere man, die er lustig op los sloeg, hoewel een weinig uit de maat. Hinkebeen keek hem als betooverd aan, volgde elke beweging; terzelfder tijd geheel verrukt en ook weer boos zoo vaak de trommelstok neerkwam — waarom? daarvan kon hij zich geen reukenschap geven. Natuurlijk was de arme straatjongen Hinkebeen zich niet bewust, dat hij een vereerder van Apollo 1) was en muzikaal gehoor had — en dat de trommelslager geen acht gaf op de maat.

Maar terwijl hij daar stond te genieten, oogen en mond open, gevoelde hij dat de trom tot hem sprak; sprak en zong. Hij begreep er niets van; maar toen iemand uit de menigte achter hem met een steen wierp, die suizend tegen het vel van de trom kwam en daarin een groote scheur maakte, had hij een gevoel alsof zijn eigen hart er door getroffen was.

„O!” riep hij luid. 't Volgende oogenblik zweefde Hinkebeen hoog in de lucht. Die stevige Kapelmeester was voorwaarts getreden, had hem bij den kraag gepakt en opgeheven. Hij was een arbeider van de fabriek, en kende Hinkebeen's streken.

„Ik heb 't niet gedaan, mijnheer, mijnheertje asjeblieft!” snikte Hinkebeen met waar verdriet en terwijl de tranen langs zijn wangen liepen.

Iemand die er bij stond bevestigde zijn bewering, waarop Hinkebeen onmiddellijk werd vrijgelaten. Hij maakte zich uit de voeten, om den jongen te vinden die met den steen geworpen had.

II.

Dien nacht sliep Hinkebeen in den tuin van den Kapelmeester. Toen deze den volgenden morgen naar zijn werk ging, trad Hinkebeen hem fluks ter zij.

„Hoe is het met de trom, baas?” vroeg hij, met evenveel belangstelling alsof het een zieke had gegolden.

De man zag hem wat verwonderd aan.

„Waarom wil je dat weten?”

„Omdat ik er verdriet van had dat zij beschadigd werd,” zei Hinkebeen.

Onze stoere Heilssoldaat had weinig opvoedkundige theorieën omtrent jongens in zijn hoofd, maar hij had zelf jongens. Op milden toon zeide hij:

„O, dat is al weer in orde. Gisterenavond nog heb ik het hersteld en de trom is nu nog beter dan te voren. Kom vanavond maar eens bij mij, dan kan je zelf probeeren.”

„Hei? Wat?” stotterde Hinkebeen.

„Zeker, kom vanavond maar om een uur of zeven, om te probeeren voordat we er mee uitgaan.”

Hinkebeen bleef dien ganschen dag als onder de bekoring van een gouden droom. Zijn hart sloeg op de maat van een groote trom; en nie-

1) Den god der schoone kunsten bij de Grieken en Romeinen. N.

mand in Petersville kon dien dag een beschuldiging tegen hem inbrengen, wat vreemd moge schijnen maar nochtans waar is.

En 's avonds in het huis van den Kapelmeester sloeg hij de trom, terwijl deze zijn cornet bespeelde.

„Wel, je hebt een goed oor voor muziek,” zei de Kapelmeester, „je slaat uitstekend op maat, veel beter dan David Marris. Hij brengt ons vaak allen uit de maat... Manneke,” zei hij nadenkend, „je bent zoo'n groote, sterke jongen; als je een andere jongen was, zou je zoo goed de groote trom kunnen slaan.”

Als antwoord gaf Hinkebeen zoo'n hevigen slag op de trom, dat hij haar bijna weer beschadigd had. Toen echter viel zijn arm slap langs het lijf, zijn mondhoeken beefden en groote tranen verduisterden zijn oogen. De man lei zijn hand op Hinkebeen's magere schouders en sprak hem toe. Nooit had iemand zóó tot hem gesproken. En dit was toch een echte man, een die je met één hand van den grond oplichtte.

Dien avond was Petersville als verstomd van verbazing. John Beal, bijgenaamd Hinkebeen, de onverbeterlijke, was bij het Leger gegaan en sloeg nu de groote trom!

Hij kreeg vast werk aan de papierfabriek, en kwam in de kost bij den man die met het opzicht van de sluis en den dam was belast, en wiens zoon ook Heilssoldaat was. Hinkebeen kreeg toestemming om de trom thuis te bewaren; zij was zijn onafscheidelijke vriendin, en gelukkig waren nu zijn dagen en zijn nachten.

Natuurlijk ontbrak het niet aan spotters en ongeloovigen. Zijn vroegere kornuiten plaagden hem, hoewel op een veiligen afstand. Zij waren echte kinderen van hun tijd, die niet gelooven konden dat Hinkebeen zoo geheel veranderd was, dat hij zijn welgeoefende vuisten niet zou gebruiken om te antwoorden op hun spotternijen.

Onze jongen dweept met muziek. Hij beproefde alle instrumenten die het korps bezat, en bespeelde ze allen goed. Men stelde hem voor, liever cornet te spelen en de trom aan een ander te geven, maar hij was er niet van te scheiden. Hij hield zoo van de volle, zware geluiden die hij er op wist voort te brengen.

Eens zei hij tot den Kapelmeester:

„Dit is alles goed en wel, maar ik zou willen dat wij een werkelijk Leger waren, zooals dat hetwelk naar de Philippijnen getrokken.” 1)

De Kapelmeester lei z'n hand op de trom en zei:

„Neen, mijn jongen, dat is het rechte niet; *wij* zijn een werkelijk Leger, en *wij* strijden den goeden strijd. Mijn hoorn en uw trom en de preekstoel van dominé Hawkins in de kerk hierover, zijn wapens die veel beter zijn. Dat zijn de ware kanonnen, John, vergeet dat nooit!”

III.

Gedurende de lange wintermaanden leerde John deze en vele andere dingen. De eerste tegenstand tegen de ernstige nieuw-geloovigen hield allengs op. Men hield van den leider, en de predikanten stonden op goeden voet met hem. Zij zeiden dat hij ruwe fabrieksmenschen bereikte, en jongelui op wie zij geen vat hadden.

1) Om werkelijk oorlog te voeren, met wapens en kruut. N.

De lente kwam met regens, die lang in de geheugens der menschen van Petersville zullen blijven; maar door alle natte, koude stortbuien heen, droeg John onvermoeid elken avond zijn trom naar de kleine Legerzaal, en nam haar ook even getrouw na afloop der samenkomst weer mee naar huis, beschermd door een omhulsel van geolied linnen. Hij was er niet toe te bewegen haar in de zaal te laten.

Verscheidene families, gehuisvest in de werkliedenwoningen van de papierfabriek, die in het dal beneden den dam gelegen waren, hadden later reden tot groote dankbaarheid voor deze gehechtheid van John aan zijn trom.

Het gerucht deed namelijk de ronde, dat wegens de aanhoudende regens de dam doorweekt was: veel aandacht werd echter daaraan niet geschonken. De dam had nu al langer dan twintig jaar stand gehouden, niet waar?

Maar in 't hartje van den nacht gebeurde het toch dat de bewaker van den dam, onder een ware wolkbreuk, met een doodsbleek gelaat zijn woning kwam binnenstormen en zijn huisgenooten in allerijl deed ontwaken, de woning ontruimen en hen op den heuvel in veiligheid bracht. John was genoodzaakt zich in zijn nachthemd te redden: zijn trom ging evenwel mee.

„De dam bezwijkt! Hij kan het geen tien minuten meer uithouden,” schreeuwde de damwachter in zijn doodsangst. „Mijn God, wat kan ik doen om de menschen daar beneden in het dal wakker te maken? Er zijn daar tientallen kleine kinderen in die woningen!”

Hij liep radeloos heen en weer; hij stampte van angst op den grond als een bezetene. Zijn verschrikte kinderen klemden zich aan hem vast en schreiden, terwijl de neerstreamende regen hen deed klappertanden en rillen.

En John Beal dacht aan den Kapitein, die óók daar beneden woonde, en aan diens kleine kinderen, die sliepen.

Vastberaden haalde hij het oliedoek van zijn trom, deed den riem over zijn schouders, en den trommelstok opheffend, liet hij dien in donderende slagen op zijn instrument neervallen. Blootsvoets, zijn lang nachthemd om zijn beenen flappend en zwiepend, liep hij toen snel, zeer snel het steile pad naar het dal af, onophoudelijk zijn trom slaande en roepende zoo hard hij kon: „de dam!” „Kom terug, Johnnie, kom terug, er is geen tijd te verliezen, schreeuwde de damwachter. Maar John rende voort, zoo hard hij kon. Hij geleeke een spook dat door den storm voortgejaagd werd. Hol klonken de slagen op zijn natte trom, en zijn wilde kreten deden alle dalbewoners ontwaken en naar boven vluchten. Overal zag men ouders met hun kinderen en ouden van dagen, half naakt, aan weerskanten de heuvels beklimmen. Onheilspellend kraakte en dreunde de dam, die elk oogenblik dreigde te bezwijken. Doodsangst gaf den uitgeputten en gebrekkigen kracht om het vermoeiende klimmen voort te zetten. Er was juist tijd genoeg.

Nu hoorde men een geweldig leven, een loeiend en brullend geluid; de dam was doorgebroken en een ontzettende watermassa stortte naar beneden, de huizen op de helling wegvagend en meeslepend als stroohalmen. De lager gelegen huizen ondervonden veel minder schade, daar het dal hier veel breeder was en de kracht van het water dus gebroken werd. Voordat het water in de vlakte kwam, had het echter onzen John bereikt. Met een woedend geloei, als van een monster dat men zijn prooi ontnomen heeft,

overvielen de golven hem, schenen hem als te willen vermalen tusschen hun witte, schuimende koppen.

De vaders en moeders die van bovenaf getuige waren hoe hij in den maalstroom verzwolgen werd, en die hun leven aan zijn edelmoedige zelfopoffering te danken hadden, weenden van smart en drukten hun lievelingen vaster aan hun boezem.

Maar . . . Goddank, daar komt hij weer boven, drijvende . . . op zijn groote trom, die dienst deed als reddingsboei!

Tot op den dag van heden doet hij, met de vreugde en den trots van een kunstenaar, de straten van Petersville weerklinken van de blijde en zware klanken van het instrument, dat zoo'n groote rol speelde in het leven van den voormaligen kleinen straatroover.

Uit „De Strijdkreet” (met enkele kleine wijzigingen.)

Donkere Afkomst.

Iemand zag op het kantoor van zijn notaris twee van zwart papier geknipte portretten hangen. Ziende dat de man ze met groote belangstelling bekeek, zei de notaris: — Dit was mijn vader en hier is mijn grootvader.

— Wel, wel, riep de man, dà ha'k allèvel nooit èdacht, dà ge van schoorsteenvegers-kom-af waart!

Kieviet.

In de dagen toen ons land nog door de Franschen overheerscht werd, ging een porster 's morgens vroeg over den Dam te Amsterdam. De schildwacht riep haar aan met „Qui vive!”

Het moedertje antwoordde verontwaardigd: „Kieviet! Kieviet! Jij ben zelf een Kieviet! Ik ben een fesoenelijk mensch! Ik ben Aagie de porster uit de Ridderstraat, jij Franschman met je Kieviet!”

Geleerd.

Professor: De natuur is verbazingwekkend, in 't groote zoowel als in 't kleine. Als men toch eens bedenkt, dat zelfs 't nietigste insect een Latijnschen naam heeft!

Rechtmatige Trots.

De luitenant-generaal graaf Coutard had het Grootkruis van het Legioen van Eer verworven, en toen hij ten hove verscheen werd hem van alle zijden geluk gewenscht.

Hij boog beleefd en zeide:

„Mijn vader was maar een arme werkman.”

Een der hovelingen gaf nederbuigend ten antwoord:

„Maar het is niet noodig, generaal, dat ge ons uw afkomst mededeelt!”

Coutard richtte fier zich op en sprak:

„U denkt zeker, mijnheer, dat dit geschiedt uit bescheidenheid; maar ik ben er trotsch op!”

Altijd vroolijk

Een oude zeerob had het ongeluk van bij het van stapel loopen van een schip een zijner beenen verpletterd te zien, zoodat het moest worden afgezet. De man onderging die operatie zonder een woord te zeggen, en onder het rooken van een pijp.

Toen de chirurg wilde heengaan, richtte de matroos zich van zijn bed op en zei:

„Vergeef mij, mijnhoer, dat ik u geen uitgeleide doe,... maar 't is uw eigen schuld.”

Naar het Front.

Op zekeren dag kwam een soldaat den schouwburg binnen. Hij was echter wat laat en vond de mindere rangen beneden bezet, doch vooraan in de stalles 1) waren nog eenige ledige plaatsen. Zonder dralen stapte hij voorwaarts, van plan op een dier onbezette stoelen plaats te nemen, toen hij zich plotseling door een knecht hoorde aanspreken.

— Waar moet dat naar toe? klonk het zacht.

— Waar ik heen ga? antwoordde Tommy vastberaden; dáár waar een goed soldaat behoort te gaan, naar het front natuurlijk.

Zonder iets tegen te zeggen, liet de knecht hem passeeren.

Gevat.

Een Engelschman was bij den prins Kaunitz te dineeren gevraagd, en had het ongeluk een glas wijn om te stooten.

— Is dat de gewoonte in Engeland? vroeg de Duitsche vorst.

Niet in het minst verlegen antwoordde de Engelschman:

— Dat juist niet, uwe Hoogheid, maar als het eens gebeurt, neemt niemand er notitie van.

Matrozen-sterrenkunde.

Zij waren op de brug en keken naar de komeet. 't Bleek, dat er vóór de mast een interessante gedachtenwisseling onder het scheepsvolk werd gehouden. De kolonel riep een van hen en vroeg hem waarover het verschil liep.

— Wij zijn bezig onder mekaar uit te maken, wat dat voor een ding is, zei de matroos, op de komeet wijzende.

— En wat denk je dan dat het is?

— Ja, kurnel, ziet u, Jan Smeets die erg geleerd is, zegt dat het een ster is die lek is gesprongen.

Juist hetzelfde.

Generaal Grant deed 't verhaal van een soldaat van een zeker regiment, die hem tijdens den oorlog telkens met allerlei verzoeken lastig viel. Op zekeren dag zei hij:

— Zeg ereis, ik geloof dat jij de lastigste man bent van het heele leger.

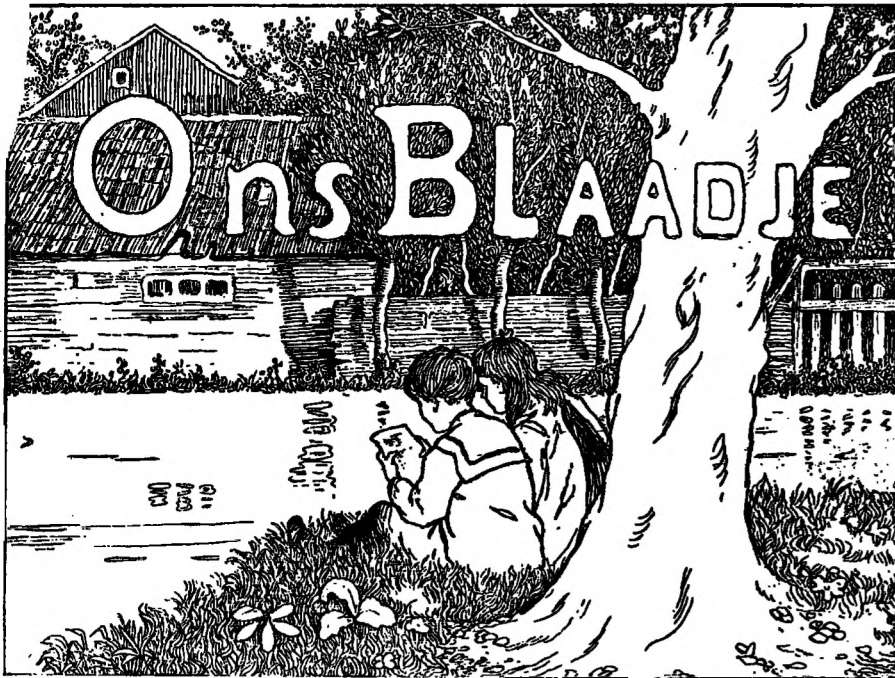
De man antwoordde onmiddellijk:

— Dat is grappig, generaal.

— Grappig? Wat is daar voor grappigs aan?

— Dat is juist hetzelfde wat de vijand van u zegt, generaal.

1) Dure plaatsen, dicht bij het tooneel. N.

WEEKBLADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 86.
10 October 1908.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

bonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *De Poppekop.* — *Het Vlindertje.* — *Een aardige Terechtwijzing.* — *Madvulling.*

De Poppekop.

Het was Marie's verjaardag, en zij en haar jonger zusje Clara haastten zich met aankleeden, om toch bijtijds in de eetkamer te zijn, waar Vader en Moeder hen reeds met het ontbijt wachtten.

„O, Wat ben ik blij dat het vandaag Zondag is,” zei kleine Clara, „want nu hoef je op je verjaardag niet naar school te gaan! Ik zou het zoo vervelend vinden om den geheelen morgen alleen te zijn!”

„Maar mij dunkt dat dat op andere dagen ook vervelend voor je is,” zei Marie.

„o Neen,” antwoordde Clara, dat is heel wat anders. „Denk maar eens dat je vandaag presentjes krijgt; en ik ben zóó nieuwsgierig om te weten, hoe blij je er mée zijn zult! En als je nu naar school moest, dan zou ik tot van middag toe moeten wachten!”

De twee kleintjes waren nu klaar en liepen vlug naar de ontbijtkamer.

Vader en Moeder wenschten Marie recht hartelijk geluk met haar verjaardag; daarna werd het ontbijt gebruikt, en toen dat afgeloopen was gingen ze allen te zamen naar de woonkamer. Daar stond een kleine tafel met een schoon servet er over en groen en bloemen er op; en tusschen het groen lagen de mooie presentjes voor Marie. Van Vader kreeg ze een allerliefst werkdoosje met vingerhoed, schaar en ander toebehooren; van Moeder een mooi boek; van Clara een chocoladeketeltje en zes kleine kopjes op een blaadje, en liet heele kleine broertje gaf haar een grooten, heerlijken koek met veel krenten er rozijnen er in.

„Kijk, Marie!” riep Clara uit. „Dien koek zullen we van middag opeten; en Mama heeft vier vriendinnetjes verzocht, en we krijgen chocola in het keteltje en dan mag jij inschenken, in de nieuwe kopjes! Zal dat niet prettig zijn?”

„o Heerlijk, heerlijk!” jubelde Marie, terwijl ze van den een naar den ander liep, en hen dankte en zoende voor alles wat ze gekregen had; „o, Vadertje!” zei ze, „nu zul je eens zien, hoe mooi ik je zakdoeken zoomen zal! Wat zal het prettig zijn te naaien, nu ik zoo'n mooi werkdoosje heb! Het boek zal ik 's Zondags lezen. Wat is het toch prettig, jarig te zijn en wat *ben* ik blij!”

En Marie danste van louter pret de kamer rond.

„Klingelingeling!” Er werd aan de voordeur gescheld. „Wie kan dat zijn?” riepen de beide kinderen en wilden naar de deur loopen. Doch eer zij er waren, kwam het dienstmeisje binnen met een pakje in de hand.

„Een pakje over de post voor Marietje!” zei ze.

„o Geef hier, dat is van Grootmama!” riep Marie en nam het pakje over. Het was een vrij groote doos; en toen zij er in geslaagd was de bindtouwjes en het pakpapier er af te krijgen, en het deksel van de doos nam, huppelde en sprong zij en klapte in de handen van blijdschap, want in de doos lag de mooiste pop die men zich maar verbeelden kan. Ze had groote blauwe oogen, die open en toe konden gaan, en blonde krullen van wezenlijk haar, o zoo mooi! En ze kon ook schreien! Ze had een wit japonnetje met roode bloempjes aan, een geborduurd boezelaartje voor, en ze droeg witte kousjes en kleine bruine schoentjes met elastiek. „o Moe!” riep Marie uit; „o, Moe! o, Clara! kijk toch eens! wat zeg je er van? Heb je ooit zoo'n mooie pop gezien? Die goeie Grootmama! Ze houdt zeker heel veel van me dat ze mij zoo'n mooie pop geeft! En kijk, er is ook een briefje voor me bij!”

Terwijl Marie het briefje las, stond kleine Clara de pop te bewonderen, en toen ze zag dat haar zusje met lezen klaar was, ging ze naar haar toe en zei heel zachtjes: „Marie, mag ik ook wel eens met die mooie pop spelen?”

„Natuurlijk!” antwoordde Marie, „als je maar voorzichtig bent, dat je haar japonnetje niet kreukt en haar niet laat vallen; want als dat mooie hoofdje stuk ging, zou ik erg bedroefd wezen. Maar nu zullen we eerst alles in orde maken voor de visite van van middag, ja? We zullen de voetebankjes bijeen zoeken, dan kunnen we daarop zitten.”

En de twee zusjes gingen hard aan 't werk.

's Middags kwamen de kleine gasten en er werd veel chocolade gedronken en de lekkere koek ging bijna geheel op. En ze speelden met de pop en het heele partijtje was heel, heel prettig.

„Hoe heerlijk dat je zoo'n mooie pop gekregen hebt,” zei de kleine Dora,

en van de vriendinnetjes; „nu zal ik jullie eens wat vertellen! Mama heeft mij gezegd dat ik den volgenden Zondag een poppenvisite mag geven. Dan komen er eenige meisjes en ieder brengt haar pop mee, en jij komt ook, Marie, en Clara óók; en als je dan je mooie pop meebrengt, wat zullen we dan een pret hebben! Laten we ze nu een naam geven, willen we dat?”

„Ja!” zei Marie; „wat zal dat prettig zijn! Ik verlang er al naar mijn mooie pop aan de andere kinderen te laten zien! En jij gaat ook mee, Clara! Pa en Moe zullen het wel willen hebben!”

Er werd nu besloten dat de pop Elize zou heeten; en de kinderen speelden er mee en ze hadden een pret van belang! Ze werden veel te vroeg naar hun zin weer naar huis gehaald; zij bedankten Clara en Marie's Mama, zeiden alle menschen en kinderen goeden nacht en gingen naar huis.

Marie en Clara gingen ook al gauw naar bed, en Marie viel spoedig in slaap en droomde van haar mooie pop. Maar kleine Clara kon niet slapen. Toen Mama later in de kamer der kleintjes kwam om te zien of ze goed sliepen, was ze heel verwonderd dat Clara niet sliep, maar bitter bedroefd lag te snikken.

„Maar wat scheelt je dan toch, lieveling?” vroeg de moeder, terwijl ze zich over het bedje heen boog.

„o Maatje, Maatje, ik ben zoo erg bedroefd!” snikte Clara; en ze ging overeind zitten, sloeg de armen om Moeders hals, en schreide alsof haar kleine hartje breken wilde.

„Wat is er dan toch, kindlief?” vroeg de Moeder; „waarom schrei je dan toch zoo?”

„o, Maatje!” zei het kleine ding, terwijl ze haar oogjes afdroogde; „het is zoo erg! Toen we naar bed gingen, ruimde Marie eerst haar speelgoed op en ze lei haar pop netjes in de doos en zette die onder ons kleine tafeltje. En toen we elkaar goeden nacht gezoend hadden en Marie al in bed was, wilde ik de mooie pop ook nog eens zoenen en goeden nacht zeggen, en toen ik haar weer in de doos wilde leggen, stootte ik er mee tegen den poot van de tafel en o, Moes! toen brak de kop midden door!” En de arme Clara schreide weer en was ontroostbaar.

„Ja, lieve beste kind, dat is werkelijk een treurige geschiedenis,” zei de Moeder. „Je bent een beetje erg onvoorzichtig geweest, en het spijt mij zoo voor die arme Marie, die zoo blij was met haar mooie pop!”

Clara drukte zich vast tegen haar Moeder aan en zei: „o Maatje-lief! u kunt mij wel helpen! Toe, gaat u met mij een anderen poppekop koopen, morgen, als Marie naar school is, en naait u die op de pop eer zij thuis komt!”

„Neen, Claralief,” zei de Moeder, „dat gaat niet! Vader en ik hebben van daag reeds zooveel geld uitgegeven voor Marie's verjaardag, dat we zoo'n uitgaaf als zulk een duren poppekop niet bekostigen kunnen. Later misschien wel, tegen Kerstmis of Nieuwjaar, maar vooreerst niet!”

„o Moes,” zei Clara bedroefd; „en Zondag gaan we op poppenvisite, en Marie's pop zou meegaan, en Marie verheugde er zich zoo op. Wat moet ik toch beginnen?” En opnieuw begon Clara te snikken.

„Schrei nu niet meer, mijn lieveling,” zei de Moeder, „misschien komt alles nog wel terecht; maar ga nu stillletjes liggen en slapen. Goeden nacht lieve meid!” En de Moeder kuste Clara, die deed wat haar gezegd was. Zij droogde haar oogjes, en deed ze gehoorzaam toe. Toen de Moeder een oogenblik later nog eens in de kamer kwam, sliep ze gerust.

Toen Clara den volgenden morgen wakker werd was het al heel laat; haar Moeder had haar laten slapen, omdat ze den vorigen avond zoo laat was ingeslapen. Marie was reeds naar school, en daar zij dien morgen óók wat later was dan gewoonlijk, had zij geen tijd gehad om nog eens naar haar pop te zien en dus het ongeluk nog niet ontdekt.

Clara had dien dag geen trek in spelen, want zij dacht er onophoudelijk aan, hoe bedroefd Marie zou zijn, als zij thuis kwam en hoorde wat er gebeurd was. Eensklaps kwam er een wagen aanrollen, die voor de huisdeur stilhield, en Clara keek uit het raam om te zien wie dat toch zijn kon.

„Ma!” riep ze op eens, „daar is oom Hendrik! dat rijtuig is van Oom!” En zij liep vlug naar de gang om hem te ontmoet te gaan, want zij hield veel van haar oom Hendrik, en hij noemde haar altoos zijn hartediefje.

„Goeden dag, broer en zuster! goeden dag, hartediefje!” zei oom Hendrik, binnenkomen, en hij lichtte Clara van den grond op om haar een kus te geven. „Ik heb honger, Clara! denk je dat je Moeder mij wat te eten zal willen geven?”

„O Zeker oom! we gaan straks koffiedrinken; Trine heeft de kookmachine al aangestoken.” En kleine Clara trok haar oom mée naar de eetkamer, waar de tafel reeds gedekt stond.

„Nu, hartediefje!” zei Oom Hendrik, nadat hij zijn koffie gedronken had; „me dunkt zoo dat je er van daag niet vroolijk uitziet!”

Clara zei niets, maar haar Moeder antwoordde: „Ja, Clara heeft gisteravond een verdriet gehad, dat ze niet kan vergeten.”

„Zoo? Dan is het het beste, dunkt mij, dat ze een beetje met mij gaat wandelen; ik zal haar dan zien op te vroolijken. Je wilt immers wel met Oom Hendrik naar de winkels gaan, mijn kleine meid?”

„O ja, Oom! asjebliet!” zei Clara, en huppelde de kamer uit om haar wandelpakje aan te trekken. Het was heerlijk weer en Clara ging met haar Oom winkel in, winkel uit, want hij had veel te bestellen voor zijn eigen gebruik. Ten slotte kwamen zij in een winkel die vol was van allerlei speelgoed.

„Kijk nu eens goed uit, hartediefje! en zeg mij wat je het mooiste vindt,” zei Oom. Clara keek rechts en links. Er waren allerlei mooie zaken, maar het mooiste was toch een poppenkeukentje met een schoorsteen en allerlei kookgereedschap, met potjes en pannetjes en bordjes; o, 't was verrukkelijk! En kijk, op een onderstel stond waarlijk een echte kookmachine, net zoo een als van Mama in de keuken! Clara had nog nooit zoo iets moois gezien!

Maar wat was dat? Naast het keukentje stond een heele rij poppekoppen, en daaronder was er een die sprekend op Marie's pop geleek; een met groote oogen en echt krullend haar! Clara keek van het keukentje naar den poppekop en van den kop naar het keukentje; het was zoo prettig om naar alles te zien wat er in het keukentje was; maar ze kon het niet laten óók naar den kop te zien, en telkens als zij dat deed, wenschte zij dat zij geld had om hem te koopen. Maar dat had ze juist niet en zij was er bitter bedroefd om.

„Nu, Clara, wat vin je nu het allermooiste hier?” vroeg haar oom eindelijk. Clara keek weer naar het keukentje en zei: „Kijk, Oom, is dat niet snoeperig? Dat is het allermooiste van alles, vindt u óók niet? Dat is zeker een keukentje voor een prinsesje!”

„Denk je dat, hartediefje? Dan zou jij het prinsesje wel willen zijn en het keukentje krijgen, niet waar?”

„Hé ja!” zei Clara, „dat zou heerlijk zijn!”

„Nu, zei Oom, „als ik er op aan kan dat je er blij meê wezen zult, en dat je weer mijn vroolijke kleine hartedief zult wezen, dan zal ik dat keukentje voor je koopen. Wat zeg je daar nu van, kleine meid?”

Clara werd rood van verrassing, dat zij dat lieve keukentje zou krijgen. Maar op eens viel haar oog op den poppekop, en nu keek ze van het eene naar het andere en stond geheel in gedachten verdiept. Eindelijk zei ze heel zacht: „Oompje, ik wou liever die poppekop hebben, die dáár, met blonde krullen en blauwe oogen!”

„Je bent me een mooie!” zei oom verwonderd; „vin-je die poppekop aardiger dan dat snoeperige keukentje?”

„Neen, Oom,” zei Clara met tranen in de oogen, want zij schreide er haast om dat ze nu het keukentje niet krijgen zou. „Maar ik zal je wat vertellen. Gister kreeg Marie een mooie pop van Grootma voor haar verjaardag en ze was er toch zoo blij meê! Maar gisteravond heb ik den kop van de mooie pop gebroken, en dat was er juist een zoo als die dáár. Maar Marie weet er nog niets van, en als je nu die kop voor mij koopt in plaats van het keukentje, dan kon die misschien nog op de pop genaaid worden vóór zij uit school kwam. Wil je dat doen, Oompje? Dan zal ik weer vroolijk zijn, want dáár ben ik den geheelen dag bedroefd om geweest!”

„Maar dan krijg je het keukentje niet, hartediefje!” zei Oom, terwijl hij zich naar haar toe boog.

„Neen, dat weet ik, Oom! Maar zie je, ik zou er toch niet prettig mee kunnen spelen, als Marie bedroefd was over haar pop!”

„Je bent mijn zoete lieve hartediefje, en daarom zal ik den kop voor je koopen,” zei Oom, terwijl hij haar kustte.

Nu was Clara blij, want nu zou alles weer in orde zijn vóór Marie uit school kwam. Oom en Clara haastten zich om thuis te komen, en Clara liep dadelijk naar haar Moeder toe, en vroeg haar den kop op de pop te naaien. En eer Clara hoed en mantel had afgelegd en de huisschoentjes aangetrokken, was de pop kant en klaar. Kleine Clara was verrukt; zij huppelde en danste de kamer rond, totdat Oom haar riep. Hij tilde haar op zijn knie, kustte haar en zei: „Heb je nu geen verdriet, dat Marie pret zal hebben met haar pop en jij niet met je keukentje?”

„O neen, Oom, heusch niet! Ik ben erg, erg blij!”

„Nu maar,” zei Oom, „ik zou verdriet hebben als mijn hartediefje haar keukentje niet kreeg. Daarom kocht ik het toch maar; straks wordt het gebracht!”

„Oompje!” was alles wat Clara zeggen kon, en ze legde haar kopje tegen zijn schouder.

„Hendrik, Hendrik,” zei Moeder, „je bederft Clara!”

„Clara, bederf ik je?” vroeg oom Hendrik lachend.

„Nee, Oompje! want nu u zoo erg goed voor mij bent moet ik immers wel dubbel zoet zijn?”

N. Naar het Deensch van Eva.

Het Vlindertje.

Een vlindertje werd voor dag en dauw wakker en keek naar boven. Het zag dat de sterren veel mooier en helderder flikkerden dan toen de nacht pas begonnen was. En dadelijk vloog het naar hen toe en vroeg:

„Hoe komt het toch, lieve sterretjes, dat jullie zoo mooi flonkert en straalt, terwijl er toch niemand wakker is om naar jullie te kijken en te zeggen: hoe mooi!”

„Wij flonkeren niet om gezien en bewonderd te worden,” antwoordden de sterren; „wij flonkeren omdat wij het gaarne doen, en wij doen het gaarne omdat het ons past.”

Toen ging het vlindertje heen en dwaalde rond en kwam terecht in een eenzaam, afgelegen oord, waar nooit een mensch kwam; daar bloeiden de heerlijkste bloemen. Het vlindertje vroeg:

„Hoe komt het toch, lieve bloempjes, dat jullie zoo heerlijk groeit en bloeit, terwijl er toch niemand hier komt om naar jullie te kijken en te zeggen: hoe mooi!”

„Wij groeien en bloeien niet om gezien en bewonderd te worden,” antwoordden de bloemen; „wij groeien en bloeien omdat wij het gaarne doen, en wij doen het gaarne omdat het ons past.”

Toen ging het vlindertje heen en dwaalde rond en vloog een geopend venster binnen. Het zette zich om uit te rusten neer op een schrijftafel die daar stond.

Voor die schrijftafel zat een man, die zijn grijs hoofd op de hand liet rusten alsof hij zeer vermoeid was. Dat was hij ook. Hij had de menschen lief en wilde hen gaarna gelukkig maken. Daartoe deed hij wat in zijn vermogen stond. Maar de menschen begrepen niet wat hij wilde, en sommigen dachten zelfs dat hij hen ongelukkig wilde maken in plaats van gelukkig. Daarom waren zij onvriendelijk jegens hem.

Lang had hij dat geduldig verdragen, doch nu was hij op het punt den moed te verliezen.

„Waarom zal ik nog langer het goede doen,” dacht hij, „als er toch niemand is die mij begrijpt of begrijpen wil? als er niemand is die mij er dank voor zegt?”

Juist terwijl hij zoo dacht kwam het vlindertje op zijn schrijftafel zitten. De man keek glimlachend naar het mooie diertje en zei: „Gelukkig, zorgeloos schepseltje! jij hebt je om niets te bekommeren en vliegt en fladdert in volle vrijheid rond. Zeg eens, waar ben je van daar wel geweest?”

„Ik ben bij de schitterende sterren geweest, en bij de heerlijk bloeiende veldbloemen!”

„En wat deed je daar?”

„Ik vroeg haar waarom ze zoo flonkeren en zoo bloeien, terwijl er toch niemand naar hen ziet en zegt: hoe mooi!”

„En wat zeiden ze toen?”

„Ze zeiden, dat ze niet flonkeren en bloeien om gezien en bewonderd te worden, maar omdat ze het gaarne doen; en dat ze het gaarne doen, omdat het hen past.”

Toen werd de man nadenkend. „Den sterren past het flonkeren,” zeide hij, „en den bloemen het bloeien, en ze doen het gewillig, al ziet en bewondert niemand hen. Den mensch past het goed te zijn en goed te

doen. Komaan, ik wil niet onderdoen voor sterren en bloemen! Ik ben een mensch; mij past dus het goede, en ik wil het doen, met liefde!"

En hij ging voort met goed te doen, tot aan zijn dood toe.

Eerst na zijn dood begrepen de menschen hoe goed hij het met hen gemeend had; en toen eerst waren ze hem dankbaar. NELLIE.

Een aardige Terechtwijzing.

Een jong mensch beproefde eens een boek te schrijven. Dat is een heel goed ding voor degenen die daartoe den aanleg en de bekwaamheid bezitten; maar onze jonge man was niet zoo knap als hij zich verbeeldde te zijn; en om die onkunde voor de menschen te verbergen, ging hij op een oneerlijke wijze te werk.

Uit de boeken van andere schrijvers nam hij geheele volzinnen die hij mooi vond, laschte ze bij zijn eigen werk, in een deed het dan voorkomen alsof hij zelf de vinder was van die schoone gedachten en woorden.

De menschen die van dit bedrog niets merkten, vonden den jongen schrijver heel knap en bewonderden hem oprecht. Dit maakte hem zóó dapper, dat hij op zekeren dag, met zijn boek onder den arm, naar het huis van den heer Piron [stapte, en dezen de vergunning vroeg hem zijn boek te mogen voorlezen.

De heer Piron behoorde tot die menschen, welke er bijzonder slag van hebben de dwaasheden van anderen op te merken en belachelijk te maken, niet uit boosaardigheid, maar om de menschen zooveel mogelijk van dwaasheid te genezen. Daarenboven was hij zeer kundig, en was het veel waard wanneer hij van een boek zeide: het is goed of het is niet goed.

Onze jonge man begon voor te lezen met een gezicht alsof hij zeggen wilde: „Wel, Mijnheer Piron, als u *mijn* werk niet mooi vindt, wat vindt u dan mooi?" En Mijnheer Piron zat te luisteren met een gezicht alsof hij zeggen wilde: „Die mij wil foppen, moet een beetje slimmer zijn dan jij!"

Het duurde niet lang, of Mijnheer Piron nam zijn fluweelen huismutsje af en maakte een groetende beweging met het hoofd. De jonge man bemerkte het niet, of, zoo hij het merkte, begreep hij het niet. Maar het mutsje werd op den duur zoo dikwijls afgenomen, de buigingen met het hoofd werden zoo talrijk, dat de jonge schrijver eindelijk verwonderd ophield met lezen en vroeg:

„Neem mij niet kwalijk, Mijnheer Piron, maar wat bedoelt u toch met dat buigen en knikken?"

„Wel," antwoordde de heer Piron, „ik ontmoet zooveel oude bekenden in uw boek; die kan ik toch moeilijk zonder groeten voorbij laten gaan?"

De jonge man kreeg kleur op kleur, en maakte dat hij de kamer en het huis uitkwam.

Als hij wijs is geweest, heeft hij het schrijven van boeken maar overgelaten aan knappere menschen dan hij, of het uitgesteld totdat hij niet meer noodig had te pronken met geleende veeren. NELLIE.

Naar een kleine anecdote.

Een lange Neus.

Het blad *Asie* verhaalt de volgende grappige anecdote.

„Toen in 1871 de Japansche gezant Iwaleura in Amsterdam den voet aan wal zette, waren een hoop jongens op de kade aan het spelen. Waarschijnlijk

hadden de knapen nog nooit een Japannees gezien; hoe dit zij, zij wisten aan hun verwondering geen betere uiting te geven dan door tegen het aanzienlijk gezelschap... een langen neus te maken.

De gezant die de beteekenis van dit gebaar niet wist, vroeg aan ridder Von Liebold, die met hem mede uit Japan was gekomen, wat het te beduiden had.

De edelman was een oogenblik met de zaak verlegen; opeens kreeg hij echter een schitterenden inval: hij verklaarde, dat dit in Holland het hoogste bewijs van eerbied was dat men aan een aanzienlijk persoon kon geven.

De gezant was van dat oogenblik ter zeerste gestreeld door de groote eer welke hem werd bewezen.

Den volgenden dag werd de gezant in plechtige audientie ontvangen door Koning Willem III. Zoodra de gezant zich in tegenwoordigheid van den vorst bevond, achtte hij zich verplicht tegen hem een langen neus te maken, en de leden van zijn gevolg volgden ditschoone voorbeeld terstond.

Ridder von Liebold, die natuurlijk dadelijk begreep wat de oorzaak was van dit verschrikkelijk vergrijp tegen de goede vormen, stond het eerste oogenblik met de handen in het haar en had wel in den grond willen zinken, maar bedacht toen opeens, dat hij door brutaliteit zich maar moest redden. Hij verklaarde aan den Koning, dat dit gebaar in Japan gebruikelijk was om het hoofd van den Staat en de eersten des lands te begroeten.

De Koning, die in het eerst sprakeloos van verbazing was geweest, was nu ten volle tevreden gesteld, en op zijn beurt met beide handen een verlengstuk aan zijn neus makende, gaf hij den Japanschen gezant zijn groet terug, terwijl ook de hoogwaardigheidsbekleeders en de hofdames tegen de Japansche bezoekers een langen neus maakten."

't Electricch Licht.

Iemand van buiten beschreef zijn vrienden de heerlijkheid van een hotel in Amsterdam.

— 't Was er voortreffelijk, zei hij, met uitzondering van één ding; den heelen nacht door bleef het licht branden in mijn slaapkamer, en daar ben ik niet aan gewend, zoodat ik geen oog dicht deed.

— Maar waarom blies je het dan niet uit? vroeg een van de toehoorders.

— Uitblazen? zei de ander; ik heb het nog geprobeerd, maar dat kon ik niet. Dat verwenschte licht zit binnen in een flesch.

Kunst en Werkelijkheid.

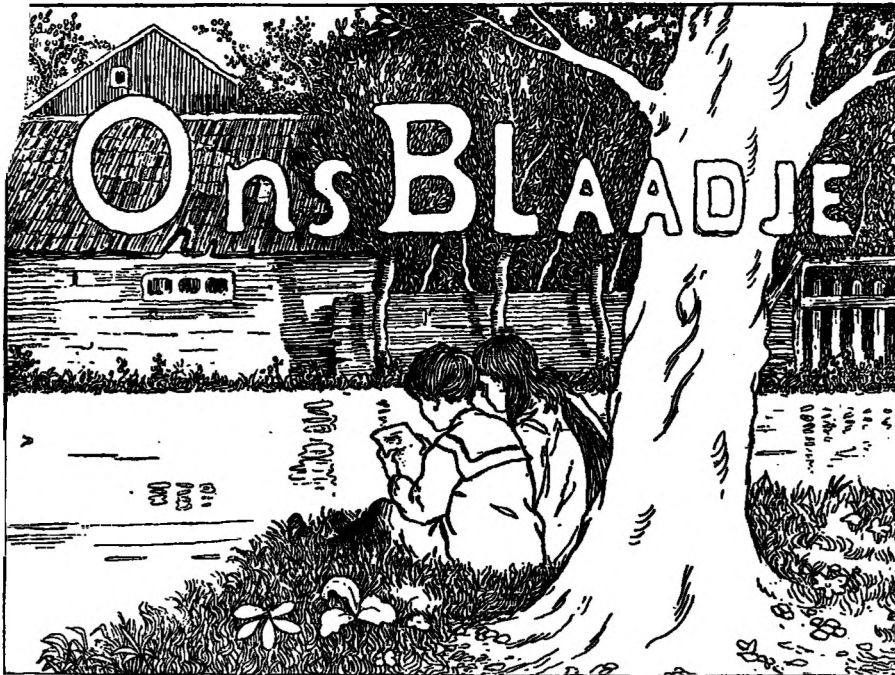
Een schilder is bezig een teekening te maken van een ouden molen. „Wat krijgt u nu wel voor die schilderij als ze klaar is?” vroeg de boer, eigenaar van den molen.

„Duizend gulden, zoo ongeveer,” luidde het antwoord van den schilder.

„Zijn ze mal?” zei de boer, „ze kunnen den heelen molen, zooals hij daar staat, van mij voor de helft krijgen.”

Goede Raad.

Gistren is geheugensplaag,
morgen maakt de handen traag,
daarom: **doe uw werk vandaag.**

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 87.
17 October 1903.

Uitgevers:
MASERREUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1. — België f 1.25. — Voor het overig buitenl. en Indië f 2. — per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *De Schel-plaag.* — *Klaartje.* — *Kindervriendschap.* — *Arm Kereltje.*
Opvoeding van Blinden. — *Oud en Blind.* — *Volbrengt uw plicht.* — *Lesjes in
'opvorm.*

De Schel-plaag.

„Arme dienstmeisjes,” zoo zuchtte ik, toen ik op een ochtend een paar uurtjes van uit mijn kamer mijn blik hield gericht op de huizen aan de erzijde der straat. „Arme dienstmeisjes, uw beroepsnaam kan in waarid wel verdoopt worden in „zeldenrustjes”.

„Ach! bestond die „bel” maar niet,” moet gij zeker wel menigmaal anken, en wie ter wereld zal dezen wensch niet billijken?”

Zal ik het door middel van de „courant” eens vertellen, wat ik met eigen oogen gedurende een paar uurtjes aanschouwde? Ik ben verzekerd, dat velen zullen er verbaasd van staan.

Het was 9 uur in den ochtend, toen ik mijn aandacht aan dit werk begon te wijden en zeer nauwlettend alles gadesloeg.

Het allereerst zie ik een bakker schellen; het dienstmeisje opent met een vriendelijk morgengroetje. Nauwelijks is de deur gesloten of de melkboer belt aan. Nadat de melk aangenomen en de deur weër gesloten is,

brengt de courantenlooper het dagblad. Een minuut of vijf zijn verstreken, daar komt de groentenboer aan; weér een oogenblik later, daar nadert de kruidenier om bestellingen op te nemen.

De bel blijft eenige minuten onaangeroerd, waarmede een slager geen vrede schijnt te hebben; het dienstmeisje opent, en evenals de bakker ontvangt ook hij een lief morgengroetje.

Een man schelt aan en biedt papier en enveloppen te koop. Daarna wordt met eenigszins ruwe hand de schel afgetrokken door den aschman en nadat de ledige vuilnisbak is binnengehaald, wordt de deur weer gesloten.

Daar belt de postbode; drie minuten van rust volgen. De vroolijke tonen van een straatorgel ontgaan het dienstmeisje niet. Ditmaal opent zij ongehoopen de deur en biedt den orgelman een geldstuk aan. De deur valt weer dicht maar..... voor slechts korten tijd, want een koopman met schuurgoed trekt aan de schel.

Een oogenblik later, daar meldt zich een man met een houten been aan, en het dienstmeisje, blijkbaar begaan met zijn treurig lot, reikt hem liefderijk een aalmoes toe.

De slager brengt het bestelde vleesch; een kort praatje volgt, en na afloop hiervan gaat de deur weér dicht.

Een meisje met heerlijke bosjes radijs schelt aan; weinig tijds later doet de borstelkoopman dit eveneens; inmiddels is de kruidenier in aantocht om het bestelde af te geven.

De oudroestkoopman vraagt of er ook wat op te ruimen valt; het hoofd van het dienstmeisje wenkt „neen” en zij sluit weer de deur.

Het blijkbaar teeder hart van de dienstmaagd wordt aangedaan, als zij, na de schel gehoord en de deur geopend te hebben, een arme vrouw met een zuigeling aan de borst voor zich ziet staan, want fluks komt haar geldbeursje voor den dag.

Een bleekerswagen houdt nu voor de deur stil, de bleeker brengt de wasch. Niet lang daarna schelt de vischboer; de koop van een partijtje visch wordt gesloten, en ook dit behoort dus weer tot het verleden.

Weer wordt gescheld, nu is het een schaalcollecte. Goed voordoen doet goed volgen, dit bleek ook hier, want spoedig er na verschijnt een in lompen gehuld bedelaar.

Een citroenkoopman vertoont zich vervolgens. Een meisje met vuurmakers volgt dit voorbeeld, zoo ook een colporteur. Een kan met petroleur wordt bezorgd; een koopman met parapluies schelt aan, Een handwage met trapladdertjes enz. houdt voor het huis stil, de koopman biedt zij waar aan. Een winkelknecht komt antwoord halen op de stalen van de japonstofjes, gisteren ter bezichtiging bezorgd. Een rietentuinstoelen-koopman schelt aan; een poosje later de man met de karnemelk, en vervolgens een blinde vrouw, een schoenmakersjongen en een koperslager.

Een meer bekende belruk doet het dienstmeisje nog spoediger de deur openen, want het is de bus-collecte. Een gebrekkige man biedt daarna een stukje zeep of een kaart met knoopjes te koop aan.

Een wagen, gevuld met mooie bosjes hout, neemt voor het huis ever standplaats; het is het werk van de dakloozen uit de Toevlucht aan de Zeestraat; een heilssoldaat schelt aan en verkoopt een groote hoeveelheid. Op hem volgen een vrouw met versche eieren, en een koopman met de nieuwste soorten veelkleurige lampenkappen.

De knecht uit den banketbakkerswinkel bezorgt iets. Een inteekenlijst wordt aangeboden. Een turfboer schelt aan, evenals de knecht van een leesinrichting, de schillenboer en de glansstrijkster dit doen. De courantenlooper naalt het dagblad terug. Een bierbottelaar doet vragen of er bier noodig is.

Het is 12 uur; de scholen zijn uit; de kinderen komen thuis, vroolijk trekken zij de bel af, *en het dienstmeisje opent voor de zeven-en-veertigste maal, in den tijd van drie uurtjes, de deur.*

F. HÜBSCHER in *Het Haagsche Dagblad.*

[Wie ooit van zijn leven, uit louter joligheid, „beldeurtje” speelde, zal dat na het lezen van het bovenstaande voortaan zeker wel nalaten, denk ik. N.]

Klaartje.

Komt klaartje bij ons naaien, —
Haast elke week een dag —
Dan vindt 'k 't wät gezellig
Als 'k bij haar zitten mag.

Maakt zij voor moeder kleeren,
Ik neem óók naald en draad
En naai wat voor de poppen.
En of het netjes gaat?

Die roode rok van Toosje
Had ik zóó goed gedaan,
Dat Klaartje zei: die kan wel
Bèst in een winkel staan!

En heb ik niets te naaien,
Is alles af voor pop,
Dan gaan we samen babb'len
En ik wind klosjes op.

Ze praat dan zoo van alles
En werkt maar ijvrig door.
Zoo'n naaistertje als Klaartje
Is wat gezellig, hoor!

ANNA.

Kindervriendschap.

Toen ik nog een kind was, dacht ik dat vriendschap alleen bestond tusschen twee personen die min of meer met elkander gelijk stonden. Ik had *oudere* vriendinnen, en ik ging om met meisjes die ongeveer in denzelfden leeftijd waren en in denzelfden kring leefden als ik, en dat noemde ik *mijn* „vriendinnen”. Denk nu niet dat die vriendschap altijd zo heel onbeduidend was! Neen, ik heb een ware vriendin waarmede ik sinds schoolmeisje reeds hartelijk omging, en die vriendschap heeft reeds ouder dan vijf en twintig jaar ons steeds inniger verbonden. Men moet jaarlijks niet te licht denken over de reeds in de kinderjaren gesloten vriendschap, het kan de hechtste zijn.

Toch heb ik in mijn later leven geleerd dat vriendschap een eigenaardig gevoel is, dat men evengoed koesteren kan voor iemand die, oppervlakkig beoordeeld, in alle mogelijke opzichten van ons verschilt, en dat die vriendschap hecht en warm kan wezen even goed als de eerste, al is het op andere wijze. Ik had namelijk op mijn clubje 1) een timmermansjongen van vijftien jaar, en er bestond tusschen hem en mij een verhouding die ik met geen ander woord dan „vriendschap”, en in den waren zin des

1) Mej. Boelen is een der dames van den „Kinderbond” en verzamelt dus op bepaalde dagen — Zondags meen ik — kinderen om zich heen, arm en rijk door elkaar, om ze te vertellen en met ze te spreken, en ze zodoende „liefde in te boezemen voor al wat leeft.” N.

woords, zou kunnen bestempelen. „Ik hield veel van hem,” drukt onze verhouding niet voldoende uit; ik houd immers van al mijn jongens en meisjes; maar dat wederzijdsch vertrouwen, dat hartelijke gevoel dat ons beiden doorstroomde als wij elkander zagen, was iets anders dan de liefde die een mensch voor een kind gevoelt; het stond hooger. — En nu ik mijn vriend verloren heb, — want een kortstondige ziekte heeft hem in enkele dagen van ons weggenomen, — voel ik een gemis; dat leege plaatsje in mijn clubje en vooral in mijn hart, kan niet door een ander worden ingenomen. En de jongens voelden dat meê; zij spraken er niet veel over, maar nooit waren zij zóó rustig, zóó stil, zóó hartelijk als op den eersten avond nadat Hendrik voor altijd was heengegaan; ook zij misten den makker die nooit een onaardig woord over een hunner gesproken heeft, en zij eerbiedigden mijn verdriet.

Maar hoe was het eigenlijk gekomen dat hij zoo'n bijzondere vriend van mij was geworden? Hoe kwam het dat ik zijn eerlijk, trouwhartig karakter zoo goed kende? Ik geloof zeker daardoor dat hij, in mijn buurt wonende, mij altijd thuis bracht; dan spraken wij met ons beidjes zoo vertrouwelijk over allerhande zaken, hij vertelde mij dan openhartig van zijn thuis en van alles wat in zijn jongensleven voor belangrijks voorviel; wij gingen daardoor als vrienden met elkâar om, en uit dien omgang leerden wij beiden. We gaven elkander van 't beste dat we hadden, en zóó ontstond onze vriendschap, ondanks alle verschil...

CAROLINE BOELEN. •

in „Het Correspondenteblad”.

Arm Kereltje.

Er was een nieuwe meester gekomen. Hij speelde op 't plein mée. Dol prettig vonden de kinderen dat. Op eens kwam een kleine jongen op den meester toe en sloeg de armen om hem heen. „Meester,” zei hij in de taal van zijn dorp, „wat bi j' toch een gekke kerel. Jeg (je) spult en lacht en maakt schik . . .”

„Zoo jongen, maar doet je vader dat dan ook niet?”

„Mien vajjer? . . . den lacht nooit!”

Arm kereltje, dacht ik toen ik het bovenstaande in een onderwijzers blad las. 1) Misschien had zijn „vajjer” zorgen; misschien ook een zwaar-moedig of norsch humeur. Maar hoe dat zij, *hij lachte nooit!*

Als jullie een „vajjer” hebt die wèl eens „spult” en lacht en „schik maakt,” geef er hem dan dadelijk een stevigen „pakkerd” voor. Want pas als je hoort van „vajjers” die nòdit lachen, merk je wat een schat een „vajjer” is die 't wèl doet! N.

Arme Kleinen.

Drie kinderen, die door de overheid van een stad in Canada naar een onzer Tehuizen 2) waren opgezonden, waren zoo in hun schik met hun nieuw verblijf, dat zij van blijdschap de meubelen kusten! De arme kleinen hadden in hun kort en droevig bestaan nog nooit een zindelijke woning gezien.

1) „School en Leven,” Red. Jan Ligthart en R. Casimir.

2) Van het Heilsleger; 't berichtje is uit *De Strijdkreet*. N.

Opvoeding van Blinden.

In de rustige Vossiusstraat, grenzende aan het Vondelpark te Amsterdam, bevindt zich een statig gebouw, het Instituut voor Blinden, waar kinderen die het gezicht missen worden opgevoed en in verschillende vakken onderwezen, om hen te vormen tot verstandige menschen en tot nuttige leden van de maatschappij, waarin zij op 18-jarigen leeftijd zullen terugkeeren.

Evenals bij de zienden, heeft de opleiding der blinde kinderen ten doel hen zelfstandig te maken, en hen in staat te stellen op volwassen leeftijd in hun eigen onderhoud te voorzien. Dat hieraan voor den blinde nog veel grooter moeilijkheden zijn verbonden dan voor hen die in 't bezit zijn van al hun zintuigen, zal iedereen toegeven. Daarom wordt bij de kweekelingen van het Blindeninstituut in den loop der jaren nauwkeurig nagegaan, welk vak het meest met hun aanleg overeenkomt, en hun in de toekomst de meeste kans geeft op een zelfstandig bestaan.

Zoo worden sommigen opgeleid voor de muziek, om later door 't geven van onderricht of als organist hun brood te kunnen verdienen, terwijl anderen die voor muziek weinig of geen aanleg bezitten, worden onderwezen in een of ander vak van handenarbeid, als breien, haken en machinenaaien voor de meisjes; manden maken, matten vlechten en netten knopen voor de jongens.

Een bezoek aan de inrichting zou ons met bewondering vervullen, voor de zorg die aan de opvoeding der kweekelingen wordt besteed. Geen wonder dat dezen den indruk maken van tevreden, zelfs vroolijk te zijn, evenals andere kinderen van hun jaren. Hoe zou dit ook anders kunnen, in een omgeving waar niets hen herinnert aan hun ontzettend gemis, waar zij zich volkomen thuis gevoelen, en waar zij genieten van den gezelligen omgang met hun lotgenooten.

Veel kan er door de ouders en opvoeders aan gedaan worden, om die tevreden stemming bij het blinde kind levendig te houden, en het door woord en daad te behoeden voor een moedeloosheid die de ramp dubbel groot maakt. Hierop wordt bijzonder de nadruk gelegd in een boekje, getiteld: De eerste opvoeding van het blinde kind in het huisgezin, waarin de Heer Lenderink, directeur van het Blindeninstituut, allerlei voorschriften geeft aan ouders die zelf hun kind opvoeden, voordat het op zijn zesde jaar in de inrichting kan worden opgenomen.

Van den belangrijken inhoud van het boekje laat ik hier enkele gedeelten volgen, die bijzonder toepasselijk zijn op onzen omgang met volwassen blinden. 1)

„Drukt nimmer in tegenwoordigheid van het kind uw medelijden met zijn blindheid uit, en laat nimmer toe dat een ander het doet. Deze uitingen van medelijden kunnen het kind slechts moedeloos maken en neerdrukken. Zoekt het integendeel steeds op te vroolijken, en zet het tot opwekkende bezigheid aan.

Herhaaldelijk heeft mij de ondervinding geleerd, dat blinde kinderen niet beklaagd willen worden; en zoo enkele malen, door misplaatste goedhartigheid of uit gebrek aan kieschheid, uitroepen gedaan werden die hen herinnerden aan hun gebrek, dan zag men dat ze wrevelig werden en

1) En ook bruikbaar voor kinderen die wellicht een blind broertje, zusje of speelmakkertje hebben. N.

zich gekrenkt gevoelden. Wanneer ik den bezoekers onder het oog bracht, dat ze zich volstrekt niet ongelukkig gevoelen en niet beklaagd wenschen te worden, dat ze met opgewektheid en stalen ijver zich toeleggen op het verkrijgen van die kennis, die hen later met medewerking van de maatschappij zelfstandig kan doen worden, dan verhelderde hun wezen en waren ze mij dankbaar voor dat woord."

Mevr. Tours in *Het Nieuwsblad*. 1)

Gud en Blind.

Een klein vertrek, spaarzaam verlicht door een petroleumlamp.

Bij de oude vierkante tafel zitten de bejaarde lieden. Hij telt twee-en-zeventig, zij zeventig jaar.

De lamp staat bij de plaats waar de vrouw zit, zóó dat al het licht op haar werk valt. Hij behoeft geen licht voor zijn werk, hij is blind.

't Is doodstil, men hoort alleen het gerammel der breinaalden; ijverig bewegen zich haar oude handen, tik-tik-tik, rustig werkt zij voort, want als die wollen kous af is, dan heeft ze weer een paar stuivers verdiend.

Eensklaps kijkt ze op, ze hoort een snik, het werk valt haar uit de handen, en naar haar blinden man ziende, zegt ze met trillende stem: „Nee oudje, dat moet je niet doen, niet huilen, neen, daar kan ik niet tegen, kom, kom, hou je nou goed,” en zacht streelt haar hand over de zijne.

De man brengt den rood katoenen zakdoek voor de oogen, hij kan zich niet langer goed houden en snikt het uit.

En zij weer, troostend: „kom, kom, vader, hou je nou goed, je bent altijd zoo moedig geweest, je moet er in berusten, arme man, wij moeten den moed niet laten zakken, hé?”

„Och, vrouw!” klinkt het nu als een wanhoopskreet, „ik kan er niet altijd in berusten, soms is 't gemis van mijn oogen mij té machtig. — 't Is nu Zaterdagavond,” vervolgt hij somber, „nu komen mijn kameraads naar huis met hun weekgeld, net als ik vroeger ook deed; — wat waren we dan in ons schik, al heb ik 'nooit véél verdiend. We waren beiden zuinig en tevrêe; maar nou te moeten denken dat ik hier maar stil moet zitten; nooit, nòdit meer met mijn verdiend weekgeld gelukkig te huis te komen, bijna niets meer kunnen doen voor jou, arme oude vrouw, armer en armer worden en eindelijk op onzen ouden dag gaan bedelen!”

„Ach man, nou zie je het al te zwart in,” zegt zijn vrouw, „je vergeet heelemaal je kinderen. Al hebben ze zelf niet veel, en 't soms ook hard te verantwoorden met hun groot gezin, vader en moeder vergeten ze toch nooit. — Jan heeft daar straks een brood gebracht en een stukje boter, — beste jongen mijn Jan, ja, ja, hij zal net zoo worden als vader Jan! En dan Rika, die beste meid, kwam met de koffie — daar zal ik je nou eens een kommetje van inschenken. — dat zal je goed doen — zoo, drink jij dat nou eens lekkertjes uit.” — Haar hand beeft terwijl zij 't hem aanreikt, ze houdt zich goed voor haar oudje; maar ze lijdt mee met het

1) Een klein aardig courantje, uitgegeven voor „de meisjes van het Zangkoor Harmonie.” Prijs: 50 cents per jaar. Wie zich abonneert steunt met weinig geld een goed en vriendelijk werk. Adres: Ons Huis, Rozengracht, Amsterdam.

groot leed dat hem heeft getroffen, en toch, „ik moet mijn oudje opbeuren,” denkt ze, „als ik mee ga klagen, dan is het heelemaal mis.”

„Vier-en-dertig jaren gewerkt — altijd op tijd geweest — nooit verzuimd — nooit sterken drank gedronken — en nou maar als een oud paard op stal gezet, omdat ik *blind* ben geworden, *blind*, door 't werk in de fabriek dat mij mijn gezicht deed verliezen; — en dat mijn patroon niets voor me doen kan, zooals hij zegt,..... ik mag niet oordeelen; maar 't is hard, hier als een onnut meubel te zitten.” Zoo spreekt de blinde in zich zelf voort.

„Maar oudje, je ziet het vandaag te erg in, toe drink je kopje nou eens leeg, — dat smaakt, hè? En wil ik nou de borstels weer eens krijgen, vadertje, en wil je nog wat werken?” vraagt zijn vrouw.

„Ja, is 't antwoord, laat me werken, dat is ten minste een zegen als ik dat doen kan; maar werken is nou niet altijd meer geld verdienen, vrouw! Ik heb al meer borstels gemaakt dan ik de eerste dagen verkoopen zal.” Inmiddels heeft hij 't werk ter hand genomen dat hij geleerd heeft; zijn handen tasten en voelen, zijn handen werken nu voort, al zien zijn oogen het niet.

Langzaam klaart zijn gezicht weer op onder 't werken, en de breinaalden van zijn vrouw tikken weer voort, 't is nu doodstil terwijl de oudjes om 't hardst werken.

„Vrouw!”

„Wel oudje?”

„Ik had daar straks een ondankbare bui; maar zie je, ik kan niet leeg zitten, dát is 't maar. Nou ik bezig ben, denk ik zoo: man, je hebt zoo veel jaren Gods zegen ondervonden, je hebt 'een best wijf, je hebt oppassende goede kinderen — de een krijgt het vroeg, de ander laat; maar ons kruis moeten we allen dragen, hé?”

„Zoo, zoo, nou hoor ik mijn man weer spreken, ja zeker, zeker, we moeten op 't goede zien, man, vooral op 't goede.”

„Zie je,” hernam hij, „als ik maar altijd werk had, als er maar meer menschen den zegen begrepen om aan blinden werk te verschaffen, als ik maar zelf wat verdienen kan, dan — dan zal ik mijn lot geduldiger kunnen dragen.”

Nu zijn haar oogen vol tranen, en ziet ze met innig medelijden naar hem op, naar die blinde oogen, naar die tjerige handen, en in haar hart klinkt een bede tot de menschen:

„Ja, geeft hem werk, geeft hem bezigheid, laat hem niet van aalmoezen leven; laat hem verdienen voor zich en zijn oude vrouw, dan is er licht op zijn duisterten weg.”

Mevr. K. v. D. K. in het *Nieuwsblad* (van Mevr. Tours).

Volbrengt uw plicht

Al de bloemetjes sluimerden zacht, onder het donzige witte kleed dat sneeuw heet.

Eén echter ontwaakte, want de tijd was aangebroken dat het zijn plicht moest volbrengen. Het werkte zijn klokjes door de sneeuw heen naar boven en begon te luiden. De liefelijke zang drong door tot in het

hartje van het Speenkruidge. Het zong van Lente en Zónneschijn. En het Speenkruidge ontplooidde zijn goudgele blaadjes, en 't boog zijn kopje naar het Sneeuwklókje over en zeide: „Dank, lief Sneeuwklókje, dat je mij hebt gewekt, en me in staat hebt gesteld mijn plicht te vervullen om het Ontschuldje te wekken.” Het Speenkruidge zond zijn zoete geuren naar het Onschuldje, om het te doen ontwaken, en te vertellen hoe mooi het buiten was. Het Onschuldje spreidde zijn witte kroontje uit en zeide tot het Speenkruidge: „Lief Speenkruidge, je hebt me een goed voorbeeld gegeven, ik zal ook mijn plicht doen.” En het Onschuldje ving een zonnestraaltje in zijn kelkje op en zond dat straalte naar het Madeliefje, en verwarmde Madeliefjes kleine hartje, en vertelde het van lente en zónneschijn en gonzende bijtjes.

En het Madeliefje ontplooidde haar knopje en sprak tot het Onschuldje: „Lief Onschuldje, je bent je heele leven rein en onschuldig geweest; ik zal mijn best doen even lief te zijn als jij.” En zoo ging het door tot alle bloemen gewekt en ook weder verwelkt waren.

Alleen Vader Eik stond daar nog in volle pracht. Hij zeide tot de overige planten:

„Slaap zacht, kinderen, opdat ge het volgende jaar weer kracht zult hebben, anderen gelukkig te maken.”

22 Juli 1908, Scheveningen.

B. N.

Lesjes in Grapvorm.

Een vrouw zei eens van haar man: „Als hij samenwoonde met den engel Gabriël, zou hij hem zonder mankeeren aan het verstand zoeken te brengen dat zijn vleugels te lang, te breed, te wit of iets anders waren dat niet in den haak was.”

En een vrouw zei eens tegen haar man; „Niemand zal van mij zeggen dat ik een slecht humeur heb; want zóó ben ik boos, en zóó ben ik weer goed.” Waarop haar man heel gemoedelijk antwoordde: „Ja, maar zóó ben je niet goed, of je maakt je weer boos.”

Maar een hond zei van zijn baas:

„Mijn baas is er een van het bovenste plankje. Hem ontbreekt alleen maar een staart, om er meê te kwispelen wanneer iets hem plezier doet.”

Waaruit men zou opmaken dat de honden hun éénige spreekwerktuig, de staart, alléén gebruiken om lucht te geven aan *goed humeur*. N.

Briefwisseling.

Mevr. S. — S. H. Het ligt veilig bij de dingen die hun beurt afwachten. Dank u.

Melk voor Bleekneusjes.

Van „Geen naam vermelden” fl 1.—; Van Amalia A. te 's Hage fl 2.—.

Kleine Gerrit-fonds.

Van Amalia A. fl 2.

Verre Java-fonds.

Van Amalia A. fl 2.—.

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. — No. 38.
24 October 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Titi.* — *De Zwaluwenvilla.* — *Een Hondenmonument.* — *De Haan
ls Redder.*

TITI.

(Een ware Geschiedenis uit de Dierenwereld.)

Titi was een mooie witte hond, met lang zijdeachtig haar, en schitterende, eldere zwarte oogen. Waar hij vandaan kwam wist niemand. Hij was et erf van Anna en Beppie's ouders komen oploopen, toen hij nog héél jong was; hij werd door de ouders goed ontvangen en was weldra de lieveling en speelkameraad van Anna en Beppie. Zelfs werd hij een beetje bedorven; hij kreeg boterhammetjes met boter, en aan tafel kreeg hij nog wel eens wat lekkerders dan een afgekloven beentje.

Anna en Beppie's ouders hadden echter reeds een paar honden, toen de kleine zwerveling, die Titi gedoopt werd, hun gastvrijheid kwam inroepen; en Cora, de mooie witte poedel, zorgde dat de hondenfamilie eer toenam dan uitstierf; zij wilden dus wel gaarne een paar hondjes wegdoen; en toen eens een dame, die bij hen aan huis kwam, Titi bijzonder aardig en lief vond, kreeg zij de vergunning hem mee te nemen als haar eigendom.

Nu kwam Titi in een heel andere omgeving. Er werd even hartelijk voor hem gezorgd als bij zijn oude vrienden; hij werd gewasschen, geborsteld, gekamd, geschoren, zoodat hij er prachtig uitzag en zijn nieuwe meesteres trotsch met hem over straat wandelde; ook werd hij gestreeld en geaaid en vriendelijk toegesproken; maar boterhammetjes met boter, en rijst met soep en schijfjes biefstuk, kreeg hij niet meer; want zijn nieuwe meesteres was zelf onder vreemden, en ze kon natuurlijk van dezen niet vergen, dat ze het verwende hondje al de lekkernijen zouden geven waaraan hij gewend was.

Titi moest zich nu vergenoegen met wat rijst en dengdeng, 1) aan de warong 2) gekocht. Het stoute dier at echter wel de dengdeng, maar liet de rijst liggen; natuurlijk zou hij op den duur mager en zwak worden, dat wist hij wel; ook wist hij dat rijst met dengdeng heel goed eten is voor een hond; de menschen hebben soms niets anders; maar uit koppigheid wou hij niet eten.

Hij kreeg zijn eten buiten, op een aarden schoteltje. Daar lag nu de lekkere versche rijst, en zag er zoo smakelijk uit dat de vogeltjes ze in het oog kregen. „o, Mama!” riep een kleine musch tot haar moeder, „kijk eens dáár! daar ligt iets, dat er bijzonder lekker uitziet! Ik ga eens kijken wat het is!” En meteen vloog de kleine snoepster weg, en zette zich op den rand van het aarden schoteltje. Zij pikte een korreltje op — o, hoe lekker! Zij had nog nooit zulke zoete zachte rijst geproefd; want de muschjes weten niet goed met vuur om te gaan en kunnen hun eten dus onmogelijk koken. Zij nam een klompje rijst, bijna zoo groot als haar heele kopje, in haar bek en vloog er mee naar het ouderlijke nest. Wat smulden vader, moeder, zusters en broers! 't Was alsof ze op een bruiloftsmaaltijd bij den koning der vogelen waren! Ze hadden toevallig den vorigen dag zeer weinig en dien dag nog niets gegeten, en ze hadden dus plaats genoeg in hun kropje voor meer dan een paar korreltjes. Nauwelijks was dan ook het klompje rijst opgegeten, of de heele familie vloog naar het aarden schoteltje en begon om het hardst te pikken. Titi lag er lusteloos naar te kijken.

„Heb jij die lekkere rijst hier voor ons neergezet?” vroeg het jongste muschje hem heel vriendelijk.

„Neen!” blafte Titi.

„Wie heeft het dan gedaan?”

„Mijn nieuwe meesteres!”

„Houdt die dan zooveel van de muschjes dat ze hun rijst geeft?”

„Neen, die rijst is niet voor jullie klaar gezet, maar voor mij!”

„Voor jou? En waarom eet je er dan niet van?”

„Akkebah!” bromde Titi.

„Wat beteekent dat, „Akkebah?” vroeg het muschje; dat geen hondenlatijn verstond.

„Dat ik er vies van ben!”

„Vies? van lekkere, zachtgekookte rijst? Hoe is het mogelijk!”

„Ja maar, ik wil er soep en biefstuk bij hebben!”

„Ben je dan een prins?”

„Ik geloof het wel.”

„Waarom woon je dan niet in een paleis?”

1) Gekruid en gedroogd vleesch. (De geschiedenis speelt in Indië). 2) Eetkraampje.

„Omdat ik niet weet waar het is. Ik ben, geloof ik, een gestolen koningskind; ik kan me mijn jeugd niet goed meer herinneren; maar ik weet wel, dat ik redenen had om weg te loopen van de honden bij wie ik was, en toen ben ik terecht gekomen bij Anna en Beppe, die mij boterhammetjes met boter gaven, en soep en biefstuk; soms zelfs koek. En zie je, dat zouden ze niet gedaan hebben, als ze het mij niet hadden kunnen aanzien dat ik van koninklijke afkomst ben.”

„En waarom ben je nu hier?”

„Omdat mijn vijandin, die afschuwelijke Cora, maakte dat er altijd jonge hondjes in huis waren; toen werd ik te veel en nu ben ik hier.”

„Maar mij dunkt, hier heb je het toch óók goed. Men kan zien, dat je pas gewasschen en gepoetst bent, want je haar is zoo glimmend en glad als dat van den bruidegom, dien ik gister het stadhuis binnen zag stappen terwijl ik op een der vensterluiken zat.”

„o Ja, ik wordt geboend tot vervelens toe; maar het eten dat ik hebben wil, krijg ik niet!”

„Kom, wees nu niet zoo ondankbaar! Misschien *heeft* je nieuwe meesteres geen soep en biefstuk voor je!”

„Dan moet ze maar zien dat ze die krijgt of maakt.”

„He, hoe onredelijk ben je! Toe, proef die rijst eens, ze is veel lekkerder dan je denkt.”

„Neen, ik wil koningseten hebben of ik eet *niet!*” gromde Titi, en zweeg toen met een boos gezicht, terwijl de muschjes met hun burens, die er óók bij gekomen waren, feestelijk smulden van de door Titi versmade rijst.

Twee-, driemaal per dag werd er voor Titi rijst gekocht en klaar gezet. Zijn nieuwe meesteres dacht: „Titi heeft nog al een hoog voorhoofd; daar zal wel zóóveel verstand in zitten, dat hij leert begrijpen dat droge rijst met dengdeng heel goed hondeneten is; en als zijn verstand hem dat niet zegt, dan zal zijn maag het hem toch wel uitleggen.”

Maar Titi luisterde noch naar zijn verstand, noch naar zijn maag. Hij at slechts de dengdeng, en daar had hij niet half genoeg aan; hij werd magerder en magerder; ja, op 't laatst zag de eens zoo mooie, gevulde rond er uit als een draadje witte wol, zóó dun en slap; terwijl de musschen zoo dik en vet werden dat zij haast niet meer vliegen konden. Het jonge muschje, dat een goed dier was, trachtte Titi steeds tot rede te brengen, naar 't hielp niets. Titi was hopeloos koppig. 't Einde van de geschiedenis was, dat Titi van honger stierf. Toen werd er een kuil gegraven en hij er ingelegd. Zijn meesteres lei het deksel van een petroleumkist als zerk op zijn graf en schreef er de volgende woorden op:

Hier ligt mijn Titi;

Niet eten wou-d-ie

Uit koppigheid.

Toen werd hij zwakjes,

Stierf, en werd strakjes

Hier neergeleid.

o, Koppige hondjes! bestrijdt het kwaad,

Eer het u als mijn koppigen Titi vergaat!

N.

DE ZWALUWVILLA.

In het zwaluwnest heerschte groote onrust.

De avond begon te vallen. Van de zon, die reeds ter kimme geneigd was, zag men niets dan een rooden weerglans, die de lichtdrijvende wolkjes als met gouden en purperen franjes omzoomde; bleek en kil kwam de maan op.

De vogeltjes zongen niet meer; alleen de musschen sjielpten nog in de boomen, en betwistten elkander onder luid geschreeuw het beste takje voor hun nachtrust. Reeds kwamen de vleermuizen uit hun gaten te voorschijn en fladderden stillekens door de boomgaarden.

En moeder Zwaluw was nog niet terug!

Tot balletjes inéengerold, lagen de kleintjes in het nest; verwonderd waren zij wel, doch in 't geheel niet angstig, zij waren nog zoo jong!.... Op dien leeftijd beseft men het ongeluk niet.

Maar ach, de vader! Hoe beklemd voelde hij zich!.... Hoe bonsde zijn hart!.... Hij was boven op zijn kleintjes gaan zitten en trachtte hen met zijn vleugels te bedekken. Ieder oogenblik keek hij met zijn klein zwart kopje over den rand van het nest; zijn oogjes dwaalden vorschend over de vlakke, luisterend hield hij den adem in.... Niets....

De musschen sjielpten, de vleermuizen fladderden, doch een zwaluw was er niet te zien.

— Waar blijft moeder toch? vraagt de oudste kleine, bevend.

— Ik weet het niet, antwoordt de vader, zoo opgeruimd mogelijk om de kleintjes niet bang te maken, maar 't is nog zoo laat niet als je denkt. Als jullie je rustig houdt en het nest niet verlaat, dan ga ik haar tegemoet.

Hij bedekt de kleintjes met wat veertjes om ze voor den noorden-wind te beschutten, en vliegt heen.

Hij beschrijft groote cirkels in de lucht, sjielpt luid om de verdwaalde te roepen: hij vliegt voorbij alle villa's en boerderijen, tot driemaal toe neemt hij denzelfden weg, wanhopender wordt zijn gejammer.. Niets!

— O wee, wat is er van haar geworden?

De nacht wordt donkerder en killer, de maan bleeker en triestiger.... Aan de vensters der huizen verschijnen reeds roode lichtjes.... Hij moet alleen huiswaarts gaan....

— En moeder? schreeuwen de kleintjes.

— Moeder is zeker in een of ander naburig nest opgehouden.... Maar weest niet bezorgd, liefjes, slaapt gerust, morgen ziet ge uw moeder weér.

't Wordt doodstil in het nest.... De vader houdt zijn snikken in, en met de kopjes onder de vlerken trachten de kleintjes in te sluimeren. De musschen sjielpen niet meer, de vleermuizen fladderden in grooter aantal.... De nacht is aangebroken.

Dat arme wijfje! Ach, zij had ook wel gezien dat de zon achter de bergen onder ging en het tijd werd om naar huis te gaan, en vroolijk vloog zij den kant van het nest op. Doch onder het vliegen ziet zij eensklaps, dicht bij een geheel roode villa, die als een bloem aan een groene struik zich midden tusschen een groep boomen verheft, een heerlijk dik vliegje, 't welk zij, aan haar kleintjes denkend, najft. Het beestje neemt de vlucht; zij achtervolgt het tot het achter een open raam verdwijnt; blindelings werpt

zij zich op het insect, grijpt het en wil het triomfantelijk meê naar huis voeren; maar ach, zij vloog te hoog, en stootte met haar kopje onzacht tegen het niet geopende raam waardoor zij meende te kunnen wegvliegen, want ginds zag ze toch den tuin en de boomen!

Zij kende ons bedriegelijk glas niet!

Door den schok duizelig geworden, vliegt zij rakelings tegen het plafond, dan weder. op het tapijt; telkens zoekt zij het licht weêr op, en telkens stoot zij zich tegen den glazen muur die haar gevangen houdt; weldra zullen haar krachten haar begeven; doch zij heeft het geluk eên vooruitstekende lijst te vinden, waarop zij met neêrhangende vleugels een weinig kan uitrusten.

Hijgend zit zij daar, met open bek, angstig in het rond kijkend; de schilderijen aan den wand, de spiegel, de vazen op den schoorsteen, de voor het avondmaal gedekte tafel, al die haar onbekende dingen lijken haar reusachtig en vreemd en brengen haar nog meer van streek. Waar zit zij toch gevangen?...

Zij hoort dicht in haar nabijheid zingen en spreken: 't zijn menschen- en kinderstemmen; en daarboven uit verneemt zij schel klinkende muziek, die zij wel eens van verre gehoord heeft, doch die haar, zoo van nabij, met heimzinnigen afkeer en angst vervult.

Tot berstens toe klopt heur hartje. Zij denkt er aan, hoe men ginds in het nestje op haar moet wachten; hoe het mannetje en de kleintjes van doodelijke onrust vergaan. De nachten worden bovendien reeds koud;... wat moeten die arme kleintjes lijden, want vader alleen kan ze niet genoeg verwarmen.... En zij vliegt weêr naar het venster; maar helaas, het glas is er nog, en 't valt het arme dier niet in wat lager te vliegen, waar het raam nog open is.

Nog lang vliegt zij zoekend rond, moede gaat zij weêr op de lijst rusten.

Zal zij haar lieve kleintjes ooit terugzien?

Zou zij in deze gevangenis, in deze menschelijke woning niet sterven?... O, de menschen zijn zoo slecht! Het vorige jaar hadden kinderen haar eerste nest uitgehaald en haar eitjes, haar mooie eitjes, stuk gemaakt!... Zouden zij thans medelijden met haar hebben!... Sterven!... Och sterven was niets, maar wat zou er dan van haar arme kindertjes worden? Zij hebben haar nog zoo noodig! Wie zal ze geleiden naar gindsche onbekende streken? Och, de arme kleine weesjes!...

Daar hoort ze plotseling een angstig schellen kreet. Zij kent die stem.... Zij luistert.... Ach, hij is het, hij roept haar. Wanhopig, met inspanning van al haar krachten, vliegt zij naar het glas.... O, hoe duizelt ze van dien schok! Alles om haar heen draait, zij sluit de oogjes en valt bewusteloos op den grond. Haar vleugeltjes trillen; stuiptrekkend bewegen zich haar pootjes.... Zou zij sterven?... Lang blijft ze zoo liggen, zonder iets te zien of te hooren.... Een vreemde gewaarwording doet haar plotseling beven.... 't Is of men haar opbeurt.... Zij opent de oogen.... Zij bevindt zich in de hand van een man, die haar zacht vasthoudt.

Niets is heerlijker in Juli dan de schemeruurtjes waarin het geen dag meer en nog geen nacht is, als het straatruoer verstomt en plaats maakt voor een vredige, plechtige stilte.

Het is het mijneruurtje;... het uur waarin onze oogen aan den hemel

de opkomende sterren zoeken;... ons hart zich hemelwaarts verheft om te danken voor het genotene op aarde.

Doch die uurtjes gaan snel voorbij. De koele avondwind had ons reeds naar binnen gejaagd, en in de kamer trachtten wij ons nog wat te vermaken.

Wij zongen die aardige oude liedjes, die ondanks hun eenvoud ons immer dierbaar blijven, om de prettige herinneringen die ze wekken.

Als een echte jonge dame stond Greta bij de piano en sloeg het blad om.

Wat verder zaten Lottie en Bella op de canapé met twee groote poppen te spelen. De moeder zat aan de groote ronde tafel en glimlachte tegen haar lieve blondjes, doch 't was een flauw, droevig glimlachje dat om haar lippen speelde.

Droomerig staarde zij nu en dan voor zich uit,... alsof zij in de verte een geliefde gestalte ontdekte, en dan welde een traan in heur oog.

Daar gaat, terwijl wij zingen, plotseling de deur open.

— Kijk eens, zegt de vader binnenkomend en hij strekte zijn hand uit...

— O, een zwaluw! roepen allen.

Aller hartjes popelen, aller oogjes zijn op 's vaders hand gevestigd.

Tusschen zijn vingers komt angstig het kopje van het arme wijfje uitkijken.....

— Ach, wat aardig zwart kopje en wat mooie oogjes! zegt Greta.

— O, wat 'n aardig bruin borstje, voegt Lottie erbij.

En op de zwarte pootjes wijzend, zegt Bella: Hé, moeder, wat 'n allerliefste pootjes!

En allen komen naderbij, om de kleine gevangene beter te kunnen zien.

— Vader, zegt Antoon, bezorgd, laat het vliegen, zij zullen het kwaad doen. En met bedrukt hart, den hond op zijn arm, gaat hij wat achteruit, want hij wil niet zien dat men de kleine zwaluw kwaad doet.

— Misschien heeft ze jongen die op haar wachten, zegt Greta.

— Laat haar vliegen, vader, och toe, herhaalt Antoon.

Lottie kijkt zwijgend toe, maar haar oogen zeggen eveneens: Laat haar vliegen, vader!

— Moeder, zegt Bella, ik zou de zwaluw wel een kusje willen geven.

En zij drukt haar roode lipjes op het zwarte zwaluwkopje.

Lottie streelt het donzig zijden kopje. Greta en Antoon volgen haar voorbeeld.

Dan zet de vader de zwaluw op Bella's uitgespreide handjes en alle kinderen ijlen naar den tuin. Midden op het grasperk deed Bella de handjes open... De zwaluw vloog sjielpend weg.... Wij oogden haar na, tot ze uit het gezicht verdween.....

Wat zal dat een heerlijk weerzien zijn geweest in de zwaluwenvilla!

Naar het Fransch van Victor van Tricht, door S. J.

Een Honden-monument.

De stad Aurora in den N.-Amerikaanschen Staat Indiana gaat een gedenkteeken oprichten — een standbeeld — voor een hare vroegere burgers (zou men haast zeggen), den hond Bob, die al 85 jaar dood is. De nagedachtenis van dezen New-foundlander leeft nog voort in Aurora, wegens de groote diensten die hij heeft bewezen en de trouw die hij getoond heeft. Hij werd in zijn jeugd als straathond liefderijk aangenomen door een

werver, Jim Kelso, die hem zóó goed africhtte, dat Bob als speurhond voortreffelijke diensten bewees aan de politie. Tal van verhalen bevestigden dezen roem; o. a. hoe hij een bende valsche munters, die men lang te vergeefs had gezocht, opspoorde, en toen zij de rivier wilden oversteken, die hen in veiligheid in een naburigen Staat zou brengen, hen nazwom, het bootje deed kantelen, en den voornaamsten valschen munter, toen deze dreigde te zinken, vastgreep en naar den oever bracht, en daar zoolang bij hem bleef tot de politie gekomen was. Wegens zijn hooge verdiensten werd Bob tot candidaat gesteld toen een „Town Marshall” (een hooge post bij de politie) gekozen moest worden. Zijn candidatuur werd als die van Bob Kelso, naar den naam van zijn meester, regelmatig gesteld en na heftigen strijd werd hij met een meerderheid van 81 stemmen gekozen. Maar, ofschoon zijn aanhangers den borgtocht van 5000 dollars aanboden, weigerde de burgemeester de verkiezing niet voor geldig te verklaren, wat tot groote opschudding aanleiding gaf, en afliep met de nederlaag van Bob's vrienden; maar tevens met dien van den burgemeester, die na zijn aftreden niet werd herkozen.

Bob's meester werd spoedig daarna krankzinnig en verdween. De trouwe hond had geen rust alvorens hij het lijk had opgespoord. Nog lang treurde hij over zijn meester, maar volgde eindelijk een van diens vrienden, Tom Wainscott, aan wien hij zich eveneens hechtte. Een jaar daarna brak de burgeroorlog uit; Wainscott nam dienst als vrijwilliger bij de Noordelijken en Bob ging mee. Ook in het leger onderscheidde hij zich zoo, dat hij de lieveling werd van alle manschappen en tot regimentshond werd benoemd. Zijn einde was zeer tragisch. Zijn nieuwe meester sneuvelde in den slag bij Pea Bridge, en Bob waakte bij het lijk. Toen den volgenden ochtend een afdeeling kwam om de dooden te begraven, vonden zij het trouwe dier op den gesneuvelde liggen, en konden noch door lieve woordjes noch door bedreigingen hem er vandaan krijgen. Eindelijk vatte een soldaat het lijk aan om het weg te dragen, maar Bob viel hem zoo woedend aan, dat een ander zich genoodzaakt zag het dier met de bajonet te doorsteken. Doodelijk verwond sleepte Bob zich naar het lijk van zijn meester, en stierf naast hem. De soldaten begroeven beiden in hetzelfde graf.

Onlangs dolven eenige kinderen bij Aurora eenige voorwerpen op, die dikbaar waren begraven door de valsche munters die Bob had opgespoord. Zijn nagedachtenis werd daardoor verlevendigd, en zoo kwam men tot het besluit, zijn beeltenis in marmer te doen houwen en op een bronzen voetstuk te plaatsen. Men is nu bezig naar de versierselen te zoeken die Bob op den dag zijner verkiezing gedragen heeft, om die op het gedenkteeken af te beelden.

De Haan als Redder.

Een eigenaardig geval van vrouwelijke onvoorzichtigheid en van dierlijk medelijden speelde zich onlangs af in een Friesch dorpje. Een vrouw had namelijk 14 kippeieren in een eendenest gelegd om ze te laten uitbroeden. Dit slaagde heel goed. Toen de kuikens begonnen te loopen, werden zij door de pleegmoeder mitgenoodigd om mee te gaan en het zwemmen te leeren. Ze waren gewillig, doch, helaas! de beoefening der zwemkunst was een sport die hun macht te boven ging, en liep dan ook ongelukkig af.

Toen de vrouw bemerkte, dat de eend met de kuikens vertrokken was,

werd zij ongerust, en begon te vermoeden dat zij onvoorzichtig gehandeld had met een eendvogel als pleegmoeder aan te stellen over jonge kippen. Zij ging het veld in om de vermisten te zoeken. Met kloppend hart liep zij den slootkant langs. Het duurde niet lang of zij zag de eend op het water drijven en verbeelde zich ook dat er kuikens ronddreden. In de grootste haast kwam zij de kleinen te hulp, doch reeds... te laat. Er waren reeds een viertal verdronken. Zij vischte nog enkele verkleumde stumperds uit het water op, en nam die met de anderen, die nog op het droge waren, in haar wollen boezelaar. Haar hart bloedde bij het zien van die natte bijengepakte diertjes.

Te huis gekomen bracht zij de kleinen in de nabijheid van den haard om droog en warm te worden, en strooide wat boekweitengort voor hen uit. Wat zou er van die arme diertjes worden? Toen ze wat opgekoesterd waren, bracht zij ze in het achterhuis, en overlegde hoe ze het best den nacht zouden doorbrengen.

Maar nu kwam er onverwacht uitkomst. Zij had een haan, en deze zag dadelijk wat er aan de hand was en wat er haperde. Met verandering van stem, zoo goed mogelijk een hen die de kuikens bijeen vergadert, nabootsende, zei hij „klok, klok, klok,” en spreidde zijn vleugels uit, zooals hij dat de wijfjes in zijn hok wel had zien doen. En als bij instinct kroop het hulpbehoevende tiental onder zijn vlerken. En iederen dag was hij hun geleider, en iederen nacht dekte hij hen toe tegen gevaar en koude.

De kuikens groeiden voorspoedig op. En moeder de vrouw beloofde zichzelf, dat zij nooit weer bijeen zou voegen wat niet bij elkaar behoort.

BERICHT.

De Heer Zwartendijk laat onze kinderen hartelijk danken voor de gezonden fl 30.— en beveelt de Vacantie kolonies (kleine Gerritfonds) ten zeerste in hun zorgen aan. Men sloot dit jaar, om de stadskinderen toch maar aan een hapje buitenlucht te kunnen helpen, met een tekort van fl 500.— dat door bijdragen moet worden gedekt. — Er is zoovéel noodig om in de wereld een beetje goeds te doen! Laat wie nog niets gaf, éens kijken wat ze zouden kunnen missen. — N. 18 Oct.

Kleine Gerritfonds.

Gezonden den 14en Okt. aan den Heer Zwartendijk fl 30.— Rest in kas fl 0.20.
Van een spelletje trictrac f 0.50.

Melk voor Bleekneusjes.

Van een spelletje trictrac f 0.50.

Verre Java-Fonds.

Van een spelletje trictrac f 0.50.

Briefwisseling.

Mej. v. P. te Amsterdam. Uw zending ontvangen; ze moet natuurlijk haar beurt afwachten.

WEEKBLADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jrg. - No. 39 en 40.
31 October 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

bonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Grootmoeder's Offer.* — *Hij dacht er niet bij.* — *Zijn Brood geten.* — *De Waarheid.* — *Lessen van Goud.*

Grootmoeder's Offer.

„Dus nog altijd neen, moeder Nanette?”

Moeder Nanette zat als gewoonlijk voor haar deur te spinnen. Met een eenvoudige beweging van haar behendige rimpelige vingers, bestuurdde ze het snel draaiende spinnewiel. Vervolgens vestigde ze haar heldere, nog jong gebleven oogen op den man, terwijl ze op vriendelijk verwijtenden toon antwoordde:

„Maar Tonie, de grap gaat waarlijk te ver. Ik oude vrouw zou mijn haar verkoopen, gelijk een jong meisje dat daarvoor in ruil allerlei snuisterijen koopt; dat zou immers te belachelijk zijn. Ik heb neen gezegd, en voor de honderdste maal blijft het: neen.”

Antonie Hulin, die door iedereen in de buurt Tonie werd genoemd, kwam met een trouwigen blik nader, terwijl hij de fraaie, zachte,

zilverwitte vlechten beschouwde, die te voorschijn kwamen onder den kap dien de oude boerin droeg.

„Moeder Tautia, ge doet verkeerd mijn aanbod af te slaan; het is immers een klein vermogen, dat je daar op je hoofd draagt. Blond of bruin haar vindt men meer dan men noodig heeft, maar zulk een schat van zachte en witte haren als gij bezit, is heusch een zeldzaamheid; dat moet ik je eerlijk bekennen.”

„Een reden te meer, dat ik deze zeldzaamheid wil behouden,” antwoordde moeder Nanette glimlachende.

„Toch niet, toch niet,” drong de verleider aan: „je laat je daar een schoone gelegenheid ontglippen... Kijk eens aan, ik heb je 150 francs geboden, welnu; ik leg er nog 50 frs. bij: 200 frs., dat is een heele som... zooveel geeft je niemand, — dus laten we de zaak als afgedaan beschouwen; je hand er op!”

Hij hield zijn hand op, doch inplaats van de hare te geven, streelde de oude Nanette met een gelukkig lachje het witte toisel van haar schoonen ouderdom.

„Voor geen duizend francs, mijn jongen, je weet niet hoe ik aan mijn sneeuwwitte haren gehecht ben, welk een genot het me verschaft, wanneer de menschen me vol bewondering aanzien. Nog onlangs zei de burgemeester: je witte haren, moeder Nanette, zijn het getuigschrift en de kroon van je rechtschapen leven. En dat is waar.”

De koopman haalde de schouders op.

„Praatjes. Het geld zal je zeer goed te pas komen, vooral in den toestand waarin ge verkeert; want zonder je eenigszins te willen beleedigen, iedereen weet toch wel dat ge niet rijk zijt, moeder Tautia.”

Om de lippen der oude vrouw speelde een glimlach van kalmen trots.

„Men is steeds rijk genoeg wanneer men kan arbeiden; ik verdien het dagelijksch brood met spinnen. Verder heeft mijn kleinzoon Jean Tautia de vorige maand, toen zijn diensttijd om was, een goede betrekking in Parijs gevonden. Wanneer hij een spaarpotje heeft gemaakt komt hij weder thuis; dan koopen we een stuk land, en verder hebben we niets meer noodig. Laat me dus nu maar met rust, Tonie.”

Hardnekkig drong hij echter aan:

„Maar je zoudt ziek kunnen worden, en wat zou er dan van je worden? Het is immers zoo eenvoudig, de tweehonderd francs op zij te leggen; niemand zal vermoeden dat ge uw haar hebt verkocht, wanneer ge een muts draagt.”

Ietwat ongeduldig maakte zij een einde aan het gesprek.

„Ga nu heen, hé; ik zou me zelve verachten wanneer ik naar je luis terde; buitendien ik geloof dat ik het zou besterven als ik mijn haar lie afknippen. En nu verder geen woord meer daarover.”

„Indien ge niet wilt,” antwoordde hij gekrenkt, „mij ook wel, maar denk er om, ik blijf je 200 frs. bieden!”

Hij ging heen, maar draalde zich na een paar schreden te hebben gedaan, nog eens om; en terwijl hij een vinger omhoog stak, riep hij nog eens: „200 frs., denk daaraan!”

Het oudje trok een onverschillig gezicht, terwijl de koopman een landweg insloeg.

Dit gesprek vond op een Zaterdagavond plaats, en zooals zij het sedert

twintig jaren gewoon was, begaf moeder Nanette zich tegen den avond op weg, om het gedurende de week gesponnen vlas aan een boer in het nabij gelegen dorp af te leveren, die haar daarvoor het gewone loon: een groot brood benevens een zilverstukje, betaalde.

Opgewekt en vlug keerde het oude moedertje bij het aanbreken van den nacht huiswaarts, het brood onder den arm, het geld in den zak van haar zwarten boezelaar. Niettegenstaande de zeventig jaar die ze telde, liep ze nog flink... Toen ze haar huisje naderde, zag ze op den drempel van haar buurman Marie Costil, de vrouw van den schoenmaker staan, die haar opwachtte, teneinde haar een brief te geven dien de brievenbesteller tijdens haar afwezigheid had bezorgd.

Over haar nog frisch en vroolijk gelaat vloog een gelukkige glimlach. „De brief is van mijn kleinzoon, van Jean Tautia.” De buurvrouw schudde bedenkelijk haar hoofd. „Ik weet niet, ik herken zijn handschrift niet... en dan zou Jean Tautia zich toch ook niet in het adres hebben vergist. Kijk eens, het is zoo onleesbaar, alsof de brief eerst al op verscheiden plaatsen is bezorgd...”

Met deze woorden reikte ze haar den brief over.

De oude vrouw verbleekte; haar beenen begonnen te beven, terwijl ze angstig stamelde:

„Toch, Marie, hij is van Jean Tautia... Wie zou me anders kunnen schrijven... ik verwacht immers van niemand anders op de wereld iets. Maar wanneer hij den naam van zijn grootmoeder en dien van zijn dorp niet meer op 't papier kan zetten, dan is hij erg ziek, mijn kind... mijn alles wat mij op aarde is overgebleven... Ik bid je, Marie, lees vlug!”

De twee vrouwen gingen de woning van den schoenmaker binnen, terwijl moeder Nanette uitgeput op een stoel neerviel. Nu ontcijferde de buurvrouw, die het goede oudje, dat lezen noch schrijven kon, tot secretaris diende, met moeite de bevende letters, de korte onsamenvangende volzinnen van den brief, die luidde:

„Lief, oud grootmoedertje!”

„We waren te gelukkig; — dat kon niet lang zoo duren... Ik had een goede plaats gevonden, en zou spoedig weér tot u zijn teruggekeerd, om dan nooit weér van elkander te schelden. Maar het was te zwaar, te zwaar. Ge weet niet, hoe zwaar de arbeid in Parijs is; steeds trap op, trap af... wanneer de dag is verlopen, voelt men als het ware zijn beenen niet meer, terwijl iemands hoofd er van duizelt. Ik had verstandiger gehandeld met thuis te komen, daar heeft men tenminste nog frissche lucht.

„Dat alles schrijf ik u nu, om te zeggen dat ik ziek ben geworden. De dokter dacht dat ik aan overspanning en heimwee leed. Och ja, dat is het. Ik had zoo gaarne het dorp, en u, grootmoeder, wedergezien.

„En nu is misschien alles uit. Mijn baas heeft me niet bij zich kunnen houden, hij heeft me naar het hospitaal gezonden; en de directeur, een oude heer die er heel goedig uitziet, die schudt maar steeds zijn hoofd wanneer hij me ziet — en die vergist zich nooit.

„Daarom, lieve grootmoeder, zeg ik u vaarwel; het is wel hard te moeten sterven zonder u te kunnen omhelzen, maar we zijn te arm, dan dat u zou kunnen komen, Zodoende moeten wij ons maar schikken... Uit

dezen brief zult ge vernemen, dat uw kind tot op het laatste oogenblik aan u heeft gedaekt.

„Uw liefhebbende kleinzoon Jean Tautia.

„Hospitaal de la Charité, Parijs.”

Grootmoeder was onbewegelijk, als het ware versteend, op haar stoel blijven zitten. Ze weende niet. Men kan niet weenen, wanneer een te groote smart alle krachten van lichaam en ziel verlamt.

Was het mogelijk? Haar kleinzoon, haar Jean, alles wat haar van de familie was overgebleven, alles wat ze in de wereld beminde, moest verre van haar sterven, in die groote stad, die de schuld was van zijn dood?... Sterven in een hospitaal, zonder een kus, zonder een laatsten zegen van haar? Neen, neen, dat was immers niet mogelijk, dat was een vreeselijke droom.

Ze wist niets meer, haar groote droefheid belette haar te denken.

Plotseling ging ze opstaan en snelde naar huis, als een gewond dier dat in zijn hol vlucht.

Met koortsachtigen haast, zonder er zich eigenlijk rekenschap van te geven wat ze deed, had moeder Nanette de weinige zilverstukken, die ze in een doosje in een geheim hoekje van haar kast bewaarde, op tafel geworpen. Dat was haar gansche vermogen.

De oogen strak op deze kostbare, zoo lang gespaarde zilverstukken gevestigd, zag ze in radeloze vertwijfeling dat dit alles op verreweg niet toereikend was, om de reis naar Parijs te betalen. Och ja, ze was arm, te arm om haar stervend kind te omhelzen! Voor de eerste maal verwenschte deze vlijtige arbeidster haar armoede.

Toen ter tijd — het is reeds eenige jaren geleden — kostte het roizen per spoor van dit afgelegen dorp naar Parijs nog dertig francs. Dertig francs. Wat een ontzaglijke som voor een oude vrouw die met spinnen ternauwernood een franc per week verdiende. Hoe zou ze zich deze dertig francs verschaffen, wier onmiddellijk bezit thans het eenige doel van haar leven werd? Wie in de buurt was zoo edelmoedig om ze aan de arme spinster te leenen? Dertig francs moest ze hebben voor die reis, al moest ze den gever tot aan het einde van haar leven daarvoor dienen.

Het oudje drukte de bevende vingers op haar bezweet voorhoofd; haar Jean lag te sterven, en de stervenden hebben geen tijd tot wachten. Bij deze beweging raakte zij de dikke sneeuw witte vlechten aan, en plotseling rees voor haar op het spottend gelaat van den koopman.

„Ik houd tweehonderd francs voor je ter beschikking, denk daaraan!”

Moeder Nanette vloog naar buiten. Zonder zelfs de deur te sluiten, liep ze over den landweg; ze voelde geen vermoeidheid; ze wist slechts, dat haar kind, haar Jean, te Parijs op een hospitaalbed te sterven lag, terwijl ze tot elken prijs naar hem toe wilde.

Antonie Hulin zat bij de tafel te lezen toen ze binnentrad, en keek de oude vrouw met stomme verbazing aan.

„200 frs. hebt ge gezegd, nietwaar,” sprak ze met schorre stem, zonder hem tijd tot spreken te laten.

„Ja, ja,” antwoordde hij haastig, zonder nog recht te begrijpen.

Met een snelle beweging rukte de oude vrouw haar kap af.

„Maak voort!”

Tonie verlangde niets liever, want hij vreesde dat de oude vrouw haar woord terug zou kunnen nemen.

Over de bevende schouders van het besje vielen de wonderschoone, glanzende haren, het kostbare sieraad van haar ouderdom, waarop ze tot nu toe zoo trotsch was geweest.

De schaar knipte door de zachte massa, terwijl moeder Nanette een koude rilling niet kon onderdrukken, als drong haar het kille instrument tot in het hart. Twee tranen vloeiden langzaam over haar wangen, die door de thans geleden smart doodsbleek waren geworden. — Maar ze haalde de schouders op; wat beteekent nu dat haar, wanneer men bereid is zijn leven op te offeren, zich het hart uit het lichaam te laten scheuren, ten einde een geliefd kind voor het laatst genoeg te doen!

„Zoo, Moeder Nanette,” sprak de koopman glimlachend, „nu zijn we klaar, zet nu je muts maar weer op, dan zal niemand er iets van bemerken.”

Snel zette het besje haar kap op het kale hoofd.

„En het geld?” vroeg ze haastig.

De man telde de tien goudstukken uit.

„Nu, wie heeft er gelijk,” zeide hij glimlachend; „zie je, Moeder Nanette, men moet nooit zoo boud spreken!”

Maar ze luisterde niet meer naar hem, en snelde heen zooals ze gekomen was, terwijl haar bevende vingers gretig het geld omklemden.

Zonder een ander pak dan het onafscheidelijke mandje, dat de boerin steeds bij zich draagt; zonder een andere japon aan te trekken, was Moeder Nanette naar het station gesnel, en reisde nu den ganschen nacht door naar Parijs. Des Zondagsmiddags stapte ze aan het station af, en liet zich half bewusteloos door den stroom van reizigers meevoeren naar den uitgang.

Bedwelmd door het geraas en afgemat ten gevolge van de overspanning waarin zij had verkeerd, stond ze nu bij een goederenloods, niet wetende naar welke zijde zich te wenden. Het liefst had ze zich maar ergens neergezet, als een arm verloren hondje, in een of anderen verscholen hoek.

Doch eensklaps herinnerde zij zich alles en spande opnieuw al haar krachten in. Dat ging immers niet zóó; ze mocht geen minuut verliezen, Jean lag op sterven, en ze moest op tijd komen.

Een dienstman kwam voorbij; zij vroeg hem smeekend den weg naar het hospitaal de la Charité.

Hij wierp een nieuwsgierigen blik op haar schilderachtig kostuum.

„Dat is ver weg, moedertje, je zult het nooit vinden; het beste is, dat je een rijtuig neemt.”

„Och ja,” riep ze haastig.

„Nu goed, wacht even!”

Hij wenkte een koetsier.

„Zeg, breng jij die goeje vrouw naar het hospitaal de la Charité.”

„Dat kost vijf-en-dertig stuivers,” antwoordde de koetsier.

Moeder Nanette stopte hem twee frs. in de hand „Voor al vlug!” smeekte zij.

„Maak je maar niet bezorgd, moedertje, je zult tevreden zijn.”

Eenige minuten later reed het rijtuig in snellen draf door de kalme straat waarin het hospitaal ligt, en de oude vrouw werd voor de poort afgezet waar ze met kloppend hart binnen trad. Zou ze in dit gebouw, dat veel op een gevangenis geleek, haar kind nog in leven vinden?

Een man hield haar tegen.

„Je moet later maar eens terugkomen, het is nu geen bezoektijd!”

De oude vrouw wrong in wanhoop haar handen.

„Heb medelijden, mijnheer, ik kom uit mijn dorp en het is zoo ver.... Den ganschen nacht heb ik gereisd, omdat mijn kind op sterven ligt... en ik heb niemand buiten hem, mijnheer....”

De man zag haar aan; hoewel tamelijk onverschillig geworden voor de smart van anderen, ontroerde hem toch dit oude gelaat, waarop zulk een vreeselijke angst stond te lezen.

„Ga je gang dan maar,” sprak hij op zachteren toon, „ga maar rechtsaf... tenminste wanneer men je boven laat.”

Men liet de oude vrouw boven.

Een jonge man, die de kiel en de schort der geneesheeren droeg, ging haar voorbij en schuchter vroeg ze hem waar Jean Tautia lag.

Het vriendelijke gelaat van den jongen man klaarde eensklaps op.

„Jean Tautia, wel ja, komaan, dat is in mijn zaal, ik behandel hem, en u is zeker zijn grootmoeder?”

Het oude vrouwtje kon van opgewondenheid niet spreken; ze knikte bevestigend.

„Och, die arme jongen,” ging de dokter vroolijk voort, „dat zal hem meer goed doen, dan alle recepten van alle professoren te zamen... Hij had heelemaal geen hoop, dat u zou komen... Volg me maar, ik zal u bij hem brengen; maar zacht hoor, hij slaapt... Dat zal een prettig ontwaken worden, wanneer hij zijn oude grootmoeder plotseling voor zich ziet. Ik geloof dat hij, als hij u ziet, plotseling weer gezond zal worden.”

Met hartelijke troostwoorden bracht hij het oudje bij het bed van haar kleinzoon, terwijl moeder Nanette, die tot nu toe nog niet had geweend, een paar heete tranen over haar wangen voelde rollen.

Zachtjes trok de dokter het gordijn weg, waarna de oude vrouw een vermagerd gezicht bespeurde, met gesloten oogen, dat bijna zoo bleek als het beddelaken was.

Goede God, was dat haar Jean, haar knappe, flinke jongen, die toen hij haar verliet zoo sterk als een eik was geweest!

De dokter die het gordijn heel zachtjes opzij had geschoven, kon niet beletten dat de patiënt ontwaakte, en de oogen openend, bij het zien van dat dierbare, welbekende gezicht, dacht dat hij droomde.

„Nee, nee, je droomt niet,” zei de dokter, „het is je grootmoeder, Nu, moedertje, omhels nu je jongen maar eens; maar niet veel praten, hoor, en hem niet opwinden, anders zet ik je buiten de deur!”

Grootmoeder voelde de tranen niet meer die ovef haar wangen rolden; ze boog zich voorover, terwijl ze haar trillende lippen op het magere gezicht drukte. Toen klemden twee dunne armen zich om haar hals, terwijl een bevende stem, die als het ware uit de verte scheen te komen, de woorden stamelde: „Grootmoeder, och grootmoeder.”

„Komaan, gaat u hier maar zitten,” zeide de dokter, „u mag kijken, maar niet spreken.”

Moeder Nanette gehoorzaamde, terwijl ze plaats nam op den stoel dien de jonge man haar glimlachende toeschoof.

„Grootmoeder,” vroeg de patient heel zachtjes, „hoe heb je het gedaan gekregen om hierheen te komen?”

Het oudje begon braaf te jokken: „Ik had een spaarpotje gemaakt, weet je, kijk maar eens.”

Ze opende haar korfje, en nam de goudstukken op haar vlakke hand, terwijl Jean van verrukking glimlachte.

„Nu is het in orde,” sprak de dokter, „met dat geld kan u hem gauw weer mede naar huis nemen. . . . Wees kalm, nu sta ik voor zijn genezing in.”

Met deze woorden verliet hij op de teenen het vertrek, terwijl Jean wederom in een gelukkige sluimering viel.

Moeder Nanette bleef echter aan het boveinde van het bed zitten, haar korfje op de knieën, en het offer zegenend waaraan ze de redding van haar geliefden kleinzoon te danken had.

Naar het Fransch door??

Hij dacht er niet bij.

Moedertje moest voor hem sprokkeln elken dag in 't verre woud,
Juist als een goedwillig lastdier, dat met zware pakken sjouwt.
Nooit was 't bij hem opgekomen haar te helpen met die vracht,
Of om water te gaan putten, waschgoed bergen voor den nacht....
Altijd moest zij hem verzorgen, deed haar rug ook nog zoo'n pijn....
Toch had hij haar lief,... hoe kind'ren soms zoo onnadenkend zijn!

Na een poos lei d'oude moeder al haar zware zorgen neer,
En de priester sprak bij 't scheiden lieve woorden tot haar eer.
Vredig lag zij, d'oude handen vroom gevouwen of ze bad;
't Was geen wonder dat haar jongen nu zoo droef te schreien zat,
Of hij 't niet meer kon verdragen, zoo verpletterd onder smart.
Want hij wist nu al het lijden van het trouwe moederhart.

In de oude heil'ge boeken zijn beschreven, groot en klein,
Zonden waarvan niemand twijfelt of het waarlijk zonden zijn;
Maar één zonde is er waar men al te weinig over denkt,
Toch zal die ons diep berouwen als de dood ons tot zich wenkt.
't Is het kwaad dat men *gedachtloos, onopzettlijk* and'ren doet,
't Is *verzuimde liefde*, onthouden aan wie veel reeds dragen moet.

Naar het Engelsch door O. — Uit *Het Correspondentieblad*
v. d. Ned. Kinderbond.

Zijn Brood gegeten.

Omstreeks het einde der vorige eeuw woedde er zeven jaren lang een verbitterde oorlog tusschen Engeland en de Engelsche koloniën in Noord-Amerika. Deze krijg eindigde daarmede, dat de koloniën een vrij land werden, voortaan den naam van „Vereenigde Staten van Noord-Amerika” dragend. Een der dapperste Amerikaansche veldheeren in dezen oorlog was een zekere Generaal Schuyler. Naar zijn naam te oordeelen was hij van Hollandsche afkomst, en dit kon zeer goed het geval zijn, aangezien er in de Vereenigde Staten tal van voorname Hollandsche familiën wonen. Deze blijven zich nog altijd op hun afkomst beroemen, en laten zich er vooral heel veel op voorstaan dat hun voorouders de nu zoo groote stad New-York (die oorspronkelijk Nieuw-Amsterdam heette) hebben gesticht.

Maar dit mag nu wezen zooals het wil, Generaal Schuyler was voor de Engelschen een gevreesde vijand. Zij waren dan ook bijster slecht over hem te spreken, en wel niet alleen omdat hij een tegenstander was die hun veel afbreuk deed, maar ook nog om een heel andere reden. De Engelsche aanvoerders hadden namelijk de gewoonte Indianen aan te werven, die daarna mede ten strijde moesten trekken. Nu kostte het menigmaal zeer veel moeite, de Indianen of Roodhuiden voor zulk een strijd te winnen, omdat zij letterlijk dweepten met Generaal Schuyler. Zij hadden daar dan ook waarlijk alle redèn toe. Voor de Engelschen was deze gezindheid der Indianen zeer onaangenaam, en zij begrepen maar al te goed, dat zij op hun zoogenaamde bondgenooten niet veel mochten rekenen zoolang Schuyler leefde. Daarom peinsden zij op middelen om hem ter dood te brengen, en aangezien hun dit in het open veld niet wilde gelukken, smeedden eenige mannen het plan, op een eenzaam gelegen plek in hinderlaag te gaan liggen, en hem daar dan te overvallen en te vermoorden. Twee mannen zouden dezen verraderlijken sluipmoord ten uitvoer brengen: de een was een Engelschman, en de ander een Indiaan.

Op den bepaalden dag begaven zij zich naar een groot bosch, waar Generaal Schuyler door moest komen als hij zich naar zijn hoofdkwartier zou begeven. De sluipmoordenaars verborgen zich achter de boomen van het woud, haalden den haan van hun geweer over, en wachtten zoo op de komst van den generaal, die natuurlijk in de verste verte geen vermoeden van het tegen hem beraamd moordplan had. Toen de mannen aldus een geruimen tijd op de loer gelegen hadden, hoorden zij in de verte den hoefslag van een paard. Nu zagen zij scherp uit, — en werkelijk, het was de Generaal, die zonder gevolg kwam aanrijden.

„Daar is hij!” riep de Engelschman, terwijl hij zijn geweer aanlegde; „houd u gereed!” Maar op hetzelfde oogenblik greep de Indiaan het wapen van zijn medeplichtige en slingerde het in de struiken, terwijl hij zijn eigen geweer liet zakken.

„Wat doe je?” riep de Engelschman woedend. „Ik kan hem niet doodschieten, en jij zult het hem òk niet!” fluisterde de Indiaan. „Ik heb te dikwijls zijn brood gegeten!”

Wat de Engelschman daarop geantwoord heeft meldt de geschiedenis niet, maar wel verhaalt zij dat er geen enkel schot werd gelost. De Generaal reed voorbij, zonder dat hij iets van het hem dreigende levensgevaar bemerkte had. Hij was gered.

TEVREDENHEID.

„Het is een groote zegen, te bezitten wat men wenscht,” zeide iemand tot een ander.

Het antwoord luidde: „Het is een grooter zegen, niet te wenschen wat men niet bezit.”

Ware grootheid hangt niet af van de dingen die wij doen, maar van den geest waarin wij ze doen.

De Waarheid.

Naar een Oostersche sage van DOROSCHEWITSCH.

Achter hooge bergen, achter dichte, dichte bosschen, leefde de vorstin Waarheid. Geheel de wereld was vol van verhalen over haar. Niemand had haar ooit gezien, doch ieder minde haar ten zeerste. Van haar zongen dichters en profeten. Bij de gedachte aan haar ontvlamde het bloed in de aderen, en des nachts droomde men van haar. Den eenen verscheen zij in den droom als een jonge maagd met goudglanzende haren, goed, lieflijk en zacht. Anderen echter zagen haar als een zwartoogige, hartstochtelijke en dreigende schoonheid met schitterend zwart haar.

Dat hing van de liederen der dichters af. Enkelen zongen dat haar haren golfd en gelijk de rijpe korenaren op een helderen dag vol zonneschijn; dat zij haar schouders als schitterend goud bedekten, en neervielen tot op haar sierlijke voetjes; dat haar oogen lichtten als korenbloemen in het rijpe koren; dat de kleur harer wangen was als het eerste morgenrood aan den hemel; en dat gelijk de eeuwige bloemen, die nooit ophouden te bloeien, was het lachen van haar koraalroode lippen. Maar andere dichters zongen dat zwart als de nacht waren de haren, dat als de bliksem glansden de zwarte oogen, dat bleek was het schoone aangezicht, en dat slechts den uitverkorenen een glimlach gewerd van de dreigende, schoone vorstin Waarheid, die daar zetelde achter de hooge bergen, achter de eeuwenoude bosschen, — ver, ver weg.

En de jonge prins Hasir besloot de edele vorstin te gaan zien. Hij zadelde zijn fraaien Arabischen volbloed-schimmel, gordde zijn kleed vast om de slanke gestalte, en hing zich een vergulden sabel aan de zijde en een ouden van zijn voorvaderen geërfden boog over den schouder.

Gelijk de wind vloog hij over het veld en door de dalen op zijn edel paard. Na een week van rusteloos rijden kwam de ruiter aan den uitersten rand van een woud, en zag eenige tenten daar op den weg staan. Hier leefden de wijzen, die zich van de wereld afzonderen om zich aan hun gedachten over te geven; zij noemden zich de eerste wachters der Waarheid.

Toen zij paardengetrappel vernamen, kwamen zij naar buiten en begroetten den naderenden jongen prins. „Zij de komst van een jongeling bij de wijze mannen gezegend. De hemel was met u toen ge uw paard zadeldet.”

Hasir boog en sprak: „De gedachten zijn de grijze haren van het verstand. Ik begroet uw grijze haren.”

Den grijzen mannen deed de hoffelijke begroeting van den jongeling aangenaam aan en zij zeiden: „De hemel geleidde uw paard, anders hadt ge langs de gevaarlijke paden, welke naar deze plaats voeren, niet tot ons kunnen doordringen. Welk een verlangen brengt u tot ons?”

„Ik dwaal om de vorstin Waarheid zelf van aangezicht tot aangezicht te zien. Geheel de wereld dicht liederen op haar schoonheid, enkelen bezingen haar goudglanzend haar, anderen meenen dat het zwart is gelijk de donkere nacht. Maar allen weten dat zij schoon is gelijk een droombeeld. Ik wil haar zelf aanschouwen en dan haar schoonheid alom verkondigen, opdat alle menschen haar mogen beminnen en haar dienaren worden.”

„Een goed en lofwaardig voornemen,” sprak een der wijzen; „en gij hadt geen beter denkbeeld kunnen hebben, dan ons met dit doel te komen bezoeken. Stijg af van uw paard en kom in onze tenten. Wij zullen u alles van de schoone vorstin nauwkeurig vertellen. Uw paard kan intusschen uitrusten, en gij zult allen kunnen verkondigen van de schoone, edele Waarheid.”

„Ja, maar hebt gij dan de Waarheid aanschouwd?” vroeg de jongeling en zag den grijsaard eenigszins verdacht aan.

Deze haalde de schouders op en glimlachte. „Wij wonen hier aan den zoom van het woud, en de Waarheid troont ginds, hoog achter de bergen. De weg daarheen is gevaarlijk en bepaald onmogelijk begaanbaar. Maar waartoe is het voor ons noodig de Waarheid te zien, daar wij haar toch kennen? Wij zijn wijze mannen. Kom, wij zullen u vertellen van haar!”

Maar Hasir maakte een diepe buiging en zette zijn voet weer in den stijgbeugel. „Ik dank u, wijze,” sprak hij; „maar zelf wil ik de Waarheid zien, zelf en met eigen oogen. Daartoe ben ik uitgegaan, en zonder dat bereikt te hebben keer ik niet terug.” En reeds zat hij weer te paard.

De wijzen beefden allen van woede. „Niet van hier!” riepen zij, dreigend de vuisten schuddende. „Wat, gij gelooft onze wijsheid niet? Gij waagt het, te denken dat wij ons konden vergissen, konden falen in onze wijsheid? Gij wilt ons niet uw vertrouwen schenken? Domme kwajongen! Kind met illusies, wat weet gij van de wereld en haar raadselen?”

Toornig lichtte Hasir zijn rijzweep op. „Weg van mijn pad,” riep hij uit, „anders zult ge mijn zweep voelen, die zelfs op mijn paard nog nimmer is neergedaald!”

Verschrikt vlogen de wijze mannen uit elkander, en onverhinderd zette Hasir nu zijn weg voort. Zwarte vloeken der grijsaards hoorde hij nog lang achter zich opklinken. Onbezorgd reed hij echter door. Weldra kwam hij bij een prachtige tempel, gebouwd ter eere van Allah. Geen sterfeling had ooit zoiets wonderschoons gezien. Hier leefden de derwischen, 1) die zich bescheiden aanduidden als de „honden” der Waarheid.

Toen de derwischen paardengetrappel vernamen, ijlden zij buiten den tempel, om den naderenden man te begroeten. „Gezegend zij uw intrede in den tempel van den Almachtige,” prevelden zij.

„Bidt voor den reiziger,” vroeg Hasir.

„Vanwaar komt ge en waarheen wilt ge gaan?” vroeg de derwisch.

„Ik wil de Waarheid aanschouwen om van haar schoonheid der wereld te verkondigen!” En Hasir vertelde van zijn ontmoeting met de wijze mannen.

De derwischen lachten, toen hij zeide dat hij hen met zijn rijzweep had moeten dreigen, en de opperste der moellah's 2) sprak: „Slechts Allah kan u tot ons hebben gezonden. Wat konden u de wijze mannen van de Waarheid zeggen? Wat hebben zij met hun verstand bereikt? Alles leugen. Wij echter hebben van de Waarheid zekere, ontwijfelbare gegevens. Want wij hebben ze onmiddellijk van den hemel. Wij willen u alles vertellen, en ge zult de waarste berichten ontvangen.”

„Ik dank u, vader,” antwoordde Hasir. „Maar ik heb deze verre reis niet ondernomen om mij van de Waarheid te laten vertellen, of te vernemen

1) Soort van Mohamadaansche monniken of kluzenaars. N.

2) Andere naam voor derwischen. N.

wat van haar in de Heilige Boeken geschreven staat. Dat kon ik tehuis ook hooren, en daartoe behoefde ik noch mijzelf noch mijn paard te vermoeien."

De moellah fronste de wenkbrauwen en sprak: „Wees niet eigenzinnig, jongeling. Ik ken u reeds lang, van dat ge nog een kleine jongen waart. Ook uw vader Hafas kende ik. En eveneens uw grootvader Ammelek. Ook zij allen droomden van de vorstin Waarheid. Uw vader had thuis den Koran. 1) Maar nooit bladerde hij daarin. Hij geloofde wat hem de derwischen, de heilige priesters, van dat boek vertelden. Hij wist dat dat ook in den Koran te lezen stond. Waarom zou hijzelf dan daarin bladeren? Maar gij wilt nog meer weten. De boeken van den Koran stellen u niet tevreden. Ge kwaamt daarom tot ons. Dat prijs ik in u. Ge zijt een dapper, edel jongeling. Ga met ons, en wij zullen u verhalen al wat ge slechts wilt."

Maar Hasir glimlachte slechts. „Ik ga verder dan mijn vader, zegt gij, en dus zou mijn zoon verder gaan dan ik. Dan zou mijn zoon zich eerst op weg begeven om de Waarheid te vinden? Ik doe het liever dadelijk zelf!" En tot verder rijden gaf hij zijn edel ros de sporen.

„Halt! Eigenzinnige! Waagt gij het verder te gaan? Gij gelooft dus dat er hooger Waarheid is dan de onze? Ongeloovige hond, ge gelooft niet aan den Koran?"

Maar Hasir was reeds ver weg; over den berg was als met vleugels zijn paard gcstormd, en nog slechts zwak weergalmde de echo: „Wees vervloekt, ongelooovige hond! Rijdt ten doode!" Dan hoorde Hasir niets meer en weër vloog hij voort.

En steeds moeilijker werd de weg, steeds ondoordringbaarder het woud. Plotseling hoorde de jonge, onverschrokken prins zich toeroepen: „Halt!" en zag tegenover zich een krijger staan, die zijn boog gespannen hield om ieder oogenblik gereed te zijn den doodelijken pijl op den indringer los te laten.

„Waarheen wilt ge? Wie zijt ge? En vanwaar komt ge?" vroeg de wachter.

„Wie zijt gij? En met welk recht vraagt ge mij dat alles?" klonk het antwoord van den trotschen Oosterling, die thans in Hasir weër opkwam.

„Ik ben de dienaar van den grooten Padischah. 2) Met mijn kameraden bewaak ik hier de heilige plaats. Hebt ge dat begrepen? Ge bevindt u aan de poorten van het rijk der Waarheid."

Toen vertelde Hasir den krijger vanwaar hij kwam, en waarheen hij wilde en met welk doel.

„Ge wilt dus de Waarheid, gelijk zij inderdaad is, leeren kennen?" vroeg de stoere wachter en liet den opgeheven boog zakken. „Goed dan. Mijn vrienden en ik zullen u nauwkeurig alles van Haar vertellen." En te zamen riep hij zijn kameraden, die allen kwamen; en in stilte bewonderden zij het edele ros, het kostbare zadel, en den vergulden boog en sabel van den jongen, schitterenden prins.

„Ik dank u," zeide Hasir. „Met eigen oogen moet ik de Waarheid zien."

„Halt," riep nu echter de opperste der wachters. „Wij zijn geen wijze mannen, wij zijn geen derwischen of moellah's. Wij gebruiken niet vele woorden. Van uw paard!" En woedend trok hij zijn sabel en wilde het ros bij den teugel grijpen. Angstig spitste het dier de ooren, en richtte zich hoog op de achterpooten op.

1) Het Heilige Boek der Mohamedanen. N. 2) Heer. N.

Maar Hasir gaf het paard de sporen, richtte zich op in den zadel, en donderde, zijn degen trekkend: „Op zijde, als uw leven u lief is. De Waarheid wil ik en niets dan de Waarheid. Aanschouwen wil ik haar met eigen oog!” En hij snelde weg van deze noodlottige plaats.

Steeds gevaarlijker werd de weg, steeds ondoordringbaarder het rotspad, begroeid met zware boomen. Het doodvermoeide paard stortte neer, en te voet moest Hasir verder gaan. Weldra werd het donker als de nacht in het eeuwenoude woud. Mat en hulpeloos zwierf Hasir dagen lang langs bosch, dal en water; dicht nabij zich hoorde hij leeuwen, tijgers en hyena's brullen en steunen, adelaars klapwiekend hun vleugels uitslaan. Zoo zwierf hij een geheele week, en dwaalde zonder het doel, het zoo vurig verlangde doel, te bereiken. Dan kwam hij plotseling uit het donkere kreupelhout op een schel door den gouden zonneschijn verlichte vlakke. Daar stond een wonderschoon paleis, welks drempel glansde van schitterend metaal. Het slot zelf scheen in het azuur des hemels gedompeld te zijn. De kleeren hingen den armen Hasir in flarden aan het lijf. Slechts zijn kostbare sabel en boog waren onverlet gebleven. Half naakt bereikte hij met wankelenden tred den drempel van het paleis, en liet zich doodvermoeid daarop neerzinken.

Maar de frissche dauw, die als met edelgesteenten de heerlijk riekende bloemen bedekte, deed hem weer opsterken. Hij verhief zich, en als hij de doorstane vermoeidheid geheel niet meer bemerkte, begon hij te zingen met zijn krachtige, welluidende mannenstem: „Ik kwam tot u over berg en dal, over breede wateren en door dichte bosschen. Onder de vervloeking mijn vijanden legde ik den moeilijken weg af, alleen om u te aanschouwen, schoonste aller vrouwen. Kom naar buiten, edele vorstin, en laat mij zien in uw aangezicht, dat mij als een droombeeld is verschenen!”

En toen hij het geluid van zacht naderende voetstappen vernam, sloot Hasir de oogen, om niet verblind te worden door den gloed dien deze schoone vorstin zou uitstralen.

Zoo stond hij een oogenblik met sterk kloppend hart daar; eindelijk echter had hij den moed zijn oogen op te slaan; maar o jammer, o wee! Vóór hem stond een leelijke oude vrouw! Haar verschrompelde gele huid hing als flarden om de beenderen. De grijze haren waren in ruige vlechten saamgebonden. Haar oogen traanden. Zij ging diep gebukt en leunde op een kruk.

„Ik ben de Waarheid,” sprak zij.

En als zij den van schrik opgesprongen prins, wiens spraakvermogen als verlamd was, zoo gelijk een steenen beeld voor zich zag, glimlachte zij treurig met haar tandeloozen mond en ging voort: „En gij geloofdet een schoonheid te vinden? Ja, schoon was ik ook eens, op den eersten dag der schepping. Zelfs Allah zag slechts ééns zulk een schoonheid. Maar sinds dien tijd zijn eeuwen voorbijgegaan. Ik ben zoo oud als de wereld. Ik heb veel geleden, en daarvan wordt men niet schooner en jonger, voorwaar niet, mijn prins!”

Het was Hasir alsof hij waanzinnig worden zou. „O,” barstte hij los, „die leugenachtige liederen, die spraken van een zwartlokkige schoone! Wat moet ik nu zeggen, als ik naar huis terugkeer! Een ieder weet, dat wanneer Hasir een gelofte doet, hij die volbrengt en uitvoert, zoo nauwkeurig als slechts mogelijk is. Men zal mij vragen hoe uw haren waren. Goudblond gelijk het rijpe koren of donker als de nacht? Men zal vragen

zijn heur oogen blauw als de korenbloemen of lichtend als de bliksem? Is zij schoon gelijk geen andere? Moet ik antwoorden: Grijs als wol zijn haar oogen en vol tranen? Leelijk is zij om weg te vlieden snel als een gevleugeld ros? O, ik ongelukkige! Heb ik daarvoor moeite en gevaren doorstaan, mijn leven gewaagd?"

„Ja, dat alles zult ge zeggen,” zoo viel de Waarheid hem in de rede. „Ge zult zeggen, dat mijn gele huid in vellen aan mijn lijf hangt; ge zult bekennen dat mijn mond alle tanden mist en dat mijn lippen kleurloos zijn; ge zult zeggen dat mijn oogen tranen en dat mijn haar grijs is en uitvalt. En vol schrik zullen allen zich van mij afwenden. Niemand zal mij meer lief hebben, niemand zal meer droomen van een hemelsche schoone. Het hart van geen jongeling zal meer voor mij slaan. De wereld zal mij verafschuwen.”

„Moet ik dat zeggen? Dit alles? Maar dan...!”

Toen richtte de Waarheid zich op; gebiedend strekte zij de hand uit, en hoog vorstelijk klonk haar stem toen zij sprak: „Ja, prins Hasir, zeg dat en verkondig dat der wereld. Of denkt ge, dat ik u zou smeeken de menschheid een leugen te vertellen, om haar hierheen te lokken met valsche voorstellingen? Neen, jongeling, men zal zich van mij afwenden; maar wie hier komt, zal slechts komen om mijzelfs wille, omdat hij de Waarheid lief heeft om haar zelf, en niet alleen om haar schoonheid. Gevaren zal hij moeten trotseeren, moeitevolle tochten zich moeten getroosten, en den spot, den hoon der menschen moeten hooren, en dat alles om een oude leelijke vrouw te aanschouwen. Vertel hun dat, prins Hasir! Maar vertel hun niet dat, zijn zij eenmaal hier gekomen gelijk gij, zij dan zullen zien mijn hemelsch rijk, zij dan zullen zien de Waarheid in haar ware gedaante.”

Zij boog zich, en langzaam richtte zij zich weer op. En toen zag de jonge prins plotseling voor zich staan een maagd, schitterend van blinkende schoonheid, wier oogen bliksems schoten en wier hand een palm droeg van rein goud. Toen knielde hij neer, en hij zag wat slechts oprechte edele zielen zien: het rijk der Waarheid, onbegrensd, eeuwig, zegevierend over alle booze macht, schenkend het goddelijk gevoel van reine voldoening; hij aanschouwde den heerlijken droom van elken edelen droomer, van elk mensch die gelooft aan de rechtvaardigheid der wereld, gelooft aan de onbewuste liefde voor de Waarheid bij heel de menschheid.

Lessen van Goud.

Jongens, houdt vast!

Houdt vast aan uw deugd! Ze is van oneindige waarde voor u, in alle tijden en op alle plaatsen.

Houdt vast aan uw goeden naam; want dat is en zal altoos zijn uw beste bezit.

Houdt vast uw hand, wanneer gij op het punt staat te slaan, te stelen, of welk kwaad ook te verrichten.

Houdt vast aan de waarheid; het zal u nuttig zijn in dit leven en in alle eeuwigheid.

Houdt vast uw tong wanneer gij boos zijt, of opgewonden, of wanneer men u geweld aandoet.

En als gij kunt — houdt vast aan God. Hij is de beste vriend op aarde en in den hemel.

Een Woord voor uw Ziel.

Verval nooit in zedelijk Atheïsme, smeeik ik u. Verloochen de Eeuwige Goedheid niet, welken naam gij die ook belijft te geven. Ik noem ze God. Of, al ontkent gij het bestaan eener eeuwige goedheid, vergeet en verwaarloos dan althans die goedheid niet, die gij vindt in uw eigen hart; *smoor in uw binnenste geen enkele menschelijke, rechtschapene, barmhartige opwelling.* Houd levend in u — terwille van u zelf indien gij het niet kunt om Gods wil — het begrip van wat is en wat gij weet te zijn goed, edel en schoon. Ik bedoel niet schoon uit een oogpunt van kunst, maar zedelijk schoon. Indien gij dat zedelijk bewustzijn, dat begrip van het schoone der goedheid, en van 's menschen onafwijsbaren plicht *goed te zijn*, slechts vasthoudt, dan zal alles terecht komen. KINGSLEY.

[Laten de grootere kinderen trachten dit woord te verstaan, — 't was een edel mensch die het sprak. En wie reeds er naar streefden *goed te zijn*, die zullen het eenmaal ten volle verstaan..... Heb lief, doe wèl, *wees goed!* N.]

Schepen die gij naar Zee zendt.

„Hoe nu? zend *ik* schepen naar zee?” zeg jullie. „Ik woon niet aan een groote rivier of aan de wijde zee. Met schepen heb ik niets te maken.”

Niet? dat denk jullie maar. Als jullie iederen morgen, als je opstaat, plannen maakt voor den dag; een vriendelijk woordje zegt tegen den een, een vriendelijk ding doet voor den ander, — dan zendt jullie daarmee je schepen naar zee.

Weg zeilen ze over den oceaan des levens, in storm en stilte; en op een goeden dag komen ze tot uw eigen haven weer, en zal jullie blij zijn als je hun ruim hebt gevuld met vriendelijkheid en niet met zelfzucht, met goede, gave en niet met slechte en bedorven waar. Laat ons onze schepen goed bouwen, met liefde en geduld. En laten wij ze goed laden, met edele, degelijke waar. We dienen er de menschheid en ons zelf mee.

Die lieve Pa van mij!

Toen ik nog een kleine jongen was, vertelde oom Nico, gingen we eens allemaal naar een begrafenis. Een van de jongens van onze school was gestorven, en al de jongens van onze klas gingen hem mee begraven, en de meesters, en de papa's die den papa van het gestorven jongetje kenden.

Ik was nog maar heel, héél klein en ik begreep nog niets van den ernst van dood en begrafenis, en de plechtige redevoeringen en liederen bij het graf maakten maar weinig indruk op mij. En waarschijnlijk zou ik er alles van vergeten hebben, zonder het volgende:

Ik had bij die gelegenheid mijn goede pak aan, en een paar nieuwe schoenen, waarop ik niet weinig trotsch was. Maar op den terugweg begon een er van mij zoo te kwellen, dat ik onmogelijk verder kon. Ik liet mijn makkers door loopen en ging in het gras langs den weg zitten huilen, — ik was nog zoo'n klein ventje, weet je! Toen kwam er een groepje menschen langs, en ze vroegen mij wat mij scheelde. Ik vertelde het, en een hunner lachte mij uit en zei: „Kom, malle jongen, zit niet zoo te grienen! Dat is allemaal maar kleinzeerigheid. Loop liever met de anderen mee!”

Maar ik kon niet en bleef zitten.

Toen kwam er nog een groepje menschen en daar was vader bij. Ook hij vroeg wat mij scheelde en ik vertelde het hem. „Arme vent,” zeide hij meewarig, en tilde mij op en droeg mij een heel eind op zijn sterken arm, totdat ik weer zonder pijn zelf loopen kon. En telkens als ik weer pijn had, droeg hij mij weer een eindje.

Ik had altoos veel van mijn Pa gehouden. Maar nooit zooveel als dien dag, toen zijn vriendelijke goedheid zoo prettig afstak tegen de ruwheid van dien vreemden man.

FL. BURGESS.

[Deze Pa had, onbewust, een „schip vol goedheid” naar zee gezonden, dat tot hem terugkwam „beladen met liefde en dank” van zijn kind. N.]

De Les van een Arabier.

„Mijn zoon,” zeide eens een Arabier, „ga spoedig naar de fontein, vul mij dezen korf met water, en breng hem mij dan.” De jongen gehoorzaamde, maar hij kwam met den korf leeg terug. „Ik heb getracht u te gehoorzamen, Vader, maar het water blijft niet in den korf. „Dat is waar,” zeide de vader, „maar zie eens hoe helder de korf geworden is.”

Het is onmogelijk om al het goede dat men leest te onthouden, maar het laat zijn sporen na in ons hart, en zuiver! onze gedachten.

(Strijdkreet).

De Waterlelie.

Eenzaam op haar ranken stengel,
Droomt een schoone witte lelie
In een stillen waterplas,
Aan haar voet het groen bekroosde,
Troebel, dichtbegroeid moeras.

Somtijds breekt het somber zwijgen
Van de nachtelijke stonden
't Ritslen van een vallend blad,
Hooft men langs den donkren oever
Schuiflen hagedis en pad.

Maar de witte waterlelie
Wiegelt droomend op haar stengel.
Blikkend naar den hemeltrans;
In haar kelk, den smetloos reinen,
Werpt de maan haar zilverglans.

ELIZE KNUTTEL FABIUS.

Een Lesje.

„Hier,” zei een boer tot een lichtzinnigen, praat-gragen knaap, „neem die mand met distelzaad en gooi hem leeg.” Eenigszins verbaasd deed de jongen het. In een oogwenk had nu de wind zich ervan meester gemaakt en het heinde en ver verspreid.

De knaap keerde terug en zei dat hij gedaan had wat hem bevolen was. „Welnu,” zei de boer, „neem de mand weer mee, verzamel het zaad en breng het hier.”

De jongen wist niet meer hoe hij het had. „Maar dat gaat niet,” zei hij, „het ligt overal over 't land verspreid.”

„Juist,” zei zijn meester, „en ik wil er je aandacht eens op vestigen, dat het even gemakkelijk voor je is al je ijdele woorden terug te roepen, als het distelzaad weer op te rapen. Als die woorden eens gesproken zijn, heb je

er geen macht meer over; en denk er aan, toch moet je er rekenschap van geven!

Dat is de ellende van onnadenkend gebabbel. Het verspreidt zich steeds verder, en ge weet wel, daardoor wordt het niet verkleind, maar veeleer vergroot. Laat daarom uw lijfspreuk zijn: „Als ik niets goeds kan zeggen, zeg ik liever niets.”

Zet steeds een wacht voor uwe lippen,
 Let op *vijf* dingen maar:
Van wien spreek ik; *tot* wien spreek ik,
 En *hoe*, *wanneer* en *waar*. Uit *De Strijdkreet*.

Allen gelijk.

De leden van de keizerlijke familie in Oostenrijk moeten in de Capucijnerkerk te Weenen begraven worden. Daar bevinden zich naast elkander 112 praalgraven. Als een keizer van Oostenrijk naar zijn laatste rustplaats gedragen wordt, plaatst zich de ceremoniemeester aan het hoofd van den begrafenisstoot en klopt met zijn staf tegen de deur der kerk.

„Wie is daar?” vraagt de koster van binnen, zonder nog te openen.

„Zijne Majesteit, onzer allergenadigste heer, keizer van Oostenrijk, koning van Hongarije, enz. enz. enz.”

„Dien ken ik niet,” antwoordt de stem binnen uit de kerk.

De ceremoniemeester klopt voor de tweede maal.

„Wie daar?” vraagt de koster.

„De keizer van Oostenrijk.”

„Dien ken ik niet.”

De ceremoniemeester klopt voor de derde maal

„Wie daar?” roept de koster opnieuw.

„Onze broeder Frans,” antwoordt de ceremoniemeester nu, zacht en nederig.

Dan gaat de deur onmiddellijk open, en de stoet begeeft zich naar den grafkelder, zonder eenige andere plechtigheid dan die men ook voor gewone dooden in acht neemt.

De gelijkheid van alle menschen voor den dood!

is de les die ons deze plechtigheid leert, welke zich van eeuw tot eeuw in de paleizen der Oostenrijksche keizers herhaalt.

Een Italiaansch spreekwoord zegt „dat onze laatste kleeding wordt gemaakt zonder zakken.” Men geeft daarmee te verstaan, dat de menschen niets kunnen meenemen dat hun hoogmoed of zelfbewustzijn streelen kan; en als zij daar tusschen zes planken liggen, zijn allen, zonder onderscheid, aan het bederf en de wormen overgegeven. Dat wat 't lichaam betreft.

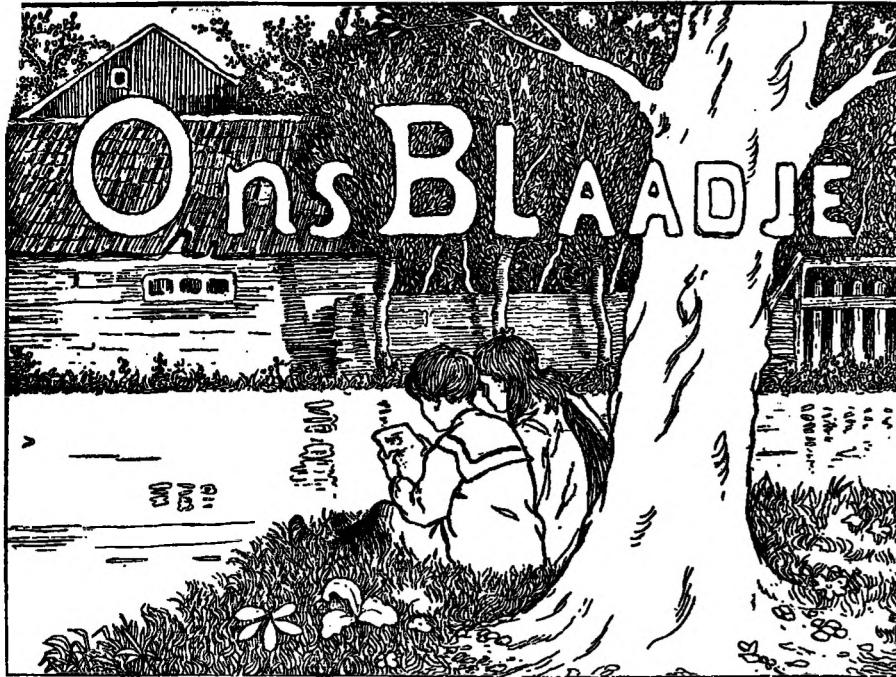
(*Strijdkreet*)

BERICHT.

De Jaargang van *Ons Blaadje* begint met Februari; daar ik hem voortaan wil laten beginnen met Januari, verschijnen er van nu af enkele dubbelnummers. NELLIE.

Melk voor Bleekneusjes.

Gezonden aan Mej. S. den 27en Oct. fl 12.50. — Rest in kas fl 3.62.

WEEKBLADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. - No. 41.
7 November 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1. — België f 1.25. — Voor het overig buitenl. en Indië f 2. — per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Een Ridder.* — *Wie was de Baas?* — *De witte Anjelieren.* — *Te oed.* — *Op Moetjes' graf.* — *Kinderpreeken.* — *Tweelingen.* — *Bladvulling.*

Een Ridder.

Jelui die dit lezen, denken misschien dat ridders mannen waren uit den ouden tijd, en dat dit verhaaltje máár uit een oud boek genomen is: mis door! — lees maar door, dan zullen jelui zien dat we nog werkelijke ridders hebben, die nu in dezen tijd leven. Lees maar.....

Het was 'smorgens vóór 9 uur, toen uit een groot heerenhuis vroolijk pratend en lachend een vijftal kleuters stapten, om naar school te gaan. — Hun vroolijkheid werd door 't mooie frissche October-weer nog meer geprikkeld, zoodat 't wel scheen of er electriciteit in hun beenen zat, — ze moesten huppelen en springen. — Vooral een blond meisje met lange krullen was bijzonder in haar nopjes. Ze had dan ook drie mooie pijpjes van uitgeholde kastanjes, door moeder gemaakt, meegenomen; twee voor schoolkameraadjes en één voor haar eigen. Hé, dacht ze, wat zullen we lekker rooken! — Al pratende en huppelende kwamen ze een troepje

andere schoolkinderen tegen; armelui's kinderen, die blijkbaar ook door 't mooie October-weer waren aangetast, want ook zij waren uitbundig vroolijk, en 't drukt van allen was een kleine magere joch, met een roodpaars neusje op een witbleek gezichtje, van de frischheid, denk ik! — Op 't moment dat beide troepjes elkaar wilden voorbij gaan, kreeg de grootste jongen van de laatste troep een niet te bedwingen lust om zoo'n kastanje pijpje weg te kapen. Zoo gedacht zoo gedaan. — Alles gebeurde in een oogenblik; een doodelijke stilte volgde op die daad, welke plotseling verbroken werd door een smartelijk geschrei van het blonde meisje. Het schreien was zoo diep roerend dat alle kinderen stil bleven staan; de een met van woede stralende oogen; weer anderen keken als verschrikte haasjes, en sommigen wisten niet of ze zoo iets moesten bewonderen of wel afkeuren; toen opeens het magere bleeke ventje met zijn rood neusje zich met een snelle beweging op zijn veel grooteren kameraad wierp, en onder 't roepen van „neen dat måg niet, dat måg niet,” 't weggekaapte pijpje heroverde en 't terug gaf aan 't meisje met de lange krullen. — Ook op deze daad volgde een stilte van groote verbazing, die weldra overging in een gejoel en geroep van „hé dat is ferm! flink zoo! dank je wel! kom om 12 uur bij ons, dan krijg je een boel kastanjes, zooveel als je maar wil,” en de kleine dappere ridder trok zich verlegen onder al die lofuitingen terug en iedere troep ging zijns weegs, druk pratend over het groote feit.

Na twaalf kwam onze ridder, kreeg kastanjes plus een wollen trui en een homp koek: zoo werd hij door 't kleine blonde meisje geridderd.

Wel, heb ik nu geen gelijk? is die kleine bleeke joch geen ridder van het zuiverste water?

DORDT.

J. S. — S. H.

Wie is de Baas?

(Uit een der Kinderhuizen.)

Gerrit, een echte Hollandsche bengel van 7 jaar, figuur wat breed, beenen wat krom, groote bruine oogen vol guitige zonneltjes. Gerrit, vierkant loopend, hoofd achterover, oogen onderuitziend, alles leven.

Ernstig ook, héél ernstig zelfs; dan de oogen wijd open, heel donker en heel licht, als een ver landschap van omgespitte aarde waarover een vloed van zonlicht is. Een brokje natuur, die Gerrit, altijd blij, altijd vergenoegd in zichzelf, vol onvermoeid scheppingsvermogen, altijd klaar met een tekening, een versje, een aardig woord. Met een doodleuk gezicht komt hij aangestapt; alleen twee putjes om zijn kin vertellen al op een afstand dat Gerrit iets nieuws ontdekt heeft. Op wasschen en ploeteren is hij dol. 't Grappigst is, hem ongemerkt voor de groote waschtafel te zien staan: inzeepen, boenen, wrijven en plassen, tot eindelijk zijn geheele hoofd onder water gaat; dan eerst stapt hij heel parmantig binnen.

Van goede manieren houdt hij ook, straatkind als hij is; hij zit netjes aan tafel en morst niet. Onlangs werd hij naast een meisje gezet dat zeer onsmakelijk at; Gerrit draaide zich van haar af en wilde niet eten. Toen hem gevraagd werd wat er aan scheelde, zei hij kortaf: „Ik wil niet naast die „smakkert” zitten.”

Deze minachting had zulk een goed gevolg voor het meisje, dat ze van dat oogenblik aan haar best begon te doen. Maar 't duurde lang voordat Gerrit haar in genade aannam.

Maar koppig ook kan Gerrit zijn, héél koppig. Nog vierkanter wordt dan zijn gang, zijn hoofd gaat nog meer achterover. Zij warme blik wordt koud, onverschillig; zijn schouderjes trekken wat minachtend. Heel de bewegelijke Gerrit is dan een roerloos menschje geworden. Als 't toppunt bereikt is, ligt hij voor dood op den grond. In zoo'n bui is er maar één uitweg: hem in de gang zetten en een tijdje aan zijn lot overlaten;— niet lang, want niets doen deugt niet voor kinderen.

Een van de „juffrouwen” die zoo'n bui bij Gerrit ziet opkomen, brenghem hem in de gang.

Gerrit, beleedigd, schopt tegen de deur. De juffrouw weer in de gang: „Gerrit, je mag niet schoppen.”

Maar een volgend oogenblik schopt Gerrit weer.

De juffrouw komt naast hem en zegt: „Gerrit, wie is hier de baas?”

Gerrit: „De juffrouw.”

De juffrouw: „Neen, nog iemand anders is je de baas op 't oogenblik. Weet je wie dat is?”

Gerrit (oogen wijd open): „Neen.”

De juffrouw: „Je koppige bui. Vindt je 't niet een beetje dom om daaronder te zitten, zoon flinke jongen? Als die bui er niet was, hadt je al lang gehoorzaamd en gedaan wat ik je gezegd heb.”

Zwijgen.

De juffrouw: „Gerrit, wie is de baas?”

Gerrit (twee putjes om kin, oogen, neus): „De koppige bui.”

De juffrouw zegt niets, staat naast hem en wacht twee heele minuten.

Dan zegt ze zacht, met iets bijzonders in haar stem: „Gerrit wie is nu de baas?”

Daar kijken de groote zonnige oogen op, heel 't kinderlijk gezichtje straalt, en trotsch zegt hij: „Gerrit.”

De juffrouw ziet hem ernstig onderzoekend aan, steekt de hand uit, en 't kind legt de zijne er in: een stevige handdruk.

„Dank je, Gerrit, nu kan je naar binnen gaan.”

En Gerrit gaat naar binnen, nadenkend, vroolijk, buitelt wat over zijn hoofd en speelt met de anderen.

Maar vergeten heeft hij niet.

Na een paar dagen breekt de bui weer over hem los, heel, héél erg. Hij wil zijn laarzen niet aantrekken, die hij 's middags door-nat uit had moeten doen.

Gerrit wordt weer in de gang gezet, en zoo herhaalt zich het voor-gevallene.

De juffrouw: „Gerrit, wie is de baas?”

Zwijgen.

De juffrouw: „Gerrit, wie is de baas?”

Gerrit: „De koppige bui!”

De juffrouw: „Vindt je dat niet jammer?”

(Gerrit geeft een ongeduldige beweging met 't hoofd.)

De juffrouw: „Ik vind 't erg jammer, als ik jou was zou ik 't niet willen.”

De juffrouw weg. Na tien minuten terug in de gang. Gerrit staat met den rug naar haar toe, maar die rug spreekt, zooals alles spreekt bij Gerrit.

De juffrouw: „Is de koppige bui nog de baas?” Ze licht zijn hoofd op:

„Kijk me eens aan, Gerrit?” O, wat een verlegen blik komt daar uit zijn oogen!

De juffrouw lacht eens tegen hem: „Hoe dwaas Gerrit, vindt je ook niet? ik zou dat nu voortaan wat gauwer doen; dan hebben we er geen van beide verdriet van.”

En samen gaan ze naar binnen. Gerrit trekt dadelijk zijn laarzen aan. Half onder tafel zit hij, triomfantelijk werkt en trekt hij om ze aan te krijgen, en terwijl hij opkijkt en de juffrouw ziet, zegt hij trotsch en blij: „Gerrit is de baas!”

Zoo, met een zachte, maar flinke hand, wordt Gerrit voortgeholpen, door een van de donkere streken waarover zijn voetjes gaan.

6 Juli 1903.

E. GELDERMAN

In het Correspondentieblad van den Nederl. Kinderbond.

De witte Anjelieren.

In een grooten stadstuin stonden de schoonste bloemen bijeen die men zich denken kan. De zon glansde over al die pracht, de vogels zongen hun lied van zonneschijn en liefde, de loovers wiegden zacht heên en weêr en tooverden hun grillige schaduw op gras en paden.... En in dien tuin vol bloemen en vriendelijken zonneglans liep een klein meisje.

Ze hipte in haar luchtige lichte kleertjes van bloem tot bloem, ze boog de hooge takken wat naar zich toe om ze te plukken, en soms sprong ze hoog op, zoodat haar rokjes opwaaiden en 't blonde goud van heur haren om haar gezichtje vloog: — alle bloemen en mooie blaadjes die ze zag wilde ze hebben, voor haar ruikertje dat ze stijf in haar eene handje hield — 't bouquetje van roode geraniums, paarsche heliotropen, witte anjelieren. Ze hipte en danste en stond even stil nu bij een struik roode rozen;.... die roode rozen! die moesten er bij! Ze bekeek haar bouquetje van alle kanten waar ze wel mooi zouden staan, en haar handjes strekten zich begeerig uit naar de donkere bloedroode bloemen. — Au! daar prikte ze zich! — het bloed droop uit haar kleine blanke vingers.

Ze pruilde wat en bette het bloed met haar fijn wit zakdoekje... Die leeltjke doornen ook! Maar terwijl ze dat deed vielen de witte anjelieren uit het ruikertje op den grond, en bleven in het stof van den weg liggen...

Ze zag het niet, ze was vol aandacht voor 't roode bloed uit haar vingertje — en toen weer voor de roode rozen aan den struik. Die moest ze toch hebben al zaten er scherpe doorntjes aan! Ze zou naar binnen gaan en een schaartje vragen om ze af te knippen.... Ze hipte weg met korte luchtige sprongetjes; de zon golfde gouden schijn over haar lijfe; heur haren fladderden op; 't was al groen en bloemen om haar heen... De witte anjelieren lagen vergeten in het stof van den weg, en ze fluisterden, moe, de teer witte hoofdjes naar elkaar toegebogen, de blaadjes gespreid: „Ze vergeet ons!... O, we zullen sterven in den heeten zonneschijn, we zullen sterven van dorst...!”

Toen kwam er een ander kind in den tuin. Ze zat in een wagentje dat door een kindermeisje werd voortgeduwd. Het was een ongelukkig kind, kreupel, misvormd; haar donkere oogjes stonden droevig in 't bleeke gezichtje, dat in de hooge schoudertjes gezonken was.... Hoe graag had ze willen springen en zingen, zooals dat andere kind, bloemen willen

plukken, fladderen als een kapelletje van den eenen naar den anderen struik in den vroolijken zonneshijn.... Stil zat ze nu in 'n wagentje, en tuurde maar met 'r groote ernstige oogen....

Ze kwamen voorbij de witte anjelieren die daar in het stof versmachten ; het kind zag ze.

„O, Grete,” zei het, „die arme bloemen.... ach, geef ze me....?” en het kindermisje bukte zich, nam de witte anjelieren op en gooide ze onverschillig in 't wagentje. 't Bleek witte handje van 't kind nam ze voorzichtig op, ze blies 't stof van de blaadjes en bekeek ze.... O, wat waren ze mooi en teer en blank....! Maar ze zouden sterven, ze kwijnden.... en ze had hier geen water om ze te geven....!

Nu was 't vroolijke gezonde kind weer den tuin in gehuppeld. Ze knipte de volle roode rozen af die nu overvloedig in haar wit schortje vielen dat ze bij twee punten ophield. Haar oogjes schitterden, ze leek zelf een bloem — zoo wit en roze, met al heur gouden haren en haar schortje vol roode rozen.... Toen ze bij 't wagentje was waar 't zieke kind in zat, zag ze haar anjelieren en ze riep: „O mijn witte bloemen! geef ze mij terug”.... Maar ze zweeg stil voor den angstigen blik uit de zwarte oogjes, en voor 't gebaar waarmee de witte handjes de bloemen beschermden.... en ze zei zacht, wat verlegen: „Nu, houdt ze dan maar....” toen liep ze fluks weg — met heur gouden haren en haar roode rozen....

De andere, rustig nu, streek liefkoozend over de witte anjelieren, haar schat; en de anjelieren, stervende, fluisterden elkaar toe: „Het was toch niet voor niets dat ze ons rukte van den stengel! Het is niet voor niets dat wij sterven....!”

M. KOOY—VAN ZEGGELEN.

Te Goed.

Naar het Deensch van Peter Nansen.

Er was droefheid in huis. De oudste van de twee kleine jongens was dood. Daarom was het zoo donker in de kamer.

De jonge vrouw zat op de sofa met een van haar vriendinnen, die gekomen was om haar te troosten; de roode gloed van het vuur bescheen haar. Met zijn voetjes op een bankje zat haar zoontje, het eenige nu, een klein zevenjarig baasje. Hij drukte zijn hoofdje tegen Moeders knie, en luisterde stil en ernstig naar de twee vrouwen, die gedempt en fluisterend spraken over het gestorven kind.

Niet altijd verstond hij wat er gezegd werd, maar nu hoorde hij dat zij zeiden, dat het zoo'n groot verlies voor hem was, zijn trouw speelkameraadje te missen. En toen hij Moeders hand zacht liefkoozend zijn voorhoofd voelde streelen, kon hij zijn tranen niet langer bedwingen. Hij drukte zich dicht tegen Moeder aan en schreide in haar japon.

Maar plotseling kwam er in het gesprek een woord voor, dat hem iets nieuws te denken gaf en zijn tranen droogde.

Het was de vriendin die sprak: „Ja, het lieve kind.... Het was te goed voor deze wereld.”

Te goed voor deze wereld! Wat beduidt dat? Men kon dus te goed zijn. En als men dat was, dan moest men, net als broertje Karel, vele weken pijn hebben en dan sterven. En hij zat uit te rekenen of Karel werkelijk

beter was geweest dan hij. Alle guitenstreken nam hij voor zijn rekening, alle stoutigheden. Maar toch was hij nog niet gerust.

En plotseling klom hij op zijn Moeders schoot, en terwijl hij zich tegen haar aandrukte, de armen stijf om haar hals geslagen, zijn hoofdje tegen haar borst, zeide hij bevend van angst: „Moeder, — Moeder! Ik ben toch niet te goed voor deze wereld?”

C. B.

Uit *Belang en Recht*.

Op Moetje's Graf.

De kinderen die daar heen gaan;
Een zusje en een broertje,
Heb 'k in hun doen, sinds weken,
Stil afgekeken.

Des Zondags na de Vesper 1)
Bezoeken zij het kerkhof,
En bidden 't rozenhoedje 2)
Op 't graf van Moetje.

Verzorgen dan de palmkes
Waarmee zij 't graf omringden,
Begieten met een kruikje
Het rozenstruikje.

Laatst, toen de roosjes bloeiden,
Ging broertje met een stokje
In de aardhoop, zonder spreken,
Een gaatje steken.

„Wat doe je daar?” vroeg zusje.

„Ik maak dat moetje zien kan
Hoe mooi de palmkes groeien,
En roosjes bloeien!”

B. v. MEURS, in „De Blijde Wereld.” 3)

Kinderpreeken.

Van een paar beroemde mannen wordt medegedeeld dat zij in hun kindsheid wel eens preeken hielden.

Zoo o a. de latere dichter Browning. Wat hij preekte werd niet opgeteekend; wel dat hij midden in zijn preek ophield en riep: „Koster, zet dat kind uit de bank!” „Dat kind” was zijn kleine zusje, dat de preek niet bijzonder scheen te genieten, want zij zat er maar woelig bij.

Kingsley, later een bekend en beminnelijk schrijver, 4) zei heusch nog zulke kwade dingen niet voor een klein broekmanneke, dat hij was. Hij begon zijn preek met: „Het is niet goed, te strijden,” en eindigde ze met de woorden: „Godsdienst, dat is het lezen van goede boeken, het ver richten van goede daden; maar niet het liegen, het kwaadspreken, en het zeggen van dwaas! en deugniet! tot onzen broeder.”

Ruskin, later beroemd als kunstkenner en schrijver, hield zijn eerste preek vóór hij drie jaar oud was. De heele preek luidde: „Menschen weest goed. Als gij goed zijt zal God u liefhebben. Als gij niet goed zijt zal God u niet liefhebben. Menschen, weest goed!”

1) Avonddienst in de Katholieke kerk. N.

2) Een bepaald aantal „Onze Vaders” en „Wees gegroetjes” heeten bij de Katholieken „een rozenhoedje.” N.

3) Dit roerend eenvoudige versje staat oorspronkelijk in Geldersch dialect. Ik bracht het in gewoon Hollandsch over om te veel verklaringen te vermijden. N.

4) Denk aan het schoone woord van Kingsley, dat ik jullie in het vorige nummertje gaf.

Tweelingen.

Te Auburn in den Noord-Amerikaansche Staat New-York woonden tweelingen; zij heetten Ray en Roy Burgess. Zij geleken zoo sprekend op elkaar, dat zelfs hun eigen moeder soms niet wist wien ze voor zich had.

Nu zijn ze 18 jaar oud, en met de jaren scheen de gelijkenis nog toe te nemen. Een poosje geleden werden ze gemeten volgens een stelsel dat de kleinste verschillen aan den dag doet komen; maar zelfs dit meten van alle lichaamsdeelen wees geen verschil aan. Zij hebben allebei donker bruin haar, grijze oogen, een klein beetje platte neus, nogal dikke lippen en groote ooren. Op verschillende leeftijden woog Roy iets zwaarder dan Ray, maar op hun 17de jaar wogen ze beiden 150 pond en waren ze even lang.

Als kind hadden ze erg veel plezier in hun wonderlijke gelijkenis, en zij haalden allerlei grappen uit met hun ouders, hun leeraars en hun vriendjes. Maar toen ze in zaken kwamen, werd het erg hinderlijk telkens voor elkaar te worden aangezien, en op een goeden dag scheidde ze. Roy ging naar Keene in New-Hampshire, waar hij een agentschap voor piano's opende, om daar te genieten van een eigen bestaan. Ray is nog in Auburn als drukker werkzaam, maar hij denkt er hard over om ergens anders heen te gaan, want herhaaldelijk wordt hij door de vrienden van zijn broeder, die denken dat Roy hen weer eens komt opzoeken, voor Roy aangesproken.

Op school hadden de tweelingen het meeste plezier van hun gelijkenis. De onderwijzers wanhoopten er aan om hen uit elkaar te houden. De jongens waren precies eender gekleed, en zaten in dezelfde klas van dezelfde school. Het hoofd der school wilde hen verschillende dassen laten dragen, maar dat wilde hun moeder volstrekt niet hebben.

Eindelijk stelde een der onderwijzers voor, dat de eene jongen een klein blauw lintje en de ander een klein rood lintje in een knoopsgat van zijn buisje zou dragen. Maar het duurde niet lang, of de onderwijzers wisten niet meer of Roy het blauwe lintje droeg dan wel Ray. En toen de jongens dat merkten, verwisselden ze nu en dan van lintje en de verwarring werd nog veel grooter.

De eene jongen was ver in 't rekenen, de ander kon heel mooi teekenen; de eene muntte uit in 't lezen, de ander kende prompt de taalregels. Maar of nu Ray of Roy een rekengenie was, en welke jongen een artiest bleek te zijn — de wanhopige onderwijzers konden er maar niet achter komen.

Beide jongens schreven ook precies eender; hun handschriften geleken nog meer op elkaar dan zij zelf. Als zij examen moesten doen waren de leeraars overtuigd, dat de jongen die goed rekende voor beide de vraagstukken oploste, terwijl de ander twee teekeningen inleverde, de een met Roy de ander met Ray onderteekend. [Dat was niet eerlijk van ons oolijk spannetje, maar misschien was het enkel als grap bedoeld. N.]

Als er in klas hard op moest worden voorgelezen, geloofden de onderwijzers en de heele klas vast en zeker, dat de jongens gauw „stuivertje-wisselen” speelden en dat de jongen die 't best las voor beiden de beurt waarnam.

Roy is de leider; hij is de jongen die 't meeste durft; maar hij verbergt dien karaktertrek zorgvuldig, en kijkt even onverschillig en onnoozel uit zijn grijze oogen als Ray, die meer teruggetrokken is, maar die met zijn broer toch altijd meedoet. Op school wisten de onderwijzers dan ook nooit wien ze moesten straffen, en daarom kregen ze bij gelegenheden dan maar allebei straf; gewoonlijk verdienden ze het ook allebei.

GOEDEN MORGEN I

President Roosevelt heeft een groot gezin, en White House, het officieel verblijf van het staatshoofd, is niet zeer ruim. Zoolang de jongere Rooseveltjes op kostschool zijn, is er slaapgelegenheid voor iedereen, maar daar houdt het ook mee op.

Verleden winter nu had de president een buitenlandschen gezant te logeeren, een zeer deftig man van reeds gevorderden leeftijd. Men gaf hem de kamer van Roosevelt's dochtertje Ethel, en toen deze Zaterdags thuis kwam, liet men deze bij haar zuster Alice slapen. Kermit, hun broertje, wist van de schikking echter niets af, en den volgenden morgen sloop deze stilletjes naar wat hij dacht dat de kamer van zijn zusje was, deed zachtjes de deur open, en keerde een kan ijskoud water over het bed uit, roepende: „Kom d'r uit, jij ouwe lulak!”

Maar in de plaats van het hoofd van Ethel, zag het jongetje het verschrikt gelaat van den gezant druipnat uit de dekens rijzen. Even keken beiden elkaar aan, maar niet lang, want in minder dan geen tijd was de knaap verdwenen, zijn lampetkan in den steek latend.

Heel prettig schijnt het overigens niet te wezen een zusje onder de Rooseveltjes te zijn!

ERNSTIG GEVAAR.

Een beroemd dokter werd eens voor een ernstig geval geroepen, en vond bij zijn komst dat de patiënt, een man met veel geld en weinig moed, door een val een onbeduidend wondje aan den vinger gekregen had.

De dokter liet niet blijken hoe boos hij was, maar zond een der bedienden van den patient onmiddellijk naar zijn woning om een pleister, terwijl hij hem op het hart drukte, zoo spoedig mogelijk terug te komen.

De patiënt werd bleek en vroeg angstig: „Zeg mij eens oprecht, dokter, is er oogenblikkelijk gevaar?”

„Ja, stellig,” hernam de dokter. „Ik moet u waarschuwen dat, als de knecht niet loopt als een renpaard, er geen twijfel bestaat of uw wond zal genezen zijn voor hij terugkomt.”

RIJK GENOEG.

Lord Aberdeen, de tegenwoordige Gouverneur van Canada, was eens op reis van Londen naar Schotland en maakte gebruik van den slaapwagen.

Toen hij 's morgens wakker werd zag hij een vreemdeling tegenover zich. „Pardon, mijnheer,” zeide de vreemde: „mag ik vragen of gij rijk zijt?”

Eenigszins verwonderd, antwoordde Lord Aberdeen dat hij tamelijk wel af was.

„Mag ik vragen,” ging de vreemde voort, „hoe rijk gij zijt?”

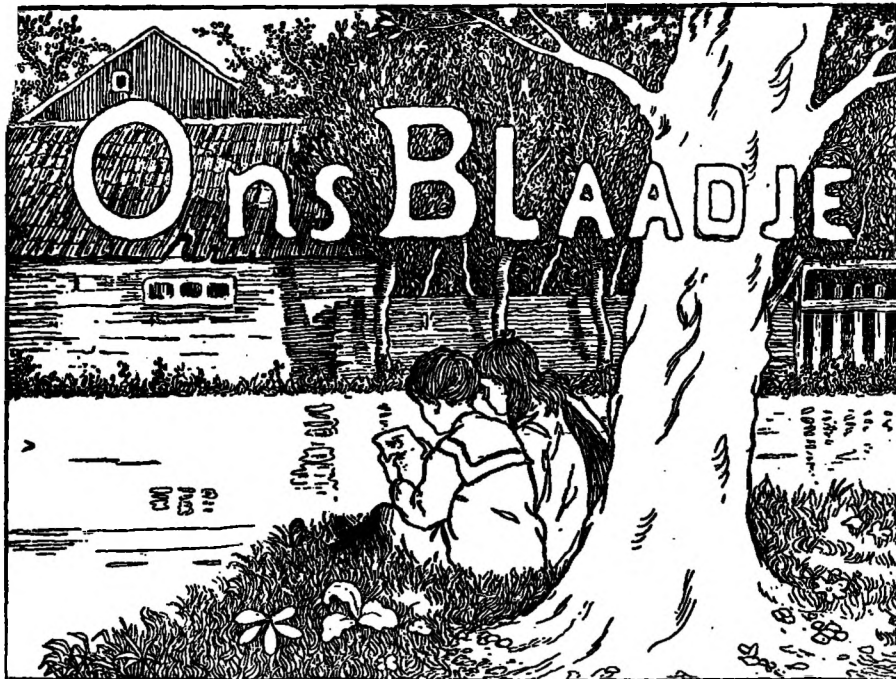
„Wel, als het u eenig belang inboezemt dit te weten,” was het antwoord, „dan wil ik u wel zeggen dat ik verscheiden honderdduizenden ponden 1) bezit.”

„Wel,” ging de vreemde voort, „als ik zoo rijk was als gij, en zoo hard snurkte als gij, dan zou ik een heelen slaapwagen nemen, om den slaap van anderen niet te verstoren.”

Kleine Gerrit-fonds.

Van J. C. L. te Rott. f 0.25.

1) Een pond is fl 12.50.

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. - No. 42.
14 November 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: Een Herinnering uit de Jeugd. — Stiefmoedertje. — Een kleine Voorvechtster. — Voordat een Meisje veertien is. — Bladvulling.

Een Herinnering uit de Jeugd.

Uit het Italiaansch

VAN

RENATO FUCINI.

Op een nacht toen ik waakte aan het ziekbed van mijn liefsten vriend, — een ziekbed dat een sterfbed worden zou, — sprak hij: „Laat ik je eens een gebeurtenis uit mijn jeugd vertellen als een staaltje van een verstandige manier van handelen. Dat huiselijke tooneeltje is na zooveel jaren een van mijn liefste herinneringen. Mijn vader was dokter op een dorpje in de bergen. Hij verdiende, toen ik een kind was, vijf paoli 1) per dag, dat nu twee lire 2) en tachtig centimes zou zijn. Daarbij kwamen soms eenige consulten of een kleine operatie en een visite buiten het dorp. Zodoende

1) Oude Italiaansch munt.

2) Een lire is bijna 50 cents. De verdienste bedroeg dus nog geen fl 1.50.

bracht hij het tot ongeveer vier lire, maar dikwijls was het ook minder. Met dit inkomentje moest hij op fatsoenlijke wijze zijn huisgezin onderhouden, een paard op stal hebben en mijn leergeld betalen.... Ik voel dat het praten mij vermoeit en misschien zou ik u vervelen, daarom zal ik maar kort zijn.

„Eens op mijn zestiende jaar kwam ik, na de Kerstvacantie thuis door gebracht te hebben, op een avond te Pisa terug, met mijn maandgeld van tachtig lire in mijn zak. Het terugzien van mijn vrienden stemde mij vroolijk, ik ging eten met een troep van die kornuiten, dronk met hen en wist niet goed meer wat ik deed. Wij liepen tot laat in den nacht zingende door de straten van de stad, en tot overmaat van ramp verdwaalde ik in een speelhuis, waar ik in een paar uur al mijn geld kwijt raakte en nog dertig lire schuld maakte bij een vriend. Een kleinigheid om zoo te zeggen, maar voor mijn familie een groote som. Toen ik op mijn kamertje kwam, viel ik op mijn bed, doch kon niet slapen. Ik lag maar te hijgen en kon geen rust vinden. Ik sliep even in, doch dat was nog veel erger. Ik droomde van 'diamanten, van moordenaars, van goudmijnen en monsters. Ik zag allerlei schrikbeelden, ik liep buiten adem door woestijnen zonder iets te zien; ik snikte, schreeuwde, en vervloekte mijzelf. Eindelijk werd ik met een schrik wakker, huiverend van het klamme zweet, en staarde met verschrikte oogen in den donkeren nacht. Wat te doen! dacht ik. Aan een vriend vragen? aan een of ander bloedverwant schrijven? Aan mijn moeder.... of.... aan mijn vader? Ik kon er niet aan denken. O, ik moest maar dadelijk de deur uit. Ik sprong uit mijn bed, ik leende eenige stuivers van den eersten vriend, dien ik in den vroegen morgen ontmoette, en nam plaats in de derde klasse van den trein op weg naar huis. De reis deed mij goed. Ik praatte druk met een reiziger in boeken, die naar Signa ging; wij hadden het over de politiek, over den oorlog en over lectuur. Ik kreeg mijn moed weer terug en vergat mijn verdriet, terwijl ik daar zoo zat door te slaan over allerlei dingen tegenover mijn reisgenoot, die mij met eenige verbazing aankeek en stil zijn pijp zat te rooken. Doch toen ik tusschen de boomen door den toren van mijn dorp zag, het dak van mijn huis, en den rook die uit den schoorsteen opsteeg, ontzong mij de moed en beefde ik op mijn beenen. Toen ik thuis kwam, was mijn vader er niet. Mijn moeder schrikte van mij, omdat ik zoo bleek zag; zij dacht dat ik ziek was. „Maak u niet ongerust,” zeide ik, „ik ben volkomen gezond.” Haar gelaat klaarde op na deze geruststelling. En terwijl zij het eten klaar maakte, vertelde ik haar alles. Ik zat in het hoekje van den haard, koesterde mij aan het vuurtje, dat vroolijk brandde onder een pot met knollen. Toen ik uitgepraat was, riep zij uit: „Hoe moeten wij dat nu aan je vader zeggen, mijn jongen?” Zij keek mij angstig aan, maar na een oogenblik van ernstig nadenken begon zij weer: „Neen, dat is onmogelijk, wij hebben nauwelijks genoeg om te leven, waar moeten wij het vandaan halen om je nu weer een maandgeld te geven? Zie je geen kans om het ergens anders te krijgen? Wij kunnen het toch niet aan vreemden vragen. Hij heeft juist een ernstige ziekte, die wel dood zal gaan.” Ik hield mij stil en ook moeder had niets meer te zeggen. De warmte van het vuur, de vermoeyenis en het huilen van den wind door den schoorsteen maakten mij soezerig, en ongemerkt viel ik in slaap met mijn hoofd op de leuning van den stoel. Toen ik wakker werd, zag ik mijn vader zitten aan den andere

ant van het vuur, waar hij zijn broek liet drogen, die nat was door den regen waarin hij geloopt had. Hij zag er moe en bleek uit. Hij hoestte erg, en de modderspatten kon ik op zijn gezicht zien. Toen hij mij hoorde bewegen, richtte hij zijn hoofd op. Ik zeide: „Goeden morgen, vader.” — „Goeden morgen,” antwoordde hij, maar verder zeide hij niets. Een oogenblik daarna stond hij op, zeide aan moeder dat zij spoedig het eten moest klaar maken, want dat hij dadelijk weder uit moest; daarop ging hij naar zijn kamer. „Hebt gij het hem verteld?” vroeg ik angstig aan mijn moeder. Zij knikte van ja. „Wat heeft hij gezegd?” — „Hij heeft gevraagd hoe het met je ging en is gaan zitten lezen.” Wij hadden een droevig middagmaal. Mijn ouders spraken over huiselijke kleinigheden, en ik was maar steeds in afwachting van den storm, dien ik dacht dat komen zou. Dat zou mij goed gedaan hebben, want dan had ik mijn hart uit kunnen storten en in tranen uitbarsten, in de hoop door een vloed van woorden mij eenigzins te kunnen verontschuldigen. Daar gebeurde echter niets van. Integendeel zeide mijn vader op denzelfden vriendelijken toon als anders, die mij door de ziel sneed: „Hebt ge Beppo niet gezien?” (Dit was een schoolkennis van mijn vader, wien ik altijd zijn groeten overbracht.) — „Neen.” — „Morgen vroeg ga je met den eersten trein weer weg. Ik zal je vroeg roepen, want je moet naar het station loopen. Mijn paard heb ik zelf noodig.” — „Het is goed, vader.”

„Na den eten ging hij de deur uit en kwam tegen den avond terug. Hij gebruikte zijn sober avondmaal en ging naar bed, nadat hij mij met zijn vermoeide oogen zacht verwijtend had aangekeken. Den volgenden morgen riep hij mij om vijf uur. Het was regenachtig, koud en winderig; er hing een dichte mist. Toen ik uit mijn kamer kwam, was moeder al op om mij goeden dag te zeggen. „Heeft hij het geld aan u gegeven?” vroeg ik zachtjes. — „Hij staat buiten op je te wachten.” Ik ging naar de deur. Bij het licht van een lantaarn, die de knecht had aangestoken, zag ik vader reeds onbewegelijk te paard zitten, in zijn mantel gewikkeld, die al wit was van de sneeuw. „Daar,” zeide hij op een doffen toon, die mij neer pijn deed dan het ergste verwijt. „Daar heb je het geld; het is voorou! maar dat je het nu niet weer uitgeeft.... Kijk mij eens aan.” De fiere, naar weemoedige oogen waarmede hij mij aanzag, vergeet ik mijn leven lang niet. „Voordat je het nu verteert, denk er dan om hoe je vader er voor werken moet.” Hij gaf zijn paard de sporen en verdween in de dikke luisternis, terwijl hij moeite had recht te blijven zitten in den mistigen twarrelwind.”

Uit Belang en Recht.

Stiefmoedertje.

DOOR

M A L L E K E S.

Het zonnetje schijnt helder in de ruime tuinkamer en werpt allerlei verleidelijke tintelingetjes op het handwerkje van Non.

„He, wat ziet 't er buiten lekker uit,” denkt ze met een diepen zucht, en werpt een blik vol verlangen naar de mooie frissche bloemen en de schalks fladderende vlindertjes. Dan buigt ze het hoofdje, rood van inspanning, weer over de pantoffels.

Veel liever ging ze buiten met Dick spelen, maar 't handwerkje was al

zoo dikwijls uitgesteld, en Ma had nu dezen middag bestemd om er eens flink aan op te schieten.

Eigenlijk had Ma ook wel een beetje gelijk, want over twee weken was Pa al jarig, en de eerste pantoffel was pas over de helft. Maar 't was toch hard, vooral omdat ze eigenlijk heelemaal niet van handwerkjes hield, of liever gezegd een groote vijandschap voelde voor al die werkjes, waarmee een gedwongen stilzitten noodzakelijk moet samengaan.

Waarom scheen 't zonnetje vandaag nu ook zoo helder, en waarom had Dick ook juist nu gevraagd of ze meeding varen in de boot van Wim Smees.

Waarom heb je dan ook eigenlijk een vrijen Woensdag-middag, als je toch niet uit mag en vervelende pantoffels moet teekenen?

Pa kon ze immers even goed koopen; zij werd zeeziek van al die zwarte, roode en groene kruisjes. Ze dacht er heelemaal niet meer aan, met hoeveel vuur ze het groote werk begonnen was.

't Is toch flauw van Ma, om nu te willen dat ze thuis blijft; aan die pantoffels kon ze van avond immers ook nog wel werken.

Wat zou Dick nu doen, zou hij wachten of alleen gegaan zijn?

De naald gaat al driftiger op en neer, een langen, gekleurden draad met korte, nijldige rukjes achter zich aansleepend.

„Zou ze 't toch maar vragen, of ze mee mocht met Dick?”

„Zeg Non, kom je haast? Wim en ik zijn er al met de boot,” klinkt er een vroolijke jongensstem, en het guitige gezicht van Dick kijkt om een hoekje van de serre-deur.

Een smeekende blik valt op moeders gelaat, maar deze ziet het niet, en zonder op te kijken antwoordt ze voor Non: „Nee, jongens, jullie moeten van middag maar eens alleen spelen. Non kan niet mee, ze blijft nu liever wat aan de pantoffels werken, niet waar, kindje?”

Nog even klinkt het bemoedigende antwoord van Dick: „Nou, jij liever dan ik,” en weg holt hij.

O, moedertje, waarom keek je nu niet eens even op naar dat kleine figuurtje aan het raam, dan zou je gezien hebben dat dat „liever” nu juist zoo heel erg niet was.

Al dieper en dieper buigt 't kopje zich over het tapisseriewerk, en twee groote druppels vallen op de arme kruisjessteken, die 't toch heusch niet kunnen helpen dat Pa zoo gauw jarig is, en dat varen in een boot veel prettiger is dan pantoffels teekenen. Al sneller gaat het borstje op en neer, en driftig bewegen zich de donkere oogjes in 't aardige Indische kopje.

Moedertje, die anders zoo gauw een driftbuitje zag opkomen en tot bedaren wist te brengen, scheen er nu niets van te merken, ten minste de naaimachine snorde maar door, rrrrrr....

Eindelijk scheen 't haar toch te treffen, dat Non zoo buitengewoon stil was, en op medelijdendèn toon vraagt ze: „Scheelt er wat aan, Non, heb je hoofdpijn?”

Rrrrrrt... daar vlogen de pantoffels op den grond, gevolgd door de strengetjes wol.

't Gezichtje wordt rood van drift, en twee kindervoetjes trappelen op den grond van ingehouden woede.

„Maar Nonnie, wat is dat nu?” Verdiept in eigen gedachten, had ze dezen keer het donderwolkje niet zien opkomen en aangroeien.

Eerst nog stotterend van drift, dan langzamerhand kalmer, zegt Non met een huilstemmetje: „Ik wil ook spelen, net als Dick, en 'tis gemeen van u dat ik niet mag. 't Komt alleen, omdat u niet van me houdt, omdat ik uw eigen kindje niet ben!”

Haar eigen kindje niet! Was dan al haar groote liefde toch vergeefs geweest, had Non dan toch gemerkt, dat ze maar een stiefmoedertje had? Geen toorn voelt ze, maar slechts groote droefheid.

„Nu, Non, als je dat vindt, moet je maar gaan spelen; als je er straks anders overdenkt, moet je 't me maar komen zeggen.”

't Spelen heeft voor Non nu niets aantrekkelijks meer: moeder werd in eens zoo wit; zou ze iets heel ergs gezegd hebben? En langzaam gaat ze den tuin in.

Arm moedertje, was je tóch nog te kort gekomen in je innig streven om dat jonge hartje aan je te binden? Was je groote liefde tóch nog niet groot genoeg geweest?

Mien wist wel, toen Henk Vermeer haar vroeg zijn vrouw te worden, dat haar taak niet gemakkelijk zijn zou. Ieder raadde het haar immers af: een weduwnaar met twee kinderen, — 't was geen zorgeloze toekomst. Henk had het haar ook gezegd: met Dick zou 't wel gaan, maar Non was zoo'n moeilijk kindje, zoo driftig en hartstochtelijk, en toch met zoo'n heel héél gevoelig hartje. Lang had hij met haar over alles gesproken. Veel had hij haar ook verteld over zijn eerste vrouw, en hoe hij nooit gedacht had zijn kinderen een tweede moeder te geven, omdat hij zooveel van zijn Bets gehouden had.

Toen ze gestorven was, had hij zijn zaken in Indië aan kant gedaan, want alleen kon hij niet achterblijven, in de omgeving die getuigde van zooveel vroeger geluk.

Toen was hij naar Holland gegaan en had daar Mientje leeren kennen en haar liefgekrepen.

Hij wist dat haar taak niet gering zou zijn, maar toch vroeg hij 't haar: „een moeder voor zijn kindertjes te willen worden.”

En ze had gewild, sterk in haar liefde, vol moed en geloof in haar kracht. Al gauw had ze de teere plek in Non's hartje ontdekt. 't Was de groote liefde, de kinderlijke vereering voor haar jong gestorven moedertje, en dikwijls had Mien met haar over haar Maatje gesproken, zich telkens verwonderend over 't groot begrijpen van 't kind, van alles wat haar moedertje had betroffen.

Ze kon dan ook zoo ernstig voor zich uitkijken, met die oogen van moeders portret uit de huiskamer.

Mien had niet gewild dat dat portret daar weg zou gaan, — ze wist dat 't Henk verdriet zou doen; het moest de eereplaats behouden; 't scheen haar heiligschennis, Bets' portret daar weg te nemen, en ze wilde immers geen verdringster zijn, alleen een lieve goede plaatsvervangster.

Tot nu toe was alles goed gegaan, en Henk, blij over 't vriendelijke waas dat weer over zijn huis gekomen was, dacht dat Non toch anders was dan hij zich had voorgesteld. Wel waren er zoo nu en dan eens kleine driftbuitjes geweest, maar spoedig waren ze ook weer verdwenen. Maar... „haar eigen moedertje niet,” had ze nu gezegd. — Wat kunnen kinderen soms wreed zijn!

Had ze nog anders moeten wezen?... Stil, met groote tranen in de oogen,

blijft Mien voor zich uitkijken. Wat duurt die middag lang! Eerst aan tafel komt Non met Dick terug.

Wat ziet Ma bleek, zou ze boos zijn? Neen, boos niet, dat merkt ze wel. Misschien bedroefd om haar? Maar neen, dat kan niet, „ze geeft toch niets om me,” denkt 't onwillig hoofdje dan weer, en ze knikt tegen 't portret, alsof dat alleen haar kan begrijpen.

Dick merkt ook dat Maatje stiller is dan anders, en als hij vraagt wat er aan scheelt, zegt ze: „Niets, jongen, een heel klein beetje hoofdpijn.”

Wat duurt de avond Non lang! Wat ziet moeder bleek! Zou de hoofdpijn erg zijn?

Maar ze durft niets vragen, en ze is blij als Ma opstaat om ze naar bed te brengen.

Zij kan zich al helpen, Moeder gaat altijd met Dick mee en komt dan bij haar het licht uitdoen. Nu zal ze zeker niet komen; en onrustig klopt het hartje van het kind.

Maar daar is ze al. Even strijkt ze de wilde haren uit 't gezichtje en kust de gloeiende wangetjes.

Wat is Ma koud! „Is de hoofdpijn heel erg?” vraagt een benauwd stemmetje. „Wel neen, kindje, niet erg hoor, ga jij maar gauw slapen.”

Even blijft ze nog staan voor de deur. Ze hoopt zóó dat haar kindje haar verdriet zal begrijpen.

Maar neen, 't hoofdje was niet gebroken; zou Non dat nu altijd blijven gevoelen, dat van een stiefmoedertje?

Langzaam gaat ze naar beneden, maar 't werk wil niet vlotten; 't arme hoofd bonst en klopt. Met groote tranen in de oogen blijft ze voor zich uitstaren.

Krik.... krak! piept de deur, en bloote kindervoetjes trippelen op het vloerzeil. Mien hoort het niet; dan grijpen twee armpjes stijf om haar hals en een zacht stemmetje fluistert: „O, Moedertje, ik houd toch zooveel van je, zoo héél veel, bijna net zooveel als van m'n andere Maatje. Wil je niet zoo bedroefd meer om me zijn? En zou Maatje ook weer goed op me wezen? Jullie keken me van middag allebei zoo heel bedroefd aan; is 't nu weer goed alles, heelemaal goed? Kijk, nu lacht Maatjes portret ook weer tegen me.” Een vochtige glans komt in Miens oogen: „Ja, kindje, alles is goed,” zegt ze, als 't ratelende stemmetje even zwijgt. Nog altijd houdt Non haar armpjes stijf om Moedertjes hals. Mien neemt haar meisje in haar armen en gaat met haar naar 't groote wandportret.

Twee zachte roode lipjes krullen zich tegen het koude glas, en even verdwijnt de vroolijke glans uit de oogjes, maar dan zegt ze lachend: „nu dit Maatje,” en stijf drukt ze haar lippen tegen Miens wang.

Voor ze boven zijn, slaapt ze reeds half in Miens armen. Heel voorzichtig legt Mien ze in 't bedje, en zachtjes gaat ze naar beneden.

Als Henk strak thuis komt, vindt hij zijn vrouw vlak voor 't portret staan. „Hindert het je, Mien, zal ik het weghangen?” vraagt hij angstig, bang dat 't haar verdriet heeft gedaan.

„O, neen, Henk, nooit mag 't weg!” En als hij verder vraagt wat er gebeurd is, zegt ze:

„Niets, Henk, er is niets gebeurd; alleen weet ik nu eerst, hoeveel ik nu zelf óók van Bets houd,” en dankbaar knikt ze het vriendelijk-ernstige vrouwegelaat toe.

Een kleine Voorvechster.

Van Elizabeth Cady Stanton, de bekende en beminde strijdster voor de rechten der vrouw, wordt het volgende verteld: Haar vader was rechter. Eens kwam een arme vrouw zich bij hem beklagen over haar man: hij sloeg haar, gaf haar geen huishoudgeld, nam haar zelfs af wat zij met eigen arbeid verdiende, en liet haar met haar kinderen honger lijden. De rechter had wel medelijden met haar, maar.... de man, als heer en meester, mocht doen wat hij wilde. De rechter kon haar met den besten wil niet helpen: „De wetten spreken ten gunste van uw man en in uw nadeel.”

Schreiend ging de arme vrouw heen, verwenschend de „wetten” die zoo veel onrecht duldden. Toen greep een kinderhand de hare, en een vriendelijk kinderstemmetje fluisterde haar toe: „Schrei maar niet zoo, ik zal wel zorgen dat die slechte wetten verdwijnen!”.... En met een groote schaar gewapend, wilde zij zich aan den arbeid zetten om die „slechte wetten” uit het dikke wetboek te knippen.... Men bracht haar aan 't verstand dat dat niet voldoende was.

Maar de geschiedenis der schreiende vrouw die geen recht kon verkrijgen bleef haar bij, en tot aan haar dood, op 87-jarigen leeftijd, bleef Elizabeth Cady Stanton strijden tegen de „slechte wetten”, die voor zoo menige vrouw een oorzaak van bitter lijden zijn.

Voordat een Meisje veertien is.

Er zijn op zijn minst veertien dingen die een meisje moet leeren vóór zij veertien jaar is. Ik laat ze hieronder volgen, ook voor meisjes boven de veertien. Zie maar eens of ge ze allen kent en beoefent.

1. Sluit de deur achter u dicht, en doe het zacht.
2. Houd uw kamer in orde en gezellig.
3. Sta op een vast uur op 's morgens.
4. Leer evengoed brood te bakken als liflafjes klaar te maken.
5. Laat nooit een knoop, haak of oog langer dan 24 uur aan uw kleed ontbreken.
6. Weet altijd waar ge uw dingen kunt vinden.
7. Laat nooit een dag voorbijgaan zonder iets te doen tot nut of genoegen van een ander.
8. Loop nooit met loshangende veter uit uw schoenen.
9. Spreek duidelijk, zoodat iedereen u verstaan kan.
10. Loop niet te zingen en te neuriën, tot een ander er duizelig van wordt.
12. Heb evenveel geduld met uw kleine broers en zusjes, als ge wenscht dat uw moeder zal hebben met u.
13. Laat niemand op u wachten, als ge 't kunt voorkomen.
14. Maak geen onnoodige drukte en opschudding.

Een meisje, dat zich deze veertien punten eigen gemaakt heeft, zal een voortreffelijk meisje genoemd worden, en toch zijn ze allen voor ieder bereikbaar. Deze kleinigheden maken een leven aangenaam en het leven is geen kleinigheid.

Uit *De Strijdkreet*.

Uit een Vlaamsche Courant geknipt:

Zondag een geweldig weêr geweest in West-Vlaanderen en een streep van Oost-Vlaanderen. Te Sint-Blasius-Boekel schoot de groote hofsteê De Cock in braad. Op eenige oogenblikken, men zag niets dan vlam en vuur. Er viel te springen en te vluchten. 't Is een huishouden van 10 kinderen, verscheide nog zeer jong; de oudste dochter, 14 jaar oud, hielp moedig aan 't reddingswerk; reeds waren de 9 kinderen buiten gevaar, toen een brandende zoldering instortte boven haar hoofd. Men hoorde een ijselijk geschrei; onmogelijk haar te redden. Zij is gevallen, slachtoffer harer liefde voor broerkes en zusterkes.

Een Mongoolsche Fabel

Twee ganzen, die in het najaar gereed stonden om naar het Zuiden te vertrekken, werden door een kikvorsch dringend aangezocht om hem mede te nemen. De ganzen verklaarden zich hiertoe bereid, wanneer er een geschikt middel tot vervoer van den kikvorsch te vinden zou zijn. Toen stelde de kikker hun het volgende voor: „Ik zal mij met mijn mond vasthouden aan een sterken grashalm. Gij kunt hem dan met uw snavel aan beide zijden dragen.” Zoo gezegd, zoo gedaan, — en de reis ging aanvankelijk volkomen naar wensch. Maar plotseling hoorde de kikvorsch, hoe twee mannen over den door hem beraamden maatregel hun bewondering uitspraken, en elkaar vroegen: „Wie zou dat zoo slim bedacht hebben?” Brandend van begeerte om zijn verdienste erkend te zien, riep hij uit: „Ik!” Op hetzelfde oogenblik viel hij, omdat hij zijn mond opgedaan had, uit de lucht neer op den grond, en — schoot er het ieven bij in.

Er liggen heel wat doode kikkers van dat slag op den grond!

Die wisten het samen.

„Vader, wonen er heusch menschen op de maan?”

„Wel zeker, jongen!”

„Veel?”

„Net zoo veel als op de aarde, denk ik.”

„o Vader, wat zal dat dan een gedrang zijn daar, als het *halve* maan is!”

Een vraag.

— Moe, de juffrouw zegt, dat alle menschen van stof zijn gemaakt, is dat waar?

— Ja, kind.

— Worden negers dan van steenkolengruis gemaakt?

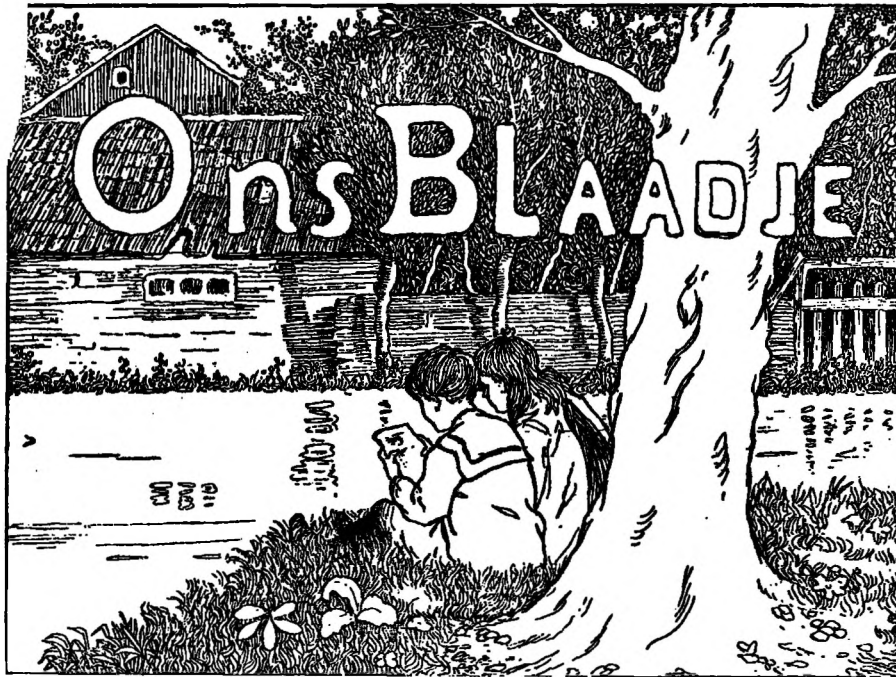
Niet en wél.

Eerste jongen: — Krijg jij wat van je moe, als je zoet je drankje inneemt?

Tweede jongen: — Nee, maar ik krijg wél wat, als ik het niet zoet inneem.

BRIEFWISSELING.

Mej. J. M. te Amsterdam. Dank u, komt goed te pas. Mevr S. v. d. H.—B. te Pietersbierum. Ingeelijks. Het eene voor Ons Blaadje, het andere voor de Bibliotheek. N.

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. - No. 43.
21 November 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Wat een vreedzaam Reiziger overkomen kan. — Reizen in Spanje. — an de Eskimo's. — Brillen in China. — De Naam „Tram”. — Bladvulling.*

Wat een vreedzaam Reiziger overkomen kan.

Mijnheer Goedhals, een vreedzaam rentenier, was naar zijn buitengoed geweest en kwam 's avonds met den trein van halfzeven thuis. Hij was vreden over zijn bezoek; de dieven hadden zijn villa niet leëggeplunderd, alles was in goeden toestand, en hij verlangde nu maar bij zijn vrouw te zijn, die met het eten op hem wachtte. Toen de trein het station binnreed, wachtte Mijnheer Goedhals, als voorzichtig man en gehoorzaam aan de waarschuwing der Maatschappij, tot de trein heelemaal stilstond, stapte toen uit en ging naar den uitgang.

— Hé, mijnheer, wacht even! riep een spoorwegbeambte.

Mijnheer Goedhals liep door, maar de beambte versperde hem den weg.

— Ik heb al geschreeuwd, dat je wachten zou; ben je doof? riep de beambte, niet zeer vriendelijk.

— Heb je 't tegen mij? vroeg de rentenier verwonderd.

- Tegen wien anders. Hoe is uw naam?
 — Mijn naam?
 — Gauw een beetje, ik heb geen tijd, je naam en adres.
 — Waarom vraag je dat?
 — Daar hoef ik geen uitleg van te geven.
 — En ik zeg je mijn naam niet, als ik niet weet waarom. Je hebt geen recht me dat te vragen.
 — Dat zullen we eens kijken. Iedere beambte heeft het recht, den reizigers naar hun naam te vragen.
 Gedurende dien twist kwam een ander beambte naderbij.
 — Dat is de onderchef, zei de eerste.
 — Wat is er te doen? vroeg de onderchef.
 — Mijnheer begon de rentenier.
 — Ik vraag u niets, viel de onderchef hem kortaf in de rede.
 — Die mijnheer weigert zijn naam op te geven, zei de beambte.
 — Waarom weigert gij dat? vroeg de onderchef.
 — Ik wou wel eens weten wat die man er meê noodig heeft, zei de rentenier.
 — Als een beambte u uw naam vraagt, zal hij daar wel reden voor hebben.
 — Natuurlijk, zei de beambte, die zich verwijderde om naar zijn werk te gaan.
 De onderchef nam nu den reiziger in verhoor.
 — Je hebt zeker de reglementen overtreden?
 — Wel neen.
 — Dat zeggen ze allemaal.
 — Dan misschien onwetend.
 — Heb je een kaartje?
 — Hier is het.
 — Heb je flesschen of iets dergelijk buiten het raampje gegooid?
 — Ik had geen flesschen bij me.
 — Misschien gerookt in een niet-rook-coupé?
 — Ik rook nooit.
 — Het materiëel der maatschappij beschadigd?
 — Wâblief?
 — Aan de noodrem getrokken?
 — Ik ben nergens aan geweest, en ik verzoek u mij naar huis te laten gaan.
 — Eerst je naam opgeven, hernam de onderchef.
 — Dat doe ik niet. Ik moet eerst weten waarom.
 — Dan zullen we naar het bureau van den chef gaan, zei de onderchef.
 — Maar mijn vrouw zit te wachten, en ik zal de Maatschappij aanspreken wegens tijdverlies.
 — Doe wat ge wilt.
 De chef was er niet, en eerst nadat ze een uur gewacht hadden, kwam hij. Toen de onderchef zijn beklag had gedaan, zette de chef zijn goudlerorgnet op en keek den reiziger opmerkzaam aan.
 — Waarom wilt gij uw naam niet zeggen?
 — Omdat ze me geen reden daarvoor opgeven.
 — Sinds eenigen tijd wordt er veel gestolen in de treinen. Herhaaldelijk komen er klachten.

- Arresteer u de dieven dan maar, doch laat een fatsoenlijk mensch niet rust.
- Als ge uw naam niet wilt zeggen, is uw zaak niet zuiver, wijsgeerde de stationschef.
- En ik zeg mijn naam niet. Dan kunt u er voor mijn part de politie nog bijhalen.
- Goed. We zullen naar den commissaris gaan.

* * *

Een agent werd geroepen, en met hun drieën gingen ze naar den commissaris van politie. De chef vertelde het voorgevallene, en de commissaris vroeg den rentenier:

- Wat hebt u er tegen in te brengen?
 - Ik behoef toch den eersten den besten beambte mijn naam niet op te geven.
 - Natuurlijk niet.
 - En ik mag toch wel weten, waarom men naar mijn naam vraagt.
 - Wel zeker, zei de commissaris. En zich tot den chef wendend:
 - Waarom hebt u mijnheer laten arresteeren?
 - Ik? Ik weet van niets, zei de stationschef. Ik heb mijnheer zijn naam niet gevraagd, maar de onderchef is zich komen beklagen.
 - Ik zal den onderchef laten roepen, zei de commissaris en stuurde een agent naar het station.
 - Dezen reiziger, zoo begon de commissaris tegen den onderchef, hebt gij bij den chef gebracht, omdat hij zijn naam niet wilde opgeven.
 - Juist, mijnheer de commissaris, dat weigerde hij hardnekkig.
 - Waarom vroeg u hem naar zijn naam?
 - Wel om niets. Een beambte vroeg hem er naar. Toen kwam ik tusschenbeide en stelde natuurlijk den beambte in het gelijk, daar ik wel lacht dat hij daarvoor een goede reden zou hebben.
 - Kent u dien beambte?
 - Zeker wel.
 - Laat hem eens hier komen.
- Een half uur later stond er de beambte.
- Herkent u dien mijnheer? vroeg de commissaris.
 - Ja, mijnheer, ik heb hem naar zijn naam gevraagd, maar hij wou niet zeggen.
 - Waarom vroeg je zijn naam? Had hij iets tegen de reglementen misdaan?
 - Ik weet het niet.
 - Wat had je dan tegen hem?
 - Ik? Niets. Ik vroeg hem naar zijn naam, omdat de trein-conducteur tegen me zei: Je ziet dien reiziger daar; vraag eens hoe hij heet.
 - Is dat alles? riep de commissaris.
 - Ik dacht, dat de trein-chef proces-verbaal tegen hem wilde opmaken.
 - Ik zal den treinchef laten roepen, zei de commissaris.
- De man woonde ver weg, en eerst na twee uur verscheen hij, brommend en mopperend dat ze hem uit zijn bed gehaald hadden.
- Kent u dezen heer? vroeg de commissaris, op den rentenier wijzend.
 - Neen, mijnheer.

- Je hebt een beambte naar zijn naam laten vragen.
 — O ja, dat herinner ik me.
 — Wat had hij misdaan?
 — Niets. Maar toen mijnheer het perron overging, zei een reiziger tegen me: „Ik geloof, dat ik dien mijnheer ken; zie eens te weten te komen hoe hij heet.” Ik heb toen een beambte met die boodschap er op uitgestuurd.
 — En daarom, zei de commissaris tegen den stationschef, hebt gij een bedoord reiziger uren lang van zijn vrijheid beroofd. Gij kunt gaan, mijn heer, dus wendde de man der wet zich tot den rentenier.
 Het was drie uur in den morgen.
 — Maar ik laat het er niet bij, zei Goedhals. Mijn vrouw heeft den heelen nacht in ongerustheid gezeten. Ik zal de Maatschappij om schadevergoeding aanspreken.
 — Zooals u wilt, mijnheer, zei de stationschef.
 — Ik kan het u niet aanraden, zei de commissaris, u zult van zoo'n proces meer verdriet dan plezier beleven.
 En daarmee kon onze eerbare reiziger naar huis toe gaan.

Overgenomen uit „De Locomotief.”

Reizen in Spanje.

Een redakteur van het *Handelsblad*, die door Spanje reist, beschrijft o. a. op de volgende wijze hoe hij van Salamanca naar Madrid ging:

De omnibus kwam ons te Salamanca (aan het hotel waar wij onze maaltijden hadden gebruikt) ruim drie kwartier vóór het vertrekken halen, terwijl de afstand tot het station niet meer dan een kwartier rijden was. Maar de tijd bleek weldra nauwelijks ruim genoeg te zijn genomen. Er waren veel reizigers en er was nog meer bagage. Toen we buiten kwamen was de impériale al zoo volgestapeld, dat het onmogelijk scheen om er nog iets bij te laden. Toch zagen we hoe onze koffers met die van verscheidene anderen oorgeschieden en vastgesjord werden, zoodat wij in het rijtuig kropen, met de verzekerdheid dat ons een centenaarslast boven het hoofd lag. Langzamerhand, met veel beweging en geschreeuw en ontzettend heftig gepraat, vulde zich het vehikel (voertuig) met eenige ex-congressisten 1) uit Lissabon, die evenals wij over Spanje zwermden, en voorts menschen van het land: een pastoor, een dame met een kanten mantille over 't hoofd, een vrouw met een karabesje, een stokoud vrouwtje dat half in den wagen moest worden gedragen....

Totdat we als haringen gepakt zaten en weghotsten.

Daarbuiten gilte de voerman tegen zijn paarden. Daarbinnen zwee het gansche gezelschap, want door het vervaarlijk gerammel en gedreue was elk gesprek onmogelijk. Van tijd tot tijd klampte men zich aan elkaar of aan de banken vast, als de kast een wat al te ongewone hellin kreeg. Een vetkaars in een lantaarntje deed haar bedeesd schijnsel over de gezichten spelen. Sommige stonden bedrukt, andere spraken van mee humoristische opvatting.

Daar wij onderweg nog bij een ander hotel ophielden, was er niet zoo heel veel tijd meer toen wij aan het station kwamen. Een van ons

1) Menschen die op een congres waren geweest.

gezelschap van vreemdelingen werd op post gezet bij de bagage en de anderen gingen kaartjes nemen. Er waren veel reizigers, en voor het oogelijke kleine loketje, waarvoor zij zich in bochten moesten wringen om er iets door te schreeuwen, was het een verwoed gedrang. Al de drie klassen moesten daar bediend worden.

Eindelijk kwam nog het aangeven der bagage, dat heel wat voeten in de aarde had, en toen konden we rustig op den trein wachten, die een half uur te laat was. Aangezien wij in Medina del Campo slechts een half uur tijd hadden vóór het vertrek van den trein naar Madrid, en aangezien wij daar opnieuw kaartjes nemen en het aangeven van bagage hadden, konden we, theoretisch althans, er vrij zeker van zijn dat wij de aansluiting zouden missen en in het ellendige plaatsje zouden moeten overnachten. Maar ik rekende er op dat de Spaansche slordigheid ook daarginds wel met alle theorie zou spotten, en dit bleek juist te zijn. Te Medina del Campo met een goed half uur vertraging aankomend (omstreeks 1 uur 's nachts), konden we den trein naar Madrid nog in de verste verte niet zien.

En dat was maar gelukkig ook. Een kwartier lang heb ik, met een vloekenden en schreeuwenden troep medereizigers achter mij, voor het gesloten loketje zelf staan schreeuwen en er met mijn portemonnaie tegen staan beuken, voordat er een nauw gaatje opening. Maar nog wanhopiger was het met de bagage gesteld. De groote massa maakte de luie beampten zóó van streek, dat zij er maar liever niet naar omkeken. Ik snoede een van die helden in zijn hol op, en beduidde hem dat hij met mij mee moest gaan naar mijn koffer. Viermaal moest ik hem er heen brengen en viermaal keek hij er naar met een lantaarntje, zonder er iets aan te doen. Eindelijk, daar ik hem als zijn schaduw achtervolgde, plakte hij er een papiertje op en gaf mij mijn reçu tegen betaling van 10 centimes. Oorlogsbelasting werd voor de bagage niet gevorderd; 1) deze wordt hier anders op vernuftige wijze overal vandaan geschraapt. Van de spoorwegbiljetten heeft men tien percent oorlogsbelasting te betalen en voor het binnenlandsch brievenverkeer zijn bijzondere (zwarte) postzegels voor oorlogsbelasting gemaakt. Ik heb er eenige geplakt op brieven naar Holland, ofschoon dit niet noodig is daar de post voor het buitenland natuurlijk ééns en voor goed vastgesteld is bij internationaal verdrag. Men kan hier nu in het merkwaardige geval komen, dat men voor een gewonen brief in binnenlandsch verkeer méér betaalt dan voor een brief naar 't buitenland.

Ellendiger spoorreis dan van Medina del Campo naar Madrid heb ik nooit gemaakt. Behalve dat wij te lijden hadden van het algemeene euvel waarmee de Spaansche treinen schijnen te zijn behept, nl. dat de machines haast onophoudelijk fluiten en de wagens hoogst ongemakkelijk loopen, hadden we nog het ongeluk van terecht te komen in een soort salonnetje van een meter of twee in 't vierkant, waarin wij met ons zessen, en met een massa handbagage die niet in de veel te nauwe netten kon, den nacht moesten doorbrengen. Wij deelden met ons allen twee canapé's en twee fauteuils zonder zijleuningen. Dank zij het onverstoortbaar goede humeur van een onzer medereizigers, een kogelronden, pioenrooden Berlijnschen krantenschrijver, namen wij de zaak nog al vroolijk op. Voor een der

1) Die schijnt in sommige landen van de reizigers geheven te worden. N.

anderen, blijkbaar een Spanjaard, zelfs te luidruchtig. Uit zijn lang, donker, stug gezicht kwam van tijd tot tijd een wrevelig gebrom en gegeeuw over de dunne lippen, die haast onzichtbaar waren door den dichten koolzwarten baard, en wanneer de volbloedige Duitscher naast hem zijn geweldig rond lichaam plotseling omwentelde, glinsterden de zwarte pupillen onheilspellend in het geel van zijn oogen. Soms richtte hij zich op, om zeer ongegeneerd op zijn harigen benedenarm te zoeken naar iets dat hij blijkbaar had gemeend daar te voelen... Het was een eerste-klas coupé!...

Van de Eskimo's.

Laat ik 'ns wat vertellen van wat de Eskimo's zooal eten; misschien kan het sommigen dienen om zich wat minder te storen aan de angstige voorzichtigheid, die de mannen der wetenschap ons voorschrijven.

Vooreerst doen ze niet zooals wij en eten op bepaalde tijden, zin of geen zin; — ze eten als ze honger hebben. Soms gebeurt 't dat ze 'n heelen dag, ja twee dagen achter elkaar, niets nemen; dan weer verzwelgen ze hoeveelheden, waaraan 'n half eskadron huzaren genoeg hebben zou, vleesch, visch, spek, alles door elkaar.

Als 't maar lekker is!

Dit nu hangt van den smaak af. en de smaak der Eskimo's is niet de onze.

Zoo laten ze hun vleesch gewoonlijk half of heel rotten, en eten 't dan met 't meeste genoegen. Een hunner grootste lekkernijen zijn half vergane zeehondenkoppen. 't Vet van de zeehonden eten ze rauw, en met graagte drinken ze 'n halven liter traan, evenals wij 'n glas limonade. Iemand die 'n tijdje onder de Eskimo's geleefd heeft en 'n lamp bij zich had die hij, bij gebrek aan beter, met gewone lampolie moest vullen, merkte dat 'n jonge Eskimosche, die bij hem in dienst was, geregeld 'n slok of wat nam van den voorraad olie dien hij had weten te krijgen, en 't bekwam haar goed.

'n Lekkernij voor de Eskimo's is 'n nagerecht, dat aldus bereid wordt: de vrouwen verzamelen 'n zekere hoeveelheid van sommige planten, die daar in 't hooge Noorden groeien. Dan kauwt zij, die 't schoteltje klaar maakt, telkens stukken spek uit en spuwt 't sap op die planten, totdat ze geheel door dat vocht bedekt zijn. Dat mengsel nu laat men 'n tijd staan, en als de planten geheel doortrokken zijn van 't speknat, wordt 't gegeten.

'n Andere lekkernij is de inhoud van 'n rendiermaag. Wanneer 'n Eskimo 'n rendier schiet en 't hem niet mogelijk is 't heele beest mee te nemen, dan verzuimt hij nooit de maag uittesnijden; en 'n Eskimosche schoone zou boos worden en haar engagement verbreken, als haar verloofde verzuimde haar na de jacht den inhoud van 'n rendiermaag aantebieden. Nu moeten we voor zoo'n kostje den neus niet te erg optrekken. 't Is zeker, dat 't rendier zich voedt met de fijnste kruiden die 't vinden kan, en zoo is er dus in z'n maag altijd 'n papje van heerlijke groenten met maagsap overgoten. 'n Reiziger heeft 't eens geproefd, en hij vond 't niet onsmakelijk, alleen wat erg zuur.

'n Ander gerecht, dat ons ook niet bijzonder bevallen zou, zijn de ingewanden van 't sneeuwhoen. 't Vleesch kan den Eskimo minder schelen,

maar de ingewanden, die geniet hij met smaak. Frithjof Nansen vertelt dat hij eens op jacht geweest was, en met z'n vrienden meer dan honderd van die vogels geschoten had. 'n Eskimo die bij hem was, had onmiddellijk de dieren geleege en was aan 't smullen gegaan. Natuurlijk kon hij dat alles niet in eens verzwelgen, en daarom deed hij de rest in 'n grooten zak; hij kon er dan ook z'n meisje wat van geven. Maar eer hij thuis kwam was alles op. De verleiding was te sterk geweest.

'n Dominee's-vrouw, die met haar man onder de Eskimo's was gaan wonen, wilde eens verandering brengen in de zeden en gewoonten der gemeenteleden van haar man. Ze noodigde daarom eenige der voornaamsten aan 'n maaltijd, en zette hun gebraden sneeuw hoenders voor, maar niemand bediende er zich van. Op haar vraag, of men 't niet lekker vond, kreeg ze ten antwoord, dat zulke kost alleen in tijd van hongersnood gegeten werd en ze bleef met haar gebakken vogels zitten.

In tijd van hongersnood, ja, dan eten de Eskimo's alles wat ze maar krijgen kunnen. Er zijn gevallen bekend, dat ze de huiden waarmee ze hun tenten bedekken, in stukken snijden, koken en eten; zelfs van oude schoenen wordt 'n soepje gemaakt.

't Opdienen van de verschillende gerechten gaat anders dan bij ons. Op den grond staat 'n groote schotel; de etenden zitten op banken en buigen zich telkens diep voorover, om met de vork die de natuur hun geschonken heeft, toe te tasten. Men zou zeggen 'n moeilijke houding. Maar die menschen schijnen 'n genot te vinden in bukken. Toen de dominees vrouw, waarvan ik boven sprak, eens groote wasch wilde houden, had ze Eskimo vrouwen laten komen, die de waschtobbe op den grond zetten, en voorover gebogen waschten. Mevrouw kreeg medelijden, en liet wat houtblokken halen om de kuip op te zetten; en zie, de vrouwen gingen op de blokken staan en de tobbe bleef op den grond.

Langzamerhand heeft zich de Europeesche beschaving onder de Eskimo's verbreid en daarmee koffie, jenever en tabak.

Koffie drinken ze in schrikbarende hoeveelheden. Ze nemen ze zeer sterk, en dan iederen keer twee of drie spoelkommen vol. Dat doen ze 'n keer of vier daags.

Tabak onder allerlei vormen, als rook-, als pruimtabak of als snuif, is hun welkom. 't Is geen zeldzaamheid, dat 'n lieve schoone den neus en de bovenlippen vol heeft van 'n behoorlijk snuifje. Als pruimtabak nemen ze liefst de met speeksel doortrokken restantjes uit de pijpen.

Jenever of brandewijn drinken zoowel mannen als vrouwen. Niet, zooals ze zeggen, omdat ze 't zoo lekker vinden, maar omdat men er zoo heerlijk dronken van wordt. Dat vinden ze 'n genot. Ze zijn dan ook geheel dronken, zoodra zich de gelegenheid voordoet. Zoo'n enkel glaasje kan hun niet schelen; alleen als ze grootse hoeveelheden verzwelgen kunnen, zijn ze in hun element.

Voordat de Europeanen bij hen kwamen, kenden de Eskimo's geen sterken drank. Als er 'n feest was, en ze zagen hun nieuwe landgenooten zoo gek doen, meenden ze dat dat bij 't feest hoorde. Later merkten ze dat de sterke drank de oorzaak van die dolheid was, en ze vonden 't zóó leuk, dat ze zich ook bedronken.

Zoo is de invloed der beschaving.

Uit „De Javabode.”

Brillen in China.

Als bij ons iemand genoodzaakt is om een bril te dragen, dan klaagt hij gewoonlijk steen en been. Alleen fatjes dragen wel eens een oogglas van vensterglas; maar de menschen die „van den dokter” een bril moeten dragen, en zonder bril maar een half mensch zijn, vinden dat toevoegsel aan hun lijfsbenoedigheden gewoonlijk een ergen last.

In China echter geeft het dragen van een bril een zekere waardigheid; daarom mag de lagere in rang hem niet dragen in tegenwoordigheid van den hoogere. Zelfs de meest bijziende moet zijn bril afnemen als hij voor het aangezicht van een Mandarijn staat. Moet in rechtsaangelegenheden, een bijziende wat lezen, dan moet hij aan den rechter eerst de toestemming vragen zijn bril te mogen opzetten. En zoodra een geletterde wordt verheven tot den post van Mandarijn, schaft hij zich een bril aan, al heeft hij oogen als die van een adelaar zoo scherp.

De Naam „Tram”

Deze is afkomstig van zekeren Dr. Outram, die in het midden der 19e eeuw het eerst op het denkbeeld kwam om wagens, door paarden getrokken, als openbaar vervoermiddel over rails te laten loopen. Men noemde zulk een weg een „Outram-way”, later „tramway” en nog later „tram”. Verdere verkorting is wel niet denkbaar. Alleen zullen de Hollanders het woord vroeg of laat spellen als *tren*, naar de uitspraak; en dan zal men, nog minder dan nu, de afleiding er van zonder opheldering kunnen vinden.

Transvaalsche Humor.

Oom Piet hou mos daarvan om rauw hoender-eiere te drink. Nou, di dag was hij weer bij di hoendernest, maar di eiers waren bebroeid, en toen bij di eerste slik, schreeuwde eene keukentje „piep!” — „Jammer, keukentje,” zei oom Piet, „maar jij het te laat gepraat.”

Te lang.

Een boer was in den schouwburg.

Na het eerste bedrijf las hij dat het 2e 10 jaar later speelde. Hij ging heen en vroeg zijn geld terug, omdat hij zoo lang niet kon wachten.

Een kruipend Diertje.

Onderwijzer: Een reptiel is een wezen dat slechts kan kruipen. Kom, wie noemt er me nu eens een voorbeeld van op?

Leerling: Mijn kleine broertje, Meneer!

Blusmiddelen.

Een boer, die in een gehucht woonde waar geen brandspuiten waren, wilde zijn huis tegen brandschade verzekeren. Op de vraag van den agent welke brandblusmiddelen er in zijn dorp aanwezig waren, antwoordde hij leuk: „Het regent er tusschenbeiden.”

WEEKBLADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. - No. 44.
28 November 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Polifemo.* — *De Schoentjes.* — *De oude Matroos.* — *Gelegenheid.*

Polifemo.

Naar het Spaansch van A. PALACIO VALDÉS door X.

Kolonel Telodano, of Polifemo, zooals hij over 't algemeen genoemd werd, was iemand met een woest uiterlijk, en dien men altijd zag in een gekleede jas, een broek met groote ruiten en een hoogen hoed met breede randen. Met zijn reusachtige gestalte, zijn statigen gang, zijn groote witte snor en donderende stem, maakte hij indruk op ieder die hem zag. Maar nog meer schrik dan dit alles, joeg ons zijn eene met bloed doorloopen oog aan. De kolonel was namelijk eenoogig. In den Spaansch-Afrikaanschen oorlog had hij veel Arabieren gedood, en had er plezier in gevonden ze verschrikkelijk te martelen. Wij jongens, die bij het uitgaan van de school in het park gingen spelen, geloofden dit tenminste allen blindelings.

Daar zag men hem met mooi weer ook geregeld van twaalf tot twee wandelen. Reeds van verre ontdekten men zijn indrukwekkende figuur, die onze kinderharten van ontzetting deed kloppen. Zagen we hem niet, dan

hoorden we zijn schetterende stem, die tusschen het geboomte weerklonk als een trompet.

De kolonel was doof op den koop toe, en het was hem onmogelijk te spreken zonder te schreeuwen.

— Ik zal u een geheim vertellen, zeide hij eens tot iemand, die hem vergezelde op zijn wandeling. „Mijn nicht Jacinta wil niet trouwen met den jongen Navarette.”

En allen die een paar honderd passen van hem af waren, werden in dit geheim ingewijd.

Hij wandelde haast altijd alleen, maar als hij een kennis ontmoette, was hij in zijn nopjes, want dat gaf hem gelegenheid de bron te openen waar hij zijn krachtige stem bewaard hield. Zeker is 't, dat, als hij een toehoorder had, het scheen of de bladeren aan de boomen trilden. Het gesjilp der vogels, het ruischen van den wind en het zacht gemurmel der bronnen, alles zweeg. Men hoorde niets dan 't galmen van zijn machtig spreekorgaan. Men zou zeggen, dat degene die hem vergezelde, diende om den kolonel in alle toonaarden te laten schreeuwen. Hoe vaak, als wij hem zoo hoorden redeneeren en zijn woeste hand- en hoofdbewegingen zagen, dachten wij niet, dat hij zich zou gaan werpen op den ongelukkigen toehoorder, die den wanhopigen moed had gehad hem te naderen.

Deze vreeselijke man had een neefje van acht of negen jaar bij zich. Wij konden hem niet tegenkomen zonder een oneindig gevoel van medelijden in ons te voelen opkomen. Eens in mijn leven had ik een lam in een leeuwenkooi gezien, en dezen indruk maakte Gasparito Toledano op mij, als hij met zijn oom wandelde. Wij konden maar niet begrijpen hoe de arme jongen niet van angst en verdriet wegteerde. Als er eenige dagen voorbijgingen zonder dat we hem zagen, vroegen we ons af: „Zou hij hem al opgegeten hebben?” En als we hem dan eindelijk gezond en wel weer te voorschijn zagen komen, konden we onze oogen haast niet gelooven. Maar in ieder geval waren wij er zeker van, dat hij den een of anderen dag het slachtoffer zou worden van een barbaarsche gril van Polifemo.

Het eigenaardige van het geval was, dat Gasparito hoegenaamd geen sporen van schrik en neerslachtigheid vertoonde. Integendeel, zijn oogen glinsterden altijd van vroolijkheid, wat onze verbazing nog meer opwekte. Als hij met zijn oom uitging, liep hij eerst met den meesten ernst naast hem; maar als dit hem begon te vervelen, liet hij den ouden heer alleen, om uitgelaten over 't gras te springen; en in zijn onbezonnenheid ging hij soms zóó ver om hartelijk met ons mee te lachen en te spelen. Dit verwekte onder ons zulk een angst, alsof we hem hadden zien dansen op 't dak van een kerk. „Gaspar, kom!” riep Polifemo dan. En wij allen vershoten van kleur bij het hooren van deze met kracht uitgeschetterde woorden. Alleen Gaspartio huppelde onmiddellijk op zijn oom toe en vroeg: „Roept u me, oom?”

Buitendien bezat het monster ook nog een hond, die gedoemd was in dezelfde rampzalige omgeving te leven, ofschoon hij er óók niet naar uitzag. 't Was een prachtige Deensche dog, krachtig en lenig, die luisterde naar den naam van Muley, zonder twijfel ter herinnering aan den een of anderen Moor, die door zijn meester gedood was. Vriendelijk, speelsch, niet tot eenige valscheheid in staat, was 't de aardigste hond dien ik ooit in mijn leven gezien had.

Daarom was het dan ook geen wonder, dat we allen dol op hem waren.

Altijd als we 't maar doen konden zonder dat de kolonel het zag, betwistten we elkander het genot, hem te overladen met brood, beschuitjes, kaas of wat onze mama's ons voor 't koffiedrinken gegeven hadden. Muley nam het met ongeveinsd welgevallen aan, en kwispelstaartte goedaardig ten teeken van dankbaarheid. Maar minder vleierig dan de meeste menschen, betoonde hij niet de meeste dankbaarheid aan dengene, die hem het meeste gaf. Daar op 't platteland onder kinderen geen sprake is van verschil van stand, speelde een arme vondeling, Andrés genaamd, nogal eens met ons, en ofschoon hij Muley nooit iets geven kon, daar hij niets had, hield deze toch het meest van hem. Het hartelijkste gekwispel en de meeste liefkozingsen waren voor hem. Zou Muley soms begrepen hebben, dat het ongelukkige onderlooze kind meer zijn liefde noodig had dan wij? Ik weet bet niet, maar het scheen wel zoo. Van zijn kant droeg Andrés het beest een hartstochtelijke liefde toe. Als we in 't park aan 't krijgertje spelen of hoepelen waren en Muley kwam onverwachts bij ons, dan wisten we al te voren dat hij Andresito apart riep en zich lang met hem onderhield, als had hij hem een geheim mede te deelen.

Maar deze genotvolle oogenblikken schenen den armen vondeling toch nog te kort toe, en om meer van den hond te genieten, had hij eens op een middag den onbegrijpelijken moed hem mee te nemen naar het vondelingengesticht, en eerst na een uur kwamen ze weer te voorschijn. Andresito stralende van geluk en Muley uitgelaten springend. Gelukkig was de kolonel dien middag niet gaan wandelen, en had dus de ontrouw van zijn hond niet opgemerkt.

Deze uitstapjes herhaalden zich daarna. De vriendschapsbanden tusschen den armen vondeling en den hond werden al vaster en vaster toegehaald. Andresito zou geen oogenblik geaanzeld hebben om zijn leven voor Muley op te offeren, en ik ben er zeker van dat deze niet achter zou blijven als de gelegenheid zich had voorgedaan.

Maar nog was Andrés niet tevreden. De gedachte kwam in hem op Muley mee te nemen naar het gesticht, en het dier daar bij hem te laten slapen. Als helper van den kok, sliep hij in de gang naast diens kamer op een stroozak. Eens op een middag nam hij den hond mee en kwam niet terug. Wat een heerlijkheid voor den armen wees! Nooit in zijn leven was hij zoo geliefdkoosd geworden als Muley hem liefkoosde. In zijn leven had hij meer slagen dan vriendelijke woorden ontvangen.

's Morgens bij het ontwaken voelde het kind het steken van een wond, die de kok hem den vorigen dag op den schouder had toegebracht. Hij stroopte zijn hemd wat neer.

— Zie eens, Muley, zeide hij met zachte stem terwijl hij de wond toonde. De hond, medelijdender dan veel menschen, likte de wond, als dacht hij dat dat verzachting aanbrengen zou.

Toen de deuren geopend werden liet Andrés hem los, en het dier rende naar het huis van zijn meester. Maar 's middags was hij weer op zijn post om Andresito te volgen. Doch het geluk is kort in deze wereld.

Een paar dagen later waren we allen in het park aan het spelen, toen we eensklaps achter ons „Halt!” hoorden roepen.

En allen keerden we de hoofden om, en ontdekten tot onze ontzetting de hooge gestalte van kolonel Toledano.

— Zeg op, wie van jullie is de schelm die mijn hond elken avond meeneemt? Doodsche stilte in het zoeven nog zoo vroolijke gezelschap. Allen waren we als aan den grond genageld van schrik. Voor de tweede maal donderde de vreeselijke stem van den kolonel:

— Wie is de verleider? Wie is de schurk? Wie is de ellendeling?

En als Polifemo ons met zijn eene oog had kunnen verslinden, zou hij het zeker niet hebben nagelaten. Muley, die hem vergezelde, zag ons ook aan met zijn goedige trouwe oogen, en kwispelstaarte als om ons gerust te stellen.

Andresito, zoo bleek als een doek, deed een stap voorwaarts, en zeide met een stem die hij te vergeefs vastheid poogde te geven:

— Beschuldig niemand, mijnheer! Ik heb het gedaan.

— Wat!

— Ik ben de schuldige, zeide de jongen met vaster stem.

— Zóó, zóó, ben jij het geweest, zeide de kolonel op woesten toon. En weet je niet van wie de hond is?

Maar Andresito deed geen mond open.

— Weet je niet van wien hij is?

— Ja, mijnheer.

— Nu zeg dan van wien?

— Van kolonel Polifemo.

Ik sloot de oogen en geloof dat mijn makkers hetzelfde deden. Toen ik ze weer opende, dacht ik dat Andresito reeds van de lijst der levenden geschrapt was. Gelukkig was het niet zoo. De kolonel keek hem strak aan, meer nieuwsgierig dan boos.

— En waarom neem je hem mee?

— Omdat hij mijn vriend is en veel van me houdt, zeide het kind met flinke stem.

— Het is wel. Maar wees voorzichtig en doe 't niet weer! Wees er verzekerd van dat als je weer 't hart hebt, ik je de ooren van 't hoofd scheur.

En statig keerde hij zich om. Maar vóór dat hij een stap gedaan had, haalde hij een zilverstuk uit zijn zak en gaf het den jongen, zeggende:

— Daar kun je wat lekkers voor koopen! Maar pas op, als je mijn hond niet met rust laat! Wees voorzichtig!

Na zes of zeven stappen gedaan te hebben keerde hij het hoofd om. Andresito had het geld op den grond laten vallen en snikte hevig, met de handen voor 't gezicht. De kolonel ging snel terug.

— Huil je, mijn jongen? Waarom?

— Omdat ik zooveel van hem houd... Omdat hij 't eenige wezen op de wereld is die me lief heeft, snikte Andrés.

— Wie is je vader? vroeg de kolonel verbaasd.

— Ik ben een vondeling.

En toen zagen we den kolonel van kleur verschieten. Hij snelde op het kind toe, deed hem de handen van 't gezicht, droogde zijn tranen, omhelsde hem, kuste hem, aldoor gejaagd zeggend:

— Vergoef me, mijn jongen! Vergeet wat ik je gezegd heb... Neem den hond zoo vaak mee als je wilt... Zoolang als je wilt...

En na hem op deze manier getroost te hebben, met een stem die we bijna niet als de zijne herkenden, ging hij naar huis, terwijl hij zich nog verscheiden malen omkeerde en riep:

— Je kunt hem meenemen wanneer je wilt... wanneer je wilt...

En ik zou er op zweren dat ik een traan in het oog van Polifemo had gezien.

Andresito verwijderde zich op een draf, vergezeld van zijn van vreugde blaffenden vriend.

De Schoentjes

DOOR

JACQUES NORMAND.

Ik reisde met een paar vrienden in Ierland. Wij waren aan de zuidwestelijke kust en reden door Connemara, de armste streek van dit arme land.

Indien iets een pijnlijken indruk geven kan van dorheid en ellende, dan is het wel Connemara. Een onmetelijke jammer schijnt op dezen uithoek van de wereld te rusten. Geen landbouw. Links kale vlakten, zich uitstrekkende tot aan de zee. Rechts een wilde bergketen, als door een ontzaglijken brand verwoest. Onafzienbare uitgestrektheden zonder een dorp, zonder een huis zelfs. En de krotten, die men op uren afstand van elkander aantreft, bestaan uit vier muren van los opeengestapelde steenen, met een laag zwart dak, waaruit een dun rookwolkje omhoog stijgt.

Wanneer men langs deze hollen voorbijkomt, verschijnt er een zwerm kinderen, van vier tot twaalf jaar, barrevoets, blootshoofd, met lompen behangen. Wonderlijke kreten uitstootende, in een taal die half Iersch en half Engelsch is, loopen zij achter het rijtuig mee, mijlen ver. In de smeekend uitgestoken handen houden zij een haveloos hoedje, of een oude klomp, of een schraal ruikertje verflenste bloemen, op de helling der bergen geplukt. Zij draven, hollen, botsen tegen elkander aan... „Penny, please! Penny, please!” 1) herhalen zij eindeloos. Hun dunne stemmetjes worden dezen eentonigen roep niet moede. Werpt men hun een koperstuk toe, dan ontstaat er een verwoed gegrabbel en gevecht. De gelukkige overwinnaar blijft achter. De anderen hervatten de drijfjacht en halen weder het rijtuig in. Uitgeput van het draven, geven straks de kleinsten het op. Anderen volgen dit voorbeeld. Nu zijn er nog slechts drie — nu nog slechts twee — tot eindelijk ook de laatste in het stof rolt, dat door de wielen opgewoeld werd, met heesche en hijgende keel nog roepende: „Penny, please!”

Tegen elf uur naderden wij het dorpje O., 2) nabij het meer van Corrib, dat bezaaid is met eilandjes, even talrijk, volgens het zeggen van de bevolking, als de dagen van het jaar. Te O. zouden wij middagmalen.

Sedert eenigen tijd reeds volgde een ongeveer twaalfjarig meisje ons rijtuig. Zij was de laatste en meest volhardende van een half dozijn kinderen, die reeds de een na den ander waren achtergebleven. Groot en rank opgeschoten was zij voor haar leeftijd, met een lief kopje — het echte Iersche type: donkerbruin met groote blauwe oogen. Door het lange loopen

1) Een stuivertje, alsjeblijft! Uitspraak: *pennie, pliez!*

2) De naam, voluit, is Ougtherard, lastig om uit te spreken. En daar de naam er niets toe doet, kort ik hem maar af. N.

waren haar wangen rood geworden; de hijgend geopende mond liet een paar rijen blanke tandjes zien; en het ruwe hemd van ongebleekt linnen — met een gehavend jurkje het éénige kleedingstuk — was op de borst open. De bloote voetjes, bijzonder klein en welgevormd, schenen te vliegen door het stof.... Arm kind! Het was deerniswekkend, haar daar zoo te zien loopen.

Eensklaps gaf zij een schreeuw, stak haar armen uit en viel voorover.

Wij deden het rijtuig stilhouden. Maar het was niets van beteekenis. Een puntige steen had haar aan den teen verwond, die een weinig bloedde.

Wij vroegen haar wie zij was en waar zij woonde. Zij heette Betsy en woonde te O.

Wij zeiden haar dat zij maar moest instappen en dat wij haar thuis zouden brengen. Met groote oogen keek zij ons aan, blijkbaar ons niet begrijpend. Tot driemaal moesten wij het herhalen. Toen kleurde zij van blijdschap en wierp ons een langen blik toe, vol dankbaarheid... In een rijtuig te zitten!... Wat een heerlijkheid! .. Dit was zeker de eerste maal in haar leven.

Tien minuten later waren wij te O., een armoedig dorp van een veertigtal huizen. Wij gaven twee shillings 1) aan het kind. Zij meende haar oogen niet te kunnen gelooven,

Daar zij een weinig hinkte, vreesde ik dat de wond aan haar teen door het loopen in het stof zich zou kunnen verergeren. Ik ging dus in een schoenmakerswinkel, vermoedelijk de éénige in het plaatsje, en kocht er een paar schoenen.

Betsy had mij er zien binnegaan, nieuwsgierig. Buiten voor het venster staande, volgde zij mijn bewegingen. Toen ik nu uit den winkel kwam, op haar toetrad en haar de schoenen overhandigde, zeggende dat die voor haar waren, — toen scheen zij mij eerst niet te begrijpen — en daarop volgde een diepe verbazing, een sprakelooze verrukking, een duizeling van blijdschap. Zij durfde ze niet aanvatten. Omringd door drie of vier andere kleine deerntjes, die met open monden toekeken, stak zij haar hand uit, en trok ze weder terug. Eindelijk, toen ik er op aandrong, greep zij de schoentjes en ging er mee op den loop, springend van geluk, zonder mij zelfs te bedanken.

„Zoo'n kleine wilde!” dacht ik; en ik voegde mij bij mijn reismakkers, die reeds aan tafel zaten.

Wij hadden gegeten en wilden weder in het rijtuig stappen, toen ik voelde hoe een handje mijn hand vatte en mij trachtte mee te trekken. Het was Betsy.

„Kom eens mee, Sir, 2)” zeide zij — „kom eens mee...”

„Waar wil je mij brengen?”

„Naar ons huis — hier vlak bij...”

Ik volgde haar. Mijne reismakkers deden hetzelfde, nieuwsgierig geworden.

Zij bracht ons door eene nauwe steeg naar een sjofel huisje. Zij duwde de deur open, en wij traden binnen.

Eén enkel vertrek, haast ongemeubeld, grauw en donker, zonder planken vloer. Bij het triestige licht dat door een met geblied papier bespannen

1) Eén gulden en twintig cents in 't geheel.

2) Mijnheer.

venster werd doorgelaten, zat een oude vrouw te spinnen. Dit was de grootmoeder. Bij ons binnentreden verscholen zich drie kleine zwarte zwijntjes verschrikt onder haar stoel, al knorrend. In een hoek stond de bedstede van de oude — daar naast de krib van het kind.

Aan het voeteinde van dit bedje wees nu Betsy mij een rek van ongeverfd hout, aan den naakten muur bevestigd. En op het middelste plankje, onder een beeldje van Sint Patrick, Ierland's geliefden schutpatroon, lagen, tusschen twee bosjes verdroogde bloemen, de schoentjes. Het was het éenige lachende en verzorgde hoekje in deze kale armoedigheid.

Het kind bekeek ze met bewondering, schier met eerbied als een heiligdom.

„Maar je moet ze daar niet laten liggen — je moet ze aantrekken!” zeide ik lachend.

Zij scheen verwonderd, haast verontwaardigd.

„Ze aantrekken? O, wel neen! Dat nooit! — Daarvoor zijn ze veel te mooi! Veel te mooi!”

Wij smokkelden eenig geld in den zak van de oude grootmoeder en namen van Betsy afscheid. Maar zij wilde ons nog niet verlaten, en verzegelde ons tot aan het rijtuig, dat zij met haar oogen volgde zoolang zij het nog bespreuren kon.

Een maand daarna maakte ik dezelfde reis in omgekeerde richting, namelijk van Clefden naar Galway. Wij hielden ook nu weer te O. halt. Op den weg hadden wij Betsy niet gezien. Daarom wilde ik, alvorens dit land te verlaten, dat ik waarschijnlijk nooit terug zou zien, even nog een bezoek brengen aan onze kleine beschermeling.

Ik klopte aan de deur van het schamele huisje. Er werd niet opengedaan. Ik lichtte den klink op en trad binnen. Een treurige aanblik bood zich aan mijne oogen.

Rondom het kleine leger van Betsy, dat door drie walmende vetkaarsen werd verlicht, knielden eenige oude vrouwen en dreunden eentonig gebeden op.

Bij mijn binnentreden werd het prevelen gestaakt, en al de hoofden wendden zich om. Een der oude vrouwen stond op en kwam naar mij toe. Het was de grootmoeder. Zij had mij herkend. Tranen rolden over haar gerimpelde wangen.

„Betsy?” murmelde ik... „Betsy?”

Met enkele woorden, die ik meer raden moest dan verstond, gaf de oude mij fluisterend te verstaan dat Betsy de ziekte had gekregen — de keelziekte, de diphtheritis, die daarginds zoovele offers maakt, — en dien eigen morgen gestorven was.

Ik trad nader. Het bleeke gezichtje van het kind rustte op het met stroo gevulde hoofdkussen. Aan weerszijden lag, in twee zware vlechten, het lange, donkere haar. De groote blauwe oogen waren gesloten. In de vermagerde handen hield zij op haar borst het beeldje van Sint Patrick en — het paar schoentjes.

„Al den tijd dat zij ziek is geweest,” zeide de oude, „heeft zij ze niet van zich willen laten. Ik zal ze met haar laten begraven, zooals zij gewenscht heeft.”

Ik voelde mijn oogen vochtig worden. Ik boog mij over het arme kind en drukte een kus op haar voorhoofd, terwijl de drie zwarte zwijntjes, onder het sterfbed gevluht, hun verschrikte oogen en rooskleurige snoetjes naar mij ophieven.

N. F. G.

De oude Matroos.

„Kom grootpa, 't popje wiegen,
Maar niet te wild zijn, hoor!
Ja zoo! — nu zoete woordjes
Haar fluist'ren in het oor!

„En op haar mondje 't kussen,
Zooals u doet met mij;
Want pop is ook een kindje,
Een heel lief kind is zij!”

En de oude zeeman lachte
En kuste 't houten ding;
Maar meer nog 't babb'lend mondje
Van de and're lieveling.

Wat heeft hij menigmalen
Een spottend woord gehoord,
De grijsaard, die een popje
Had meegebracht aan boord!

Die soms, alleen zich wanend,
Het op den arm gesust,
En met het oog vol tranen
Heeft hartelijk gekust.

Ach, 't was hetzelfde popje,
Dat zij vertroeteld had,
En met haar stervend handje
Nog teeder hield omvat.

Een avond, toen het scheepsvolk
Vertrouw'lijk samen zat,
Sprak hij hen van de liev'ling
Die hij verloren had.

En verder werd daar nimmer
Een spottend woord gehoord
Om 't popje, dat de grijze
Had meegebracht aan boord.

ELIZE KNUTTEL—FABIUS.

Gelegenheid.

In een der oud-Grieksche steden stond, eeuwen geleden, een standbeeld. Er is geen spoor van overgebleven; maar een geschrift is bewaard gebleven waarin een samenspraak staat die ons een voorstelling van het standbeeld geeft.

Het gesprek wordt verondersteld gehouden te zijn tusschen een voorbijganger en het beeld zelf.

„Hoe is uw naam, o standbeeld?”

„Men noemt mij „De Gelegenheid”.”

„Wie maakte u?”

„Lysippus.” (Een beroemd beeldhouwer.)

„Waarom staat gij op uw teenen?”

„Om aan te toonen dat ik slechts een oogenblik blijf.”

„Waarom hebt gij vleugels aan uw voeten?”

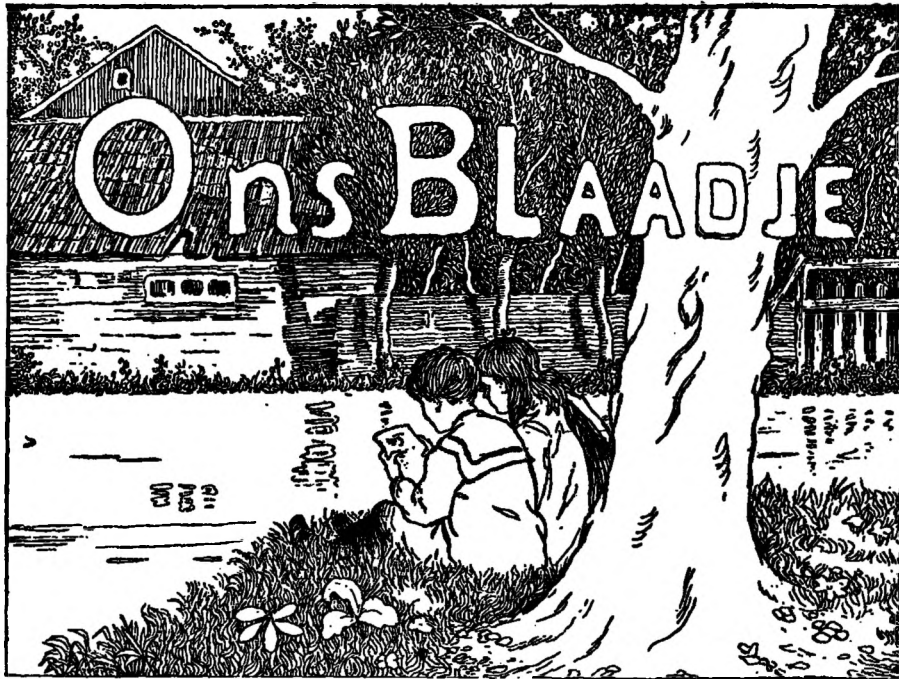
„Om aan te toonen hoe snel ik voorbijga.”

„Maar waarom hebt gij zulk een lange lok haar boven op uw hoofd?”

„Opdat de menschen mij daar meê vast kunnen grijpen wanneer ze mij tegen komen.”

„En waarom is uw hoofd van achter kaal?”

„Om aan te toonen dat men mij niet gemakkelijk meer vangen kan wanneer ik voorbij ben.”

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD,

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jrg. - No. 45-46.
5 December 1908.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1. — België f 1.25. — Voor het overig buitenl. en Indië f 2. — per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Nelly's Pop.* — *In het Bosch verdwald.* — *Tien Regels van Jefferson.* — *Gelegenheden.* — *Allerlei en Bladvulling.*

Nelly's Pop.

Een Vertelling uit Alaska.

I.

Sedert zes weken waren de mijnen gesloten en het geld werd al schaarscher en schaarscher. Het slechte weer had zich vroeger dan gewoonlijk doen gelden, en de voortdurende regen was door meer dan één dak van armoedige hutten gedrongen. Hier en daar braken ziekten uit, en bij Sandy Carson lag een klein meisje — het eenige in het geheele kamp *) — zwaar ziek. Eerst was het slechts een verkoudheid geweest, toen volgde er een koorts, en thans werd het iederen dag met de kleine goudblonde Nelly, die de goudgravers van het begin af hadden verafgood, al erger en erger. Eindelijk waagde men het nog slechts fluisterend zich met elkaar te onderhouden; en zelfs in *De roode Lamp*, waar elken avond de mannen

*) Kamp van gouddelvers. N.

voor een of ander spel bijeenkwamen, werd niet anders dan zacht gesproken.

Eerst laat in den herfst was Sandy met vrouw en kind, ontbloot van alle middelen, in het kamp aangekomen, en sedert dien tijd was er maar weinig gelegenheid tot goudgraven geweest. Zooals hierboven reeds werd gezegd, begon klinkende munt voortdurend schaarscher te worden, en bij de Carsons was er bepaald gebrek aan. Dit feit veranderde toch niets aan den ijver van dr. Dick, die bij mooi weer lustig in zijn schacht werkte en bij ongunstig weer zijne zieken bezocht. Dag en nacht kwam hij bij de Carsons, en ieder wist dat hij alles deed om het kind te redden.

Zij stonden hem op hun wijze bij, de ruwe mannen, zoo goed zij konden. Tweemaal 's weeks bracht de postwagen uit Green Valley allerlei lekkernijen voor het zieke kind, en eenmaal hadden zij zelfs, op raad van den dokter, een beroemden professor laten komen, wien zij daarvoor honderd dollars moesten betalen, waarvoor hij hun vertelde dat dr. Dick de kleine heel goed behandelde, dat hij alle krachten inspande om haar te behouden, en dat de koorts langzamerhand vanzelf wel zou afnemen.

Dr. Dick, die zich op dit oogenblik over het bedje van het arme kindje boog, naar haar onregelmatige ademhaling luisterde, en haar door de koorts verhit vermagerd handje in de zijne hield, kwam het voor, als had de koorts haar grootste hoogte bereikt. De ouders, afgemat door het aanhoudende waken, sliepen in de naaste kamer. De kleine lijderes verviel van tijd tot tijd in een zwak ijlen, en als de dokter zich over haar heenboog, scheen het alsof zij hem herkende en begon zij te murmelen.

„Is het nog geen nieuwjaar, mama?” fluisterde ze. „U hebt mij toch gezegd dat ik dan een pop kreeg. Ik zou er zoo graag, zoo graag een hebben, mama! Is het nog geen nieuwjaar?”

Dr. Dick richtte zich op en keek hulpeloos rond. Wat moest hij doen om aan het verlangen van het zieke kind te voldoen? 't Was vandaag de laatste dag des jaars; hij had er zelf niet eens aan gedacht, maar het arme schepseltje had hem er in haar koortsgloed aan herinnerd. De uren schenen geteld. Haar krachten waren ten naaste bij uitgeput, en den volgenden ochtend moest het oogenblik aanbreken dat over leven en dood besliste. Als dan het bewustzijn terugkeerde, als hij haar de pop in haar armen kon leggen, was er misschien nog hoop, weliswaar een zeer zwakke, maar het middel kon beproefd worden.

„Is het nog geen nieuwjaar?” herhaalde Nelly, „nog altijd niet?”

Toen Juffrouw Carson ontwaakte, vroeg dr. Dick haar om een pop.

De arme moeder kreeg de tranen in de oogen. „Ik kan er geen koopen. Een jaar lang heb ik haar al beloofd dat zij er met nieuwjaar een zou krijgen; toen kwamen wij hierheen en Nelly werd ziek. Ik dacht er niet meer aan, en daarbij, dokter — ik heb zelfs geen geld genoeg om behoorlijk voedsel te schaffen!”

Een half uur later ging dr. Dick naar *De roode Lamp* om zijn avondeten te gebruiken. 't Was er vol als altijd; zoodra hij evenwel binnentrad hielden alle gesprekken op, en deelnemend omringde men hem en vroeg naar de kleine.

't Regeerde buiten geweldig. Dr. Dick baande zich een weg door de hem omringenden en begaf zich naar den haard om zich te warmen.

„Morgenochtend zal er wel een beslissing komen; nu kan ik nog niets zeggen,” begon hij. Een oogenblik zweeg hij; daarop vroeg hij plotseling:

Jongens, is er onder jelui ook iemand die onmiddellijk naar Green Valley an rijden?"

Een doodsche stilte heerschte er op die vraag. Green Valley, de dichtst-bijgelegen stad, was een goede twintig mijlen verwijderd, en de wegen waren bijna onbegaanbaar. Reeds tweemaal was de post weggebleven. De riviertjes waren gezwollen, en op sommige plaatsen waadden de paarden tot aan de knieën door het water. Bovendien lag ergens op een plaats aan den weg een rooversbende, en was op den postwagen eenige dagen geleden geschoten.

Eindelijk zei een der mannen :

"Wij gingen allen gaarne, maar 'er is in het geheele kamp geen paard dat een volwassen man in één nacht heen- en terugbrengt. En Kid zal het wel niet durven wagen," voegde hij er aarzelend bij.

"Laat Kid voor zich zelf spreken!" klonk een jeugdige frissche stem, en een slanke knaap kwam op dr. Dick toe. "Wat moet er in Green Valley gebeuren?"

De dokter keek den spreker aan. De knaap kon hoogstens zeventien jaar oud zijn, en voor dien leeftijd was hij nog bijzonder smal en tenger. Op zekeren dag was hij plotseling in het kamp verschenen, en men nam algemeen aan dat hij ergens van zijn meester was weggelopen. Van den aanvang af was hij in de mijnen gaan werken en ook bij het spel liet hij zich niet onbetuigd, en bij beide scheen het geluk hem nogal gunstig te zijn. Hij noemde zich Ellis, maar de mannen hadden hem "Kid" gedoopt. Voor de kleine Nelly liep hij door een vuur. Sedert haar ziekte had hij bijna geen kaart aangeraakt, en in de laatste dagen had hij ze geheel en al laten rusten.

"Luister eens," zeide dr. Dick langzaam, en keek den knaap vast in de oogen — "misschien zal het wat helpen, misschien ook niet. Maar morgen is het Nieuwjaar, en het kleine meisje is tegen dien tijd een pop beloofd. Zelfs in haar ijvende koorts denkt zij daar nog aan. Zij spreekt er over en verlangt er vurig naar, en als de crisis komt en het bewustzijn terugkeert, kan de teleurstelling ernstige gevolgen hebben. En daarom dacht ik zoo — als wij een pop hadden — een groote pop — die wij haar konden laten zien — dat zou — misschien —"

De knaap draaide zich zonder een woord te spreken om en keek de vromdom hem staanden aan.

"Wie heeft er een paard?" vroeg hij. "Verschaft mij een goed paard in binnen drie minuten ben ik op weg."

"Ik heb er een! Ik ook — neem het mijne!" klonk het hem van alle anten tegemoet.

"Mijn paard is het beste uit het heele kamp!" riep een groote, herculisch gebouwde kerel, Slag geheeten; "ik ga 't onmiddellijk halen!" En hij verdween zonder antwoord af te wachten.

"Kid heeft geld noodig; in den zak getast, vrienden!" riep er een en ging met den hoed rond.

De muntstukjes vielen er bij menigte in. Toen de hoed aan den knaap werd overgereikt, gaf deze hem aan dr. Dick.

"Geeft u het aan Nelly's ouders," zeide hij, "die hebben het meer noodig dan ik. De pop zal ik zelf wel betalen." Zonder een enkel woord meer te zeggen snelde hij de deur uit. Slag stond reeds met het paard gereed, een mooi vurig dier, dat met den kop in den nek, met den voorpoot op den grond krabde.

„Als er ergens een paard is dat je in één nacht heen- en terugbrengt, zal dit het doen,” zeide hij met trots.

De goudgravers kwamen allen naar buiten, om den knaap te zien wegrijden. 't Was erg donker en de regen viel bij stroomen neer.

„Hou stroomopwaarts aan als je door de rivier gaat, Kid!” riep eender mannen, „wend vooral niet den kop stroomafwaarts.”

„Neem het dier aan den teugel, als je aan „de lange klip” komt,” riep een ander bezorgd; „de weg is daar erg steil, en je zoudt licht met het paard naar beneden kunnen storten.”

„Nancy kent iedere voetbreed wegs,” zei Slag op geruststellenden toon, „hij behoeft haar volstrekt niet te leiden.”

„Neem mijn wapen, Kid,” drong Whistler, een oude Schot, aan en stak hem een reusachtigen revolver toe.

„Veel te zwaar; vriendelijk dank; ik heb er zelf een. Adieu, jongens! Bij het aanbreken van den morgen ben ik terug — — als ik nog leef!”

Een geklap met de tong, en het vurige paard snelde met den jongeling door nacht en onweer heen. Zwijgend luisterden de mannen, tot het geluid der hoefslagen zich in het woud verloor.

II.

De jongste bediende van een grooten winkel in Green Valley was op het punt te sluiten. 't Was al over elven, en de laatste koopers hadden reeds lang den winkel verlaten. Een oogenblik stond de jonge man aan de deur en keek door den regen en de duisternis naar buiten.

Hij wilde juist weer naar binnen gaan, toen eenig gedruisch tot hem doordrong. Het volgend oogenblik onderscheidde hij het geluid van paardehoeven. Tot zijn groote verbazing hield onmiddellijk daarop een ruiter voor zijn deur stil, en steeg voor een der verlichte ramen af. Terwijl hij den teugel over een haak sloeg, riep hij den verblufften bediende toe:

„Geef mij de grootste en mooiste pop die ge hebt, maar gauw, wat!”

Werktuigelijk gehoorzaamde de aldus aangesprokene en staarde den ander verbaasd aan. Alles wat hij kon onderscheiden was een knaap of kleine man. Voor het overige was Kid van het hoofd tot de voeten met modder bedekt en hij bewoog zich eenigszins wankelend voorwaarts.

„Om 7 uur ben ik uit het kamp weggereden,” zeide hij toen hij de nieuwsgierige verbazing van den bediende bemerkte. „Ik zie er wel een beetje vuil uit, maar de wegen zijn heel slecht.”

„Uit het kamp? Een beetje vuil?” De bediende zette de doos die hij a voor den klant wilde neerzetten voorzichtig weer op haar plaats en keek den knaap met open mond aan.

„Ja bij het aanbreken van den dag moet ik weer in het kamp terug zijn. Haast u dus wat en geef mij de grootste en mooiste pop die ge hebt. Zij is voor een klein meisje dat op sterven ligt, en dokter Dick meent dat men haar misschien kan redden, wanneer ik vroeg genoeg met de pop terugkom. Pak haar zorgvuldig in en maak dan het pakket onder mijn geoliede jas vast.

De verbaasde bediende liet hem een stuk of drie dozen met poppen zien. De grootste en mooiste, keurig aangekleed, kon de oogen open en toe doen en „papa” en „mama” zeggen.

„Deze moet ik hebben,” verklaarde Kid. „Pak haar goed in.”

„Maar ze kost 15 dollars.”

„Voor mijn part kost ze er 50!” zei Kid onverschillig. „Haast u wat!” Daarop tastte hij met zijn bemodderde hand onder zijn jas, haalde een sterk leeren zakje te voorschijn en wierp eenige goudstukken op de toonbank.

Nu maakte de verkooper zich gereed het pak behoorlijk op Kid's rug te bevestigen.

„Je bent nog maar een jongen!” riep hij verbaasd en keek Kid nog eens aan

„Daarom heb ik dezen rit ook kunnen doen,” antwoordde deze, „een volwassen man was voor het paard te zwaar geweest.”

„Zijn de riviertjes sterk gewassen? Moet je ze overzwemmen?”

„Driemaal. Op den terugtocht zullen ze nog hooger gewassen zijn. Maak het pak wat hooger vast. Zoo is 't goed. Goeden nacht!”

„Halt!” riep de ander: „hier, neem dit mee voor het kleine meisje, en van harte wensch ik haar beterschap.” Hij was naar een sieradenkastje gegaan en had er een schitterende broche met twee aardige oorbelletjes uitgenomen. Kid stak ze dankbaar bij zich. Toen snelde hij naar buiten en slingerde zich op het paard. Een oogenblik later galopeerde hij de straat af, en bevond zich weder in de duisternis, die hem van het kleine wezentje scheidde, dat thans in Sandy Carson's hut met den dood lag te worstelen.

In gedachten zag hij het doodsbleeke gezichtje voor zich, en dat riep hem weer in herinnering terug het gelaat van zijn eigen zusje Nelly, daar ver in het Oosten, die hij in twee jaren niet had gezien. Hij had haar hartstochtelijk liefgehad, maar die liefde had toch niet kunnen verhinderen dat hij zich met slecht gezelschap had afgegeven, en toen zijn vader hem daarover ernstig had onderhouden, had hij in arren moede het ouderlijk huis verlaten en was naar Alaska vertrokken. Eerst had hij een jaar lang in een ander kamp gewerkt en met afwisselend geluk. In dit kamp had hij zich aan Nelly leeren hechten, en gedurende haar ziekte had hij het spel bijna geheel laten varen. De gedachte dat zij sterven zou was hem onverdragelijk, en onophoudelijk spoorde hij *Nancy* aan. Van Green Valley af was de weg eerst tamelijk goed en zij kwamen flink vooruit. Toen zij evenwel het bosch ingingen werd de weg voortdurend slechter. Kid zag zich gedwongen langzamer te rijden, wijl het dier eerst den weg moest zoeken. Een mijl verder was een snelle stroom, dien zij een paar uren te voren slechts met moeite waren overgekomen. Daar het water nog voortdurend steeg, wilde de knaap er zoo spoedig mogelijk overgaan. De duisternis was zóó groot dat hij zich geheel aan zijn paard moest toevertrouwen. Het trouwe dier hield moedig vol; dan wendde het zich naar rechts, dan naar links; instinctmatig scheen het den rechten weg te kunnen vinden.

Lang voor zij den stroom hadden bereikt hoorden zij reeds het bruisen van het water.

„'t Zal een moeilijk stuk werk worden, *Nancy*,” mompelde Kid, „maar we zullen den moed niet laten zinken.”

Geen hand voor oogen was te zien. Plotseling werden Kid's kleeren weer nat, en aan het rijzen en dalen van het dier bemerkte hij dat zij zich reeds in den stroom bevonden.

„Kop op, *Nancy*, kop op, mijn wakker dier!”

Hij gevoelde hoe het paard met alle inspanning werkte, maar het was hem niet mogelijk te zien of zij den anderen oever naderden. Toen

scheen het hem als hadden zij het volle water achter zich en doemde de oever op. Als het een punt was waar rotsen den oever begrensden, dan waren zij verloren. Daar sloeg hem een tak in het gezicht. Gelukkig, dat was het woud! Op hetzelfde oogenblik hield het paard met zwemmen op.

Blijkbaar begaven het de krachten. Doch neen, Kid voelde hoe het met de pooten sloeg en blijkbaar een steun zocht. Thans hadden zij den oever bereikt. Met groote moeite klom het dier tegen den vettigen, slijkerigen oever op. Kid hield zich aan de manen van het paard vast, en na eenigen tijd, die hem intusschen een eeuwigheid toescheen, hadden zij den vasten grond weer onder de voeten. Uit de takken die hem opnieuw in het gezicht sloegen, maakte hij op dat thans het woud was bereikt, en even later waren zij op den goeden weg.

„Beste *Nancy*,” fluisterde hij, en klopte het dier liefkozend op den hals, „goeie, brave, dappere *Nancy*!”

De volgende vijf mijlen werden zonder hindernis afgelegd. Toen moesten zij den tweeden stroom over, die evenwel niet zooveel moeilijkheden opleverde als de eerste. Even later bereikten zij de plaats waar onlangs de postwagen was geplunderd. Kid dacht evenwel aan geen gevaar: in zulk een afschuwelijken nacht zou niemand zijn woning verlaten. De weg, die nu klom, was door de gladheid moeilijk begaanbaar; het paard vorderde slechts langzaam. Toen de straat was bereikt, ging het weer in galop verder.

De hemel was thans een beetje opgeklaard, de regen had opgehouden. Misschien beloofde dat nog een mooien morgen.

Plotseling begon het paard te snuiven en te steigeren, en deed zulk een onverwachten zijsprong, dat de knaap er bijna was afgetuimeld. Het hart stond hem stil van schrik, toen hij doffe menschelijke stemmen en den gebiedenden uitroep: „halt!” hoorde.

Hij meende vlak voor *Nancy's* kop den omtrek van een menschelijke gestalte te zien. „Laat los, schurk!” riep hij, en klemde de voeten in de zijde van het dier. Een onderdrukte vloek als van iemand die omver werd geworpen weerklonk, en het paard snelde als een stormwind voort. Even later hoorde hij hoefgetrappel achter zich — zij werden vervolgd.

De nacht was helderder geworden, en de regen had thans nagenoeg geheel opgehouden. Zij bevonden zich nu op de vrije vlakte, en de knaap wist dat zijn gestalte zich duidelijk tegen den horizon afteekende.

„Goeie *Nancy*, beste *Nancy*,” zeide hij telkens, het dier voortdurend tot grooter spoed aanzettend. „Wij moeten die halsafsnijders zien voor te blijven, wij moeten Nelly haar pop brengen. Dan kom je in den warmen stal, *Nancy*. En je kunt het! Onze Lieve Heer zal je bijstaan, *Nancy*. O, goede God, als ge *Nancy* helpt om aan onze vervolgers te ontkomen, beloof ik U een beter mensch te zullen worden. Ik zal naar huis schrijven en nooit weer een kaart aanraken. Help *Nancy* toch, lieve God, dat we tijdig met Nelly's pop aankomen!”

Telkens en telkens herhaalde hij deze woorden, en eindelijk meende hij te bespeuren dat zij op zijn vervolgers wonnen. Tot aan den derden stroom was het nog een mijl. Als het hun gelukte dien over te komen, waren zij gered. De vervolgers zouden het waarschijnlijk niet wagen er over te gaan.

„'t Zal gaan, *Nancy*; 't zal gaan,” mompelde hij. Daar knalden plotseling twee schoten achter elkaar. Een oogenblik voelde Kid een stekende pijn in den arm: toen werd deze zwaar en stijf.

„*Nancy*, o *Nancy*, ze hebben mij geraakt!” steunde hij, „die lafaards hebben op mij geschoten!”

Toen de schoten knalden, had het paard een wilden sprong gemaakt, en daarop was het in razende vaart voortgesneld.

„Houd het uit *Nancy*, houd het uit! Zoo lang ik kan blijf ik bij je,” mompelde Kid. „O, God, help mij dat ik niet val!”

III.

Eenige honderd meters van *De roode Lump* verwijderd, op den weg naar Green Valley, stond de hut van de Carsons. Voor deze kleine woning stonden thans een aantal mannen. Zij wachtten. Zij wachtten op het aanbrenken van den dag; zij wachtten op het woord dat het vonnis zou uitspreken over het doodzieke kind; zij wachtten op den hoefslag van het paard die misschien redding zou beteekenen.

’t Regeende al langen tijd niet meer en de morgen begon aan te breken. Als dr. Dick zich maar een oogenblik vertoonde, hingen zij aan zijn lippen. Van tijd tot tijd stond er een op en ging tot aan den rand van het bosch om met gespannen aandacht te luisteren; dan keerde hij zwijgend terug en schudde het hoofd ontkennend, als antwoord op de vragende blikken der anderen.

„Nu moet hij aanstonds terugkeeren,” zeide Slag, die den geheelen nacht niets had gezegd. „De wegen zijn vreeselijk slecht, maar hij en *Nancy* zullen wel het uiterste hebben beproefd, ook bij de stroomen, als die niet te sterk zijn geweest.”

Dat was de eerste toespeling op een mogelijke mislukking — in stilte had ieder al hetzelfde gedacht.

Een sombere stemming maakte zich van de groep meester. Thans trad dr. Dick naar buiten. „Zoo aanstonds wordt zij wakker,” zeide hij. „Als Kid nu maar niet te laat komt!”

Aller zenuwen waren tot het uiterste gespannen; ieder staarde angstig door de schemering in de verte. Plotseling klonk aan de grens van het woud een luide kreet. Hij werd geuit door de twee mannen, die weer waren gaan kijken en luisteren.

„Hij komt!” riepen zij, „wij hooren de hoefslagen!”

De anderen sprongen op en luisterden eveneens. Uit de verte, ergens in het woud, weerklonken hoefslagen. Slag drong naar voren.

„’t Is *Nancy*!” riep hij verheugd. „Ik ken haar gang!”

Hard loopend keerden de beiden mannen terug; achter hen kwam het paard. Voor zijn meester hield het stil. Bedekt met modder en schuim stond het daar, met wijd geopende neusgaten en wild slaande flanken, en op zijn rug lag iets dat even vuil was.

„Kid, Kid!” riep Whister en schudde hem heen en weer. „Slaap-je? Breng je de pop mee?”

Geen antwoord. Toen zagen zij dat zijn handen aan het zadel waren vastgesnoerd. Zij maakten hem haastig los, deden hem zijn jas uit en vonden de doos. Onmiddellijk liep de dokter er mee naar binnen.

Een oogenblik later kwam hij weer naar buiten. „Er zitten bloedvlekken op,” zeide hij, „de jongen is zeker gewond.”

In de morgenschemering knielde hij op den grond en legde het oor op de borst van den knaap.

„Draagt hem naar *De roode Lamp*,” gebood hij, „gauw wat!”
Whister nam de slanke gestalte op zijn armen en droeg hem als een kind naar binnen.

Drie uren later scheen een heldere winterzon naar binnen in het vertrek waar Kid lag. Dr. Dick boog zich over hem heen, en een zwijgende menigte wachtte buiten en gluurde door de geopende deur.

Toen de knaap de oogen opende, wist hij eerst niet waar hij zich bevond. Eindelijk vroeg hij met matte stem: „Ben ik nog vroeg genoeg gekomen, dokter? Was de pop goed — en zal zij — zal zij beter worden?”

„Ja, mijn jongen. Jij hebt haar gered. Zij zal weer gezond worden, en jij, Kid, zult er ook wel gauw weer bovenop zijn. God moge je zegenen!”
En allen die buiten stonden herhaalden deze woorden. X..

Deze geschiedenis uit het leven van ruwe menschen als de gouddelvers wel eens zijn, doet mij denken aan de volgende anecdote:

In zoo'n delverskamp, bestaande uit enkel mannen en één pas aangekomen getrouwd paar dat een zuigeling had, kwam eens een reizend gezelschap een concert geven. Iedereen ging er heen, ook het echtpaar met den slapenden zuigeling. Midden in een mooi stuk begon deze luidkeels te schreeuwen. Toen gebood het publiek stilte — aan de muzikanten, totdat de kleine schreeuwer *zijn* stukje ten einde zou hebben gebracht. Want dat was de schoonste muziek, zeiden zij, en die hadden zij in zoo lang niet gehoord! N.

Verdwaald in het Bosch.

Een Vertelling uit het Binnenland van Australië.

Wij waren voor een paar weken de gasten van zekeren heer Williamson, een rijk grondeigenaar in het binnenland van Australië. Zijn bezittingen waren zeer uitgestrekt en grensden aan de eene zij aan een onmetelijk, echt Australisch woud.

Een Australisch woud! Men kan er zich ternauwernood een voorstelling van maken. Mijlen en mijlen ver boomen en niets dan boomen van allerlei soort, zonder orde of regelmaat door elkander staande. Wee dengene die er zich in waagt, zonder voorzien te zijn van de middelen om zich te oriënteeren! Hij is reddeloos verloren.

We praatten over alles en nog wat en in een zeer opgeruimde stemming.

Eensklaps hoorden wij den hoefslag van een paard. Door de geopende deur der veranda zagen wij een jongen man die van zijn paard sprong, het vastbond aan een der boomen, en daarop naar ons toekwam. 't Was iemand van krachtige gestalte en met een gunstig gelaat.

„Dat is een der zonen van mijn buurman, den ouden Connelly, die daar ginds heel in de verte woont,” zei Williamson, met zijn vinger naar het Oosten wijzend. „Wat komt die doen?”

„Zoo Bob,” riep hij vriendschappelijk den binnenkomende de hand toestekende, „het doet me genoegen je te zien. Gaat het thuis goed? Je zult wel honger en dorst hebben na zoo'n langen rit; wat mag ik je laten geven?”

„Dank u, niets, mijnheer Williamson', was het antwoord, „ik heb haast. Vader laat u groeten, en verzoekt u hem Jim te willen leenen. Onze kleine Lilly is in het bosch verdwaald!"

Een huivering voer ons allen bij die mededeeling door de leden. Het arme zesjarige meisje verdwaald in het onmetelijke woud! Veroordeeld alzoo, tenzij een wonder geschiedde, om een langzamen, vreeselijken dood te sterven!

„De kleine Lilly verdwaald!" riep de Heer Williamson; „maar jongen, hoe is dat mogelijk! Hoe is dat gebeurd?"

„Wij missen haar sinds gistermorgen," was het antwoord. 't Werd schijnbaar kalm gegeven, maar een hevige snik, dien hij niet vermocht te onderdrukken, gaf genoegzaam te kennen wat er omging bij den jongen man. „Een van onze koeien ontbrak bij het melken, en moeder stuurde Lilly uit, zooals wel meer gebeurde, om te gaan zien waar de koe bleef. De koe kwam na een poos te voorschijn, maar onze lieve Lilly hebben wij niet meer gezien."

„Maar jullie hebt haar toch dadelijk gemist?" zei onze gastheer.

„Jawel, mijnheer, maar moeder hechtte er zoo gauw niet aan, want het gebeurde dikwijls dat zij een heelen voormiddag achter ons huis bleef spelen. Maar toen zij na een paar uur niet voor den dag kwam en nergens te zien was, werd moeder ongerust en ging naar vader, die met mij en mijn broer zoo wat een halve mijl ver van onze woning aan het werk was. Vader schrok vreeselijk, en zei dadelijk dat het een ernstig geval was. Onmiddellijk stegen wij te paard en doorkruisten tot het invallen van den nacht den ganschen omtrek, zonder een spoor van het kind te vinden. Nu zijn vader en mijn broer weer aan het zoeken gegaan, en kom ik uit vader's naam u verzoeken of gij ons den ouden Jim wilt leenen. Want zonder eenigen twijfel is ons zusje het bosch ingeloopt en daar verdwaald, en niemand buiten Jim is misschien nog in staat haar terug te vinden."

„Natuurlijk, natuurlijk zal je Jim hebben en ons er bij," was het goedhartige antwoord. „We zullen niet rusten voordat we het arme kind terughebben."

Op last van onzen gastheer worden onmiddellijk de noodige paarden gezadeld, een kameel met levensmiddelen en water beladen en aan Jim, die niet ver van het huis aan het werk was, gezegd dat hij mede moest, want dat men zijn dienst als spoorzoeker noodig had. Hij kwam aanstonds naar ons toelopen, grinnekend van plezier, en blijkbaar gestreeld door de wetenschap dat hij op dit oogenblik een man van gewicht was.

Jim, — eigenlijk heette hij Jimmy — een oude arbeider van den heer Williamson, was een Australisch inboorling, en zooals alle leden van dat lagere menschenras, afschuwelijk leelijk. Zijn platte neus, kleine oogen en verwarde haarbos, zijn broedmager lichaam, waarvan het zwarte vervuilde vel, evenals de huid van een rhinoceros, in plooiën afhing, en dat gedragen werd door een paar beenen die wel talhouten leken, gaven hem een afzichtelijk, terugstootend voorkomen. Maar onder dat onbehagelijke uiterlijk klopte een warm trouw hart, en ongelooflijk was het, zooals zijn meester ons mededeelde, waartoe hij al niet geschikt was. Van alle markten was hij thuis.

Voorals spoorzoeker had hij zijns gelijke niet. Meer dan een dozijn menschen reeds, die in het bosch waren verdwaald geraakt, had hij weten

terug te vinden en het leven gered. Hoe hij het aanlegde om uit de geringste teekenen en schijnbaar nietszeggende aanduidingen zijn slotsom op te maken, begreep niemand. Maar een feit was het, dat hij nog menigmaal wist te slagen, ook nadat de speur- of bloedhonden het spoor waren bijster geraakt.

Het was een lange, eentonige rit naar het huis van den ouden Connelly, en toch was die rit nog maar de inleiding tot onzen eigenlijken onderzoekstocht. Onderweg deed Williamson ons allerlei verhalen omtrent het bosch. Er waren er onder van huiveringwekkenden aard.

Wij bereikten eindelijk de woning van Connelly en troffen zijn troosteloze vrouw alleen aan. Hij zelf was nog altijd bezig den omtrek te doorkruisen. Spoedig werd het donker, en daar er voor ons allen geen plaats was in het huis, brachten wij den nacht buiten door, gewikkeld in onze dekens en liggend op den grond. Maar dat was lang niet onaangenaam, want in tegenstelling van de groote daghitte bracht de nacht heerlijke koelte aan.

's Morgens vroeg kwam Connelly bij ons. Hij vertelde ons dat hij tot diep in den nacht zijn nasporingen had voortgezet, maar helaas ten eenemale vruchteloos. „Het arme kind,” jammerde hij, „is nu reeds twee dagen en twee nachten in het bosch zonder eten of drinken! Als het niet reeds van gebrek is omgekomen, zal het wel door de wilde honden verslonden zijn.”

Wij deelden zijn vrees en konden weinig tot zijn bemoediging zeggen.

Op eens hoorden wij een luid „kioe!” — de gewone kreet der inboorlingen wanneer iets hun opmerkzaamheid trekt. Opziende, zagen wij Jim bij een grooten alleenstaande eucalyptusboom. In de eerste morgenschemering was hij er reeds op uitgegaan, had in steeds wijder kringen rondom de woning geloopt, en stond nu dansend en springend bij den eucalyptusboom. Naar zijn gebaren te oordeelen, moest hij iets heel bijzonders hebben ontdekt.

Wij liepen naar hem toe. „Picaninny, him sit here!” schreeuwde Jim in zijn gebroken Engelsch ons toe. „Hier heeft het kind gezeten!” wilde hij zeggen. En zoo was het ook. Uit een hoop eucalyptusbladeren stak het eind van een kettinkje of kransje van bladstelen, zooals kinderen onder elke hemelstreek die plegen te vervaardigen.

Zoo leverde Jim de eerste proeve van zijn wonderlijke begaafdheid. Maar daar bleef het niet bij. Blijkbaar was het kind al spelende het bosch ingeloopt, want Jim volgde nu een voor ons volslagen onzichtbaar maar voor hem zeer duidelijk spoor, en raapte al voortlopend van tijd tot tijd een steeltje van den grond, daarbij telkens met opgewondenheid rôepend: „Picaninny lose leaf” (het kind verloor een blaadje)!

Wij drongen nu het bosch in. Langzaam maar zeker volgde Jim het voor ons onzichtbare spoor. Een steentje dat ter zijde was gerold, een blad dat er eenigszins anders uitzag dan gewoonlijk, een geringe indruk op den grond, niets ontging aan zijn scherp blik. Zijn oogen gingen rechts en links. Ook zijn gehoor, zelfs zijn reuk scheen hem dienst te bewijzen. Al zijn waarnemingsvermogens waren bij hem onafgebroken in volle werking.

Op eens stiet hij weder zijn „kioe!” uit, en wees ons op een klein vlokje roode wol dat aan den bast van een gomboom hing. 't Was bijkans onzicht

baar, ook toen wij er vlak bijstonden, maar Jim had het opgemerkt, en maakte de juiste gevolgtrekking dat de kleine Lilly hier tegen den boom had staan leunen, en dat, toen zij verder ging, een pluusje van haar jurk aan den ruwen bast was blijven hangen. Het leed geen twijfel of wij waren op den goeden weg.

Nu verzocht Jim ons een poosje rustig te blijven zitten en te wachten tot hij terugkwam.

Na een uur tijds kwam hij terug, maar met een ontsteld gezicht, terwijl hij een geluid liet hooren dat zoowat het midden hield tusschen brullen en huilen.

„Wat scheelt er aan, Jim?” vroeg de Heer Williamson. „Waarom huil je zoo? Is het kind dood?”

„Big road” (grootte weg), antwoordde Jim, terwijl hij, voortgaande met huilen, met den vinger Westwaarts wees.

De Heer Williamson maakte ons Jim's bedoeling duidelijk.

„Eenige mijlen van hier, in de richting die Jim aanwees, ligt een weg waarlangs een paar keer in het jaar duizenden runderen en millioenen schapen uit het binnenland naar de groote marktplaatsen aan zee, Sydney en Melbourne, worden gedreven. Nu heeft Jim door het bosch het spoor van Lilly kunnen volgen; het is hem gebleken, dat zij uit het bosch den weg is opgegaan, maar hij ziet geen kans, om op den weg waar duizenden en duizenden dieren de indrukken hunner pooten hebben achtergelaten, eenig spoor van Lilly meer te ontdekken. Daerom huilt hij zoo, van droefheid omdat hij geen kans meer ziet om het kind te redden, van woede uft gekwetste eigenliefde, omdat het voor den eersten keer zal zijn, dat hij iemand die verdwaald was niet kan terugvinden.”

„Maar komaan,” vervolgde Williamson, „we geven de zaak, hoe hopeloos zij er thans uitziet, nog niet op. Het beste zal wel zijn dat we dwars door het bosch, in de richting door Jim aangegeven, ons naar den weg begeven. Twee onzer rijden dan te paard een paar uur ver den weg rechts op, twee anderen links, terwijl de overigen met Jim langs den zoom van het bosch blijven wachten tot wij terugkomen. Is de kleine Lilly, het bosch verlatend, den weg blijven volgen en niet weder het bosch ingegaan, dan moeten wij haar hier of daar op den weg inhalen.”

Zoo gezegd, zoo gedaan.

Vier, vijf uren verliepen voor ons in angstige spanning. Eindelijk kwamen de uitgezonden ruiters terug, maar — zonder Lilly.

Ieder onzer hield zich thans overtuigd, dat het arme kind voor goed verloren was. De nacht viel in; wij legden ons op den grond ter ruste neder, maar niemand kon slapen. Jim hoorden wij onafgebroken steunen en zuchten. Door onrust verteerd sprong hij nu en dan op, om bij het heldere maanlicht in het bosch te gaan dwalen.

Dien nacht zal ik nimmer vergeten.

Het zal zoowat drie uur geweest zijn toen wij door een veel malen herhaald „kioe!” werden opgeschrikt.

Op het geluid af liepen wij een eind den weg op en toen het bosch in. En daar zagen wij Jim.... Hij zwaaide een klein voorwerp heen en weder, dat hij van tijd tot tijd in de hoogste opgewondenheid tegen borst en mond hield en onophoudelijk kuste.

Het was een kinderschoen. Een schoentje van Lilly! Goddank! het spoor

was teruggevonden, dank zij de rusteloosheid en de scherpzinnigheid van den goeden Jim.

Toch durfden wij nog nauwelijks hopen. Zoo'n jong, teer kind! Drie volle dagen zonder eten of drinken! Drie volle dagen in de brandende hitte en volslagen eenzaamheid. Als het nog niet bezwaken was, dan moest het einde toch zeer nabij zijn. Geen minuut was te verliezen.

Gelukkig stelde het heldere maanlicht Jim in staat zijn nasporingen onmiddellijk voort te zetten. Het scheen of zijn krachten verdubbeld waren. Zijn opgewondenheid was niet te beschrijven. Kuchend en snuivend liep hij voort, onafgebroken met zijn scherp blik naar alle zijden den grond beziend.

Op die manier waren wij weder een mijl diep het bosch ingedrongen, toen Jim opeens een luide jubelkreet uitstiet. Hij had het tweedeschoentje ontdekt!

Van dat oogenblik was hij blijkbaar volkomen zeker van zijn zaak. Op een gestadig draffe liep hij voort, van tijd tot tijd een tevreden geknor of gebrom uitstootend. Eindelijk hield hij stil op een plek waar eenig grasgewas stond. De bovenste punten waren afgetrokken. Dat moest Lilly hebben gedaan; een dier zou de sprieten geheel hebben opgevreten. Blijkbaar had zij, door de eindjes gras in haar mondje te steken, eenigszins tegemoet willen komen aan den honger en den dorst die haar kwelden. Die veronderstelling werd bevestigd doordien hier en daar weder uitgespuwde stukjes gras op den grond lagen.

Met nieuwen moed werden wij thans vervuld. Alles pleitte er voor dat wij het kind zouden terugvinden. Maar hoe, dood of levend? Dat zou de uitkomst nog moeten leeren!

Nog een paar mijlen liepen wij door. Op eens keerde Jim zich haastig om en terwijl zijn gelaat van verrukking straalde, huilen en lachen zich bij hem afwisselden, wees hij ons naar een opening in het bosch op een paar honderd pas afstand, waar wij het arme kind ontdekten.

Groote ontroering maakte zich van ons meester. Om het kind niet te doen verschrikken, liepen wij met bedaarden tred naar hem toe.

Daar zat ze, de lieve Lilly, blijkbaar uitgeput en leunend tegen een boom. De handjes lagen gevouwen op haar schoot, en haar hoofdje hing tegen den rechterschouder. Uit alles was te bespeuren dat zij het niet lang meer zou hebben uitgehouden, en wij dankten God in stilte dat wij nog juist bijtijds waren gekomen.

Nader komend, zagen wij hoe haar oogjes van koortsgloed schitterden en haar lipjes een bijkans onhoorbaar „mama, mama,” deden hooren.

Connelly, met moeite zijn aandoeningen beheerschend, ging naar haar toe, bedaard alsof hij pas uit zijn woning kwam.

„Wil je niet mee naar huis gaan, liefje?” vroeg hij zoo kalm mogelijk.

„Ja, papa,” fluisterde de kleine. „Ach! breng me toch bij moete!” Toen vielen haar oogjes dicht.

Nu konden wij mannen toch niet langer onze tranen weerhouden.

Connelly barstte in zacht snikken uit, terwijl Jim niet anders deed dan van plezier in de handen wrijven.

Een versch geklopt ei met suiker, en enkele druppels wijn — iets anders hadden wij niet — bij tusschenpoozen toegediend, wekten de levensgeesten der kleine Lilly weder op, en binnen eenige uren was zij in zoover hersteld dat zij op kinderlijke manier de bijzonderheden van haar lange

wandeling begon te vertellen, en hoe angstig zij geworden was toen zij den weg naar huis niet meer kon terugvinden.

Niet te beschrijven is de vreugde van Connelly's vrouw, toen zij haar man met het kind op den arm terugzag.

Jim had zich door dat alles een nieuwe eerekroon verworven. Zoowel van Connelly als van den heer Williamson kreeg hij een rijke belooning, en wijd en zijd werd zijn roem zoo mogelijk nog verhoogd als de bekwaamste van alle spoorzoekers.

Y.

De tien Regels van Jefferson.

1. Stel niet uit tot morgen, wat ge heden doen kunt.
2. Gebruik nooit iemand anders voor wat ge zelf doen kunt.
3. Geef geen geld uit vóór ge het verdiend hebt.
4. Koop nooit iets dat u tot niets nut is, onder voorwendsel dat het goedkoop is.
5. Ijdelheid en hoogmoed kosten ons meer dan honger, dorst en koude.
6. Zelden zal het ons berouwen te weinig te hebben gegeten.
7. Niets is vermoeiend zoo we het van ganscher harte doen.
8. Hoeveel verdriet hebben we gehad, van ongelukken die nimmer zijn gebeurd!
9. Neem altijd alles van de beste zijde op.
10. Als ge driftig zijt, tel dan eerst tot tien vóór ge begint te spreken, en zijt ge woedend, tel dan eerst tot honderd.

Gelegenheden.

Hij die wacht op gelegenheden, is bezig gelegenheden te verspillen. Terwijl hij uitkijkt of er ook komen, ziet hij over het hoofd die welke er zijn. Wachten op een bijzondere gelegenheid, maakt onbekwaam om haar te gebruiken als zij komt. Door vandaag uw plicht te doen, maakt ge u klaar om morgen uw plicht te doen.

TH. SECKER.

Hoe andere Volken Brood bakken.

In de meest afgelegen streken van Zweden bakken de menschen hun roggebrood tweemaal 's jaars en leggen het op stapels, zoodat het zoo hard als steen wordt, Verder naar het Noorden nog wordt het brood bereid van gerst en haver. In Lapland eet men haver met het binnenste gedeelte van den pijnappel. Men mengt een en ander door elkaar, maakt er dan lange, vlakke koeken van en laat het zachtjes bakken. De IJslander haalt het IJslandsch mos van de rotsen, maalt het heel fijn, en gebruikt het om er brood of pudding van te maken.

In sommige streken van Siberië, China en andere Oostersche landen, wordt van boekweit een zeer smakelijk brood bereid. In Italië worden hier en daar kastanjes gekookt, tot meel gemalen en dan tot brood gebakken. Verschillende soorten van gerst worden tot het bereiden van brood gebruikt in Indië, Egypte, Arabië en Klein-Azië. Rijstbrood wordt veel gegeten door de Chineezers, de Japanners en een groot deel van de be-

woners van Indië. In Perzië wordt veel brood bereid van rijstbloem en melk. Het „hongerbrood” van Armenië wordt bereid uit klaverzaad, vlas- of lijnzaadmeel, gemengd met eetbaar gras.

Verschillende Bedden.

De mensch brengt een derde gedeelte van zijn leven slapende door, en dus is het geen wonder dat aan zijn bed veel zorg en kosten worden besteed. Maar er is ook in dit opzicht veel verschil bij de onderscheiden volken.

Her Duitsche, dikwijls veel te dikke en zware veerenbed, kan niet bepaald als het ideaal van een legerstede worden beschouwd.

In Engeland en Amerika gebruikt men sinds lang in plaats daarvan de veel gezondere matras met één deken, en bij grootere koude meer.

De Fransche bedden zijn dikwijls zóó kort, dat het voor een ietwat grooten vreemdeling een groote kunst is, zich zoo ineen te krommen dat hij er eenigszins in past.

In Noorwegen zijn de bedden zoodanig ingericht, dat zij overdag verstopt zijn en tegen den nacht te voorschijn worden gehaald. Men vindt daar dikwijls tamelijk harde sofa's, welke door het uittrekken van het ondergedeelte, dat een soort van kast is, als bed gebruikt kunnen worden.

In Zuid- en Midden-Amerika worden het meest hangmatten gebruikt. De Indianen van Guatemala vlechten hangmatten van gras, en weten die zeer fraai te kleuren.

In Japan spreidt men het bed op den vloer door matten daarop te leggen, met een houten steunsel voor het hoofd er bij, hetgeen ieder Europeaan een vreeselijk martelwerktuig vindt.

De Chineezen gebruiken lage, dikwijls kunstvaardig gesneden ledikanten, met matrassen en matten als dek. 's Winters slapen zij in dikke met watten gevoerde kleederen.

Niemand maakt het zich zóó gemakkelijk met zijn slaapstede als de Neger. Hij rolt zich als een kat ineen, en slaapt rustig waar hij maar een plaats vindt om zich neder te leggen.

Een lastige Operatie.

Een bewoner van den dierentuin te New-York, een reusachtige olifant, draagt den naam van „Big Tom” (grootte Tom). Hij heeft om zijn woestheid en zijn kolossalen eetlust den bijnaam van „menseneter” gekregen. Sedert eenigen tijd was Big Tom ten prooi aan een koortsachtige opgewondenheid; hij liep onophoudelijk heen en weër, deed den grond onder zijn reusachtige pooten daveren, sloeg met zijn slurf tegen de tralies, en stootte zulke afschuwelijke kreten uit, dat de apen in een naburige kooi van schrik sidderden. Zijn oppasser maakte uit deze verschijnselen op, dat Big Tom aan kiespijn leed. Men liet den tandarts komen — er schijnt in New-York een geneesheer aan het Museum te zijn verbonden — die de kaak van zijn patiënt onderzocht. De oppasser had zich niet vergist. De kwaadaardige „wolf”, die niets ontziet, valt zelfs olifanten aan; hij had een kies uitgehold, de zenuw ontbloot en het tandvleesch ontstoken. Wat te doen! Trekken of genezen! Het eerste zou het beste zijn, maar ook het moeilijkste, daar het een groote spierkracht vereischte. De tandarts besloot de kies te plombeeren. Ten gevolge van den oorlog in Transvaal kon hij het niet

net goud doen, daar dit te duur was, zoodat hij zich met lood moest tevreden stellen. Nu moest de operatie nog uitgevoerd worden. Vier mannen wierpen den lijdenden dikhuid op den grond, bonden zijn pooten en zijn slurf vast en hielden zijn muil met touwen open. In dien gapenden afgrond zag men de zieke kies, die geheel blauw was en een groote donkere opening vertoonde. De tandarts haalde er zorgvuldig de onzuiverheden uit, en bestreek den bodem met een spons, die in een zuiverende vloeistof gedrenkt was; vervolgens vulde hij de kies met een groote hoeveelheid amalgama, die er met zware hamerslagen in gebracht werden.

Big Tom onderging de operatie met een geduld, dat men niet van zijn woest karakter verwacht had; hij slaakte nauwelijks eenige kreten van pijn. Men zou zeggen dat het verstandige dier begreep, dat men hem voor zijn eigen bestwil pijn liet lijden. Toen de operatie geëindigd was, beloonde hij den dokter „met een blik vol dankbaarheid.”

De groene Kleur van den Nijl en haar Oorzaken.

Dit onderwerp wordt behandeld in een belangrijk klein artikel van een Fransch tijdschrift. Elk jaar ziet men bij Kairo in de laatste week van Juni de wateren van den Nijl een diep-groene kleur aannemen; dat is een teeken, dat de stroom zijn laagsten waterstand overwonnen heeft en een nieuwe stijging tegemoet gaat.

Deze kleur wordt teweeegebracht door microscopisch kleine levende wezens die zich boven Wadi Halfa in stilstaande plassen ontwikkelen, die gedurende de Nijl-overstromingen aan beide kanten van den oever zijn gevormd. Wanneer nu het water van den stroom weder begint te stijgen en zich met deze organismen doorwoekerde plassen vereenigt, dan geraken de wezentjes in fabelachtige hoeveelheid in den stroom, en drijven zoodoende opwaarts.

Eerst blijft de groene massa aan de oppervlakte van het water, dat er als met gaas door bedekt wordt; in de cataracten (grote watervallen) wordt zij evenwel zoo door elkander gehaspeld, dat zij zich met alle leelen van het water vermengd.

De massa van het groene wier is zoo groot, dat in den zomer van het vorige jaar bijv. de geheele rivier van Kelabschen tot Kairo, over een engte van 900 Kilom., volkomen groen gekleurd was.

Deze groene massa gelijkt op een langen sleep van plantenstoffen, die in het begin of in 'tmidden van de maand Juni van Wadi Halfa opbreekt, en na veertien dagen met de spits Kairo bereikt, terwijl het andere eind zich dan in de buurt van Kelabschen bevindt.

Tien of twaaf dagen later ligt het einde boven Sioet, terwijl de spits aan de beide groote mondingsarmen van den Nijl gekomen, en reeds tot aan de delta bij Damiette en Rosette geraakt is.

Deze wezentjes zijn allen van microscopische nietigheid, en behooren volgens de nieuwste onderzoekingen tot een groot aantal soorten. De wezentjes zijn zeer eenvoudig van bouw, doch zeer verschillend van vorm.

De „groene Nijl” is voor zijn buurtschap een oorzaak van onaangenaamheid, want zijn anders bruikbaar water verspreidt dan een weinig aangename lucht om zich heen.

Die zoete Pop!

Vierjarig meisje tegen een pop, die gevallen is en overal zemelensporen achterlaat: Zoete Truus, huil maar niet: Ik ben heelemaal niet boos, want ik zie meteen (op de zemelen wijzend) hoe gehoorzaam je geweest bent, en hoe mooi fijn je je eten gekauwd hebt. Ik had heusch niet gedenkt dat je 't zóó fijntjes kon.

Netjes uitgedrukt.

— Maar Karelkje, zei moeder, wat ziet je broek er uit! Wat is er met je gebeurd?

— Ik ben in 't gras gevallen, moe!

— Maar 't gras ziet toch niet zoo groen als groene zeep?

— Nee, moe, maar eerst had een koe dat gras opgegeten.

— Ah zoo, lachte moe; nu begrijp ik er het fijne van!

Geheim.

Onderwijzer: Kun je mij zeggen, wat een geheim is?

Kleine Eliza: Ja meester. Dat is iets, wat men iedereen fluisterend vertelt.

Nu wist hij het.

Een jongentje dat onder de microscoop de vele bacteriën in een waterdruppel zag, riep verheugd uit:

— Nu weet ik, wat er zoo kriebelt als je spuitwater drinkt!

Logisch.

„Maar haast je dan wat,” zei een kort aangebonden heer tot zijn vrouw, die nooit haast had: „men wacht op je.”

„Nu,” luidde het antwoord, „als men toch wacht, waarom dan nog haast te maken!”

Aan Boord.

Een scheepsdokter had de gewoonte de meeste ziektegevallen te genezen met zeewater. Op een goeden dag sloeg de dokter overboord. „Help! help!” riep de matroos die dat zag; „onze dokter is in zijn medicijnkist gevallen!”

Een Wijze.

Meneer Dufourneau gaat er op uit om een barometer te koopen.

„Meneer,” zegt hij tot den koopman, „ik hou van de vroolijkheid, weet u. Ik zoek een barometer die altijd op mooi weer staat!”

Een Domme.

Meneer Dufourneau mocht gaarne met zijn kinderen over geschiedenis spreken. „Och,” zei hij, „grootte mannen vergissen zich óók wel eens! Zoo kon men Lodewijk XVI 1) maar niet aan 't verstand brengen dat de spoorwegen 2) een toekomst hadden!”

1) 17e eeuw. 2) 19e eeuw.

WEEKBLADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLI VAN KOL,
Princenhage, Breda.

Achtste Jaarg. - No. 47.
12 December 1903.

Uitgevers:
MASERKEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *De Geboorteplaats. — Katharina's keuze. — Bladvulling.*

De Geboorteplaats.

Als in het schemeruur de vlijtige handen der moeder voor een wijle rustten, als zij stil aan haar naaitafel voor het raam zat en in gedachten verzonken naar den avondhemel keek, was Hans, de jongste, het spel met broers en zusjes stakende, dikwijls stilletjes naar haar toe gekomen. Neergehurkt op het bankje aan haar voeten, met het hoofd tegen haar knie gevlijd, vroeg hij dan zacht, met zijn blauwe oogen haar vleierend aankijkend: „Moeder, vertel mij nog eens van uw geboorteplaats.”

En dan had ze zijn blonde haar gestreeld en was op gedempten toon begonnen te vertellen, met iets zeer eigenaardigs in haar stem, dat den jongen week en ontvankelijk voor indrukken maakte. Liever dan het mooiste sprookje hoorde hij zijn moeder van haar geboorteland vertellen. Als zij haar eenvoudige geschiedenisjes inleidde met de woorden „in mijn geboorteplaats”, was het hem steeds, alsof de poorten van het paradijs voor hem geopend werden.

Geschiedenisjes? — Eigenlijk waren het geen geschiedenisjes, enkel kleine gebeurtenissen uit haar jeugd, beelden die zij hem teekende zooals de herinnering ze in bonte wisseling voor haar geestesoog liet ontstaan. Beelden, die wellicht in een dichterziel geschiedenisjes waren geworden. En misschien stak er een dichter in den knaap, in wiens fantasie alle menschen van wie moeder vertelde, met hun innerlijke en uiterlijke deugden en fouten, met hun eigenaardigheden, nieuw leven kregen.

Meer echter nog dan de menschen, bekoorde hem de achtergrond, — het kleine Westfaalsche landstadje, dat moeder hem telkens weer in alle bijzonderheden schilderen moest: de nauwe bochtige straten, waarin 's avonds een paar olielampen een zeer spaarzaam licht verspreidden; de kleine helder gewitte huizen, alle van één verdieping, met groene luiken; de breede, met gras begroeide muren van het stadje; de ouderwetsche poorten; de schaduwrijke lindenlaan, waarin op warme zomeravonden de burgers wandelen gingen, om te hooren naar het gezang der nachtegalen, die gaarne nestelden in het wilgenhout aan de gracht. En verder daaromtoe vruchtbare velden. Wat moest het heerlijk zijn daar rond te dwaalen, als op mooie voorjaarsavonden boven de groene weiden in de blauwe lucht de leeuweriken jubelden; en later, als het koren hoog stond en de zomerwind zacht over die golvende blanke velden streek, waarin rijk de helroode papaver en het vriendelijke korenbloempje bloeiden.

Als men verder ging kwam men in de boschjes. Daar waren bessen in overvloed, en bruine hazelnoten, als de herfst in 't land gekomen was. Wat een huiverig-mooi gevoel moest het wezen, tegen het donkerworden door de diepe boschwegen te gaan, voorbij het verweerde steenen kruis, meer dan honderd jaar geleden geplaatst op de plek waar eens iemand vermoord was geworden. Hu! wat zou men schrikken, als men zich dan plotseling door een braambessenstruik gegrepen en vastgehouden voelde! En wat een genot, boven in het geurende hooi te liggen op een zwaarbeladen wagen die log door de poort waggelt, of een aardappelvuurtje te maken waarvan de rook zich vermengt met den blauwachtigen herfstnevel, dien de zon, zakkende aan den gesluerden horizon als een gouden bal, met haar stralen niet meer doordringen kan.

Zoo droomde Hans; het kind uit een groote stad, als moeder van haar geboorteland vertelde, en dikwijls zei hij: „O, moeder, als ik toch ook zoo'n geboorteplaats had!”

Hij was nog nauwelijks buiten de stad geweest. Zijn vader was al blij, wanneer zijn zeer bescheiden ambtenaarstrakementje voor het noodzakelijke voldoende was; en een uitstapje in de omstreken, die trouwens ook volstrekt niet mooi waren, kostte met zes kinderen al te veel geld.

Zondags maakten ze wel een wandeling door de stoffige parken; — op andere dagen hadden vader en moeder daar geen tijd voor; — maar hoe kon Hans daar, tusschen zooveel babbelende menschen, de groote, schoone, vrije natuur vinden, waarnaar zijn kinderziel snakte. En de terugweg door de lange benauwde straten maakte hem zoo moe, dat de kleine beenen hem de hooge trappen thuis maar nauwelijks meer konden opdragen.

„Wat ziet de kleine er toch altijd bleek uit,” hoorde hij moeder eens tot vader zeggen. „Jammer dat de reis zoo ver is, anders moesten we hem eens naar de familie in mijn geboorteplaats sturen. De frissche lucht zou hem stellig goed doen.”

Vader had gelachen en gezegd: „Nu, dichterbij is ook nog wel frissche lucht te krijgen; daarvoor hoeft men nog niet van 't eene eind van Duitschland naar 't andere te reizen. Als we eens een duitje over hebben, zou ik er ook wel voor zijn den jongen eens een poosje naar buiten te zenden.”

Langen tijd koesterde Hans de stille hoop dat dit groote oogenblik eens komen zou, maar het kwam nooit. 't Eenige gevolg van het gesprek was, dat vader hem 's avonds op zijn verzoek op de kaart de geboorteplaats van moeder wees. De groote stad waarin zij woonden, lag in het Oosten; in het Westen, niet ver van de Nederlandsche grenzen, lag het doel van zijn kinderlijke wenschen en van moeder's heimelijk verlangen. Haar man begreep niet haar innige gehechtheid aan dat plekje grond. Hij was de zoon van een ambtenaar, en had zijn jeugd in verscheiden plaatsen gesleeten. Ubi bene, ibi patria (waar het me goed gaat, daar is mijn vaderland) — dat was voor hem de eenige verstandige leus. Hans echter voelde als zijn moeder. Altijd weer moest zij hem haar ouderlijk huis beschrijven, dat haar familie — het was voor hem bijna iets ongelooflijks — heelemaal alleen bewoonde. Hij zag het voor zich, zoo netjes en vriendelijk, met zijn hoog betengeld dak, midden in een tuin, overschaduwde door oude noten-boomen. Wat groeide er al niet in dien tuin! Zwaardlelies en riddersporen, morgensterren en juffertjes in 't groen, violieren en reseda's. En witte rozen — honderden aan één struik! Zelfs op den tuinmuur groeiden en bloeiden de bescheiden ijsplantjes, en de kleine, geurende roode anjelieren.

En men stelle zich eens voor: een boomgaard vol vruchtboomen, kersen, pruimen en peren, zooveel men maar wou; in den stal een koe, die 's avonds alleen den weg van de wei naar huis vond; een oude geit met mooie zwartbonte jonkjes. Eens was zoo'n geitje moeder nageloopt naar de kerk! — En kirrende duiven op 't dak, en om 't huis kippen die elken dag versche eiers leien! Tegenwoordig woonden verre bloedverwanten van moeder in het huis. Wat gelukkige menschen!

„Moeder,” zei Hans dikwijls, „als ik groot ben en geld verdien, gaan wij samen naar uw geboorteplaats — —”

Vader stierf, zonder het beleefd te hebben dat hij eens een duitje over had. Hij had echter, vóór hij de oogen kwam te sluiten, de vreugde gesmaakt van te zien dat zijn kinders goed terecht kwamen.

Alleen Hans, de jongste, was nog niet heelemaal klaar. Hij had aan een kleine goedkoope universiteit, met behulp van een beurs, in de talen gestudeerd, en in 't geheim getracht eens iets te schrijven, zonder echter met dezen arbeid een noemenswaardig succes te hebben gehad. Nu dienden alle krachten te worden ingespannen. Van moeder, wier klein weduwenpensioen maar even voldoende was om in haar bescheiden levensbehoeften te voorzien, wou hij niets aannemen. Hij ging ijverig les geven, en na eenigen tijd had hij 't geluk, benoemd te worden aan een school in zijn vaderstad. Van toen af woonde hij weer met zijn moeder samen.

Hoe ouder zij werd, hoe vaker ze sprak van haar jeugd en haar geboorteland. Evenals vroeger, maakten ze ook nu weer samen reisplannen, op een manier echter, zooals men plannen maakt van welke onuitvoerbaarheid men van tevoren al overtuigd is. Ze hadden ook een reisspaarpotje, en daar kwamen af en toe ook wel eens een paar stukjes in, maar bij

feestelijke gelegenheden, geboortedagen, bruiloften in de familie, enz., moest het kleine spaarpotje telkens weer worden aangesproken.

Toen kwam Hans op een goeden dag met een van vreugde stralend gezicht de kamer van zijn moeder binnen. „Best lief, moedertje,” zei hij gelukkig, „een kindertijdschrift heeft een lange vertelling van me aangenomen, en het honorarium is me dadelijk toegezonden! Als we derde klas reizen, — we zouden natuurlijk voor u een kussen en een deken meenemen, dan konden we in de Paaschvacantie een bezoek aan uw geboorteplaats brengen. En misschien ook nog wel een klein uitstapje langs den Rijn maken.”

Innig verheugd maakte moeder toebereidselen voor de reis; alleen was ze telkens bang, dat ze ziek zou worden of sterven zou, vóór het schoone plan tot uitvoering kwam.

Eindelijk, toen het eerste voorjaarswindje waaide, zaten ze in het spoor. De Noordduitsche laagvlakte zag er nog tamelijk winterachtig uit. Hoe verder ze echter naar 't Westen kwamen, hoe meer leven er in de natuur viel op te merken. „Vroeger was hier nog geen spoorweg,” zeide moeder, toen ze haar geboorteplaats naderden.

De aansluiting van het stadje aan den spoorweg was intusschen ook vrijwel de eenige vooruitgang in den loop der jaren geweest. Hans zag vergeefs naar een rijtuig om. Hij was bang dat moeder te moe zou zijn van de lange reis, om van het station naar het stadje te kunnen loopen. Maar zij was te blij om vermoeienis te voelen. Aan den arm van haar jongsten zoon wandelde ze gelukkig de poort binnen, waardoor zij vele jaren geleden als bruid, in een extra-postwagen met groen versierd, weggereden was.

Vóór hen een vrij breede straat; rechts en links kleine huizen te midden van uitbottende boomen; den weg doorweekt door den Aprilregen, met diepe sporen van de boerewagens; aan de kanten breede, vuile goten; geen voetpaden; — dan een nauwe straat met zeer puntige keisteenen, — de lucht overal bezwangerd met den reuk van versche mest.

Hans voelde in zich een groote teleurstelling.

Dit was dus het paradijs dat hij zich gedroomd had! Schuchter zag hij zijn moeder van terzij aan, vrezende dat hij op haar gezicht dezelfde ontgoocheling zou lezen. Zij echter zag met stralende oogen om zich heen. „Alles is nog net zoo als vroeger,” zei ze levendig. „Kijk, Hans, daar is de oude kerk waarin ik gedoopt en getrouwd ben. Geen torenklok ter wereld luidt mooier dan deze. Maar wat zijn die lindeboomen groot geworden! Jammer dat ze onze oude school afgebroken hebben; die groote nieuwe school is stellig lang zoo gezellig niet. Maar hoor eens, de kinders zingen: „Ueb immer Treu und Redlichkeit,” 1) — dat hebben wij vroeger op school ook gezongen.” Door een klein straatje nog, en ze stonden voor moeders ouderlijk huis. De bloedverwanten die er woonden, hadden geschreven dat ze welkom zouden zijn. Moeder liepen de tranen over de wangen toen ze in den tuin keek. „Zie eens,” zei ze geroerd, „daar bloeien al hyacinthen en sleutelbloemen; daar hield vader altijd zooveel van.”

Wat zag ze er gelukkig uit toen ze een uurtje later in de woonkamer zat, te midden van familieleden. Tot haar blijdschap kon ze nog vlot plat-Duitsch praten. Aan het vragen kwam geen eind. Maar Hans was een beetje stil. Van tijd tot tijd knikte hij zijn moeder eens glimlachend toe,

1) Streef steeds naar trouw en reed'lijkheid. N.

vreden dat zij er zoo vergenoegd uitzag. Maar hij zelf? Eigenlijk was les, zooals moeder het hem beschreven had, maar hij had het zich toch anders gedacht. Hoe? Dat zou hij niet kunnen zeggen. Hij voelde alleen dat hij een droom uit zijn jeugd armer geworden was.

Ze hadden zich voorgenomen drie dagen in het stadje te blijven en dan naar den Rijn te gaan. Maar toen Hans den derden dag zijn moeder er aan herinnerde dat het tijd werd het valiesje te pakken, zei ze, haast een beetje verlegen, hem de handen op den schouder leggende: „Zou je 't erg vervelend vinden als ik je alleen naar den Rijn liet gaan? Ik ken immers den Rijn al van mijn huwelijksreis, en 't is natuurlijk de laatste maal dat ik in mijn geboorteplaats ben. Juist nu het lente wordt, zou ik hier nog zoo graag een dag of wat willen blijven.”

Hans trok dus alleen naar den Rijn. Daar was het opeens heelemaal voorjaar geworden. Na een warmen regen hadden zich onder den kus der zon duizenden bloesems ontsloten. Overal zag men het glinsterende wit der kersebloesems; ze omlijstten de dorpjes met een dichten welriekenden krans, ze lichtten als versch gevallen sneeuw aan de berghellingen, vriendelijk afgewisseld door het rose der perzikbloesems. Opgetogen aanschouwde Hans deze pracht. Dat was drank voor zijn naar schoonheid smachtende ziel! Hoe heerlijk, aan den oever van den Rijn te zitten, de schepen te zien voorbijglijden, te turen naar een schilderachtige ruïne van een oude burcht en daarbij te denken aan allerlei dichtelijke sagen!

Nog geheel onder den indruk van de aanschouwde pracht, kwam hij na acht dagen terug bij zijn moeder. „U kende toch den Rijn,” zeide hij, „waarom hebt u mij dan nooit verteld hoe verrukkelijk mooi het daar is? Aan den Rijn is het toch veel mooier dan hier.”

De moeder streefde peinzend zijn handen. „Ja, mijn jongen,” zei ze langzaam, „ik herinner me ook dat het aan den Rijn bijzonder mooi was. Maar ik meende altijd, vooral als ik in den vreemde er aan terugdacht, dat het toch nergens zoo mooi was als hier, — in mijn geboorteplaats.”

B. WILLIBALD.

Katharina's Keuze.

(Naar Louise Alcott.)

„Nu, wat denkt ge van haar?”

„Ik denk, dat ze erg lief is, en niets trotsch op al haar geld.”

„Een volmaakte jonge dame, en mooi ook.”

„Zij kuste mij verscheiden keeren, o praat er niet van dat zij weg zou gaan, zooveel houd ik van haar.”

De groep broeders en zusters, die rond het vuur stonden, lachten om reine May, die het koor van lofuitingen eindigde met deze hoogste deugden. Groote Alf deed de vraag, en scheen tevreden met den algemeenen bijval dien het nieuwe nichtje vond, dat juist uit Engeland bij hen was komen logeeren.¹⁾ Zij hadden dikwijls over Katharina hooren praten, en waren er een weinig trotsch op dat zij in een mooi huis had gewoond zeer rijk was en hun mooie presenten zond. Hun trots was met medelijden vermengd, want Kate²⁾ was een wees, en met al haar geld kon zij haar gestorven ouders niet weer koopen.

Zij hadden met ongeduld haar komst afgewacht, en haar vriendschappelijk

1) Het stuk speelt in Amerika. 2) Spreek uit Keet.

ontvangen; en nadat zij een dag hun best hadden gedaan om haar op haar gemak te zetten, gingen zij nu samen raad houden in het schemeruurtje, terwijl Kate met mama afzonderlijk zat te praten. „Ik hoop dat ze bij ons blijft wonen. Ge weet dat zij bij dien oom kan blijven, bij wien het haar 't best bevalt,” zeide Alf.

„Wij komen in leeftijd beter met haar overeen dan een der andere neven en nichten, en papa is de oudste oom, daarom denk ik dat zij wel zal willen,” voegde Nelly er aan toe, de veertienjarige dochter des huizes.

„Zij zegt dat het haar in Amerika bevalt,” zeide Frank bedaard.

„Ik ben benieuwd of zij ons veel van haar geld zal geven,” viel de praktische Frits er tusschen in, die altijd in schulden zat.

„Zwijg toch!” gebood Alf. „Onthoud t goed; als je ooit een cent aan haar vraagt, dan zal ik je door mekaar schudden.”

„Stil, zij komt,” riep Milly, en een doodelijke stilte volgde op het levendig gesprek. Een vijftienjarig meisje met een frisch gezichtje en heldere oogen, kwam zachtjes binnen, keek naar de groep op het haardkleedje, en bleef staan, niet wetende of haar tegenwoordigheid wel gewenscht was.

„Kom bij ons,” zeide Frits, aanmoedigend.

„Stoor ik jelui niet?”

„O neen, we praatten maar een beetje,” antwoordde Milly, haar arm om haar nichtjes middel slaande.

„Het klonk als iets heel prettigs,” zeide Kate, niet recht wetende wat te zeggen.

„Wij praatten over jou,” begon kleine May, toen een duw van Frank haar deed ophouden en vragen: „waarvoor doe je dat? Wij praatten over Kate, en we zeiden allen dat wij veel van haar hielden. Dat mag ik toch wel zeggen?”

„Jullie bent allen heel vriendelijk,” en Kate keek zoo vergenoegd, dat de kinderen May haar lompe openhartigheid vergaven.

„Ja, en wij hoopten dat je van ons zoudt houden en bij ons zoudt blijven,” zeide Alf, op de beminnelijke en beleefde wijze, die hij meende dat aan den jongen heer des huizes paste.

„Ik zal bij al de ooms om beurten gaan en dan beslissen. Papa wenschte dat zoo,” antwoordde Kate met een snel opkomende trilling harer lippen; want alleen van haar vader had zij herinnering, en deze was haar daarom bijzonder dierbaar.

„Kun je billard spelen?” 1) vroeg Frits, die geen meisje kon zien schreien.

„Ja, en ik zal 't je leeren!”

„Je hadt thuis een pony-wagentje, nietwaar?” voegde Frank er bij, begeerig om aan het goede werk mede te doen.

„Bij grootmama, — ik had geen ander thuis,” antwoordde Kate.

„Wat ga je eerst voor je geld koopen?” vroeg May, die altijd ongepaste vragen moest doen.

„Ik zou een grootmoeder koopen als ik kon,” en Kate lachte en schreide om beurten.

„Hoe gek! Wij hebben er ergens een, maar wij geven niet veel om haar,” hernam May alweer met de ongepaste openhartigheid van een kind.

„Heb jullie een grootmoeder? Waar is zij?” zei Kate, en keerde zich spoedig om, en keek vol belangstelling rond.

1) In Engeland is biljarten óók een damesspel, N.

„Papa's moeder is heel oud, en woont ergens heel ver weg op 't land, daarom zien we haar natuurlijk niet dikwijls," verbeterde Alf.

„Maar Papa schrijft haar soms, en mama zendt haar allerlei met Kerstmis. Wij herinneren ons niet veel van haar, omdat wij haar maar ééns zagen, heel lang geleden, maar wij geven wel om haar, en May moest niet zulke onbeleefde dingen zeggen."

„Ik zal haar gaan bezoeken. Ik kan niet zonder een grootmoeder leven," en Kate lachte zoo vergenoegd, dat de jongens haar nog liever vonden dan eerst. „Vertel mij meer van haar. Is zij een lieve oude vrouw?"

„Ik weet het niet. Zij is lam, en woont in een oud huis, met een meid die Dolly heet, — dat is alles wat ik van haar weet te vertellen," en Milly keek een beetje verlegen, dat zij niet meer wist van een onderwerp dat haar nichtje zooveel belangstelling inboezemde. Kate keek verwonderd maar zeide niets, en stond in het vuur te staren terwijl zij de zaak overwoog; en hoe graag zij het antwoord ook weten wou, was zij toch te beleefd om te vragen „hoe het mogelijk was dat zij zonder grootmoeder konden leven?"

Op dat oogenblik luidde de etensbel, en het groepje stoof lachende naar beneden; doch ofschoon zij er niet meer over sprak, herinnerde Kate zich dat gesprek, en overlegde een plan in haar flink klein hoofd, dat zij ten uitvoer bracht toen de tijd daar was.

(Wordt vervolgd.)

Twee Engelen.

In broederlijke omarming wandelden de Engel van den Slaap en de Doodsengel op aarde rond. 't Was avond. Ze legerden zich op een heuvel, niet ver van de woningen der menschen. Een weemoedige stilte heerschte rondom. Ook het avondklokje in 't afgelegen dorpje verstomde. Stil en zwijgend, zooals dat hun gewoonte is, zaten de beide goede genieën der nenschheid in vertrouwelijke omarming, en reeds naderde de Nacht. Toen tond de Engel van den Slaap van zijn bemoste legerplaats op, en strooide lichtig de onzichtbare sluimerzaadjes. De avondwind droeg ze naar de stille woning van den vermoeiden landman. Nu beving de zoete slaap de ewoners der landelijke hutten, van den grijsaard op z'n staf geleund af, tot den zuigeling in de wieg. De zieke vergat zijn pijn, de treurende zijn ommer, en de armoë haar zorgen. Aller oogen werden gesloten. Toen am, na volbrachte taak, de weldadige Engel van den Slaap weer plaats bij zijn meer ernstigen broeder.

„Als het morgenrood ontwaakt," riep hij in vroolijke onschuld, „dan loven de menschen mij als hun vriend en weldoener. O wat is 't heerlijk, ongezien en heimelijk weldaden te verrichten! Hoe gelukkig zijn wij, onzichtbare boden van den goeden Geest. Hoe schoon is ons stil beroep!" Zoo sprak de vriendelijke Engel van den Slaap.

De Doodsengel zag hem aan met stillen weemoed, en een traan zooals slechts de onsterflijken ze weenen, welke op in zijn groot en donker oog. „Ach," sprak hij, „mocht ook ik zooals gij, mij verheugen in vroolijke dankbaarheid. Mij noemt de aarde haar vijand en vreugdverstoorder."

„O broeder," antwoordde de ander, „zal de goede mensch bij 't ontwaken ook in u niet zijn vriend en weldoener zien en dankbaar u zegenen? Zijn

wij niet broeders, en afgezanten van éénen vader?" — Zoo sprak hij; toen glansde het oog van den Engel des Doods en met nog grooter teederheid omarmden de broederlijke genieën elkander.

FRIEDRICH ADOLF KRUMMACHER.

De Onthouding in den Tijd van Homeros.

In het Keulsche tijdschrift „Die Kultur” wordt gezegd dat het een dwaling is, wanneer men denkt dat de meening, volgens welke zelfs kleine hoeveelheden alcohol schadelijk op het menschelijke organisme werken, dagteekent van den jongsten tijd. Men vindt die meening reeds bij Homeros, en deze dichter laat den edelen held Hektor daarnaar handelen. In het VI boek van de Ilias rept Hektor zich uit den strijd naar de stad terug, om zijn moeder Hekabé te verzoeken haar gebeden voor hem op te zenden tot de godin Pallas Athena; Hekabé wenscht dat haar dappere zoon niet van den strijd terugkeere zonder zich met een dronk wijn gelaafd en gesterkt te hebben. Hektor antwoordt hierop:

Geen zoeten wijn mij gebracht, bid ik u, eerwaardige moeder,
Ontzenuw mij niet, verzwak niet mijn moed en mijn krachten.

Wij vinden in Hekabé en in Hektor de twee tegenovergestelde opvattingen vertegenwoordigd. Hekabé huldigt de gewone beschouwing dat de wijn opwekt en versterkt. Hektor die der onthouders, volgens welke de wijn neerdrukt, en de kracht niet vermeerdert maar verzwakt. En de Trojaansche held bindt dan ook, zonder de aangeboden „hartsterking” genoten te hebben, den tweestrijd aan met Telamon's zoon Ajas, die tot aan de invallende duisternis duurt.

Zoo vinden wij telkens opnieuw door de dichters voorgevoeld wat zich later in de werkelijkheid voordoet, en zien wij hen aldus optreden als profeten.

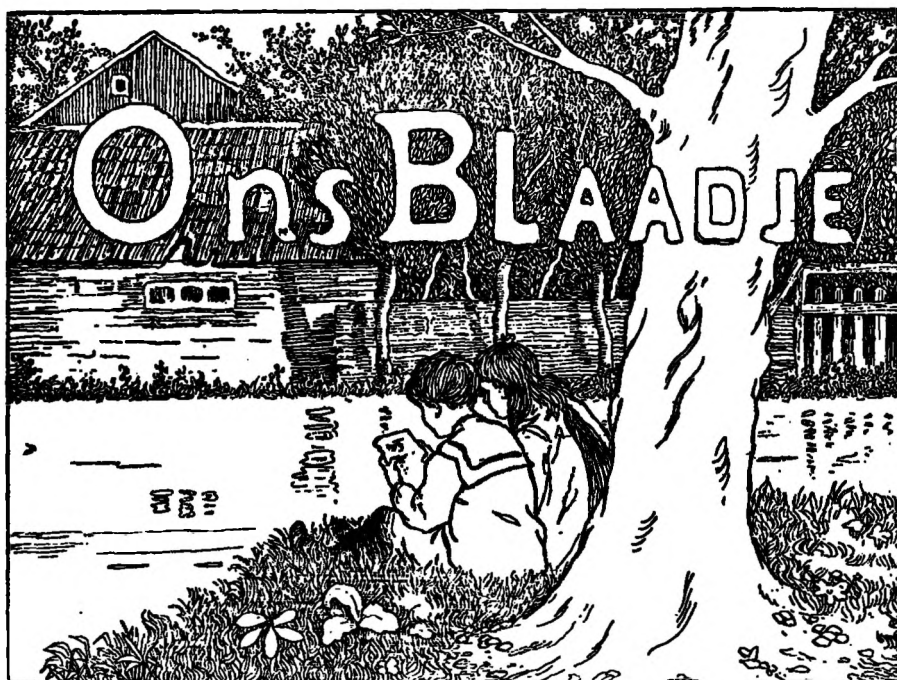
Hoe Biljartballen gemaakt worden.

Een biljartbal te maken vereischt behendig werk. De eene helft wordt eerst gedraaid, en daarvoor wordt een instrument van het fijnste staal gebruikt. Dan wordt de half gedraaide bal in een net gehangen, en moet daar een jaar blijven om te drogen. Daarna wordt de tweede helft gedraaid, en dan komt het polijsten. Daartoe wordt witsel en water en veel wrijving vereischt. Ten slotte is het noodig, dat de bal tot op een grein van een bepaald gewicht is.

Briefwisseling.

St. Nic. te Delft. Lili en Ferdinand danken u vriendelijk voor de aardige verrassing. Mama ook.

Mej. J. C. R. S. te Amsterdam. Er kwam sedert weken niets meer voor de Bleekneusjes in. Ik denk, de kinderen hadden hun geld noodig voor de St. Nic.-geschenkjes voor minder bevoorrechte buurkindertjes. Nu de feestfeest over zijn zullen ze wel weer eens denken aan de Bleekneusjes, voor wie juist in den winter een glas warme melk zoo'n heerlijkheid is.

WEEKBLAADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jaarg. - No. 48.
19 December 1903.

Uitgevers:
MASERERUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1.— - België f 1.25. - Voor het overig buitenl. en Indië f 2.— per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Katharina's Keuze. — Kerstgebruiken.*

Katharina's Keuze.

(Naar Louise Alcott.)

Overeenkomstig haars vaders wensch woonde zij een poos bij de familie van ieder harer vier ooms, vóór zij besloot bij wien zij voor goed zoude blijven. Allen wilden haar graag hebben, de een om haar geld, de ander omdat haar overgrootvader van adel was geweest, een derde hoopte dat zij later met zijn zoon zou trouwen, terwijl de vierde en beste familie haar beminde om haar zelfs wil. Het waren waardige menschen, althans wat de wereld zoo noemt, — druk, ijverig en welvarend; en iedereen, oud en jong, was dol op de vroolijke, aardige, gulle Kate. Iedere familie was begeerig haar te houden, een weinig jaloersch op de anderen, en zeer nieuwsgierig te weten welke zij kiezen zou.

Doch Kate verraste hen allen door met beslistheid te zeggen toen de tijd daar was:

„Ik moet grootmama gaan bezoeken voor ik een keuze doe. Misschien

had ik 't eerst naar haar toe moeten gaan omdat zij de oudste is; ik denk dat Papa dat eigenlijk verlangd zou hebben. In ieder geval moet ik mijn plicht tegenover haar vervullen voordat ik me ergens vestig, en daarom laat mij als 't u blijft gaan." Sommigen van de neefjes lachten er om, en vonden haar wat ouderwetsch met haar begrippen van kindelijken eerbied, waarmede hun vrije luchthartige Amerikaansche opvatting in lijn-rechten strijd was. De ooms waren verwonderd, maar geneigd haar gril in te willigen; en oom George, de oudste, zei zacht:

„Ik moet je herinneren dat Anna moeder's eenige dochter was, en de oude vrouw zal natuurlijk begeerig zijn Anna's kind te zien. „Maar lieve,” zeide hij tot Kate, „het zal er wanhopend vervelend zijn, alleen twee oude vrouwen en een stil plattelandsch stadje. Geen pretjes, geen gezelschap, ge zult het er niet lang uithouden!”

„De stilte zal mij niet vervelen, indien grootmama mij bij zich wil houden. Ik woonde zeer stil in Engeland, en verveelde er mij nooit. Mijn Nursey (kinderjuffrouw of meid) kan voor mij zorgen, en ik denk dat mijn gezicht grootmoeder goed zal doen, omdat zij mij gezegd hebben dat ik op mama lijk.”

Iets in het ernstige jonge gezichtje herinnerde oom George aan de zuster die hij bijna vergeten had, en bracht hem zijn eigen zoo prettige jeugd voor den geest. Hij zeide, terwijl hij het krullend hoofdje naast zich liefkoosde:

„Dat zal het, ik ben er zeker van, en ik denk er sterk over met je mee te gaan en „mijn plicht te vervullen” tegenover moeder, zooals jij het zoo aardig zegt.”

„Och neen, doe dat alsjeblieft niet, oom; ik wou haar zoo graag verrassen en haar een poosje geheel alleen voor mij zelf hebben. Kan het u schelen als ik heel alleen met Nursey ga? U kunt later komen.”

„Niet in 't allerminst; je kunt doen zooals je verkiest, en een zonneschijntje voor de oude vrouw zijn zooals je dat voor ons bent geweest. Ik heb haar in geen jaar gezien, maar ik weet dat zij heel goed is en het goed heeft, en door Dolly als door een draak bewaakt wordt. Doe haar mijn groeten, Kate, en zeg haar dat ik haar iets zend dat honderdmaal meer waard is dan de beste thee, en de mooiste muts, of de fijnste zijde die ooit gesponnen is.”

Alzoo ging Kate, ondanks de weeklachten van haar neven, vroolijk op weg, om de grootmama op te zoeken die niemand zoo scheen te waardeeren als zij deed.

Ge moet weten, grootpapa was landbouwer geweest en had tevreden op de oude plaats gewoond totdat hij stierf; maar zijn vier zoons wilden het iets beter hebben, daarom gingen zij heen, de een na den ander, om hun weg door de wereld te banen. Allen werkten hard, werden rijk, woonden prachtig, en vergaten zoo spoedig mogelijk het oude leven en de vervelende oude plaats waar zij van daan kwamen. Zij waren goede zoons op hun manier, en hadden hun moeder een te huis bij zich aangeboden indien zij lust had om te komen. Maar grootmoeders hart hing aan de oude plaats, de eenvoudige manieren en het stille leven, en hen vriendelijk dankende bleef zij op de groote hoeve, stil, eenzaam en eenvoudig als ze was, vergeleken bij de fraaie huizen harer zoons.

Langzamerhand vergaten de werkzame mannen de stille, berustende oude

moeder, die haar dagen sleet met aan hen te denken, verlangende om hun kinderen te zien en te kennen, hopende dat zij zich eenmaal zouden herinneren hoe zij ze eens bemind had, en hoe eenzaam haar leven zijn moest.

Nu en dan schreven zij haar of brachten haar een kort bezoek, en allen zonden geschenken, die minder waarde voor haar hadden dan een vriendelijke blik of een uur van kinderlijke hartelijke gezelligheid.

„Als ge mij ooit nodig hebt, zend om mij en ik zal komen, of indien ge ooit een te huis behoeft, herinner u dat het oude huis hier altijd open staat en gij altijd welkom zijt,” zei de goede oude vrouw. Maar ze schenen haar nooit nodig te hebben, en kwamen zoo zelden, dat grootmoeder denken moest dat de oude plaats waarschijnlijk geen bekoorlijkheid meer voor hen bezat.

’t Was hard, maar de zachte oude vrouw droeg het geduldig, en sleet haar eenzaam leven stil en nuttig, met haar trouwe meid Dolly om haar te dienen, te beminnen en op te passen.

Katharina’s moeder, haar eenige dochter, was jong getrouwd naar Engeland gegaan en vroeg gestorven, het kind aan haar vader en diens familie achterlatende. Onder hen was kleine Kate opgegroeid, nauwelijks iets van haar Amerikaansche betrekkingen wetende, totdat zij, wees geworden, tot haar moeders bloedverwanten terugkeerde; zij was het petekind van haar Engelsche grootmoeder geweest; en daar haar Amerikaansche tantes drukke deftige dames waren, verlangde zij terug naar de teedere koestering die zij vroeger genoten had, en begreep nu dat die alleen van grootmoeders te wachten was. Zoo naderde zij met gespannen verwachting het oude huis toen de lange reis voorbij was. Haar bagage in de herberg latende en door de getrouwe meid vergezeld, ging Kate de dorpsstraat in, en bij de poort stilstaande, zag zij het huis waar haar moeder geboren was.

Een groot, oud-modisch boerehuis, met een gastvrijen voorhof en hooge boomen er voor, een boomgaard er achter, en dichtbij een flinke heuvel met bramen in den zomer en een heerlijke helling voor winterglijbaan. Aan de bovenramen waren de gordijnen allen neergelaten, en gaven het huis een aanzien of het in slaap gevallen was. Voor een der benedenramen zat een dikke poes zich in de zon te koesteren, en voor het andere verscheen een muts, een bepaald grootmoederlijke ouderwetsche muts, van achteren met een kleinen zwarten strik getooid. Iets in het verlaten uitzicht van het huis en de droomerige houding van de muts, deed Kate haar stap verhaasten en snel naar den ouderwetschen klopper grijpen. Een levendig oud vrouwtje kwam te voorschijn, als ’t ware verschrikt van dat geluid, en Kate vroeg lachende:

„Woont hier Mevrouw Coverley?”

„Ja, liefje. Ga maar recht door,” en de deur wijd openende, trippelde de meid den langen breeden gang door en kondigde haar meesteres op zachten toon aan:

„Een aardig klein meisje komt u bezoeken, mevrouw.”

„Ik zal blij zijn een jong gezichtje te zien. Wie is zij, Dolly?” vroeg een vriendelijke stem.

„Ik weet het niet, mevrouw.”

„Grootma moet raden,” en Kate ging recht op de oude dame af, met beide handen uitgestrekt, want de eerste blik op dat zachte oude gelaat won haar hart.

Een oogenblik keek Grootmama stil voor zich, terwijl zij haar bril afnam. Toen opende zij haar armen zonder een woord te spreken, en in de lange omhelzing die volgde, was het Kate duidelijk dat zij welkom was in het oude huis dat zij noodig had.

„Sprekend Anna! En dat is haar kleine meisje? God zegene u, mijn liefje! Hoe goed van je om mij te komen opzoeken,” zeide de oude dame toen zij kon spreken.

„Wel grootmama, ik kon niet goed buiten u, en zoo gauw als ik wist waar ik u vinden kon, had ik geen rust vóór ik op weg was; maar eerst moest ik mijn andere bezoeken afleggen, omdat de ooms het zoo besloten hadden. Dit is zeker Dolly? en dit is mijn goede kindermeid. Wilt u als 't u blieft mijn goed halen, Nursey? ik blijf hier totdat grootma mij wegzendt.”

„Dat zal nooit gebeurèn, liefje. Vertel mij nu alles! 't Is of een engel mij is komen bezoeken. Kom dicht bij mij zitten, en laat mij de zekerheid hebben dat het niet een van de droomen is, die mij zoo dikwijls parten spelen als ik alleen zit.”

Kate zat op een laag stoeltje aan grootmoeders voeten; en tegen haar knieën geleund, vertelde zij haar kleine geschiedenis, terwijl de oude dame haar hongerige oogen voedde met den aanblik van het jonge frissche gezichtje, luisterende naar de muziek van een beminde stem, en de gelukkige zekerheid hebbende dat iemand zich harer had herinnerd, terwijl er niets was waar zij zoo naar verlangen kon als dat.

Wat een gelukkigen dag bracht Kate door, vertellende en luisterende, haar nieuw tehuis in oogenschouw nemend, dat zij overheerlijk vond, terwijl zij door de twee oude vrouwen vertroeteld werd, die nauwelijks aan Nursey vergunden iets voor haar te doen. Kate's vlugge oogen lazen spoedig de waarheid van grootma's eenzaam leven. Haar warm hart was vol van teeder medelijden, en zij besloot zich zelf te wijden aan de taak, om de weinige jaren die aan de lieve oude vrouw nog gegund waren, gelukkig te maken; want zoo ooit, dan heeft men op tachtigjarigen leeftijd behoefte aan den steun van liefhebbende kinderen.

Voor Dolly en Mevrouw scheen het waarlijk of een engel neergedaald was, een zingende, lachende, babbelende goede geest, die het oude huis door danste, de stille kamers van vroolijke tonen deed weergalmen, en iederen hoek dien zij intrad helder maakte.

Kate opende al de blinden, en liet de zon binnen, zeggende dat zij zien moest welke kamer haar het best beviel, vóór zij er zich in vestigde. Zij speelde op de oude piano, die trilde en tjengelde en geheel ontstemd was, maar dat kwam er niet op aan, want de meisjesstem was zoo vroolijk als die van een leeuwerik. Zij deed een aanval op Dolly's heilige keuken, en at smakelijk tot groote vreugde dezer oude ziel, die zij gelukkig maakte door hare kunde te prijzen, en met haar af te spreken dat Dolly haar alles wat zij er van wist zou leeren. Zij sprong den langen gang op en neer, en maakte zich vertrouwd met de geschilderde portretten van voorouders die daar hingen, met groote pruiken op of met kortlijvige japonnen aan. Zij nam grootma's kleine spreekkamer in beslag, en maakte die zóó gezellig, dat de oude dame dacht dat zij in een tooversprookje leefde, want gevulde armstoelen, bonte voetbankjes, zachte haardkleedjes en fijne warme omslagdoeken verschenen als bij tooverslag. Bloemen bloeiden in de diepe zonnige

sternissen, teekeningen van mooie plekjes braken op eens de eiken-ten wanden, een keurig werkmandje kreeg zijn plaats naast het ouder-sche van vroeger; en 't best van alles was, dat de kleine stoel naast haren nu zelden meer leeg was.

Het eerst wat Kate deed in den morgen was Grootma door een kus wakker maken, en een geliefde stem verwelkomde de oude vrouw met een vroolijk: "Goeden morgen, lieve grootma." Den geheelen dag omzweefde Anna's ind haar met helpende handen, en voeten om haar te dienen, een lief-ebdend hart om haar liefde te beantwoorden, en dien teederen eerbied, die de schoone schatting is welke de jeugd aan den ouderdom heeft te etalen. Tusschen licht en donker was het zonnige kopje altijd aan haar oeten, en hetzij zij luisterde naar verhalen uit het verleden, of vroolijke annen maakte voor de toekomst, steeds deed Kate den tijd omvliegen e vroeger zoo droevig lang plag te zijn.

Kate vond het nooit vervelend, wenschte zelden ander gezelschap, en werd leren dag meer en meer overtuigd, dat zij hier de liefde had gevonden aaraan zij zoo zeer behoefte had, en de taak die haar gelukkig maken zou. Dolly en Nursey konden samen opperbest overweg; ieder probeerde wie t luidst den lof kon zingen van de kleine juffrouw, en haar het vlugst n bederven door ongevraagde gehoorzaamheid bij iederen wenk of wensch. en gelukkig gezin! En de vervelende Novemberdagen vlogen zoo spoedig m, dat Kerstmis voor de deur stond voor zij er aan dachten.

Al de ooms hadden aan Kate geschreven om haar uit te noodigen de eestdagen met hen door te brengen, diep doordrongen van het denkbeeld lat zij naar eenige verandering snakken zou. Maar zij had hen allen be-ankt, zeggende dat zij bij grootma zou blijven, die niet in staat was gens heen te gaan om met anderen vroolijk te zijn, en dus iemand van ar eigen familie bij zich moest hebben. De ooms drongen er op aan, tantes gaven haar raad, en de neefjes en nichtjes plaagden haar, maar te weigerde allen zonder evenwel iemand te beleedigen, want zij droeg grootsch plan bij zich om, dat zij ook ten uitvoer bracht met hulp Dolly en de kinderneid, zonder dat grootmoeder er iets van merkte.

Wij moeten een Kerstmispretje hier hebben onder elkander, en u moogt niets van weten vóór wij met alles klaar zijn. Blijf dus rustig in uw rje zitten, en laat mij maar mijn gang gaan, zooals ik 't liefste doe. weet dat u 't mij wel wilt overlaten, en ik geloof dat u het prachtig vinden, als ik mijn plan heb ten uitvoer gebracht," zeide Kate, de oude dame haar verwondering te kennen gaf waarover zij wel diep nadacht, met saamgetrokken wenkbrauwen en een glimlach om mond.

Heel goed, mijn liefje, doe alles wat je wilt, en ik zal er mij over heugen, maak je maar niet te moe, en pas op dat je niet te veel doet," daarmee hield grootmama zich doof en blind voor al de geheimzinnig-den die om haar heen voorvielen.

Grootmoeder liep gebrekkig en verliet zelden haar eigen vertrekken; aardoor kon Kate met haar trouwe helpsters het huis 't onderste boven eeren; zij versierde de gang, de zitkamers en de groote eetkamer met limmende hulst en geurend dennenloof, stapelde hout in de haarden sedert aren koud, maar nu gereed om aangestoken te worden, en maakte boven n het heele huis bedden op.

Wat er in de keuken gebeurde kon Dolly alleen vertellen, maar de heerlijke geuren die er uit opstegen, deden grootma den neus opsnuiven, en herinnerden haar aan lang vervlogen gelukkige kerstfeesten. Boven in haar eigen kamertje schreef Kate een menigte brieven, en zond boodschappen naar de stad, waarbij Nursey de handen in elkaar sloeg. Meer brieven kwamen in antwoord, waarover Kate steeds in verrukking was. Groc pakken werden door den besteller afgeleverd, die zóó dikwijls kwam de dekken open bleven en het grasperk weldra vol sledespooren was. In winkels in het dorp werden letterlijk leeg geplunderd door Kate, die een grooten voorraad sierlijk lint, speelgoed, noten en allerlei vreemdsoortig dingen opdeed.

„Ik geloof waarlijk dat zij haar verstand verloren heeft,” zei de post directeur lachend, toen zij op zekeren dag het postkantoor uitvloog met een handvol brieven.

„Lief schepseltje! Ik zou niet graag één woord in haar nadeel zeggen, voor geen schatten. Zij is zoo goed voor de oude Mevrouw Coverley,” antwoordde zijn dikke vrouw, terwijl zij Kate nakeek die op een ossenslede de dorpsstraat doorreed.

Indien grootma heusch gedacht had dat het meisje haar verstand verloren had, dan had niemand haar dat kwalijk kunnen nemen, want op kerstdag gedroeg zij zich op de meest wonderlijke wijze.

„U gaat van morgen met mij naar de kerk, grootma! 't Is alles al bepaald. Een gesloten rijtuig komt ons halen; 't is een heerlijk toertje; de kerk is geheel versierd, en ik wou zoo graag dat u het zag. Ik zal u heelemaal in 't bont wikkelen en wij zullen goed naar de preek luisteren, als brave kinderen, is 't niet?” zeide Kate, die in een wonderlijken toestand verkeerde, want haar oogen glinsterden, haar lippen waren een en al glimlachjes, en haar voeten huppelden tegen wil en dank.

„Alles wat je maar wilt, liefje. Ik zou morgen naar Australië afreize als je wou dat ik met je mede ging,” antwoordde grootma, die Kate in alles gehoorzaamde, en wel scheen te denken dat die geen kwaad kon doen.

Zoo gingen zij dan naar de kerk, en grootma had er genot in, want zij had God voor veel zegeningen te danken, bovenal voor den schat van zoo'n goed, liefhebbend kind. Kate trachtte zich rustig te houden, maar die dwaze lichte trilling wilde maar niet wijken, ja scheen zelfs erger worden, hoe meer de tijd verliep. Het nam toe onder het naar huis rijden, en toen grootma weer behouden in haar kleine zitkamer terug was beefden Kate's handen zóó, dat zij nauwelijks de linten van de beste moeder oude dame kon vaststrikken.

„Wij moeten nu een kijkje in de groote kamer gaan nemen. Ze geheel versierd en ik heb er mijn presenten in gelegd. Is alles klaar, Doll?” vroeg Kate toen de meid verscheen, die er zoo opgewekt uitzag en grootma lachende zeide:

„Wij zijn het zoo lang rustig gewend geweest, dat de arme Dolly niet weet hoe zij 't heeft nu er wat vroolijkheid is.”

„Och ja, lieve Mevrouw! 't Is alles ook zoo mooi en heerlijk verrassend 't is me of de wonderen weer in de wereld zijn gekomen,” antwoordde Dolly, haar tranen met haar beste witte schort afwisschende.

„Ziet ze er niet uit om te stelen?” zei Kate, terwijl zij den zachter

en doek om de schouders der oude vrouw sloeg, en het vreedzame gelaat kuste, dat van onder de nieuwe muts haar tegenstraalde. „Ik heb altijd gezegd dat Mevrouw de mooiste oude dame van de wereld was, als de menschen 't maar wisten. Nou, juffie, als je nou geen haast maakt, zal de deur van de kamer open barsten en de verrassing bederven, want 't is net of 't daar spookt.” Met welke geheimzinnige opmerking volly al giggelende verdween.

Zij gingen de gang door, maar voor de deur stond Kate stil, en zei met een blik dien grootma nimmer vergat:

„Ik hoop dat ik goed gedaan heb; ik hoop dat mijn geschenk u bevalen zal, en dat u niet vinden zal dat het u te machtig is. Hoe 't ook zij, sloof me dat ik het deed om u genoeg te doen, en dat ik u gaf wat het meest behoefde en waarnaar u steeds verlangde, mijn lief oud ootmoedertje!”

„Mijn goed kind, wees niet bang. Mij bevalt alles wat je doet, en ik dank je dat je zoo aan mij gedacht hebt. Maar wat een wonderlijke luiden! Ik hoop niet dat het vuur uit den haard gevallen is.”

Zonder een woord meer te zeggen, wierp Kate de deur open en leidde grootma binnen. Slechts een stap of twee — toen bleef zij plotseling staan en staarde om zich heen, alsof ze haar eigen mooie-kamer niet meer kende. Geen wonder dat ze 't niet deed, want ze was vol menschen, en zat voor menschen! Al haar zonen met hun vrouwen en kinderen stonden op toen zij binnen kwam, en kwamen haar glimlachend verwelkomen. Oom George ging voorop en kuste haar, terwijl hij met een trilling in zijn stem zeide: „Een gelukkige Kerstmis, moeder!” en iedereen herhaalde die woorden in koor, op een toon die rechtstreeks tot het hart ging.

Arme grootma kon het niet dragen, maar zat in haar grooten stoel, wende en snikkende als een klein kind. Kate stond over haar heengeen, vreezende dat de verrassing te veel voor haar geweest was; maar zij zag de oude vrouw kalm en spoedig was de oude vrouw kalm genoeg op te zien en hen allen welkom te heeten, terwijl zij haar zwakke leden uitstrekke en in gebroken maar hartelijke woorden zeide:

„God zeg en jullie, mijn kinderen! Dit is inderdaad een gelukkig Kerstmis! Vertel mij nu eens hoe dit alles in elkaar zit, en wie ze allen zijn, want ik ken niet de helft van die kleintjes.”

Oom George vertelde oom George dat het Kate's verzinzel was, hoe zij het verzinzel had voorgesteld, en zoo welsprekend had gepleit voor grootma, dat alle andere plannen opgegeven werden. Zij waren aangekomen terwijl grootma naar de kerk was, en met moeite hadden zij zich bedwongen om zich vroeger te verraden.

„Zijt ge in uw schik met uw present?” fluisterde Kate, nu geheel in een gelukkig dat de groote verrassing goed en wel over was.

Grootma antwoordde met een stillen kus, die meer uitdrukte dan de armste woorden, en daarop zette Kate ieder op zijn gemak, door de kinderen een voor een op te leiden en met een hartig woordje aan grootma voor te stellen. Iedereen vond dit prettig, en voelde zich daardoor spoedig thuis, want grootma vond de kinderen de merkwaardigste die zij ooit gezien had, en het jonge volkje kwam weldra overeen, dat een oude dame die elk een mooi groot huis had en zulk een kerstmaal gaf (want natuurlijk hadden zij iveral gesnuffeld) een zeer begerlijke en kostelijke grootmoeder was.

Toen de eerste verrukking zoowat over was, hadden Dolly, de Juf en Betsy (een meisje voor deze gelegenheid gehuurd) het eten op tafel gezet en de optocht, met de oude vrouw aan 't hoofd, met trots door het oudsten zoon opgeleid, trok naar de eetkamer, waar zulk een feest in jaren had plaats gehad.

(Slot volgt.)

Kerstgebruiken.

Takjes van kerseboomen, precies om 12 uur middernacht van kerst afgesneden en in een fleschje met water opgehangen, dragen den 2 Februari, met Lieve-Vrouwe-Lichtmis, bloesems.

In sommige streken neemt men er appeltakjes voor. Proeven, de ongeloofigen genomen, gaven meermalen een bevredigenden uitslag. Natuurlijk doet het hem niet het afsnijden om *klokke middernacht*, zooals de landlieden denken. maar de zachte warmte van 't vertrek waarin het takje gehouden wordt.

In West-Frankrijk snijden jonge meisjes vaak zoo'n appeltakje af, en zetten het in water voor haar vensters. Bloeit het, nu juist niet op Lieve-Vrouwe-Lichtmis, maar dan toch vóór Paschen, dan heeft het meisje een „Pâques fleuries“ een bloeiende Paschen, en daarmee de zekerheid dat zij dat jaar nog trouwen zal. Bloeit haar takje niet, dan moet zij nog een jaartje toezien.

In verschillende landen van Westelijk Europa bestaat het gebruik, op den kerstavond hulsttakken te plukken en in huizen en stallen op te hangen ten einde booze geesten en heksen door zijn stekelige blaren af te weren.

In den omtrek van Verviers legt men in den Kerstnacht een hoeveelheid brood in den tuin of op de vensterrichel neer. Dit wordt door den invloed van het heilige middernachtsuur gewijd. Menschen en dieren en er van om van allerlei kwalen bevrijd te blijven. Liefhebbers van zeevogels voederen er hun beestjes mee; dan blijven ze niet alleen voor ziele ten behoed, maar ze leeren ook beter zingen.

Oudtijds gingen in Schotland met Kerstmis de Joel-jongens rond zingende. Al de jongens waren in het wit gekleed, op één na, Beëlzebub die zwart was. Ze kregen koek en geld voor hun zingen. De tekst van het liedje is zoo hopeloos bedorven dat geen mensch er meer recht wijs kan worden; maar het schijnt een soort van vertooning te zijn geweest, waarbij twee ridders om een en dezelfde dame vechten. De een ridder valt en roept:

„Een dokter, een dokter, of ik ga dood!“

Dan komt Beëlzebub en zegt:

„Een dokter? hier ben ik, sapperloot!“

De ridder vraagt:

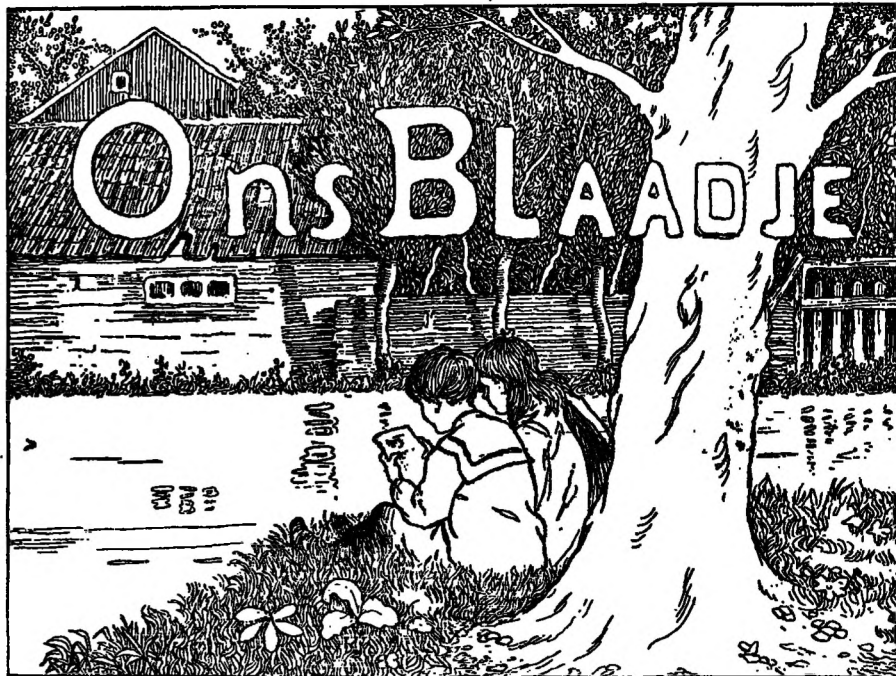
„Dokter, genees je alle kwalen?“

En Beëlzebub verzekert:

„Alle kwalen, zonder falen.“ enz.

Melk voor Bleekneusjes.

H. en N. v. K. fl 2.00.

WEEKBLADJE VOOR DE JEUGD.

Redactie:
Mevrouw NELLIE VAN KOL,
Princenhage, bij Breda.

Achtste Jrg. - No. 49 en 50.
19 December 1903.

Uitgevers:
MASEREEUW & BOUTEN,
Rotterdam.

Abonnement f 1. — België f 1.25. — Voor het overig buitenl. en Indië f 2. — per jaar (50 Nrs.) bij vooruitbet

INHOUD: *Katharina's Keuze.* — *Een Kerstviering.* — *Goede Reis op de Levenszee.* — *Bladvulling.*

Katharina's Keuze.

(Naar Louise Alcott.)

Het zou geheel onmogelijk zijn om dat middagmaal recht te doen weder-
varen, pen en inkt zijn er onbekwaam toe. Ik kan slechts zeggen, dat
ieder van alles wat er was een goede portie kreeg, dat zij lachten, en
praatten, en vertelsels vertelden, en liedjes zongen; en toen allen ver-
zadigd waren, telde oom George een wensch voor grootma's gezondheid
in, die staarsle aangehoord en door drie hoera's gevolgd werd. Toen
stond de oude dame op, blozend en verjongd, opgewekt en vroolijk, en
zeide met een heldere sterke stem:

„Ik wensch op mijn beurt u allen heil, vooral het beste van alle klein-
kinderen, onze kleine Kate.”

Ik geef u de verzekering, dat het hoera van grootma niets

beteekende, vergeleken bij het gejuich dat op deze woorden volgde; want de oude dame begon met zulk eene verbazende kracht, en de jongens schreeuwden zoo vreeselijk, dat de bedaarde cipersche kat van schrik over zulk een geweld van haar kussen vloog.

Toen gingen de ouderen met grootma in de groote kamer zitten, terwijl het jonger deel van den troep achter Kate aan het geheele huis doorliep. Overal brandde er vuur, en het reeds lang ongebruikte speelgoed van hun vaders werd nu voor den dag gehaald. De groote kinderkamer was vol spelletjes, en daar verzamelde juf de kleintjes, toen Kate de groote jongens en meisjes uitnoodigde tot een glijpartij. Er was voor sleden gezorgd, en tot het duister werd hielden ze het uit; de stadsmeisjes zagen er even vroolijk en blozend uit als Kate zelf door dit gezonde spel, terwijl de jongens naar hartelust grappen uithaalden, sneeuwforten bouwden, elkander met sneeuwballen gooiden, in één woord erg luidruchtig waren zonder dat eenig politie-agent er hen in stoorde, noch eenig norsch voorblijganger er zich aan ergerde, zooals bij hen thuis in het park.

Toen volgde een gezellig theeuurtje en een dansje in het lange voorhuis, en juist dachten ze er over wat zij nu zouden beginnen, toen Kate's tweede verrassing kwam.

Er waren twee groote stookplaatsen in het voorhuis; onder de schoorsteen der eene brandde een lustig vuurtje, maar de andere was door een groot vuurscherm gesloten. Toen zij er om heen zaten uit te rusten van een vroolijken contra-dans, hoorden ze een vreemd geritsel en getik achter dit vuurscherm.

„Ratten,” meenden de meisjes, terwijl zij op de stoelen sprongen. „Laten we ze er uit halen,” zeiden de jongens, zich tot de jacht gereed makende.

Maar vóór zij zoo ver waren riep eene gesmoorde stem: „Pas op van onderen!” en met een smak viel het vuurscherm naar beneden, en sprong St. Nicolaas te voorschijn, die de jongens evenzeer deed schrikken als de gewaande ratten het de meisjes hadden gedaan.

Een kluchtige oude heilige was hij, geheel in 't bont met sledebelletjes aan, die aan zijn vest en den top van zijn hoogen hoed bengelden, groote laarzen, een witten baard, en een neus zóó rood alsof Jaap Vorst er een goeden kneep in had gegeven. Terwijl hij zich zóó schudde dat al de bellen rinkelden, stapte hij uit den haard en zeide op een half-barschen half-vroolijken toon:

„Dat noem ik me de meest ongestvrjfe manier om mij te ontvangen! Wat hadt ge mijn geliefkoosden schoorsteen dicht te stoppen? Maar 't komt er niet op aan, ik zal het je vergeven, want dit is een buiten-

gewone gelegenheid. Hier, jongens, steek de handen eens uit, en help mij er uit met mijn zak."

Een dozijn handen hadden den grooten zak er spoedig uitgetrokken en naar het midden van het vertrek gesleept, hem naast St. Nicolaas neerleggende, terwijl de jongens naar den vroolijk lachenden troep terugkeerden, die den nieuw aangekomene omsingelde.

"Waar is mijn meisje? Ik moet Kate hebben," zeide de heilige, en toen zij tot hem ging maakte hij gebruik van het voorrecht van zijn leeftijd, en kuste haar, hoezeer zijn baard hem daarbij tamelijk hinderlijk was.

"Dat is niet mooi," fluisterde Kate, blozend als de hulstbessen in heur haar. „Ik kan het niet helpen — ik moest eenige vergoeding hebben voor het zoo lang opgesloten zitten in dien afschuwelijken schoorsteen," antwoordde St. Nic., zoo guitig kijkende als een jongen. Toen voegde hij er hardop bij: „Ik heb voor iedereen wat medegebracht, maak een wijden kring en de goede fee zal de gaven uitdeelen."

Vervolgens tastte hij in zijn zak en haalde er schat na schat uit, sommige kostbaar, andere grappig, vele nuttig, maar alle bruikbaar, want de goede fee scheen geraden te hebben wat ieder noodig had. Algemeen gelach begroette de dwaze opmerkingen van den vroolijken heilige, want hij had een grapje over alles, en het jonge volkje was moe van 't lachen toen de bodem van den zak was bereikt.

"Nu, dan nog één opwekkend blindemansspelletje ten besluite, en dan moet deze kleine familie naar bed, want 't is al over elven."

Al sprekende ontdeed de heilige zich van zijn muts en baard, bonten mantel en groote laarzen, en begon met groote veerkracht en behendigheid een horlepomp te dansen; terwijl de kleintjes, die er in 't geheel geen voorstelling van hadden wie St. Nic. eigenlijk was, uitriepen: „Hé, het is Alf!" en als één man op hem aanvielen, begrijpende dat dit de beste manier was om hun vreugde uit te drukken over de gelukkige uitvoering van dat onsterfelijk gedeelte van het feest. Het blindemansspel dat nu volgde, was dulle pret, in den waren zin van het woord, want de groote menschen sloten er zich bij aan, en de kinderen vlogen als een troep kuikens die door valken overvallen worden, uit elkander. Zulke lachbuien, zulke grappen, zulk loopen en grijpen had de oude hal nooit te voren beleefd. Kate werd zoo gejaagd, dat ze eindelijk de wijk nam achter grootma's stoel, van waar zij het vroolijk tooneel overzag, met een gezicht waarop het geluk te lezen stond, als zij bedacht dat dit alles haar werk was.

Het naar bed gaan op dien avond was de grootste pret van alles, want ofschoon Kate's schikkingen heel eigenaardig waren, beweerde toch ieder dat het opperbest was. Er waren verscheiden kamers, maar toch niet genoeg om er voor ieder een afzonderlijke te hebben. De oom's en

tantes hadden de vier groote kamers, al de jongens werden naar de groote speelkamer verwezen, waar kermisbedden waren gemaakt en een groot vuur was aangelegd, opdat de kampeering zoo geriefelijk mogelijk zou zijn. De kinderkamer was voor de meisjes, en de kleintjes werden in alle leege hoekjes gestopt.

Hoe dat luidruchtig volkje dien avond ooit in hun bedden kwam, weet niemand. De jongens liepen nog lang na middernacht over den vloer, en noch 't kloppen op den muur met vaders laarzen, noch moeders fluisterende vermaning door het sleutelgat had eenige uitwerking, want het was onmogelijk om weerstand te bieden aan de zoo uitgezocht gunstige gelegenheid voor een grootsche kerstmis-stoeipartij.

De meisjes giggelden en babbelden, hadden geheimen onder elkander en lagen kalm plannetjes te beramen, terwijl de kleintjes in bed rolden en in eens in slaap waren, moe van al het plezier dat ze op dien merkwaardigen dag gehad hadden.

Beneden in haar eigen gezellige kamer zat grootma te luisteren naar het vroolijk getier, met een glimlach op 't gelaat, want het verleden scheen terug gekomen met haar eigen jongens en meisjes die boven haar hoofd stoesiden, zooals zij veertig jaar geleden plachten te doen.

„'t Is alles zoo mooi dat ik niet naar bed kan gaan, Dolly, en er niets van wil missen. Zij willen morgen weer weggaan, en ik zal ze misschien nooit weer terug zien,” zeide zij, toen Dolly haar nachtmuts vaststrikte en haar pantoffels bracht.

„Wees maar niet bang, Mevrouw. Het lieve kind heett alles zoo prettig gemaakt, dat zij niet weg zullen gaan; u zult ze dikwijls genoeg zien, als zij maar de helft van de plannen volvoeren die zij gemaakt hebben. Mevrouw George wil hier den zomer komen doorbrengen. Mr. Tom is voornemens zijn jongens hier naar school te zenden, en al de meisjes hebben Kate beloofd haar een lang bezoek te brengen. De kogel is door de kerk. Mevrouw, u zult voortaan niet meer eenzaam zijn.”

„God zij dank daarvoor,” en grootma boog het hoofd alsof zij een grooter zegen had ontvangen. „Dolly, ik moet naar de kinderen gaan kijken. Het komt mij voor als een droom, dat ik ze gezien heb, ik moet er mij van gaan overtuigen,” zeide grootma, sloeg haar shawl om en stond met beslistheid op.

„Beware, Mevrouw, u bent in geen maanden de trap op geweest. De liefjes maken het best, warm als geroosterd brood, ze slapen als marmotten, heusch,” antwoordde Dolly.

Doch daar grootma er bepaald op stond, gaf Dolly haar een arm, en de beide oude vriendinnen strompelden de breede trap om het kostelijke schouwspel te gaan genieten. De jongens leken op een kamp vermoede

oldaten, uitrustende na de overwinning, en grootma ging lachende heen, na met trotschen blik op dit veelbelovend gedeelte van het opkomend geslacht gestaard te hebben. De kinderkamer zag er uit als een klein klooster vol blozende nonnen, vreedzaam slapende, terwijl een geschilderde heilige Agnes met haar lam glimlachend op haar neerzag, en het vuur in den haard flikkerde over de witte figuurtjes en de lieve gezichtjes, alsof de aanblik te schoon was om in het duister verloren te gaan. De kleintjes lagen dooreen, op verstrooide Cupidootjes gelijkende, met suikerharten en verwelkte rozen nog in hun poezele handjes geklemd.

„Mijn lievelingen!” fluisterde Grootmama, zich diep over hen heen buigende om een paar mollige voetjes toe te dekken, een berg van over 't gelaat gevallen krullen weg te strijken of een nog in den slaap glimlachend mondje te kussen.

Doch toen ze in den koudsten hoek van de kamer kwam, waar Kate lag op de hardste matras, onder de dunste deken, vulden de oogen der oude dame zich met tranen, en vergetende dat ze stijf en pijnlijk was, knielde zij langzaam neer, en haar armen om het meisje slaande, zegende zij haar in stilte voor de vreugde die zij haar oud hart had bereid.

Kate werd eensklaps wakker en richtte zich op, glimlachend uitroepende:

„O, Grootma! ik droomde juist van een engel, en u ziet er juist zoo uit met uw witte nachtjapon en zilveren haar!”

„Neen schat, jij bent de engel in dit huis; hoe zal ik je ooit kunnen afstaan?” antwoordde Grootma, den schat dien zij zoo laat verworven had, in haar armen klemmend.

„Dat zult ge nooit behoeven, Grootma, want ik heb mijn keus gedaan.”

Een Kerstviering die ook voor Oudejaarsavond van pas is.

Toen wij op den 1sten Kerstdag onze uitvoering hadden gegeven, kwamen wij beneden in de gehoorzaal, waar wij naar onzen hoed en mantel grepen. Maar juffrouw C. zei: „Meisjes, jelui moet nog niet heengaan; we blijven eerst gezellig een kopje thee drinken.” Eensklaps daar gingen de schuifdeuren open en daar was een geroep van: „O, wat prachtig! Wat is dat! Wie heeft dat zoo mooi gedaan!” En wat aardig, toen moest ieder zijn eigen plaats opzoeken aan de tafel. Op elk bordje lag een naamkaartje en wat een fijn servetje! Die heerlijke broodjes en de boter en de sinaasappelen en het groen, wat lachten ze ons toe! Toen nu allen op haar plaats gezeten waren, en wij eerst een kopje thee met een kransje gebruikt hadden, zei de heer T. dat het licht uit moest, behalve één groote kaars, en dat wij nu ieder ons kaarsje moesten aansteken bij wie naast

ons zat. Wij hadden bij ons bord een aardig glazen kandelaartje staan, met een kaarsje er op en een er naast om mee naar huis te nemen. Het was zoo'n aandoenlijk gezicht, toen wij bij elkaar onze kaarsjes hadden aangestoken, en het stond zoo fijn en prachtig tusschen al dat groen. En toen begon de heer T. een hartelijk woord te spreken, waarnaar wij met een gretig oor en open mond zaten te luisteren. 't Was over het eeuwige licht, en hoe wij elkaar moeten bijlichten en van elkaar licht ontvangen, en hoe al die kleine lichtjes met elkaar één groot licht maken.

Wij zongen nog een paar liederen; en toen wij ons kerstbroodje en nog wat anders hadden opgegeten, toen maakten wij ons klaar om heen te gaan met een gevoel van dank voor het genotvolle uur.

Wij namen allen ons kandelaartje en kaarsje, den sinaasappel en een takje spar of hulst mee naar huis. Mijn sinaasappel met het groen er in gestoken, staat bij mij op de latafel. Ik zal 't zoo laten drogen voor een gedachtenis.

M. B.

In *het Nieuwsblad* van het Zangkoor „de Harmonie” van Mevrouw Tours. (*Ons Huis*.)

[Dit zangkoor bestaat hoofdzakelijk uit Amsterdamsche dienstmeisjes, aan wie Mevr. T. eens per week een even prettigen als nuttigen avond tracht te bezorgen door ze *mooie* liederen *goed* te leeren zingen. Reeds de Ouden erkennen dat de muziek de zeden verzacht. Dat Mevr. T. haar invloed op het jongemeisjesvolk niet alleen tot zingen bepaalt, spreekt vanzelf. Dat het niet bij een droge zangles blijft, blijkt uit het bovenstaande. Dat zelfde stukje, door een der meisjes van het koor geschreven, bewijst tevens dat er lichtjes zijn die niet voor niets branden, en dat er méér zijn dan men denkt, die hun lichtje komen aansteken aan het onze! N.]

Lees dit eerst.

In „Vrij en Vroom,” een maandblad voor vrijzinnige Zondagsscholen, trof ik het onderstaande stukje aan. Wel is het een woord van afscheid van de leerares aan kinderen die de Zondagsschool gaan verlaten; maar er staat zooveel in dat geschikt is voor alle kinderen, waar wij een oud jaar vaarwel zeggen en een nieuw gaan beginnen, dat ik het voor dit oudejaarsnummertje overneem. Mocht gij er allen iets goeds uit putten voor dat komende jaar en voor nog vele volgende! N.

Goede Reis op de Levenszee!

Daar zitten we bij elkaar in een feestelijk versierde zaal, zooals we al zoo dikwijls deden; en dat ook uw ouders hier zijn, geeft als altijd aan ons samenzijn iets dubbel feestelijks. En toch, om echt feest te vieren

zijn we hier niet gekomen — dat is aan alles merkbaar. Daarvoor klonk het lied dat we zoo even zongen, daarvoor zijn de spreuken die daar hangen, ja, daarvoor staan ook onze gezichten een beetje te ernstig. 't Is duidelijk dat iets ernstigs ons samenbrengt en zoo is het ook: we zijn hier immers gekomen om afscheid te nemen.

Afscheid, — waarvan? — van elkaar? — Neen, dat eigenlijk niet, tenminste niet voor goed. We hopen en denken elkaar nog wel eens weer te zien, gelukkig. Maar afscheid — voor goed afscheid — neemt ge wel van iets anders: van uw oude Zondagsschool, van dat stukje van uw leven waarin ge haar wekelijks bezocht, en wij nemen afscheid — voor goed afscheid — van u, als van onze leerlingen.

En nu in dit afscheidsuur gaat er van alles bij ons om. Het eerst wel kijken we achter ons, — denken we terug aan al die jaren dat we elkaar wekelijks zagen. De meesten van u hebben we al zoo lang gekend! Als kleintjes van zeven zagen we u den eersten Zondag bij ons komen. Langzamerhand, als onder onze oogen, zagen we u opgroeien, we zagen kielen in buizen, jurken in blouses veranderen. We hoorden ook van nog wel gewichtiger veranderingen: we zagen getuigschriften en afscheidsprezen van school, we hoorden van examens voor industrieschool en ambachtsschool, we hoorden van den een dat hij op een winkel of op een kantoor, van de andere dat ze in een dienst was gekomen; en zoo zit ge nu vanavond voor mij als aankomende jongens en meisjes, die allen het een of andere mooie, leerzame of nuttige werk ter hand hebt genomen, en kan ik mij nauwelijks begrijpen dat gij het zijt, die als kleintjes van zeven bij ons kwaamt.

Maar we kijken niet alleen achteruit, we kijken ook vooruit, — wij, uw juffrouwen, doen dat vooral. Ja, ik wil u wel zeggen wat we op dit oogenblik allemaal denken. We denken: „Hoe zal het nu voortaan gaan met onze meisjes en jongens? Wat zal er van hen worden? — Iets flinks, iets goeds, iets edels? O, we wenschen het zoo hartelijk!”

En omdat we het zoo wenschen en u ook eigenlijk nog zooveel te zeggen hebben, wilde ik vanavond nog eens uit ons aller naam tot u spreken, u vertellen zooals we iederen Zondag deden.

* . *

En wat zal ik u nu vertellen? Wilt ge wel gelooven, dat ik daar de laatste weken o zoo dikwijls aan heb gedacht? Ja, ik dacht er al aan nu zoo wat vier weken geleden, toen op een middag goede vrienden mij vroegen of ik ook lust had om met hen een schip te gaan zien. Nu, ik had heel veel lust; en ik ging dus met hen mee, en van dat schip wil ik nu eerst vertellen.

Dat schip was een groote stoomboot, — de laatstgebouwde boot van de Holland-Amerika-lijn. Het lag in de Rijnhaven, waarschijnlijk hebben sommigen van u 't daar wel zien liggen; — het heette de „Noordam” en was juist van zijn eerste proefreis binnengekomen.

't Was o zoo'n prachtig schip, zoo reusachtig groot en zoo mooi afgewerkt! Of ik er alles van zag? Neen, ik geloof dat daar wel een halve dag voor noodig zou zijn geweest, maar ik zag toch veel. Ik zag de verschillende dekken en kajuiten, — de slaappleatsen, de keukens, de eet-zalen; — ik zag de groote ruimen voor de lading; — ik zag de machines, het kunstige toestel van het roer; ik zag het kompas, het dieplood; de reddingsbooten, de reddingsgordels, die voor ieder klaar lagen; en alles werd mij aangewezen en uitgelegd door een aardigen zeeman, die den proeftocht van 't schip mee had gemaakt. „En nu gaat ie over twee weken voor 't eerst den Oceaan over naar Amerika,” zei hij opgewekt, en hij praatte over 't schip of hij over een mensch praatte. „Nu, we wenschen u een kalme zee en een voorspoedige reis,” zeiden wij bij 't afscheid nemen, en de man hoorde ons vroolijk aan: hij had blijkbaar de beste verwachting van zijn schip.

Aan dat schip nu moest nu moest ik de laatste weken gedurig denken. En weet ge wanneer? Als ik aan u dacht. Altijd als ik dat deed, zag ik ook het schip weer voor mij, — dat nieuwe, met zooveel zorg afgewerkte schip, dat zijn eerste groote reis over den Oceaan ging doen. En eindelijk dacht ik: „Kom, laat ik op den laatsten avond maar eens over dat schip spreken. 't Is waar, ik weet wel niet of er onder de jongens die van de Z. S. gaan aanstaande zeevarenden zijn, maar dat is minder. Al de jongens en meisjes zijn toch Rotterdammers, en Rotterdammers voelen voor schepen. Iederen dag haast kunnen ze 't een of andere schip zien, ja die „Noordam” zullen ze ook nog wel eens zien, — en als ze dat doen, wie weet of ze dan nog niet eens denken aan wat ik hen dien laatsten avond vertelde, en hoe ik toen zei dat ze eigenlijk allemaal op schepen lijken. Want dat doet ge! Kijk, terwijl ik nu allen voor mij zie als meisjes en jongens die de lagere school hebben afgeloopen, doet ge mij denken aan schepen die van de werf komen, en klaar liggen voor hun eerste reis. Gij hebt ook een groote reis voor u: de levensreis. Aan die „Noordam” was veel gewerkt, — aan u allen is ook veel gewerkt. Thuis, op school, ook hier op de Z. S., waart ge „op de werf”. Daar werd alles gedaan om u stevig te maken, want een mensch moet in de eerste plaats sterk en stevig zijn zoo goed als een schip. En ik denk nu niet aan lichaamskracht of spierkracht, — dat voelt ge wel; — ik denk dat men op een mensch aan moet kunnen, dat men hem moet kunnen vertrouwen zooals men een hecht sterk schip vertrouwt. En ge weet wel wanneer men op een mensch vertrouwt: als hij eerlijk,

precht, waarheidslievend is. Eerlijkheid, waarheidsliefde, dat is de tevigheid van een mensch.

Toen zijt ge „opgetuigd”, — hebt ge net als een schip van allerlei gekregen om u goed vooruit te doen komen. Uw oogen, uw handen, uw verstand hebt ge leeren gebruiken, en velen van u worden nog aldoor meer en beter opgetuigd: leeren vreemde talen, leeren mooie gereedschappen hanteeren, leeren teekenen, naaien, borduren, knippen, wat niet al. Al die dingen zijn voor u wat de zeilen of de machines voor een schip zijn: ze maken dat ge vooruit komt op de levenszee, — o, ze zijn zoo veel waard!

Maar hard varen, hard vooruit komen is nog het noodigste niet, — voor een schip niet en ook niet voor een mensch. Het noodigste is dat ze niet verongelukken, niet zinken; en de meeste waarde hebben dus die dingen, die werktuigen, die maken dat ze dat niet doen. En welke werktuigen zijn dat? Bij een schip zijn het er drie. Ik zal ze u eens opnoemen: het *roer*, het *dieplood* en het *kompas*. Ik vertelde u al dat ik die op de „Noordam” zag. Die aardige zeeman wees ze ons aan, maar niet in de eerste plaats. Hij vond die drie dingen blijkbaar nog al gewoon; hij liet ons ten minste eerst allerlei zien dat niet ieder schip heeft, en dat hij dus zeker meer „bijzonder” vond. Zoo bracht hij ons bij een splinternieuw toestel, een soort kastje, waarin men zonder zijn handen te gebruiken, in een oogenblik wel een dertig vuile borden schoon kon spoelen; en daarna wees hij ons een ander beknopt machinetje aan, waarin tegelijk een twintig eieren konden gekookt worden. Nu, aardige, nuttige dingen vond ik beide, vooral als ik bedacht dat er op zoo’n „Noordam” wel 1400 menschen varen, — denkt eens, meer menschen dan er in menig dorp wonen! Waar zooveel menschen samenzijn, daar is het zeker van belang dat orden wasschen en eieren koken vlug van de hand gaan. Maar van nog eel meer belang is het toch dat die 1400 menschen zich volkomen rustig an zoo’n schip kunnen toevertrouwen, en daarom vond ik die beide ieuwerwetsche bedenkseltjes wel aardig, maar keek ik met een gevoel an eerbied naar het roer, naar het dieplood en naar het kompas.

En die drie voor een *schip* zoo noodige dingen moet een *mensch* ook hebben, en heeft hij ze niet of gebruikt hij ze niet, dan helpen zijn kennis en zijn handigheid, de vreemde talen die hij spreekt, of de mooie teekeningen en handwerken die hij maakt, hem niets, — dan zal hij verongelukken, zoo goed als een schip dat ze mist. En daarom, beste jongens en meisjes, uit ons aller naam roep ik het u vanavond toe: zorgt voor het roer, gebruikt het dieplood, let op het kompas!

Wat zou ik daarmee willen zeggen? Laat ik u dat eens duidelijk maken.

Het roer, — ge weet wel wat dat doet; dat stuurt het schip in de goede richting. Dat maakt dat het niet uit den koers raakt, maar komt waar het wezen moet.

Zoo'n roer of zoo'n stuur nu heeft een mensch ook: het is zijn *wil*; — die moet hem ook de goede richting uitsturen.

Vele jaren geleden zat er bij 't afscheid een jongen dien ik goed kende, want hij had in mijn klasse gezeten. Hij wou smid worden, en hij vertelde mij dien avond met een stralend gezicht, dat hij op een groote fabriek onder Delftshaven eer plaats had gekregen. Hij vond het een buitenkansje, maar ik vond dat, eerlijk gezegd, niet; want ja, hij was goedhartig, maar *stuur* over zijn eigen had hij nooit gehad, ieder kon hem uit den koers brengen, d.i. kon hem tot iets verkeerd overhalen. En nu zou hij daar komen op eens in de volle zee, — want zoo kan men zoo'n groote fabriek wel noemen, — te midden van golfstroomen en wervelwinden; — hoe zou mijn scheepje zich daar houden? Ik hield mijn hart vast!

Nu, de eerste weken ging het goed; Jan, — zoo zal ik den jongen maar noemen, — deed zijn best; maar na een maand begon het te haperen. „Jan, doe eens vlug die boodschap naar Feijenoord,” werd hem op een morgen opgedragen en Jan stevende er op uit. Maar 't was marktdag, 't was druk en vroolijk op straat, en al gauw vertraagde Jan's stap, al gauw ook week hij uit den koers. Het kwam omdat hij zijn roer niet vast hield, — niet vast besloten was zijn boodschap zoo goed en zoo vlug mogelijk te doen. En zoo sleepten allerlei stroomen hem mee: hier was het een draaiorgel, hij moest toch eens even zien of het niet dat groote was met die poppen, — daar was het een standje; — stil, — hoorde hij daar in de verte niet een brandspuit rijden! En 't eind was natuurlijk dat Jan veel te laat op de fabriek terugkwam en een flinken uitbrander kreeg.

Den eersten tijd werden hem nu geen boodschappen meer te doen gegeven; maar och, op de fabriek-zelf was ook wel gelegenheid om uit den koers te raken. Daar waren een paar jongens die niet best oppasten, jongens die hem meesleepten in 't vaarwater van speelschheid en luiheid. Jan had niet hoeven mee te gaan, maar hij had nu eenmaal zijn roer niet vast; en zoo liet hij zich al meer afdrijven, verloor hij zijn doel: een knappe smid te worden, al meer uit het oog, en 't werd gekheid maken en te laat komen, 't werd luieren en verletten, — tot hij eindelijk weg werd gezonden.

't Was rechtvaardig, maar 't ging één van de knechts, een vriendelijken man, die zelf een jongen had zoo oud als Jan, zoo aan 't hart. „Jongen,” zei hij, toen Jan den laatsten avond naar huis ging, — „'t was hier ook eigenlijk geen werkplaats voor jou. 't Was hier veel te groot en er waren

er veel te veel, — een kleine smederij zou je beter lijken. Ik weet er een waar een jongen gevraagd wordt," en hij noemde den naam. „Loop daar morgen heen — dadelijk — dat niemand je vóór komt. Zeg maar dat ik je zend, — ik ken den baas. En dan — houd je dan aan je werk, — laat je niet meer afdrijven! Je bent niet kwaad, maar weet je waar je op lijkt? Op een schip zonder roer. Och, jongen dat's zoo naar, want wat kan daarvan komen? O, jongen, maak dat je stuur over jezelf krijgt, — houd je stuur vast, — niets is zoo noodig!"

Nu, Jan beloofde zijn best te doen en den volgenden morgen ging hij naar de kleine smederij. Maar al heel gauw kwam hij een kennis van de fabriek tegen. Was hij nu wijs geweest, dan was hij recht doorgelopen; maar hij was niet wijs, en toen de kennis op hem afkwam, bleef hij dadelijk staan.

„Je loopt den verkeerden kant uit," zei die, — „daar komt het niet voorbij."

„Wat?"

„Wel, de optocht van 't circus, — weet je dat dan niet? Loop gauw mee, jongen, 't is zoo prachtig! Er zijn olifanten bij!"

Olifanten! En Jan draaide zich om, — maar even stond hij stil. Dacht hij misschien aan den raad van dien vriendelijken werkman: „houd je stuur vast?" Ja, en even *hield* hij zijn stuur vast: neen, — hij wou niet mee, — hij wou werk zoeken. Maar och, zijn handgreep was niet vast genoeg. Daar klonk op eens achter hem de muziek van den optocht; hij hoorde paarden trappelen, bellen rinkelen.... Toen liet hij zijn roer los en de stroom sleepte hem mee! En nu was er geen tegenhouden meer mogelijk, — Jan dacht er ook niet aan. Hij liet zich afdrijven, — al verder, — en toen hij eindelijk na twee uur zwalkens in de smederij kwam, was de plaats vergeven.

En hoe het verder met Jan is gegaan? Och, treurig! Vraag aan iederen zeeman hoe het moet gaan met een schip waar geen stuurman aan boord is, — en op zoo'n schip leek Jan. Nu eens belandde hij bij den éénen baas, dan bij den ander, maar meestal was hij zonder baas. En onder-tusschen liet hij zich door alle stroomen, d. i. door alle zoogenaamde vrienden meevoeren, en eindelijk dreef hij ook af naar gevaarlijke plaatsen, — naar plaatsen die meestal herbergen, of met een mooier woord koffiehuzen genoemd worden, maar die men net zoo goed draaikolken zou kunnen noemen, omdat ze ook niet terug geven wat ze eens hebben. En nu lijkt Jan, die toch volstrekt nog niet oud is, heel veel op een wrak, en — een wrak van een schip is akelig om te zien, maar een wrak van een mensch is nog honderdmaal akeliger!

En dus, beste jongens en meisjes, houdt uw stuur vast! Weest vroolijk,

hebt plezier, — ik gun het u graag, — maar, houdt uw stuur vast! Hebt een vasten wil bij uw werk, een vasten wil om uw plicht te doen, en stevent er dan moedig op los!

En gebruikt soms het dieplood, — dien raad gaf ik u ook. Het dieplood, weet ge waarvoor men dat gebruikt? Om de zee te peilen, om te onderzoeken of er ook klippen of zandbanken zijn, waarop het schip zou kunnen stranden. Klippen en zandbanken nu zijn in de levenszee ook, en ze kunnen zoo gevaarlijk zijn! We hebben soms heelemaal geen erg in hen; vaak kan 't dieplood alleen ze aan ons ontdekken. Maar wat zou dat dieplood zijn? Laat ik u eens van een meisje vertellen, dat het zoo dapper gebruikte.

Ze heette Lize, en ze was een lief, aardig meisje en dol op kinderen. Alles kon ze van hen gedaan krijgen, omdat ze zoo opgeruimd en zoo geduldig was. „Lize moest ergens gaan dienen waar kinderen zijn,” zei haar grootmoeder tegen haar moeder, — „ze is voor kindermeisje in de wieg gelegd.” Maar Lize had heel andere plannen; — ze wou heelemaal niet gaan dienen, ze wou winkeljuffrouw worden.

En Lize kwam in een winkel, — een modezaak. 't Viel haar eerst, eerlijk gezegd, niet mee; ze was 's avonds dikwijls dood moe, maar 't wende en ze voldeed best. Ze was ook zoo handig en gediensstig en niets ontging haar. „Nou, die Lize heeft een paar oogen in haar hoofd,” zei een tante van haar wel eens, als ze Lize in haar vrijen tijd bezig zag om haar mantel of haar hoed te veranderen, naar modellen die ze in den winkel had gezien. Hoe onthield ze alles toch zoo en hoe wist ze 't zoo na te maken? En dan lachte Lize; — ze had nu eenmaal oog voor die dingen, en als je altijd zooveel moois om je zag, dan kon je 't niet goed hebben om er sjofel of oudbakken uit te zien.

Nu, oudbakken zag Lize er zeker niet uit! Gedurig had ze iets nieuws: dan bracht ze een paar handschoenen mee, dan een lintje, dan een plooisel, en eens had ze een mooie satinetten blouse gekocht.

„Is 't geen mooie, Moe?” vroeg Lize, maar moeder zei niet veel.

„'k Dacht niet dat je er een nodig hadt,” zei ze eindelijk.

„Noodig, — nee, — maar 't was zoo'n koopje en ik wil toch ook wel eens netjes zijn; — u moest de andere winkelmeisjes eens zien.”

Moeder zei niets meer, maar zuchtte even. Mogelijk dacht ze wel hoeveel eieren ze voor dat koopje had kunnen krijgen voor kleine Mientje, die zoo heel ziek was geweest en maar niet op wou sterken. Nu zag ze ook weer zoo teer, dat grootmoeder, die kort daarna even aankwam, er bedroefd om werd. Ze lei twee eieren op tafel, die ze uit haar mond had gespaard. „'k Wou dat ik meer kon doen,” zei ze, „maar ik heb het niet.

Konden we maar wat bedenken! Waar is Lize? Zou die niet wat kunnen geven?"

„Lize!" zei moeder, — „o, nee, die heeft alles voor haarzelf nodig."

„Dat kan ik me toch niet begrijpen," zei grootmoeder, — „en ze is zoo dol op Mientje. Kan ze niets, niets missen?"

„Och, hoe gaat het op zoo'n winkel?" zei moeder; — „de een wil voor de ander niet onder doen, en als er zooveel moois door je handen gaat, wil je zelf ook graag eens wat moois aan hebben. En zoo komt het van het een op het ander."

„Ik wou dat Lize nooit op dien winkel was gekomen," zei grootmoeder nu ernstig, — „'t deugt haar niet. Iederen keer dat ik haar zie, zoo in de puntjes aangekleed, denk ik dat het toch onze oude lieve Lize niet meer is:"

Waar was Lize onderwijl? Ze stond stil in de kamer daar naast, met groote tranen in haar oogen, want ze had alles gehoord. „Ze is onze oude lieve Lize niet meer," — die woorden hadden haar verschrikt en ze gingen niet uit haar gedachte; en toen ze dien avond naar bed was gegaan, lei ze niet zooals anders dadelijk haar hoofd neer, maar bleef rechtop zitten en — wierp het dieplood uit. Weet ge wat ze deed? — Ze keek in haar eigen hart, ze dacht over zichzelf na, want dat is „het dieplood uitwerpen". En hoe meer ze dat deed, hoe meer ze bij zichzelf een gevaarlijke klip ontdekte: de klip ijdelheid. O, ze voelde het, door de ijdelheid kwam het dat ze haar lief ziek zusje vergeten had! Grootmoeder die de eieren uit haar mond spaarde, en zij die al haar geld aan die blouse had uitgegeven, — die blouse, die ze niet eens nodig had! Hoe had ze 't kunnen doen? Vóór een jaar had ze 't vast niet gedaan, maar 't was zooals Grootmoe zei: die winkel deugde haar niet. Die opgeschikte winkelmeisjes en al dat moois dat ze zag, ze kon er niet tegen op! En wat moest ze nu doen?

Ja, wat moest ze nu doen? — Lize begreep het gelukkig. Ze deed wat iedere wijze stuurman zal doen, die merkt dat zijn schip tegen klippen dreigt te stooten: ze wendde 't roer en voer weg van de klippen. Och, voor háár was de modewinkel met al zijn strikjes en lintjes een zee vol klippen! En een maand later kwam ze bij Grootmoeder met een eenvoudig katoenen japonnetje aan. „Grootmoe," zei ze — „ik word kindermisje bij die aardige kindertjes schuins over ons." En toen kreeg Grootmoeder tranen van blijdschap in haar vriendelijke oude oogen. Ze voelde het: ze had haar oude lieve Lize terug! De klippen was ze voorbij gevaren. O, gelukkig dat ze zoo goed het dieplood gebruikt had!

. * .

En nu van het kompas; — daar sprak ik ook nog van. Wat zou dat zijn? Wat het kompas bij een schip is, dat weet ge wel, denk ik. Het kompas is die magnetische naald, die altijd het noorden aanwijst. Mogelijk hebt

ge wel eens een klein kompas in handen gehad. Men kan het wenden en draaien, de kompasnaald laat zich niet van haar stuk brengen; — onveranderlijk wijst ze naar het Noorden heen. Dat kompas is de gids van de zeelui. 't Kan, wel eens gebeuren dat een schip door winden en tegenstroomen uit den koers is geraakt, dat de hemel bewolkt is, en de stuurman niet weet welke richting hij uit moet. Naar het Noorden of het Oosten wil hij, maar waar is het Noorden, waar is het Oosten? Gelukkig als hij dan het kompas om raad kan vragen. Dat geeft hem antwoord, — zegt hem kort en duidelijk waar het Noorden is, — en dan weet hij ook welken weg hij uit moet.

Zoo'n kompas, zoo'n zekeren gids op de zee van 't leven heeft ieder mensch gekregen, — had hij dien niet, hij zou evenmin als een schip kunnen komen waar hij wezen moet. Dat kompas, die gids is — ons *geweten*, Gods stem in ons binnenste, van al Gods gaven de grootste en beste

Van dat geweten las ik eens zoo'n aardig eenvoudig versje:

Als gij ooit aan een kruisweg komt,

Waar u uw keus verlegen laat,

O, raadpleeg uw geweten dan,

't Spreekt Hollandsch, zoo ge dat verstaat.

Ja, ons geweten spreekt Hollandsch — zegt kort en duidelijk: „dat is goed, dat is slecht,” zooals het kompas zegt: „dat is Noord, dat is Zuid.” Daarom: raadpleegt uw geweten als ge ooit aan een kruisweg komt, jongens en meisjes!

En aan een kruisweg zult ge wel eens komen. — Ge weet wel wat een kruisweg is? Een punt waar twee wegen elkaar ontmoeten en we moeten kiezen welken weg we zullen inslaan, — en die keus is dikwijls zoo moeilijk!

Aan zoo'n kruisweg stond eens een jonge man. Hij kon een mooie betrekking krijgen en goed gaan verdienen, en dat wou hij zoo graag, — niet voor zichzelf alleen, vooral voor zijn moeder van wie hij zoo zielsveel hield; — maar dan moest hij een kleine oneerlijkheid begaan, een verklaring afleggen die niet heelemaal waar was. O, wat moest hij doen? Welken weg moest hij uit? Den weg naar de mooie betrekking... maar ook van de kleine oneerlijkheid, of den weg waarop hij arm zou blijven?

Gelukkig, hij raadpleegde zijn geweten, en dat sprak Hollandsch. Eenvoudig en duidelijk zei het dat er eigenlijk geen kleine oneerlijkheden zijn, dat iedere oneerlijkheid groot is omdat ze het hart bezoedelt, en dat hij eerlijk, vóór alles eerlijk moest zijn. En hij koos den weg dien zijn geweten hem wees.

Aan zoo'n kruisweg hebben alle groote mannen gestaan, — aan zoo'n kruisweg heeft ook dikwijls Jezus gestaan, Jezus op wiens onstuimige levenszee het vaak zoo moeilijk was den juisten weg te kiezen, maar die

altijd het kompas raadpleegde, immer het dieplood uitwierp, nooit het stuur losliet, en die daardoor ook zijn bestemming bereikte.

Zijn bestemming! En hebben wij ook een bestemming? Waar varen wij eigenlijk heen? Heeft onze reis een doel?

Ja zeker, ieder mensch heeft een bestemming zoo goed als ieder schip. Laat ik u op dezen laatsten avond nog eens in heel korte woorden zeggen wat onze bestemming is.

Wij varen naar een heerlijk doel. Onze bestemming is kinderen van God te worden. Het land waar wij heenreizen, is zijn rijk van liefde, van reinheid en goedheid. *Goed* moeten wij worden, goed — dat korte woordje, dat zoo eenvoudig klinkt en zoo heel veel beteekent. Naar dat goede wijst ons geweten ons, het heilig kompas dat God ons gaf, zooals het scheepskompas naar 't Noorden wijst; naar dat goede stuwt Hij zelf ons voort. En wij willen al onze krachten inspannen, niet waar? — en als moedige zeelui op eens levensscheepje staan: met het stuur in de hand, ieder oogenblik klaar om het dieplood uit te werpen, met het oog op het kompas gericht. Als wij zoo ons best doen, dan zal de Hemelsche Vader ons wel in zijn hoede nemen en onze reis voorspoedig maken.

Rotterdam.

E. M.

Hoe de Last verlicht wordt.

Een heer ontmoette een klein meisje dat een kind droeg.

„Is het niet te zwaar voor je?” vroeg hij vriendelijk.

„O neen,” antwoordde het meisje, „hij is heelemaal niet zwaar; hij is mijn broertje.”

Welk een waarheid lag er in dat antwoord!

Want liefde maakt het juk gemakkelijk en den last licht. Datgene wat anders zwaar en onaangenaam zou zijn, wordt dan een genot.

G. HESSELINK, naar DAVID MACRAE.

Het Woud der Behoudenis.

In een eenzame streek, zoo luidt een verhaal, verhief zich een woud, gevormd door dennen, eiken en elzen. Wanneer het hagelde, stormde of onweerde, en er dan in die streek iemand bij dat woud kwam wiens geweten rein was, en die de bewustheid van een goede daad, hetzij deze klein of groot was, in zich omdroeg, zag hij een opening en hoorde hij de uitnoodiging om daar te schuilen. Maar in het tegenovergestelde geval zag hij niets. Zelfs zag een bankier niets, hoewel hij in een nabijgelegen stad een groote som gelds gestort had ten voordeele van een gasthuis; maar hij had dit ook slechts gedaan om zich zelve een mooien naam van edelmoedigheid bij de menschen te verwerven.

Eens kwam ook een timmermansgezel in de nabijheid. Ook hem overviel hagel, storm en onweer, evenals den bankier. Toen hij naar een schuilplaats omzag, opende zich de ingang van het woud. Maar deze man had het grootste gedeelte van zijn avondbrood gegeven aan een hongerige arme vrouw. Nu hoorde hij haar stem, hem welkom roepend in de schuilplaats, en hij werd aldaar beschermd tegen de vlagen van den storm.

Zoo luidt het verhaal. 't Is zeker een sprookje. Toch bevat het een les, die voor ons niet verloren mag gaan.

Ook Loon.

Op den gevel van een hospitaal te Rio de Janeiro staat het volgende opschrift: „De menschelijke ijdelheid aan de menschelijke ellende.”

De keizer Dom Pedro van Brazilië wilde aan de armen en gebrekkigen van zijn rijk in zijn hoofdstad een tehuis bezorgen. Hij deed een oproeping om steun bij de rijken zijns lands, maar het geld kwam slecht in. Toen besloot de keizer een list te gebruiken, en op de eerezucht der menschen te werken.

Hij vaardigde een schrijven uit, waarin een ieder die 100.000 milreis (ongeveer 270.000 gld.) voor het hospitaal gaf tot „Baron”, en die 250.000 milreis (ongeveer 675.000 gld.) gaf tot „Graaf” verheven zou worden.

Snel kwam nu het geld in; voor de ellende had men niets over, maar wel voor zijn eigen trots en ijdelheid. Het gebouw werd spoedig voltooid, en de dag der inwijding naderde.

Vol verwachting keek de menigte naar den bedekten gevel. Eindelijk viel het doek, en daar stond in gouden letters het oordeel des keizers: „De menschelijke ijdelheid aan de menschelijke ellende.”

Doe iets voor een Ander.

Er was eens een oude dame, die een ongelukkig leven leidde, steeds klagende, evenals een deur kraakt op haar hengsels. Geld had zij genoeg, en zij zorgde wel dit alleen voor zichzelf te houden. Altijd was zij ziek, naar zij zich inbeeldde, en natuurlijk werd er elken dag om den dokter gestuurd; maar hoe zou zelfs de lijfarts der koningin iemand kunnen genezen, die niet ziek was en toch dacht te sterven aan pijn in het hart, het hoofd, de lever, den rug en overal elders, terwijl zij van het hoofd tot de voeten zoo gezond was als een visch. Ten laatste kwam er een dokter die zijn vak met verstand uitoefende. Hij gaf haar een voorschrift — en het was een uitmuntend. Gij krijgt het voor niets, indien gij het maar elken morgen voor het ontbijt inneemt of iederen avond voor gij ter ruste gaat. Gij behoeft het niet te schudden en gij hebt ook niet noodig het andere menschen te laten schudden. Dit is het voorschrift: „Doe iets voor een ander.”

Beproof het ook eens.